

תרגום נוחות – הנוסח המחייב הוא נוסח הדיווח באנגלית

הדו"ח השנתי המצ"ב זהה בעיקרו לדו"ח 20-F שהוגש לרשות ניירות
הערך בארה"ב (SEC), למעט שינויים צורניים. העתק של דו"ח 20-F
שהוגש על ידינו, כאמור לעיל, ניתן למצוא באתר ה-SEC

[http://www.sec.gov/cgi-bin/browse-
edgar?action=getcompany&CIK=0000941221&owner=
exclude&count=40](http://www.sec.gov/cgi-bin/browse-edgar?action=getcompany&CIK=0000941221&owner=exclude&count=40)

כימיקלים לישראל בע"מ

דוח שנתי

לתקופה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2017

תוכן עניינים

עמוד

חלק א

	הצהרה בנוגע למידע צופה פני עתיד	
	מבוא	
	מילון מונחים נבחרים	
1	זהות דירקטורים, הנהלה בכירה ויועצים	סעיף 1
1	הנפקה ולוחות זמנים	סעיף 2
1	מידע עיקרי	סעיף 3
37	מידע אודות החברה	סעיף 4
126	הערות הרשות לניירות ערך האמריקאית שטרם נענו	סעיף 4א
126	סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית	סעיף 5
172	דירקטורים, הנהלה בכירה ועובדים	סעיף 6
198	בעלי מניות עיקריים ועסקאות עם צדדים קשורים	סעיף 7
206	מידע פיננסי	סעיף 8
213	הנפקה ורישום	סעיף 9
215	מידע נוסף	סעיף 10
225	גילוי בדבר חשיפות כמותיות ואיכותיות אודות סיכוני שוק	סעיף 11
236	תיאור ניירות ערך שאינם מניות	סעיף 12

חלק ב

236	אי פירעון, הסדרי דיבידנדים והפרת חובות	סעיף 13
236	שינויים מהותיים בזכויות המחזיקים בניירות ערך ושימוש בתמורה	סעיף 14
237	בקורות ונהלים	סעיף 15
238	מומחה פיננסי בוועדת ביקורת וכספים	סעיף 16א
238	קוד אתי	סעיף 16ב
239	שכר טרחה ושירותים של רואה החשבון המבקר	סעיף 16ג
239	הקלות לוועדות ביקורת במסגרת תקנות הרישום	סעיף 16ד
239	רכישת מניות על ידי המנפיק וצדדים קשורים	סעיף 16ה
240	שינוי רואה החשבון המבקר	סעיף 16ו
240	ממשל תאגידי	סעיף 16ז
241	גילוי בנוגע לבטיחות מכרות	סעיף 16ח
241	דוחות כספיים	סעיף 17
241	דוחות כספיים	סעיף 18
241	נספחים	סעיף 19
FS-1		

הצהרה בנוגע למידע צופה פני עתיד

דוח שנתי זה כולל אמירות צופות פני עתיד. אמירות אלו עשויות על פי רוב שימוש בביטויים כגון "צופה", "מאמינה", "עשו", "מצפה", "יתכן", "מתכננת", "מתכוונת", "מעריכה" ו- "פוטנציאל", וכד'.

אמירות צופות פני עתיד מופיעות במספר מקומות בדוח שנתי זה וכוללות, בין היתר, אמירות ביחס לכוונותיה של החברה, הערכותיה או ציפיותיה הנוכחיות. אמירות צופות פני עתיד מתבססות על הערכות וההנחות של ההנהלה ועל המידע הזמין העומד בפני הנהלת החברה נכון למועד הדיווח. אמירות אלו כרוכות בסיכונים מימוש ואי ודאויות, והתוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מאלו המבוטאות או המשתמעות באמירות צופות פני העתיד בשל גורמים שונים, לרבות, בין היתר, אלה המפורטים ב-"סעיף 3 - מידע עיקרי – ד. גורמי סיכון" שבדוח זה. הסיכונים ואי-הוודאויות, כאמור, כוללים גורמים הנוגעים לאירועים הבאים:

אובדן או פגיעה ברישיונות עסקיים, היתרים או זיכיונות כרייה; תנודתיות של היצע וביקוש והשפעה של תחרות; פערים בין עתודות החברה בפועל לאומדן העתודות שלה; אסונות טבע; אי-העלאתו של מפלס המים בבריכת אידוי מס' 5 בים המלח; הקמת תחנת שאיבה חדשה; תקלות במתקני השילוח של החברה בנמלי הים או הגבלות רגולטוריות המשפיעות על יכולתנו לייצא את מוצרינו לחו"ל; תנאי שוק גלובאליים והתנאים המדיניים והכלכליים במדינות שבהן אנו פועלים; עליות מחירים או מחסור בחומרי הגלם העיקריים שלנו; עיכובים בהשלמת פרויקטים גדולים על ידי קבלני משנה ו/או ביטול הסכמים עם קבלני משנה ו/או התחייבויות של גופים ממשלתיים; הזרמת כמויות גדולות של מים לים המלח עשויות להשפיע לרעה על הייצור במפעלינו; סכסוכי עבודה; עיצומים ושבתות שבהם מעורבים עובדינו; התחייבויות לפנסיה וביטוחי בריאות; שינויים בתכניות ממשלתיות או הטבות מס, כניסתם לתוקף של חוקי מס או חיובים פסקאליים חדשים; שינויים בהערכות ואומדני החברה המשמשים בסיס להכרה ואופן המדידה של נכסים והתחייבויות; התחייבויות למס גבוהות יותר; אי הצלחה בשילובן או מימושן של הסינרגיות ממיזוגים ומרכישות של עסקים, שינויים מבניים ו/או עסקאות משותפות; תנודות בשערי חליפין; עלייה בשיעורי הריבית; בדיקות או חקירות ממשלתיות; שיבוש מערכות המידע שלנו או פריצות למערכות המידע שלנו; אי היכולת לגייס ו/או לשמר אנשי מפתח; חוסר יכולת לממש הטבות צפויות מתוכניות התייעלות על פי לוחות הזמנים הצפויים; חוסר היכולת לפעול בשווקים הפיננסיים בתנאים נוחים; מחזוריות הפעילות של החברה; שינויים בביקוש לדשנים בעקבות ירידה במחירי התוצרת החקלאית, מחסור באשראי זמין, תנאי מזג אוויר, מדיניות ממשלתית או גורמים אחרים שאינם בשליטתנו; תנודתיות או משברים בשווקים הפיננסיים; עלות ציוד לחוקים סביבתיים ומגבלות רישוי; סיכונים הטבועים בתעשיית הייצור הכימית; הליכים משפטיים, בוררות ורגולציה; חשיפה לאחריות צד ג' ולחבות מוצר; כיסוי ביטוחי שאינו מספק; השלמת עסקאות, רכישות ומיזוגים; מלחמה ו/או פעולות טרור ו/או אי-יציבות פוליטית, כלכלית וביטחונית בישראל ובאזור; הגשת תביעות ייצוגיות ותביעות נגזרות כנגד החברה, מנהליה וחברי הדירקטוריון; וכן גורמי סיכון אחרים המתוארים המפורטים ב-"סעיף 3 - מידע עיקרי – ד. גורמי סיכון".

אמירות צופות פני עתיד נכונות רק למועד בהם נאמרו, והחברה אינה מתחייבת לעדכן אותן בעקבות מידע חדש או התפתחויות עתידיות או לפרסם תיקון או עדכון כלשהו של האמירות הללו על מנת לשקף אירועים או נסיבות שהתרחשו לאחר מכן או לשקף את התרחשותם של אירועים בלתי צפויים.

דוח שנתי זה כולל מידע צופה פני עתיד הכרוך בסיכונים ואי-וודאויות. תוצאותיה של החברה בפועל עשויות להיות שונות משמעותית מתוצאות עתידיות כתוצאה מגורמים כגון אלה המתוארים ב-"סעיף 3 - מידע עיקרי- ד. גורמי סיכון" וב-"סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית".

המידע הכספי המופיע בדוח שנתי זה נערך בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים ("IFRS"), כפי שפורסמו על ידי המוסד הבינלאומי לתקינה חשבונאית ("IASB"). המידע הכספי המופיע בדוח השנתי לא נערך בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בארצות הברית.

דוח שנתי זה מכיל תרגום של סכומים מסוימים בש"ח לדולר ארה"ב בשערים שצוינו, וזאת לנוחות קורא הדוח בלבד. אלא אם צוין אחרת, סכומים בש"ח העומדים נכון ליום 31 בדצמבר 2017 תורגמו לדולר אמריקני לפי שער חליפין של 3.467 ש"ח לדולר אחד, וסכומים הנקובים באירו תורגמו לדולר אמריקני לפי שער חליפין של 0.835 אירו לדולר אחד, שער החליפין היציג שפורסם על ידי בנק ישראל ליום 31 בדצמבר 2017.

נתוני שוק ותעשייה מסוימים שבהם נעשה שימוש בדוח השנתי מקורם בדוחות ובמחקרים פנימיים, לפי העניין, וכן באומדנים, מחקרי שוק, מידע זמין לציבור ופרסומים בתעשייה, לרבות פרסומים, דוחות או הודעות של קרן המטבע הבינלאומית ("IMF"), מרשם האוכלוסין של ארה"ב (The U.S. Census Bureau), ארגון המזון והחקלאות של האו"ם ("FAO"), איגוד תעשיית הדשנים הבינלאומית ("IFA"), משרד החקלאות של ארה"ב ("USDA") והמכון הגאולוגי האמריקני (The United States Geological Survey). בפרסומים בתעשייה מצוין במרבית המקרים כי המידע הכלול בהם התקבל ממקורות הנחשבים למהימנים, אך שנכונותו ושלמותו של מידע כאמור אינו מובטח. כך, דוחות ומחקרים פנימיים, הערכות ומחקרי שוק, אשר לדעת החברה הינם מהימנים ואשר תוארו בדיוק על ידי החברה לצורך שימוש בדוח השנתי, לא אומתו באופן בלתי תלוי. עם זאת, החברה מאמינה כי המידע האמור הינו נכון. ישנו היקף מוגבל של מידע בלתי תלוי בנוגע להיבטים מסוימים של התעשייה, השוק והמיצוב התחרותי של החברה. כתוצאה מכך, נתונים ומידע מסוימים ביחס לדירוגי השוק של החברה בתחומי מוצר מסוימים מתבססים על הערכות שבוצעו על ידי החברה בתום לב, בהתבסס על סקירה של נתונים ומידע פנימיים שבוצעה על ידי החברה, על מידע שהתקבל בחברה מלקוחותיה, ועל מקורות צד שלישי אחרים. החברה סבורה כי הסקרים הפנימיים והערכות ההנהלה האמורים הם מהימנים, יחד עם זאת, סקרים והערכות אלה לא אומתו על ידי מקור עצמאי כלשהו.

במסגרת ההצגה והתיאור של מצבה הכספי של החברה, תוצאות פעילותה ותזרימי המזומנים שלה, ביצעה ההנהלה שימוש במדדים פיננסיים מסוימים שאינם מחושבים על בסיס אופן המדידה הקבוע ב-IFRS. אין לבחון מדדים פיננסיים אלה שאינם מחושבים על בסיס אופן המדידה הקבוע ב-IFRS באופן נפרד או לראותם כחלופה למדדים המקבילים במסגרת ה-IFRS, ויש לעשות בהם שימוש יחד עם מדדי ה-IFRS המקבילים אליהם באופן הישיר ביותר. דיון במדדים שאינם מחושבים על בסיס אופן המדידה הקבוע ב-IFRS, והתאמה של מדדים אלה למדדים המחושבים על בסיס אופן המדידה הקבוע ב-IFRS המקבילים אליהם באופן הישיר ביותר כלולים במסגרת "סעיף 3. מידע עיקרי- א. נתונים כספיים נבחרים", לדוח שנתי זה.

בדוח שנתי זה, למעט אם צוין אחרת או מתחייב מן ההקשר אחרת, כל התייחסות ל"כיל", "הקבוצה", "החברה", "אנו", "שלנו", "לנו" או מונחים דומים, משמעה כימיקלים לישראל בע"מ לרבות החברות הבנות המאוחדות שלה. כל התייחסות הנכללת בדוח זה ל"חברה האם" או ל"חברה לישראל", משמעה בעלת השליטה בכיל - החברה לישראל בע"מ. למעט אם צוין אחרת או מתחייב מן ההקשר אחרת, כל התייחסות במסגרת דוח שנתי זה ל"ש"ח" משמעה המטבע החוקי במדינת ישראל, כל התייחסות ל"דולר ארה"ב", "\$" או "דולרים" משמעה דולרים של ארה"ב, כל התייחסות ל"אירו" או "€" משמעה אירו, המטבע החוקי במספר מדינות באיחוד האירופי, וכל התייחסות ל"ליש"ט" או "£" משמעה המטבע החוקי בבריטניה. ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה - ההיסטוריה של החברה והתפתחותה". החברה מחזיקה בבעלות או בזכויות בסימנים מסחריים או בשמות מסחריים שבהם נעשה שימוש בקשר עם הפעילות העסקית של החברה. לצורכי נוחות

בלבד, סימנים מסחריים ושמות מסחריים המזכירים בדוח שנתי זה עשויים להופיע ללא הסמלים ® או ™, אך אזכורים כאמור אין משמעם, בכל אופן שהוא, שהחברה לא תעמוד, במלוא חומרת הדין, על זכויותיה או על זכויותיהם של בעלי הרישיון הרלוונטיים בסימנים ובשמות המסחריים האמורים. בדוח שנתי זה נכללות גם התייחסויות לשמות מוצרים, סימנים מסחריים ושמות מסחריים שהינם רכושן של חברות אחרות. כלל הסימנים המסחריים והשמות המסחריים השייכים לחברות אחרות ומופיעים בדוח שנתי זה שייכים לבעליהם. כל שימוש או הצגה שנעשה על ידי החברה בשמות מוצרים, סימנים מסחריים ושמות מסחריים של חברות אחרות אין משמעו ואין בו כדי להצביע על קיום של יחסים, מתן חסות או תמיכה כלשהם מטעם החברה בבעלי המוצר, הסימן המסחרי או השם המסחרי, למעט אם צוין אחרת.

מילון מונחים נבחרים

להלן מילון מונחים שבשימוש בדוח שנתי זה.

"אוריאה"	דשן מוצק בצורת גרגירים או כדוריות הכולל בתוכו חנקן בשיעור של 46%.
"אשלג"	אשלגן כלורי (KCl), משמש כמקור עיקרי לאשלגן בצמח.
"אשלגן גופרתי/SOP"	אשלגן גופרתי, או 0-50, משמש כמקור אשלגן מועט/מופחת בכלורידים.
"אשלגן חנקתי/KNO ₃ "	דשן מסיס המכיל חנקן וזרחן, המשמש בתור מוצר מוגמר או כרכיב מפתח/חומר גלם עבור מספר תערובות מסיסות-במים.
"ברום"	יסוד כימי המשמש כבסיס למגוון רחב של יישומים ותרכובות ובעיקר כרכיב למעכבי-בעירה או בחומרים מונעי-בעירה. אלא אם צוין אחרת, בכל מקום שנכתב ברום הכוונה לברום אלמנטרי.
"דח"כ"	חברת דשנים וחומרים כימיים בע"מ מכיל דשנים מיוחדים.
"חברת הברום"	חברת ברום ים המלח בע"מ מכיל מוצרים תעשייתיים.
"ח.ל."	החברה לישראל בע"מ.
"כיל נאות חובב"	חברות-בת באזור נאות חובב בדרום ישראל, הכוללות את מתקני תרכובות ברום בע"מ.
"מגי"ה"	חברת מגנזיום ים המלח בע"מ מכיל אשלג ומגנזיום.
"מדד המחירים לצרכן"	מדד המחירים לצרכן כפי שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה של ישראל.
"מ"ה" / כיל ים המלח	חברת מפעלי ים המלח בע"מ מכיל אשלג ומגנזיום.
"מלח"	אלא אם כן צוין אחרת – מלח נתרן כלורי: NaCl.
"פוליהליט"	מינרל ששמו המסחרי פוליסולפט TM , המורכב מאשלג, גופרית, סידן ומגנזיום משמש בצורתו הטבעית כדשן לחקלאות אורגנית.
"פולימר"	תרכובת כימית המכילה שרשרת ארוכה של יחידות חוזרות הקשורות ביניהן על ידי קשר כימי ואשר נוצרו בתהליך פולימריזציה.
"פוספט"	סלע פוספט המכיל את היסוד זרחן. תכולתו נמדדת ביחידות של P ₂ O ₅ .
"רותם" / כיל רותם	חברת רותם אמפרט נגב בע"מ מכיל פוספט.
"רמ"י"	רשות מקרקעי ישראל.
"תמי"	חברת תמי (אימי) מכון למחקר ולפיתוח בע"מ, מכון המחקר המרכזי של כיל.
"CFR"	(Cost & Freight) עסקה במסגרתה מחיר הסחורה ללקוח כולל, מעבר להוצאות FOB, עלויות הובלה ימית וכל יתר העלויות שהתהוו לאחר הוצאת הסחורה משער המפעל של המוכר ועד לנמל היעד.
"CPL" / כיל אנגליה	Cleveland Potash Ltd. – חברה אנגלית מכיל אשלג ומגנזיום.
"EPA"	Environmental Protection Agency - הסוכנות להגנת הסביבה.
"FAO"	Food and Agriculture Organization of the United Nations – ארגון המזון והחקלאות של האו"ם.
"FOB"	(Free On Board) הוצאות FOB – הוצאות הובלה יבשתית, עלויות טעינה ועלויות נוספות עד וכולל נמל המוצא. בעסקת FOB, המוכר משלם את הוצאות ה- FOB והעלויות הנוספות מנקודה זו ואילך חלות על רוכש הסחורה.
"IBP" / כיל איבריה	Iberpotash SA – חברה ספרדית מכיל אשלג ומגנזיום.
"IFA"	International Fertilizer Industry Association – הבינלאומית.
"IMF"	International Monetary Fund - קרן המטבע הבינלאומית.
"א"	היסוד אשלגן, אחד משלושת החומרים המזינים העיקריים של הצמח.

"KOH"	אשלגן הידרוקסיד 50% תמיסה נוזלית.
"N"	היסוד חנקן, אחד משלושת החומרים המזינים העיקריים של הצמח.
"NPK מסיס"	דשן מסיס המכיל את שלושת היסודות העיקריים החיוניים להתפתחות הצמח (חנקן, זרחן ואשלגן).
"NYSE"	The New York Stock Exchange - הבורסה לניירות ערך בניו-יורק.
"P"	היסוד זרחן, אחד משלושת החומרים המזינים העיקריים של הצמח, המשמש גם כחומר גלם בתעשייה.
"PotashCorp/PCS"	Potash Corporation of Saskatchewan Inc., חברה קנדית, החברה בעלת כושר ייצור האשלג הגדולה בעולם. בינואר 2018, PCS השלימה את המיזוג עם חברת אגריום לחברה ממוזגת בשם Nutrien.
"P ₂ O ₅ "	תחמוצת זרחן.
"P ₂ S ₅ "	זרחן פנטסולפיד.
"REACH"	Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals – מסגרת באיחוד האירופי.
"TASE"	הבורסה לניירות ערך בתל-אביב
"USDA"	United States Department of Agriculture – משרד החקלאות של ארה"ב.
"YTH/YPC"	השותף הסיני במיזם המשותף YPH בסין.
"4D"	חומצה זרחתית ירוקה מנוקה המשמשת כחומר גלם בתהליכי טיהור.

סעיף 1 – זהות דירקטורים, הנהלה בכירה ויועצים

לא רלוונטי.

סעיף 2 – הנפקה ולוחות זמנים

לא רלוונטי.

סעיף 3 – מידע עיקרי

א. נתונים כספיים נבחרים

הנתונים הכספיים המאוחדים המוצגים מטה נלקחו מתוך דוחות רווח והפסד מאוחדים לשנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2017, 2016, 2015, 2014 ו-2013 ודוחות על המצב הכספי מאוחדים ליום 31 בדצמבר, 2017, 2016, 2015, 2014 ו-2013 מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המבוקרים של החברה שנערכו בהתאם ל- IFRS כפי שפורסמו על ידי ה- IASB לשנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר, 2017, 2016, 2015, 2014 ו-2013. יש לקרוא את הנתונים הכספיים המאוחדים המוצגים להלן יחד עם הדוחות הכספיים המאוחדים המבוקרים של החברה, הביאורים הנלווים והמידע המופיע ב-"סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית" בדוח שנתי זה. מטבע ההצגה של החברה הינו דולר ארה"ב. התוצאות הכספיות בתקופות העבר של החברה אינן מלמדות בהכרח על התוצאות העתידיות שתציג החברה.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2013	2014	2015	2016	2017	
מיליוני \$, מלבד מידע בדבר מניות					
6,272	6,111	5,405	5,363	5,418	מכירות
2,410	2,196	1,803	1,660	1,672	רווח גולמי
1,101	758	765	(3)	629	רווח (הפסד) תפעולי
1,101	632	668	(117)	505	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
819	464	509	(122)	364	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלים של החברה
					רווח (הפסד) למניה (בדולרים) :
0.64	0.37	0.40	(0.10)	0.29	רווח (הפסד) בסיסי למניה
0.64	0.37	0.40	(0.10)	0.29	רווח (הפסד) מדולל למניה
					ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש לצורך חישוב :
1,270,414	1,270,426	1,271,624	1,273,295	1,276,072	בסיסי (באלפים)
1,270,414	1,270,458	1,272,256	1,273,295	1,276,997	מדולל (באלפים)
0.50	0.67	0.28	0.18	0.13	דיבידנד למניה רגילה (בדולרים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2013	2014	2015	2016	2017	
מיליוני \$					
					נתונים מתוך הדוחות על המצב הכספי :
7,973	8,348	9,077	8,552	8,714	סה"כ נכסים
4,294	5,348	5,889	5,893	5,784	סה"כ התחייבויות
3,679	3,000	3,188	2,659	2,930	סה"כ הון

דוח שנתי זה כולל מדדים פיננסיים שאינם בהתאם לכללי החשבונאות IFRS כגון, רווח תפעולי מתואם ורווח נקי מתואם המיוחס לבעלים של החברה. הנהלת החברה משתמשת במדד רווח תפעולי מתואם ומדד רווח נקי מתואם המיוחס לבעלים של החברה לצורך השוואת התוצאות התפעוליות בין התקופות. החברה מחשבת את הרווח התפעולי המתואם על ידי ביצוע התאמות לרווח התפעולי, כמפורט בטבלה להלן. התאמות מסוימות עשויות להישנות. החברה מחשבת את הרווח הנקי המתואם המיוחס לבעלים של החברה על ידי ביצוע התאמות לרווח הנקי המיוחס לבעלים של החברה, כמפורט בטבלה להלן, בנטרול השפעת המס על ההתאמות הללו ובנטרול ההתאמות המיוחסות לזכויות שאינן מקנות שליטה.

אין לראות ברווח התפעולי המתואם או ברווח הנקי המתואם המיוחס לבעלים של החברה כתחליף לרווח התפעולי או לרווח הנקי המיוחס לבעלים של החברה שנערכו בהתאם ל- IFRS, וכמו כן, ייתכן כי ההגדרות של החברה לרווח התפעולי המתואם ולרווח הנקי המתואם המיוחס לבעלים של החברה, שונות מחברות אחרות. למרות זאת, החברה מאמינה, שהרווח התפעולי המתואם והרווח הנקי המתואם המיוחס לבעלים של החברה מספקים מידע שימושי להנהלה ולמשקיעים באמצעות נטרול הוצאות מסוימות שההנהלה מאמינה שאינן מהוות אינדיקציה לפעילות המתמשכת של החברה. הנהלת החברה עושה שימוש במדדים האלו שאינם בהתאם לכללי החשבונאות IFRS, על

מנת להעריך את האסטרטגיות העסקיות של החברה ואת הביצועים של ההנהלה. החברה מאמינה כי המדדים האלו שאינם בהתאם לכללי החשבונאות IFRS, מספקים מידע שימושי למשקיעים מכיוון שהם משפרים את יכולת ההשוואתיות של התוצאות הכספיות בין תקופות ומאפשרים שקיפות גדולה יותר של מדדים מרכזיים המשמשים להערכת הביצועים של החברה.

הטבלה להלן מפרטת את ההתאמות שנעשו על מנת לחשב את הרווח תפעולי המתואם והרווח הנקי המתואם המיוחס לבעלים של החברה, לעומת המדדים המקבילים המחושבים על פי כללי ה-IFRS:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2017	2016	2015	2014	2013	
מיליוני \$					
629	(3)	765	758	1,101	רווח (הפסד) תפעולי
-	-	248	17	-	השפעת שביתת עובדים (1)
(54)	1	(215)	(36)	-	הפסד (רווח) הון (2)
32	489	90	71	10	הפחתה וירידת ערך נכסים (3)
20	39	48	-	60	הפרשה לפרישה מוקדמת והפחתת מצבת העובדים (4)
25	5	38	149	-	הפרשה לתביעות (5)
-	51	20	-	25	הפרשה לפינוי פסולת היסטורית (6)
-	-	-	1	-	אחר
23	585	229	202	95	סה"כ התאמות לרווח (הפסד) תפעולי
652	582	994	960	1,196	רווח תפעולי מתואם
364	(122)	509	464	819	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלים של החברה
23	585	229	202	95	סה"כ התאמות לרווח (הפסד) תפעולי
-	38	-	31	-	התאמות להוצאות מימון (7)
(4)	(81)	(58)	(64)	(20)	סך השפעת המס של ההתאמות לרווח התפעולי ולהוצאות המימון
6	36	19	62	118	התאמות בגין שומת מס ומיסים נדחים (8)
-	(5)	-	-	-	התאמות המיוחסות לזכויות שאינן מקנות שליטה
389	451	699	695	1,012	סה"כ רווח נקי מתואם – בעלי מניות החברה

הטבלה לעיל מציגה התאמות שונות שהוצגו בשורות נפרדות בשנים קודמות. סך ההתאמות זהה לשנים קודמות, ונעשה שינוי בהצגה הטבלאית בלבד.

(1) הפסד כתוצאה מהשביתה שהתרחשה במתקני החברה בישראל - בשנת 2014 בכל רותם, ובשנת 2015 בכל ים המלח ובכיל נאות חובב.

(2) הפסד (רווח) הון ממכירת פעילויות בעלות סינרגיה נמוכה, הוצאות עסקה בקשר עם מכירת ורכישת עסקים ורווח מכניסה לאיחוד ומציאה מאיחוד. בשנת 2014, רווח מכניסה לאיחוד בגין חברה בברזיל (עליה בשיעור ההחזקה מהשקעה המטופלת על בסיס השווי המאזני לחברה מאוחדת). בשנת 2015, רווח הון שנבע בעיקרו ממכירת פעילויות בעלות סינרגיה נמוכה ורווח מכניסה לאיחוד (אלאנה אפר). בשנת 2017, רווח הון ממימוש אחזקות ב-IDE בסך של 41 מיליון דולר, רווח הון הנובע מציאה מאיחוד של אלאנה אפר באתיופיה בסך של 7 מיליון דולר, וכן תמורה נוספת שהתקבלה עבור פעילויות שמומשו

בשנת 2015, בסך של 6 מיליון דולר. ראה בנוסף ביאור 9 וביאור 11 לדוחות הכספיים המבוקרים המצורפים.

(3) ירידת ערך והפחתת נכסים. בשנת 2013, בגין ירידת ערך של נכסי חברת בת בארה"ב. בשנת 2014, בגין ירידת ערך בסך של 40 מיליון דולר של נכסי חברת בת בארה"ב, לאור הירידה במחירי המכירה של מוצרי החברה כתוצאה מאסטרטגיית המתחרים של החברה להגדיל את נתח השוק שלהם, וכן לאור ביטול מיסוי ההיצף שחל על יצרני הביוצידים מבוססי-הכלור מיפן ברבעון הרביעי בשנת 2014, וירידת ערך בסך של 31 מיליון דולר בגין פעילויות באירופה אשר סווגו כמוחזקות למכירה בהתאם ל- IFRS 5. בשנת 2015, ירידת ערך בסך של 47 מיליון דולר בגין פעילויות שסווגו כמוחזקות למכירה בהתאם ל- IFRS 5 באירופה ובארה"ב וירידת ערך בסך של 43 מיליון דולר של נכסי מתקני הברום בישראל. לאור החלטת הנהלת החברה לגבי המשך השימוש במתקנים מסוימים באתרי החברה. בשנת 2016, הפחתת נכסים בסך של 282 מיליון דולר (לרבות עלויות סגירה) בגין פרויקט ה- ERP הגלובאלי (פרויקט ההרמוניזציה), הפחתת נכסים בסך של 202 מיליון דולר בגין הפסקת פעילות אלאנה אפר באתיופיה (לרבות עלויות סגירה), וירידת ערך בסך של 5 מיליון דולר של נכסי חברת בת באנגליה. בשנת 2017, בקשר עם ירידת ערך של נכס בלתי-מוחשי בספרד, בסך של 14 מיליון דולר, הפחתת השקעה בנמיביה בסך של 4 מיליון דולר וירידת ערך נכסים בסין ובהולנד, בסך של 11 מיליון דולר ו-3 מיליון דולר, בהתאמה. למידע נוסף, ראה ביאור 14 לדוחות הכספיים המבוקרים המצורפים.

(4) הפרשות לפרישה מוקדמת והפחתת מצבת עובדים בהתאם לתוכנית ההתייעלות הגלובאלית הכוללת של החברה במתקני הייצור ברחבי העולם. בשנת 2013, במתקני כיל רותם בישראל. בשנת 2015, במתקני חברות הברום בישראל, ובמתקני החברה באנגליה. בשנת 2016, במתקני חברות הברום בישראל, במתקני החברה באנגליה, ובמתקני המיזם המשותף בסין (המשתקפת בנוסף מטה, בהתאמה המיוחסת לזכויות שאינן מקנות שליטה). בשנת 2017, הפרשות הקשורות למתקני כיל רותם בישראל, ולחברות-בת בצפון אמריקה (Everris NA Inc.) ובאירופה (Everris International B.V. ו-BK Giulini GmbH). למידע נוסף, ראה ביאור 19 לדוחות הכספיים המבוקרים המצורפים.

(5) הפרשה לתביעות משפטיות. בשנת 2014, הפרשה בגין בוררות התמלוגים בישראל לתקופות עבר. בשנת 2015, נובע בעיקר מהפרשה בגין תקופות עבר עבור עלויות שירותי ניהול של מערכת החשמל בכל ים המלח ובכיל רותם, על פי החלטת הרשות לשירותים ציבוריים - חשמל בישראל, משנת 2015, אשר במסגרתה הוחלט להשית עלויות שירותי ניהול מערכת החשמל על יצרני חשמל פרטיים ולא רק על צרכני החשמל הפרטיים, וזאת רטרואקטיבית החל מחדש יוני 2013, מהפרשה בקשר לתקופות עבר בגין בוררות התמלוגים בישראל, ומהסכם הפרשה שהביא לסיום התובענה הייצוגית שהוגשה על-ידי החקלאים בישראל בקשר למחירי האשלג. בשנת 2016, נובע בעיקר מהפרשה בקשר לתקופות עבר בגין בוררות התמלוגים בישראל, מפסק הבוררות שהביא לסיום המחלוקת המסחרית בקשר עם מחירי המכירה של האשלג, עם חברת חיפה כימיקלים, ומהקטנת הפרשה בקשר עם עלויות חשמל רטרואקטיביות בגין תקופות עבר. בשנת 2017, הפרשה בסך של 6 מיליון דולר בגין פס"ד שניתן בקשר למחלוקת עם החברה הלאומית לדרכים (מע"צ) בנוגע לנזקים שנגרמו לגשרים על-ידי מי"ה, הפרשה בסך של 5 מיליון דולר בגין החלטת הנציבות האירופית ביחס למענקי עבר שנתקבלו אצל חברה-בת בספרד, הפרשה בסך של 12 מיליון דולר בגין תביעות הנוגעות לנזקי זיהום מים בבארות מסוימות באתר Suria בספרד, הפרשה בסך של 6 מיליון דולר בקשר עם בוררות התמלוגים בישראל לתקופות עבר, הקטנת הפרשה בסך של 6 מיליון דולר בקשר עם עלויות חשמל רטרואקטיביות בגין תקופות עבר ויישוב הסכסוך עם חברת Great Lakes (חברה-בת של Chemtura), בסך של 2 מיליון דולר. למידע נוסף ראה ביאור 21 לדוחות הכספיים המבוקרים המצורפים.

- (6) הפרשה לפינוי פסולת בגין תקופות עבר. בשנת 2013 ובשנת 2015 בגין פינוי פסולת היסטורית מייצור הברום במתקנים בישראל לאור דרישת הממשלה להאיץ את לוחות הזמנים של סילוק הפסולת שהביא לעלויות נוספות מיישום טכנולוגיה שונה. בשנת 2016, טיהור ופינוי פסולת היסטורית מפעילות האשלג בספרד כתוצאה מהחלטות הרשויות בספרד בקשר עם התוכנית לטיפול בערימת המלח באתר Sallent שהובילו לשינוי בתוכניות הנוגעות בעיקר לתהליך שאיבת המים כחלק מהטיפול במלח.
- (7) הוצאות ריבית והצמדה, בעיקר בקשר עם בוררות התמלוגים על תקופות עבר ושומות המס בישראל ובבלגיה ביחס לתקופות עבר. בשנת 2014, בקשר לבוררות התמלוגים על תקופות עבר. בשנת 2016, הוצאות מימון בקשר לבוררות התמלוגים על תקופות עבר, בסך 26 מיליון דולר, ובקשר לשומת מס בישראל ביחס לתקופות עבר, בסך 12 מיליון דולר. בשנת 2017, הוצאה בסך של 3 מיליון דולר לאור החלטת הנציבות האירופית, והכנסה בסך של 3 מיליון דולר בעקבות החלטת בית המשפט לערעורים לענייני מס בבלגיה. ראה בנוסף ביאור 18 וביאור 21 לדוחות הכספיים המבוקרים המצורפים.
- (8) בשנת 2013, בעיקר בגין הפרשה למס בקשר עם חוק הרווחים הכלואים בישראל ביחס לתקופות עבר. בשנת 2014, בגין הפרשה למס כתוצאה משינוי הפסיקה של ביהמ"ש העליון בספרד בקשר עם תקופת עבר. בשנת 2015, בגין התאמת מיסים נדחים על תקופות עבר בעסקי המגזרים. בשנת 2016, בגין שומות המס בישראל ובבלגיה על תקופות עבר. בשנת 2017, עסקאות פנימיות כחלק מההיערכות לקראת מכירת פעילויות בעלות סינרגיה נמוכה, שהובילה לחבויות מס בסך של 31 מיליון דולר (יצוין שרווח ההון ממכירת עסקי הבטיחות באש ותוספי השמן יתואם בשנת 2018, בכפוף לסגירת העסקה), ומהחלטת בית המשפט לערעורים לענייני מס בבלגיה שהובילה להכנסה ממסים בסך של 25 מיליון דולר. למידע נוסף, ראה ביאור 11 וביאור 18 לדוחות הכספיים המבוקרים המצורפים.

מידע כספי פרו פורמה לא מבוקר בנוגע למימוש עסקי בטיחות באש (Fire Safety) ותוספי השמן

ביום 7 בדצמבר 2017, התקשרה החברה בהסכם למכירת עסקי בטיחות באש ותוספי השמן (P2S5), או זרחן פנטה סולפיד (להלן- העסקים) לדי SK Invictus Holdings, L.P., חברה קשורה ל- SK Capital (להלן- הרוכשת). העסקים מהווים חלק מקו מוצר תוספים מתקדמים של כיל פתרונות מיוחדים, אשר עיקר פעילויותיהם ממוקמות בצפון אמריקה ובאירופה. השלמת העסקה (closing) כפופה למספר תנאים הצפויים להתממש במהלך המחצית הראשונה של 2018. סך התמורה מן המכירה צפוי לעמוד על כ-1 מיליארד דולר, לפני ניכוי עלויות מכירה חזויות ובכפוף להתאמות סגירה מקובלות בדבר הון חוזר וחוב, כאשר כ-950 מיליון דולר יתקבלו במזומן וסך של עד כ-53 מיליון דולר במניות בכורה של חברה בת של הרוכשת. עם השלמת העסקה (upon closing), צפויה החברה להכיר ברווח של כ-840 מיליון דולר ובעלויות מכירה של כ-15 מיליון דולר. לאור האמור, במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2017, ביצעה החברה סיווג מחדש של העסקים כ"נכסים והתחייבויות המוחזקים למכירה".

מטרת המידע הכספי המתואם והבלתי-מבוקר שלהלן הינה לשקף כיצד השפעת המכירה של העסקים הייתה באה לידי ביטוי במצבה הפיננסי של החברה בתקופות קודמות ובתוצאות פעילותה. הרווח ועלויות המכירה הצפויים אינם משתקפים בדוחות רווח והפסד מאוחדים מתואמים ובלתי-מבוקרים להלן. התקבולים נטו שיתקבלו מן המכירה ישמשו באופן מיידי להפחתת חוב.

מוצרי עסקי ה-P₂S₅ משמשים בייצורם של תוספי שמן סיכה, כימיקלים לתעשיית הכרייה וחומרי הדברה. עסקי בטיחות באש של כיל הינם ספק מוביל של כימיקלים ושירותים למאבק בשריפות יער וקצף כיבוי שריפות מדרגות A ו-B.

הדוח המתואם והבלתי מבוקר על המצב הכספי המאוחד ליום 31 בדצמבר 2017, המוצג להלן, מבוסס על דוחות כספיים מאוחדים מבוקרים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017, תחת ההנחה כי המכירה הושלמה ביום 31 בדצמבר 2017. דוחות רווח והפסד מאוחדים מתואמים ובלתי מבוקרים לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015, להלן, מבוססים על דוחות כספיים מאוחדים מבוקרים של החברה לשנים האמורות, תחת ההנחה כי המכירה הושלמה ביום 1 בינואר 2015. ההתאמות שבוצעו לצורך עריכת הדוחות המתואמים והבלתי מבוקרים כאמור, מבוססות על מידע זמין ועל הנחות מסוימות אשר, לדעת החברה, הינן סבירות נכון למועד דיווח זה. לתיאור ההנחות העומדות בבסיסן של ההתאמות, ראו ביאורים נלווים להלן.

המידע הכספי המאוחד המתואם והבלתי מבוקר נערך לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), בהתאמה עם דוחות כספיים מאוחדים מבוקרים של החברה. בהתאם לבחינת החברה, נמצא כי מכירת העסקים אינה עומדת בתנאים לסיווג חשבונאי כפעילות שהופסקה לפי הוראות IFRS 5 – Non-current Assets Held for Sale and Discontinued Operations; למידע נוסף, ראה ביאור 11 לדוחות הכספיים המבוקרים.

בהתאם לתנאים הקבועים בהוראות רשות ני"ע אמריקאית (SEC) - Article 11 of Regulation S-X, לא חלה על החברה חובת דיווח בדבר מידע כספי פרו פורמה בדוח שנתי זה. על אף האמור, מכיוון שחברת האם של החברה, חברה לישראל בע"מ, כפופה לתקנות רשות ניירות ערך בישראל, על החברה חלות חובות דיווח מסוימות בהקשר עם תקנות אלו, בין היתר, חובת דיווח בדבר מידע כספי פרו פורמה בגין עסקת המכירה. המידע הכספי מאוחד מתואם ובלתי מבוקר, להלן, נערך בהתאם לדרישות הדיווח בישראל.

בשלב זה, אין ודאות מוחלטת כי העסקה תושלם, או כי תושלם בהתבסס על התנאים המפורטים לעיל. הדוחות הכספיים המאוחדים המתואמים והבלתי מבוקרים מוצגים למטרות המחשה בלבד, ואינם מתיימרים להציג את המצב הכספי או תוצאות הפעילות בתקופות עתידיות, או את המצב הכספי או תוצאות הפעילות שהיו מתקבלים בפועל לו המכירה אכן הייתה מתבצעת במועד או ביחס לתקופות המוצגים להלן. יש לקרוא את המידע הכספי המאוחד המתואם והבלתי מבוקר יחד עם הדוחות הכספיים המאוחדים המבוקרים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017 ולשנה שהסתיימה באותו מועד, הנכללים בדוח שנתי זה על-גבי טופס 20-F.

דוח על המצב הכספי מאוחד בלתי מבוקר ליום 31 בדצמבר 2017

מספרים מתואמים מיליוני \$	התאמות (ב)		מספרים מדווחים (א) מיליוני \$	
	ביאור	מיליוני \$		
83		–	83	נכסים שוטפים
90		–	90	מזומנים ושווי מזומנים
939	ב1	7	932	השקעות ופקדונות לזמן קצר
1,226		–	1,226	לקוחות
–	ב2	(169)	169	מלאי
236	ב1, ב3	11	225	נכסים מוחזקים למכירה
2,574		(151)	2,725	חייבים אחרים
				סה"כ נכסים שוטפים
29		–	29	נכסים שאינם שוטפים
212		–	212	השקעות בחברות מוחזקות המטופלות
132		–	132	לפי שיטת השווי המאזני
4,521		–	4,521	נכסים פיננסיים זמינים למכירה
722		–	722	נכסי מיסים נדחים
426		53	373	רכוש קבוע
6,042		53	5,989	נכסים בלתי מוחשיים
8,616		(98)	8,714	נכסים אחרים שאינם שוטפים
				סה"כ נכסים שאינם שוטפים
				סה"כ נכסים
757	ב3	(65)	822	התחייבויות שוטפות
790		–	790	אשראי לזמן קצר
78		–	78	ספקים ונותני שירותים
–	ב2	(43)	43	הפרשות
595		–	595	התחייבויות מוחזקות למכירה
2,220		(108)	2,328	התחייבויות שוטפות אחרות
				סה"כ התחייבויות שוטפות
1,623	ב3	(765)	2,388	התחייבויות שאינן שוטפות
228		–	228	אגרות חוב והלוואות לזמן ארוך
640		–	640	התחייבויות מיסים נדחים
193		–	193	הפרשות לעובדים לזמן ארוך
7		–	7	הפרשות
2,691		(765)	3,456	התחייבויות אחרות שאינן שוטפות
4,911		(873)	5,784	סה"כ התחייבויות שאינן שוטפות
				סה"כ התחייבויות
3,634		775	2,859	הון
71		–	71	סה"כ הון המיוחס לבעלים של החברה
3,705		775	2,930	זכויות שאינן מקנות שליטה
8,616		(98)	8,714	סה"כ הון
				סה"כ התחייבויות והון

דוחות רווח והפסד מאוחדים בלתי מבוקרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017					
מספרים מדווחים (א)	עסקי בטיחות האש ותוספי השמן (ב)		התאמות בינחברתיות (ג)	מספרים מתואמים	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
5,418	(309)	–	–	5,109	מכירות
3,746	(165)	–	–	3,581	עלות המכירות
1,672	(144)	–	–	1,528	רווח גולמי
746	(15)	–	–	731	הוצאות מכירה, שינוע ושיווק
261	(12)	10	10	259	הוצאות הנהלה וכלליות
55	(1)	–	–	54	הוצאות מחקר ופיתוח
90	–	–	–	90	הוצאות אחרות
(109)	–	–	–	(109)	הכנסות אחרות
629	(116)	(10)	(10)	503	רווח תפעולי
229	–	(17)	(17)	212	הוצאות מימון
(105)	–	–	–	(105)	הכנסות מימון
124	–	(17)	(17)	107	הוצאות מימון, נטו
505	(116)	7	7	396	רווח לפני מיסים על הכנסה
158	(39)	2	2	121	הפרשה למיסים על הכנסה
347	(77)	5	5	275	רווח לתקופה
(17)	–	–	–	(17)	הפסד לתקופה המיוחס לזכויות שאינן מקנות שליטה
364	(77)	5	5	292	רווח לתקופה המיוחס לבעלים של החברה
0.29	–	–	–	0.23	רווח למניה מיוחס לבעלים של החברה:
0.29	–	–	–	0.23	רווח בסיסי למניה (בדולר)
0.29	–	–	–	0.23	רווח מדולל למניה (בדולר)
1,276,072	–	–	–	1,276,072	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש לצורך חישוב:
1,276,997	–	–	–	1,276,997	בסיסי (באלפים)
1,276,997	–	–	–	1,276,997	מדולל (באלפים)

דוחות רווח והפסד מאוחדים בלתי מבוקרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016					
מספרים מדווחים (א)	עסקי בטיחות האש ותוספי השמן (ב)		התאמות בינחברתיות (ג)		מספרים מתואמים
מיליוני \$	מיליוני \$	ביאור	מיליוני \$	ביאור	מיליוני \$
5,363	(245)		–		5,118
3,703	(144)		–		3,559
1,660	(101)		–		1,559
722	(14)		–		708
321	(8)		5	1ג	318
73	(2)		–		71
618	–		–		618
(71)	2		–		(69)
(3)	(79)		(5)		(87)
157	–		(17)	2ג	140
(25)	–		–		(25)
132	–		(17)		115
18	–		–		18
(117)	(79)		12		(184)
55	(28)	1ב	4		31
(172)	(51)		8		(215)
(50)	–		–		(50)
(122)	(51)		8		(165)
(0.10)					(0.13)
(0.10)					(0.13)
1,273,295					1,273,295
1,273,295					1,273,295

מכירות
עלות המכירות

רווח גולמי

הוצאות מכירה, שינוע ושיווק
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מחקר ופיתוח
הוצאות אחרות
הכנסות אחרות

הפסד תפעולי

הוצאות מימון
הכנסות מימון

הוצאות מימון, נטו

חלק ברווחי חברות מוחזקות
המטופלות לפי שיטת השווי
המאזני

הפסד לפני מיסים על הכנסה

הפרשה למיסים על הכנסה

הפסד לתקופה

הפסד לתקופה המיוחס לזכויות
שאינן מקנות שליטה

הפסד לתקופה המיוחס לבעלים של החברה

הפסד למניה מיוחס לבעלים של החברה:

הפסד בסיסי למניה (בדולר)

הפסד מדולל למניה (בדולר)

ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש לצורך חישוב:

בסיסי (באלפים)

מדולל (באלפים)

דוחות רווח והפסד מאוחדים בלתי מבוקרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015					
מספרים מדווחים (א)	עסקי בטיחות האש ותוספי השמן (ב)		התאמות בינחברתיות (ג)		מספרים מתואמים
מיליוני \$	מיליוני \$	ביאור	מיליוני \$	ביאור	מיליוני \$
5,405	(226)		–		5,179
3,602	(138)		–		3,464
1,803	(88)		–		1,715
653	(14)		–		639
350	(8)		5	1ג	347
74	(2)		–		72
211	–		–		211
(250)	–		–		(250)
765	(64)		(5)		696
160	–		(17)	2ג	143
(52)	–		–		(52)
108	–		(17)		91
11	–		–		11
668	(64)		12		616
162	(23)	1ב	3		142
506	(41)		9		474
(3)	–		–		(3)
509	(41)		9		477
0.40					0.38
0.40					0.37
1,271,624					1,271,624
1,272,256					1,272,256

מכירות

עלות המכירות

רווח גולמי

הוצאות מכירה, שינוע ושיווק

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מחקר ופיתוח

הוצאות אחרות

הכנסות אחרות

רווח (הפסד) תפעולי

הוצאות מימון

הכנסות מימון

הוצאות מימון, נטו

חלק ברווחי חברות מוחזקות

המטופלות לפי שיטת השווי

המאזני

רווח לפני מיסים על הכנסה

הפרשה למיסים על הכנסה

רווח לתקופה

הפסד לתקופה המיוחס לזכויות

שאינן מקנות שליטה

רווח לתקופה המיוחס

לבעלים של החברה

רווח למניה מיוחס לבעלים

של החברה:

רווח בסיסי למניה (בדולר)

רווח מדולל למניה (בדולר)

ממוצע משוקלל של מספר

המניות הרגילות ששימש

לצורך חישוב:

בסיסי (באלפים)

מדולל (באלפים)

דוחות על הרווח הכולל מאוחדים בלתי מבוקרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017				
מספרים מתואמים	התאמות (ב)		מספרים מדווחים (א)	
מיליוני \$	ביאור	מיליוני \$	מיליוני \$	
275		(72)	347	רווח לתקופה
				רכיבים של רווח כולל אחר אשר יוכרו בתקופות עתידיות ברווח והפסד
144	ב	(8)	152	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(57)		–	(57)	הכנסות מס בגין מרכיבים אשר יוכרו בתקופות עתידיות ברווח והפסד
5		–	5	
92		(8)	100	
				רכיבים של רווח כולל אחר אשר לא יוכרו בתקופות עתידיות ברווח והפסד
(17)		–	(17)	הפסדים אקטוארים מתוכנית הטבה מוגדרת
3		–	3	הכנסות מס בגין מרכיבים אשר לא יוכרו בתקופות עתידיות ברווח והפסד
(14)		–	(14)	
353		(80)	433	סה"כ רווח כולל לתקופה
				הפסד כולל לתקופה המיוחס לזכויות שאינן מקנות שליטה
(13)		–	(13)	
366		(80)	446	רווח כולל לתקופה המיוחס לבעלים של החברה

דוחות על הרווח הכולל מאוחדים בלתי מבוקרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016				
מספרים מתואמים	התאמות (ב)		מספרים מדווחים (א)	
מיליוני \$	ביאור	מיליוני \$	מיליוני \$	
(215)		(43)	(172)	הפסד לתקופה
				רכיבים של רווח כולל אחר אשר יוכרו בתקופות עתידיות ברווח והפסד
(88)	ב	2	(90)	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
(1)		–	(1)	שינויים בשווי ההוגן של נגזרים ששימשו לגידור תזרים מזומנים
17		–	17	שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(5)		–	(5)	הוצאות מס בגין מרכיבים אשר יוכרו בתקופות עתידיות ברווח והפסד
(77)		2	(79)	
				רכיבים של רווח כולל אחר אשר לא יוכרו בתקופות עתידיות ברווח והפסד
(48)		–	(48)	הפסדים אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת
8		–	8	הכנסות מס בגין מרכיבים אשר לא יוכרו בתקופות עתידיות ברווח והפסד
(40)		–	(40)	
(332)		(41)	(291)	סה"כ הפסד כולל לתקופה
(59)		–	(59)	הפסד כולל לתקופה המיוחס לזכויות שאינן מקנות שליטה
(273)		(41)	(232)	הפסד כולל לתקופה המיוחס לבעלים של החברה

דוחות על הרווח הכולל מאוחדים בלתי מבוקרים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015				
מספרים מתואמים	התאמות (ב)		מספרים מדווחים (א)	
מיליוני \$	ביאור	מיליוני \$	מיליוני \$	
474		(32)	506	רווח לתקופה
				רכיבים של רווח כולל אחר אשר יוכרו בתקופות עתידיות ברווח והפסד
(196)	ב	9	(205)	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
(2)		–	(2)	שינויים בשווי ההוגן של נגזרים ששימשו לגידור תזרים מזומנים
(198)		9	(207)	
				רכיבים של רווח כולל אחר אשר לא יוכרו בתקופות עתידיות ברווח והפסד
63		–	63	רווחים אקטוארים מתוכנית הטבה מוגדרת
(15)		–	(15)	הוצאות מס בגין מרכיבים אשר לא יוכרו בתקופות עתידיות ברווח והפסד
48		–	48	
324		(23)	347	סה"כ רווח כולל לתקופה
(9)		–	(9)	הפסד כולל לתקופה המיוחס לזכויות שאינן מקנות שליטה
333		(23)	356	רווח כולל לתקופה המיוחס לבעלים של החברה

התאמות לדוח על המצב הכספי מאוחד נכון ליום 31 בדצמבר 2017:

(א) מידע כספי הנגזר מדוחות כספיים מאוחדים מבוקרים ליום 31 בדצמבר 2017. למידע נוסף, ראה דוחות כספיים מאוחדים מבוקרים.

(ב) מייצג התאמות לדוח על המצב הכספי המאוחד של החברה, המביאות לידי ביטוי את מכירת העסקים וההשפעה הצפויה על פעילויותיה הנותרות של החברה תחת ההנחה כי המכירה הושלמה ביום 31 בדצמבר 2017.

(1ב) יתרות בין-חברתיות שבוטלו במסגרת יתרת "המספרים המדווחים" טרם מכירת העסקים ואשר עברו להיות יתרות חיצוניות לאחר מכירת העסקים.

(2ב) ביטול העסקים המוצגים כ"נכסים מוחזקים למכירה" במסגרות יתרות "המספרים המדווחים".

(3ב) סך התמורה מן המכירה צפוי לעמוד על כ-1 מיליארד דולר וכולל מניות בכורה של חברה בת של הרוכשת בסך של 53 מיליון דולר, המוצגות בסעיף נכסים שאינם שוטפים. התקבולים במזומן כפופים להתאמות סגירה מקובלות בדבר הון חוזר וחוב. סך התקבולים במזומן, בניכוי מס, עלויות מכירה וההתאמות המקובלות, צפוי לעמוד על כ-830 מיליון דולר, וישמשו באופן מידי להחזר אשראי לטווח קצר וחוב לטווח ארוך. יתרות החוב מבוססות על יתרת ההלוואות הספציפיות, וכפופות להתאמות הנוגעות ליתרת החוב במועד ההחזר.

התאמות לדוחות רווח והפסד מאוחדים לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015:

(א) מידע כספי הנגזר מדוחות כספיים מאוחדים מבוקרים לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015. למידע נוסף, ראה דוחות כספיים מאוחדים מבוקרים.

(ב) מייצג התאמות לדוחות רווח והפסד המאוחדים של החברה לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015, המביאות לידי ביטוי את מכירת העסקים תחת ההנחה כי הושלמה ביום 1 בינואר 2015.

(1ב) שיעורי המס החלים על החברות העיקריות המהוות חלק מן העסקים הינם כדלקמן:

חברות שהתאגדו בגרמניה – שיעור מס סטטוטורי של 29%.

חברות שהתאגדו בארה"ב – שיעורי מס סטטוטורי של 36%-40%.

הוצאות המס חושבו תוך שימוש בשיעור מס אפקטיבי של כ-34%, 35% ו-36% ביחס לשנים 2017, 2016 ו-2015, בהתאמה.

(ג) ההשפעה הצפויה על פעילויותיה הנותרות של החברה תחת ההנחה כי המכירה הושלמה ביום 1 בינואר 2015:

(1ג) מייצג הקצאה מחדש של עלויות קבועות בגין מטה ומרכזי השירותים המשותפים.

(2ג) הוצאות ריבית נטו, נמוכות יותר כתוצאה מהשימוש בתקבולים נטו מן המכירה.

התאמות לדוחות על הרווח הכולל מאוחדים לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015:

(א) מידע כספי הנגזר מדוחות כספיים מאוחדים מבוקרים לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015. למידע נוסף, ראה דוחות כספיים מאוחדים מבוקרים.

(ב) מייצג התאמות לדוחות על הרווח הכולל המאוחדים של החברה לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015, המביאות לידי ביטוי את מכירת העסקים כאילו הושלמה ביום 1 בינואר 2015.

(ב1) מייצג הפרשי תרגום של חברות שונות באירופה וקנדה שמטבע הפעילות שלהם שונה מדולר.

ב. היוון וחבות (CAPITALIZATION AND INDEBTEDNESS)

לא רלוונטי.

ג. סיבות להצעה ושימוש בתמורה

לא רלוונטי.

ד. גורמי סיכון

התממשות סיכון כלשהו מהסיכונים המתוארים להלן יכולה להשפיע לרעה ובאופן מהותי על עסקי החברה מצבה הכספי ותוצאות פעילותה. כתוצאה מכך עלול מחיר מניות החברה בבורסה לרדת ולהסב למשקיעים הפסדים ניכרים עד לאובדן ההשקעה בכללותה. דוח שנתי זה כולל גם מידע צופה פני עתיד שכרוך בסיכונים ובאי-ודאיות. ראו "הצהרה בנוגע למידע צופה פני עתיד" בדוח שנתי זה. תוצאות החברה בפועל עלולות להיות שונות לרעה ובאופן מהותי מאלה שצפויות במסגרת מידע צופה פני עתיד וזאת כתוצאה מגורמים שונים, לרבות מסיכונים שעומדים בפני החברה המתוארים להלן ובמקומות נוספים בדוח שנתי זה (ובכלל זה גם מגורמים המפורטים בפסקה "הצהרה בנוגע למידע צופה פני עתיד").

סיכונים הקשורים בעסקי החברה

פעולות הכרייה של החברה תלויות בזיכיונות, ברישיונות ובהיתרים הניתנים על ידי הממשלות במדינות שבהן החברה פועלת.

פעולות הכרייה של החברה תלויות בזיכיונות הניתנים על ידי הממשלות במדינות שבהן החברה פועלת. אובדן של זיכיונות, וכן שינויים מהותיים בתנאיהם, עלול לפגוע מהותית בפעילות החברה, במצבה הכספי ובתוצאות פעילותה.

החברה מפיקה אשלג, פוספט, ברום, מגנזיום ומינרלים מסוימים אחרים בישראל, אשלג ומלח בספרד, אשלג, מלח, פוליסולפט¹ ומינרלים מסוימים אחרים באנגליה ופוספט בסין, בהתאם לזיכיונות והיתרים במדינות אלו.

בישראל, הזיכיון שהוענק על ידי הממשלה להשתמש במשאבי ים המלח (בעיקר אשלג, ברום ומגנזיום) יסתיים ביום 31 במרס 2030. בתמורה, כיל משלמת תמלוגים לממשלת ישראל.

בשנת 2015, שר האוצר מינה צוות במטרה לקבוע את "הפעולות הנדרשות של הממשלה לקראת תום תקופת הזיכיון". הערות הציבור בדבר עמדותיו והשקפותיו בקשר עם תום הזיכיון הוגשו לצוות. הצוות נתבקש לפרסם את המלצותיו לשר האוצר עד חודש מאי 2016, אך נכון למועד הדיווח, לא הובא לידיעת החברה על המלצות כלשהן אשר הוגשו על ידי הצוות. אין כל ודאות לגבי המלצות הצוות בדבר הפעולות שהממשלה עלולה לנקוט, בקשר עם הזיכיון הנוכחי, ובדבר אופן הענקת זכויות הכרייה בעתיד.

שר האוצר מינה צוות בראשות החשבת הכללית (לשעבר) אשר תפקידו לקבוע, בהתאם לזיכיון הנוכחי, את אופן חישוב שווי שחלוף הנכסים המוחשיים של מי"ה, תחת ההנחה כי נכסים אלו יוחזרו לממשלה בתום תקופת הזיכיון. המועד הקובע לעניין החישוב בפועל הינו רק בשנת 2030. הצוות האמור נתבקש להגיש את המלצותיו בנושא לשר האוצר עד מרס 2015. בחודש ינואר 2017, מסרה החשבת הכללית מכתב לכלכלן הראשי – הממונה על הכנסות המדינה, ובו ציינה כי הושלמה הכנת עמדת אגף החשב הכללי במשרד האוצר בעניין הסדר הנכסים (אשר לא פורסמה), אך שלאור חילופי החשב הכללי, טיוטת העמדה מועברת לחשב הכללי הנכנס להשלמת העבודה. בשלב זה, אין כל ודאות בדבר המלצות החשב הכללי. בנוסף, אין כל ודאות לגבי פרשנות חוק הזיכיון על ידי הממשלה, אופן יישום התהליך והמתודולוגיה אשר תינקט ואופן חישוב שווי עלות הנכסים המוחשיים. ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה - ד. רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים עיקריים-פעילות הפקה וכרייה של מינרלים" ו-"זיכיונות וזכויות כרייה".

כמו כן, החברה כורה סלע פוספט ממרבצי פוספט בנגב על בסיס שלושה זיכיונות ממדינת ישראל אשר בתוקף עד לסוף שנת 2021. בתמורה החברה משלמת תמלוגים לממשלת ישראל. במכרות הפוספט הקיימים של החברה בנגב מצויות עתודות מוגבלות של סלע פוספט המיועד לייצור חומצה זרחתית. אין כל ודאות כי זיכיונות אלה יחדשו, באותם תנאים או בכלל, לאחר פקיעתם בשנת 2021.

החברה פועלת לקידום תכנית הכרייה של פוספטים בשדה בריר (הממוקם בחלקו הדרומי של שדה זוהר דרום) בנגב ישראל. בחודש דצמבר 2015, אישרה המועצה הארצית לתכנון ולבנייה (להלן – המועצה הארצית) את מסמך המדיניות לכרייה ולחציבה של מינרלים תעשייתיים (להלן – מסמך המדיניות), אשר כלל, בין היתר, המלצה לאישור כריית פוספטים באתר הכרייה בשדה בריר.

בתחילת שנת 2016, הועברה תכנית המתאר הארצית (להלן – תמ"א 14ב), הכוללת את שדה זוהר דרום, להערות בוועדות השונות, שהגישו את המלצותיהן בסוף שנת 2016. בחודש פברואר 2017, החליטה הוועדה לנושאים תכנוניים עקרוניים, על המשך קידום הכרייה בשדה זוהר דרום. במקביל, ועל פי החלטה של המועצה הארצית, נערכו על ידי הרשויות המוסמכות הוראות לביצוע התסקיר הסביבתי לשדה בריר לצורך המשך קידומו. בחודש אפריל 2017, המליצה המועצה הארצית לממשלה על אישור תמ"א 14ב וקבעה כי אתר שדה בריר יקודם במסגרת תמ"א מפורטת. בחודש דצמבר 2017, התקיים דיון בקשר עם אופן הכנת התכנית המפורטת, כאמור, אשר אושרה על ידי קבינט הדיוור של הממשלה בחודש ינואר 2018. ביום 29 בינואר 2018, הוגש על ידי שר הבריאות ערר על האישור כאמור, הדורש לקיים את המלצת משרד הבריאות לביצוע תסקיר בדבר השפעה על הבריאות בכל אתר הכלול בתמ"א 14ב. אין כל ודאות באשר ללוחות הזמנים הנוגעים להגשת התוכניות, אישורן, או התפתחויות אחרות בקשר לשדה זוהר דרום. ככל שלא יתקבלו אישורים לכרייה בשדה זוהר דרום, לדבר תהא השפעה מהותית על עתודות הכרייה העתידיות של החברה בטווח הבינוני והארוך.

עסקי החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה עלולים להיפגע ואף באופן מהותי אם לא תקבל אישור כאמור ולא תמצא מקורות חלופיים לפוספטים בישראל. להרחבה בקשר עם עתודות סלע הפוספט, הזיכיונות ופעילות הפקה וכרייה ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ד. רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים עיקריים-פעילות הפקה וכרייה של מינרלים", "זיכיונות וזכויות כרייה" ו-"רזרבות (Reserves)".

בספרד, העניקה הממשלה לכלי איבריה, העוסקת באשלג, זכויות כרייה בהתבסס על חקיקה משנת 1973. חלק מרישיונות אלה תקפים עד שנת 2037, והיתר עד שנת 2067. בתמורה, משלמת החברה תמלוגים לממשלת ספרד. על מנת לקיים את פעילות הכרייה בספרד, נדרשים רישיונות סביבתיים ועירוניים, אשר נכון למועד הדיווח, נמצאים תחת בחינת הרשויות בספרד. ככל שלא ייחודשו הרישיונות האמורים, צפויה השפעה, אשר עשויה להיות מהותית, על פעילות הכרייה באתרים מסוימים בספרד ועל התוצאות הכספיות של החברה. למידע נוסף בדבר סוגיות הנוגעות לרישיונות הכרייה בספרד, ראה באור 21 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה.

זכויות הכרייה של חברה בת באנגליה (להלן – כיל אנגליה), מבוססות על כ-114 חכירות כרייה ורישיונות להפקת מינרלים שונים, בנוסף למספר רב של זכויות קדימה וזכויות מעבר מבעלים פרטיים של הקרקעות שתחתן פועלת כיל אנגליה וכן, זכויות כרייה בים הצפוני שהוענקו על ידי הכתר הבריטי (Crown Estates). זכויות הכרייה האמורות מכסות שטח כולל של כ-374 קמ"ר. נכון למועד הדיווח, כל תקופות החכירות, הרישיונות, זכויות המעבר והקדימה הינן בתוקף, חלקן יפוג עד 2020 וחלקן עד שנת 2038.

בסין, מחזיקה החברה במיזם משותף (להלן – YPH JV) עם קבוצת Yunnan Phosphate Chemicals Group ("YPC"), יצרנית הפוספט בסין. YPH JV מחזיק בשני רישיונות לכריית פוספט אשר הונפקו בחודש יולי 2015 על ידי מחלקת הקרקע ומשאבים של מחוז יונאן שבסין. ביחס למכרה הייקו (להלן – הייקו), רישיון הכרייה בתוקף עד לחודש ינואר 2043, וביחס למכרה בייטאצון (להלן – בייטאצון), רישיון הכרייה בתוקף עד לחודש נובמבר 2018. פעילות הכרייה ב YPH JV מתבצעת בהייקו בהתאם לרישיון הכרייה האמור. בקשר עם בייטאצון, כפי שהוערך במועד הרכישה, אין בכוונת החברה לקיים פעילות כרייה בעתיד הנראה לעין. בתמורה לזכויות כרייה אלה אנו נדרשים לשלם תמלוגים ומס משאבים. ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ד. רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים עיקריים-פעילות הפקה וכרייה של מינרלים" ו-"זיכיונות וזכויות כרייה".

בנוסף, כחלק מהסכמי הזיכיונות ו/או הרשיונות של החברה, קיימות מחויבויות בקשר עם תום תקופת הזיכיונות ו/או הרישיונות באתרי הפעילות השונים, לרבות שיקום ופינוי האתרים (השבת האתר לקדמותו). קיים קושי בהערכת הפעולות הנדרשות לביצוע בתום תקופת הזיכיון ו/או הרישיון וכן את העלויות הכרוכות בפעולות כאמור.

יכולתנו להפעיל ו/או להרחיב את מתקני הייצור והתפעול של החברה ברחבי העולם תלויה בקבלת היתרים מרשויות ממשלתיות ועמידה בהוראותיהם. החלטה של רשות ממשלתית לדחות בקשות של החברה להיתרים עלולה לפגוע בעסקינו ובפעולותינו.

ההיתרים הקיימים חשופים להשגות ביחס לתוקפם, ביטולם, שינויים ואי-חידושם לרבות כתוצאה מאירועים סביבתיים או ארועים בלתי צפויים אחרים. כל ערעור או השגה שיתקבלו כנגד תוקף ההיתרים של החברה, או ביטול, שינוי או אי-חידוש של ההיתרים, עלולים לגרור עלויות משמעותיות ולהשפיע באופן מהותי ולרעה על הפעולות של החברה ועל מצבה הפיננסי. כמו כן, אי עמידה בתנאי ההיתרים עלולה לגרום לתשלום קנסות בהיקפים גדולים וחושפת את החברה ומנהליה לעונשים פליליים.

לדוגמה, ביום 30 ביוני 2017, ארעה קריסה חלקית של סוללה בבריכה 3 המשמשת לאגירת מי גבס הנוצרים בתהליכי הייצור במפעלי רותם אמפרט ישראל. החברה הפסיקה באופן מיידי את השימוש בבריכות הגבס הפעילות. בחודש יולי 2017, לאור האישור הזמני להפעלת בריכה 4 אשר התקבל מהמשרד להגנת הסביבה, חזרה החברה לייצר בתפוקה מלאה. המשרד להגנת הסביבה הורה בשעתו לחברה להגיש תכנית בדבר אופן ההפעלה העתידית של בריכות הגבס והחברה מצויה בדיונים עם נציגי המשרד בקשר עם התכנית, כאמור, שעל בסיסה יתקבל ההיתר הקבוע להפעלת בריכה 4. נכון למועד זה, החברה פועלת לקבלת ההיתרים הנדרשים לבריכה 5 אשר הפעלתה צפויה בחודש מאי 2018. השגת ההיתרים הנדרשים עשויה להיות כרוכה בהשקעות עתידיות מהותיות. ביום 9 בינואר 2018, הוגש ערר על ידי אדם טבע ודין – אגודה ישראלית להגנת הסביבה (להלן – אט"ד) לוועדת הערר המחוזית לתכנון ולבניה מחוז דרום (להלן – ועדת הערר) כנגד הוועדה המקומית ורותם בקשר עם החלטת הוועדה המקומית מיום 3 בדצמבר 2017, בדבר דחיית התנגדות אט"ד לאישור הקלה ומתן היתר בניה בבריכה 4. במסגרת הערר טוענת אט"ד, כי נפלו פגמים בהליכי מתן ההיתר או בשיקול דעת הוועדה המקומית שהעניקה את ההיתר ואישרה את ההקלה, כאמור. להערכת החברה, סיכויי הערר להתקבל, בחלקן או במלואן, באופן שיביא לפקיעת תוקף היתר הבניה, נמוכים מהסיכויים כי יידחה. יצוין, כי להחלטת ועדת הערר יכולה להיות השפעה על תהליך השגת ההיתרים בבריכה 5, כאמור לעיל. ביום 5 בפברואר 2018, הגישה החברה לוועדת הערר בקשה לסילוק דחיית הערר. אי קבלת ההיתרים או עיכוב בקבלת ההיתרים כאמור עלולים לפגוע בעסקי החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה ואף באופן מהותי.

פעילויות ומכירות החברה חשופות לתנודות בהיצע ובביקוש, למיזוגים של יצרנים/לקוחות/ספקים מרכזיים, להרחבת כושר הייצור ולתחרות מצד כמה מחברות הכימיקלים והכרייה הגדולות בעולם.

בנוסף לשינויים עונתיים ומחזוריים (בעיקר במגזר המינרלים החיוניים), עסקי החברה חשופים לתנודות הנובעות, בחלקן, מגורמים בצד ההיצע, כגון כניסת יצרנים ומוצרים חדשים לשוק, מיזוגים של שחקנים עיקריים (יצרנים/ספקים), הרחבת כושר הייצור אצל יצרנים קיימים, וכן שינויים בצד הביקוש כגון מיזוגים של לקוחות מרכזיים. על מתחרותינו נמנות כמה מחברות הכימיקלים והכרייה הגדולות בעולם אשר חלקן חברות בבעלות המדינה או כאלה הנהנות מסבסוד ממשלתי. נכון לעת הזאת, כושר הייצור הפוטנציאלי גדול מן הביקוש הגלובלי, מצב המשפיע על רמות המחירים. לאור העובדה כי חלק ממוצרינו הינם סחורות אשר ניתן להשיגן ממספר מקורות, הגורם התחרותי העיקרי ביחס למוצרינו הוא המחיר. המחירים של מוצרינו מושפעים מן המחירים השוררים בשוק כאשר בשנים האחרונות חלה ירידה במחירי הסחורות, כגון אשלגן ופוספטים. המחירים נותרו נמוכים בשל היצע גדול יותר וביקוש נמוך יותר הנובעים ממספר סיבות, לרבות מחירים נמוכים בענף החקלאות. בין הגורמים הנוספים המשפיעים על התחרות נכללים איכות המוצר, שירות לקוחות ותמיכה טכנית. אם לא נוכל להתחרות באופן יעיל בחברות אלה, קרוב לוודאי שתוצאותינו העסקיות יושפעו לרעה באופן משמעותי.

כמו כן חלק ממוצרינו משווקים על ידי מפיצים, בעיקר בקשר עם פעילות מגזר הפתרונות המיוחדים. החלפה או שינוי בהרכב המפיצים עלול להשפיע לרעה על יכולתה התחרותית של החברה ולגרום לקיטון בהיקף המכירות בשווקים מסויימים, לפחות בטווח הקצר.

אי-דיוקים באומדני החברה בדבר עתודות מחצבים ומרבצי משאבים עשויים להוביל למכירות בהיקף נמוך מהצפוי ו/או לעלויות גבוהות מן הצפוי.

אומדני החברה בדבר עתודות מחצבים ומרבצי משאבים מבוססים על נתונים הנדסיים, כלכליים וגיאולוגיים הנאספים ומנותחים על ידי המהנדסים והגיאולוגים של החברה. עם זאת, אומדני העתודות הם מטבעם לא מדויקים, ונסמכים במידה מסוימת על היקשים סטטיסטיים הנשענים על נתוני קידוחים זמינים, אשר עשויים להתברר כבלתי מהימנים/בלתי מדויקים. ישנן אי-וודאויות מובנות רבות בהערכת הכמות והאיכות של מרבצי המחצבים ומרבצי העתודות כמו גם טיב העופרה, העלויות הכרוכות בכריית העתודות הזמינות והיתכנותה הכלכלית, לרבות גורמים רבים שאינם מצויים בשליטתנו. אומדנים של עתודות מסחריות בעלות היתכנות כלכלית נסמכים, בהכרח, על מספר גורמים והנחות יסוד, אשר כולם עשויים להיות שונים בצורה ניכרת מן התוצאות בפועל, כגון:

- תנאים גיאולוגיים ותנאי כרייה ו/או השפעות כרייה קודמת אשר ייתכן כי לא זוהו/הוערכו במסגרת הנתונים הזמינים או שהינם שונים מאלו המתבססים על ניסיון;
- הנחות בדבר תמחור עתידי של מוצרים, עלויות תפעול, שיפורים בטכנולוגיית כרייה, עלויות פיתוח ועלויות שיקום;
- הנחות בדבר השפעות עתידיות של רגולציה, לרבות הנפקתם של היתרים נדרשים ומסים שיוטלו על ידי רשויות ממשלתיות.

במקרה של שינוי בגורמים והנחות יסוד אלה, ייתכן שנידרש לשנות את אומדני העתודות המחצבים והמשאבים שלנו.

אי-דיוקים באומדני החברה בדבר עתודות מחצבים ומרבצי משאבים עשויים להוביל למכירות בהיקף נמוך מהצפוי ו/או לעלויות גבוהות מן הצפוי.

למידע נוסף ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה - ד. רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים עיקריים - חרבות (Reserves)".

מיקום חלק מהמכרות והמתקנים של החברה הינו בעל חשיפה לאסונות טבע שונים.

החברה חשופה לפגעי טבע כגון שיטפונות ורעידות אדמה, אשר עלולים להביא לפגיעה מהותית בעסקיה. חלק ממפעלי החברה בישראל ממוקמים על השבר הסורי אפריקני, אזור פעיל מבחינה סיסמולוגית. בנוסף, בשנים האחרונות התגלו בולענים וחללים תת קרקעיים באזור ים המלח, העלולים לגרום לנזק למפעלים של החברה. בנוסף, בשנים האחרונות מתקיים תהליך "התחזרות" בחלקו הצפוני של נחל הערבה שבהמשכו ממוקמות, משני צדי, בריכות האידוי של מפעלי החברה בים מלח, וזאת כתגובה לנסיגת מפלס הים. קיים סיכון כי בטווח הארוך, התופעה תסכן את יציבות הסוללות ומערך בריכות האידוי של החברה. באזור סדום, שם ממוקמים רבים ממפעלי כיל, מתרחשים מדי פעם שיטפונות בנחלים. אף שהחברה מחזיקה ביטוח לכיסוי נזקים מסוגים אלה, בכפוף לתשלום השתתפות עצמית, אין ודאות, שסכום הביטוח האמור יכסה במלואו את כל הנזקים. כמו כן, לחברה מכרות תת קרקעיים באנגליה ובספרד ומכרה בסין. דליפת מים למכרות או אסונות טבע אחרים עלולים לגרום להפרעות בכרייה עד כדי איבוד המכרה. לחברה אין כיסוי ביטוחי מלא על כל רכושה.

הצטברות מלח בתחתית בריכה מס' 5, בריכת האידוי המרכזית, במערכת בריכות האידוי הסולרי של החברה אשר משמשת להפקת מינרלים מים המלח, מחייבת את העלאת מפלס המים בבריכה באופן קבוע כדי לשמור על כושר הייצור של המינרלים המופקים.

המינרלים מים המלח מופקים על דרך של אידוי סולרי שבמסגרתו, שוקע מלח בקרקעית אחת מבריכות האידוי בסדום (בריכה 5) באתר פעילותה של מפעלי ים המלח בע"מ (להלן – מי"ה). המלח השוקע יוצר שכבה על קרקעית הבריכה בהיקף של כ-20 מיליון טון בשנה. תהליך יצור חומר הגלם מחייב שמירה על נפח תמיסות קבוע בבריכה. למטרה זו, מוגבה דרך קבע מדי שנה מפלס התמיסות בבריכה בהתאם לקצב עליית קרקעית הבריכה.

אי-העלאת מפלס המים בהתאמה תגרום להקטנת כושר הייצור. מאידך, העלאת מפלס המים בבריכה מעל לקו מסוים עלולה לגרום נזק ליסודות ולמבני המלונות הממוקמים בסמוך לשפת המים ולתשתיות אחרות בחוף המערבי של בריכה 5.

החברה פועלת יחד עם ממשלת ישראל הן בנושא הקמת הגנות החוף והן בנושא פתרון הקבע, הכולל קציר של המלח באופן כזה, שהעלאת מפלס המים בבריכה 5 לא תהיה הכרחית לאחר השלמת הקציר. הגנות החוף אמורות לספק הגנה עד ליישום פתרון הקבע, שאמור לספק הגנה עד לסיום תקופת היכיון הנוכחי ב-2030.

בחדש דצמבר 2015, אושרה על ידי הו"ל תכנית תשתית לאומית 35א (תת"ל) (להלן- התכנית), אשר כוללת את התשתית הסטטוטורית להקמת פרויקט קציר המלח בבריכה 5 וכן להקמת תחנת שאיבה חדשה באגן הצפוני של ים המלח. בחדש מרס 2016, אושרה התוכנית גם על ידי הממשלה.

החברה תישא ב-80% מעלות פרויקט קציר המלח והממשלה תישא ב-20% מעלות פרויקט קציר המלח, אולם, חלקה של הממשלה לא יעלה על 1.4 מיליארד ש"ח.

בחדש אוקטובר 2017, חתמה מי"ה על הסכם לביצוע השלב הראשון של פרויקט קציר המלח, עם חברה קבלנית Holland Shallow Seas Dredging, Ltd., אשר תחל בבניית מחפר ימי ייחודי המיועד לביצוע קציר המלח. המחפר הימי צפוי להתחיל לפעול במחצית הראשונה של שנת 2019.

אין ערובה כי הגנות החוף או פתרון הקבע ייושמו במלואם או שיישומם ימנע נזק לתשתית הסובבת או לפעילות החברה בבריכה 5. אי הצלחה במתן פתרונות או נזק כלשהו שייגרם כאמור עלולים לפגוע ואף באופן מהותי בעסקי החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה.

למידע נוסף בנושא הגנות החוף ובנושא פתרון הקבע ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ד. רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים עיקריים-פעילות הפקה וכרייה של מינרלים" ו-"זיכיונות וזכויות כרייה".

נדרשת הקמה של תחנת שאיבה חדשה עקב הירידה במפלס המים של האגן הצפוני בים המלח.

כחלק מתהליך הייצור בישראל החברה שואבת את מימי ים המלח באמצעות תחנת שאיבה ייעודית ומעבירה אותם לבריכות המלח והקרנליט. בשל ירידת מפלס ים המלח באגן הצפוני, מתרחק קו המים מתחנת השאיבה הנוכחית, ומשכך נדרשת הקמת תחנת שאיבה חדשה (להלן – תחנת שאיבה P-9). החברה צופה כי תחנת שאיבה P-9 תוכל לשאוב מים עד לסוף תקופת היכיון.

בחדש דצמבר 2015, אושרה על ידי הו"ל תכנית תשתית לאומית 35א (תת"ל) (להלן- התכנית), אשר כוללת את התשתית הסטטוטורית להקמת פרויקט קציר המלח בבריכה 5 וכן להקמת תחנת השאיבה P-9 באגן הצפוני של ים המלח. בחדש מרס 2016, אושרה התוכנית גם על ידי הממשלה. במחצית השנייה של שנת 2017, חתמה מי"ה על הסכמים להקמת תחנת השאיבה P-9 עם מספר חברות ביצוע ותשתית. תחנת השאיבה P-9 צפויה להתחיל לפעול במהלך 2020. היתרי הבניה נתקבלו ועבודות הבנייה החלו – הן בפרויקט הקציר והן בתחנת השאיבה P-9.

בנוסף, מאחר שחלה ירידה במפלס המים של ים המלח באגן הצפוני, ייתכן שיופעל לחץ על החברה להפחית את השימוש במינרלים מים המלח, דבר שעשוי להשפיע באופן מהותי ולרעה על פעילות החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה.

תקלה כלשהי במערך השינוע המשמש את החברה בשילוח מוצריה יכולה להשפיע לרעה באופן מהותי על עסקי החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה.

חלק ממחזור המכירות של החברה הוא מכירות של תוצרת בצובר המתאפיינות בכמויות גדולות. מרבית כמות זו משונעת באמצעות מתקנים ייחודים משני נמלים בישראל ומנמל אחד בספרד ונמל נוסף באנגליה. לא ניתן לשנע בצובר כמות גדולה ממתקנים אחרים. תקלה מהותית במתקני הנמל ו/או במערך השינוע מהנמלים, לרבות עקב שביתות של עובדי נמל, מגבלות רגולטוריות ושינויים בזכויות השימוש במתקני הנמל, עלולה לעכב או למנוע ייצוא סחורה ללקוחות החברה בחו"ל, דבר שעלול להשפיע באופן מהותי ולרעה על פעילות החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה. בנוסף, תקלה מהותית במערך שינוע לנמלים ובין אתרים שונים, בעיקר באמצעות רכבות ומשאיות, עלולה להשפיע באופן מהותי ולרעה על פעילות החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה.

החברה חשופה לסיכונים שקשורים לפעילותה הבינלאומית, אשר עלולה להיות להם השפעה לרעה על המכירות שלה ללקוחות במדינות שונות וכן על הפעילות והנכסים שלה במדינות שונות. חלק מהגורמים הללו יכולים לגרום לתנאים כלכליים פחות אטרקטיביים לחלוקת מזומנים שנוצרו על ידי פעילות החברה מחוץ לישראל לבעלי המניות, שימוש במזומנים שנוצרו על ידי פעילות החברה במדינה אחת למימון פעילות החברה או פירעון התחייבויות במדינה אחרת ותמיכה במטרות וצרכים אחרים של החברה או חלוקת דיבידנד.

כחברה רב-לאומית אנו מוכרים במדינות רבות שבהן אנו לא מייצרים. חלק ניכר מהייצור של החברה מיועד לייצוא. כתוצאה מכך החברה חשופה לסיכונים ואי וודאויות רבים הקשורים למכירות ופעילויות בינלאומיות, בכלל זה:

- קשיים ועלויות שקשורים לציות למגוון רחב של חוקים, אמנות ותקנות מורכבים, לרבות החוק האמריקני למניעת שחיתות במדינות זרות (U.S. Foreign Corrupt Practices Act - FCPA), החוק הבריטי למניעת שוחד (UK Bribery Act 2010) וסעיף 291א לחוק העונשין הישראלי;
- שינויים בלתי צפויים בסביבה הרגולטורית;
- גידול בבעלות ממשלתית ורגולציה במדינות שהחברה פועלת בהן;
- חוסר יציבות פוליטית וכלכלית לרבות מצב של אי-שקט אזרחי (civil unrest), אינפלציה ותנאים כלכליים שליליים הנובעים מניסיונות ממשלתיים לצמצום אינפלציה כגון הטלת שיעורי ריבית גבוהים יותר ופיקוח על שכר ומחירים;
- הטלת מכס, פיקוח על המטבע, חסמי מסחר מסים או שיעורי מיסוי חדשים או מגבלות אחרות.

ההתרחשות של כל אחד מהנ"ל במדינות בהן החברה פועלת או במקום אחר עלולה לסכן או להגביל את מרחב הפעילות של החברה ויכולה להשפיע לרעה על ההכנסות, תוצאות הפעילות והערך של נכסי החברה הממוקמים מחוץ לישראל.

חלק מהסיכונים כאמור לעיל, עלולים לגרום לתנאים כלכליים פחות אטרקטיביים בקשר לשימוש במזומנים שנוצרו על ידי פעילות החברה במדינה אחת למימון פעילות החברה, פירעון התחייבויות במדינה אחרת, תמיכה במטרות וצרכים אחרים של החברה או חלוקת דיבידנד.

עליות מחירים או מחסור במים, באנרגיה ובחומרי הגלם העיקריים שצורכת החברה וכן, עליות במחירי השינוע עלולים להשפיע לרעה על פעילותה.

החברה צורכת מים, אנרגיה וחומרי גלם שונים כתשומות בייצור ועלולה להיות מושפעת מעליית המחירים של חומרים אלה או ממחסור בהם כמו גם, משינויים במחירי השינוע.

מפעלי הפוספט של החברה משתמשים בכמויות מים גדולות הנרכשות מחברת מקורות, חברת המים הלאומית בישראל, במחירים הנקבעים על ידי המדינה. עליית מחירים משמעותית תגרוור גידול בעלויות החברה. במתקני החברה בסדום, מפיקה החברה מים ממערכת עצמאית, שאינה חלק ממערכת המים הארצית. מחסור במים במקורות המים בקרבת המפעלים או השתת עלויות נוספות על השימוש במים יאלץ את מגזר המינרלים החיוניים של החברה לצרוך מים ממקורות רחוקים יותר ו/או בעלות גבוהה יותר.

מפעלי החברה משתמשים באנרגיה בהיקף נרחב. יתרה מכך, אנרגיה הינה רכיב משמעותי בעלויות ההובלה של חלק ניכר מהמוצרים של החברה. עלייה משמעותית במחירי האנרגיה או מחסור באספקת אנרגיה ישפיעו על עלויות ההובלה, הייצור ו/או היקפי הייצור של החברה. תהליכי הייצור והמתקנים במפעל המגנזיום דורשים אספקת חשמל רצופה. על אף שלמפעל המגנזיום שני מקורות אספקת חשמל – תחנת הכוח של החברה בסדום ורשת החשמל הארצית בישראל – ישנו סיכון של פגיעה בו זמנית באספקת החשמל משני מקורות אלו. פגיעה מתמשכת באספקת החשמל הסדירה עלולה לגרום נזק למתקנים ולסביבה.

בשנת 2015, פרסמה הרשות לשירותים ציבוריים - חשמל בישראל החלטה בדבר קביעת תעריפים לשירותי ניהול של מערכת החשמל אשר במסגרתה הוחלט להשית עלויות שירותי ניהול מערכת החשמל על יצרני חשמל פרטיים ולא רק על צרכני החשמל הפרטיים.

בנוסף, האספקה הנוכחית של גז טבעי לחברות-הבת שלנו בישראל תלויה בספק יחיד ובצינור גז יחיד בעל כושר הולכה מוגבל. בעוד מפעלינו מוכנים לשימוש במקורות אנרגיה חלופיים (מזוט ו/או סולר), גידול בעלויות האנרגיה של החברה או מחסור באנרגיה עלולים להשפיע באופן מהותי ולרעה על עסקי החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה.

בנוסף, עלייה במחיר או חוסר בחומרי גלם, כגון אמוניה, גופרית, WPA ו-4D (אותם אנו רוכשים מצד שלישי) עלולים להשפיע באופן מהותי ולרעה על עסקי החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה.

אין בטחון שהחברה תוכל להשית על הלקוחות את הגידול בעלויות המים, האנרגיה וחומרי הגלם האחרים, כגון גופרית המסופקים על-ידי צד ג'. חוסר יכולתה של החברה להשית על הלקוחות את הגידול בהוצאות הנ"ל יכול להשפיע לרעה על שולי הרווח שלה. בנוסף, מחסור בחומרי הגלם העיקריים של החברה עלולים לפגוע בכושר הייצור ולהשפיע לרעה על ביצועיה.

השלמתם של חלק מן הפרויקטים המרכזיים שלנו עשויה להיות תלויה בקבלני צד ג' ו/או התחייבויות של גופים ממשלתיים. בנוסף, הפסקת התקשרויות עם קבלנים עלולה להיות כרוכה בעלויות נוספות.

השלמתם של פרויקטים מרכזיים מסוימים של החברה עשויה להיות תלויה בקבלני צד ג'. כך למשל, בשנת 2012, התקשרה החברה, בהסכמים לצורך ביצוע פרויקט הקמה (EPC) של תחנת קוגנרציה חדשה בסדום (להלן - התחנה). התחנה תהיה בעלת כושר ייצור של 330 טון קיטור לשעה וכושר ייצור חשמל של כ- 230 MWH, אשר יספקו את צורכי החשמל והקיטור למתקני הייצור באתר סדום וללקוחות חיצוניים. בכוונת החברה להפעיל את התחנה במקביל לתחנה הקיימת שתופעל חלקית במתכונת "גיבוי חם" לייצור חשמל וקיטור. סך הכל ייצור החשמל בטווח הקצר יהיה כ- 245 MWH.

במהלך שנת 2015, נקלע הקבלן המבצע (החברה הספרדית - Abengoa) לקשיים פיננסיים. בחודש אוקטובר 2016, אישר בית המשפט בספרד הסדר חוב, בין הקבלן המבצע לנושיו, המאפשר את המשך פעילותו בפרויקט תחנת הכוח. בחודש ספטמבר 2017, הודיעה החברה לקבלן המבצע על ביטול הסכם ההקמה וזאת נוכח שורה של הפרות ההסכם על ידי הקבלן המבצע. החברה מתכננת את השלמת ההקמה של התחנה והפעלתה המלאה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2018.

עיכובים בהשלמת עבודות הבנייה צפויים להמשיך להשפיע לרעה על הוצאות האנרגיה ועל נגישות מהימנה (access to a reliable energy supply) לאספקת האנרגיה לאתר בסדום, דבר אשר עלול להשפיע לרעה על המצב העסקי, הפיננסי ותוצאות פעילותה של החברה.

בנוסף, במהלך שנת 2017, החלה החברה בהליך גישור מול הספק המרכזי בפרויקט ההרמוניזציה (הקמתה של מערכת ERP גלובלית), לשם יישובן של מחלוקות כספיות הדדיות אשר התגלעו בין החברה לבין הספק עם הפסקתו של הפרויקט בשנת 2016. תוצאת ההליך, בין אם תוכרע באמצעות גישור או בהחלטת בית-משפט, עשויה להסתכם בעלויות כספיות משמעותיות עבור החברה.

הזרמת כמויות משמעותיות של מים לים המלח עלולה להשפיע לרעה על הייצור במפעלי החברה.

הזרמת כמויות משמעותיות של מים לים המלח עלולה להשפיע לרעה על הייצור במפעלי החברה. סיכון זה עלול להתממש, בין היתר, כתוצאה מבניית תעלה המחברת בין ים התיכון לים המלח, הזרמת מים מהכנרת דרך נהר הירדן לים המלח או הקמת תעלה המחברת בין ים סוף לים המלח.

הזרמת כמויות משמעותיות של מים לים המלח עלולה לשנות את הרכב מי ים המלח, באופן שיביא לירידה בריכוז הנתרן הכלורי במים, מה שעלול להשפיע לרעה על הייצור במפעלי כיל.

מבדיקה שנערכה על ידי הבנק העולמי שבוחן את הקמת התעלה המחברת בין ים סוף לים המלח עולה כי הזרמה של עד 400 מיליון קוב לים המלח לא תזיק לסביבה, שכן לא ייווצר שיכוב והמים יתאדו ו/או יתערבבו במי ים המלח. מסיבה זו נראה כי גם למפעלי כיל הזרמה עד סדר גודל כזה לא תסב נזק משמעותי, על אף שההשפעות בפועל עלולות להיות שונות. עם זאת, אם התעלה המחברת בין ים סוף לים המלח, ככל שתוקם, תגרום לריכוז נמוך יותר של נתרן כלורי במי ים המלח, הדבר עשוי להשפיע לרעה, ובאופן מהותי, על הייצור במפעלי החברה, על תוצאות פעילותה, על מצבה הכספי ועל עסקיה.

החברה חשופה לסיכון של סכסוכי עבודה, עיצומים ושבתות.

מעת לעת אנו חווים סכסוכי עבודה, עיצומים ושבתות. חלק עיקרי מעובדי כיל כפופים להסכמים קיבוציים בעיקר בישראל, סין, גרמניה, אגליה, ספרד והולנד. שבתה או עיצומים ממושכים בכל אחד ממפעלי כיל עלולים לשבש את הייצור, לגרום לאי אספקת מוצרים שהוזמנו, ויידרש זמן לחזור ליכולת ייצור מלאה במתקנים. בנוסף, בשל התלות ההדדית בין מפעלי כיל, עלולים עיצומים או שבתה בכל אחד מהמפעלים של כיל להשפיע על יכולת הייצור ו/או עלות הייצור במפעלים אחרים בכלי. סכסוכי עבודה, עיצומים או שבתות וחידוש הסכמי עבודה קיבוציים עשויים לגרום עלויות משמעותיות ואובדן רווחים אשר עלולים להשפיע לרעה, לרבות מהותית, על תוצאות פעילותה ועל יכולתה של החברה ליישם בעתיד שינויים תפעוליים במלואם לצורכי התייעלות. במהלכם של סכסוכי עבודה עשוי ועד העובדים לנקוט בעיצומים העשויים לכלול חסימה או עיכוב העברתן של סחורות בשערי המפעל, סכסוכים אלו עלולים להסלים לשבתה.

לחלק מעובדי החברה יש הסדרי פנסיה וביטוח בריאות באחריות החברה

לחלק מעובדי החברה בארץ ובחו"ל יש הסדרי פנסיה וביטוח בריאות באחריות החברה. כנגד חלק מהתחייבות זו יש לחברה יעודות כספיות המושקעות בנכסים פיננסיים. למידע אודות התחייבויות החברה בגין הטבות לעובדים והרכב נכסי התוכנית, ראה באור 19 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה. שינוי בתוחלת החיים, שינויים בשוק ההון או שינויים בפרמטרים אחרים שלפיהם מחושבת ההתחייבות לעובדים ולגמלאים, וכן שינויי חקיקה, עלולים להגדיל את התחייבות החברה נטו בגין סעיף זה.

הפסקתן, ביטולן או פקיעתן של תוכניות ממשלתיות או הטבות מס; כניסתם לתוקף של חוקים או תיקוני חקיקה או תקנות חדשות בנוגע לחיובים כספיים נוספים ו/או מוגדלים אשר יוטלו על החברה; הטלת מסים חדשים או שינויים בשיעורי מסים קיימים, עשויים כולם להשפיע לרעה על תוצאותיה העסקיות של החברה.

כל אחד מן הגורמים המנויים להלן עשוי להשפיע לרעה באופן מהותי על עלויות התפעול של החברה, שיעור המס האפקטיבי המוטל עליה ותוצאותיה העסקיות בכללותן:

- תיתכן הפסקתן, פקיעתן או ביטולן של תוכניות ממשלתיות מסוימות;
- הממשלה עשויה לקדם חקיקה חדשה או לתקן חקיקה קיימת במטרה להטיל חיובים כספיים נוספים ו/או מוגדלים על עסקי החברה, כגון תמלוגים מוגדלים או מס משאבי טבע, כפי שאירע לאחרונה בישראל;
- שיעורי המס החלים עשויים לעלות;
- החברה עשויה שלא לעמוד יותר בדרישות להשתתפות בתוכניות מסוימות;
- תוכניות והטבות מס כאמור עשויות שלא להיות זמינות ברמתן הנוכחית;

- עם פקיעתה של הטבה ספציפית, ייתכן כי לא נהיה זכאים ליטול חלק בתוכנית חדשה או ליהנות מהטבת מס חדשה באופן שיקוז את אובדן הטבת המס שפקעה.

שינויים בהערכות ואומדני החברה המשמשים בסיס להכרה ואופן המדידה של נכסים, התחייבויות, ובכלל זה הפרשות לטיפול בפסולת ושיקום מכרות, עלולים להשפיע לרעה על תוצאות הדוחות הכספיים של החברה ומצבה הכספי

כחלק מהכנת ועריכת הדוחות הכספיים של החברה נדרשת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים, בין היתר, על סכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. בעת גיבוש האומדנים כאמור, נדרשת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות, אף משמעותית. בשיקול דעתה, מתבססת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. יובהר כי התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלו ועל כן, עלולים להשפיע לרעה על התוצאות הכספיות של החברה. כך למשל, במהלך שנת 2016, לאור דיונים עם הרשויות בקשר עם התוכנית לטיפול בערימת המלח באתר Sallent נמצא, כי נדרשים מספר שינויים בתוכנית בקשר עם תהליך שאיבת המים המהווה חלק מתוכנית הפינוי. כתוצאה מכך, בהתבסס על הערכת העלויות החזויות, הכירה החברה בדוחותיה הכספיים לשנת 2016 הפרשה בגין עלויות טיפול בהר המלח בסך של 40 מיליון דולר. יצוין, כי ההפרשה כאמור מבוססת על תחזית ארוכת טווח העולה על 50 שנה ואומדנים נצפים ומשך הסכום הסופי שידרש לטיפול במלח עשוי להיות שונה, לרבות מהותית, מסכום ההפרשה הנוכחית.

נטל המס על החברה עשוי להיות גבוה מן הצפוי.

הוצאות המס של החברה ושיעור המס האפקטיבי הנובע מהן המוצגים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה עשויים לגדול עם חלוף הזמן כתוצאה משינויים בשיעורי מס החברות, או משינויים אחרים בחוקי המס במדינות השונות שבהן אנו פועלים. אנו כפופים למיסוי בתחומי שיפוט רבים ויש צורך להפעיל שיקול דעת על מנת לקבוע את גובה ההפרשות בגין חיובי המס של החברה. בדומה לכך, אנו כפופים לביקורת של רשויות המס בתחומי שיפוט רבים ומגוונים. במסגרת ביקורות אלה, רשויות המס הרלוונטיות עשויות לחלוק על סכום ההכנסה החייבת במס, כפי שדווח, הנובע מהסכמים בין החברות, וכן לחלוק על פרשנותנו לדיני המס החלים. כך לדוגמה, חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע הינו חוק חדש אשר נכנס לתוקף וחל על מינרלים ברום, פוספט ומגנזיום בשנת 2016 ועל מינרל אשלג בשנת 2017. נכון למועד הדיווח, טרם נחקקו תקנות מכוח החוק, לא פורסמו חוזרים מטעם רשות המסים בישראל ולא התקבלה פסיקה בנושא. אופן יישומו של החוק, ובכלל זה עריכת דוח כספי ביחס לכל מינרל, דורש פרשנות והנחות במספר נושאים מהותיים אשר מצריכים הפעלת שיקול דעת מצד הנהלת החברה.

בהתבסס על הפרשנות לחוק, עמדת החברה היא כי יתרת הרכוש הקבוע בדוחות הכספיים של המשאב, עליו ניתן ניכוי נוסף בשיעור של 14% תשואה, תוצג בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים על בסיס שערך לפי שווי הוגן ביום כניסת החוק לתוקף. הצגת הרכוש הקבוע, לעניין זה, לפי ערכים נומינליים, הייתה מביאה לגידול בהוצאות המס. להערכת החברה, הסיכוי כי עמדתה תתקבל עולה על הסיכוי כי תידחה. רשות המיסים עשויה לדרוש מהחברה תשלומים נוספים בתקופות עתידיות, ואף בסכומים מהותיים מאוד, כתוצאה מפרשנויות שונות באשר לאופן יישומו של החוק בנושאים שונים ובכללם אופן מדידת הרכוש הקבוע. נכון למועד הדיווח, להערכת החברה, ההפרשה בדוחות הכספיים משקפת את האומדן הטוב ביותר לסך תשלום המס שבו חבה החברה בגין יישומו של החוק.

בנוסף, ביום 22 בדצמבר 2017, אושרה בחקיקה רפורמת המס בארה"ב אשר נכנסה לתוקף החל מיום ראשון בינואר 2018. רפורמת המס בארה"ב הינה רפורמה מקיפה ומורכבת. אופן יישומה של הרפורמה כמו גם חוזרים ופרשנויות שיתפרסמו בעתיד יכול שישפיעו לרעה על האופן בו החברה פירשה נכון למועד הדיווח את אופן יישום הרפורמה והשפעותיה על הדוחות הכספיים של החברה. למידע נוסף, ראה באור 18 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה.

פרויקט ה-BEPS (base erosion and profit shifting), שים ארגון ה-OECD (the Organization for Economic Cooperation and Development), עשוי להוביל להשלכות שליליות על חבויות המס של החברה. פרויקט ה-BEPS עוסק בשינויים לעקרונות מיסוי בינלאומיים מסוימים, יחד עם תמריצי מס מדינתיים, ושינויים אלו, ככל שיאומצו על-ידי המדינות השונות, עשויים להשפיע לרעה על הפרשות החברה למס. מדינות החלו לתרגם את המלצות ה-BEPS לדיני המס המדינתיים הפרטניים רק לאחרונה, ובשלב זה עדיין קשה לחזות את סדר הגודל של השפעת הכללים החדשים הללו על תוצאותיה הכספיות של החברה.

בשנים האחרונות החברה הרחיבה את עסקיה באמצעות מיזוגים ורכישות או שינויים מבניים ויוזמות שונות במטרה להגדיל את כושר הייצור ולצמצם את עלויות הפעילות הקיימות. לפעולות אלו עשויות להיות השלכות רחבות, ובהן הסטת משאבים והוצאות משמעותיות, הפרעה לפעילות העסקית הקיימת והשפעה באופן שלילי על המצב הכספי של החברה ועל תוצאות פעילותה.

תהליכי המשא ומתן על רכישות פוטנציאליות או מיזמים משותפים, וכן שילובם של עסקים נרכשים או כאלה שפותחו במשותף, דורשים השקעת זמן ומשאבים של ההנהלה לצד השקעות כספיות משמעותיות, וייתכן כי לא נצליח לממש או ליהנות מהפוטנציאל של ההזדמנויות האמורות. אין ערובה לכך שעסקים שנרכשו/יירכשו או מיזמים משותפים ישולבו בהצלחה עם המוצרים והפעולות הנוכחיות של החברה, וייתכן שלא נממש את התועלת המצופה מהרכישות או מהמיזמים המשותפים ואף נספוג הפסדים כתוצאה מהן.

רכישות עתידיות עשויות להביא לידי:

- הוצאות משמעותיות במזומן;
- דילול כתוצאה מגיוס הון על ידי הנפקת מניות;
- נטילת חוב והתחייבויות תלויות, לרבות התחייבויות לגבי נזקי סביבה שנגרמו על ידי עסק שרכשנו, לפני רכישתו;
- ירידה בשולי הרווח של החברה;
- הפחתה של נכסים בלתי-מוחשיים ומוניטין.

במידה ורכישות עתידיות יגרמו להפרעה לפעולותינו, עסקינו עלולים להיפגע מכך ואף מהותית.

חלק משותפינו או שותפינו הפוטנציאליים במיזמים עסקיים כאמור הם ממשלות או גופים ממשלתיים או חברות ציבוריות. אנו עשויים לעמוד בפני סיכונים מסוימים בקשר עם השקעותינו במיזמים משותפים ו/או שותפויות, לרבות, למשל, שינוי בצרכיהם, ברצונותיהם או בכוונותיהם של שותפינו, חילופי ממשלות, ושינויים בבעלות.

בנוסף, החברה פעילה במספר יוזמות לשיפור התפעול הקיים, לרבות יוזמות להגברת התפוקה בספרד ולצמצום עלויות התפעול במתקני החברה. בכל איבריה בספרד אנו מאחדים את כל אתרי החברה לכדי מכרה יחיד בעל מתקן עיבוד יחיד, מה שיביא להפחתה בעלות לטון וליצירת אפשרות לשחרורם של צווארי-בקבוק נוספים ולהרחבה נוספת. בכל אנגליה אנו מבצעים מעבר מייצור אשלג לייצור פוליסולפטTM (ייצור מתוכנן של עד כ-800 אלף טון בשנת 2019), והרחבה של שטח הכרייה על מנת לספק משאבים נוספים. יוזמות אלה עשויות להיות כרוכות בעלויות גבוהות מאד ו/או להימשך זמן רב יותר מן הצפוי, ועשויות שלא להתממש ו/או להשיג בסופו של דבר את יעדיהן. במידה שיוזמות אלו לא יובילו להצלחה, הדבר עשוי להשפיע לרעה ואף באופן מהותי על מצבה הכספי תוצאות פעילותה ועסקיה של החברה ועמדתה התחרותית של החברה.

בנוסף, כחלק מתכניתה של החברה ליצור מקורות זמינים למימון השקעות נוספות, וכן לצמצם את רמת המינוף הנוכחית של החברה היא בוחנת, בין השאר, הזדמנויות שונות למימוש חברות-בת ו/או נכסים שהנם בעלי סינרגיה נמוכה עם שרשרת המינרלים ו/או הפורטפוליו של החברה. בהתאם השלימה החברה את מכירת אחזקותיה בחברת IDE Technologies Ltd, המהוות 50% מהון המניות של IDE וחתמה על הסכם למכירת עסקי Fire Safety ו-Oil Additives השייכים לקו מוצר תוספים מתקדמים (Advanced Additives). מימושים אלו, לכל הפחות בטווח הקצר, מביאים לקיטון בהיקף הפעילות העסקית של החברה ואין וודאות כי החברה תצליח להקטין ביחס זהה את העלויות

הקבועות שנדרשות לצורך ניהול הפעילות העסקית וכתוצאה להשפיע לרעה על תוצאות פעילותה השוטפת של החברה.

ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ב. סקירה עסקית- אסטרטגיה עסקית".

כחברה רב-לאומית, מכירות החברה עשויות להיות מושפעות לרעה כתוצאה מתנודות בשערי חליפין ומגבלות בעניין, כמו גם מסיכונים אשראי.

פעילותה הגלובלית של כיל חושפות אותה להשפעתן של תנודות בשערי החליפין. דוחותיה הכספיים של החברה נערכים בדולר ארה"ב. מכירותיה של החברה מתבצעות במטבעות שונים, בעיקר דולר ארה"ב ואירו. כתוצאה מכך, אנו כפופים כיום לסיכונים מטבע חוץ משמעותיים ועשויים לעמוד בפני סיכונים גדולים יותר כאשר אנו נכנסים לשווקים חדשים. כמו כן אנו עשויים להיות חשופים לסיכונים אשראי בחלק משווקים אלה. החלת בקרת מחירים ומגבלות אחרות ביחס להמרת מט"ח עלולות גם הן להשפיע לרעה באופן מהותי על תוצאותיה הכספית של החברה. חלק מעלויות התפעול שלנו מתהוות במטבעות שאינם דולר ארה"ב, ובפרט באירו, בשקל, בליש"ט, בריאל בריזליא וביואן סיני. כתוצאה מכך, תנודות בשערי החליפין בין המטבעות שבהם מתהוות עלויות כאמור לבין דולר ארה"ב עשויות להשפיע לרעה באופן מהותי על תוצאותיה העסקיות של החברה, על ערך סעיפי המאזן שלה המוצגים במטבע זר ועל מצבה הכספי.

החברה עושה שימוש במכשירים פיננסיים נגזרים ובאמצעי גידור על מנת לנהל חלק מחשיפתה נטו לתנודות בשערי החליפין של המטבעות העיקריים שבהם אנו פועלים. עם זאת, חשיפתנו הפוטנציאלית אינה מכוסה באופן מלא, ומרכיבים מסוימים בדוחות הכספיים המאוחדים שלנו, כגון הרווח התפעולי, אינם מוגנים באופן מלא כנגד חשיפה למטבעות זרים. לפיכך, חשיפתנו לתנודות בשערי החליפין עשויה להשפיע לרעה באופן מהותי על תוצאותיה הכספיות של החברה.

ראה "סעיף 11 - גילוי בדבר חשיפות כמותיות ואיכותיות אודות סיכונים שוק- סיכון שער חליפין".

מכיוון שחלק מחיוביה של החברה נושאים ריבית בשיעור משתנה, החברה חשופה לסיכון של עליות בשיעורי הריבית.

חלק מהתחייבויותיה של החברה נושאות ריבית בשיעורים משתנים. אנו חשופים לסיכון הנובע מעלייה בשיעורי הריבית, אשר תגדיל את הוצאות המימון של החברה ותשפיע לרעה על תוצאותיה של החברה. עלייה כאמור בשיעורי הריבית עשויה להיגרם אף כתוצאה מירידה בדירוג החברה. ראה "סעיף 11 - גילוי בדבר חשיפות כמותיות ואיכותיות אודות סיכונים שוק- סיכון שיעורי ריבית".

החברה חשופה לקנסות משמעותיים, עיצומים כספיים והשלכות שליליות אחרות כתוצאה מחקירות מכוח ה-FCPA וסוגיות הקשורות בכך.

אנו מחויבים בציות להוראות החוק האמריקני למניעת שחיתות (FCPA), החוק הבריטי למניעת שוחד, וחוקים דומים למניעת שחיתות בתחומי שיפוט ברחבי העולם, במדינות שבהן אנו פעילים. אנחנו פועלים ומוכרים במדינות העשויות להיחשב בסיכון גבוה בהקשר זה. סוגיות הציות לחוקים אלה זוכה לתשומת לב גוברת ולפעילות גוברת מצד רשויות רגולטוריות בשנים האחרונות. פעולות מצד עובדי החברה, כמו גם מתווכים מצד שלישי הפועלים בשם החברה, העומדות בניגוד לחוקים אלו, בין אם בוצעו בארה"ב או במדינה אחרת, בקשר עם ניהול עסקי החברה, עלולות לחשוף את החברה לאחריות בגין הפרת הוראות ה-FCPA או חוקים אחרים למניעת שחיתות, ובהתאם לכך עלולות להשפיע לרעה באופן מהותי על המוניטין של החברה ועל עסקיה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה.

תקלות משמעותיות במערכות המידע הממוחשב של החברה או פריצות של מערכי אבטחת המידע שלה עשויות להשפיע לרעה על עסקינו.

למערכות טכנולוגיית המידע (IT) של החברה חשיבות קריטית בתפעול עסקיה והן ממלאות תפקיד חיוני ביכולתה של החברה לבצע בהצלחה את פעילויותיה היומיומיות. פריצה, הפרעה, נזק או קריסה במערכות ו/או תשתיות טכנולוגיית המידע של החברה שייגרמו על ידי מורשי כניסה או מי שאינם מורשים, עלולים להשפיע לרעה על עסקי החברה ופעילותה ובמקרים מסוימים אף להוביל לנזק סביבתי. בנוסף, תקלה משמעותית במערכות המידע הממוחשב של החברה עלולה להסב נזק או פגיעה באוכלוסיה אזרחית הממוקמת בקרבת אתרי הייצור של החברה. כמו כן, אנו עשויים להיות נתונים להפרעה בעסקים, גניבת מידע, כסף ו/או נזק למוניטין כתוצאה ממתקפות סייבר, אשר עשויות להביא לפגיעה במערכותיה של החברה, להוביל לדליפת מידע ולפגיעה במתקני ייצור רגישים ו/או באבטחתם בין אם פנימיים או בקרב ספקי צד שלישי של החברה. מערכותיה של החברה היו בעבר, וצפויות להיות גם בעתיד, מטרה לתוכנות זדוניות ולמתקפות סייבר. על אף השקעתנו באמצעים לצמצום הסיכונים כאמור, אין ביכולתנו לערוב לכך שאמצעים אלו יצליחו למנוע פגיעה ו/או הפרעה במערכות טכנולוגיית המידע של החברה והמידע הקשור אליהן. בנוסף, ככל שתלותה של החברה בטכנולוגיות מידע לצורך ניהול פעילויותיה הולכת וגוברת, וככל שהכמות ומידת התחכום של מתקפות סייבר הולכות וגוברות, כך גוברים גם הסיכונים הנוגעים לאבטחת סייבר. סיכונים אלו חלים הן על החברה והן על צדדים שלישיים אשר החברה מסתמכת על מערכותיהם לשם ניהול עסקיה. איומי סייבר הם עקביים ומתפתחים כל העת. תדירותם, היקפם והשפעתם הפוטנציאלית של איומים אלו הולכים וגוברים בשנים האחרונות, ועל כן גובר גם הקושי באיתורם ובהתגוננות יעילה מפניהם. עם התפתחותם של איומי סייבר, ייתכן כי נידרש להוצאות נוספות על מנת להגביר את אמצעי האבטחה שלנו או לפעול לתיקון של חולשות בתחום אבטחת המידע. מתקפות סייבר וכל פריצה, הפרעה, נזק או קריסה במערכות ו/או תשתיות טכנולוגיית המידע של החברה עלולות להצריך הקדשתם של תשומת לב ומשאבים ניכרים מצד הנהלת החברה, להשפיע לרעה על המוניטין של החברה בקרב לקוחותיה, שותפיה העסקיים והציבור הרחב, כאשר כל אחת מן ההשפעות האמורות עלולה להשפיע לרעה ובאופן מהותי על עסקי החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה.

אי הצלחה בשימור ו/או גיוס מועמדים לתפקידי מפתח, או למשך מועמדים מוכשרים נוספים לתפקידי ניהול, עשויה להשפיע לרעה על עסקי החברה.

לאור הגידול המתמשך בגודלה של החברה, במורכבות ובפריסה הגלובלית של עסקיה ובריבוי תחומי התמקדותה, אשר כל אחד מהם יכול לבדו להוות חברה עצמאית בהיקף ניכר, אנו נסמכים במידה רבה על יכולתנו לגייס ולשמר עובדי הנהלה ועובדים אחרים בעלי מיומנויות וכישורים גבוהים במיוחד. חלק ניכר מיתרונה התחרותי של החברה מבוסס על המומחיות, הניסיון והידע של אנשי מפתח בהנהלת החברה. אובדן שירותיהם של אנשי מפתח בארגון, או כל ירידה ביכולתנו להמשיך ולגייס עובדים ברמה גבוהה, עשויים לעכב או למנוע את השגתם של יעדים עסקיים עיקריים ולהשפיע לרעה באופן מהותי על עסקי החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה.

ייתכן שהחברה לא תצליח לצמצם את הוצאות התפעול שלה במסגרת תוכניות התייעלות שונות שמיישמת החברה באתריה השונים.

על מנת להתמודד עם הסביבה העסקית המתגרת ששוררת בשנים האחרונות ורמת התחרותיות הגוברת בוחנת החברה באופן שוטף את סך הוצאותיה ומבנה העלויות ובהתאם מיישמת מעת לעת תוכניות התייעלות שונות במטרה לצמצם עלויות. תוכניות אלו כפופות לסיכונים ולאי ודאויות, והתוצאות בפועל יכול שיהיו שונות באופן מהותי מאלו שתוכננו או נצפו ועלויות להשפיע לרעה על פעילות החברה וכן על יכולתנו לממש היבטים אחרים באסטרטגיה של החברה. כך למשל, בכיל איבריה בספרד אנו מאחדים את כל אתרי החברה לכדי מכרה יחיד בעל מתקן עיבוד יחיד, מה שיביא להפחתה בעלות לטון וליצירת אפשרות לשחרורם של צווארי-בקבוק נוספים ולהרחבה נוספת. תוכנית זו כרוכה בהשקעות הוניות משמעותיות כמו גם בצמצום כוח האדם. תוכנית זו כפופה לסיכונים ולאי ודאויות, והתוצאות בפועל יכול שיהיו שונות באופן מהותי מאלו שתוכננו או נצפו ועלויות להשפיע לרעה על פעילות החברה.

בשנים האחרונות רמת המינוף שלנו גדלה באופן משמעותי ואנו עוסקים בפעילות מיחזור חוב באופן תדיר יותר, ועל כן הסתמכותנו על נגישות לשוקי הון בתנאים טובים הולכת וגוברת.

התחייבויותיה של החברה לטווח הקצר והארוך גדלו משמעותית במהלך השנים האחרונות. כתוצאה מכך, התחייבויות תשלומי הקרן והריבית שלנו גדלו, כמו גם העלויות הנוגעות לפעולות מימון. דרגת המינוף שלנו עשויה להשפיע על יכולתנו לגייס מימון נוסף לצורך ביצוע רכישות, מיחזורי חובות קיימים, הון חוזר או פעולות אחרות, עשויה להשפיע לרעה על דירוג האשראי שלנו, ועשויה להפוך את החברה לפגיעה יותר אל מול מצבי שפל בתעשייה ולחצים תחרותיים, כמו גם לסיכוני ריבית וסיכוני מיחזור חוב אחרים. בנוסף, בשנים האחרונות עלתה רמת חוסר היציבות בשוקי ההון. אי יציבות כזו עשויה להשפיע לרעה על יכולתנו לגייס מימון בתנאים טובים בזמנים בהם אנו זקוקים לגישה לשוקי הון. יכולתנו לבצע מיחזורי חובות קיימים ולעמוד בהתחייבויות החוזרי החוב שלנו תהא תלויה בביצועיה העתידיים של החברה ובגישה לשוקי הון, אשר תהא כפופה לגורמים פיננסיים, עסקיים ואחרים, המשפיעים על פעילותנו (לרבות דירוגי האשראי הבלתי מובטח לטווח ארוך של החברה), שרבים מהם אינם מצויים בשליטתנו. בנוסף, יכולת החברה למחזר חובות בתקופות עתידיות הסמוכות למועד תום תקופת היזכיון של ים המלח בשנת 2030 תלויה, בין היתר, בהארכת היזכיון מעבר לשנת 2030. יתכן ודירוג האשראי שלנו יירד, בין השאר, כתוצאה מביצועינו העתידיים, היקף המינוף והמשך התדרדרות הסביבה העסקית.

ההסכמים הקשורים בחוב של החברה כוללים אמות מידה פיננסיות ובמקרים מסוימים, מחייבים אותנו לעמוד ביחסים פיננסיים מסוימים. אי עמידה באמות מידה פיננסיות אלה עלולה להוות אירוע הפרה, אשר יכול להביא לפרעון מיידי של החוב שהונפק וחובות נוספים. במקרה זה, החברה תצטרך לגייס כספים ממקורות חלופיים, וייתכן ולא יעמדו לרשותה מקורות זמינים ובתנאים נוחים, או בכלל. לחלופין, הפרות כאמור עלולות לחייב את החברה למכור נכסים או לחייבה לצמצם פעילויות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה מול הנושים.

סיכונים ענפיים

מכירות מוצרי הדשנים של החברה חשופות למצבה של תעשיית החקלאות.

רוב מוצרי הדשנים של החברה נמכרים למגדלי תוצרת חקלאית. מכירות הדשנים עלולות להיפגע מירידה במחירי התוצרת החקלאית, זמינות אשראי או אירועים אחרים אשר יגרמו לחקלאים לזרוע פחות ולהפחית עקב כך גם את השימוש בדשנים. כך לדוגמה, תקופות של ביקוש גבוה, עלייה ברווחים וניצול גבוה של התפוקות נוטים להוביל להשקעה חדשה בגידולים ולהגדלת התפוקה. צמיחה זו מגדילה את ההיצע עד למצב רוויה בשוק שמובילה לירידה במחירים ובניצול כושר הייצור וחוזר חלילה. כתוצאה נגרמת תנודתיות במחירים ובכמויות הנמכרות של מוצרי דשנים. מכיוון שלמחירי האשלג והפוספט והכמויות הנמכרות יש השפעה רבה על תוצאותיה העסקיות של החברה, מחירים נמוכים ו/או כמויות נמוכות ו/או ירידה במחירים עלולה לגרום לתנודתיות בתוצאות פעילותנו ואף, באופן פוטנציאלי, להידרדרותן המהותית.

מחירי מוצרי הדשנים של החברה והכמויות הנמכרות עלולים לרדת בתנאים של עודף היצע בשוק, ויכולה להיות לכך השפעה מהותית לרעה על פעילות החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה. לחלופין מצב של מחירים גבוהים עלול לגרום ללקוחות לעכב רכישות מתוך ציפייה לירידת מחירים בעתיד דבר שיובייל לירידה בכמויות הנמכרות. מצבים אלו עלולים להשפיע באופן מהותי לרעה על פעילות החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה.

בנוסף, מדיניות ממשלתית, ובמיוחד רמת הסובסידיות, עלולה להשפיע על היקפי הגידולים החקלאיים ובעקבותיהם על מכירות מוצרי הדשנים. ככלל, להקטנת הסובסידיה לחקלאי או הגדלת הסובסידיה ליצרני דשנים מקומיים, במדינות שבהן אנו מוכרים את מוצרינו, קיימת השפעה שלילית על עסקי הדשנים של החברה.

כמו כן, התעשייה החקלאית מושפעת רבות מתנאי מזג אוויר מקומיים. תנאי מזג האוויר, כגון סערות חזקות, תקופות ארוכות של בצורת, שיטפונות או טמפרטורות קיצוניות, עלולים להשפיע על איכות וכמות התוצרת החקלאית המקומית ולהפחית את השימוש בדשנים. הפסד מכירות בעונה חקלאית במדינות היעד עקב אירועי מזג אוויר עלול להביא לידי הפסד מכירות לשנה כולה.

מכירות מוצרי הפתרונות המיוחדים נתונות להשפעות גורמים שונים שאינם בשליטת החברה לרבות, התפתחויות בשוקי הקצה של חומרים תעשייתיים (Industrial Materials) והמזון (Food), שינויי חקיקה, מיתון או האטה בכלכלה העולמית ושינויים בשערי חליפין.

מכירות המוצרים לקידוחי נפט תלויות בהיקפי הפעילות בשוק קידוחי הנפט, בעיקר בקידוחים העמוקים בלב ים אשר מצידה תלויה במחירי הנפט, ובהחלטות חברות הנפט לגבי קצב ההפקה ואזורי הפקת הנפט והגז.

המכירות של מוצרי הפתרונות המיוחדים מושפעות בנוסף גם מתנאים כלכליים גלובליים בשווקים בהם אנו פועלים. לדוגמה, המכירות עשויות להיות מושפעות מההתאוששות הכלכלית האיטית או משינוי מגמת ההתאוששות הכלכלית באירופה. בנוסף, לחברה פעילות יצרנית גבוהה באירופה וכן חלק גדול ממכירותיה נעשה באירופה באירן, בעוד חלק ממתחריה של החברה הם יצרנים הממוקמים מחוץ לאירופה שמטבע הפעילות שלהם הוא דולר ארה"ב. כתוצאה מכך, התחזקות שער החליפין של האירו לעומת הדולר מגדילה את היתרון התחרותי של מתחריה אלה.

בנוסף, קו מוצרי הבטיחות באש מושפע מתנאי מזג האוויר כגון יובש, שרב, תקופות ארוכות של בצורת ו/או טמפרטורות קיצוניות העלולות להשפיע על כמות והיקף השריפות במדינות היעד עקב אירועי מזג האוויר. שינוי בתנאים הללו בין התקופות השונות עלולים להביא לירידה במכירות ובביקוש למוצרי הבטיחות באש.

פעילות המגזר בתחום תעשיית המזון, מושפעת מהוראות הדין ותקנות הרישוי בתחומי הבריאות. תחום זה מאופיין בדרישות רגולטוריות מחמירות המתעדכנות מעת לעת מצד גורמי האכיפה. התאמת פעילויות החברה לשינויי הרגולציה לרבות מורכבותה והיתכנותה הטכנולוגית של ההתאמה עלולות להוביל לפגיעה במכירות מוצרי החברה אגב איסורים ספציפיים ו/או התאמות שידרשו לצורך עמידה בדרישות הרגולטוריות.

פעילות החברה חשופה למשבר בשווקים הפיננסיים.

כיל הינה חברה רב-לאומית ותוצאותיה הכספיות מושפעות ממגמות בכלכלה העולמית, משינויים בתנאי המסחר והמימון ומתנודות בשערי החליפין. משבר בשווקים פיננסיים עלול לגרום להקטנת מקורות האשראי העולמיים הפנויים לצורך מימון הפעילות העסקית. השפעה של משבר כאמור עלולה לבוא לידי ביטוי הן בזמינות אשראי לחברה וללקוחותיה והן במחיר האשראי. כמו כן, לתנודתיות ולאי הוודאות באיחוד האירופי השפעה על פעילויות החברה בשוק זה.

כחברה בתחום התעשייה הכימית, חשופה החברה להגבלות חקיקה ורישוי שונות בתחומי הגנת הסביבה ובטיחות. עלויות ומחויבויות הכרוכות בהתאמה לתקנים החדשים (compliance costs and liabilities) עלולות להשפיע לרעה על תוצאות פעולותינו.

כיל, בהיותה חברה בתחום התעשייה הכימית, מושפעת באופן משמעותי מהוראות הדין וממשטר הרישוי בתחומי איכות הסביבה והבטיחות. השנים האחרונות מאופיינות בהחמרות מהותיות בהוראות החוק ובדרישות הרשויות בתחומים אלה ובאכיפתן, עלות ההתאמה לשינויים הרגולטוריים, לרבות מורכבותה הטכנולוגית של ההתאמה, וכן הציות לתקינה במגמת עליה משמעותית.

שינויי חקיקה בעולם עלולים לאסור או להגביל את השימוש במוצרינו בשל שיקולי איכות הסביבה, בריאות או בטיחות. סטנדרטים שיאומצו בעתיד עלולים להשפיע על כיל ולשנות את דרך פעילותה. בנוסף, חלק מרישיונות החברה, לרבות רישיונות עסקי ורישיונות כרייה, הם לתקופה קצובה ויש לחדשם מעת לעת. חידוש הרישיונות אינו ודאי וייתכן שיותנה בתנאים נוספים ועלויות משמעותיות. ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ב. סקירה עסקית-רגולציה ואיכות הסביבה, בריאות ובטיחות" ו-"ד. רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים עיקריים-חכירות, רישיונות והיתרים אחרים".

כחברה בתחום התעשייה הכימית, החברה מטבעה ובשל אופי פעילותה חשופה לסכנות הקשורות לחומרים, תהליכים, ייצור וכרייה.

אף שכל נוקטת אמצעי זהירות לשיפור הבטיחות של פעולותיה ולמזעור הסיכון של שיבוש הפעילות, אנו חשופים לסכנות המובנות בתהליכי הייצור הכימי ובפעולות האחסון והשינוע של חומרי גלם, מוצרים ופסולת. סכנות אלה כוללות פיצוצים, דליקות, תקלות מכניות, סיבוכים בניסיונות לתיקון תקלות, דליפות חומרים כימיים, ופליטות או דליפות של חומרים רעילים או מסוכנים. סכנות אלה ואחרות גם מובנות בפעולות הכרייה של החברה, בפרט בכרייה תת-קרקעית. סכנות אלה עלולות לגרום פגיעה ואובדן חיים, נזק כבד או הרס של רכוש וציוד ונזק סביבתי, ועלולות להביא לעצירת הפעולות ולהטלת קנסות אזרחיים ועונשים פליליים. כך למשל, ביום 30 ביוני 2017, ארעה קריסה חלקית של סוללה בבריכה 3 המשמשת לאגירת מי גבס הנוצרים בתהליכי הייצור במפעלי רותם אמפרט ישראל. המשרד להגנת הסביבה, רשות הטבע והגנים הלאומיים והמועצה האזורית תמר החלו בחקירת האירוע. החברה פועלת למציאת פתרונות, בין היתר, לשיקום הבריכות בטווח קצר וארוך ולתיקון השפעות סביבתיות שהתהוו, ככל שידרש. מתקני הייצור של החברה מכילים ציוד ייצור מתוחכם, במקרה שתחול תקלה בתפעול של כל מרכיב בציוד, ייתכן שלא נוכל להשיב את הייצור לפעילות תקינה לתקופה ממושכת. התרחשותן של תקלות מהותיות בתפעול במתקנינו, הכוללת, בין היתר, את האירועים המתוארים לעיל, עלולה להשפיע לרעה באופן מהותי על פעילות החברה במהלך ולאחר תקופה של קשיים תפעוליים כאמור, היות שאנו תלויים בתפעול הרציף של מתקני הייצור והחברה עלולה להיחשף לחבויות ועלויות משמעותיות בנסיבות אלה.

למידע נוסף, ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ב. סקירה עסקית-רגולציה ואיכות הסביבה, בריאות ובטיחות" ובאור 21 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה.

בשל אופייה של החברה, החברה חשופה להליכים מנהליים ומשפטיים, אזרחיים ופליליים, לרבות כתוצאה מזיהומים סביבתיים הנגרמים לכאורה על ידי חלק ממפעלינו.

החברה חשופה מעת לעת להליכים מנהליים ומשפטיים, גם אזרחיים וגם פליליים, לרבות עקב זיהומים סביבתיים שנגרמים לכאורה על ידי חלק ממפעלי החברה. בנוסף, נערכות מעת לעת בדיקות וחקירות של רשויות אכיפה.

זאת ועוד, החברה חשופה לעתים לתביעות בגין נזקי גוף או נזקי רכוש, העלולות לגרום לחברה לעלויות כספיות. בנוסף, חלק מפעילות הייצור והשיווק (ולעתים גם השינוע והאחסון) כרוכה בסיכוני בטיחות שכל פועלת למזער, אבל אינה יכולה למנעם. במדינות שונות, כולל ישראל וארה"ב, ישנה חקיקה שעלולה להטיל אחריות על החברה ללא קשר לכוונתה או לרשלנותה של החברה. חוקים אחרים מטילים על נתבעים אחריות ביחד ולחוד, לעתים רטרואקטיבית, ולכן עלולים לגרום לאחריות החברה בשל פעילות המתבצעת על ידיה יחד עם אחרים ולעתים על ידי אחרים. החברה עלולה אף להיות אחראית לתביעות בגין טיפול בקרקע אשר בוצעה בה פעילות כרייה ופעילויות אחרות אף לאחר שפעילויות החברה בשטח הסתיימו.

בנוסף, בשנים האחרונות ניכרת מגמת עליה בהגשת תביעות עם בקשה להכרה בהן כתובענות ייצוגיות ונגזרות. מעצם טיבן, תובענות אלו עלולות להיות בסכומים גבוהים ועלויות ההתגוננות בפניהן עשויות להיות ניכרות, גם אם תביעות אלו אינן מבוססות מלכתחילה.

בנוסף, פוליסות הביטוח של החברה מוגבלות לגבולות כיסוי ולעילות מסוימות, ועשויות שלא לכסות תביעות בגין סוגים מסוימים של נזקים.

למידע בדבר תובענות והליכים משפטיים, ראה באור 21 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה וראה "סעיף 8 - מידע פיננסי- א. דוחות מאוחדים ומידע פיננסי אחר- הליכים משפטיים".

חשיפה לאחריות צד ג' ולחבות מוצר.

החברה חשופה לסיכון שעניינו חבות בגין נזק שנגרם לצד ג' על ידי פעילותה או על ידי מוצריה. החברה גם חשופה לטענות של אחריות לכאורה להשפעות של עליית מפלס המים באחת מבריכות האידוי של החברה בים המלח. ראה באור 21 לדוחות הכספיים של החברה. לחברה ביטוח אחריות כלפי צד ג' בגין נזקים שנגרמים על ידי פעילותה וחבות מוצר. יחד עם זאת, אין ודאות שסכום הביטוח האמור יכסה במלואו כל נזק בגין החבות האמורה. בנוסף, מכירת מוצרים פגומים על ידי החברה עלולה להביא לידי החזרת מוצרים ביוזמת החברה או על ידי לקוחותיה שהשתמשו במוצריה (recall). כמו כן, מכירת מוצרים פגומים כמו גם נזק שנגרם לצד ג' על ידי פעילותה של החברה או על ידי מוצריה עלולים להסב נזק תדמיתי-ציבורי לחברה וכתוצאה להשפיע לרעה ובאופן מהותי על עסקי החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה.

ייתכן שפוליסות הביטוח של החברה לא מספיקות לכיסוי כל ההפסדים אשר עלולים להיגרם לחברה בעתיד.

החברה מחזיקה פוליסות ביטוח כנגד, בין היתר, נזקי רכוש, נזקים סביבתיים, נזקים כתוצאה מהפסקה בפעילות (BI), נזקי תאונות ורשלנות מקצועית. עם זאת, אין לחברה ביטוח מלא מפני כל הסכנות הפוטנציאליות והסיכונים הנלווים לפעילותה ובכלל זאת לנזקים אשר עלולים להיגרם לחברה מרשלנות עובדיה. פוליסות הביטוח כוללות תנאים שונים של לקיחת הסיכון עד סכום מסוים והשתתפות עצמית. כתוצאה מתנאי השוק, היסטוריית הנזקים של החברה ומשתנים נוספים, הפרמיות ושיעור ההשתתפות העצמית של החברה בפוליסות הביטוח עלולים לגדול משמעותית, ובמקרים מסוימים, ייתכן אף שלא נוכל לרכוש סוגים מסוימים של ביטוח, או שנוכל לעשות זאת אך רק בכיסוי מופחת. יתר על כן, אם יחול גידול של ממש בעלויות אנו עשויים להחליט להקטין את הכיסוי הביטוחי או אף לוותר עליו כליל. כתוצאה מהפסקת הפעילות באחד ממפעלינו המרכזיים או מפגיעה קשה בנפש עלולים להיגרם נזקים מהותיים אשר ישפיעו לרעה על תוצאות הפעולות ומצבנו הכספי. יתרה מכך, הכיסוי הביטוחי של החברה עשוי שלא להספיק לכיסוי מלוא הוצאותיה של החברה בקשר עם תביעות ותובענות שיוגשו נגדה, או הוצאות הקשורות לקידום ואישור חקיקה בעלת השפעה שלילית על החברה. כמו כן ייתכן וקיימים סיכונים אשר לא זוהו על ידי החברה ומשכך לא נכללו בפוליסות הביטוח שרוכשת החברה.

סיכונים הקשורים לפעילות החברה בישראל ו/או בשל היותה חברה ישראלית

פעילות החברה חשופה למלחמה או לפעולות טרור עקב מיקומה הגאוגרפי של החברה בישראל ו/או בשל היותה חברה ישראלית. בנוסף החברה חשופה לסיכונים לפעולות טרור, מלחמות ואי יציבות שלטונית באזורים מחוץ למדינת ישראל בהם החברה פועלת.

מלחמה, פעולות טרור ו/או אי יציבות שלטונית באזורים שבהם החברה פועלת עלולים להשפיע לרעה על החברה. ההשפעה יכולה להתבטא בעיכוב בייצור ובהפצה, באובדן רכוש או בפגיעה בעובדים ובהעלאת מחיר הביטוח. בנוסף, מפעלי החברה עלולים להיות יעד לפעולות טרור בשל הכימיקלים שבאחזקתם. לחברה אין ביטוח רכוש מפני נזקי מלחמה או פעולות טרור מלבד פיצוי של מדינת ישראל המכסה נזק פיזי בלבד של הרכוש ללא ערך כינון.

יצוין כי מאז הקמתם של מתקני הקבוצה, משנות החמישים ואילך, לא סבלה החברה מהפרעות מהותיות לעסקיה עקב אירועי מלחמה או פעולות טרור אך איננו יכולים לערוב לכך שלא ניפגע מאירועים כאלה בעתיד.

רשתות המחשבים והתקשורת וטכנולוגיות הייצור של כיל מהוות כיום פלטפורמה בסיסית להמשכיות התפעולית, וחשופות גם הן לפעולות טרור. איומי סייבר פוטנציאליים עלולים לגרום לנזקים למערכות ומתקני הייצור, לאיבוד מידע, לפגיעות בתוכנה ולגישה חיצונית ופנימית למידע רגיש וסודי. כיל מיישמת תוכנית למיגון וגיבוי מערכות המידע. הפעילות כוללת: הפרדת רשתות מערכות המידע ממערכות המחשוב התהליכי, מיגון פיסי של חדרי מחשב ומסופים והדרכת עובדים. עם זאת אין ערובה כי היא תעמוד במטרותיה בהצלחה.

כיל מנהלת את פעילותה מישראל ולכן אי-יציבות פוליטית, כלכלית וביטחונית בישראל ובאזור עלולים להשפיע מהותית לרעה על עסקי החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה.

מטה החברה, חלק מהפעילות ומתקני הכרייה של החברה ממוקמים בישראל, כמו כן רבים מעובדי המפתח, הדירקטורים ונושאי המשרה של החברה הם תושבי ישראל. בהתאם לכך, תנאים פוליטיים, כלכליים וביטחוניים בישראל ובמזרח התיכון בכלל עשויים להשפיע באופן ישיר על פעילות החברה. מאז הקמת מדינת ישראל בשנת 1948, התרחשו מספר סכסוכים מזוינים בין ישראל לבין מדינות ערב השכנות, החמאס (מיליציה אסלאמית וקבוצה פוליטית ברצועת עזה) והחיזבאללה (מיליציה אסלאמית וקבוצה פוליטית בלבנון). פעולות איבה בישראל או הפרעה או צמצום הסחר בישראל או בין ישראל לשותפות הסחר שלה עלולים להשפיע מהותית לרעה על עסקינו, על מצבנו הכספי ועל תוצאות פעילותנו כמו גם להקשות עלינו לגייס הון. מהומות פוליטיות, אי שקט חברתי ואלימות כפי שהתרחשו ומתרחשים בתקופה האחרונה במדינות שונות במזרח התיכון וצפון אפריקה, לרבות מצרים וסוריה, שכנותיה של ישראל, משפיעים על היציבות הפוליטית של מדינות אלה. אי-יציבות זו עלולה להוביל להידרדרות ביחסים הפוליטיים בין ישראל למדינות אלה ומעוררת חששות לגבי ביטחון האזור ופוטנציאל להידרדרות לסכסוך מזוין. בנוסף, איראן מאיימת להתקיף את ישראל וההערכות הן שהיא מפתחת נשק גרעיני. כמו כן ההערכה היא כי לאיראן השפעה חזקה על קבוצות עוינות לישראל באזורים שכנים, כמו ממשלת סוריה, החמאס בעזה והחיזבאללה בלבנון. סכסוכים מזוינים, מעשי טרור או אי-יציבות פוליטית באזור עלולים להשפיע מהותית לרעה על עסקי החברה, מצבה הכספי ותוצאות פעילותה. בנוסף, עקב המצב הפוליטי והביטחוני בישראל, גורמים שעמם יש לנו הסכמים הנוגעים לפעילותנו בארץ עשויים לטעון כי הם לא מחויבים לעמוד בהתחייבויותיהם על פי הסכמים אלה, בטענת 'כוח עליון' (force majeure) באותם הסכמים. בנוסף, החברה הינה חברה ישראלית, ועל כן מכירותיה של החברה עלולות להיפגע כתוצאה מפעולות של חרם כלכלי או עיצומים אחרים כנגד מוצריה.

עשויה לחול הפרעה לפעילות החברה עקב מחויבותם של אזרחים ישראלים לצאת לשירות מילואים.

אזרחים ישראלים רבים נדרשים לצאת לשירות מילואים שנתי של חודש ולעיתים אף יותר, עד הגעתם לגיל 45 (או יותר לחיילי מילואים בתפקידים מסוימים), ובמקרה של עימות צבאי ייתכן ויגויסו לשירות פעיל. למרות שתקופות של גיוסים משמעותיים של חיילי מילואים שאירעו בעבר בתגובה לפעילות טרור, לא השפיעו באופן מהותי על פעילות החברה, ייתכן שיהיו גיוסים לשירות מילואים בעתיד אשר עלולים לשבש את פעילות החברה.

ייתכן שיתעורר קושי לאכוף פסיקה אמריקנית נגד החברה ונגד הדירקטורים ונושאי המשרה שלה, בישראל או בארה"ב, או להמציא כתבי בית-דין לדירקטורים ולנושאי משרה.

החברה מאוגדת על פי דין ישראלי. דירקטורים ונושאי משרה רבים מתגוררים מחוץ לארה"ב ומרבית נכסי החברה ממוקמים מחוץ לארה"ב, ומשכך ייתכן שפסיקה נגד החברה או נגד רבים מהדירקטורים ונושאי משרה בארה"ב לרבות פסיקה המבוססת על הוראות אחריות אזרחית שבחוקי ניירות הערך הפדראליים בארה"ב לא תהיה ניתנת לגבייה בארה"ב ובית משפט ישראלי לא יאכוף אותה. בנוסף, משקיע עשוי להיתקל בקושי להגיש כתבי בית-דין לאנשים אלה בארה"ב או לטעון טענות על פי דיני ניירות הערך בארה"ב בתביעות שהוגשו בישראל.

הדין הישראלי חל על בעלי מניות של החברה ועל כן יתכנו הבדלים בהיבטים מסוימים של זכויותיהם ואחריותם של בעלי המניות בחברות אמריקאיות.

החברה מאגדת על פי דין ישראלי. תקנון ההתאגדות של החברה והדין הישראלי חלים על הזכויות והאחריות של בעלי המניות של החברה. זכויות ואחריות אלה שונים בהיבטים מסוימים מזכויות ואחריות של בעלי מניות בתאגידים אמריקניים. לבעל מניות של חברה ישראלית קיימת חובה לפעול בתום לב כלפי החברה וכלפי בעלי מניות אחרים ולהימנע משימוש לרעה בכוחם בחברה לרבות, בין היתר, בהצבעות באסיפה כללית של בעלי מניות בנושאים כגון תיקונים לתקנון ההתאגדות של החברה, גידול בהון המניות של החברה, מיזוגים ורכישות ועסקאות עם בעלי עניין שדורשות אישור של בעלי המניות. בנוסף, לבעל מניות קיימת חובת הגינות כלפי החברה כאשר הוא יודע שיש לו את הכוח לקבוע את תוצאת הצבעת בעלי מניות או מינוי או מניעת מינוי של דירקטור או של נושא משרה בחברה. קיימת פסיקה מוגבלת שיכולה לסייע בהבנת ההשלכות של הוראות אלה על בעלי המניות. הוראות אלה עשויות להתפרש כמטילות חובות ואחריות נוספות על בעלי המניות של החברה שבדרך כלל לא מוטלות על בעלי מניות של תאגידים אמריקניים.

בנוסף, לאור הנפקתה של החברה בבורסה בארה"ב, ובהתייחס גם לעובדה שחברת האם של החברה כפופה לדיני ניירות ערך בישראל בלבד, החברה כפופה בהיבטים מסוימים גם להוראות הדין הישראלי וגם להוראות הדין האמריקאי עובדה אשר עלולה להעמיד את החברה בפני קונפליקטים דיווחיים ומשפטיים.

בשנים האחרונות חלה עלייה משמעותית בהגשת תביעות ייצוגיות ותביעות נגזרות כנגד החברה, מנהליה וחברי הדירקטוריון.

בשנים האחרונות חלה עלייה משמעותית בהגשת תביעות ייצוגיות ותביעות נגזרות בישראל כנגד חברות, מנהלים וחברי דירקטוריון. על אף שרובן המכריע של התביעות נדחה, חברות דוגמת כיל נאלצות להוציא סכומי כסף ותשומת לב של ההנהלה בהיקפים הולכים וגדלים על מנת להתגונן מפני תביעות כאמור. מצב זה עשוי להשפיע לרעה על נכונותם של המנהלים וחברי הדירקטוריון לקחת סיכונים אשר עשויים היו להיטיב עם הפעילות העסקית של החברה. תביעות מסוג זה עשויות להינקט גם בקשר עם תוקפן של החלטות הדירקטוריון או סבירותן.

סיכונים הקשורים למניות החברה

לחברה בעל מניות עיקרי אשר הינו בעל השליטה. בעל השליטה עשוי להשפיע על קבלת החלטות שבעלי מניות האחרים עשויים לחלוק עליהן.

נכון ליום 31 בדצמבר 2017, החברה לישראל בע"מ (להלן- החברה לישראל) מחזיקה בגרעין השליטה בחברה.

האינטרסים של החברה לישראל עשויים להיות שונים מהאינטרסים של יתר בעלי המניות. החברה לישראל שולטת (exercises control) על הפעילות ועל האסטרטגיה העסקית של החברה ויש לה די כוח הצבעה כדי לשלוט בסוגיות רבות אשר עשויות להן השפעה על בעלי המניות, לרבות:

- הרכב הדירקטוריון של החברה (למעט דירקטורים חיצוניים, כמתואר ב-"סעיף 6 - דירקטורים, הנהלה בכירה ועובדים- ג. פרקטיקות בדירקטוריון- דירקטורים חיצוניים");
- מיזוגים, רכישות, מימושים או צירופי עסקים אחרים;
- הנפקות עתידיות של מניות או ניירות ערך אחרים;
- תיקונים לתקנון ההתאגדות של החברה, למעט הוראות בתקנון שנקבעו מכוח מניית הזהב של מדינת ישראל;
- מדיניות חלוקת דיבידנד.

בנוסף, ריכוז בעלות זה עשוי לעכב, למנוע או להרתיע שינוי בשליטה, או למנוע מן המשקיע פרמיה אפשרית עבור אחזקותיו כחלק מהליך מכירה של החברה. כמו כן, כתוצאה ממבנה השליטה בחברה, תיתכן סחירות נמוכה במניות החברה אשר עלולה להקשות על מכירה ו/או מימוש מניות החברה. בנוסף, החברה לישראל עשויה לבצע עסקאות מהותיות במניות החברה, כגון הלוואות

המשועבדות במניות החברה ו/או שינויים מבניים ביחס למניות כיל, אשר אינם נתונים להשפעתנו אך עלולים להשפיע לרעה על מחיר המניות.

קיומה של מניית מדינה מיוחדת ("מניית זהב") מעניקה למדינה זכות וטו לגבי העברות של נכסים מסוימים ומניות מעל לסף מסוים והיא עשויה להוות השפעה שלילית להצעות רכש (anti-takeover effect).

מדינת ישראל מחזיקה במניית מדינה מיוחדת בחברה ובחלק מחברות הבת הישראליות של החברה. מניית המדינה המיוחדת מקנה למדינת ישראל, בין היתר, זכות להגביל את העברתם של נכסים מסוימים ורכישת מניות מההון המונפק של החברה מעל לרף מסוים. מכיוון שמניית המדינה המיוחדת מגבילה את יכולתו של בעל מניות להשיג שליטה בחברה, ייתכן שיש לקיומה של מניית המדינה המיוחדת השפעה שלילית על הצעות רכש (anti-takeover effect) ובהתאם פוגעת במחיר המניה של החברה. יתרה מכך, מניית המדינה המיוחדת עשויה למנוע מן החברה לפתח ולממש הזדמנויות עסקיות שעשויות להגיע לפתחה.

מחיר המניה של החברה חשוף לתנודות והדבר עלול להוביל להפסדים ניכרים למשקיע.

שוק המניות ככלל ומחיר השוק של מניות החברה בפרט חשופים לתנודות, ושינויים במחיר המניה יכולים להתרחש ללא קשר לביצועים התפעוליים של החברה. בעבר, חלו תנודות במחיר המניה הנסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב (TASE) ובניו יורק (NYSE) ואנו מעריכים שתנודתיות זו תמשיך להתרחש. מחיר המניה, כפוף וימשיך להיות כפוף למספר גורמים, לרבות:

- פקיעה או סיום של רישיונות ו/או זיכיונות;
- תנאים כלליים בשוק המניות;
- החלטות של גורמים ממשלתיים שמשפיעות על החברה;
- שינויים בתוצאות הפעילות של החברה ושל מתחריה;
- שינויים בתחזיות רווח או בהמלצות של אנליסטים;
- תנאי שוק כלליים וגורמים אחרים לרבות גורמים שאינם קשורים לביצועים התפעוליים של החברה.

גורמים אלה ובמקביל תנודות כלשהן במחיר המניה עלולים להשפיע מהותית לרעה על מחיר המניה ולהוביל להפסדים ניכרים למשקיעים.

מחיר המניה עלול לרדת אם אנליסטים יפרסמו המלצות שליליות למניות או יחדלו מלסקר את מניית החברה.

שוק המסחר במניות מסתמך בחלקו על מחקר ועל דיווחים המתפרסמים אודות החברה והפעילות העסקית שלה. מחיר המניה של החברה עלול לרדת אם אנליסט אחד או יותר יפרסם המלצה שלילית או יחדל מלפרסם הערכות ותחזיות אודות החברה ופעילותה.

ייתכן שבעלי המניות ידוללו כתוצאה מהנפקה עתידית של מניות, בין היתר, לצורך ביצוע רכישות עתידיות, לצרכי מימון וכן כתוצאה מתכניות התמרוץ והתגמול של החברה.

נכון למועד הדיווח, לחברה הון מניות של 183 מיליון ש"ח ערך נקוב (47 מיליון דולר) אשר נרשם וטרם הונפק. החברה עשויה לגייס הון עצמי בהיקף משמעותי בעתיד למטרות: רכישה או השקעה בעסקים, מוצרים או טכנולוגיה, וקשרים אסטרטגיים אחרים ולמימון צרכים בלתי צפויים של הון חוזר על מנת להגיב לתחרות בשוק. להנפקת מניות נוספות בעתיד או ניירות ערך הניתנים למימוש או להמרה למניות תהיה השפעה מדללת על בעלי המניות הנוכחיים של החברה עקב הפחתת שיעור הבעלות. כמו כן, ייתכן ויהיו לניירות הערך הללו עדיפות על אלה של בעלי המניות הקיימים. כך למשל, נכון למועד הדוח, ישנן כ- 19 מיליון אופציות שהונפקו במסגרת תכנית התמרוץ והתגמול של החברה. למידע נוסף ראו באור 22 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה וכן "סעיף 6 - דירקטורים, הנהלה בכירה ועובדים- ה. החזקה במניות". מניות כלשהן אשר תונפקנה על ידי החברה, לרבות בקשר עם תכניות האופציות של החברה, תדללנה את אחוז הבעלות שבידי המשקיעים.

ייתכן שהחברה לא תוכל לשמר את רמת תשלומי הדיבידנד שלה.

בחדש מאי 2016, עדכן דירקטוריון החברה את מדיניות חלוקת הדיבידנד של החברה לשנים 2016 ו-2017, באופן ששיעור חלוקת הדיבידנד של החברה יהווה עד 50% מהרווח השנתי הנקי המתואם, בהשוואה למדיניות הקודמת של חלוקת דיבידנד עד 70% מהרווח הנקי. עדכון זה בוצע כאמצעי נוסף לחיזוק מצבה הפיננסי של החברה ולאור התנודתיות המתמשכת וחוסר הוודאות בשוק הסחורות החקלאיות, ונועד להגדיל את הוודאות של בעלי מניות החברה בנוגע לחלוקת הדיבידנד תוך שמירה על איתנותה הפיננסית של כ"ל. ביום 6 במרס 2018, דן מחדש דירקטוריון החברה במדיניות חלוקת הדיבידנד, והחליט שבשנים 2018 ו-2019 שיעור חלוקת הדיבידנד של החברה ימשיך להוות עד 50% מהרווח השנתי הנקי המתואם. דירקטוריון החברה ישוב ויבחן את המדיניות בתום התקופה כאמור. אין ודאות כי דירקטוריון החברה יבצע שינויים במדיניות המעודכנת. בנוסף, דיבידנדים ישולמו ככל שיוכרוזו על ידי הדירקטוריון ויכול שיופסקו בכל עת. כל החלטה בדבר חלוקת דיבידנד מתקבלת על ידי הדירקטוריון, אשר מביא בחשבון מגוון גורמים, לרבות הרווחים, תוכניות ההשקעה של החברה, מצבנו הפיננסי וגורמים נוספים, כפי שימצא לנכון. חלוקת הדיבידנד אינה מובטחת והדירקטוריון עשוי להחליט, בהתאם לשיקול דעתו הבלעדי, בכל עת ומכל סיבה שהיא, לא לחלק דיבידנד, להפחית את שיעורו, לחלק דיבידנד מיוחד, לשנות את מדיניות תשלום הדיבידנדים או לאמץ תוכנית לרכישה עצמית של מניות.

מנייתיה של החברה נסחרות בשווקים שונים והדבר עלול להביא לידי הבדלים במחיר המניה

מנייתיה של החברה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב משנת 1992 ורשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בניו יורק מאז חודש ספטמבר 2014. המסחר במניות של החברה בשווקים הללו מתקיים במטבעות שונים (דולר ארה"ב בבורסה לניירות ערך בניו יורק ו"ש"ח בבורסה לניירות ערך בתל אביב) ובזמנים שונים (כתוצאה מאזורי זמן שונים, ימי מסחר שונים וחגים שונים בארה"ב ובישראל). מחיר המניה של החברה בשני השווקים האלה עשוי להיות שונה בשל גורמים אשר צוינו לעיל ואחרים. ירידה כלשהי במחיר המניה באחד השווקים הללו יכול לגרום לירידה במחיר המניה בשוק האחר.

כמנפיק זר בארה"ב (foreign private issuer), רשאית החברה לנהוג על פי דיני ממשל בישראל במקום על פי דרישות של הרשות לניירות ערך בארה"ב ושל הבורסה לניירות ערך בניו יורק, מה שעלול להביא לידי הגנה מופחתת למשקיעים מזו המספקים הכללים שחלים על מנפיקים מקומיים (domestic issuers).

כמנפיק זר, החברה רשאית לנהוג על פי דיני ממשל תאגידי ישראליים במקום אלה שהבורסה לניירות ערך בניו יורק דורשת ממנפיקים מקומיים. לדוגמה, החברה בחרה לנהוג על פי הדינים החלים בישראל בין היתר לגבי ההרכב והתפקוד של ועדת הביקורת והכספים וועדות אחרות של הדירקטוריון וענייני ממשל תאגידי אחרים. בנוסף במקרים מסוימים, נהגת החברה על פי הדין הישראלי במקום על פי כללי הבורסה לניירות ערך בניו יורק, הדורשים את אישור בעלי המניות לאירועים מדללים כגון הנפקה שתוביל לשינוי השליטה בחברה, עסקאות מסוימות שאינן הנפקה לציבור שכרוכות בהנפקה של 20% או יותר מהון המניות של החברה ורכישות מניות או נכסים מסוימים של חברה אחרת. התנהלות על פי דיני הממשל התאגידי בישראל ולא על פי דרישות שהיו חלות במקרה אחר על חברה אמריקנית הרשומה למסחר ב-NYSE עלולה לספק הגנה מצומצמת מזו המסופקת למשקיעים על פי כללי הבורסה לניירות ערך בניו יורק החלים על מנפיקים מקומיים.

בנוסף, כמנפיק זר, החברה פטורה מציות לכללים ולתקנות מכוח חוק של U.S. Securities Exchange Act of 1934, כפי שתוקן ("חוק ני"ע האמריקאי"), בקשר למסירה והתוכן של proxy statements ודרישות תקנה FD (Fair Disclosure) (גילוי נאות). כמו כן, הדירקטורים, נושאי המשרה ובעלי המניות העיקריים של החברה פטורים מדיווח ומ-short swing profit recovery provisions שבסעיף 16 לחוק ני"ע האמריקאי. בנוסף, על-פי חוק ני"ע האמריקאי, החברה אינה נדרשת להגיש דוחות שנתיים, רבעוניים ושוטפים ודוחות כספיים לרשות לניירות ערך האמריקאית (SEC) בתדירות ובמועדים כפי שמחויבות חברות מקומיות שניירות הערך שלהן רשומות על פי חוק ני"ע האמריקאי.

לחברה יש עבר של תנודות רבעוניות בתוצאות הפעילות בשל האופי העונתי של חלק ממוצריה. החברה צופה שתנודות אלה תימשכנה. תנודות בתוצאות הפעילות עלולות לגרום לאכזבה בקרב המשקיעים ולהוביל לירידה במחיר המניה.

החברה חוותה בעבר, וצופה להמשיך ולחוות, תנודות בתוצאות הפעילות מרבעון לרבעון. מבחינה היסטורית מכירות החברה חזקות ברבעון השני והשלישי של כל שנה, זאת בשל תמהיל המוצרים שאנו מוכרים ברבעונים אלו, וכן בשל תמהיל המכירות במדינות שונות. במידה וההכנסות של החברה ברבעונים הללו, נמוכות מהנורמה העונתית, מכל סיבה שהיא, ייתכן שלא נוכל להשלים מכירות אלה ברבעונים שלאחר מכן וייתכן שתוצאות הפעילות השנתית לא יעמדו בציפיות. במקרה כזה מחיר השוק של מניית החברה עלול לרדת.

סעיף 4 - מידע אודות החברה

א. ההיסטוריה של החברה והתפתחותה

שמה המשפטי של החברה הינו כימיקלים לישראל בע"מ ושמה המסחרי הינו כיל (ICL). החברה הינה חברה ציבורית אשר פועלת כחברה בערבון מוגבל על פי חוקי מדינת ישראל. משרדיה הרשומים של החברה ממוקמים במגדל המילניום, רחוב ארניא 23, ת.ד. 20245, תל אביב 61202, ישראל. מספר הטלפון במשרדי החברה הינו +972-3-684-4400. אתר האינטרנט של החברה הוא: www.icl-group.com. אזכור אתר האינטרנט מיועד להיות אזכור טקסטואלי לא-פעיל והמידע המופיע באתר שלנו או שנגיש באמצעותו לא מיועד להיות חלק מדוח שנתי זה.

כיל נוסדה בישראל בשנת 1968 כחברה ממשלתית, ופועלת כיום כחברה בערבון מוגבל על-פי הדין הישראלי. בשנת 1975 הועברו מניותיהן של חברות מסוימות לכיל (ובכלל זה בין היתר, מפעלי ים המלח, החברות המאוחדות רותם, חברות הברום ותמי). בשנת 1992, בעקבות החלטת ממשלת ישראל להפריט את כיל, פורסם תשקיף הצעת מכר על ידי המדינה, נמכרו כ- 20% ממניות החברה לציבור ומניותיה נרשמו למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ערב ההנפקה, הונפקה למדינת ישראל מניית מדינה מיוחדת ("מניית זהב") בכיל ובחברות הבת הישראליות העיקריות (למידע נוסף על תנאי מניית הזהב, ראה "סעיף 10 - מידע נוסף- ב. תזכיר התאגדות תקנון החברה ומניית מדינה מיוחדת"). בשנת 1995 מכרה ממשלת ישראל את "גרעין השליטה" בכיל (שהקנה כ-24.9% ממניות כיל) לחברה לישראל, אשר נשלטה באותה עת על ידי משפחת אייזנברג. רוב המניות שהחזיקה מדינת ישראל בכיל נמכרו במהלך השנים שלאחר מכן. בשנת 2000 חדלה המדינה להיות בעלת עניין בחברה מכוח אחזקותיה במניות הרגילות של כיל, אך נותרה בידה מניית הזהב. בשנת 1999 רכשה קבוצת עופר את מניות משפחת אייזנברג בחברה לישראל. בחודש ספטמבר 2014 רשמה כיל את מניותיה למסחר בבורסה לניירות ערך בניו יורק, והן נסחרות כעת הן בת"א והן בניו יורק.

נכון ליום 31 בדצמבר, 2017, מחזיקה החברה לישראל בכ-47.6% מהון החברה ובכ-46% מזכויות ההצבעה של בעלי המניות בחברה.

להלן רשימה של רכישות, מכירות עסקים (לרבות מכירות עסקים המתנהלות בימים אלה) ומיזמים משותפים משמעותיים בשנים האחרונות:

- בדצמבר 2017, התקשרה החברה בהסכם למכירת עסקי בטיחות האש ותוספי השמן (P_2S_5), או זרחן פנטה סולפיד), המהווים חלק מקו מוצר תוספים מתקדמים של מגזר כיל פתרונות מיוחדים, בתמורה לכ-1 מיליארד דולר. השלמת העסקה צפויה במהלך המחצית הראשונה של 2018. השלמת העסקה כפופה להתממשותם של תנאים מקובלים הקבועים בהסכם המכירה, לרבות קבלת האישורים מהרשויות הרלוונטיות. למידע נוסף אודות עסקים בתהליכי מימוש ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי- א. נתונים כספיים נבחרים".
- בדצמבר 2017, השלימה החברה את מכירת אחזקותיה בחברת IDE Technologies Ltd, המהוות 50% מהון מניותיה של IDE. עם השלמת העסקה, סך התקבולים נטו שהתקבלו על-ידי החברה עמד על 168 מיליון דולר.
- במרס 2016, השלימה החברה את מכירת Clearon (פעילות ביוציידים מבוססי כלור בארה"ב), וזאת בהתאם לאסטרטגיית החברה להתמקד בעסקי הליבה שלה.
- בשנת 2015, השלימה החברה את הקמת המיזם המשותף ("YPH JV") עם YPC. פעילויות המיזם המשותף YPH JV כוללות פעילות כריית סלע פוספט ופעילויות פוספט אחרות. בחודש ינואר 2016, השלימה כיל רכישה של 15% מהון המניות המונפק והנפרע על בסיס דילול מלא, של YTH (חברה סינית נסחרת המחזיקה בשרשור עם כיל בשותפות במיזם המשותף).

- בשנת 2015, החברה השלימה את רכישת חברת Prolactal, חברה אירופאית מובילה לייצור חלבוני חלב לענפי המזון והמשקאות.
 - בשנת 2015, השלימה החברה את מכירת הפעילויות העסקיות שלהלן, שאינן בליבת פעילותה של החברה: פעילות האלומינה, הנייר והמים (APW), פעילות המוצרים התרמופלסטיים למוצרי הנעלה (Renoflex), פעילות מוצרי ההיגיינה לתעשיית המזון (Anti-Germ) ופעילות הפרמצבטיקה והגבס (PCG).
 - בשנת 2014, השלימה החברה רכישת 100% מ-Fosbrasil (עלייה משיעור החזקה של 44.25% ל-100%), היצרנית המובילה באמריקה הלטינית של חומצה זרחנית לשוק המזון והדשנים המיוחדים ויצרנית של מוצרי המשך מבוססי פוספט ודשנים מיוחדים.
 - בשנת 2014, רכשה החברה את חברת AmegA Sciences, מפתחת חדשנית ומובילה תעשייתית מאנגליה של מוצרים לשוקי החקלאות המיוחדת, גננות, דשא ומתקני נוחות, כולל פתרונות הקשורים לחיסכון במים, שימור מים ושיפור צמיחה.
 - בשנת 2014, רכשה החברה את קבוצת Hagesud, יצרנית גרמנית של תערובות תבלינים מובחרות ותוספי מזון לעיבוד בשר.
- למידע אודות השקעות הוניות ומימושים עיקריים במהלך שלושת השנים האחרונות, ראה "סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית- ב. נזילות ומקורות הון (Liquidity and capital resources) – השקעות משמעותיות ומימושים (Principal Capital Expenditures and Divestiture)".

ב. סקירה עסקית

מבט כולל על החברה

כיל הינה חברה גלובלית מובילה של מינרלים מיוחדים המפעילה מודל עסקי אינטגרטיבי ייחודי. אנו מפיקים חומרי גלם ומעבדים אותם תוך שימוש בתהליכים ויכולות עיבוד ופורמולציה מתוחכמים על מנת להשביח את ערך המוצרים שמייצרים לקוחותינו בשוקי החקלאות והתעשייה השונים. הפעילות התפעוליות של כיל מאורגנות תחת שני מגזרים – מגזר המינרלים החיוניים ומגזר הפתרונות המיוחדים. מגזר המינרלים החיוניים כולל שלושה קווי מוצר: כיל אשלג ומגנזיום, כיל פוספט וכיל דשנים מיוחדים. מגזר הפתרונות המיוחדים כולל שלושה קווי מוצר: כיל מוצרים תעשייתיים, כיל תוספים מתקדמים וכיל רכיבי מזון מיוחדים. בעקבות החלטה ניהולית שהתקבלה בהנהלת כיל באשר למבנה החברה, בשנת 2017, קו המוצר כיל דשנים מיוחדים הועבר למגזר המינרלים החיוניים.

הנכסים העיקריים של החברה כוללים:

- גישה לאחד ממקורות האשלג והברום העשירים והכלכליים בעולם, (ים המלח).
- שני מכרות ומתקני עיבוד אשלג בספרד.
- משאבי פוליסולפטTM באנגליה.
- מתקני ייצור של תרכובות ברום בישראל, הולנד וסין.
- שרשרת ערך משולבת ייחודית של פוספט החל מכריית סלע פוספט בנגב בישראל ובסין ועד לייצור מוצרי המשך בעלי ערך מוסף גבוה יותר בישראל, אירופה, ארה"ב, ברזיל וסין. מוצרי הפוספט המיוחדים של כיל משרתים את תעשיית המזון באמצעות אספקת פתרונות מרקם ויציבות בשוקי הבשר, העופות, מאכלי הים, מוצרי החלב ומוצרי המאפה, וכן בשווקים תעשייתיים רבים דוגמת עיבוד מתכות, טיפול במים, היגיינת פה, משקאות מוגזים, אספלט, צבעים וציפויים ועוד.
- ייצור חלבוני חלב באוסטריה ובגרמניה עבור שוקי המזון לתינוקות, מוצרי החלב, והמשקאות הפונקציונליים.

- ייצור דשנים מיוחדים בעלי אפקטיביות מוגברת המותאמים לצרכי הלקוחות, אשר מציעים למגדלים ערך מוסף יחד עם הזנה מדויקת החיונית להתפתחות הצמח, לשיפור היבול ולהפחתת השפעות סביבתיות.
- מערך לוגיסטיקה והפצה גלובאלי נרחב הפועל ביותר מ- 30 מדינות.
- צוות ממוקד של מומחים טכניים בעלי ניסיון רב אשר מפתחים תהליכי ייצור, יישומים חדשים, פורמולציות ומוצרים לשני שוקי הקצה שלנו - החקלאות והתעשייה.

בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, הסתכמו מכירות החברה לסך של 5,418 מיליון דולר, רווח תפעולי בסך של 629 מיליון דולר, רווח תפעולי מתואם בסך של 652 מיליון דולר, רווח נקי המיוחס לבעלים של החברה בסך של 364 מיליון דולר ורווח נקי מתואם המיוחס לבעלים של החברה בסך של 389 מיליון דולר. המכירות של כיל מינרלים חיוניים הסתכמו לסך של 3,008 מיליון דולר והרווח התפעולי המיוחס למגזר הסתכם לסך של 359 מיליון דולר, המכירות של כיל פתרונות מיוחדים הסתכמו לסך של 2,650 מיליון דולר והרווח התפעולי המיוחס למגזר הסתכם לסך של 554 מיליון דולר.

למידע נוסף אודות מכירות החברה לפי מגזרים ולפי שוק גיאוגרפי עבור כל אחת משלושת השנים האחרונות, ראה "סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית- א. תוצאות תפעוליות".

הענפים שבהם פועלת החברה

במסגרת פעילותינו אנו מתחרים בעיקר בשוקי הדשנים והכימיקלים המיוחדים.

דשנים

לדשנים תפקיד חשוב בענף החקלאות העולמי בכך שהם מספקים חומרים מזינים חיוניים המסייעים להגדלת כמות ואיכות היבולים. מתוך שלושת החומרים המזינים העיקריים החיוניים להתפתחות הצמח שהינם אשלגן, זרחן וחנקן, כיל מספקת את השניים הראשונים. לאשלגן זרחן אין תחליפים מלאכותיים. אף על פי שהחומרים המזינים הללו נמצאים בקרקע, השימוש בקרקע לצרכי גידולים חקלאיים מדלל, במשך הזמן, את ריכוז יסודות אלה ועלול להוביל לירידה בתפוקות היבול ופוריות הקרקע. בכדי לחדש יסודות אלו, על החקלאים להשתמש בדשנים. הביקוש לדשנים מאופיין בתנודתיות ועונתיות. להערכת החברה, המדיניות במרבית המדינות בעולם היא לדאוג לאספקת מזון סדירה ובאיכות גבוהה לתושבים, לרבות, על ידי עידוד הייצור החקלאי, אשר אמור לשמר את מגמת הצמיחה ארוכת הטווח של צריכת הדשנים.

אשלגן מסייע בוויסות התכונות הפיזיולוגיות של הצמח ומשפר את עמידותו מפני בצורת, מחלות, טפילים ומזג אוויר קר. בשונה מפוספט וחנקן, אשלגן אינו דורש תהליך המרה כימי נוסף בכדי לשמש כדשן מזין לצמח. כריית האשלגן נעשית ממכרות תת קרקעיים או, בשכירות נמוכה יותר, מתמיסות המצויות בטבע, כפי שיש לחברה בים המלח. לפי הערכות של המכון הגיאולוגי של ארה"ב (United States Geological Survey), שש מדינות תרמו לכ-88% מייצור האשלגן העולמי ותשע היצרניות הגדולות (סין נלקחה כיצרנית אחת, למרות שיש בה יצרנים רבים) הפיקו כ-96% מייצור האשלגן העולמי בשנת 2017. לפי הערכות ראשוניות של FertEcon Potash Outlook, מחודש דצמבר 2017, מכירות האשלגן בעולם בשנת 2017 היו גבוהות בהשוואה לשנת 2016, עקב ביקוש מוגבר בכל האזורים.

חסמי הכניסה הניצבים בפני מתחרים חדשים בשוק האשלגן הינם משמעותיים וכוללים זמן פיתוח ארוך והשקעה של מיליארדי דולרים. כך למשל, מקורות אשלגן בעלי כדאיות כלכלית אינם שכיחים, נמצאים במעמקי האדמה ובאזורים גיאוגרפיים מעטים. על אף האמור, שלוש חברות דשנים מצויות בתהליכי השקעה של מכרות אשלגן חדשים (Greenfield).

מגנזיום נחשב למתכת המבנית הקלה ביותר. אחד ממאפייניו הבולטים של מגנזיום הוא יחס חוזק למשקל גבוה יותר בהשוואה למתכות אחרות, בעיקר פלדה ואלומיניום. שוק המגנזיום מאופיין בריכוזיות ייצור, כאשר כ-85% מהייצור הינו בסין. קיים מספר מצומצם של יצרנים מערביים, ביניהם US Magnesium בארצות הברית ו-RIMA בברזיל.

פוליסולפט[™] הינו מינרל המשמש בצורתו הטבעית, כדשן לחקלאות, כדשן לחקלאות אורגנית וכחומר גלם לייצור דשנים מיוחדים. הפוליסולפט[™] כולל את היסודות גופרית (SO_3 48%), אשלג (K_2O 14%), סידן ומגנזיום, המהווים מרכיבים חיוניים להשבחת היבולים והתוצרת החקלאית.

הפוספט חיוני להתפתחות שורש הצמח, נחוץ לפוטוסינתזה, נביטת הזרעים ושימוש יעיל במים. דשני פוספט מיוצרים מסלע פוספט וחומצה גופרתית ולעיתים כוללים גם אמוניה. באזורים המרכזיים בהם מיוצרים דשני פוספט ישנם מכרות בעלי שפע מרבצים המאפשרים לייצר סלע פוספט באיכות גבוהה ובעלות נמוכה. בשנת 2017, הרוב המכריע של ייצור סלע פוספט בעולם היה בסין, ארה"ב, מרוקו ורוסיה.

בשוק הפוספט, הצורך בגישה למקורות תחרותיים של מספר חומרי גלם עיקריים (סלע פוספט, חומצה גופרתית ואמוניה), בשילוב המורכבות שבפיתוח שרשרת ערך מאזנת מבחינת עלות-תועלת, מהווים מחסום כניסה משמעותי למתחרים חדשים.

שוק הדשנים המיוחדים מאופיין בצמיחה מהירה יותר בהשוואה לשוק הדשנים הקונבנציונליים. באופן כללי, דשנים מיוחדים משמשים לגידולים מיוחדים (חממות וגננות), אך השימוש בהם מתרחב לגידולי שדה מיוחדים גדולים יותר. חקלאים משתמשים בדשנים המותאמים לצרכים של הגידולים, לסוגי הקרקע השונים ולתנאי האקלים הספציפיים, בכדי למקסם את התפוקה והאיכות של הגידולים. הדשנים המיוחדים מאפשרים הזנה מדויקת יותר של היסודות החיוניים להתפתחות הצמח (חומצה זרחתית, אשלגן וחנקן) ושל מיקרו-נוטריאנטים. בנוסף לצמצום ההשפעות הסביבתיות, הדשנים המיוחדים תורמים לדישון יעיל ואפקטיבי יותר במגוון רחב של מוצרים חקלאיים (פירות, ירקות ועוד). גידול בביקוש למזון צפוי לתרום לגידול בשימוש בדשנים מיוחדים. דשנים אלה כוללים, בין היתר, "דשנים ביעילות מוגברת" (Enhanced Efficiency Fertilizers), לרבות דשנים בשחרור מבוקר (CRF), המאפשרים שחרור מדויק לאורך זמן של חומרים מזינים (Nutrients), דשנים בשחרור מושהה/איטי (SRF), המאפשרים שחרור מאוד איטי של חומרים מזינים (חנקן ואשלגן בלבד), דשנים נוזליים המשולבים במערכות השקיה ובקוטלי עשבים, וכן דשנים בעלי מסיסות מלאה במים, שהשימוש הנפוץ בהם הוא לדישון באמצעות מערכות השקיה בטפטוף וריסוסי עלווה.

פוספטים מיוחדים

המוצרים המיוחדים מבוססי-הפוספט של החברה הינם חלק מפעילות מוצרי ההמשך של שרשרת ערך הפוספט, המתחילה בסלע הפוספט כחומר הגלם העיקרי. מוצרים ופתרונות אלו מספקים ערך מוסף עבור כיל, מעבר לפוספט כסחורה (commodities), וכוללים שני יישומים עיקריים: האחד לתעשיית המזון, כתוספים למזון מעובד לשיפור מרקם, עמידות וחיי מדף בשוקי הבשר, החלב, מוצרי המאפה והמשקאות הקלים. השני הוא, בשימוש ביישומים תעשייתיים שונים, סלילת כבישים, תוספים לשמנים ולצבעים ובענפי האלקטרוניקה, האנרגיה והבנייה. הביקוש למוצרים מבוססי פוספט מונע מהצמיחה הכלכלית הגלובלית, הגידול באוכלוסייה בעולם והעלייה באיכות החיים, המקדמים שימוש במוצרי מזון מתוחכמים יותר, כמו גם, מוצרים וטכנולוגיות ייצור תעשייתיים משופרים.

ברום

הברום הינו יסוד ממשפחת ההלוגנים הידועים בשימושים המגוונים בהם בתעשיות רבות. בהתבסס על מחקר שנערך בשנת 2014 באוניברסיטת ונדרבילט, עולה כי מבין 92 אלמנטים כימיים הנוצרים באופן טבעי, ברום מדורג בין 28 האלמנטים הכימיים שהינם חיוניים לחיי אדם. הברום משמש בתהליך הייצור של מגוון תרכובות ברום.

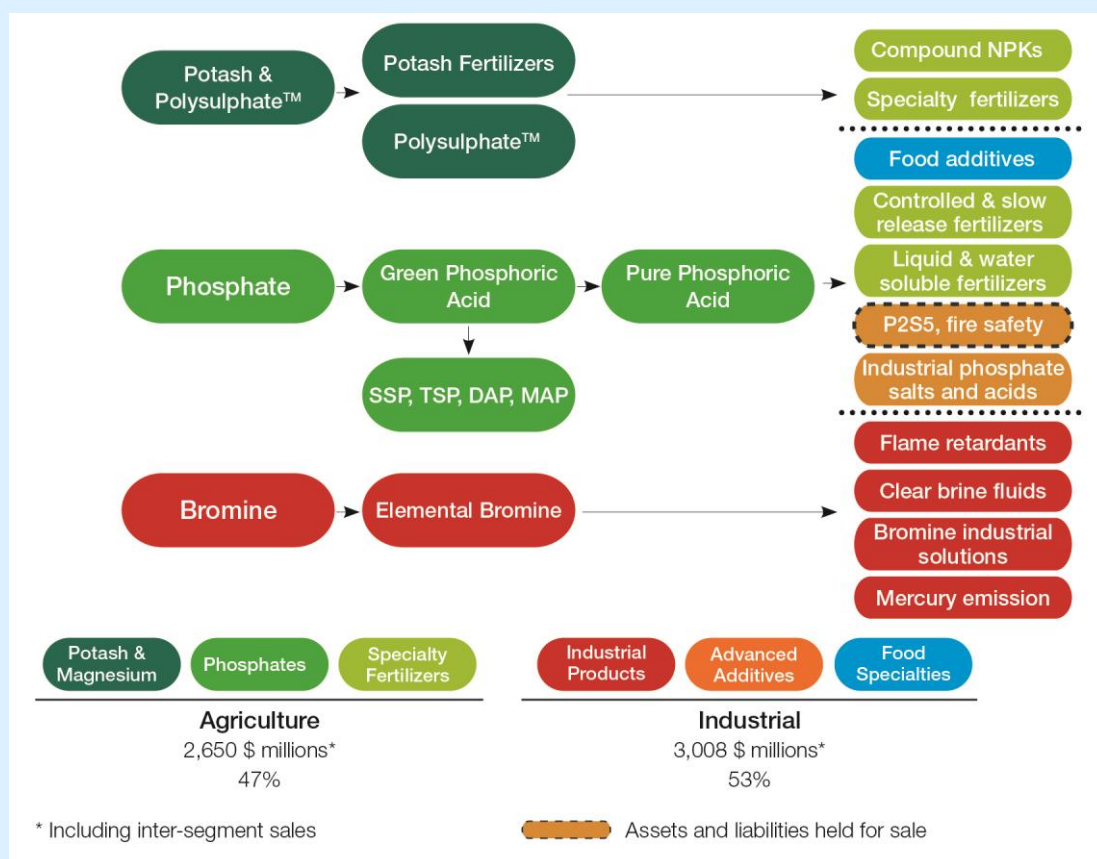
השימוש המסחרי העיקרי של ברום הוא בתחום מעכבי הבעירה מבוססי-ברום המהווה, לפי הערכותיה הפנימיות של כיל, כ- 40% מהביקוש לברום. על מנת לעמוד בדרישות בטיחות באש, משמשים מעכבי בעירה כתשומות בתהליכי הייצור ובמוצרים סופיים, כגון: מארזי פלסטיק למוצרי אלקטרוניקה, מעגלים מודפסים, חומרי בידוד לבנייה, רהיטים, רכבים וטקסטיל. להלן תעשיות נוספות בהן נעשה שימושים נוספים לברום: ייצור הגומי, קידוחי נפט וגז, טיהור מים, חומרי ביניים לייצור תרופות, חומרי הדברה ועוד. שוק מעכבי הבעירה, אשר חווה צמצום בשנים 2013-2015, בעיקר בתחום המעגלים המודפסים, התייצב החל משנת 2016, לאור הצמיחה בתחום האלקטרוניקה לרכבים אשר קיזזה את הירידה במוצרי האלקטרוניקה לצרכנים. כיל ומתחרותיה מתמקדות באופן שוטף במחקר ופיתוח ובהצגת מוצרים ושימושים חדשים לברום.

ברום מצוי באופן טבעי במי ים, בתמלחות תת-קרקעיות ובמאגרי מים אחרים, כמו ים המלח. ריכוזו של הברום משתנה בהתאם למקורו. שיטת ההפקה של הברום תלויה בטיב המקור ובריכוז הברום שבו. ככל שריכוז הברום בתמלחת נמוך יותר, הפקתו קשה ויקרה יותר. ים המלח הוא המקור המוביל בעולם של ברום, בעל רמות ריכוז הגבוהות באופן משמעותי מרמות הריכוז במי ים רגילים ומהווה כמחצית מאספקת הברום העולמית (כולל הייצור בצדו הירדני של ים המלח). פעילות הברום בים המלח היא המקור הכלכלי ביותר לאספקת ברום, שכן שם מצוי הריכוז הגבוה ביותר של ברום, ועל כן כמות המים הנדרשת לתהליך האידוי כחלק מהפקת הברום היא הקטנה ביותר, מה שמצמצם את עלויות האנרגיה.

תעשיית הברום הינה תעשייה ריכוזית מאוד, כאשר שלוש חברות היוו בשנת 2017 את מרבית כושר הייצור העולמי (כיל, Albemarle ו-Lanxess). היעדר גישה למקור זול, כמו ים המלח, מהווה חסם כניסה משמעותי למתחרים חדשים, כמו גם, הצורך במערכת אספקה לוגיסטית ומכלי הובלה ייחודיים (איזוטנקים). להערכת החברה, מרבית תפוקת הברום האלמנטרי העולמי נצרכת באופן עצמי על ידי יצרני הברום מאחר וקיים שוק מצומצם מאוד לברום אלמנטרי. על מנת להגדיל את שימושי הברום האלמנטרי בעולם, נדרש פיתוח של מתקני ייצור מורכבים למוצרי המשך.

השווקים שלנו

פעילות כיל נחלקת לשני מגזרים: מינרלים חיוניים ופתרונות מיוחדים. מגזר המינרלים החיוניים משרת את שוקי החקלאות ומפעיל שלושה קווי מוצר: אשלג ומגנזיום (הכולל גם פוליסולפט), פוספט ודשנים מיוחדים. מגזר הפתרונות המיוחדים משרת מגוון שווקים תעשייתיים ומפעיל את קווי המוצר: כיל מוצרים תעשייתיים, כיל תוספים מתקדמים וכיל רכיבי מזון מיוחדים. פעילות כיל מתבססת על שלושה מינרלים עיקריים – אשלג, פוספט וברום, המשמשים כחומרי הגלם העיקריים במרבית מוצרי ההמשך של החברה לכל אורך שרשרת הערך המשולבת שפיתחה החברה לאורך השנים. הדבר מאפשר לכליל לתת ערך מוסף ולחזק את האיון בין עסקיה השונים.

חקלאות

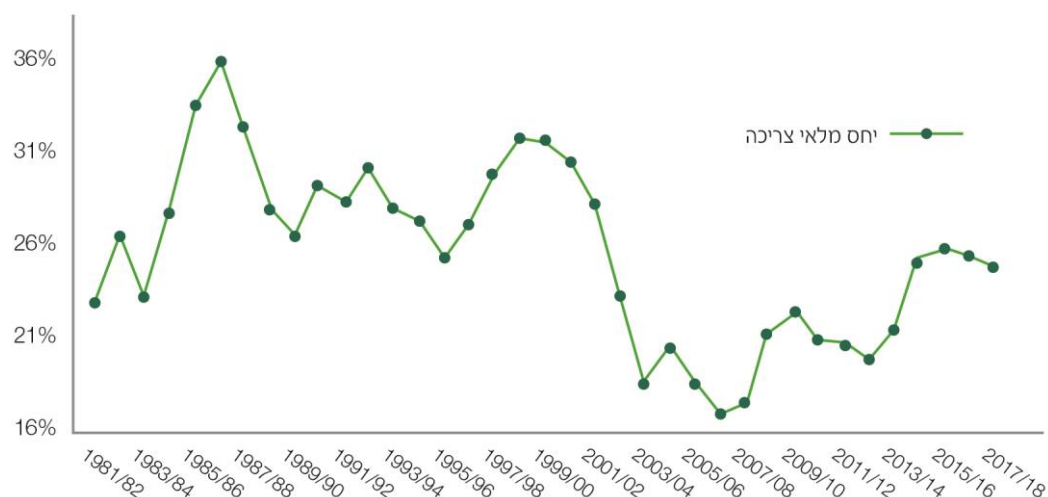
הביקוש הגלובלי לדשנים מונע, בעיקר, מיחס ההיצע והביקוש לגרעינים ומוצרי חקלאות אחרים, דבר הבא לידי ביטוי במחיריהם. ההיצע של מוצרי חקלאות מושפע ממגזר אור, גודל שטחי הגידול וניצול תשומות בעוד הביקוש מושפע בעיקר מגידול באוכלוסייה ושינויים בהרגלי התזונה בעולם המתפתח:

גידול באוכלוסייה ובהכנסה לנפש. ככלל, קיימת קורלציה משמעותית בין הגידול העולמי באוכלוסייה לבין הגידול העולמי בצריכת הדשנים, כאשר על-פי נתוני המחלקה לענייני כלכלה וחברה של האו"ם (UN Department of Economics and Social Affairs), אוכלוסיית העולם צפויה לגדול בשני מיליארד נפש עד לרמה של 9.7 מיליארד בשנת 2050. נכון להיום, צריכת הדשנים על ידי מדינות מפותחות גבוהה יותר מאשר במדינות מתפתחות ובהתאם שיעורי התוצרת החקלאית במדינות אלה גבוהים יותר. צמיחה כלכלית בשווקים המתעוררים תומכת בביקוש למזון ובהתאמה לכך, בביקוש לדשנים. בנוסף, הגידול בהכנסה לנפש בשווקים המתפתחים מתבטא במעבר לצריכת מזון עשיר בחלבונים, בעקבות עלייה בצריכת בשר, הדורשת כמות דגנים גדולה יותר לצרכי גידול, ומכך נובע גידול בביקוש של גרעינים המשמשים למזון לבעלי חיים. על פי קרן המטבע

הבינלאומית (IMF), ההכנסה לנפש בשווקים מתעוררים ובכלכלות מתפתחות צפויה לצמוח בשיעור של 4.9%-5.0% בשנים 2018 ו-2019, בהתאמה.

המחסור בקרקע חקלאית לנפש. עם הגידול בכמות האוכלוסייה העולמית, בעיקר בערים, יחידת השטח החקלאי לנפש פוחתת וישנו צורך בהגדלת תפוקת המזון לכל דונם של שטח חקלאי. על כן, ישנה דרישה לתשואה מוגברת לכל שטח גידול. על פי נתוני ארגון המזון והחקלאות (FAO), כמות הקרקע החקלאית לנפש צפויה לרדת בין השנים 2010 ל-2050 מ-0.25 דונם לנפש ל-0.19 דונם לנפש. למעשה, קרקע חקלאית חדשה זמינה בכמויות מוגבלות בלבד, ומרוכזת בעיקר בברזיל. לאור זאת, הדרך היחידה להגדיל את הייצור החקלאי היא על ידי הגדלת התפוקה בשווקים מתפתחים, בעיקר בסין, הודו, רוסיה, אפריקה ומרכז אמריקה וזאת על ידי אופטימיזציה של השימוש בדשנים (בעיקר שיפור האזון בשימוש באשלגן, המצוי בתת-ניצולת, אל מול השימוש בדשני חנקן), בשילוב זמינות מי השקיה שפירים וזרעים משופרים.

יחס מלאי הגרעינים לצריכה השנתית. הביקוש הגובר למזון ותנאי מזג אוויר לא נוחים באזורי הגידול העיקריים הביאו לרמות נמוכות של יחס מלאי הגרעינים לצריכה השנתית (grain stock-to-use ratio) החל מתחילת המאה ה-21 ועד השנה החקלאית 2012/13, כמודגם בגרף להלן. מזג אוויר נוח בשנים האחרונות הביא לעליה ביחס זה. עליה ביחס מלאי הגרעינים לצריכה השנתית לרוב מהווה אינדיקציה לכך שתיתכן ירידה במחירי הגרעינים (עקב היצע גרעינים גבוה יותר), ולהפך. במהלך שנת 2017, נרשמה ירידה במחירי גרעיני התירס, פולי הסויה והחיטה בשיעורים של 9.5%, 8.3% ו-1%, בהתאמה. מחירי גרעינים נמוכים יותר מפחיתים את התמריץ של החקלאים לשימוש אינטנסיבי בדשנים. למרות זאת, דוח משרד החקלאות האמריקני (USDA) שפורסם בפברואר 2018 מצביע על ירידה קלה ביחס הצפוי של המלאי הגלובלי לצריכה השנתית, לשיעור של 24.7% בסוף השנה החקלאית 2017/2018, בהשוואה לשיעור של 25.3% בסוף השנה החקלאית 2016/2017 וירידה נוספת בהשוואה לשיעור של 25.7% בסוף השנה החקלאית 2015/2016. הירידה ביחס המלאי לצריכה הגלובלי נובעת מירידה ביחס הנוגע לתירס ופולי סויה בהשוואה לשנה קודמת, כתוצאה מעלייה בביקוש העולמי לתירס וממלאי נמוך יותר של פולי סויה הנובע מירידה בייצור, וזאת למרות עלייה ביחס הנוגע לחיטה, הנובע מעלייה בייצור, בעיקר בארגנטינה ובאוקראינה.

מוצרי חקלאות מיוחדים

שוקי החקלאות המיוחדים מצויים במגמת גידול במהלך השנים האחרונות, ומגמה זו צפויה להימשך בשנים הבאות בשיעור של 3% עד 8%, בתלות במגזר השוק הספציפי (McKinsey, 2013). הירידה בשיעור הקרקע החקלאית לנפש ביחס לגידול באוכלוסייה והחתימה הגוברת לשיפור באיכות החיים מובילים לצריכה גבוהה יותר של פירות וירקות, אשר נחשבים כגידולים מיוחדים, עובדות התומכות בהגברת השימוש בדשנים מתוחכמים יותר אשר יאפשרו את הגדלת היבולים. מודעות סביבתית גוברת תורמת גם היא לשימוש בדשנים מיוחדים (שכן הם מובילים לנצילות נוטריינטים גבוהה יותר).

הצמיחה הצפויה בשוק נתמכת גם על-ידי המגמות הגלובליות שלהלן:

הדרישה לשיפור התפוקה והאיכות של יבולים

דשנים ביעילות משופרת (Enhanced Efficient Fertilizers), לרבות דשנים בשחרור מבוקר (CRF), מגבירים את איכות ותפוקת היבולים באמצעות קליטה משופרת של נוטריינטים בגידולים. מבחינה שדה רבים שנעשו בדשנים מיוחדים באזורי גידול ספציפיים המחישו זה מכבר את היתרונות הטמונים בשימוש בטכנולוגיות דישון חדשות. קטגוריית הדשנים ביעילות משופרת צומחת במהירות בכל העולם.

לחץ רגולטורי ומגמות סביבתיות

תקנות סביבתיות מטילות הגבלות על רמת השימוש בנוטריינטים. הדבר מניע מגמה של שימוש בפתרונות יעילים יותר להזנת צמחים, דוגמת דשנים בשחרור מבוקר (CRF) ודשנים מסיסים במים.

מדיניות "אפס גידול" בשימוש בדשנים 2020 של סין היא אחת הדוגמאות לתקנות סביבתיות אלו. על מנת להגיע ליעד של אפס גידול בצריכת דשנים עד שנת 2020, סין מקדמת טכנולוגיות דישון חדשות לרבות דשנים בשחרור מבוקר ודישון עלוותי; הגברת יישום מותאם של דשנים; קידום דשנים חדשים וטכנולוגיות חדשות; קידום יישום דישון אורגני וחזוק החרושה (Agronews, 2015). דשנים בשחרור מבוקר הם דוגמה מייצגת לדשנים חדשים, ועל כן להאצת אימוצם של דשנים אלה צפוי תפקיד מכריע בהפחתת נפח הצריכה של דשנים כימיים ושיפור שיעורי הניצולת שלהם (CCM, 2016 Data & Business Intelligence). דוגמא נוספת לכך היא **EU Nitrate Directive**, אשר מטילה הגבלות על כמות החנקן (nitrate) במים. דשנים מיוחדים, דוגמת דשנים בשחרור מבוקר, יכולים לסייע במיטוב זמינותו של חנקן לצמח (EU Nitrate Directive, European Commission, 2014). בשנים האחרונות ישנה מגמה גוברת בקרב חברות מסחריות, דוגמת רשתות מרכולים ורשתות קמעונות אחרות, לקבוע כללים פנימיים באשר לפרקטיקות גידול בקרב ספקיהם. כך למשל, רשתות מרכולים מסוימות נותנות ביטוי למחויבותן לצמצום השפעות סביבתיות באמצעות קביעת כללים פרטניים באשר לשימוש בדשנים בקרב ספקי הפירות והירקות שלהם. ארגונים וולונטריים אחרים, כגון **GAP – Good Agriculture Practice**, מפרסמים הנחיות ומעניקים תעודות לחקלאים העומדים בכללים שקבעו הארגונים. חברות וקמעונאים רבים בענף עיבוד המזון מאמצים את ההנחיות כתקן שספקיהם מחויבים לעמוד בו.

פרקטיקות חדשות בקרב מגדלים וחקלאות מדויקת

לפרקטיקות המקובלות בקרב מגדלים יש השפעה ניכרת על הצמיחה בשוק הדשנים המיוחדים. השימוש בדישון עלוותי גדל בשיעור של כ-10% מדי שנה וצפוי להמשיך ולגדול בקצב דומה במהלך השנים הקרובות (McKinsey, 2013). יישום דשנים באמצעות מערכות ריסוס עלוותי הוא יעיל בהרבה כאשר משתמשים בדשנים מיוחדים, וכתוצאה מכך מביא להגדלת הביקוש לדשנים מסיסים כגון דשני NPK מסיסים במים.

חיישנים ומערכות בקרה חדשים, אשר אוספים כמויות גדולות של נתונים אודות דישון ותפוקת יבול בדרכים חדשניות ויעילות מהווים, בין היתר, חלק ממה שמכונה "חקלאות מדויקת". מטרתה של החקלאות המדויקת היא לצמצם את עלויות התפעול של החקלאי תוך הגדלת תפוקת היבולים באמצעות ניתוח נתונים, יישום וניהול מתוחכמים. למגמה זו השפעה חיובית ומתמשכת על הביקוש לדשנים מיוחדים, שהם נוחים יותר לשימוש ברמות הדיוק הנדרשות על מנת להשיג את התוצאות

המיטביות עבור החקלאי. שיפורים עקביים אלו בטכנולוגיה החקלאית הובילו לגידול משמעותי בהשקיה בטפטוף (מעל 10% בשנה) ולגידול בביקוש לדשנים נוזליים ודשנים מסיסים במים. כל האמור לעיל צפוי לתרום לביקוש גבוה לפתרונות מבוססי דשנים מיוחדים בטווח הארוך.

תעשייתי

מגזר הפתרונות המיוחדים של כיל, באמצעות קווי המוצר כיל מוצרים תעשייתיים, כיל תוספים מתקדמים וכיל רכיבי מזון מיוחדים משרת מגוון שווקים תעשייתיים, על ידי ניצול שרשראות הערך המשולבות של הפוספט והברום בחברה.

רכיבי מזון מיוחדים

הביקוש למוצרי מזון שונים ומגוונים השתנה באורח מרחיק לכת במהלך העשורים האחרונים, כאשר שינויים אלו נתמכו במספר מגמות ותהליכים גלובליים ובכלל זה הגידול בהכנסה לנפש, שינויים דמוגרפיים ושינויים באורח החיים. שעות עבודה ארוכות יותר, שינויים במבנה המשפחה, מודעות גוברת לתזונה ובריאות וגישות למגוון רחב של מוצרי מזון, הביאו לעליית הביקוש למוצרי מזון מתוחכמים יותר, עשירים בחלבון, לא מעובדים ("clean label"), לא אלרגניים ("free from") ובעלי חיי מדף ארוכים יותר.

השינוי בביקוש כולל בחובו גידול בביקוש למזון מתוחכם יותר ולמוצרי מזון מעובד בעל ערך תזונתי גבוה ומאוזן, לצד טעם, מרקם ומראה משופרים. התארכות שרשרת אספקת המזון, כמו גם מודעות צרכנית גוברת לבזבז מזון, מהווים מנוע לביקוש מוצרי מזון עמידים בעלי חיי מדף ארוכים יותר. מגמות אלה מניעות בטווח הארוך את הביקוש לתוספי מזון, כגון תוספי מזון על בסיס פוספט, פורמולציות המכילות פוספט וחלבון, ומוצרי היגיינה לתעשיות הבשר המעובד, מוצרי המאפה, מוצרי החלב והמשקאות.

מוצרים תעשייתיים

הביקוש למוצרים מתוצרת כיל מוצרים תעשייתיים, הכוללים פתרונות על בסיס ברום וזרחן, מונע מגידול האוכלוסייה, עלייה ברמת החיים, עלייה במודעות לאיכות הסביבה ותשומת לב גדולה יותר לייצור חסכוני ויעיל. מגמות אלה מניעות ביקוש למוצרים תעשייתיים בטוחים וידידותיים יותר לסביבה, כמו גם לספקי שירות יעילים ואמינים. מוצרי החברה משרתים מספר מגוון של תעשיות כגון ענפי הבנייה, האלקטרוניקה, האנרגיה (לרבות אנרגיה מתחדשת), המים והפארמה. רגולציה מוגברת ומודעות לאיכות הסביבה הינם גורמים נוספים לגידול בביקוש למעכבי בעירה, לרבות מעכבי בעירה פולימריים ותגובתיים (ריאקטיביים), פתרונות לצמצום פליטות כספית, ביוציידים מבוססי-ברום לטיפול במים, חומרי-ביניים על בסיס ברום, מגנזיה ואשלגן כלורי לתעשיית הפארמה ופתרונות על בסיס תוספי השמן.

תוספים מתקדמים

קו מוצר כיל תוספים מתקדמים עושה שימוש בחומצה זרחנית, המשולבת כחומר גלם בפתרונות מיוחדים לתעשייה, הנותנים מענה לצרכיהם של ענפי תעשייה רבים, כגון טיהור מים, חומרי ניקוי, צבע וציפויים, טיפול במתכת ועוד. זרחן פנטה סולפדי (P_2S_5) הוא תוסף שמן המיוצר לתעשיית תוספי שמני הסיכה והדברת המזיקים. החמרת הרגולציה והמודעות הסביבתית הגוברת הביאו גם הן לגידול בביקוש למוצרים לכיבוי שרפות יער, כמו גם למוצרי קצף כיבוי Class B – מוצרים המיוצרים ונמכרים על-ידי קו המוצר.

בחודש דצמבר 2017, חתמה כיל על הסכם למכירת פעילותה בתחומי תוספי השמן ובטיחות באש בתמורה לכ-1 מיליארד דולר. למידע נוסף אודות עסקים בתהליכי מימוש ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי-א. נתונים כספיים נבחרים".

היתרונות התחרותיים של החברה

החברה מייחסת את חוסנה העסקי ליתרונות התחרותיים המפורטים להלן:

- **סל ייחודי של נכסי מינרלים.** לכל גישה ישירה לאחד ממקורות הברום והאשלג העשירים והכלכליים בעולם. לחברה גישה למקור זה על בסיס זיכיון בלעדי שקיבלה ממדינת ישראל להפקת מינרלים מים המלח. בספרד, החברה מחזיקה ברישיונות לכריית אשלג ומלחים ממכרות תת-קרקעיים, בעלי חרבות נרחבות וארוכות טווח. באנגליה, מתמקדת החברה בביצוע המעבר מהפקת אשלג להפקת פוליסולפט (polysulphate), מינרל ייחודי לאזור זה. כמו כן, לחברה גישה לסלע פוספט בנגב על בסיס זיכיונות כרייה ממדינת ישראל, כמו גם זיכיון לכריית פוספטים בסין. הגישה לנכסים אלה מספקת לחברה זרם רציף וציב של חומרי גלם ומאפשרת ייצור בהיקף גדול ותמיכה בשרשרת הערך המשולבת של כיל לייצור מוצרים ייחודיים בעלי ערך מוסף.

ים המלח בישראל: מתקני ייצור האשלג והברום בים המלח נהנים מעלויות ייצור נמוכות יותר בהשוואה לכריית אשלג ממרבצים תת-קרקעיים או הפקת ברום ממקורות בעלי ריכוז נמוך יותר, הודות לריכוזים הגבוהים והכמויות הכמעט בלתי מוגבלות של מינרלים הנמצאים בים המלח והודות לתהליך הייצור הייחודי באמצעות אידי סולר, שהוא פחות עתיר אנרגיה. כמו כן, האקלים החם והיבש של ים המלח מאפשר לחברה לאחסן כמות גדולה של אשלג בשטח פתוח (שאף עולה על כמות ייצור אשלג שנתי), בעלות נמוכה במיוחד. יתרון זה מאפשר לחברה להפעיל את מתקני האשלג בכוח ייצור מלא, למרות תנודות תקופתיות בביקוש ולהיענות מהירה יותר בתקופות של ביקוש גבוה. בנוסף, כיל נהנית מעלויות שינוע ולוגיסטיקה נמוכות יחסית ומפרק זמן קצר מייצור לשיווק, וזאת בשל הקרבה הגיאוגרפית של מתקני החברה בישראל לנמלי הים, כמו גם, מהמיקום הגיאוגרפי של ישראל ביחס למיקום הגיאוגרפי של השווקים העיקריים של החברה (בעיקר שוקי הודו, סין וברזיל, המתאפיינים בצמיחה מהירה). בעוד אנו נהנים מיתרונות אלה, החברה צופה עלויות הקשורות להשקעה בתשתיות לקציר של המלח בבריכה 5, בריכת האידוי המרכזית בים המלח, כדי להימנע מהצורך להמשיך ולהגביה את מפלס המים בבריכה. בנוסף, בעוד האספקה מים המלח כמעט בלתי מוגבלת, הגישה של החברה לאספקה זו של אשלג וברום בהתאם לזיכיון כפופה לצורך להקים תחנת שאיבה חדשה. יתרה מכך, שיעור המס האפקטיבי של כיל עלה בהתאם להוראות החוק למיסוי רווחים ממשאבי טבע, אשר נכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2016, למעט מכירות אשלג על- ידי כיל ים המלח, אשר בגין חל החוק מיום 1 בינואר 2017. ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי- ד. גורמי סיכון- גורמי סיכון הקשורים לעסקי החברה".

נכסי המינרלים באנגליה ובספרד: בנוסף לפעילות החברה בישראל, לחברה פעילות כריית אשלג בספרד ופעילות כריית אשלג ופוליסולפט באנגליה (ייצור האשלג באנגליה צפוי להיפסק לחלוטין באמצע שנת 2018). כיל נהנית מיתרונות לוגיסטיים הבאים לידי ביטוי בעלויות שינוע נמוכות יחסית, מפרק זמן קצר מייצור לשיווק וממחירי net-back גבוהים יותר, וזאת בשל הקרבה הגיאוגרפית לאירופה, השוק העיקרי לנכסים אלו. בספרד, חלה התקדמות בפרויקט איחודם של שני המכרות ומתקני העיבוד הקיימים למתחם אחד המפעיל רמפה במקום פיר, ובכך להגדיל את כושר הייצור של המכרה ולתרום לצמצום העלויות. בנוסף, הפרויקט האמור כולל אף הגדלה של כושר הייצור במתקן העיבוד, התאמות ושיפורים לוגיסטיים ובנייתו של מסוף חדש בנמל ברצלונה. באנגליה, החברה מגבירה את ייצור הפוליסולפט, מינרל ייחודי הכולל ארבעה נוטריינטים (אשלגן, גופרית, סידן ומגנזיום) אשר משמש כדשן טבעי ומספק פתרון בעל עלות-תועלת גבוהה היות ויצורו אינו כולל תהליך כימי.

שרשרת ערך משולבת של נכסי הפוספט: הודות לגישה של החברה לסלע פוספט בנגב ובסין, החברה הינה השחקן הגדול היחיד המשלב את הפוספט באופן מלא בשרשרת הערך, החל מחומרי הגלם ועד למוצרי המשך מתקדמים. כריית סלע הפוספט ותהליך עיבודו מתבצע בשלושה מכרות פתוחים בנגב על בסיס זיכיונות כרייה ממדינת ישראל ובמכרה פתוח בהייקו (סין), שם נעשה שימוש בשיטות כרייה קונבנציונליות, במסגרת רישיון כרייה שהתקבל בחודש יולי 2015 מהמחלקה לקרקע ומשאבים של מחוז יונאן שבסין. סך של כ-90% מסלע הפוספט המיוצר מיועד לשימושים פנימיים לייצור דשני פוספט וחומצה זרחתית, ואילו היתרה נמכרת לצדדים שלישיים. נכסי הפוספט של החברה מהווים את הבסיס למוצרי הפוספט המיוחדים והמגוונים הנמצאים בשימוש ביישומים תעשייתיים, עסקי המזון והדשנים המיוחדים. תחומי עסקים אלו מביאים ערך מוסף בנוסף לעסקי הסחורות ובכך ממזערים את החשיפה לתנודתיות בשוק הסחורות ומשפרים את האיוון בין עסקיה של החברה. ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי- ד. גורמי סיכון- פעולות הכרייה של החברה תלויות בזיכיונות, ברישיונות ובהיתרים הניתנים על ידי הממשלות במדינות שבהן החברה פועלת".

- **מינוף המודל העסקי המשולב של החברה באמצעות התרחבות למוצרים מיוחדים בעלי ערך מוסף גבוה יותר.** תהליכי הייצור המשולבים של החברה מבוססים על שרשרת ערך סינרגטית המאפשרת להמיר ביעילות חומרי גלם למוצרי המשך בעלי ערך מוסף גבוה כמו גם ניצול של תוצרי לוואי. כך לדוגמא, החברה מנצלת את שרשרת הערך האינטגרטיבית בפוספט לייצור תרכובות פוספט מיוחדות לשימוש בתעשיית המזון וביישומים התעשייתיים, המספקות שולי רווח נוספים, מעבר לשולי הרווח מעסקי הסחורות. בתחום המזון החברה מספקת פתרונות לשיפור המרקם והיציבות של מוצרי בשר, חלב ומאפים. כמו כן, תוצרי הלוואי של ייצור האשלג מים המלח הן תמלחות עם ריכוז הברום הגבוה ביותר בעולם. המוצרים מבוססי הברום של החברה משמשים לתעשיות האלקטרוניקה, הבנייה, הנפט והגז ולתעשיות נוספות.
- **מעמד מוביל בשווקים עם חסמי כניסה גבוהים.** כיל הינה בעלת מעמד מוביל בעולם ברבים משוקי המפתח בהם פועלת, ובכלל זה ברום אלמנטרי, דשני PK, דשנים מיוחדים, פוספטים מיוחדים ותוספי מזון על בסיס פוספט. החברה מאמינה כי בשווקים מסוימים דירוגה, בדרך כלל, הינו בין המקומות הראשונים (כגון: אשלג, פוליסולפט, ברום אלמנטרי, דשנים מיוחדים – CRF, MKP, PK, מעכבי שריפה ביערות, מעכבי בעירה מבוססי זרחן וכו').
- רוב הפעילות של החברה מבוססת על משאבי טבע שאינם שכיחים המרוכזים בידיהם של משתתפי שוק מועטים. הזיכיונות הבלעדיים של החברה, הקניין הרוחני (ידע ייחודי, טכנולוגיות ופטנטים למוצרים ויישומים שונים), מערכי השיווק וההפצה הבינלאומיים ועלויות הפיתוח הגבוהות למשתתפי שוק חדשים מהווים חסמי כניסה משמעותיים נוספים.
- **מיקום אסטרטגי של מתקני הייצור והלוגיסטיקה.** כיל נהנית מהקרבה של מתקני הייצור שלה, בישראל ובאירופה, למדינות מפותחות (מערב אירופה) ולשווקים מתעוררים (כגון: סין, הודו וברזיל). לדוגמא, כיל משנעת את התוצרת מישראל משני נמלים: נמל אשדוד (בעל גישה לאירופה ולדרום אמריקה) ונמל אילת (בעל גישה לאסיה, אפריקה ואוקיאניה). גישה לנמלים אלו מספקת לחברה שני יתרונות בולטים לעומת המתחרים: (1) עלויות שינוע נמוכות משער המפעל לנמלים ומהנמלים לשוקי היעד המפחיתה את מבנה העלויות הכולל של החברה ו- (2) יכולת לתת מענה מהיר לביקוש הלקוחות בשוקי הקצה בשל הקרבה אליהם, באופן שמחזק את מעמדנו בקרב הלקוחות. בשנת 2015, החברה השלימה את הקמת המים המשותף YPH JV, בשיתוף עם יצרנית הפוספט המובילה בסין YPC (Yunnan Phosphate Chemicals), דבר אשר מחזק את מיצוב החברה בסין. כמו כן, כיל הינה היצרן היחיד בעל היכולת להוביל אשלג ופוספט ביחד מאותו הנמל (כפי שאנו פועלים בישראל). המכירות שלנו משקפות איוון בין שווקים מתעוררים (כ-38% מסך המכירות בשנת 2017) ומדינות מפותחות (כ-62% מסך המכירות בשנת 2017).

- **תזרים מזומנים זמין מפעילות שוטפת ובקרה קפדנית של הקצאת הון.** יוזמות לאופטימיזציה של תזרים המזומנים, לרבות אופטימיזציה של הוצאות הוניות (CAPEX) והון חוזר, צעדי התייעלות וההשפעה המאזנת של העסקים המיוחדים של החברה אפשרו לנו להפיק בשנת 2017 תזרים מזומנים מפעילות שוטפת של 847 מיליון דולר. השימוש בתזרימי מזומנים אלו נעשה בהתאם לגישה הקפדנית של החברה בקשר עם הקצאת ההון, לפיה, בודקת החברה על בסיס קבוע את תכניות העבודה וההשקעות. אנו מאזנים בין קידום יצירת ערך ארוך-טווח באמצעות השקעות בצמיחה, הורדת רמת החוב והמשך מתן תשואה יציבה של דיבידנד. בתחילת שנת 2016, עדכנה החברה את מדיניות תשלום הדיבידנד לשנים 2016-2017 לשיעור תשלום של עד 50% מהרווח הנקי המתואם (בהשוואה לשיעור הקודם של עד 70% מהרווח הנקי). ביום 6 במרס 2018 דירקטוריון החברה דן מחדש במדיניות חלוקת הדיבידנד והחליט כי בשנים 2018 ו-2019 שיעור חלוקת הדיבידנד של החברה ימשיך להיות עד 50% מהרווח השנתי הנקי המתואם. במהלך 2017, שילמה החברה דיבידנדים בסך של 240 מיליון דולר, מתוכם 180 מיליון דולר הוכרוזו במהלך שנת 2017. הדיבידנד שהוכרז בשנת 2017 משקף תשואת דיבידנד של 3% (בהתבסס על מחיר ממוצע למניה במהלך השנה). ראה "סעיף 8 - מידע פיננסי-א. דוחות מאוחדים ומידע פיננסי אחר- מדיניות חלוקת דיבידנד".
- **מומחיות מקצועית ותרבות תאגידית של שיתוף פעולה ונחישות.** פעילות כיל מנוהלת על ידי הנהלה בינלאומית בעלת ניסיון תעשייתי עשיר. לצוות ההנהלה הבכירה של כיל ניסיון מצטבר חסר תקדים, המסתכם ביותר מ-300 שנות ניסיון בחברה. כיל מפתחת מנהלים מובילים בעלי ניסיון רחב ומעמיק בתחומם בכדי לקדם שינויים וחדשנות בתוך החברה. כיל מתמקדת בטיפול ובהעצמת כישרונות באמצעות פלטפורמה גלובלית של הכשרה, שיתוף פעולה ותקשורת, המחזקים ומעודדים חדשנות.

אסטרטגיה עסקית

המודל העסקי המשולב של כיל מתבסס על גישה ייחודית למינרלים חיוניים, התומכים בפעילות מוצרי המשך מיוחדים תוך התמקדות בהזנת הצמח ובשיוקים תעשייתיים. המודל העסקי המשולב של כיל יוצר סינרגיות תפעוליות משמעותיות, הנובעות משילוב הנכסים האטרקטיביים של החברה לבין מגוון רחב של פתרונות בעלי ערך מוסף. לאורך השנים פיתחה כיל תיק נכסים ופעילויות מאוחדות התומך ביציבות לטווח ארוך ובצמיחה.

כיל גיבשה תכנית אסטרטגית המתבססת על הצבתן של שתי מטרות בראש סדר העדיפויות: (1) **ריכוז מאמצים סביב שלושת שרשרות המינרלים המרכזיות של החברה (אשלג, פוספט וברום) – המשך צעדי ייעול והתייעלות במטרה להבטיח את התחרותיות של שלושת מינרלי הליבה של החברה.** בנוסף, הנגזרות התעשייתיות של מינרלי הפוספט והברום ימשיכו להיות עמודי תווך חשובים בעסקיה של כיל והחברה תמשיך בטיפולם, תוך מינוף חזקותיה ויתרונותיה התחרותיים; (2) **האצת הצמיחה של פתרונות מתקדמים להזנת הצמח – הגדלת ההכנסות והרווח – באמצעות פיתוח קשר קרוב עם החקלאים, הצגת מוצרים ושירותים בעלי ערך מוסף, השקעה בטכנולוגיית חקלאות מדויקת וביצוע רכישות נקודתיות.**

יוזמות אסטרטגיות עיקריות:

ריכוז המאמצים סביב שרשראות שלושת מינרלי הליבה (אשלג, פוספט וברום). כיל יישמה בהצלחה יוזמות לצמצום עלויות במתקני האשלג, הפוספט והברום. מאמצים אלו צפויים להמשיך לתרום לשיפור התחרותיות והרווחיות של החברה גם בעתיד.

יישומם של צעדי אופטימיזציה והתייעלות, שנועדו לשפר את נכסי המינרלים הקיימים של החברה, צפוי להגדיל את יכולות הייצור ולהפחית את העלות לטון, ובכך להבטיח את עמדתם התחרותית של מוצרי כיל. כך למשל, בכל איבריה, צפויה החברה להמשיך בהאחדת פעילויות הכרייה ולהשיק תוכנית התייעלות שמטרתה להבטיח כי אתר הפקת אשלג בספרד יהיה רווחי בכל עת, אף בתקופות מאתגרות יותר בשוק. בכל אנגליה, מבצעת החברה מעבר מייצור אשלג לייצור פוליסולפט, אשר צפוי להביא את האתר לנקודת איוון בטווח הקצר ולרווחיות בר-קיימא בטווח הבינוני. בנוסף, במיזם המשותף של כיל בסין, YPH, צמצמה החברה עלויות באמצעות צעדי התייעלות ומצינויות תפעוליות, תוך האצת המעבר ממוצרי קומודיטי למוצרים מיוחדים. היעד שהציבה

לעצמה החברה הוא הפחתת העלות לטון באשלג בשיעור של כ-15%-10% בתוך חמש שנים, ושמירה על כושר ייצור שנתי של כ-5 מיליון טון אשלג.

החברה תמשיך בחיזוק פעילות מוצרי ההמשך בשרשרת הברום והפוספט – הצגת מוצרים ופתרונות חדשים, פיתוח יחסים קרובים עם הלקוחות, התמקדות בערך ולא בכמות וביצוע רכישות נקודתיות. היעד הוא לצמוח מעבר לצמיחה בשוק תוך הרחבת שולי הרווח ושמירה על יחס תשואה (ROI) גבוה.

החברה הציבה בראש סדר העדיפויות את תחום הפתרונות המתקדמים להזנת הצמח כמנוע צמיחה משמעותי עתידי – מינוף יכולותיה הקיימות של החברה בשוק הדשנים ומעמדה כמובילה גלובלית בתחום הפתרונות המיוחדים. במהלך השנים האחרונות פיתחה החברה טכנולוגיית ציפוי ייחודית המאפשרת שחרור מבוקר ויעיל יותר של חומרי ההזנה. בנוסף, השיקה החברה את הפוליסולפט, דשן אורגני ייחודי, המכיל ארבעה נוטריינטים מרכזיים עבור הצמח (גופרית, אשלגן, מגנזיום וסידן). בשנת 2017 הגיעו מכירות הפוליסולפט להיקף של כ-300 אלף טון, היקף אשר צפוי להמשיך ולגדול. הפוליסולפט יהווה בסיס לעסקי המוצרים המיוחדים למחצה (semi-specialty) של החברה, באמצעות הצגתו של סל פתרונות נרחב המבוסס על מינרל טבעי זה. היעד הוא להגדיל את מכירות עסקי הדשנים המיוחדים למחצה מהיקף של כ-100 מיליון דולר להיקף של כ-400 מיליון דולר.

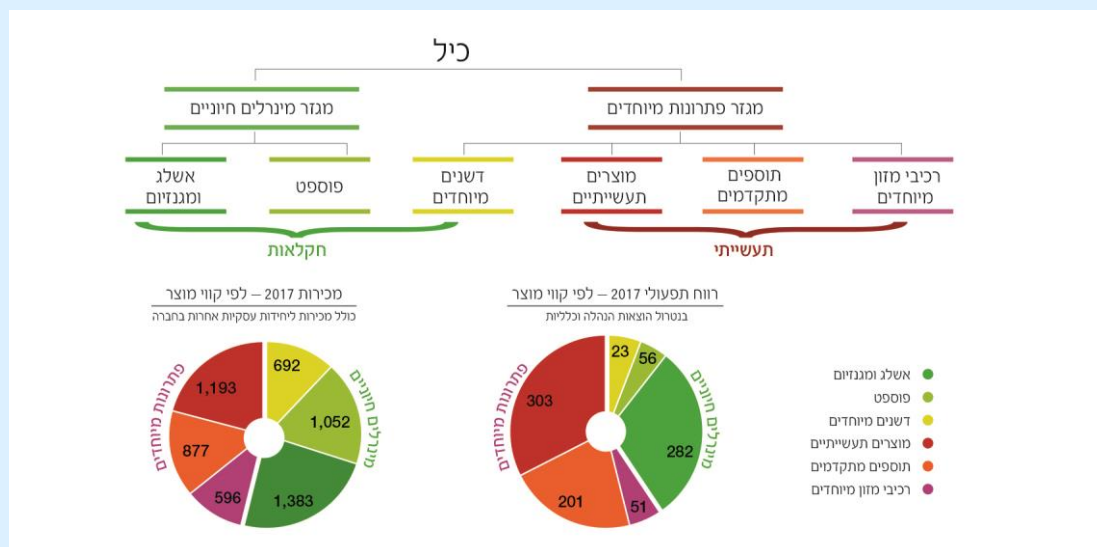
בשנים הקרובות, בכוונת החברה להמשיך ולטפח את יחסיה עם החקלאים, באמצעות הצעת מגוון רחב של מוצרים ופתרונות, וכן לקדם חדשנות באמצעות שימוש גובר בחקלאות מדויקת (Precision Agriculture). בהקשר זה, תשקול החברה השקעת עשרות מיליוני דולרים בטכנולוגיות ובפתרונות חדשים. היעד הוא להגדיל את מכירות הדשנים המיוחדים להיקף שנתי של מעל 1 מיליארד דולר במהלך חמש השנים הקרובות, תוך הרחבת שולי הרווח.

כל יוזמות הצמיחה שנזכרו לעיל נתמכות באיתנותה הפיננסית של החברה: החברה נקטה במספר צעדים לחיזוק מבנה ההון שלה, הפחתת החוב ויצירת משאבים כספיים שיופנו ליוזמות צמיחה, באמצעות מיטוב ההשקעות ההוניות וההון החוזר, צמצום עלויות ומכירתם של נכסים המתאפיינים בסינרגיה נמוכה.

בשנת 2017 הודיעה החברה על מכירת עסקי בטיחות האש ותוספי השמן לחברת ההשקעות הפרטית SK Capital, בתמורה לסכום כולל של כ-1 מיליארד דולר. בנוסף, השלימה כיל את מכירת אחזקותיה (50%) בחברת IDE Technologies, העוסקת בהתפלה וטיפול במים. למידע נוסף אודות עסקים בתהליכי מימוש ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי-א. נתונים כספיים נבחרים".

מידע על מגזרי פעילות

כיל הינה חברה גלובלית מובילה ופעילה בעיקר בתחומי דשנים וכימיקלים מיוחדים, באמצעות שני מגזרים – מינרלים חיוניים ופתרונות מיוחדים.

מגזר פתרונות מיוחדים

מגזר הפתרונות המיוחדים כולל שלושה קווי מוצר: כיל מוצרים תעשייתיים, כיל תוספים מתקדמים וכיל רכיבי מזון מיוחדים. המגזר מייצר ומשווק מגוון רחב של מוצרים מיוחדים המתבססים על שרשרת הערך המשולבת של כיל. המגזר נהנה מיתרונות תחרותיים מכוח פעילות הבסיס (upstream) של כיל, מתאפיין בצמיחה אורגנית גבוהה יותר מזו של עסקי הסחורות וביציבות גבוהה יותר. שוקי היעד של מגזר הפתרונות המיוחדים של כיל הינם השווקים התעשייתיים והוא מתמקד בהשגת צמיחה על ידי התמקדות בצרכי הלקוח הספציפי, כמו גם בחדשנות המוצר, לרבות שיפורים במוצרים קיימים ומצוינות שיווקית. קווי המוצר של המגזר מתמקדים במוצרי המשך מבוססי-פוספט, ברום ונגזרי-ברום, וכן חלבוני חלב, המשרתים מקבץ רחב של שוקי-קצה מגוונים. בנוסף, המגזר שואף להתרחבות גיאוגרפית, בעיקר לשווקים מתעוררים.

בשנת 2017, הסתכמו מכירות מגזר הפתרונות המיוחדים של כיל ב-2,650 מיליון דולר, והיוו 49% מסך כל המכירות של כיל (לרבות מכירות למגזר המינרלים החיוניים), כאשר הרווח התפעולי של כיל פתרונות מיוחדים הסתכם ב-554 מיליון דולר, כ-61% מסך הרווח התפעולי המיוחס למגזרים של כיל.

מוצרים תעשייתיים

כיל מוצרים תעשייתיים מייצר ברום מתמיסה הנוצרת כתוצר לוואי בתהליך ייצור האשלגן הכלורי (KCl) בסדום בישראל, בנוסף לתרכובות מבוססות-ברום. כיל מוצרים תעשייתיים עושה שימוש במרבית הברום המיוצר על ידו לייצור עצמי של תרכובות ברום באתרי הייצור בישראל, בהולנד ובסין. בנוסף, כיל מוצרים תעשייתיים מייצר אשלגן כלורי בדרגות שונות, מלח, מגנזיום-כלוריד ומוצרי מגנזיה. כמו כן, כיל מוצרים תעשייתיים עוסק בייצור ושיווק של מעכבי בעירה מבוססי-זרחן ומוצרים נוספים מבוססי-זרחן.

בשנת 2017, מכירות כיל מוצרים תעשייתיים הסתכמו לסך של 1,193 מיליון דולר והיוו כ-45% מסך המכירות של מגזר פתרונות מיוחדים. מכירות כיל מוצרים תעשייתיים עלו בכ-6.5% בהשוואה לשנת 2016. לפרטים נוספים, ראה "סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית - א. תוצאות תפעוליות-תוצאות הפעילות".

מוצרים

כיל מוצרים תעשייתיים מתמקד בשלושה תת-קווי מוצר עיקריים:

מעכבי בעירה – מעכבי בעירה מבוססי-ברום, זרחן ומגנזיה משמשים במוצרי אלקטרוניקה, בנייה, רכב, טקסטיל וריהוט. מעכבי הבעירה מתווספים לפלסטיק, טקסטיל וחומרים דליקים אחרים, על מנת לעכב או לדכא בעירה או להבות ובכך למנוע את התפשטותה.

פתרונות תעשייתיים (Industrial Solutions) – ברום אלמנטרי משמש למגוון שימושים בתעשייה הכימית, ואילו תרכובות הברום והזרחן משמשים במגוון תעשיות בעולם, כגון: תעשיית הגומי, תעשיית הפארמה, תעשיית האגרו, ותעשיית הפוליאסטר (בייצור אריגי ובקבוקי הפלסטיק). תמיסות צלולות משמשות לאיזון הלחץ בתעשיית קידוחי הנפט והגז. בנוסף, תת-קו מוצר זה כולל ביוציידים מבוססי ברום המשמשים לטיפול במים תעשייתיים.

מינרלים מיוחדים – מוצרי המינרלים המיוחדים כוללים מוצרי מגנזיה ומלחים. היישומים העיקריים של מוצרי מגנזיה הם במזון ופארמה, תוספי דלק ושמן, חומרי זירוז (Catalysts) ויישומים רבים קטנים אחרים. המלחים כוללים נתון כלורי, מגנזיום כלורי ואשלגן כלורי, המשמשים בעיקר בענפי המזון, המסת קרח (מגנזיום כלורי), ויישומים תעשייתיים שונים. בשל ייחודיותם ודרגת האיכות/הניקיון הגבוהה של מוצרי החברה, מרבית המכירות מתבצעות בשוקי נישה.

להלן פירוט המוצרים העיקריים של כיל מוצרים תעשייתיים, וכן השימושים ושוקי-הקצה העיקריים שלהם:

מוצר	שימושים עיקריים	שוקי-קצה עיקריים
מעכבי בעירה מבוססי ברום, זרחן ומגנזיום	תוספים בייצור פלסטיק, חומרי בנייה וייצור טקסטיל	אלקטרוניקה, רכב, תחבורה ציבורית, בנייה, ריהוט וטקסטיל
ברום אלמנטרי	מגיב בתעשיית הכימיקלים	ייצור צמיגים, תעשיית התרופות והאגרו
תרכובות תעשייתיות מבוססות-זרחן	נוזלים מונעי התלקחות בטורבינות ומערכות הידראוליות בתחנות כוח וחומרי ביניים אנאורגניים על בסיס זרחן,	תחנות כוח והאגרו
תרכובות ברום אורגניות	חומרי הדברת חרקים, ממסים לסינתזה כימית וחומרי ביניים כימיים	תעשיית התרופות והאגרו
תמיסות צלולות Merquel	קידוחי נפט וגז בקרה על פליטת כספית	נפט וגז בקרת פליטה בתחנות כוח המונעות בפחם
ביוצידים מבוססי-ברום	טיפול במים וחיטוי	בריכות שחייה, מגדלי קירור, מפעלי נייר, קידוחי נפט וגז
מוצרי מגנזיה	פארמה ומזון, פלדת שנאים, חומרי זירוז	תוספי מזון, מולטי-ויטמינים, פלדת שנאים, גומי ופלסטיק בענף הרכב, ענף הבריאות
מגנזיום כלורי מוצק, אשלגן כלורי	המסת קרח, מזון, קידוחי נפט, פארמה	המסת קרח, תחליפי נתרן, אשלגן כלורי לתרופות, מולטי-ויטמינים, חברות לקידוחי נפט, שוקי נישת תעשייתיים קטנים

כיל מוצרים תעשייתיים עוסקת גם בפיתוח מוצרים חדשניים ויישומים חדשים למוצרים קיימים. המוצרים החדשים של כיל מוצרים תעשייתיים שהוכנסו לשוק בשנים האחרונות כוללים בין היתר את Merquel® (ברומידים אנאורגניים לנטרול כספית), מעכב בעירה FR-122P (מעכב בעירה פולימרי מבוסס-ברום הנמצא בשימוש כחומר בידוד בתחום הבנייה), TexFRon® 4002 (מעכב בעירה פולימרי לטקסטיל), FR-1410 (מעכב בעירה מבוסס-ברום הנמצא בשימוש ביישומי אלקטרוניקה וחשמל, בנייה, טקסטיל ויישומים אחרים), Fyrol® HF-10 (מעכב בעירה מבוסס-זרחן לקצף פוליאוריטני), אגירת אנרגיה (במגוון רחב של מוצרים לסוללות מבוססות-ברום flow batteries), SaFRon 6605® (מעכב בעירה מבוסס-זרחן וברום לקצף פוליאוריטני קשיח במערכות בידוד בתחום הבנייה) ו-VeriQuel™R100 (מעכב בעירה ריאקטיבי מבוסס-זרחן לקצף PIR וקצף פוליאוריטני קשיח).

Merquel®. שותפות הכספית העולמית UNEP, פועלת להגנת בריאות האדם והסביבה מהשפעות הכספית ולצמצום גלובאלי של פליטת הכספית. השותפות יזמה את אמנת Minamata העולמית, ובנוסף פועלת לקדם דו-שיח בינלאומי בכדי ליצור מסגרת משפטית מחייבת בנוגע לפליטת כספית. בארה"ב, אושר חוק שהעבירה ה- EPA (הסוכנות להגנת הסביבה בארה"ב) המחייב הפחתת פליטות הכספית באופן משמעותי, כאשר, החל מאפריל 2016 כל תחנות הכוח מחויבות לציית להגבלות החדשות. במקביל, נמשך העידוד בארה"ב להקטנת היקף פליטת הכספית באמצעות מתן זיכוי מס. קו המוצרים Merquel®, שהושק על ידי כיל מוצרים תעשייתיים בסוף שנת 2008, מבוסס על קו הברומידים האנאורגניים, אשר בשילוב עם טכנולוגיות מסוימות נועד לאפשר נטרול יעיל של הכספית לרמות שנקבעו על ידי הרשויות (הפחתה של פליטות הכספית בשיעור של 90%). כיל

מוצרים תעשייתיים השקיעה במערך לוגיסטי נרחב בארה"ב על מנת לאפשר אספקה שוטפת של Merquel® לשוק האמריקאי והינה נערכת לבניית יכולות הייצור והלוגיסטיקה הנדרשות לאספקה יציבה לשוק זה ולמדינות אחרות שתאמצנה חקיקה דומה. כיל היא הספקית המובילה בשוק זה.

מעכב בעירה FR-122P: בחודש ינואר 2012, חתמה כיל מוצרים תעשייתיים על הסכם רישוי עם Dow Global Technologies LLC, חברה בת של Dow Chemical, לשימוש בפטנטים מסוימים וידע מקצועי שברשותה לייצור מעכב בעירה פולימרי חדש מבוסס-ברום עבור קצף פוליסטירן מסוג EPS ו-XPS המשמש לחומרי בידוד בתחום הבנייה. מעכב בעירה חדשני זה, אשר משווק על ידי כיל מוצרים תעשייתיים תחת שם המותג FR-122P, מהווה תחליף בר-קיימא המסייע ללקוחות במעבר ממעכב הבעירה הקסא-ברומו-ציקלו-דודקאן (HBBD), אשר נאסר לשימוש באיחוד האירופי החל מאוגוסט 2017.

כיל מוצרים תעשייתיים מייצרת באופן מסחרי FR-122P במתקניה שבישראל ובהולנד, עם כושר ייצור בהיקף שנתי כולל של 12,500 טון. בחודש פברואר 2016, חתמו כיל מוצרים תעשייתיים וחברת Albemarle על הסכם ארוך טווח לאספקת מעכבי בעירה פולימריים עבור Albemarle ממתקני החברה בישראל ובהולנד.

TexFRon® - מוצרים מעכבי בעירה לטקסטיל. בשנת 2015 החלה החברה במכירת TexFRon® 4002, מעכב בעירה פולימרי לטקסטיל שפותח במסגרת פעילות המחקר והפיתוח של כיל מוצרים תעשייתיים. מוצרי TexFRon® 4002 מיועדים לתת פתרונות איכותיים כמעכבי בעירה למוצרי טקסטיל ודבקים המהווים תחליף יעיל ל-DECA, אשר לגביו, החליטה הנהלת החברה, על הפסקת פעילויות הייצור והשיווק, וזאת כהיערכות לרגולציה הצפויה להיכנס לתוקף באירופה ב-2019, האוסרת את השימוש בו. בדצמבר 2014, קיבל המוצר הפולימרי TexFRon® 4002 הכרה של Oeko-tex - תקן אירופי למוצרי טקסטיל. מוצר זה הינו מעכב הבעירה מבוסס ברום הראשון המקבל הכרה שכזו.

אחסון אנרגיה. סוללות מבוססות-ברום (flow batteries) הינן יעילות ביותר באחסון כמויות גדולות של אנרגיה ובעלות יתרונות משמעותיים לעומת החלופות. כיל מספקת תמיסת אלקטרוליט בעלת רמת ניקיון גבוהה, בהתאמה אישית, יחד עם תהליך השבה על מנת להבטיח שטכנולוגיה זו היא ברת-קיימא באופן מלא (לרבות בשלב שלאחר השימוש). סוללות מבוססות-ברום ניתנות לייצור בעלות נמוכה יותר, מחזיקות זמן רב יותר והן בעלות קיבולת רבה יותר. מוצרי אגירת האנרגיה של כיל פותחו במטרה לתת מענה לצרכים המתפתחים הנובעים מהעלייה בשימוש באנרגיה מתחדשת. כיל תומכת במפתחי טכנולוגיה בעזרת מומחים בעלי שם עולמי ומעבדות מתקדמות. טכנולוגיית אחסון האנרגיה על בסיס ברום מספקת גם יתרונות סביבתיים.

FR-1410. בשנים האחרונות, החלה החברה במכירת FR-1410, מעכב בעירה מבוסס-ברום. מעכב בעירה זה משמש בעיקר בשוקי האלקטרוניקה, הבנייה, מכשירי החשמל הביתיים והטקסטיל.

מוצרים חדשים לפוליאוריתן. המוצרים החדשים לפוליאוריתן של כיל מוצרים תעשייתיים כוללים את המוצרים הבאים:

- Fyrol® HF-9, מעכב בעירה מבוסס-זרחן עבור תעשיית הרהיטים, אשר פותח והותאם מסחרית כמענה לקביעת מדינת קליפורניה בדבר הכללת TDCP לרשימת החומרים הידועים כמסרטנים (Proposition 65 list). Fyrol® HF-9 הוכח כמעכב בעירה יעיל ליישומים בתעשיית הרכב הנדרשים לעמוד בדרישות FMVSS-302, ובנוסף מציע שיפור בעמידות ההתנגדות של קצף פוליאוריתן גמיש בחשיפה לאש בהשוואה לטכנולוגיה הקיימת כיום בתעשיית הרהיטים. בנוסף, Fyrol® HF-9 יעיל במונחי עלות/תועלת ובהיבט של השפעת המוצר על הצבע של הקצף הפוליאוריתני הגמיש בריהוט מרופד.

- Fyrol® HF-10 פותח לאחרונה והותאם מסחרית כך שמהווה התקדמות נוספת במונחי תרכובות אורגניות נדיפות עבור יישומים של קצף פוליאורייתי גמיש בתחום הרכב. המוצר פותח במטרה לתמוך במגמה הגלובאלית של תעשיית הרכב להפסיק בהדרגה את השימוש ב-TDCP ואת הדרישה להפחית את השימוש ב-VOC (תרכובות אורגניות נדיפות). בנוסף, Fyrol® HF-10 מהווה חלופה יעילה ל-TCPP (tris (chloroisopropyl) phosphate) בקצף פוליאורייתי גמיש ביישומי ריהוט מרופד ומצעים, אשר מחויבים לעמוד בדרישות BS5852.
- SaFRon 6605 הינו מוצר המכיל זרחן וברום המתאים במיוחד למעכבי בעירה מבוססי קצף פוליאורייתן קשיח למערכות בידוד לשם עמידה בתקנים וחוקי בנייה המקדמים את השימוש הבטיחותי בקצף למערכות בידוד.
- VeriQuel™R100 הוא מעכב בעירה ריאקטיבי המהווה חלופה למעכב בעירה מיושן (TCP) ביישומי קצף פוליאורייתי קשיח במערכות בידוד. VeriQuel™R100 מציע תחליף ללא צורך בהתאמות ל-TCPP וזאת, לאור הלחץ הרגולטורי הגובר כנגד TCP, בגין שכיחותו הגבוהה המדווחת בסביבות מגורים. חוזקת ה-VeriQuel™R100 טמונה בהיותו ריאקטיבי, ובכך מסייע במניעת חלחול או נדידה של החומר מן הפולימר לסביבות המגורים, כפי שמדווח ביחס ל-TCP.

ייצור

מפעלי הייצור של כיל מוצרים תעשייתיים ממוקמים בישראל (ייצור ברום, תרכובות ברום, מוצרי מגנזיה ומלחים), בהולנד (תרכובות ברום), בגרמניה (תרכובות זרחן), בצרפת (מוצרים מבוססי מגנזיה וסידן פחמתי), בארה"ב (תרכובות זרחן) ובסין (תרכובות ברום).

אתרי הייצור וחברות השיווק העיקריים של כיל מוצרים תעשייתיים מפורטים במפה להלן:

בשנת 2017 ייצרה החברה כ-180 אלף טון ברום, כ-230 אלף טון תרכובות ברום, כ-80 אלף טון תרכובות זרחן, כ-45 אלף טון מוצרי מגנזיה וכ-330 אלף טון מלחי ים המלח. כושר הייצור המקסימאלי השנתי הוא כ-280 אלפי טון של ברום אלמנטרי, כ-430 אלפי טון של תרכובות ברום, כ-140 אלפי טון של תרכובות זרחן, כ-75 אלפי טון מגנזיה וכ-480 אלפי טון של מלחי ים המלח.

תחרות

כיל מוצרים תעשייתיים היא יצרנית הברום האלמנטרי הגדולה בעולם. בהתבסס על הערכות פנימיות, כיל ושני מתחריה העיקריים Albemarle ו-Lanxess, סיפקו בשנת 2017 את מרבית הייצור העולמי של הברום. מירב היתרה מסך הייצור העולמי מיוצרת בסין ובהודו ממקורות שונים ומגוונים, בכלל זה, מתמלחות המופקות מבארות, מי ים ומפעלי התפלה. בשנים האחרונות החמירו הרשויות בסין את אכיפת התקנות הנוגעות לבטיחות ואקולוגיה ביחס לתעשיית הברום המקומית. במהלך 2017 ביצע המשרד הסיני להגנת הסביבה (MEP) ביקורות במחוז שאנדונג (אזור ייצור הברום המרכזי בסין), כתוצאה מכך, נדרשו היצרנים לבצע השקעות ניכרות על מנת לעמוד בדרישות הסביבתיות. בעקבות הצעדים הרגולטוריים האמורים, נוצרו תנאים חיוביים בשוק הברום ותרכובות הברום בסין.

Albemarle ו-Lanxess מייצרות ברום, בעיקר, מתמלחות תת קרקעיות שמקורן בארה"ב. Albemarle הקימה מיזם משותף יחד עם חברה ירדנית לייצור ברום ותרכובות ברום, הממוקם בצד הירדני של ים המלח וחולק את אותם מקורות של חומרי גלם עם כיל. Lanxess רוכשת ברום ותרכובות ברום מכיל מוצרים תעשייתיים בהסכם ארוך טווח.

חסם הכניסה העיקרי לשוק הברום ותרכובותיו הינו הגישה למקור כלכלי של ברום עם ריכוז גבוה ברמה מספקת. בנוסף, עסקי הברום מצריכים מערך לוגיסטי מורכב המבוסס על צי של מכלים מיוחדים (איזוטנקים) להובלת הברום. הצורך במערך הלוגיסטי מהווה חסם כניסה של מתחרים לסחר הברום העולמי.

הפעילויות בים המלח מציעות את ריכוז הברום הגבוה בעולם. כתוצאה מכך, כיל מוצרים תעשייתיים נהנית מעלות ייצור נמוכה יחסית של ברום אלמנטרי המקנה לה יתרון תחרותי. יתרון תחרותי נוסף נובע מצי של מכלים מיוחדים (איזוטנקים) של כיל, שהינו הגדול בעולם. בנוסף, לכיל מוצרים תעשייתיים מערך שיווק, מכירות ושרשרת אספקה הפרוס ברחבי העולם, מגוון מוצרים איכותיים, בצירוף מערך טכני תומך העומד לרשות הלקוחות ומקנה לחברה עמדה טובה בהתמודדות בשוקי היעד. כך למשל, לכיל מוצרים תעשייתיים קיים מערך בסין הכולל שלושה אתרי ייצור, מערך מכירות ותמיכה טכנית. בהולנד, יש לכיל מוצרים תעשייתיים מפעל לייצור תרכובות ברום, דבר המקנה לחברה יתרון תחרותי בהשוואה לחומרים המיובאים לאירופה. מפעלי הייצור של מעכבי בעירה מבוססי הזרחן והנוזלים הפונקציונאליים בארה"ב ובאירופה ממוקמים בקרבת הלקוחות העיקריים.

בשוק מעכבי הבעירה מבוססי הזרחן, עיקר התחרות הנה מצד יצרנים סינים הפעילים בשוק הסיני המקומי וכן בשווקים מחוץ לסין שהעיקריים ביניהם הינם אירופה וארה"ב. ליצרנים הסיניים קיימת גישה למקור זרחן איכותי וזול, המשפר את כושר התחרות שלהם בשוק זה.

בשוק הביוצידיים לטיפול במים ישנם מתחרים רבים. חסם הכניסה העיקרי לשוק קשור בעיקר להליך השגת אישור מהרשויות לאספקת הביוציד. במהלך שנת 2015, נכנסה לתוקף באירופה רגולציה חדשה (BPR Art. 95) המתירה רק לבעלי אישורי ביוצידיים למכור זאת בכדי למנוע מיצרנים סיניים אספקה ישירה לשוק. כיל יצרנית ביוצידיים רשומה ומאושרת.

בתחום המגנזיה, כמו גם בתחומי המגנזיום הכלורי המוצק, האשלגן הכלורי הארוז והמלחים, ישנם מתחרים רבים, הנהנים מיתרון בעלויות בהשוואה לחברה, מה שמאלץ את החברה לאתר שוקי נישא, שבהם ייחודיותם ואיכותם הגבוהה של מוצריה באים לידי ביטוי.

חומרי גלם וספקים

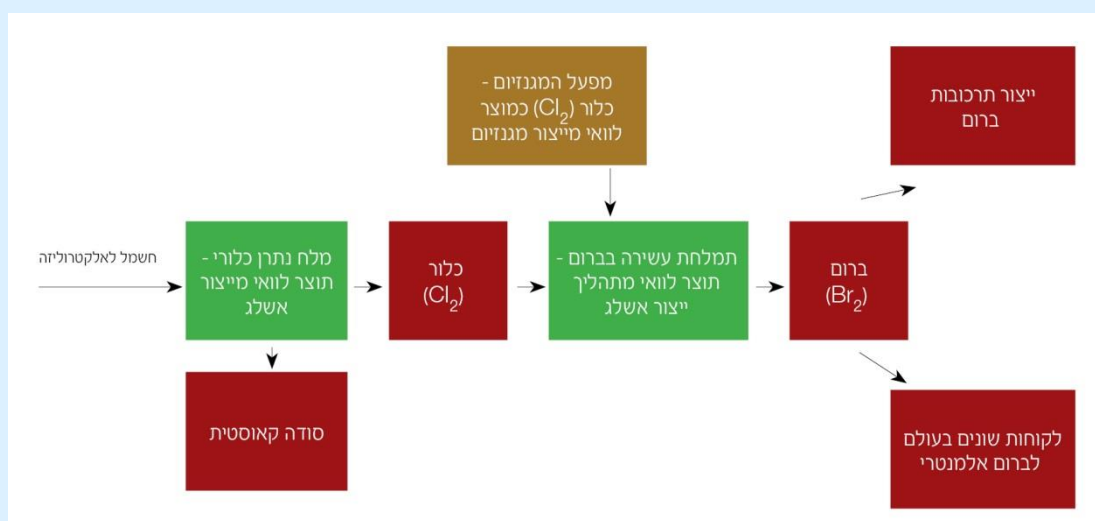
חומרי הגלם העיקריים בכלי מוצרים תעשייתיים המשמשים לייצור המוצרים הסופיים הינם ברום, כלור, זרחן ומגנזיה. בתהליכי הייצור נעשה גם שימוש בכמויות ניכרות של מים ואנרגיה. החברה מייצרת חלק ניכר מחומרי הגלם כחלק מתהליכי ההפקה של המינרלים מים המלח. למידע נוסף אודות פעולות ההפקה של החברה, ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ד. רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים עיקריים-פעילות הפקה וכרייה של מינרלים".

ברום מופק מתמיסות (תמלחות) הנוצרות כמוצר לוואי מתהליך ייצור האשלגן הכלורי מקרנליט. התמיסות נשאבות למפעל כיל מוצרים תעשייתיים הממוקם בסדום, ושם, בתהליך של חמצון באמצעות כלור, מופק הברום.

כלור מיוצר באמצעות מתקן אלקטרוליזה של מלח וכן מתקבל כתוצר לוואי בתהליך ייצור המגנזיום המתכתי על-ידי חברת מגנזיום ים המלח בע"מ ("מגנזיום ים המלח"). מתקן האלקטרוליזה ומפעל המגנזיום ממוקמים בסמוך למפעל הברום בסדום. מלח הנתרן הכלורי, המשמש לאלקטרוליזה, הינו מוצר לוואי מייצור האשלגן הכלורי בסדום.

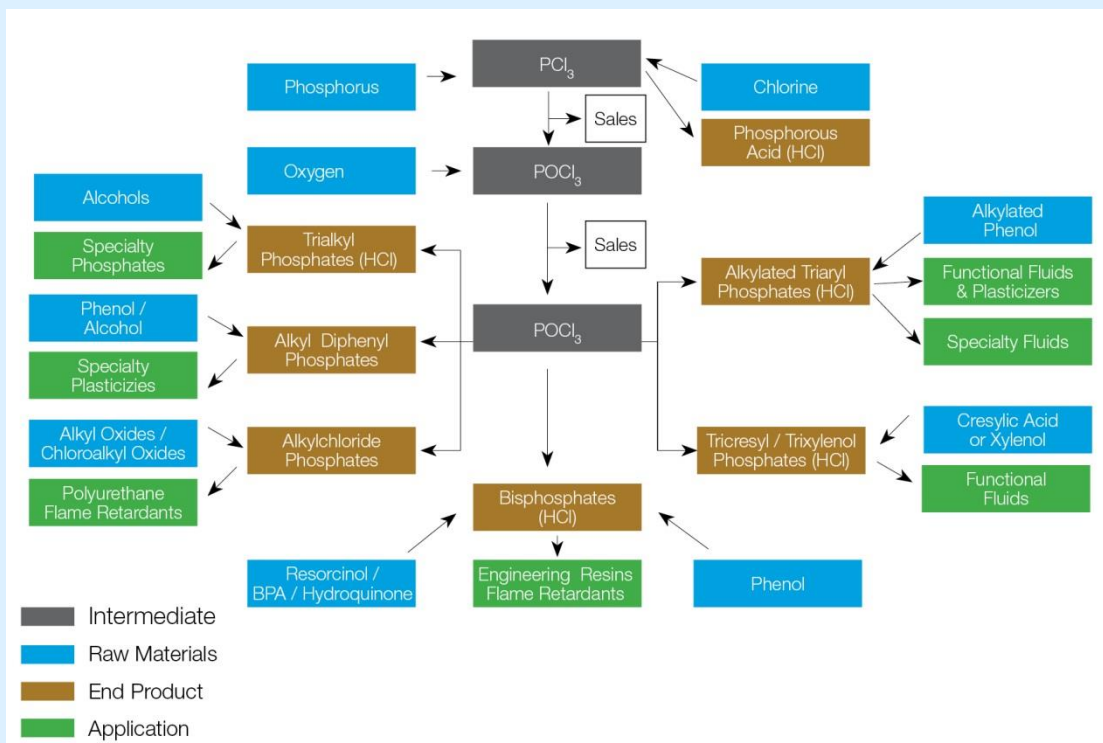
כיל מוצרים תעשייתיים משתמשת בברום לייצור תרכובות ברום במפעלי החברה בישראל, בהולנד ובסין. יתרת הברום נמכרת לצדדים שלישיים. מרבית תרכובות הברום מיוצרות בתהליך כימי, המשלב ברום ומגוון של חומרי גלם נוספים, אשר העיקרי הינו ביספנול A, המשמש לייצור מעכב הבעירה מבוסס-הברום TBBA. כמו כן, כיל מוצרים תעשייתיים רוכשת חומרי גלם רבים אחרים הדרושים לייצור מוצריה השונים.

להלן תיאור גרפי של תהליך הייצור:

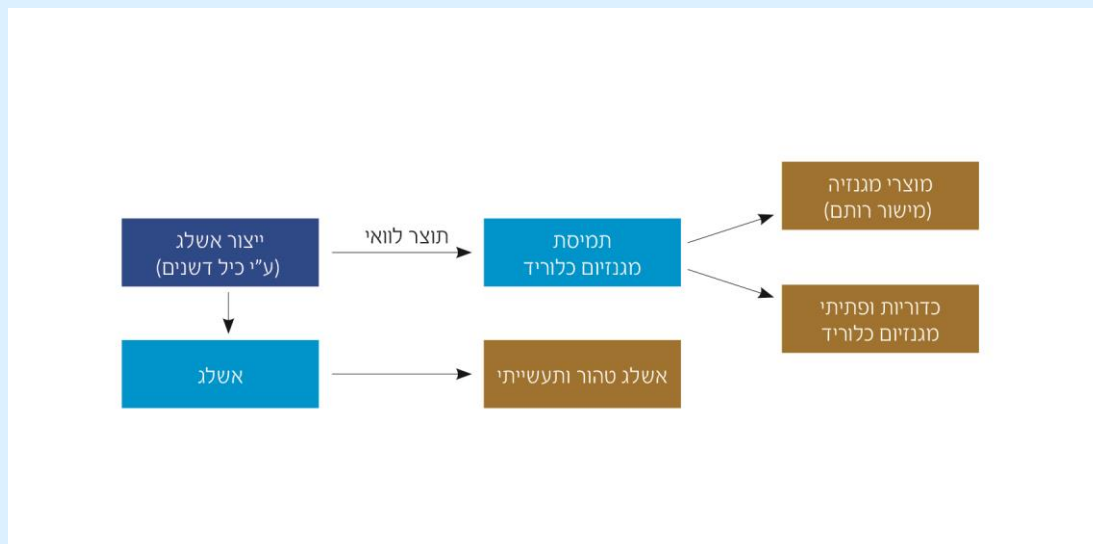
הזרחן האלמנטרי (P_4) מופק בתהליך קלייה מעפרות שמקורן במרכז אסיה (קזחסטן), בארה"ב ובסין. כיל מוצרים תעשייתיים משתמשת בזרחן האלמנטרי לייצור תרכובות זרחן במפעליה (בעיקר מעכבי בערה מבוססי-זרחן). תרכובת הזרחן הבסיסית ($POCl_3$) מיוצרת בתהליך כימי, המשלב זרחן, כלור וחמצן. תגובה של תרכובת זו עם מגוון של חומרי גלם נוספים (כמו פרופילן אוקסיד), יוצרת את תרכובות הזרחן המסחריות.

להלן תיאור גרפי של תהליך הייצור:

קו המוצר כיל מוצרים תעשייתיים עושה שימוש במגנזיום כלורי לצורך ייצור מוצרי מגנזיה וכן פתיתים וכדוריות מגנזיום כלורי במתקניה בישראל. בנוסף, כיל מוצרים תעשייתיים עושה שימוש באשלגן כלורי המיוצר על-ידי כיל דשנים לצורך ייצור אשלגן כלורי נקי ואשלגן כלורי תעשייתי.

להלן תיאור גרפי של תהליך הייצור:

כיל מוצרים תעשייתיים מחזיקה מלאי חומרי גלם בכמות המביאה בחשבון את רמת הייצור הצפויה על פי מאפייני הצריכה, מועדי האספקה, המרחק מהספק ושיקולים תפעוליים ולוגיסטיים אחרים.

מכירות, שיווק והפצה

השווקים המרכזיים של כיל מוצרים תעשייתיים הינם ארה"ב, מערב אירופה, סין, יפן וטייוואן. כיל מוצרים תעשייתיים מוכרת את מוצריה, בעיקר, באמצעות רשת חברות שיווק, בעוד חלק קטן יותר מן המכירות מבוצע באמצעות מפיצים וסוכני מכירות ברחבי העולם. העמלות המשולמות לסוכנים הינם לפי המקובל בענף. רוב מכירות כיל מוצרים תעשייתיים אינן מתבצעות על פי חוזים או הזמנות ארוכי טווח, אלא, על פי הזמנות שוטפות בסמוך למועד האספקה. עם זאת, לכיל מוצרים תעשייתיים מספר חוזים לטווח ארוך יותר (שנה או יותר).

בנוסף, לכיל מוצרים תעשייתיים הסכמי מסגרת עם לקוחות מסוימים, ועל פיהם יכול הלקוח לרכוש במהלך התקופה מוצרים בכמות מקסימלית המוגדרת מראש, ועל בסיסם מוציא הלקוח מעת לעת הזמנות לכיל מוצרים תעשייתיים. בחלק מההסכמים נקבעו מחירי המכירה, לעתים בלוויית מנגנון עדכון. למנגנון קביעת מחירים זו אין השפעה מהותית שלילית על תוצאות החברה.

מדיניות כיל מוצרים תעשייתיים הינה להחזיק רמות מלאי מספיקות, המשתנות ממוצר למוצר, כדי להבטיח אספקה סדירה ללקוחות בהתחשב במרחק הלקוחות ממקומות הייצור ודרישתם לזמינות המלאי, תוך אופטימיזציה של עלויות אחסון המלאי. לפיכך, חלק ממלאי המוצרים הגמורים מוחזק במחסנים בארצות היעד.

כיל מוצרים תעשייתיים מוכרת בתנאי אשראי בהתאם למדיניות האשראי שלה. מכירות הקבוצה מגובות, לרוב, בביטוח סיכוני אשראי סחר חוץ או מכתבי אשראי מבנקים בדירוג גבוה.

עונתיות

פעילות כיל מוצרים תעשייתיים אינה מושפעת מעונתיות. עם זאת, המכירות של חלק ממוצרי כיל מוצרים תעשייתיים משתנה לפי עונות השנה השונות. המוצרים לתחום החקלאות מתאפיינים במכירות גבוהות יחסית ברבעונים השני והשלישי. ביוצדים המיועדים לבריכות שחייה מתאפיינים במכירות נמוכות יחסית ברבעון הרביעי. המגנזיום הכלורי והמלחים להמסת קרח מתאפיינים במכירות גבוהות יותר ברבעונים הראשון והרביעי. סך ההשפעות המצרפיות של עונתיות זו ברמת כיל מוצרים תעשייתיים אינה משמעותית.

מיסוי משאבי טבע

ביום 30 בנובמבר 2015, אישרה הכנסת את חוק "מיסוי רווחים ממשאבי טבע" אשר נכנס לתוקף מיום 1 בינואר 2016. לפרטים נוספים, ראה באור 18 לדוחות הכספיים המאוחדים המבוקרים של החברה.

כיל תוספים מתקדמים

קו מוצר כיל תוספים מתקדמים עוסק בעיקר בפיתוח, ייצור, שיווק ומכירה של מגוון רחב של חומצות ופוספטים מיוחדים עבור יישומים שונים במספר רב של תעשיות, הכוללות עיבוד מתכות וטיהור מים, צבע וציפויים, חומרי ניקוי, היגיינת פה, משקאות מוגזים ואספלט. סל המוצרים ושוקי הבסיס המגוונים תומכים ועולים בקנה אחד עם אסטרטגיית החברה להגדיל ייצור מוצרי המשך בעלי ערך מוסף גבוה יותר. כיל תוספים מתקדמים מנקה חלק מהחומצה הזרחתית באיכות דשן המיוצרת על ידי כיל פוספט ומייצר חומצה זרחתית תרמית. החומצה הזרחתית המנוקה והחומצה התרמית משמשות לייצור מוצרי המשך בעלי ערך מוסף גבוה – מלחי פוספט וחומצות – הנצרכים בתעשיות השונות שהוזכרו לעיל. בחודש דצמבר 2017, הודיעה כיל על מכירת עסקי בטיחות באש ותוספי השמן (P₂S₅) ל-SK Capital בתמורה לכ-1 מיליארד דולר. השלמת המכירה צפויה במחצית הראשונה של שנת 2018, בכפוף למספר תנאים ולקבלת אישורים רגולטוריים. המידע אודות כיל תוספים מתקדמים, המוצג להלן, כולל נתונים הנוגעים לעסקים המיועדים למימוש. למידע נוסף אודות עסקים בתהליכי מימוש ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי-א. נתונים כספיים נבחרים".

בשנת 2017, מכירות כיל תוספים מתקדמים הסתכמו לסך של 877 מיליון דולר והיוו 33% ממכירות מגזר פתרונות מיוחדים.

מכירות כיל תוספים מתקדמים בשנת 2017 עלו ב-79 מיליון דולר (או 10%), בהשוואה לשנת 2016. עלייה זו נבעה בעיקר מביקוש מוגבר למוצרי בטיחות באש מצד גופים ממשלתיים בארה"ב בשל פעילות רבה בתחום שריפות היער. בנוסף, גידול מתמשך במכירות החומצות, בעיקר בסין, וביקוש גבוה למוצרי P_2S_5 , תרמו גם הם לעלייה זו. למידע נוסף, ראה "סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית- א. תוצאות תפעוליות- תוצאות הפעילות".

בשנת 2017 כ-60% מהמכירות של כיל תוספים מתקדמים ללקוחות חיצוניים היו של חומצה זרחתית בדרגות איכות שונות (טכנית, מזון, אלקטרוניקה וחומצה פוליפוספורית), מלחי פוספט ומוצרי המשך מיוחדים, בדומה לשנת 2016. חומצה זרחתית ומוצרי ההמשך מבוססי-הפוספט מיוצרים בחלקם על ידי שימוש בסלע פוספט, הנכרה על ידי כיל במתקניה שבישראל ובסין. חומצה זרחתית מיוצרת מסלע פוספט זה ומזרחן אלמנטרי (P_4), הנרכש מצדדים שלישיים. כיל רוכשת חומצה זרחתית גם מצדדים שלישיים.

ביקוש למוצריה של כיל תוספים מתקדמים מושפע מהמצב הכלכלי העולמי, מהתחרות בשוקי היעד ומתנודתיות במחירים בשוק הדשנים, המשפיעים על מחירי חומרי הגלם העיקריים של כיל תוספים מתקדמים.

בשנת 2015, השלימה החברה את הקמת המיזם המשותף YPH, העוסק בכריית סלע פוספט ומפעיל פלטפורמת פוספט משולבת לכל אורך שרשרת הערך. בהתבסס על אסטרטגיית הצמיחה המוצלחת של המיזם המשותף, כיל תוספים מתקדמים הגדילה את מכירות מוצרי YPH בכ-54% בשנת 2017, בהשוואה לשנת 2016.

מוצרים

מוצריה של כיל תוספים מתקדמים מיועדים לשורה ארוכה של שימושים ותעשיות. השווקים העיקריים למוצריה של כיל תוספים מתקדמים כוללים את שוק המטלורגיה, צבע וציפויים, האלקטרוניקה, הבנייה, תוספי שמן וכיבוי שריפות.

כיל תוספים מתקדמים מורכבת מכמה תתי-קו מוצר: מוצרים תעשייתיים מיוחדים, חומצות, זרחן אלמנטרי ועסקי בטיחות באש ותוספי שמן (P_2S_5).

כיל תוספים מתקדמים מספקת מלחי פוספט וחומצה זרחתית המשמשים בתעשיות עיבוד מתכות, צבע וציפויים, משקאות ומגוון תעשיות אחרות. בנוסף, קו המוצר מספק P_2S_5 לשוק תוספי השמנים לחומרי סיכה והינו יצרן מוביל של מעכבי בערה מבוססי פוספט, המשמשים, בעיקר, למאבק בשרפות יער. חלק ממוצרי כיל תוספים מתקדמים מבוססים על הקניין הרוחני של קו המוצר והם בעלי שם מסחרי מוכר, בעיקר בשוק הצבעים והציפויים, דוגמת HALOX® או LOPON®.

ייצור

כיל תוספים מתקדמים מייצרת את מוצריה במתקניה בגרמניה, ארה"ב, ישראל, ברזיל, צרפת, ספרד, סין ומקסיקו. במישור רותם שבישראל כיל תוספים מתקדמים מייצרת חומצה זרחתית מנוקה באמצעות ניקוי חומצה זרחתית חקלאית, המיוצרת על ידי כיל פוספט. בנוסף, כיל תוספים מתקדמים מייצרת בקונמינג שבסין חומצה זרחתית מנוקה באיכות טכנית. כיל תוספים מתקדמים מייצרת גם חומצה זרחתית תרמית בארה"ב, באמצעות שימוש בזרחן אלמנטרי וכן רוכשת חומצה זרחתית מנוקה מצדדים שלישיים. בברזיל, מייצרת כיל תוספים מתקדמים חומצה זרחתית מנוקה מחומרי גלם, הנשלחים מאתר הייצור של כיל פוספט בישראל, כמו גם מחומרי גלם הנרכשים מגופים חיצוניים.

מפעלי הייצור, מרכזי ההפצה וחברות השיווק העיקריים של כיל תוספים מתקדמים מוצגים במפה להלן:

בשנת 2017 ייצרה כיל תוספים מתקדמים כ-275 אלף טון חומצה זרחתית מנוקה (במונחי תחמוצות זרחן), 295 אלף טון מלחי פוספט, וכ-70 אלף טון מוצרים אחרים מבוססי פוספט (P_2S_5) ובטיחות (אש).

כושר הייצור המרבי השנתי של כיל תוספים מתקדמים עומד על כ-340 אלף טון חומצה זרחתית מנוקה (במונחי תחמוצת זרחן); 385 אלף טון מלחי פוספט; ו-150 אלף טון מוצרים מבוססי פוספט אחרים (P_2S_5) ומוצרי בטיחות (אש).

תחרות

לכיל תוספים מתקדמים מעמד מוביל בתחום החומצה הזרחתית המנוקה ומוצרי ההמשך שלה. כיל תוספים מתקדמים היא יצרנית מוצרי ההמשך מבוססי הפוספט הגלובלית היחידה, ופריסתה הגיאוגרפית מקנה לה יתרון תחרותי בלוגיסטיקה, כספקית לחברות מזון גלובליות. מתחרותיה הן חברות כימיקלים בינלאומיות גדולות ובינוניות, המקיימות פעילות יצרנית ושיווקית בארצות שונות, וכן חברות מקומיות המשרתות את השוק המקומי. חברות רבות מתחרות בכיל תוספים מתקדמים בתחומי הפעילות שלה, ומציעות מוצרים מקבילים או תחליפיים.

התחרותיות של כיל תוספים מתקדמים סובבת סביב תכונות המוצר, המחיר, האיכות, השירות והיכולת לתת מענה לצרכי הלקוחות.

- המתחרים העיקריים של כיל תוספים מתקדמים הם: Chemische Fabrik Budenheim KG, Innophos Inc., Prayon S.A. PotashCorp, חיפה כימיקלים בע"מ, יצרנים סיניים שונים, ChemTrade Logistics Company בצפון אמריקה, ו-Italmatch Chemicals באירופה.

חומרי גלם וספקים

חומר הגלם העיקרי לייצור מלחי פוספט הוא חומצה זרחתית מנוקה המיוצרת באמצעות ניקוי חומצה זרחתית חקלאית וכן בתהליך תרמי מזרחן אלמנטרי (P_4). כיל תוספים מתקדמים רוכשת את החומצה הזרחתית החקלאית מכיל פוספט, ובנוסף, רוכשת P_4 וחומצה זרחתית מנוקה מיצרנים חיצוניים.

במהלך הרבעון הרביעי של 2017, לאור סיומו הצפוי בשנת 2018 של החוזה ארוך-הטווח לאספקת חומצה זרחתית עם הספקית פוטאשקורפ (PCS) (שהייתה בעלת עניין בחברה עד ינואר 2018), חתמה החברה על חוזה חדש עם PCS המבטיח לה אספקה סדירה של חומר גלם זה עד ליום 31 בדצמבר 2025. תנאי ההסכם החדש עשויים להוביל להפחתה קלה בשולי הרווח; עם זאת, ההנחה היא שכל הפחתה פוטנציאלית בשולי הרווח תהיה, על-פי הצפי, כזו שניתן לפצות עליה באמצעות פעולות להתאמת התמחור בשוק ו/או צמצום עלויות בתחומים אחרים. נוסף לכך, יש לחברה הסכם אספקה ארוך-טווח לרכישת P_4 עם ספק אחר.

מלבד חומצה זרחתית מנוקה, משתמשת כיל תוספים מתקדמים בכמה עשרות חומרי גלם אחרים, אותם היא רוכשת מספקים רבים. מבין אלו, חומר הגלם שעלותו הכוללת היא הגבוהה ביותר הוא סודה קאוסטית.

כיל תוספים מתקדמים מחזיקה מלאי חומרי גלם בכמות המביאה בחשבון את רמת הייצור הצפויה על-פי מאפייני הצריכה, מועדי האספקה, המרחק מהספק ושיקולים לוגיסטיים אחרים.

מכירות, שיווק והפצה

כיל תוספים מתקדמים מוכרת את מוצריה, בעיקר, ללקוחות תעשייתיים ומסחריים באירופה, צפון אמריקה, דרום אמריקה ואסיה. מערך השיווק של כיל תוספים מתקדמים מתבסס, בעיקר, על מערך שיווק ומכירות פנימי נרחב, ובהיקף מצומצם יותר – על מפיצים וסוכני מכירות חיצוניים. כיל תוספים מתקדמים אינה תלויה בסוכני שיווק חיצוניים.

רוב מכירות כיל תוספים מתקדמים מתבצעות על פי הסכמים לתקופה של שנה אחת או שנתיים, או בדרך של הזמנות שוטפות במחירי ספוט "spot", בסמוך למועד האספקה. נוסף לכך, לכל תוספים מתקדמים הסכמי מסגרת עם לקוחות מסוימים, על-פיהם יכול הלקוח לרכוש, במהלך תקופת ההסכם, מוצרים בכמות מקסימלית המוגדרת מראש, ועל בסיסם מוציא הלקוח הזמנות לכל תוספים מתקדמים מעת לעת.

רוב המכירות של כיל תוספים מתקדמים אינן מבוססות על חוזים או הזמנות ארוכי טווח. כתוצאה מכך, אין בכיל תוספים מתקדמים 'צבר הזמנות' משמעותי.

האסטרטגיה של כיל תוספים מתקדמים הנה להחזיק רמות מלאי מספיקות כדי להבטיח אספקה סדירה ללקוחות בהתחשב במרחק הלקוחות ממקומות הייצור ודרישתם לזמינות המלאי, תוך אופטימיזציה של עלויות אחסון המלאי. לפיכך, חלק ממלאי המוצרים המוגמרים מוחזק במחסנים בארצות היעד.

כיל תוספים מתקדמים מוכרת בתנאי האשראי המקובלים במקום מושבן של החברות הרוכשות. מכירות כיל תוספים מתקדמים מגובות, לרוב, בביטוח סיכוני אשראי סחר חוץ או מכתבי אשראי מבנקים בעלי דירוג גבוה.

עונתיות

שוקי היעד של מרבית המוצרים של כיל תוספים מתקדמים אינם מאופיינים בעונתיות, למעט מוצרי בטיחות באש.

היקף המכירות של מוצרי בטיחות באש בעונות האביב והקיץ גבוה יותר בשל ריבוי שריפות בצפון אמריקה בתקופה חמה ויבשה זו. שנת 2017 הייתה שנה חריגה והתאפיינה בשריפות יער, בעיקר בקליפורניה, שנמשכו גם ברבעון הרביעי.

באופן כללי, הרבעון הרביעי של השנה חלש יחסית בשל תקופת החגים וניצול מלאים מצד לקוחות לקראת סוף השנה.

כיל רכיבי מזון מיוחדים

קו מוצר כיל רכיבי מזון מיוחדים מוביל בתחום פיתוח וייצור רכיבי מזון מיוחדים ותוספי פוספט פונקציונליים, המספקים פתרונות מרקם ויציבות עבור תעשיות המזון, לרבות בשר מעובד, עופות, מאכלי ים, מוצרי חלב, משקאות ודברי מאפה. בנוסף, כיל רכיבי מזון מיוחדים מייצר חלבוני חלב וחלבוני מי-חלב לתעשיית הרכיבי המזון ומספק פתרונות משולבים המבוססים על תוספי חלבוני חלב ותוספי פוספט. כיל רכיבי מזון מיוחדים מפעיל אתרי ייצור עיקריים בגרמניה, ארה"ב, ברזיל, סין ואוסטריה, המעבדים בעיקר פוספטים, חלב ותבלינים ומפעיל מספר מתקני פורמולציה מקומיים בגרמניה, אנגליה, ארה"ב, ברזיל, ארגנטינה ואוסטרליה, המאפשרים לחברה לייצר פתרונות המתמקדים בצרכי הלקוח ועומדים בדרישות השוק המקומי.

בשנת 2017, מכירות כיל רכיבי מזון מיוחדים הסתכמו ב-596 מיליון דולר והיוו 22% מסך המכירות של מגזר פתרונות מיוחדים בשנה זו.

מכירות כיל רכיבי מזון מיוחדים בשנת 2017 ירדו ב-63 מיליון דולר בהשוואה לשנת 2016. הירידה נבעה מעסקי חלבוני החלב, עקב פעילות צמצום מלאים מצד לקוח מרכזי של נגזרות חלב אורגני הפועל בשוק המזון לתינוקות בסין, שנבעה מתחזיות צמיחה שלא התממשו וכן רגולציה ממשלתית בתחום המזון לתינוקות בסין, אשר הובילה להפחתה בלתי צפויה במלאים. קו המוצר צופה כי ההיקפים שאבדו, יושבו במהלך שנת 2018 כתוצאה מן המעבר שביצע תת-קו המוצר לבסיס לקוחות רחב ומגוון יותר, כאשר במקביל הביקוש הכולל בשוק ישוב לרמות שנרשמו בשנת 2016. למידע נוסף, ראה "סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית- א. תוצאות תפעוליות- תוצאות הפעילות".

כיל רכיבי מזון מיוחדים רשמה גם קיטון בנפח מכירות הפוספט למזון והתערובות רבות-הרכיבים ברוסיה, בעקבות החלפת המפיץ של החברה, וכן בצפון אמריקה, עקב תחרות מוגברת.

מכירות מוצרים חדשים ופתרונות מותאמים ללקוח ממשיכות לצמוח ולתרום למכירות של קו המוצר.

כיל רכיבי מזון מיוחדים היא חלק אינטגרלי מהאסטרטגיה של החברה לייצר מוצרי המשך בעלי ערך מוסף גבוה יותר. מוצרי כיל רכיבי מזון מיוחדים מבוססים בעיקר על סלע פוספט וחלב. כ-69% מהמכירות של כיל רכיבי מזון מיוחדים לחיצוניים בשנת 2017 היו של מוצרי המשך הנגזרים מחומצה זרחתית, זאת בהשוואה ל-67% בשנת 2016. העלייה מונעת מהירידה בחלק של עסקי ה-backward integrated של עסק חלבוני החלב בשל ההשפעות השליליות שתוארו לעיל. מוצרי ההמשך של פוספטים מיוצרים, בחלקם, מסלע הפוספט הנכרה על ידי מגזר המינרלים החיוניים וחומצה זרחתית המופקת מתוך אותו סלע פוספט, או מחומצה זרחתית הנרכשת מגורמים שלישיים.

הביקוש לרוב מוצריה של כיל רכיבי מזון מיוחדים מושפע מהמצב הכלכלי העולמי ומהתחרות בשוקי היעד.

השוקים של כיל רכיבי מזון מיוחדים ממשיכים להתאפיין כשוקים פתוחים לרעיונות חדשניים בנוגע למוצרים, בדגש על תכונות של בריאות משופרת ונוחות, תוך שמירה על מאפייני מרקם ויציבות המוצרים.

בשנת 2015, השלימה כיל את הקמתו של המיזם המשותף YPH (יצרנית הפוספט בסין). פעילות המזון הקיימת של YBKG תתמזגה לתוך המיזם המשותף החדש YPH. המכירות בשנת 2017 שמרו על רמתן משנת 2016. במסגרת מהלך ההתאמה הארגונית שבוצע בכל רכיבי מזון מיוחדים במהלך 2017, הוקמה קבוצה לפיתוח עסקי במטרה להמשיך ולקדם את שיתוף הפעולה בין פעילויות רכיבי המזון המיוחדים ב-YPH לבין הידע והיכולות של כיל. האינטראקציה מתמקדת בפעילויות שיווק ומו"פ על מנת להמשיך ולפתח במשותף את השוק הסיני.

מוצרים

מוצריה של כיל רכיבי מזון מיוחדים מיועדים למגוון רחב של שימושים בתעשיית המזון. המוצרים העיקריים של כיל רכיבי מזון מיוחדים כוללים רכיבי מזון ותוספי פוספט, המספקים פתרונות מרקם ויציבות עבור בשר מעובד, עופות, מאכלי ים, מוצרי חלב, משקאות ודברי מאפה. בנוסף, כיל רכיבי מזון מיוחדים מייצרת חלבונים חלב וחלבונים מי חלב לתעשיית רכיבי המזון ומציעה תבלינים ותערובות תבולן לענפי הבשר המעובד והעופות. כמו כן, כיל רכיבי מזון מיוחדים מייצרת פתרונות המבוססים על שילוב של תוספי חלבונים ופוספט.

כיל רכיבי מזון מיוחדים מורכבת ממספר תת-קווי מוצר: פוספטים למזון ותערובות מרובות רכיבים, חלבונים חלב ותבלינים. כיל רכיבי מזון מיוחדים משתמשת בכמות גדולה של מלחי הפוספט, המיוצרים על ידי כיל תוספים מתקדמים, כחומר גלם לייצור תוספי מזון במדינות רבות ברחבי העולם.

חלק ניכר מהמוצרים של כיל רכיבי מזון מיוחדים מבוסס על הקניין הרוחני שלה ושמות המותג שלהם ידועים לכל בשווקים הרלוונטיים, לרבות: JOHA®, TARI®, BRIFISOL®, FIBRISOL®, LEVONATE®, LEVN-LITE®, LEVONA®, ROVITARIS®, BEKAPLUS®, BENEPHOS®, NUTRIFOS®.

הפלטפורמה הטכנולוגית המתוחכמת במיוחד של כיל רכיבי מזון מיוחדים לפיתוח פתרונות בנוגע למרקם ויציבות למזון מאפשרת לפתח מומחיות בתחום של תוספי מזון מבוססי פוספט וידע נרחב בתחום ניהול החלבונים.

ייצור

כיל רכיבי מזון מיוחדים מפעיל אתרי ייצור מרכזיים בגרמניה, ארה"ב, ברזיל, סין ובאוסטריה המעבדים בעיקר פוספטים, חלב ותבלינים, וכמו כן מפעיל מתקני פורמולציה מקומיים בגרמניה, בריטניה, ארה"ב, ברזיל, ארגנטינה ואוסטרליה, שמאפשרים לו לפתח פתרונות המותאמים לצורכי הלקוח, העומדים בדרישות השוק המקומי.

מפעלי הייצור המרכזיים, יחידות הפורמולציה, מרכזי ההפצה וחברות השיווק של כיל רכיבי מזון מיוחדים מוצגים במפה להלן:

בשנת 2017, ייצרה כיל רכיבי מזון מיוחדים 85 אלף טון פוספט באיכות מזון ותערובות מרובות-מרכיבים, וכן 30 אלף טון של נגזרות חלב לחלבונים חלב ו-3 אלף טון תבלינים. בנוסף, כיל רכיבי מזון מיוחדים מוכרת מלחי פוספט המיוצרים על-ידי כיל תוספים מתקדמים בתפוקה של כ-100 אלף טון. כושר הייצור השנתי המקסימלי של כיל רכיבי מזון מיוחדים מאפשר להגדיל חלק מהייצור.

תחרות

לכיל רכיבי מזון מיוחדים מעמד מוביל בתחומים של פוספטים באיכות מזון ושל חלבוני חלב. המתחרות של כיל רכיבי מזון מיוחדים הן חברות בינלאומיות גדולות ובינוניות המשרתות את תעשיית המזון, ומקיימות פעילות יצרנית ושיווקית בארצות שונות, וכן חברות מקומיות המנצלות את היתרונות שלהן כיצרניות מקומיות ופועלות בשוק אזורי.

התחרותיות של כיל רכיבי מזון מיוחדים מתמקדת בתכונות המוצר, במחיר, באיכות, ברמת השירות וביכולת לענות על צורכי הלקוחות.

המתחרים העיקריים בעסקי הפוספט למזון והתערובות רבות-המרכיבים של החברה הם Chemische Fabrik Budenheim KG, Prayon, Innophos Inc., Adithya Birla, חיפה כימיקלים בע"מ, FOSFA, וכן מספר יצרנים סיניים.

מתחרים משמעותיים בתחום חלבוני החלב כוללים את Fonterra, Arla, Bayrische Milchindustrie, Lactoprot, Milei וכן Sachsenmilch. התחרותיות נקבעת בעיקר בהתאם לנגישות לחומרי גלם, לשרשרת האספקה וכן לידע הטכנולוגי.

חומרי גלם וספקים

חומצה זרחתית נקייה הינה חומר גלם עיקרי בייצור של תוספי מזון המבוססים על פוספט. כיל רכיבי מזון מיוחדים רוכשת את מלחי הפוספט מכיל תוספים מתקדמים, המנקה חומצה זרחתית בדרגת דישון שמקורה בכיל פוספט, ובנוסף רוכשת חומצה זרחתית נקייה מיצרנים חיצוניים.

במהלך הרבעון הרביעי של 2017, לאור סיומו הצפוי בשנת 2018 של החוזה ארוך-הטווח לאספקת חומצה זרחתית עם הספקית פוטאשקורפ (PCS) (שהייתה בעלת עניין בחברה עד ינואר 2018), חתמה החברה על חוזה חדש עם PCS המבטיח לה אספקה סדירה של חומר גלם זה עד ליום 31 בדצמבר 2025. תנאי ההסכם החדש עשויים להוביל להפחתה קלה בשולי הרווח; עם זאת, ההנחה היא שכל הפחתה פוטנציאלית בשולי הרווח תהיה, על-פי הצפי, כזו שניתן לפצות עליה באמצעות פעולות להתאמת התמחור בשוק ו/או צמצום עלויות בתחומים אחרים.

מבחינת תת-קו המוצר של חלבוני החלב של כיל רכיבי מזון מיוחדים, מרכיב חיוני של הפעילות הוא להבטיח חומרי גלם באיכות אורגנית (חלב מלא, חלב רזה ומי חלב). במטרה להבטיח את האספקה, נחתמו הסכמים ארוכי-טווח עם כל הספקים הגדולים, התקפים ל-1-3 השנים הבאות.

בנוסף למלחי פוספט וחלב/מי-גבינה, כיל רכיבי מזון מיוחדים משתמשת במאות חומרי גלם אחרים, הנרכשים מספקים רבים.

בשנת 2017, חלה עלייה בעלויות חומרי גלם מסוימים של כיל רכיבי מזון מיוחדים. חומרי הגלם העיקריים שהושפעו מכך הינם P_2O_5 , סודה קאוסטית וקאראגינן (Carrageenan). על-פי התחזיות, קו המוצר יצליח לקזז עלויות אלה באמצעות מחירי מכירה גבוהים יותר, וכבר החל ביישומה של מדיניות תמחור גלובלית חדשה.

כיל רכיבי מזון מיוחדים מחזיקה מלאי חומרי גלם בכמות המביאה בחשבון את רמת הייצור הצפויה על פי מאפייני הצריכה, מועדי האספקה, המרחק מהספקים ושיקולים לוגיסטיים אחרים.

מכירות, שיווק והפצה

כיל רכיבי מזון מיוחדים מוכר את מוצריו בעיקר ללקוחות באירופה, צפון אמריקה, דרום אמריקה ואסיה. תשתית השיווק מתבססת, בעיקר, על מערך שיווק ומכירות פנימי נרחב, ובהיקף מצומצם יותר – על מפצים וסוכני מכירות חיצוניים. במהלך 2017, ביצע קו המוצר שינויים במבנה הארגוני, ממבנה מבוסס אזורי למבנה המבוסס על מגזרי שוק, על מנת לאפשר התמקדות בפיתוחם של מוצרים חדשים ופתרונות מותאמים אישית ללקוחות ייעודיים. צעד זה צפוי לחזק את יכולות ההגעה לשוק (go-to market) של קו המוצר ויתרום לעלויות-תועלת.

על מנת להגביר את יעילות המכירה של מוצריה, אנשי השיווק של כיל רכיבי מזון מיוחדים עובדים בצמוד ללקוחות, וזאת כדי להתאים את המוצרים לצרכיו של הלקוח. כיל רכיבי מזון מיוחדים אינה תלויה בגורמי שיווק חיצוניים.

רוב המכירות של כיל רכיבי מזון מיוחדים אינן מתבצעות על-פי הסכמים או הזמנות ארוכות טווח, אלא על-פי הזמנות שוטפות בסמוך למועד האספקה. כתוצאה מכך, המושג 'צבר הזמנות' אינו משמעותי. נוסף לכך, לכיל רכיבי מזון מיוחדים הסכמי מסגרת עם לקוחות מוגדרים ועל פיהם יכול הלקוח לרכוש במהלך התקופה כמות מוצרים מרבית המוגדרת מראש.

האסטרטגיה של כיל רכיבי מזון מיוחדים היא להחזיק רמות מלאי מספיקות כדי להבטיח אספקה סדירה ללקוחות בהתחשב במרחק הלקוחות ממקומות הייצור והביקוש שלהם מבחינת זמינות המלאי, תוך אופטימיזציה של עלויות אחסון המלאי. לפיכך, חלק ממלאי המוצרים המוגמרים נשמר במתקני אחסון בארצות היעד.

כיל רכיבי מזון מיוחדים מספקת תנאי אשראי בהתאם למקובל בשווקים הרלוונטיים. מרבית המכירות של כיל רכיבי מזון מיוחדים מגובות בביטוח סיכוני אשראי סחר או בהתחייבות אשראי מטעמם של בנקים בעלי דירוג גבוה.

עונתיות

שוקי היעד של מרבית המוצרים של כיל רכיבי מזון מיוחדים אינם מאופיינים בעונתיות משמעותית.

מגזר מינרלים חיוניים

מגזר מינרלים חיוניים כולל שלושה קווי מוצר: כיל אשלג ומגנזיום, כיל פוספט וכיל דשנים מיוחדים. שוקי היעד של מגזר זה הינם שוקי האגרו והוא מתמקד בהתייעלות, בחדשנות תהליכים ובמצוינות תפעולית, על מנת לשפר את מיצובו התחרותי.

בשנת 2017, מכירות מגזר כיל מינרלים חיוניים הסתכמו ב- 3,008 מיליון דולר והיוו 56% מסך כלל מכירות כיל (לרבות מכירות למגזר כיל פתרונות מיוחדים), כאשר הרווח התפעולי הסתכם ב- 359 מיליון דולר והווה 39% מסך הרווח התפעולי המיוחס למגזרים.

חנקן, זרחן ואשלגן (K-P, N) הינם שלושת החומרים המזינים העיקריים הדרושים להתפתחות הצמח. לאשלגן וזרחן (המסופקים על ידי החברה) אין תחליפים מלאכותיים. שלושת החומרים המזינים נמצאים בקרקע, אולם השימוש בקרקע לצרכי גידולים חקלאיים מדלל עם הזמן, את ריכוז היסודות האלה בקרקע ועלול להוביל לירידה בתפוקות היבול, על כן, יש להשלים מחסור זה ממקורות חיצוניים באמצעות דישון. אנו מוכרים מוצרים מבוססי זרחן ומבוססי אשלגן.

לכל אחד משלושת היסודות תפקיד נפרד בהתפתחות הצמח. האשלגן והזרחן חיוניים לתהליכים פיזיולוגיים של הצמח, לרבות חיזוק גבעולי הדגנים, המרצת התפתחות השורשים, בריאות העלים והפירות והחשת קצב צמיחת היבול. ללא יסודות אלה, הגידולים אינם יכולים למצות את פוטנציאל הגדילה שלהם. בנוסף, האשלגן משפר את יכולת הצמח להתמודד עם יובש וקור, את יעילות השימוש בחנקן וביסודות אחרים אשר דרושים להתפתחות הצמח ואת עמידות התוצרת החקלאית באחסון והובלה, ובכך מאריך את חיי המדף של התוצרת.

בטווח הקצר, הביקוש לדשנים הינו תנודתי ועונתי ומושפע מגורמים כגון: מזג האוויר באזורי הגידול החקלאי המרכזיים ברחבי העולם, שינויים בהיקפי הזריעה של הגידולים העיקריים, עלות התשומות לחקלאות, מחירי המוצרים החקלאיים והתפתחויות בביו-טכנולוגיה. חלק מגורמים אלה מושפעים מסובסידיות וקווי אשראי, הניתנים לחקלאים או ליצרני התשומות לחקלאות בארצות השונות ומרגולציה בתחום איכות הסביבה. גם לשינויים בשערי החליפין, לחקיקה ולמדיניות בקשר לסחר בינלאומי יש השפעה על ההיצע, הביקוש ורמת הצריכה של דשנים בעולם. על אף התנודתיות העשויה להיגרם בטווח הקצר עקב גורמים אלה, להערכת החברה, המדיניות במרבית המדינות בעולם היא לדאוג לאספקת מזון סדירה ואיכותית לתושבים ולצורך כך, לעודד את הייצור החקלאי. לפיכך, מגמת הגידול ארוכת הטווח של שוק הדשנים צפויה להישמר. בשל חסמי הכניסה ובשל עודף ההיצע על הביקוש, בטווח הארוך צפוי צמצום בכניסתם של משתתפי שוק חדשים או בהרחבת כושר ייצור וזאת עד להשגת נקודת איזון חדשה של הביקוש וההיצע.

כיל אשלג

כיל אשלג מפיקה אשלג מים המלח וכורה ומפיקה אשלג ומלח ממכרות תת-קרקעיים בספרד ובאנגליה. כיל אשלג מעבדת את האשלג לסוגיו ומשווקת אותו ברחבי העולם, נוסף לפעילויות בינחברתיות אחרות שאינן קשורות במלואן לפעילות האשלג.

בשנת 2017, מכירות כיל אשלג הסתכמו ב- 1,330 מיליון דולר והיוו 44% ממכירות מגזר מינרלים חיוניים. במכירות כיל אשלג בשנת 2017 חלה עליה בסך של 45 מיליון דולר או 4%, בהשוואה לשנת 2016. לפרטים נוספים, ראה "סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית- א. תוצאות תפעוליות- תוצאות הפעילות".

מוצרים

אשלג הינו השם המקובל לאשלגן כלורי, המקור הנפוץ ביותר לאשלגן, אחד משלושת החומרים המזינים החיוניים להתפתחות הצמח המסייע בהגנת הצמחים מפני מחלות ומזיקים, בהסתגלותם לתנאי מזג האוויר השונים, בוויסות המים בצמח, בחיזוק הגבעולים ובהגברת יכולת הצמח בספיגת חומרים מזינים. כיל מוכרת אשלג כדשן ליישום ישיר וכן ליצרני דשנים מורכבים.

כיל אשלג מפיקה אשלג מים המלח וממכרות תת קרקעיים בספרד ובאנגליה. תהליך הייצור של האשלג בישראל מתבסס על פירוק קרנליט בתהליך כימי. הקרנליט, שהינו תרכובת אשלגן כלורי ומגנזיום כלורי, שוקע בבריכות אידוי סולריות מהגדולות בעולם, המכילות תמיסות שנשאבות מים המלח. הקרנליט, הכולל מלח, מועבר אל המפעלים לביצוע תהליך כימי המפרק את גביש הקרנליט ומגבש את האשלג וזאת באמצעות שני תהליכים טכנולוגיים שונים ומקבילים (הידועים כ"גיבוש חם" ו"גיבוש קר").

הפקת האשלג מהמכרות התת קרקעיים בספרד ובאנגליה מתבצעת על ידי כריית סילבניט (תערובת של אשלג ומלח המכילה ריכוזים שונים של אשלג). הפרדת האשלג מהמלח מבוצעת במתקני ייצור הממוקמים בסמוך למכרות.

ייצור

מתקני הייצור העיקריים של כיל אשלג כוללים את המפעלים בישראל, בספרד ובאנגליה.

מפעלי הייצור, מרכזי ההפצה וחברות השיווק של כיל אשלג מוצגים במפה להלן:

לאור תנאי השוק הנוכחיים, כיל אשלג מתמקדת בשיפור היעילות התפעולית וייעול מבנה העלויות, במטרה לשפר את מיצובה התחרותי בשוק ולפתח מוצרים חדשים ייחודיים על בסיס חומרי הגלם העיקריים של מגזר המינרלים החיוניים, תוך שימוש במפעלי הייצור הקיימים ובמערך המכירות והלוגיסטיקה. במסגרת זו ננקטו הפעולות הבאות:

ישראל

בשנת 2017, בוצע שינוי מהותי במערך התחזוקה בסדום, באמצעות הקמת "מערכת אחזקת אמינות מרכזית" (CRM - Central Reliability Maintenance System). מערך זה פועל לשיפור תפוקות המתקנים, העלאת תפוקת העבודה והקטנת עלויות הייצור. פעילות זו תומכת בפעילות המצוינות התפעולית באתר.

בנוסף, בשנת 2017, חתמה כיל על הסכם מחייב עם חברת אנרג'יאן, במסגרתו יסופק עד כ-13 BCM גז טבעי לכיל לתקופה של 15 שנים, בהיקף של כ- 1.9 מיליארד דולר. חתימת ההסכם מהווה אבן דרך חשובה בהבטחת אספקה רציפה של גז טבעי למתקנינו בישראל, ובמחיר אטרקטיבי בהשוואה לחוזים הנוכחיים. להרחבה ראה "סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית- א. תוצאות תפעוליות- גורמים מרכזיים המשפיעים על תוצאות הפעילות והמצב הכספי של כיל".

אנגליה

בהמשך להחלטת החברה בדבר האצת המעבר מהפקה וייצור אשלג לייצור פוליסולפטTM במכרה בכיל אנגליה, באמצע שנת 2018, מתעתדת החברה להפסיק את ייצור האשלג בכיל אנגליה ולעבור לייצור מלא של פוליסולפטTM. הקיטון המוערך במצבת העובדים כתוצאה מהמעבר לייצור מלא של פוליסולפטTM הינו מעל כ- 200 משרות. להרחבה, ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ד. רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים עיקריים-פעילות הפקה וכרייה של מינרלים" ו"רזרבות (Reserves)".

ספרד

בשנת 2011, אישר דירקטוריון כיל, כחלק מתכנית התייעלות בכיל איבריה, לאחד את פעילות החברה משני אתרים לאתר אחד, תוך שמירה על רמת הייצור הנוכחית. בהתאם לתוכנית, באתר Suria בספרד, הכולל מכרה ומפעל, תבוצע הרחבה הדרגתית של הייצור בעוד שבאתר הייצור השני (Sallent) יופסקו פעילויות הכרייה והייצור.

במסגרת התכנית לעיל, החברה בונה מנהרת גישה למכרה, מרחיבה את כושר הייצור והגילעון של האשלג ומקימה מפעל לייצור מלח וואקום. להערכת החברה, פעולות אלה יביאו לחסכון ולהתייעלות שיפחיתו את עלות ייצור האשלג וכן יתרמו לשיפור עמידת פעילות הייצור בסטנדרטים הסביבתיים.

בסוף 2016, הופעלו מפעלי הגילעון והפלוטציה ולקראת סוף שנת 2017 הושלמה הקמתו של מפעל לייצור מלח וואקום אשר נמצא בשלב ההרצה הצפוי להסתיים במחצית השנייה של 2018. הקמת מנהרת הגישה החדשה למכרה, שיועדה לצמצם באופן משמעותי את עלויות הייצור ולשפר את כושר הייצור באתר Suria בספרד, הושלמה ברובה וצפויה להסתיים במלואה בתחילת 2019.

על מנת לסייע בביצוע תוכניות הרחבה אלה בספרד, בחודש אפריל 2015, חתמו אקצו נובל (AkzoNobel Industrial Chemicals) וכיל איבריה (IBP) על הסכם לייצור ושיווק מלח וואקום באיכות גבוהה. הייצור יתבצע על ידי כיל והשיווק על ידי אקצו- נובל, באמצעות הסכם Offtake לרכישת מוצרי השותפות. בנוסף, כחלק מתוצרי המפעל שמוקם, כיל תייצר ותשווק 25 אלף טון אשלג לבן בשנה, בשלב הראשון וכמות דומה בשלב השני.

בהתאם להסכם לעיל, בכפוף לתנאים מסוימים, כיל הסכימה לממן ולהקים שני מתקני ייצור באתר הכרייה ב- Suria בספרד. כל מתקן יהיה בעל כושר ייצור של 750 אלף טון מלח וואקום לשנה. הקמת המתקן הראשון הושלמה ברבעון האחרון של שנת 2017, והרצתו, אשר כוללת את הפעלת המתקן והשגת כושר ייצור מלא, תושלם במחצית השנייה של 2018. לאחר הפעלתו המלאה של המתקן הראשון, החברה, בשיתוף עם אקצו נובל, תבחן את החלופות הטובות ביותר עבור המתקן השני.

מלח וואקום ברמת ניקיון גבוהה משמש במגוון יישומים בתעשיית הכימיקלים, כגון: בחברות אלקטרוכימיות, בתעשיית העור, בתעשיות המזון לבני אדם ולבעלי חיים וביישומים לטיפול במים.

היקף ייצור האשלג בספרד צפוי להיות כ- 1 מיליון טון לשנה ולהגיע לאחר השלמת ההתאמות הנדרשות עד לכ- 1.3 מיליון טון לשנה.

על מנת לתמוך בהרחבה התפעולית הצפויה, החברה מצויה בתהליך של הקמת מתקן ייעודי חדש בנמל בברצלונה, אשר יחליף את המתקן הנוכחי, ונערכת למעבר לשימוש בו.

בשל הסביבה העסקית המתגרת של מחירי האשלג, החברה אישרה לאחרונה תכנית רב שנתית להתייעלות וחיסכון בספרד, באמצעות, בין היתר, התייעלות בתהליכי הייצור והתפעול, בכדי להקטין את העלות לטון ולהביא לאופטימיזציה בכוח האדם.

לאחר האצת המעבר לייצור מלא של פוליסולפטTM בכיל אנגליה, ולאחר סיום ההשקעות שבוצעו לשם הגדלת כושר ייצור האשלג במפעלי סדום, כושר הייצור השנתי הפוטנציאלי של מפעלי ייצור האשלג הוא כ- 5 מיליון טון. כושר הייצור הפוטנציאלי של המפעלים השונים, מבוסס על תפוקה שעתית מוכפלת בשעות העבודה הפוטנציאליות בשנה, בהנחה של ייצור רציף על פני השנה, 24 שעות ביממה, למעט ימים המתוכננים לתחזוקה ושיפוצים. בדרך כלל, הייצור בפועל נמוך מכושר הייצור הפוטנציאלי בשל תקלות לא צפויות, פעולות אחזקה מיוחדות, זמינות חומר גלם ותנאי שוק.

תחרות

שוק האשלג מתאפיין במיעוט יחסי של יצרנים, חלק מהם מייצאים במשותף. ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי- ד. גורמי סיכון- פעילויות ומכירות החברה חשופות לתנודות בהיצע ובביקוש, למזוגים של יצרנים/לקוחות/ספקים מרכזיים, להרחבת כושר הייצור ולתחרות מצד כמה מחברות הכימיקלים והכרייה הגדולות בעולם". היכולת להתחרות בשוק האשלג תלויה בעיקר בעלויות הייצור והלוגיסטיקה. מעבר לכך, חסמי כניסה גבוהים מקשים על כניסתם של משתתפי שוק חדשים, עקב ההשקעות הכבדות הנדרשות להקמת מפעלי ייצור למינרלים הבסיסיים והזמן הארוך יחסית הנדרש להקמת מפעלים כאלה. בנוסף, נדרשים זיכיונות מתאימים וקרבה של מפעלי הייצור למכרות.

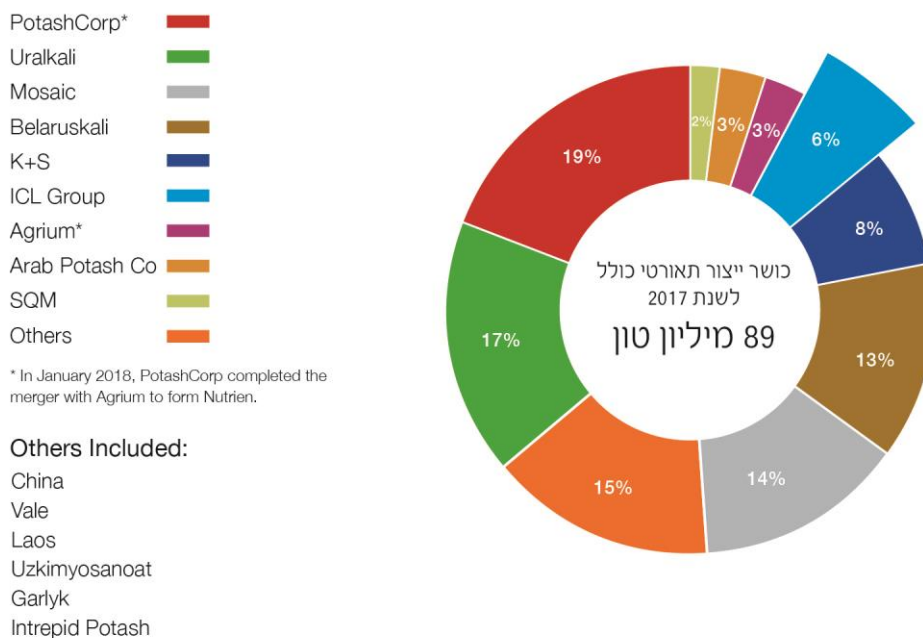
על אף האמור, שלוש חברות דשנים מצויות בתהליך הפעלת מכרות חדשים (Greenfield). במהלך המחצית השנייה של שנת 2017, החלה יצרנית האשלג הגרמנית K+S בייצור אשלג בשיטת כרייה בהמסה, במכרה Bethune בקנדה (בעבר Legacy Project). למכרה כושר ייצור של כ-2 מיליון טון בשנה. ברוסיה, מפתחת חברת EuroChem שני מכרות חדשים בכושר ייצור שנתי מתוכנן של 2.3 מיליון טון כל אחד. המכרה הראשון (Usolskiy) היה מתוכנן להתחיל בפעילות בסוף שנת 2017, אך על-פי הודעה שפורסמה לאחרונה על ידי EuroChem, השקתו צפויה בחודש מרס 2018. המכרה השני (VolgaKaliy) היה מתוכנן להתחיל בפעילות במהלך המחצית השנייה של שנת 2018, אך בהתבסס על ההודעה שנמכרה לעיל, צפוי עיכוב גם בהשקת מכרה זה. בחודש מרס 2017, הושק מכרה אשלג חדש בטורקמניסטן, בעל כושר ייצור תיאורטי של 1.4 מיליון טון בשנה. למיטב ידיעתה של החברה, טרם נראו תוצרים כלשהם ממכרה זה בשווקים.

בנוסף למכרות החדשים (Greenfield) שנזכרו לעיל, מתבצעים שני שדרוגים מרכזיים למכרות קיימים (Brownfield) בקנדה. PotashCorp (ראה להלן אודות מיזוג PotashCorp ו-Agrum) השלימה לאחרונה הרחבה ביכולת הייצור במכרה ובמפעל ב-Rocanville, בהיקף של 3 מיליון טון לשנה, אשר תביא להגדלת כושר הייצור התיאורטי ל-6.5 מיליון טון אשלגן כלורי (KCl).

חברת Mosaic מצויה בשלבים האחרונים של בניית פיר K3 ב-Esterhazy, ססקצ'ואן שבקנדה. הפיר החדש יחליף בהדרגה את הפירים הקיימים K1 ו-K2, אשר סופגים עלויות גבוהות בשל התמודדות עם חלחול תמיסות למכרות. הפיר החדש יגדיל את יכולת הייצור של המכרה במיליון טון, וכך יהפוך מכרה Esterhazy לבעל יכולת ייצור כוללת של מעל 6 מיליון טון – אחד ממכרות האשלג הגדולים בעולם.

המתחרים המשמעותיים של כיל אשלג בסחר העולמי בתחום האשלג הינם: PotashCorp (קנדה), Belaruskali (בלרוס), Mosaic (קנדה), Uralkali (רוסיה), K+S (גרמניה), Agrium (קנדה), APC (ירדן) ו-SQM (צ'ילה). אודות המיזוג בין PotashCorp ו-Agrium – ראה להלן.

אשלג - מתחרים עיקריים (בהתבסס על הערכות החברה)

בהמשך להודעת החברה מיום 8 בספטמבר 2017, בדבר המיזוג המוצע בין Potash Corporation of Saskatchewan Inc. ("PotashCorp") ו-Agrium Inc. ("Agrium"), ביום 27 לדצמבר 2017, הודיעו החברות על קבלת כל האישורים הרגולטורים לטובת השלמת המיזוג. ביום 2 בינואר 2018, הודיעה Nutrien Ltd. ("נוטריאן") על השלמת המיזוג. בהתאם להתחייבות הצדדים כלפי הרשויות בהודו וסין, במסגרת אישור המיזוג, למכור אחזקות מיעוט מסוימות של PotashCorp בחברות מסוימות, לרבות כיל, ביום 5 בפברואר 2018, הודיעה נוטריאן במסגרת דוחותיה לרבעון הרביעי של שנת 2017, כי ביום 24 בינואר 2018, הושלמה מכירת מלוא אחזקותיה של PotashCorp בכיל, בסך של 176,088,630 מניות, אשר היוו 13.77% ממניות כיל, בתמורה לתקבולים, נטו בסך של 685 מיליון דולר. למיטב הבנתה של כיל, המניות נמכרו בעיקר לגופים מוסדיים בישראל ובארה"ב.

החברה סבורה כי לכיל אשלג יתרונות תחרותיים כלהלן:

- עלות ממוצעת נמוכה יחסית של ייצור אשלג בים המלח, תוך שימוש בשמש כמקור אנרגיה סולארית בתהליך האידוי.
- יתרונות לוגיסטיים בשל מיקומה הגיאוגרפי, גישה לנמלים קרובים בישראל ובאירופה וקרבתה היחסית ללקוחות, המתבטאים בעלויות ומשך שילוח ימי ויבשתי תחרותיים במיוחד.
- יתרונות לוגיסטיים עקב האקלים החם והיבש של ים המלח המאפשר לכליל אשלג לאחסן, בעלות נמוכה במיוחד, כמות גדולה של אשלג בשטח פתוח. יתרון יכולת האחסון מאפשר לכליל אשלג לייצר בסדום בקיבולת מלאה באופן קבוע, ובלא תלות בתנודתיות בביקוש העולמי לאשלג.
- צוות מכירות אגרנומי ומקצועי המתמקד במתן ייעוץ אגרנומי מותאם אישית ללקוחות על בסיס ניתוח תנאי הגידול השונים אצל כל לקוח.

- תוכנית ההתייעלות המיושמת זה מספר שנים, הובילה לירידה משמעותית בעלות לטון במפעלי ים המלח, וצפויה להימשך במסגרת המצוינות התפעולית בישראל, ספרד ובייצור הפוליסולפטTM באנגליה.
- מערך מחקר ופיתוח מוביל בתחום ייצור האשלג.

חומרי גלם וספקים

כיל אשלג מייצרת אשלג באמצעות מפעלי הכרייה שלה בישראל, ספרד ואנגליה, כפי שנדון בהרחבה להלן. אשלג אינו דורש תהליך המרה כימי נוסף על מנת לשמש כדשן מזין לצמח. למידע נוסף בדבר פעילות הכרייה של החברה, ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ד. רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים עיקריים-פעילות הפקה וכרייה של מינרלים".

תשומות עיקריות נוספות המשמשות את כיל בייצור אשלג הינן גז טבעי, חשמל, מי תעשייה, חומרי נטרול (neutralization materials) ואחזקה.

בשנת 2015, פרסמה הרשות לשירותים ציבוריים - חשמל בישראל החלטה בדבר קביעת תעריפים לשירותי ניהול של מערכת החשמל אשר במסגרתה הוחלט להשית עלויות שירותי ניהול מערכת החשמל על יצרני חשמל פרטיים ולא רק על צרכני החשמל הפרטיים.

מכירות, שיווק והפצה

השווקים המרכזיים של כיל אשלג הינם אירופה, סין, ברזיל והודו. כיל אשלג מוכרת את מוצריה בעיקר באמצעות רשת משרדי מכירות בבעלותה ובאמצעות סוכני מכירות ברחבי העולם.

רוב מכירות האשלג אינן מתבצעות על פי חוזים או הזמנות ארוכי טווח, אלא על פי הזמנות שוטפות בסמוך למועד האספקה (פרט להסכמים שנתיים מול הלקוחות בהודו ובסין, ראה להלן). לפיכך, "צבר ההזמנות" בכיל אשלג אינו משמעותי.

קביעת מחירי האשלג נעשית במסגרת משא ומתן בין היצרנים והלקוחות ומושפעת, בעיקר מהיחס בין רמת הביקוש בשווקים, ההיצע הזמין באותו מועד וכן מגודל הלקוח ותקופת ההסכם. המחירים בחוזים ארוכי טווח אינם בהכרח דומים למחירי עסקאות SPOT (עסקאות מכירה שוטפות/מזדמנות).

בשוק ההודי ובשוק הסיני נהוג לקיים משא ומתן מרוכז לגבי הסכמי האשלג, חלקם עם חברות מסחריות הקשורות לממשלות באותן מדינות.

לכיל אשלג הסכמים בסין עם יצרני דשני NPK ומפיצים של אשלג. המחיר המוסכם במסגרת הסכמים אלה הינו בדרך כלל לחצי שנה עד שנה.

בחודש יולי 2017, חתמה כיל עם לקוחותיה בסין על חוזים לאספקת אשלג בהיקף של 925 אלף טון (ללא אופציה לרכישת כמויות נוספות), במחיר של 230 דולר לטון CFR (עליה של כ-5% בהשוואה למחירי החוזים של שנת 2016), לאספקה עד סוף 2017.

בחודש אוגוסט 2017, חתמה כיל עם לקוחותיה בהודו על חוזים לאספקת אשלג בהיקף של 750 אלף טון (לרבות אופציה לרכישת כמויות נוספות). מחירי החוזים עלו בכ-5% בהשוואה למחירי החוזים של שנת 2016.

בשווקים אחרים, מספר הלקוחות המייבאים אשלג הינו לרוב גבוה יותר, ומחיר האשלג נקבע על ידי הספקים והלקוחות לתקופות קצרות יותר (לרבעון, לחודש ואפילו לכל משלוח בודד). לחברה יחסי מסחר עם מרבית הלקוחות הגדולים בשווקים אלה.

האקלים החם והיבש של סדום מאפשר לחברה לאחסן כמות אשלג גדולה מאוד בערמות בשטח פתוח (העולה על כמות ייצור אשלג שנתי). לכן, ייצור האשלג במתקני הייצור בסדום לא בהכרח תלוי בהיקף המכירות. התפוקה שלא נמכרת, מאוחסנת בשטחים פתוחים במפעל בסדום. יתרון זה בדרך כלל מאפשר לכיל אשלג גמישות רבה יותר, גם בספרד ובאנגליה, בכך שהיא יכולה למכור מאירופה בעוד שהיא מחזיקה את מלאי האשלג העיקרי שלה בסדום.

כיל אשלג מובילה את האשלג מישראל ללקוחותיה בחו"ל באמצעות אניות (בעיקר בתפוזרת), אותן חוכרת בשוק ואשר טעינתן נעשית באמצעות מתקנים ייעודיים בנמל אשדוד שבים התיכון ובנמל אילת שבים סוף. כמו כן, לכיל אשלג מתקנים ייעודיים לטעינה בתפוזרת בנמלים בברצלונה (ספרד), אמסטרדם (הולנד), Ludwigshafen (גרמניה) ו-Teesside (אנגליה). על מנת לתמוך בהרחבה התפעולית הצפויה בספרד, החברה מצויה בתהליך של הקמת מתקן ייעודי חדש בנמל בברצלונה, אשר יחליף את המתקן הנוכחי, ונערכת למעבר לשימוש בו.

כיל אשלג מעניקה ללקוחותיה תנאי אשראי בהתאם לתנאים באזור מושבן. מכירות הקבוצה מגובות לרוב בביטוח סיכוני אשראי סחר חוץ או מכתבי אשראי מבנקים בדירוג גבוה.

בשנת 2017, המשיכה החברה להשקיע בהדרכת החקלאים בשווקים מתעוררים (educating emerging market farmers) בדבר היתרונות הכלכליים של דישון באשלג. בשנת 2017, המשיכה החברה את הפרויקט Potash for life, תוך מיקוד מיוחד בהודו, לאור מיצובה בשוק זה ובשל הרמה הנמוכה באופן יחסי של דישון באשלגן במדינה זו, וערכה הדגמות בעשר טריטוריות ומעל 42 מחוזות בכ- 1,000 חלקות.

עונתיות

האופי העונתי של הביקוש למוצרי כיל אשלג מוביל, בדרך כלל לתנודתיות רבעונית במכירות, כאשר היקפי המכירות ברבעון השני והשלישי של השנה בדרך כלל גבוהים יותר ממכירות הרבעון הראשון והרביעי. בשנים האחרונות, בשל השפעות שונות על עיתוי המכירות, בעיקר תנודתיות המחירים והשפעות המשא ומתן בסין והודו ושינויים בעיתוי יבוא דשנים לברזיל, השפעת העונתיות המוסברת לעיל נמוכה יותר בהשוואה לתקופות קודמות. בשנים 2016 ו-2017, בשל העיכוב בחתימת החוזים עם הלקוחות הסינים וההודים, היקף המכירות במחצית השנייה של השנה היה גבוה יותר בהשוואה למחצית הראשונה של השנה.

מיסוי משאבי טבע

ביום 30 בנובמבר 2015, אישרה הכנסת את חוק "מיסוי רווחים ממשאבי טבע" אשר נכנס לתוקף מיום 1 בינואר 2016, למעט מי"ה, אשר לגביה חל אפקטיבית מיום 1 בינואר 2017. לפרטים נוספים, ראה באור 18 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה.

פוליסולפט™

כיל אשלג כורה ומייצרת פוליסולפט™ (המופק כעופרת פוליהליט) במכרה תת-קרקעי באנגליה. פוליסולפט™ הינו מינרל המשמש בצורתו הטבעית כדשן לחקלאות אורגנית וכחומר גלם לייצור דשנים מיוחדים. הפוליסולפט™ מורכב מגופרית (SO_3 48%), אשלג (K_2O 14%), סידן ומגנזיום, המהווים מרכיבים חיוניים להשבחת היבולים והתוצרת החקלאית.

החל משנת 2016, החברה האיצה את המעבר מהפקה וייצור של אשלג לייצור פוליסולפט™ במכרה החברה באנגליה. כיל אשלג פועלת להרחבת שוק הפוליסולפט™, בין היתר, על ידי פיתוח מגוון רחב של מוצרי פוליסולפט™ חדשניים. במסגרת תהליך זה:

- כיל אשלג נמצאת בשלבי סיום של תהליך התיעוש (industrialization process) לייצור Potashplus, שהינו תערובת דחוסה של פוליסולפט™ ושל אשלג. המוצר כולל אשלגן, גופרית, סידן ומגנזיום. בשנת 2018, כיל אשלג מתכננת לייצר כ-120 אלף טון של Potashplus ולהגביר את היקף הייצור עד לכ-300 אלף טון בשנת 2019.
- מוצר המשך בשם PK plus, המהווה שילוב של פוספט, אשלג ופוליסולפט™, נמכר בשנת 2017 בכמויות מסחריות באמצעות קו מוצר פוספט. בשנת 2018, כיל פוספט מתכננת לייצר כ-200 אלף טון של PK plus ולהגביר את היקף הייצור שלו עד לכ-250 אלף טון בשנת 2019.

בנוסף, לשם פיתוח שוק הפוליסולפטTM לשימושים קיימים ולשימושים חדשים, כיל אשלג הקימה מערך של אגרונומים המבצעים עשרות ניסויים בגידולים שונים במדינות שונות. התוצאות החיוביות של ניסויים אלה, הינם הבסיס להרחבת המכירות ללקוחות ולשווקים חדשים.

כושר הייצור הפוטנציאלי השנתי הנוכחי של מפעלי ייצור הפוליסולפטTM הינו כ- 1 מיליון טון. כושר הייצור הפוטנציאלי מבוסס על תפוקה שעתית מוכפלת בשעות העבודה הפוטנציאליות בשנה, בהנחה של ייצור רציף על פני השנה, 24 שעות ביממה, למעט ימים המתוכננים לתחזוקה ושיפוצים. בדרך כלל, הייצור בפועל נמוך מכושר הייצור הפוטנציאלי בשל תקלות לא צפויות, פעולות אחזקה מיוחדות, זמינות חומר גלם ותנאי שוק. החברה מתכננת לייצר בשנת 2018 כ-600 אלף טון פוליסולפטTM ולהגדיל את הייצור עד לכ-800 אלף טון בשנת 2019.

החברה סבורה כי הפוליסולפטTM הינו מוצר ייחודי לכליל ובעל סינרגיות לחומרי גלם אחרים של החברה לצורך פיתוח מוצרי המשך.

כיל מגנזיום

פעילות המגנזיום של החברה נכללת בכלל מגנזיום, אשר הינה יצרנית המגנזיום השנייה בגודלה בעולם המערבי אחרי יצרנית המגנזיום האמריקאית US Magnesium. כיל מגנזיום מתמקדת בייצור, שיווק ומכירה של מגנזיום טהור וסגסוגות מגנזיום, ובנוסף, בייצור קרנליט יבש וכן מוצרי לוואי הכוללים כלור וסילבניט.

בשנת 2017, מכירות כיל מגנזיום הסתכמו ב- 104 מיליון דולר והיוו 3% ממכירות מגזר מינרלים חיוניים. בשנת 2017, חלה עליה במכירות כיל מגנזיום, בסך של 1 מיליון דולר בהשוואה לשנת 2016. לפרטים נוספים, ראה "סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית- א. תוצאות תפעוליות- תוצאות הפעילות".

מגנזיום נחשב למתכת המבנית הקלה ביותר. אחד ממאפייניו העיקריים של מגנזיום הינו יחס חוזק למשקל גבוה יותר בהשוואה למתכות אחרות, בעיקר פלדה ואלומיניום. עיקרי השימוש במגנזיום הינם בענפי התעשייה הבאים:

- ענף האלומיניום, בו היא משמשת כמסגסג עיקרי בייצור סגסוגות אלומיניום.
- ענף הפלדה, בו משמשת המתכת כחומר עזר בהסרת הגופרית בתהליך ייצור פלדה (steel desulphurization).
- ענף היציקות של חלקים מסגסוגות מגנזיום, בעיקר לשימושים בענף הרכב. כיל מגנזיום פיתחה מספר סגסוגות חדשות לענף זה אותן היא פועלת לשווק גלובליים. קיימים מספר שימושים המבוססים על סגסוגות אלו.
- שימוש במגנזיום בתהליכי הייצור של סגסוגות זירקוניום וטיטניום, כאשר השימוש העיקרי במגנזיום הוא לייצור סגסוגות זירקוניום המשמשות לתעשיית הגרעין (צינורות זירקוניום לדלק הגרעיני - מוטות אורניום) וסגסוגות טיטניום, בעיקר לתעשיית התעופה.

ייצור המגנזיום מבוסס על הקרנליט הנאסף מים המלח והנרכש מכיל ים המלח. בתהליך אלקטרוליטי מופרד המגנזיום הכלורי המצוי בקרנליט, למגנזיום מתכתי ולכלור.

כושר הייצור הפוטנציאלי השנתי הנוכחי של מפעלי ייצור המגנזיום הינו כ- 33 אלפי טון מגנזיום מתכתי. כמות הייצור בפועל של המגנזיום תלויה בביקושי הכלור (המשמש בייצור הברום) ולכן, יתכן כי הייצור בפועל יהיה נמוך מכושר הייצור. כושר הייצור הפוטנציאלי מבוסס על תפוקה שעתית מוכפלת בשעות העבודה הפוטנציאליות בשנה, בהנחה של ייצור רציף על פני השנה, 24 שעות ביממה, למעט ימים המתוכננים לתחזוקה ושיפוצים. בדרך כלל, הייצור בפועל נמוך מכושר הייצור הפוטנציאלי בשל תקלות לא צפויות, פעולות אחזקה מיוחדות, זמינות חומר גלם ותנאי שוק.

שוק המגנזיום מאופיין בריכוזיות ייצור, כאשר כ- 85% מהייצור הינו בסין. קיים מספר מצומצם של יצרנים מערביים, ביניהם US Magnesium בארצות הברית ו- RIMA בברזיל. ברוסיה יצרני מגנזיום מספקים בעיקר לתעשיית הטיטניום והאלומיניום. העדר יצרן מגנזיום אירופי גורם לכך שאספקת המגנזיום לאירופה מתבצעת בעיקר באמצעות ייבוא מסין. בבחינת צריכת מגנזיום, השוק הסיני מהווה כ- 50% מהשוק העולמי, השוק האירופי מהווה קרוב ל- 15% והשוק האמריקאי כ- 12%. ייבוא לארה"ב וברזיל של מגנזיום וסגסוגות מגנזיום מסין כפוף לתשלום מיסי היצף המגנים על התוצרת המקומית במדינות אלו, המהוות את השווקים המרכזיים בהם כיל מגנזיום מוכרת את מוצריה.

בשנים האחרונות החברה ערה למספר מגמות בשוק הסיני, ביניהן, מעבר לתהליכי ייצור "ירוקים" יותר (ממפעלי מחזור תרמי למפעלים המפיקים מגנזיום בתהליך אלקטרוליזה), סגירת מפעלים קטנים והקמת מפעלים גדולים הידודתיים יותר לסביבה. עדות לכך ניתן למצוא בהתחלת פרויקט "Qinghai Salt Lake Magnesium Project" בסין עם יכולת ייצור של 100 אלפי טון בשנה. מגמות אלה לצד גידול בעלויות חומרי הגלם (ferrosilicon) הינן חלק מהסיבות שמובילות למגמת עליית מחירי המגנזיום המיוצר בסין.

החברה סבורה כי לכל מגנזיום יתרונות תחרותיים: רמת הניקיון של מוצר המגנזיום המתכתי של החברה מאפשרת את שימושו בתעשיות רגישות וקניין רוחני המאפשר לחברה לפתח מוצרים על בסיס סגסוגות מגנזיום ייחודיות. עם זאת, מחירי המגנזיום בשוק, המושפעים בעיקר מהמחירים בסין, מצויים ברמה יחסית נמוכה, ועל כן מובילים לפעילות הפסדית בכל מגנזיום.

כיל פוספט

כיל פוספט כורה ומעבדת סלע פוספט ממכרות פתוחים אשר שלושה מתוכם נמצאים בנגב בישראל והרביעי במחוז יונאן בסין. בנוסף, כיל פוספט מייצרת חומצה גופרתית, חומצה זרחתית באיכות דשן ודשני פוספט, במתקניה בישראל, בסין ובאירופה. כמו כן, כיל פוספט מייצרת תוספי מזון על בסיס פוספט לבעלי חיים בטורקיה. כיל פוספט משווקת את מוצריה ברחבי העולם, בעיקר באירופה, ברזיל, הודו וסין.

כיל פוספט מספקת סלע פוספט, כחומר הגלם העיקרי, למוצרים מיוחדים מבוססי-פוספט, המיוצרים במסגרת פעילות מוצרי ההמשך של שרשרת ערך הפוספט בחברה. חומצה זרחתית באיכות דשן, המיוצרת על ידי כיל פוספט, מנוקה על ידי קו מוצר כיל תוספים מתקדמים לייצור של חומצה זרחתית מנוקה. חומצה זרחתית מנוקה משמשת במוצרי המשך משופרים ובעלי ערך מוסף גבוה – מלחי פוספט וחומצות (שרשרת הערך של P_2O_5) – הנצרכים בתעשיות השונות.

כיל פוספט מתמקדת בהתייעלות, מצוינות תפעולית והתמקדות במוצרים רווחיים על מנת לשפר את מעמדה התחרותי בשוק.

מכירות כיל פוספט בשנת 2017 הסתכמו ב- 1,052 מיליון דולר והיוו 35% מסך מכירות מגזר מינרלים חיוניים. בשנת 2017, חלה ירידה במכירות כיל פוספט בסך של 111 מיליון דולר או 10%, בהשוואה לשנת 2016. לפרטים נוספים, ראה "סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית- א. תוצאות תפעוליות- תוצאות הפעילות".

מוצרים

זרחן הוא אחד משלושת החומרים המזינים החיוניים להתפתחות הצמח המסייע במישרין לשורה ארוכה של תהליכים פיזיולוגיים של הצמח, לרבות הפקת סוכרים (כולל עמילן), פוטוסינתזה והעברת אנרגיה. זרחן מחזק את גבולי הצמח, ממריץ התפתחות של שורשים, מקדם צמיחה של פרחים ומחיש את התפתחות היבול. את הזרחן ניתן למצוא בסלע הפוספט.

המוצרים העיקריים בתחום זה הינם: סלע פוספט, חומצה זרחתית ודשנים מבוססי פוספט, אשלגן וחנקן.

המוצרים העיקריים של כיל פוספט הם דשני פוספט (ובניהם DAP, MAP, TSP, SSP ועוד), סלע פוספט וחומצה זרחתית.

חומר הגלם העיקרי המשמש בייצור מוצרי הפוספט הוא סלע הפוספט. כיל פוספט כורה את סלע הפוספט ממכרות פתוחים (שלושה מתוכם בישראל והרביעי בסין). בשנת 2017, 84% מסלע הפוספט שיוצר בישראל וכל סלע הפוספט המיוצר בסין שימשו לצורך ייצור חומצה זרחתית. סלע הפוספט המיוצר בישראל נמכר ללקוחות חיצוניים המייצרים חומצה זרחתית ודשנים וכן כדשן ליישום ישיר. המדיניות של כיל פוספט הינה להשתמש במרבית סלע הפוספט המיוצר על ידה לייצור מוצרי המשך. בשנת 2017, כ-20% מסלע הפוספט ששימש את כיל במתקני העיבוד שלה בסין נרכש מצדדים שלישיים.

כיל פוספט מייצרת חומצה זרחתית באיכות דשן ודשני פוספט, במתקניה בישראל ובסין. בנוסף, לכלל פוספט מתקנים ליצור דשני פוספט בהולנד ובגרמניה, ומתקנים לתוספי מזון לבעלי חיים בטורקיה. חומר גלם נוסף הנדרש לצורך ייצור החומצה הזרחתית הינו גופרית, שאותה רוכשת כיל פוספט מצדדים שלישיים.

כיל פוספט פועלת לפתח מוצרי המשך נוספים, מבוססי סלע פוספט, ובניהם דשני פוספט וחומצות המשמשות לייצור מוצרי המשך בכל תוספים מתקדמים, כיל רכיבי מזון מיוחדים וכל דשנים מיוחדים.

ייצור

מתקני הייצור העיקריים של כיל פוספט כוללים את המפעלים בישראל ובסין (סלע פוספט, חומצה גופרתית, חומצה זרחתית ודשנים), בהולנד ובגרמניה (בעיקר דשנים מבוססי פוספט ואשלג) ובטורקיה (מוצרים מבוססי פוספט כתוסף מזון לבעלי חיים).

מפעלי הייצור, מרכזי ההפצה וחברות השיווק של כיל פוספט מוצגים במפה להלן:

בשנת 2017, במסגרת המצוינות התפעולית, המשיכה כיל פוספט ביישום תכניות התייעלות באתרים השונים, אשר כללו: שיפורים בתהליכי הייצור, יישום תכנית פרישה מוקדמת ברותם, מציאת שימושים לתוצרי הלוואי, אופטימיזציה של הייצור במפעל צין, המשך פעילות בנושא היעילות האנרגטית, ושימוש בחומר אורגני ממוחזר כמקור תחליפי ל- P_2O_5 (במקום שימוש בסלע פוספט), אשר צפוי להחיל עלויות ייצור דשנים במתקני הייצור בהולנד. בנוסף לכך, במיזם המשותף בסין (YPH JV), ייושמו צעדי התייעלות וצמצום עלויות, לרבות: קיטון במצבת העובדים, מעבר למוצרים מיוחדים ומוצרים בעלי רווחיות גבוהה יותר וצעדים להוזלת רכש הגופרית. למידע נוסף, ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה.

בחדש יוני 2017, ארעה קריסה חלקית של סוללה בבריכה 3 המשמשת לאגירת מי גבס הנוצרים בתהליכי הייצור במפעלי רותם אמפרט ישראל. בעקבות הקריסה נפגע היקף הייצור במחצית השנייה של שנת 2017. למידע נוסף, ראה ביאור 21 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה.

במהלך שנת 2017, במפעל צין של כיל רותם בוצעה הפסקת פעילות של כ- 4 חודשים (לסירוגין) לצורך התאמת היקף ייצור סלע הפוספט לסביבה העסקית. המפעל שב לפעילות במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2017.

המיזם המשותף בסין, הביא לשיפור כושר התחרות והגמישות של פעילות הפוספט של כיל, הודות לגישה לסלע פוספט עם עתודות נרחבות. פלטפורמת הייצור המשותפת כוללת פעילות לאורך כל שרשרת הערך, החל מכריית סלע פוספט וייצור דשנים בתפוזרת ועד למוצרים מיוחדים מבוססי פוספט ליישומים בשוקי המזון, הדשנים המיוחדים והחומרים המרוכבים. במהלך שנת 2017, במיזם המשותף בוצע תהליך אופטימיזציה בייצור אשר הביא לקטון היקף ייצור סלע הפוספט וה-DAP.

כמו כן, החברה בוחנת דרכים להגדיל את רזרבות הפוספט שלה. החברה פועלת לקידום תכנית הכרייה של פוספטים בשדה בריר (הממוקם בחלקו הדרומי של שדה זוהר דרום) בנגב ישראל. בתחילת שנת 2016, הועברה תכנית המתאר הארצית (להלן - תמ"א 14ב), הכוללת את שדה זוהר דרום, להערות בוועדות השונות, שהגישו את המלצותיהן בסוף שנת 2016. בחדש פברואר 2017, החליטה הוועדה לנושאים תכנוניים עקרוניים, על המשך קידום הכרייה בשדה זוהר דרום. במקביל, ועל פי החלטה של המועצה הארצית, נערכו על ידי הרשויות המוסמכות הוראות לביצוע התסקיר הסביבתי לשדה בריר לצורך המשך קידומו. בחדש אפריל 2017, המליצה המועצה הארצית לממשלה על אישור תמ"א 14ב וקבעה כי אתר שדה בריר יקודם במסגרת תמ"א מפורטת. בחדש דצמבר 2017, התקיים דיון בקשר עם אופן הכנת התכנית המפורטת, כאמור, אשר אושרה על ידי קבינט הדיור של הממשלה בחדש ינואר 2018. ביום 29 בינואר 2018, הוגש על ידי שר הבריאות ערר על האישור כאמור, הדורש לקיים את המלצת משרד הבריאות לביצוע תסקיר בדבר השפעה על הבריאות בכל אתר הכלול בתמ"א 14ב. למידע נוסף, ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ד. רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים עיקריים-פעילות הפקה וכרייה של מינרלים" ו"זכויות וחכיוות כרייה".

בחדש דצמבר 2015, חתמה כיל על מזכר הבנות עם חברת LLNP (מקבוצת לבייב) לבחינת ההיתכנות של הקמת תשתית לייצור פוספט בקנה מידה עולמי בנמיביה, כולל כרייה ימית של פוספט והקמת מפעלים לייצור מוצרי המשך לאורך כל שרשרת הערך, כולל חומצה זרחתית באיכות דשן, חומצה זרחתית לבנה, דשני פוספט רגילים (כולל MAP ו-DAP) ודשנים מיוחדים. תוצאות בחינת הפיילוט הסתיימו במהלך החציון הראשון של 2017. על אף תוצאות מספקות שהתקבלו, החליטה החברה לממש את זכותה ליציאה מהשותפות וזאת בעיקר לאור העובדה שבדיקת ההיתכנות של הפרויקט דרשה השקעות נוספות.

כושר הייצור הפוטנציאלי השנתי של מפעלי ייצור הפוספט הינו כדלקמן: כ- 7 מיליון טון סלע פוספט, כ- 2.7 מיליון טון דשני פוספט ודשנים מרוכבים וכ- 1.3 מיליון טון חומצה זרחתית. כושר הייצור הפוטנציאלי של המפעלים השונים מבוסס על תפוקה שעתית של המפעלים מוכפלת בשעות העבודה הפוטנציאליות בשנה, בהנחה של ייצור רציף על פני השנה, 24 שעות ביממה, למעט ימים המתוכננים לתחזוקה ושיפוצים. הייצור בפועל נמוך, בדרך כלל, מכושר הייצור הפוטנציאלי בשל תקלות לא צפויות, פעולות אחזקה מיוחדות, זמינות חומר גלם ותנאי שוק.

תחרות

שוק דשני הפוספט הינו שוק תחרותי ביותר. בין המתחרים חברות רב-לאומיות וחברות ממשלתיות. בשוק זה פועלים יצרנים רבים, כאשר גורם התחרות העיקרי בשוק זה הוא המחיר. היכולת להתחרות בשוק תלויה בעיקר בעלויות ייצור ולוגיסטיקה. מסיבה זו, יש לחברות הממוקמות בקרבת מקורות חומרי גלם, נמלים ולקוחות יתרונות תחרותיים. גורם מפתח בתחום חומרי הגלם (בנוסף לסלע הפוספט) הוא הגישה והמחיר של גופרית ואמוניה הדרושים לייצור דשני הפוספט. גורמים נוספים המשפיעים במידה מסוימת על התחרות הם: איכות המוצר, מגוון המוצרים, השירות והיכולת לפתח מוצרים חדשים הנותנים פתרונות ייחודיים.

מתקני כרייה והפקה של פוספט ממוקמים במדינות רבות ובהן מרוקו, סין, רוסיה, ירדן, ארצות הברית, ברזיל, ערב הסעודית, טוניסיה ומדינות נוספות. יצרני דשני פוספט העיקריים, אשר תחום מוצריהם רלוונטי יותר לסביבה התחרותית של החברה, הם: Mosaic (ארה"ב), PotashCorp (קנדה), OCP (מרוקו), Group Chimique Tunisienne (טוניסיה), VALE (ברזיל), Group Roullier (אירופה), Ma'aden (ערב הסעודית) וכן יצרנים רוסים וסינים. ביום 2 בינואר 2018, השלימה PotashCorp את המיזוג עם Agrium, להקמת החברה הממוזגת Nutrien. למידע נוסף, ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ב. סקירה עסקית-כיל אשלג- תחרות".

צפויה התרחבות משמעותית בייצור של שני יצרנים, בעוד שפעילות של אחד היצרנים במפעל ישן בעל עלויות גבוהות הופסקה. בשנת 2017, דווח על גידול משמעותי בכוש הייצור במרוקו ובערב הסעודית. היצרנית המרוקנית, OCP, הוסיפה מפעל שלישי (מתוך ארבעה), בהיקף של 1 מיליון טון לשנה של מוצר מוגמר ב-Jorf Lasfar, שעיקר ייעודו לתמוך בכניסתה המסיבית של היצרנית המרוקנית לאפריקה. המפעל הרביעי צפוי להיות מופעל במהלך הרבעון הראשון של 2018. היצרנית הסעודית, Ma'aden, נמצאת בתהליך הפעלת מתקן Wa'ad Al Shamal, עם כושר ייצור שנתי של 3 מיליון טון מוצר מוגמר. מנגד, היצרנית Mosaic הודיעה על השבתת הייצור של מפעל הפוספט שלה Plant City, לפחות עד סוף שנת 2018, אשר תסיר מהשוק כושר ייצור שנתי של כ-2 מיליון טון DAP ו-MAP. Mosaic מחזיקה ב-25% במתקן החדש Wa'ad Al Shamal של Ma'aden, אשר יקנה לה גישה נוחה לשוק בדרום אסיה. בחודש ינואר 2018, השלימה Mosaic את רכישת Vale Fertilizantes בברזיל, לרבות עסקי הפוספט והאשלג שלה.

החברה מאמינה כי לכליל פוספט יתרונות תחרותיים כלהלן:

- שרשרת ערך משולבת המאפשרת שימוש בסלע הפוספט, שנכרה בישראל ובסין, בהפקת דשני הפוספט ובייצור חומצה זרחתית למוצרים מיוחדים אשר נמכרים דרך קווי המוצרים – כיל תוספים מתקדמים, כיל רכיבי מזון מיוחדים וכיל דשנים מיוחדים, כאלטרנטיבה לרכישת סלע פוספט ו/או חומצה זרחתית מספקי צד שלישי.
- יתרונות לוגיסטיים בשל מיקומה הגיאוגרפי, גישה לנמלים קרובים בישראל ובאירופה וקרבתה היחסית ללקוחות. בנוסף, כיל הינה יצרן דשנים גלובלי ייחודי, אשר יכול לשלב אשלג ודשן באותו משלוח. יתרון זה מאפשר לשרת לקוחות קטנים בייחוד, בברזיל ובארה"ב.
- צוות מכירות אגרונומי מקצועי המתמקד במתן ייעוץ אגרונומי מותאם אישית ללקוחות על בסיס ניתוח תנאי הגידול השונים אצל כל לקוח.
- באמצעות רכישת המים המשותף בסין, לכליל יכולת לבנות פלטפורמת פוספט אינטגרטיבית בסין על ידי הפעלתה כיחידה אחת ביחד עם פלטפורמת הפעילות שבישראל. כתוצאה מכך, כיל פוספט נהנית מעלות תחרותיות של פעילות הפוספט על ידי גישה לפעילות סלע פוספט בעלות נמוכה עם עתודות ארוכות טווח, כמו גם חומצה זרחתית בעלות נמוכה.

חומרי גלם וספקים

כיל פוספט מפיקה את הפוספט, שהינו חומר הגלם העיקרי המשמש אותה בתהליך הייצור, באמצעות מפעלי הכרייה שלה בישראל ובסין, כפי שנדון בהרחבה להלן. למידע נוסף בדבר פעילות הכרייה של החברה, ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ד. רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים עיקריים-פעילות הפקה וכרייה של מינרלים".

חומרי הגלם העיקריים הנרכשים מגורמים חיצוניים הם בעיקר גופרית ואמוניה. החברה מחזיקה מלאי גופרית, פוספט, אמוניה וחומרי גלם אחרים בכמות המביאה בחשבון את רמת הייצור הצפויה על פי מאפייני הצריכה, מועדי האספקה, המרחק מהספק ושקולים לוגיסטיים אחרים.

במהלך המחצית השנייה של שנת 2017, עלו מחירי הגופרית כתוצאה מביקוש מוגבר והיצע מוגבל. מחיר הגופרית הממוצע לשנת 2017 (מחיר FOB Vancouver) עמד על 105 דולר לטון, בהשוואה ל-83.9 דולר לטון בשנת 2016. לפרטים נוספים, ראה "סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית- א. תוצאות תפעוליות".

בשנת 2015, פרסמה הרשות לשירותים ציבוריים - חשמל בישראל החלטה בדבר קביעת תעריפים לשירותי ניהול של מערכת החשמל אשר במסגרתה הוחלט להשית עלויות שירותי ניהול מערכת החשמל על יצרני חשמל פרטיים.

מכירות, שיווק והפצה

השווקים המרכזיים של כיל פוספט הינם אירופה, סין, ברזיל, הודו, ארה"ב וטורקיה. כיל פוספט מוכרת את מוצריה בעיקר באמצעות רשת משרדי מכירות בבעלותה ובאמצעות סוכני מכירות ברחבי העולם.

רוב מכירות כיל פוספט אינן מתבצעות על פי חוזים או הזמנות ארוכי טווח, אלא על פי הזמנות שוטפות בסמוך למועד האספקה. לפיכך, אין בכיל פוספט "צבר הזמנות" משמעותי.

קביעת מחירי הדשנים נעשית במסגרת משא ומתן בין היצרנים והלקוחות ומושפעת בעיקר מהיחס בין הכמות המבוקשת בשווקים השונים וההיצע הזמין באותו מועד וכן מגודל הלקוח ותקופת ההסכם. המחירים בחוזים לטווח ארוך אינם בהכרח דומים למחירי עסקאות SPOT (עסקאות מכירה שוטפות/מזדמנות).

האסטרטגיה לגבי דשני פוספט היא מקסום רווחים באמצעות בחירה באם למכור או לאחסן סלע פוספט, חומצה זרחתית חקלאית, דשני פוספט או דשנים מרוכבים או לייצר חומצה זרחתית טהורה. מדיניות המלאי נקבעת בהתאם לכך.

כיל פוספט משנעת את המוצרים מישראל ללקוחות בחו"ל באמצעות אניות (בעיקר בתפוזות) אותן חוכרת בשוק הספנות העולמי ואשר טעינתן נעשית באמצעות מתקנים ייעודיים בנמל אשדוד שבים התיכון ובנמל אילת שבים סוף. כמו כן, יש לכיל פוספט מתקני נמל מיוחדים לטעינה בתפוזות באמסטרדם (הולנד) ו-Ludwigshafen (גרמניה). YPH JV מוכרת את מרבית התוצרת בתוך סין ונערכת למתן מענה לוגיסטי להובלה ימית מחוץ לסין, לכשתידרש לכך.

כיל פוספט מוכרת בתנאי האשראי המקובלים במקום מושב החברות הרוכשות. מכירות הקבוצה מגובות לרוב בביטוח סיכוני אשראי סחר חוץ או מכתבי אשראי מבנקים בדירוג גבוה.

עונתיות

האופי העונתי של הביקוש למוצרי כיל פוספט מאופיין בדרך כלל במכירות גבוהות יותר ברבעון השני והשלישי של השנה לעומת המכירות ברבעון הראשון והרביעי. בשנים האחרונות, בשל השפעות שונות על עיתוי המכירות, בעיקר תנודתיות המחירים, השפעת העונתיות פחתה בהשוואה לתקופות קודמות.

מיסוי משאבי טבע

ביום 30 בנובמבר 2015, אישרה הכנסת את חוק "מיסוי רווחים ממשאבי טבע" אשר נכנס לתוקף מיום 1 בינואר 2016. לפרטים נוספים, ראה באור 18 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה.

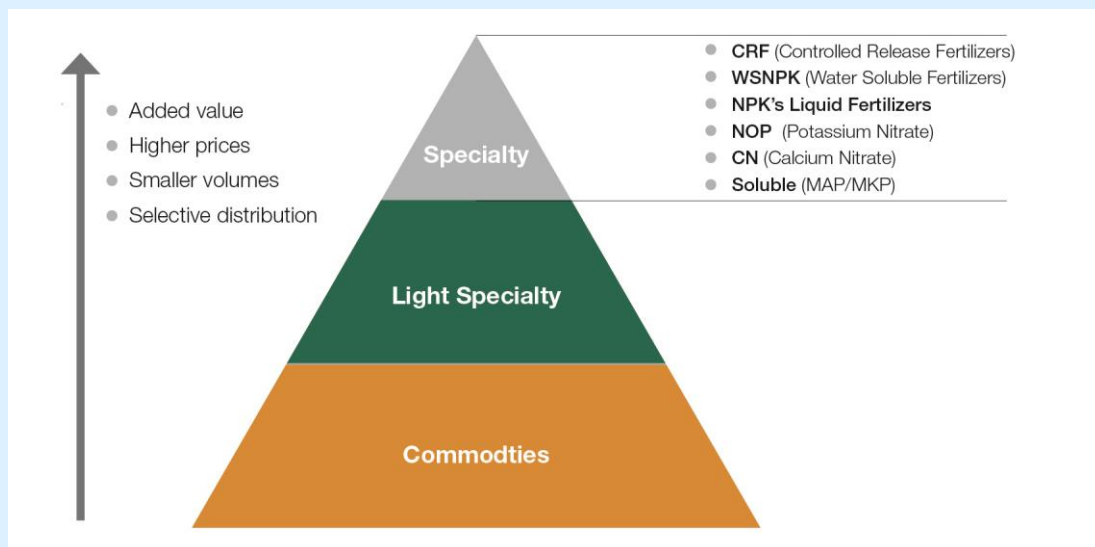
כיל דשנים מיוחדים

כיל דשנים מיוחדים מייצרת דשנים מסיסים במים בהולנד ובבלגיה, דשנים נוזליים ודשנים מסיסים בישראל ובספרד ודשנים בשחרור מבוקר בהולנד וארה"ב. כיל דשנים מיוחדים משווקת את מוצריה ברחבי העולם, בעיקר באירופה, בסין, בצפון אמריקה ובישראל.

בשנת 2017, מכירות כיל דשנים מיוחדים הסתכמו ב-692 מיליון דולר. מכירות כיל דשנים מיוחדים עלו בכ-5% בהשוואה לשנת 2016, בעיקר, כתוצאה מגידול בכמויות המכירה בענפי החקלאות המיוחדת וגננות הנוי. הגידול במכירות בתחום החקלאות המיוחדת הונע, בעיקר, על-ידי גידול במכירות דשנים מסיסים במים ודשנים ישירים בכל השווקים העיקריים. מחירים ממוצעים נמוכים יותר (בעיקר בשל מחירי חומרי גלם נמוכים יותר במהלך מרבית שנת 2017) קיזזו את תרומתם של הגידול בכמויות המכירה. למידע נוסף, ראה "סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית - א. תוצאות תפעוליות - תוצאות הפעילות".

כיל דשנים מיוחדים מפתחת, מייצרת, משווקת ומוכרת דשנים המבוססים בעיקר על חנקן, אשלג (אשלגן כלורי) וזרחן.

דשנים מיוחדים מציעים ערך משופר למגדלים בהשוואה לשימוש בדשנים רגילים, כיוון שהם יעילים יותר, מאפשרים מקסום תפוקה ואיכות, ומצריכים עלויות עבודה נמוכות יותר. הפירמידה הבאה מציגה את קווי המוצרים השונים של דשנים – המוצרים בעלי האיכות הגבוהה כרוכים, לרוב, במחיר גבוה יותר לכל טון מטרי ובצריכה נמוכה יותר. כיל דשנים מיוחדים מייצרת את מרבית מהמוצרים בעלי הערך הגבוה, למעט אשלגן ניטראט וסידן ניטראט.

כיל דשנים מיוחדים פועלת בשני שווקים עיקריים:

חקלאות מיוחדת

שוק הכולל יבולים חקלאיים בעלי ערך גבוה, דוגמת פירות וירקות. ביבולים אלו משמשים ומיושמים בעיקר מוצרים מסוג דשנים ביעילות מוגברת וכן דשנים מסיסים. השימוש בדשנים מיוחדים ביבולים כגון קנה סוכר יכול גם לספק תועלות כתלות בתנאי האקלים והקרקע. השוק העיקרי של כיל דשנים מיוחדים מתמקד בשווקי השקיה בטפטוף ו/או דישון. שוק זה מתרחב בשל השימוש ההולך וגובר ברחבי העולם בהשקיה בטפטוף. השימוש בדשנים ביעילות מוגברת גדל בזכות יתרונותיהם הסביבתיים והכלכליים, על אף שגידול זה עדיין תלוי ברמות המחירים של היבולים ובעלות חומרי הגלם (כגון אוריאה, אשלגן וזרחן).

מדשאות מקצועית וגננות נוי (T&O)

שוק גננות הנוי מורכב מחקלאים המגדלים צמחי נוי מחוץ למבנים (משתלות) וצמחים הגדלים בכלי חרס ועל גבי מצעים שונים (חממות). המגדלים נזקקים לתוכניות דישון באיכות גבוהה בכדי לגדל צמחים באיכות הנדרשת על-ידי מרכזי גינון, מתחמי מכירות 'עשה זאת בעצמך' ורשתות קמעונאיות. כיל דשנים מיוחדים מעסיקה מספר גדול של מומחים בשטח, המייעצים למגדלים בדבר הזנה מיטבית של הצמחים. לכל דשנים מיוחדים רשת מפיצים המתמחה בשוק גננות הנוי, וקווי המוצר העיקריים שלה עבור שוק זה הם דשנים מיוחדים, כגון דשנים בשחרור מבוקר (CRF) ודשנים מסיסים במים (WSF), תחת שמות המותג המוכרים Osmocote, Peters ו-Universol. בשווקים ספציפיים, כגון צפון אמריקה ובריטניה, נכללים במגוון המוצרים המיועדים לגידול צמחים בריאים גם מבחר של מוצרים ייחודיים להגנת הצומח. בבריטניה, כיל היא חברה מובילה בתחום של פתרונות כוללים למגדלים של צמחי נוי, לאור העובדה כי היא מייצרת ומשווקת גם כבול ומצעי גידול ייחודיים באיכות גבוהה.

שוק המדשאות המקצועיות כולל בתוכו את קבוצות המשתמשים הבאות: גננים של מגרשי גולף, גננים של מגרשי ספורט, גנני נוף וקבלנים.

קבוצות אלו דורשות תשומות באיכות גבוהה כדי להבטיח מדשאות יציבות ובאיכות גבוהה. המשתמשים דורשים גישה משולבת על מנת להכין את המדשאות ולשמור על בריאותן מבלי ליצור סביבה המאפשרת התפתחות של מחלות. קיימת דרישה סביבתית להגבלת כמות חומרי הדישון במדשאות מסוג זה, ולפיכך נדרשת גישה משולבת של מוצרים ייחודיים באיכות גבוהה. החומרים החשובים ביותר בשוק זה הם דשנים (מיוחדים), זרעי דשא ומוצרים להגנת הצומח. בסל המוצרים של החברה נכללים כל שלושת קבוצות המוצרים הללו. לחברה צוות מסור ומנוסה של מומחי דשא מקצועיים וייחודיים, ובנוסף, יש לה רשת הפצה איכותית בשווקים המרכזיים שלה, בעיקר באירופה ובאסיה.

מוצרים

דשנים מיוחדים הם דשנים יעילים במיוחד המאפשרים הזנה מדויקת יותר של היסודות החיוניים להתפתחות הצמח (זרחן, אשלגן וחנקן) ושל חומרים מזינים. דשנים אלה מאפשרים דישון יעיל ואפקטיבי, בין היתר, באמצעות מערכות השקיה בטפטוף וריסוסי עלווה, ומסייעים למגדלים להשיג תפוקה גבוהה יותר ואיכות גבוהה יותר, למרות מחסור במקורות מים וזמינות מוגבלת של קרקע חקלאית. דשנים אלה כוללים, בין היתר, דשנים בשחרור מבוקר (CRF), דשנים בשחרור איטי (SRF), דשנים מסיסים ודשנים נוזליים, כדלקמן:

- דשנים בשחרור מבוקר (CRF) מאפשרים שחרור מדויק של חומרים מזינים לאורך זמן, ודשנים בשחרור איטי (SRF) מאפשרים שחרור איטי (לאורך חודשים) של חומרים מזינים (חנקן ואשלגן בלבד). לדשנים בשחרור מבוקר יש ציפוי מיוחד המאפשר שחרור של חומרים מזינים לאורך זמן, למשך מספר שבועות עד מספר חודשים, בהשוואה לדשן רגיל המתמוסס באדמה זמין לטווח של עד 4 שבועות. לכל דשנים מיוחדים יש מותגים מובילים בעולם, ובכללם מוצרים כגון אוסמוקוט (Osmocote), אגרובלן (Agroblen) ואגרוקוט (Agrocote). אוסמוקוט הוא הדשן בשחרור מבוקר הנפוץ ביותר בקרב מגדלי צמחי נוי בעולם. המותג ידוע כדשן המועיל להתפתחותם של צמחי נוי באיכות גבוהה, בזכות השחרור הקבוע של חומרים מזינים וטכנולוגיות השחרור המתוכננות והמחזוריות הייחודיות שלו. החברה ממשיכה להשקיע בטכנולוגיות חדשות וכן בניסויי שדה שמטרתם לבחון ולהבטיח את מהימנותו הגבוהה של השחרור. במהלך השנים האחרונות, פותחו בכל דשנים מיוחדים מספר טכנולוגיות חדשות, כגון 'טכנולוגיית הציפוי הכפול' (המייעלת את השחרור לצמחי נוי) וטכנולוגיית E-Max Release (טכנולוגיית ציפוי חדשה עם מאפיין שחרור משופרים בעיקר לאוריה).
- דשנים מסיסים, בעלי מסיסות מלאה במים, ודשנים מורכבים מבוססי NPK מסיסים לחלוטין, משמשים לרוב לדישון דרך מערכות השקיה בטפטוף וריסוסי עלווה למיטוב יעילות הדשן באזור השורשים ולמקסם את תשואת היבול. מותגי דישון ידועים של כיל דשנים מיוחדים כוללים את Novacid, NovaNPK, Agrolution, Universol, Peters. כיל מפתחת תערובות ספציפיות עבור יישומים ותנאים שונים. קיימות תערובות ספציפיות ליבולים ספציפיים, חממות ו/או שדות וכן עבור סוגי מים שונים.
- דשנים ישרים הינם דשני זרחן ואשלגן מסיסים בתצורה גבישית, בזרימה חופשית (free-flowing) ובאיכות גבוהה, למשל MKP, MAP ו-PeKaCid. רמת הניקיון של מוצרים אלו מאפשרת ליסודות להיספג ביתר קלות ובנוסף, המוצרים עצמם מתמוססים במהירות. המותג PeKaCid הוא מוצר הדישון היחיד מסוגו שהוא מוצק בעל יכולת החמצה גבוהה, בתצורת גביש יבש מסיס במים, המכיל הן זרחן והן אשלגן. המוצר אידיאלי עבור תנאי מים ספציפיים המאפשרים ספיגה טובה של היסודות. בנוסף, הוא מאפשר לשמור על קווי הטפטוף נקיים.
- דשנים נוזליים משמשים בחקלאות אינטנסיבית ומשולבים במערכות השקיה (בעיקר במערכות טפטוף). קו המוצרים כולל בעיקר תערובות בהתאמה אישית המיועדות לתנאי קרקע ומים או אקלים ספציפיים ולצרכי היבול.

- כבול, המשמש כמצע לגידולים שונים, מכיל בתוכו דשנים בשחרור מבוקר וכן מוצרים להגנת הצומח. תערובות ספציפיות של מצעי גידול מיועדות לצרכים ספציפיים של צמחים, כגון, צמחי מצע של חממות וצמחי משתלות. מותג ידוע במיוחד של כיל דשנים מיוחדים הוא Levington. הכללת מצעי גידול בסל מוצרי החברה בבריטניה מאפשרת לחברה להציע פתרונות אפקטיביים כוללים למגדלי צמחים בכלי חרס ועל גבי מצעים, ולמגדלי צמחים במשתלות.
 - קו המוצרים לשימור מים וריכוך הקרקע הוא קו מוצרים חדש שפותח בכל דשנים מיוחדים. מוצרים לשימור מים משווקים עבור מדשאות מקצועיות ומטרתם למקסם איכות ולשמר את המים בקרבת אזור השורשים. מותג מפתח הינו H2Pro, אשר בנוסף משפר את בריאות המדשאות. מוצרים אלו מצמצמים משמעותית את דרישות ההשקיה. במגזר החקלאות, טכנולוגיה חדשה זו מאפשרת זמינות מים טובה יותר מסביב לאזור השורשים של הצמח.
 - כיל דשנים מיוחדים הגדילה את פעילותה העסקית באופן ניכר, הן באמצעות התפתחות אורגנית והן באמצעות מיזוגים ורכישות. במהלך השנים האחרונות הוכיח קו המוצר את יכולתו לשלב בהצלחה פעילויות עסקיות אל תוך הפלטפורמות הקיימות שלו (מחקר ופיתוח, מכירות ושיווק, ערוצי הפצה), וביניהן:
 - **Everris**, חברה המייצרת ומוכרת דשנים בשחרור מבוקר, דשנים בשחרור איטי ודשנים מסיסים באיכות גבוהה;
 - **Fuentes Fertilizantes**, חברה מובילה מספרד המייצרת ומפיצה דשנים נוזליים ומסיסים, תערובות חנקן-זרחן-אשלגן (NPK) ודשנים רגילים;
 - **Nu3**, יצרנית של דשני חנקן-זרחן-אשלגן (NPK) מסיסים;
 - **AmegA**, מפתחת פתרונות מתקדמים לחיסכון במים.
- בנוסף, המיזם המשותף של כיל בסין, YPH, מייצר גם דשנים מיוחדים, ובכך תורם לצמיחתו של קו המוצר באסיה.

ייצור

מתקני הייצור העיקריים של כיל דשנים מיוחדים כוללים את המפעלים בישראל (דשנים מורכבים מיוחדים, דשנים נוזליים ודשני חנקן-זרחן-אשלגן מסיסים), בספרד (דשנים נוזליים ודשנים מסיסים על בסיס חנקן-זרחן-אשלגן), באנגליה (מוצרים לחסכון במים ושיפור ספיגת הדשן בצמח וייצור כבול כמצע לצמחים), בסין (דשנים מורכבים מיוחדים ודשנים מסיסים), בהולנד (דשנים בשחרור מבוקר), בבלגיה (דשני חנקן-זרחן-אשלגן מסיסים) ובארה"ב (דשנים בשחרור מבוקר). מפעלי הייצור וחברות השיווק העיקריים של כיל דשנים מיוחדים מוצגים במפה דלהלן:

כושר הייצור הפוטנציאלי השנתי של כיל דשנים מיוחדים עומד על כ-300 אלף טון של דשנים מסיסים (כולל תפוקת הייצור של YPH JV), כ-450 אלף טון של דשנים נוזליים, כ-110 אלף טון של דשנים בשחרור מבוקר וכ-400 אלף טון של כבול. כושר הייצור הפוטנציאלי של המפעלים השונים מבוסס על תפוקה שעתית של המפעלים, מוכפלת בשעות העבודה הפוטנציאליות בשנה. חישוב זה נעשה תחת ההנחה של ייצור רציף בכל ימות השנה, 24 שעות ביממה, למעט ימים אחדים המיועדים לתחזוקה ושיפוצים. הייצור בפועל, לרוב נמוך מכושר הייצור הפוטנציאלי וזאת בשל תקלות לא צפויות, פעולות אחזקה מיוחדות, חוסר זמינות של חומרי גלם, תנאי שוק ועונתיות בביקוש.

תחרות

היקפו של שוק הדשנים המיוחדים מוערך בכ-8 עד 9 מיליארד דולר לשנה, ומהווה כ-4-6% מכלל שוק הדשנים, עם קצב גידול שנתי של 4% עד 5% בשנה.

שוק הדשנים המיוחדים מגוון וכולל חברות גלובליות מעטות ויצרנים מקומיים רבים קטנים ובינוניים. השוק תלוי, בעיקר, בשווקים המקומיים ומרבית היצרנים מוכרים את המוצרים שלהם באזורים סמוכים ולא דווקא ברחבי העולם כולו. ניתן להחשיב את כיל דשנים מיוחדים כאחת מהשחקנים הגלובליים הגדולים ביותר בשוק הדשנים המיוחדים עם מפעלי ייצור בישראל, בהולנד, בבלגיה, בספרד, בבריטניה, בארה"ב ובסין.

ההשקעות ההוניות הנדרשות לתפוקות חדשות אינן נחשבות גבוהות בהשוואה לשוק דשני commodity. עם זאת, כניסתם של שחקנים חדשים לשוק זה עם מנעד מוצרים מגוון מצריכה ידע נרחב בתחום, הן מבחינת הייצור הכימי והן מבחינת הידע האגרונומי, בנוסף ליכולות תמיכה בלקוחות. כיל דשנים מיוחדים מתמקדת ונסמכת על צוות מחקר ופיתוח גלובאלי בעל ניסיון, המאפשר לה להיות צעד אחד לפני מתחרותיה ברבים מקווי המוצרים של דשנים מיוחדים, במיוחד בשווקים של דשנים בשחרור מבוקר, דשנים מסיסים במים ודשנים נוזליים. כיל דשנים מיוחדים מספקת תמיכה מקצועית ברמה גבוהה ללקוחותיה, באמצעות צוותי שיווק ואגרונומים מנוסים ומקצועיים, בעלי קשרים הדוקים עם לקוחות, אשר נבנו במהלך עשורים של שירות וסל מוצרים נרחב.

לצד כיל, ישנן חברות נוספות המקיימות פעילות גלובלית בשוק הדשנים המיוחדים: Yara, SQM, חיפה כימיקלים ו-Compo. חברות אחרות, כגון Koch ו-Nutrien (ארה"ב), Produquimica (ברזיל) ו-Kingenta (סין) מהוות שחקניות אזוריות.

כיל דשנים מיוחדים מפיקה תועלת מהיתרונות התחרותיים הבאים:

- שרשרת אספקה חזקה, יעילה ומשולבת בעלת נגישות מקומית לחומרי גלם באיכות גבוהה כגון פוספט ואשלג, המבוססת על סל מוצרים נרחב וייצור במספר מיקומים.
- פעילויות מחקר ופיתוח וכן פיתוח מוצרים ייחודיים, המספקים בסיס איתן לצמיחה עתידית בתחומים של דשנים בשחרור מבוקר, דישון, דשני עלווה, חומרים מזינים מועשרים, שימוש יעיל במים ופיתוח מוצרים חדשים.
- טכנולוגיית תהליך ייצור בעלת ערך מוסף – נוסחאות מותאמות אישית לצרכיהם הייחודיים של הלקוחות.
- צוות מכירות אגרונומי מוכשר במיוחד הפרוס ברחבי העולם ומספק ייעוץ מקצועי.
- סל מוצרים מלא (קניית כל המוצרים במקום אחד – one-stop shop).
- נאמנות בקרב המפיצים.
- מותגי כיל הידועים והמובילים.

חומרי גלם וספקים

חומרי הגלם הבסיסיים הנרכשים ממקורות חיצוניים כוללים בעיקר KNO_3 , SOP, אמוניה, גרגירי חנקן-זרחן-אשלגן, אוריאה, KOH וחומרי ציפוי.

ביום 1 במרס 2017 קבע בית-המשפט המחוזי בחיפה כי מיכל האמוניה המופעל על-ידי חיפה כימיקלים ירוקן עד ליום 1 באפריל 2017, ואסר על כניסת אניות אמוניה לנמלי ישראל. אמוניה הינו חומר גלם המשמש למספר שימושים בקו מוצר הדשנים המיוחדים, ובנוסף הוא נמכר ללקוחות חיצוניים כמוצר סופי או כנגזרות של אמוניה. במהלך שנת 2017 החלה החברה לייבא אמוניה במכליות וחומרי גלם ניטראט נוספים כחלופות ליבוא אמוניה באניות עד למועד בו יתקבל אישור של הרשויות בישראל לחלופות טובות יותר. בעת הצורך, כיל דשנים מיוחדים בוחנת אפשרויות ייצור חלופיות בעסקיה, במטרה להבטיח אספקה רציפה ללקוחות הקצה. ההשפעה הכוללת על התוצאות העסקיות של החברה אינה מהותית.

כיל דשנים מיוחדים חותרת להחזיק מלאי חומרי גלם בכמות המביאה בחשבון את רמת הייצור הצפויה על-פי מאפייני הצריכה, מועדי ההספקה, המרחק מהספק ושיקולים לוגיסטיים אחרים.

מכירות, שיווק והפצה

השווקים המרכזיים של קווי המוצרים של כיל דשנים מיוחדים הם אירופה, ישראל, ארה"ב, סין, המזרח הרחוק, אוסטרליה וברזיל. כיל דשנים מיוחדים מוכרת את מוצרי הדשנים שלה בעיקר באמצעות רשת משרדי מכירות בבעלותה ובאמצעות סוכני מכירות ברחבי העולם.

באופן כללי, המודל העסקי מתבסס על מוצרים ממותגים ומיוחדים אשר משווקים ברמת משתמש הקצה, כאשר מכירות נעשות דרך מפיצים-שותפים המוכרים את המוצרים באופן בלעדי או בלעדי-למחצה. אנשי המכירות הטכניים מתמקדים באספקת היתרונות האגרנומיים של המוצרים המיוחדים למשתמשי הקצה (חקלאים, מגדלים של צמחים לאדניות, מגדלי דשא במגרשי גולף וכו') ובמתן ייעוץ והדרכה לנציגי המכירות של המפיץ.

רוב המכירות של החברה בשוק הדשנים המיוחדים אינן מתבצעות על-פי חוזים או הזמנות ארוכות-טווח, אלא על-פי הזמנות שוטפות בסמוך למועד האספקה. לכן, לחברה אין צבר הזמנות משמעותי.

המחירים של קו מוצר הדשנים המיוחדים נקבעים במשא ומתן בין כיל דשנים מיוחדים לבין הלקוחות, ומושפעים בעיקר מהיחס בין הביקוש בשוק לבין עלות הייצור לקו המוצר, וכן מגודל הלקוח ומתנאי ההסכם.

עונתיות

העונה שבה המכירות של דשנים מיוחדים הן חזקות יותר היא המחצית הראשונה של השנה. השימוש ויישום הדשנים קשור לעונות הגידול העיקריות של יבולים מיוחדים בעולם. הגורמים המרכזיים המשפיעים על עונתיות הינם המיקום הגאוגרפי, סוג היבול, מוצר ושוק. השווקים העיקריים עבור כיל דשנים מיוחדים ממוקמים בחצי הכדור הצפוני: ארה"ב ואירופה, במיוחד בספרד וישראל.

כדוגמה, חלק מהמוצרים המיוחדים, כגון דשנים מסיסים בשוק גננות הנוי נמכרים ומיושמים לאורך כל השנה עם השפעה עונתית מוגבלת, בעוד שדשנים בשחרור מבוקר נמכרים במהלך עונת השתילה של עציצי משתלה וכדי חרס (לפני האביב).

אחריות תאגידית, קיימות ותרומות

החברה מיישמת מדיניות כוללת של אחריות תאגידית וקיימות (sustainability), המשלבת שיקולים חברתיים, כלכליים וסביבתיים בכל פעילויותיה העסקיות. מדיניות זו כוללת ניהול אחראי והמשך שיפור בכל תחומי הקיימות: צמצום השפעות סביבתיות, בטיחות וגהות; טיפול אחראי במוצר לכל אורך מחזור חיי המוצר; שימוש אחראי במשאבי טבע וקרקע; שיקום מכרות מתקדם; העסקה הוגנת; אתיקה בעסקים; תרומה לקהילה; שקיפות, ותחומים נוספים. לפרטים נוספים אודות פרקטיקות בנות-קיימא אלה, ראה "כיל - דוח אחריות תאגידית 2016" במסמך הרישום של החברה בטופס K-6 (תיק מס' 001-13742) שהוגש לרשות לניירות ערך האמריקנית ביום 8 בנובמבר 2017.

לכיל מדיניות של מעורבות והשקעה בחברה ובקהילה שגובשה ואושרה על ידי דירקטוריון החברה בשנת 2001 ועודכנה בשנת 2014. בהתאם למדיניות זו מאושר תקציב התרומה השנתי לקהילה. כל השקעה או תרומה מבוצעת על פי נוהל ונבחנת על ידי הגורמים המתאימים שהוסמכו בהתאם לסוג ולסכום התרומה, לרבות ועדת "איכות סביבה, בטיחות ועניינים ציבוריים" והדירקטוריון.

כיל ממקדת את שיתוף הפעולה שלה עם הקהילה ואת המעורבות הקהילתית שלה בקרב הקהילות בעולם ובישראל מהן באים עובדיה ובקרבתן היא פועלת. עיקר פעילותה של כיל הינה בישראל ביישובי הנגב: דימונה, ירוחם, באר שבע ויישובי הבדואים בנגב. כיל ממקדת פעילותה בתחומי קיימות (חברה, כלכלה, סביבה), חינוך למצוינות בנושא מדעים (בדגש על כימיה), העצמת הקהילה המקומית על ידי ביצוע פרויקטים קהילתיים חברתיים שונים ותמיכה באוכלוסייה נזקקת ובאוכלוסייה בעלת צרכים מיוחדים.

סך התרומות הכספיות של כיל בשנת 2017 הסתכם בכ- 5 מיליון דולר. סכום זה אינו כולל את שעות העבודה הרבות שהקדישו עובדיה בהתנדבות ואשר בחלק מהמקרים היו על חשבון המעסיק.

רגולציה ואיכות הסביבה, בריאות ובטיחות

אחדים ממוצרי החברה עלולים לגרום נזק לסביבה ולבריאות ובטיחות הציבור כתוצאה משפכים, פליטות לאוויר ופסולת שנוצרים במהלך ייצור חלק מהמוצרים. חומרים אלה עלולים לגרום לזיהום המחייב טיפול, ניקוי או פעולות מגיבות אחרות. כמו כן, אחדים ממוצרי החברה עלולים להזיק למי שנחשף אליהם במהלך ייצורם, הובלתם, אחסנתם או השימוש בהם. החברה פועלת בהתאם להנחיות הרגולציה בתחום איכות הסביבה, בריאות ובטיחות.

החברה משקיעה באופן שוטף בפרויקטים בתחומי איכות הסביבה, בריאות ובטיחות, וכן נושאת בעלויות שוטפות בקשר עם נושאים אלו. בשנת 2017, כיל הוציאה כ- 115 מיליון דולר על איכות ושימור הסביבה, מתוכם כ- 34 מיליון דולר בהשקעות ברכוש קבוע וכ- 81 מיליון דולר כהוצאה שוטפת. החברה מעריכה כי בשנת 2018 תוציא כ- 164 מיליון דולר על איכות ושימור הסביבה, מתוכם כ- 79 מיליון דולר בהשקעות ברכוש קבוע וכ- 85 מיליון דולר כהוצאה שוטפת. החברה ממשיכה את השקעותיה בסביבה ומבצעת שיפורים ומצמצמת את השפעתה על הסביבה.

פעילות הייצור התעשייתי, בכלל, ותעשיית הכימיקלים, בפרט, מחייבים נקיטת אמצעי זהירות מיוחדים על מנת לשמור על סביבת עבודה בטוחה ובריאה. חלק ממוצריה של כיל, חומרי הגלם ותהליכי הייצור עלולים להיות כרוכים בסיכון משמעותי במקרה של חריגה מתקני הבטיחות המקצועיים הנדרשים או מאמצעי הבטיחות והגהות המחייבים.

בכדי להבטיח את בטיחותם של עובדיה ושל מבקרים אחרים במפעליה, כיל משקיעה את מרב המאמצים על מנת לציית לתקני בטיחות ובריאות תעסוקתיים מחמירים, הקבועים בחקיקה ובתקינה מקומית ובינלאומית. כיל משקיעה משאבים ניכרים בהכשרה ובליווי מקצועי, כמו גם באמצעי בטיחות נוספים, בכדי לשפר באופן מתמיד את הבטיחות והבריאות בעבודה ולמנוע תאונות. החל משנת 2011, כיל הצליחה לצמצם את המספר הכולל של תאונות בעבודה (עובדי חברה בלבד) בכמעט 50%, לכ- 80 תאונות מדי שנה. כיל ממשיכה לשפר את נהליה ואת צעדיה, בניסיון להגיע ליעד של אפס תאונות.

תקנות ממשלתיות הנוגעות לסוגיות סביבתיות ואחרות אשר עשויות להשפיע על פעילות החברה:

הגבלות על שימוש במוצרים, תקינה ורישוי מוצרים

כחלק ממדיניות בטיחות המוצרים של החברה, כיל אחראית על מוצריה לכל אורך חייהם. החברה מבצעת הערכה מתמדת ועקבית של הסיכונים הקשורים למוצריה הכימיים החדשים טרם העברתם לשלב מסחרי. בנוסף, מוצרים קיימים עוברים הערכה בכל שלבי הייצור ושרשרת האספקה שלהם. כיל מקצה משאבים למחקר ולאיסוף מידע ונתונים מספיקים אודות מוצריה, על מנת ליצור אפיון מלא של בטיחות המוצר תוך התייחסות לבריאות האדם והסביבה.

חוק הדשנים האירופי החדש

חוק הדשנים האירופי העתידי החדש יחייב את יצרני הדשנים בניטור מזהמים נוספים במוצרי הדשנים שלא חויבו בניטור בעבר ולצורך כך יש לבחון שקיימות שיטות אנליטיות מתאימות ועמידה מלאה ברמות שלהן. כמו כן, לפי החוק החדש יצרני הדשנים יחויבו בהוכחת יכולת מעקב אחר מוצריהם לצורך הבטחת איכותם בשרשרת הייצור והאספקה. החוק החדש צפוי להתפרסם בסוף שנת 2018 או בתחילת שנת 2019, אף כי טרם נקבע מועד תחילתו של החוק החדש.

אחת ההגבלות של החוק החדש היא הגבלה על רמת הקדמיום בדשני פוספט. סלע הפוספט, שכול פוספט כורה, מכיל קדמיום בריכוזים שונים. קדמיום נחשב לחומר בעל השפעה מזיקה לסביבה ולבריאות האדם. מרבית המדינות, הרוכשות דשני פוספט מכיל פוספט, אינן מגבילות כיום את כמות הקדמיום בדשנים. האיחוד האירופי מקיים זה זמן מה דיונים ציבוריים טרם אישור החוק שיגביל את הריכוז המקסימלי של קדמיום המותר בדשני פוספט בכל תחומי האיחוד האירופי. תכולת הקדמיום במוצרי דשני פוספט של כיל פוספט כיום אינה עולה על הכמות המותרת בהשוואה להגבלות החוק החדש (60 מ"ג עבור 1 ק"ג P_2O_5). מספר מדינות אירופאיות בסקנדינביה (פינלנד, דנמרק ושוודיה)

כבר נקטו בהגבלות מקומיות על תכולת הקדמיום בדשנים, אולם הגבלות אלו אינן מחייבות את כלל האיחוד האירופי. כיל פוספט נערכת לעמוד בדרישות החוק.

הגבלות השימוש במעכבי בעירה ומוצרים נוספים

במדינות שונות בעולם נערכת בחינת הגבלות אפשריות על שימוש בכימיקלים ספציפיים. להלן פרטים אודות ההליכים העיקריים הידועים לחברה במועד הכנת דוח שנתי זה.

- מעכב הבעירה HBBCD נמצא ברשימת החומרים הנדרשים לקבלת היתר שימוש (Authorization) על פי רגולציית הכימיקלים באירופה (REACH), לאחר שהוגדר כחומר בעל סיכון גבוה (SVHC - Substance of Very High Concern) באיחוד האירופי. החל מחודש אוגוסט 2017, לאחר פקיעת היתרי השימוש שניתנו בעניין, באירופה יאסר כליל השימוש ב-HBBD, בכל היישומים. מעכב הבעירה הפולימרי FR-122P המיוצר על-ידי כיל מוצרים תעשייתיים משמש בשוק לוחות הבידוד מפוליסטירן כתחליף ל-HBBD. במהלך שנת 2016 כיל הפסיקה את ייצור ה-HBBD ומקדמת את השימוש ב-FR-122P.
- באירופה מתקיים תהליך בחינה (evaluation) למעכב הבעירה Tetrabromobisphenol A (TBBPA) במסגרת רגולציית הכימיקלים באירופה (REACH). בשנת 2017, קבעו הרשות הדנית (Danish EPA) אשר ביצעה את הבחינה והסוכנות לכימיקלים באיחוד האירופי (ECHA) כי התעשייה חייבת לספק מחקרים נוספים בקשר ל-TBBPA. כיל מוצרים תעשייתיים, כ"רשם המוביל" החלה בביצוע הבדיקות בהתאם לתוכנית המבוקשת. בחודש פברואר 2016, הסוכנות הבינלאומית למחקר וסרטן (International Agency for Research and Cancer - IARC) סיווגה את TBBPA כחומר ש"ככל הנראה גורם לסרטן בבני אדם" (probably carcinogenic to humans). כתוצאה מכך, בחודש אוקטובר 2017 הוסיף המשרד לבריאות סביבתית והערכת סכנות של מדינת קליפורניה (OEHA) את החומר TBBPA לרשימת הכימיקלים במסגרת Proposition 65. עסקים בקליפורניה נדרשים להציג מידע בדבר חשיפה לכימיקלים (בדרך כלל באמצעות תוויות) הנכללים ברשימה זאת, ובאשר ל-TBBPA, חובה זו תיכנס לתוקף בחודש אוקטובר 2018.
- מעכב הבעירה על בסיס ברום, DECA, אסור לשימוש במוצרים חשמליים ואלקטרוניים באיחוד האירופי. כמו כן, בשל הגדרת ה-DECA כחומר בעל סיכון גבוה (Substance of Very High Concern), הסוכנות לכימיקלים באיחוד האירופי (ECHA) מובילה תהליך של הגבלה בשימוש שמוביל לאיסור על רוב השימושים של DECA באיחוד האירופי. בחודש פברואר 2017 פורסמה החלטה ולפיה ההגבלה בשימוש תיכנס לתוקפה בחודש מרס 2019. במהלך שנת 2016, כיל מוצרים תעשייתיים הפסיקה את פעילות ייצור ה-DECA. כיל מוצרים תעשייתיים מציעה תחליפים ל-DECA עבור כל היישומים.
- המוצר TXP (Tri Xylol Phosphate) הנמצא בשימוש כחומר מרכז בתעשייה הפלסטית וכוזל פונקציונלי (functional fluid), הוגדר גם הוא כחומר בעל סיכון גבוה (Substance of Very High Concern) במסגרת רגולציות הכימיקלים באירופה (REACH). עם זאת הושג אישור למשך 10 שנים לשימושים מסוימים עד למציאת תחליף מתאים. כיל מוצרים תעשייתיים נמצאת בתהליך הכנסת תחליף למוצר זה לשוק. אין לאמור לעיל השפעה משמעותית על כיל מוצרים תעשייתיים.
- פרופיל ברומיד המיוצר על ידי כיל מוצרים תעשייתיים הוגדר באיחוד האירופי כחומר בעל סיכון גבוה בדצמבר 2012 (SVHC - Substance of Very High Concern). עם זאת, השימוש בפרופיל ברומיד כחומר ביניים לא יפגע (מאחר ושימוש זה אינו מושפע מתהליך זה של רגולציית ה-REACH). ביום 14 ביוני 2017, פרסמה הסוכנות לכימיקלים באיחוד האירופי (ECHA) את החלטתה לכלול את פרופיל ברומיד בנספח 14 (Annex XIV) תחת רגולציית ה-REACH. בעקבות כך, יתאפשר ליצרנים/משתמשים לפתוח בהליך קבלת היתר לשימוש במוצר כ-Degreaser. ניתן לבקש את האישור לתקופה של עד 12 שנים והמוצר יכול להיות בשימוש במהלך תקופה זו עד למציאת תחליפים מתאימים. בשנת 2017, עתרה כיל לבית המשפט הכללי של האיחוד האירופי לביטול תקנת הנציבות לעניין הכללת פרופיל ברומיד בנספח 14

(Annex XIV). לתהליך זה אין השפעה משמעותית על כיל מוצרים תעשייתיים. פרופיל ברומיד נבחן גם על ידי הרשויות בארה"ב (EPA) והוא אחד מעשרת החומרים הראשונים שנבחנו תחת ה-Lautenberg Chemical Safety Act.

- חומצה היפוברומית (HOBBr): הולנד הגישה בקשת כוונה (Registry of Intent) לסוכנות לכימיקלים באיחוד האירופי (ECHA), לסיווג החומר תחת קטגוריית חומרים הפוגעים בפוריות, 1B, במסגרת תקנת הסיווג, התיווי והאריזה של האיחוד האירופי (CLP). חומצה היפוברומית היא הביציד הפעיל הנוצר ממספר מוצרים של כיל מוצרים תעשייתיים. במידה והצעה זו תתקבל ותהפוך מחייבת, עשויות להיות לכך השלכות משמעותיות על מוצרים ביצידים מבוססי ברום באיחוד האירופי. כיל מוצרים תעשייתיים עוקבת בקפידה אחר התהליך.
- אמוניום ברומיד: שוודיה הגישה בקשת כוונה (Registry of Intent) לסוכנות לכימיקלים באיחוד האירופי (ECHA), לסיווג החומר תחת קטגוריית חומרים הפוגעים בפוריות, 1B, במסגרת תקנת הסיווג, התיווי והאריזה של האיחוד האירופי (CLP). במידה והצעה זו תתקבל ותהפוך מחייבת, עשויות להיות לכך השלכות משמעותיות על השימוש בברומידים (כביצידים וככימיקלים) באיחוד האירופי. כיל מוצרים תעשייתיים עוקבת בקפידה אחר התהליך.

מוצרים ספציפיים נוספים של כיל מוצרים תעשייתיים נמצאים בתהליך בחינה במסגרת רגולציית הכימיקלים באירופה (REACH), בארה"ב ובקנדה. נכון למועד דוח זה, ישנן דרישות לביצוע מחקרים נוספים עבור חלק מהמוצרים, תהליך בחינה שיימשך מספר שנים עד להשלמתו.

כמו כן, בחלק מהמדינות (לדוגמה: דרום קוריא, טאיוואן, הפיליפינים וטורקיה) החל תהליך רישום מחדש של כימיקלים קיימים, אך נכון למועד דוח זה לא הייתה דרישה למוצרים ספציפיים, מלבד בדרום קוריא. כיל מוצרים תעשייתיים רושמת במדינות אלה את כל המוצרים הרלוונטיים לעסקיה.

תקינה ורישוי ביצידים (לטיפול במים)

ישנה דרישה במספר מדינות לרישוי חומר ביציד וכל מוצר המכיל אותו, טרם ייבוא או מכירה באותן המדינות. המכירה מוגבלת לאותם שימושים מסחריים שעבורם קיים הרישוי במדינה מסוימת. לרוב, הרישוי מוגבל בזמן ויש לחדשו בכדי לאפשר המשך מכירות. באיחוד האירופי, ביצידים כפופים לרגולציית מוצרי הביצידים (BPR), בסמכות הסוכנות לכימיקלים באיחוד האירופי (ECHA). הרגולציה החליפה את דירקטיבת מוצרי הביצידים (BPD), אשר יישמה תהליך של רישוי מחדש של כל הביצידים הקיימים בשוק האיחוד האירופי. בהתאם להוראות הדירקטיבה, כיל מוצרים תעשייתיים הגישה בקשות לחדוש רישוי לשימושים שונים לביצידים הקיימים שלה, ובכך לאפשר לכל את המשך מכירת המוצרים תחת הוראות הרגולציה. הבחינה מתבצעת על ידי הסוכנות לכימיקלים באיחוד האירופי (ECHA) והמדינות החברות. כל הבקשות לרישוי הביצידים של כיל מוצרים תעשייתיים נמצאות בשלב הבחינה על ידי המדינה הרלוונטית המבצעת את בחינת המוצר.

בנוסף, במדינות רבות אחרות ביצידים כפופים לדרישות רגולטוריות ספציפיות, בהתאם לשימוש הספציפי. כיל רשמה את כל הביצידים שהיא מייצרת בהתאם לחוק האמריקני הפדרלי להדברת חרקים, מזיקים ופטירות (US FIFRA) ובכל המדינות הרלוונטיות בארה"ב, ומקפידה לציית באופן מלא להוראות החוק האמור. בנוסף, כיל רושמת את הביצידים שהיא מייצרת כנדרש בכל שוקי היעד, בהתאם לדרישות הרגולציה המקומית.

קריטריונים בדבר תכונות פגיעה במערכת הורמונלית (ED) – באיחוד האירופי

קריטריונים מדעיים לקביעת תכונות פגיעת חומרים במערכת הורמונלית (endocrine-disrupting properties) גובשו בהתייחס לרגולציית הביצידים של האיחוד האירופי (BPR) ולרגולציית מוצרים להגנת הצומח של האיחוד האירופי (PPPR). ביום 17 בנובמבר 2017, פורסמה הגרסה הסופית של הקריטריונים. הקריטריונים ייכנסו לתוקף החל מיום 7 ביוני 2018. יישום הקריטריונים באיחוד האירופי עשוי להשפיע על עסקי הביצידים של כיל במידה והמוצרים יכללו תחת הקריטריונים לסיווג.

תקינה ורישום כימיקלים

אירופה

REACH

ביום 1 ביוני 2007, נכנסה לתוקף באיחוד האירופי רגולציה המסדירה את המסגרת לרישום, בחינה, אישור והגבלה (Registration, Evaluation, Authorization, and Restriction - REACH) של כימיקלים. הרגולציה חלה הן על כימיקלים הקיימים בשוק והן על כימיקלים חדשים. הרגולציה מיושמת באופן הדרגתי, בין השנים 2008 - 2018, תחת הסמכות של הסוכנות לכימיקלים באיחוד האירופי (ECHA - European Chemicals Agency). הרגולציה חלה על כימיקלים שאינם בתחולת רגולציה פרטנית אחרת של האיחוד האירופי (כגון חומרי הדברה, ביוציידים, מזון, פארמה וכו').

בהתאם לחקיקה זו, נדרשים יצרנים ויבואנים של כימיקלים באיחוד האירופי לרשום כל כימיקל מעל כמות של טון לשנה. עבור כל כימיקל ממונה "רשם מוביל" (Lead Registrant) אשר מכין תיק הגשה משותף הכולל מידע על הכימיקל. "רשם אחר" הינו רשם משנה, הנדרש להכין תיק הגשה קצר הכולל מידע ספציפי על החברה ולהשתתף בעלויות התיק המשותף. היקף המידע ותוכנו בתיק ההגשה תלויים בהיקף הייצור ו/או המכירות באיחוד האירופי ובתכונות המוצר מבחינת השפעתו על הבריאות והסביבה. חלק מהמוצרים יעברו הערכה כימית מקיפה על ידי הסוכנות לכימיקלים באיחוד האירופי (ECHA) ועל ידי מדינה אשר חברה באיחוד על בסיס המידע שהוגש. כחלק מההתהליך, הסוכנות לכימיקלים באיחוד האירופי (ECHA) מפרסמת ומעדכנת באופן שוטף רשימה של חומרים המוגדרים כ"חומר בעל סיכון גבוה" (SVHC - Substance of Very High Concern). ההתהליך מגדיר בשלב מאוחר יותר חומרים אשר הינם מועמדים לאישור (Authorization). אישור זה יינתן רק על בסיס הוכחה כמותית בנוגע לניהול המוצר בהיבטים סביבתיים ובריאותיים, היעדר חלופות מתאימות והערכה סוציו-אקונומית. יינתן אישור לחומר המוגדר כ-SVHC עבור שימוש/ים ספציפיים ולפרק זמן מוגבל. צפוי כי עבור חומרים אלו יפותחו חלופות, אשר יכנסו לשוק האיחוד האירופי.

מעבר לעלויות ייצור ועלויות חומרי הגלם גבוהות יותר בעקבות יישום ה-REACH, מתהוות לחברות כיל עלויות בתחום הרישום, הבקרה ויישום תוכניות לטיפול אחראי במוצרים עם לקוחות (product stewardship). סיכון אפשרי נוסף עקב חקיקת ה-REACH, הוא הוצאת חומרים מסוימים מהשוק באיחוד האירופי או הטלת איסור על שימושים מסוימים של חומר באיחוד האירופי. לעומת זאת, יהיו הזדמנויות להשיק חומרים חדשים שפותחו כחלופות לחומרים במוצרים אשר יהיו מוגבלים או אסורים לשימוש בשוקי האיחוד האירופי.

כל קווי המוצר בכל מיישמים את ה-REACH ורושמים את המוצרים בהתאם לנדרש על פי החוק. כיל הגישה תיקים לרישום כל הכימיקלים הרלוונטיים לעסקיה באיחוד האירופי (ייצור ומכירה) בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו בחוק (2010 ו-2013). כמו כן, כיל התנדבה להוביל ולהכין מספר רב של תיקים משותפים עבור התעשייה כולה (בתור רשם מוביל - Lead Registrant). כיל נערכת ונמצאת בשלבים מתקדמים של רישום החומרים לקראת מועד ההגשה האחרון במסגרת הרגולציה, ביום 31 במאי 2018.

נכון למועד הדוח, ישנם מספר חומרים אשר נמצאים תחת בחינת הרשויות, שחלקם נכללו ברשימת "חומרים בעלי סיכון גבוה" (SVHC - Substances of Very High Concern). לפרטים נוספים, ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה - ב. סקירה עסקית-רגולציה ואיכות הסביבה, בריאות ובטיחות ובטיחות- הגבלות השימוש במעכבי בעירה ומוצרים נוספים".

רגולצית CLP

רגולציה חשובה נוספת באיחוד האירופי היא רגולציית הסיווג, התיווג והאריזה של חומרים ותערובות (classification, labeling and packaging of substances and mixtures - CLP), שנכנסה לתוקף באיחוד האירופי בחודש דצמבר 2010. במסגרת רגולציה זו, הסוכנות לכימיקלים באיחוד האירופי (ECHA) בוחנת את סיווגם של חומרים ותערובות. תוצאה של סיווג מחמיר (severe classification) עשויה להשפיע על שוק של מוצר ספציפי באיחוד האירופי, ואף להוביל להשלכות נוספות מחוץ לאירופה.

ארה"ב

החוק האמריקני לבקרת חומרים רעילים (TSCA – Toxic Substances Control Act of 1976) עוסק בייצור, ייבוא, שימוש וסילוק של כימיקלים מסוימים בארה"ב. ה-TSCA מנוהל על-ידי הסוכנות האמריקנית להגנת הסביבה (EPA), המסדירה את כניסתם של כימיקלים חדשים וקיימים לשוק.

במהלך שנת 2016 נעשתה רפורמה ב-TSCA, לרבות יישומן של מספר דרישות חדשות. אחד השינויים המשמעותיים הוא תקנת הגדרה מחדש של רשימת המלאי (inventory reset rule), המחייב את כל היצרנים והיבואנים לארה"ב להגיש דיווח בדבר כל החומרים שאינם פטורים המיובאים או מיוצרים לצרכי שימוש מסחרי במהלך התקופה שבין השנים 2006-2016. דיווח זה נועד להבטיח שהחומרים יסווגו כ"פעילים" (Active) או "בלתי-פעילים" (Inactive) במסגרת מלאי ה-TSCA. החומרים המוגדרים "פעילים" יהיו רשאים להמשיך להיסחר ללא מתן הודעות נוספות, ואולם החומרים המוגדרים "בלתי-פעילים" יחויבו במתן הודעה וייתכן שיחויבו אף בהצגת מידע נוסף על מנת שיושבו למסחר. המועד האחרון להגשת הדיווח נקבע לחודש פברואר 2018. כיל השלימה את הגשת הדיווחים ביחס לכל ישויותיה הרלוונטיות בסוף שנת 2017.

איכות האוויר

ישראל

חוק אויר נקי הישראלי - היתר פליטה

חוק אויר נקי עוסק בין היתר, במקורות נייחים (הכוללים גם את מפעלי החברה) ונועד לשמש פלטפורמה ליישום דירקטיבת ה-IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control) שהתקבלה באיחוד האירופי בשנת 1996.

נכון למועד דוח שנתי זה כל מפעלי כיל בישראל מחזיקים בהיתרי פליטה. היתרי הפליטה כוללים הוראות בדבר יישום הטכנולוגיה המיטבית הזמינה (BAT) וכן הוראות בדבר ניטור, בקרה ודיווח למשרד להגנת הסביבה. החברה פועלת ליישום תכנית לטיפול בדרישות היתרי הפליטה, בתיאום עם המשרד להגנת הסביבה.

מבדיקות שערך המשרד להגנת הסביבה, במפעל כיל מגנזיום עלה כי נמצאו חריגות לכאורה בערכים שנמדדו במספר ארובות ביחס לנדרש בהיתר הפליטה. המפעל הוזמן לשימוע ובירור בענין זה. נכון למועד דוח זה, לא ברור האם הממצאים המיוחסים למפעל הינם מהימנים והדבר נדון עם אנשי המשרד בעת השימוע. חרף אי הודאות האמורה, להבטחת עמידה בערכים הנדרשים יום המפעל שלושה פרויקטים לטיפול בפליטות. שניים מתוכם הושלמו והשלישי יושלם עד ליום 31 במרס 2018, מועד שסוכם עם המשרד להגנת הסביבה בשימוע.

במהלך שנת 2017, כיל רותם זומנה לשימוע מנהלי במשרד להגנת הסביבה בגין הפרות לכאורה של היתר הפליטה שניתן לחברה. נכון למועד פרסום דוח זה, לא ננקטו על ידי המשרד צעדי אכיפה נוספים.

במהלך השנים הקרובות, החברה צפויה לבצע השקעות הוניות משמעותיות לצורך עמידה בהיתרי הפליטה שנתקבלו.

איכות האויר - ניטור וטיפול

במהלך תהליכי היצור של החברה נפלטות מזהמים, אשר אם יפלטו לסביבה בריכוזים או כמויות הגבוהים מהמותר עלולים לגרום מזק לאדם או לסביבה. החומרים הנפלטות הינם בעיקר תרכובות אנאורגאניות וחלקיקים ומעט תרכובות אורגניות נדיפות. כיל מודדת באופן תדיר ורציף את פליטת חומרים אלה על מנת לנטר ולאתר פליטה בלתי מבוקרת, בהתאם להוראות החוק ולתנאים שנקבעו ברשימות העסק ובהיתרי הפליטה. החברה מקדמת ביצוע פרויקטים לצמצום פליטות לאויר בהתאם לתנאי התרי הפליטה.

רותם - מפעלי מישור רותם קיבלו בחודש ספטמבר 2016 היתר פליטה לפי חוק אוויר נקי. החברה עוסקת ביישום דרישות ההיתר. במהלך שנת 2017, החברה קידמה מספר נושאים ובהם הפעלת מערכת בקרה והתראה לכל מערכות הטיפול באוויר, הסדרה והתאמה של מספר מערכות קיימות לטיפול בחלקיקים לפי תנאי ההיתר וכן התקנת מערכות חדשות, סגירת אחד ממחסני החברה וצעדים נוספים.

לאחר סיום הפרויקט להתקנת שתי מערכות גדולות לשאיבה וסינון, לצורך צמצום פליטת חומר חלקיקי במפעלי צין, עברה החברה לשלב השני באמצעות התקנת מערכת שאיבה וסינון נוספת וחיבור למערכת השאיבה והסינון הקיימת. בנוסף לכך, בחודש מרס 2017 הופעלה במפעל הדשנים במישור רותם מערכת ספיגה חדשה, במקום זו שנפגעה בשריפה שהתרחשה בחודש יוני 2015.

בשנת 2017, הסתיימה ההסבה לגז טבעי של מפעל צין. ההסבה תביא לחסכון בעלויות האנרגיה ותתרום למאמץ המושקע בשנים האחרונות במעבר למקורות אנרגיה נקיים, צמצום הזיהום ושימור הסביבה.

בהתאם לדרישת המשרד להגנת הסביבה והיחידה הסביבתית, מפעלי מישור רותם, ובהם כיל רותם, פריקלאס, ומפעלים נוספים, השלימו את הקמת מערך ניטור האוויר הסביבתי אשר הופעל בשנת 2017.

דח"כ - מפעלה של כיל חיפה בישראל נמצא בתהליך הסבה לשימוש בגז טבעי. זאת במסגרת, תהליך מעבר כולל של כיל למקורות אנרגיה ידידותיים יותר לסביבה בכל מתקניה.

מי"ה - בסביבת אזור התעשייה בסדום מופעלות על ידי כיל ים המלח, שלוש תחנות לניטור אוויר סביבתי, מתוקף חוק אוויר נקי. הנתונים הנמדדים באופן רציף משודרים באופן מקוון לאתר האינטרנט של מרכז הניטור הארצי של המשרד להגנת הסביבה, הפתוח לציבור הרחב.

המתקנים העיקריים של כיל אשלג ומגנזיום בסדום הוסבו באופן מלא לגז טבעי והם מחוברים לרשת הולכת הגז.

מגי"ה - ממתקני הייצור של מפעל מגנזיום בים המלח נפלטים בעיקר מזהמים אנאורגניים. ארובות מתקני הייצור מנוטרות, בכפוף להנחיות היתר הפליטה שניתן לחברה. במפעל מגנזיום בים המלח הותקנו גלאים המשדרים התראות באופן מקוון לרשויות איכות הסביבה.

נאות חובב - כיל מוצרים תעשייתיים מפעילה אמצעי בקרה וגילוי מתקדמים לצורך זיהוי תקלות במערכות התפעול של מתקניה ומערכות הטיפול בפליטות, כך שלפני שמתרחשת חריגה נעצרת פעילות הייצור של המתקן וכתוצאה מכך ננקטים צעדים למזעור פליטה בלתי מבוקרת בהתאם להוראות החוק ולתנאים שנקבעו ברישיון העסק שלה, בהיתר הרעלים ובהיתר הפליטה. בנוסף, מיושמות מתודולוגיות IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control), אשר מספקות הנחיות לכל הטכניקות למניעה וניטור פליטות לאוויר. להלן הפעולות העיקריות שנעשו על ידי כיל מוצרים תעשייתיים בתחום איכות האוויר: בוצעו השקעות במתקני הייצור במטרה לשפר מחזור והשבת ממיסים וחומרים אורגניים אחרים הנפלטות לאוויר באמצעות מערכות פחם פעיל ובכך לצמצם את הכמות הנפלטת של חומרים אלו לאוויר; בוצעו השקעות בטכנולוגיות חמצון קטליטי להפחתת פליטות תרכובות אורגניות נדיפות ועמידה בערכים מתקדמים על פי ה-BAT; בוצעו השקעות בהתקנה ובשדרוג פילטרים למניעת שחרור חלקיקים ממערכות טיפול בפסולת מוצקה; איטום פליטות בלתי מוקדיות באזורי פריקה וטעינה; מתבצעת עבודה שוטפת עבור תכנית ה-LDAR - לבקרה וטיפול בפליטות בלתי מוקדיות בסיוע חברה אירופאית.

שינויי האקלים מעסיקים ממשלות, ארגונים פרטיים ואת הציבור הרחב. הגברת הרגולציה על גזי חממה (Greenhouse gases - GHGs) יכולה להשפיע על פעולות כיל ולהתבטא בדרישות לשינויים בתהליכי הייצור או בהגדלת עלויות של חומרי גלם, אנרגיה, ייצור והובלה. החברה שואפת להוביל בהפחתת פליטות ככלל ובפליטות גזי חממה (GHG) בפרט. מאמצי החברה כוללים מעבר אסטרטגי לשימוש בגז טבעי במתקני החברה המרכזיים, שימוש בטכנולוגיות חדשות להפחתת פליטות בתהליכי ייצור ויוזמות נרחבות להתייעלות אנרגטית. כתוצאה ממאמצים אלו, בין השנים 2016 – 2008, הופחתו הפליטות של גזי החממה של החברה ב- 25%. בנוסף, כיל מקדמת פיתוח מוצרים חדשים התורמים לצמצום פליטות גזי חממה. החברה מבצעת מדידה שנתית של גזי החממה בכלל מתקני הייצור הפעילים שלה וכן ביצעה עד כה ניתוח של טביעת הרגל הפחמנית עבור למעלה מ- 60 ממוצריה.

אנו מדווחים באופן שנתי על הפליטות ומאמצינו בתחום שינויי האקלים לארגון ה- Carbon Disclosure Project (CDP), ארגון שלא למטרות רווח המקדם את נושא הפחתת פליטות גזי החממה. כתוצאה מרמת השקיפות הגבוהה מצד כיל וההפחתה המשמעותית בפליטות, העניק ה- CDP לחברה את הציון השני בטיבו, A-, בגין הדוח לשנת 2017. הציון לשנת 2017 מיקם את כיל ב-25% הגבוהים ביותר מבין 2,000 חברות גלובליות מדווחות. הציון היה השני בטיבו בקרב חברות ייצור הדשנים הגלובליות, והגבוה ביותר שהושג על-ידי חברה ישראלית (במשותף עם חברה נוספת).

אירופה

פליטות

באירופה, פליטות מזהמים מוסדרת במסגרת ה-EU IED – הדירקטיבה האירופית לעניין פליטות תעשייתיות (Industrial Emissions Directive). מבוצעים צעדים מניעתיים ושיטות מיטביות (BAT). ספי הפליטות ביחס לחומרים רלוונטיים נכללים כחלק מן האישורים הניתנים לחברה מטעם הרשויות. קיימים כללים המבטיחים הגנה על איכות האוויר, הקרקע והמים. באירופה, בקרת הפליטות הרלוונטיות מתבצעת על-ידי פיקוח של הרשויות, באמצעות ארגונים עצמאיים המוסמכים לפיקוח ובקרה פנימית. מפעלי כיל הנכללים תחת הדירקטיבה האירופית SEVESO, עורכים ביקורות בטיחות שוטפות ועורכים את הדוחות הנדרשים.

מקורות פליטה פוטנציאליים רלוונטיים נרשמים ומבוקרים באופן שוטף גם על-ידי הרשויות. במידת הצורך, מותקנות מערכות ניטור מקוונות. בנוסף, בוצעו השקעות בהתקנה ושדרוג של מערכות סינון, הפרדה וספיגה על מנת לעמוד במגבלות פליטות המזהמים לאוויר.

התוכנית האירופאית לסחר בפליטות גזי חממה

האיחוד האירופי, החתום על פרוטוקול קיוטו (אמנת המסגרת של האומות המאוחדות להתמודדות עם שינויי אקלים), הסכים על יעד מחייב להפחתת פליטות גזי החממה. הכלי המרכזי להשגת יעדי הפחתת הפליטות הוא תוכנית הסחר בפליטות של האיחוד האירופי (EU Emissions – EU ETS Trading Scheme), שהושקה ביום 1 בינואר 2005. בשלב הראשון והשני של תוכנית ה-EU ETS התחייבו המדינות האירופאיות שכל חברה תעשייתית הפולטת גזי חממה מעל לרף המינימאלי המוסכם, מחויבת בדיווח פליטותיה ובהגבלת הפליטות למכסה תקופתית ההולכת ופוחתת בהדרגה. בנוסף, הותר לחברות להפיק רווח כספי או תועלת על ידי מסחר בהיתרי הפליטה ("מכסות פחמן") שלא נוצלו. השלב השלישי בתוכנית החל ביום 1 בינואר 2013 ויופעל עד ליום 31 בדצמבר 2020. שלב זה כולל צמצום נוסף של הקצאה חופשית של מכסות פחמן לכל החברות התעשייתיות. חלק מאתריה הגדולים ביותר של כיל באירופה משתתפים בתוכנית ולפיכך מחויבים להפחית את הפליטות ו/או לרכוש מכסות פחמן. כיל עוקבת אחרי ההתפתחויות ואחר מדיניות הקצאת הפליטות של התוכנית, ולוקחת אותן בחשבון במסגרת השיקולים להקמת/רכישת אתרים חדשים באירופה ובעת בחינת ביצוע הרחבות משמעותיות באתריה הקיימים.

אמריקה

בצפון ודרום אמריקה, פליטות מזהמים לאוויר מוסדרות במסגרת היתרי פעילות הניתנים מטעם הסוכנות הרלוונטית האחראית על כל אתר ואתר. בארצות הברית, היתרי פליטה לאוויר ניתנים במסגרת ה-Clean Air Act של הסוכנות האמריקנית להגנת הסביבה (EPA). במקסיקו, פליטות מזהמים לאוויר מוסדרות במסגרת רישיון סביבתי יחיד המוענק לכל אתר או במסגרת LAU המוענק על-ידי SEMARNAT (המשרד לאיכות הסביבה ולמשאבי טבע של ממשלת מקסיקו). בברזיל, הפליטות לאוויר מוסדרות במסגרת רישיון הפעילות של האתר, שהוענק על-ידי CETESB - הרשות להגנת הסביבה של מדינת סאו פאולו.

ציוד לבקרת זיהום אוויר מופעל בכל רחבי המפעלים, על מנת לוודא שמתקני החברה עומדים בפרמטרים לעניין פליטות לאוויר שנקבעו על-ידי הרגולטורים. החברה מתמקדת בתחזוקה שוטפת של ציוד לבקרת פליטות מזהמים ושיפור היעילות של אמצעי הבקרה.

סין

מפעל הפוספט של החברה בסין נבדק אחת לחצי שנה על ידי המרכז לפיקוח סביבתי בדבר פליטות גז. על מנת לעמוד בתקנות ובמסגרות הרגולטוריות המקומיות במפעל הפוספט, החברה התאימה את מתקניה באמצעות התקנת מערכות ניטור לפליטת גז. המפעל עומד בכל החוקים והתקנות. בשנת 2017, חוות האמוניה שהייתה ממוקמת קרוב ליישוב סמוך למפעל, הועתקה לשטח המפעל.

אנרגיה

הנחיות ההתייעלות האנרגטית האירופית (EED)

ביום 4 בדצמבר 2012, נכנסו לתוקף הנחיות ההתייעלות האנרגטית העדכניות של האיחוד האירופי. יישום הצעדים הכלולים בהנחיות אלו נדרש בכל החברות הפעילות בשטחי האיחוד האירופי. ההנחיות מגדירות מסגרת משותפת של אמצעים לקידום ההתייעלות האנרגטית באיחוד, וזאת על מנת להבטיח את השגת יעדי האנרגיה של האיחוד האירופי עד שנת 2020. מטרת אלה כוללות הפחתה של 20% בפליטת גזי החממה ביחס לרמות של שנת 1990, הגדלת החלק של צריכת האנרגיה ממקורות מתחדשים מכלל הצריכה של האיחוד ל-20%, ושיפור של 20% ביעילות האנרגטית של האיחוד. לפיכך, כל מדינות האיחוד האירופי נדרשות להגביר את יעילות צריכת האנרגיה שלהן בכל שלבי שרשרת האנרגיה - המרה, שינוע וצריכה סופית. כיל מפתחת ומאמצת אסטרטגיות ונהלים בכל מפעליה באירופה על מנת לעמוד בפרשנויות המקומיות להנחיות אלו.

גז טבעי

מספר חברות בקבוצה בישראל חתומות על הסכמים לאספקת גז טבעי למפעלי הקבוצה בישראל עם מאגר "תמר". הכמויות הכוללות, על פי ההסכמים הקיימים, אמורות לספק את כל צרכי הגז של הקבוצה. בחודש פברואר 2018, התקשרה החברה בשני חוזי אספקה עם מאגר "תמר" ו"ליויתן" על מנת להבטיח את אספקת צרכי הגז שלה עד לשנת 2025 או עד לכניסת מאגר "כריש" ו-"תנין" לפעילות, כמוקדם מבניהם. ביום 5 בדצמבר 2017, חתמה כיל על חוזה עם חברת אנרג'יאן ישראל לימיטד לאספקת עד כ- BCM 13 גז טבעי לתקופה של 15 שנים, בסך של כ- 1.9 מיליארד דולר. החתימה על ההסכם מהווה אבן דרך משמעותית בדרך להבטחת אספקת גז עקבית למתקני החברה בישראל, במחיר תחרותי בהשוואה להסכמי אספקת הגז הנוכחיים.

הגדלת השימוש בגז טבעי במפעלי כיל צפויה להפחית במידה ניכרת פליטת מזהמים באזור המפעלים, לשפר את איכות התוצרת, להפחית את הוצאות האחזקה ולהביא לחסכון כספי ניכר כתוצאה מהמעבר משימוש בדלקים יקרים יותר.

למידע נוסף, ראה "סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית - א. תוצאות תפעוליות - גורמים מרכזיים המשפיעים על תוצאות הפעילות והמצב הכספי של כיל".

מניעת זיהום קרקע ושיקום קרקעות מזוהמות

כל המפעלים של החברה בישראל ביצעו סקרי קרקע היסטוריים, בהתאם לדרישה שהתקבלה בתנאים לקבלת רישיון עסק בנושא הסדרה משולבת, הגישו אותם למשרד להגנת הסביבה וממתינים להנחיות המשרד.

באתר סדום אותר זיהום היסטורי של מזוט בסמיכות למאגר התפעולי של המלח. כיל ים המלח הגישה למשרד להגנת הסביבה תכנית לטיפול באתר וממתינה להנחיותיו.

כמו כן, מחקר מי תהום בחוות מכלי הדלק של תחנות הכוח של מפעלי ים המלח שהזדהמה לא הצביע על זיהום במי תהום, עם זאת צפוי שיקום קרקע בעתיד. בתחנת הדלק הישנה בוצעו קידוחים ומתבצעת שאיבה של סולר ממי התהום שהזדהמו.

בנוסף, הסתיים יישום תוכנית אב רב-שנתית למניעת זיהומי קרקע מדלקים ושמיים באתרי חברת רותם.

שפכים ופסולות

בתהליכי הייצור במתקני כיל נוצרים פסולת מוצקה ושפכים תעשייתיים. בהתאם להיתר הזרמה, השפכים מוזרמים למקורות מים או לברכות אידוי.

ישראל

רותם - באתר רותם מיושמת תוכנית אב לטיפול בשפכים שמטרותיה העיקריות הן צמצום כמות השפכים, הפיכת חלק מהשפכים למוצרים, מיחזור השפכים, צמצום צריכת המים, טיפול בשפכים וניטרול ושיקום מאגרי השפכים.

בחודש יוני 2017, בעקבות קריסה חלקית של סוללה בברכה 3 במפעלי רותם אמפרט ישראל, ארעה דליפה לאפיק נחל אשלים. מיד עם קרות, האירוע רותם אמפרט ישראל החלה בפעילות אינטנסיבית לשיקום האפיק, בשיתוף פעולה מלא עם כל הרשויות הנוגעות בדבר. רותם אמפרט ישראל ביצעה סקרי קרקע וצמחיה בשטחי האפיק וכן בדיקה אווירית של האזור, והחלה במעקב צמוד על מצב האפיק. בנוסף, חוברו תשתיות מים, לטובת מי שתיה לבעלי חיים והשקיית הצמחייה, וכן לצורך שטיפת האפיק. למידע נוסף ראו ביאור 21 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה.

במפעל פריקלאס במישור רותם הוקם מתקן הסמכה וסינון לטיפול בפסולת.

מג"ה - החל מדצמבר 2017 הופסקה הזרמת השפכים של מפעל המגנזיום לים המלח ובכך התייתר היתר ההזרמה לים, שניתן על ידי המשרד להגנת הסביבה.

דח"כ - במתקן כיל חיפה בוצעו מספר תכניות הרצה (פיילוט) ביולוגיות במטרה למצוא פתרון שיאפשר עמידה באמות המידה לטיפול בשפכי המפעל המוזרמים לנחל הקישון, כפי שנקבעו על ידי ועדת ענבר. הפתרונות האפשריים נדונו עם המשרד להגנת הסביבה. במהלך הדיונים עם המשרד להגנת הסביבה, סוכם שכל חיפה לא תשקיע בבניית מתקן ביולוגי, אלא תנקוט בצעדים אחרים על מנת לשפר את איכות השפכים, וכי הסוגיה תיבחן מחדש בהמשך על-ידי הצדדים.

נאות חובב - במפעל תרכובות ברום קיים מתקן סניטרי לטיפול עצמאי בשפכים הסניטרים. השפכים המטופלים מוזרמים למגדלי הקירור. כמו כן, במפעל תרכובות ברום הוקם מתקן לטיפול בשפכים תעשייתיים, הכולל מערך הולכה, יחידה פיזיכימית, יחידת MBR ובריכות אידוי. המערכת נבנתה בהתאם לסטנדרט אמריקאי הכולל ניטור דליפות וניטור אויר. בשנת 2013, הושלמה ההקמה של בריכות האידוי וכל שפכי המפעל מוזרמים לבריכות האידוי החדשות.

קיימת פסולת מסוכנת במתקן הייצור של כיל בנאות חובב. על פי דרישות המשרד לאיכות הסביבה בישראל, על כיל לטפל בפסולת הקיימת (ההיסטורית) המאוחסנת באתר מיוחד בשטח המפעל, בשיתוף עם המשרד לאיכות הסביבה, ובפסולת השוטפת אשר נוצרת בתהליכי הייצור הקיימים במפעל. הטיפול בפסולת יהיה, בחלקו, באמצעות מתקן בעירה המשקם חומצה הידרוברומית, המופעל על ידי חברת הבת, וחלקו ישלח לטיפול חיצוני. ההפרשה המצטברת לטיפול בפסולת הסתכמה בכ-58 מיליון דולר. להערכת החברה, על בסיס המידע המצוי בידה נכון למועד אישור

הדוחות הכספיים, ההפרשה הכלולה בדוחות הכספיים מכסה את העלות המשוערת של הטיפול בפסולת ההיסטורית.

כיל מוצרים תעשייתיים מפעילה מעבדה מוסמכת מיוחדת למעקב וניתוח אחר איכות השפכים.

אירופה

באירופה, שפכים, פסולת מוצקה ופליטות מוסדרים במסגרת ה-EU IED – הדירקטיבה האירופית לעניין פליטות תעשייתיות (Industrial Emissions Directive). החברה נוקטת באמצעי בקרה וניהול פסולת, ומחויבת לדווח לרשויות על תוצאותיהם. תקנות לעניין שפכים, הכוללות את ערכי הסף, מוסדרות ברמת המדינה ובחלק מהמקרים ברמה המוניציפלית. בחברה קיימות הוראות לעניין מניעת זיהום ומנגנונים להערכת העמידה בערכי הסף.

השפכים עוברים טיפול מקדים חלקי ונשלחים למתקנים עירוניים ולצדדים שלישיים לטיפול סופי בטרם הזרמתם. בתהליכי הייצור, ככלל, לא נוצרים היקפים משמעותיים של פסולת מוצקה ישירה. ככל שיש צורך בפינויה של פסולת מוצקה, החברה ממלאת אחר כל דרישות התיעוד והאישורים בהתאם לתקנות האירופיות.

בשל זיהום פוספט בתת-הקרקע באתר לאדנבורג, ריכוז הפוספט מנוטר במספר בארות ודיווחים בעניין נמסרים באופן שוטף לרשויות.

בספרד נמשכה התוכנית הרב שנתית לשיקום ערמות המלח תוך התמקדות בניקוז שפכים וטיפול בבוצה. בשנת 2015, בהתאם לרגולציה בדבר ניהול פסולת בספרד, הגישה כיל איבריה לממשלת קטלוניה תכנית לשיקום אתרי כרייה לשני אתרי הייצור Suria ו-Sallent, הכוללת, תכנית לטיפול בערימות המלח ופרוק מתקנים. תכנית השיקום לאתר Suria עתידה להימשך עד לשנת 2094 ולאחר Sallent עד לשנת 2070. במהלך שנת 2016, לאור דיונים עם הרשויות בקשר עם התוכנית לטיפול בערימת המלח באתר Sallent נמצא, כי נדרשים מספר שינויים בתוכנית בקשר עם תהליך שאיבת המים המהווה חלק מתוכנית הפינוי. לפרטים נוספים ראה ביאור 21 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה.

אמריקה

באתרי החברה בצפון ודרום אמריקה, שפכים ופסולת מוצקה מוסדרים בהתאם לדרישות הרגולטוריות הספציפיות החלות במיקומו של כל אתר ואתר, בין אם מדינתיות (state) או פדראליות. בארצות הברית, שפכים ופסולת מוצקה מוסדרים במסגרת ה-Resource Conservation and Recovery Act של הסוכנות האמריקנית להגנת הסביבה (EPA). במקסיקו, הטיפול בפסולת ושפכים מוסדר במסגרת רישיון סביבתי יחיד המוענק לכל אתר או במסגרת LAU המוענק על-ידי SEMARNAT (המשרד לאיכות הסביבה ולמשאבי טבע של ממשלת מקסיקו). בברזיל, הטיפול בפסולת ושפכים מוסדר במסגרת רישיון הפעילות של האתר, שהוענק על-ידי CETESB - הרשות להגנת הסביבה של מדינת סאו פאולו.

ספקיה של כיל, המטפלים בפסולת, עוברים תהליך הסמכה, המסייע להבטיח שהפסולת מסווגת כיאות, שנהלי הטיפול בפסולת מבוצעים כראוי ושתהליכי הסילוק עומדים בדרישות הרגולטוריות. השפכים מנוהלים בהתאם להיתרי הזרמת שפכים תעשייתיים תחת פיקוחן של רשויות פדראליות, מדינתיות (state) או מקומיות. הטיפול בשפכים מתמקד בעיקר בטיפול כימי. פעולות לתחזוקת מערכות הטיפול בשפכים מבוצעות באופן שוטף.

סין

מפעל הפוספט בסין נמצא באזור כפרי. מתקני החברה בסין נבדקים אחת לחצי שנה על ידי המרכז לפיקוח סביבתי בדבר איסוף פסולת מוצקה ופסולת מסוכנת. על מנת לעמוד בתקנות ובמסגרות הרגולטוריות המקומיות, החברה התאימה את מתקניה במפעל באמצעות התקנת מערכות לסילוק שפכים והטייתם ממקורות מים נקיים, לרבות הזרמת מי גבס (הנוצרים כתוצרי לוואי בתהליכי הייצור) לבריכות ייעודיות להמשך טיפול. המפעל קיבל רישיון פריקת מזהמים ורישיונות סביבתיים מחמירים והוא עומד בכל החוקים והתקנות. בנוסף, נערכות בדיקות קרקע בתדירות שנתית בהתאם לדרישות הרגולטוריות.

חומרים מסוכנים

ישראל

כחלק מפעילותה, החברה מייצרת, מאחסנת, משנעת ומשתמשת בחומרים אשר עונים על ההגדרה של "חומר מסוכן" כהגדרתו בחוק חומרים מסוכנים הישראלי משנת 1993. העיסוק בחומרים אלה טעון היתר מיוחד ("היתר רעלים") המתחדש מדי שנה. לכל חברות הקבוצה היתר רעלים כנדרש בחוק והן פועלות על פי התנאים המיוחדים שנקבעו בו. דליפה של חומרים אלה או יציאתם מכלל שליטה עלולים לגרום לאירוע סביבתי ולנזק לסביבה ו/או לאדם. החברה נוקטת באמצעים למניעת אירועים אלו ונערכת באמצעות צוותי חרום וציוד מתאים להתמודדות עם אירועים מסוג זה.

אירופה

חלק מהחומרים בהם נעשה שימוש במתקני כיל באירופה (כגון חומרי גלם ועוד) נחשבים לחומרים מסוכנים. האישורים והרישומים הדרושים לחומרים מסוכנים מתקבלים ומתוחזקים. אמצעי ונהלי הבטיחות הרלוונטיים לעניין אחסון וטיפול בחומרים מיושמים ומתוחזקים. בנוסף לאמצעים אלה, נעשה שימוש אך ורק בספקים וחברות הובלה מוסמכים, והסמכה והכשרה של עובדים מתקיימת על בסיס קבוע. כל הדרישות המבוססות על מערכת ה-GHS לסיווג, תיווג ואריזה של כימיקלים (Globally Harmonized System of Classification, Labelling and Packaging of Chemicals) מיושמות וממולאות.

אמריקה

במתקני כיל בצפון ודרום אמריקה נעשה שימוש בחומרים מסוכנים כחומרי גלם וכן ניתן למצוא אותם גם כמוצרים מוגמרים. ככל שנדרש, החברה דואגת לקבלת ותחזוקת רישומים לעניין אחסון, טיפול והובלה של חומרים אלו. ננקטים צעדים שמטרתם להפחית את סיכויי הפליטה של חומרים מסוכנים, וזאת באמצעות הסמכה של ספקים ומובילים, הכשרת עובדים, קבלנים ומשווקים בדבר אופן הטיפול הנאות בחומרים אלו.

* ראה רשימת חברות בנות, לרבות שם ומדינת התאגדות או תושבות, בנספח לד"ח 20-F שהוגש לרשות ניירות הערך בארה"ב (SEC), אשר ניתן למצוא באתר ה- www.sec.gov SEC.

** בהתאם לבחינת החברה בשנת 2017 נמצא כי לא קיימת שליטה אפקטיבית על חברת Allana Afar וכתוצאה מכך הופסק איחוד חברת Allana Afar בדוחותיה הכספיים של החברה.

ד. רכוש קבוע

החברה מפעילה מתקני ייצור באתריה ברחבי העולם, כולל המתקנים הבאים:

- ישראל: במסגרת חוק זיכיון ים המלח, תשכ"א-1961 (להלן – חוק הזיכיון), כפי שתוקן בשנת 1986, לחברות כיל זכויות חכירה עד לשנת 2030 בבריכות המלח והקרנליט, מתקני השאיבה, ומתקני הייצור בסדום. לחברות כיל מתקני ייצור נוספים בישראל, הממוקמים על מקרקעין המוחכרים בחכירה לטווח ארוך והכוללים את המפעלים במישור רותם (חכירות בעיקר עד 2041-2028), אתרי אורון וצין השייכים לכיל פוספט (חכירות עד 2024-2017 - החברה נמצאת בתהליך מ"מ בקשר להארכת חלק מהסכמי החכירה), מתקני ייצור בנאות חובב השייכים לכיל מוצרים תעשייתיים (בחכירות עד 2048-2024), מתקני ייצור, אחסון ושינוע בקרית אתא השייכים לכיל דשנים מיוחדים ומעבדות כימיקלים ומחקר בקרית אתא השייכים לכיל דשנים מיוחדים ולכיל מוצרים תעשייתיים (חכירות שמסתיימות בין 2046 ועד 2049). בנוסף, בשימוש חברות כיל מחסנים ומתקני טעינה ופריקה בנמל אשדוד (חכירה עד 2030) ובנמל אילת (במשא ומתן להארכת הסכם).

- אירופה:

גרמניה – מתקני הייצור של כיל פוספט ממוקמים ב-Ludwigshafen ומתקני הייצור של כיל מוצרים תעשייתיים ממוקמים ב-Bitterfeld. מתקני הייצור של כיל רכיבי מזון מיוחדים ממוקמים ב-Ladenburg, (Rovita) Engelsberg ו-Hemmingen (Hagesüd). מתקני הייצור של כיל תוספים מתקדמים ממוקמים ב-Ladenburg וב-Köln. כל המתקנים באתרים אלו הינם בבעלות החברה.

הולנד – מתקני הייצור ב-Terneuzen בבעלות כיל מוצרים תעשייתיים. מתקן של כיל פוספט ב-Amsterdam אשר הסכם החכירה שלו בתוקף עד שנת 2034 (ותחת תנאים מסוימים עד 2044) ומתקן ייצור בדרום הולנד הממוקם על קרקע שחלקה בבעלות החברה וחלקה בחכירה ארוכת טווח.

ספרד – הזכויות במכרות האשלג והמלח הינם מכוח הסכמי הזיכיון המפורטים להלן. מתקני ייצור האשלג והמלח והמחסנים ומתקנים לפריקה וטעינה של כיל אשלג ומגנזיום ב-Catalonia הינם בבעלות החברה. כמו כן, לכיל דשנים מיוחדים מפעל בבעלות לייצור דשנים נוזליים ודשנים מסיסים בטוטנה, מפעל נוסף בבעלות לערבוב דשנים מוצקים בקרטחנה וזכיון על נמל בקרטחנה עד לשנת 2024.

בריטניה – הזכויות במכרות האשלג והמלח הינם מכוח הסכמי הזיכיון המפורטים להלן. מתקני ייצור האשלג והמלח ומחסנים של כיל אשלג ומגנזיום ב-Cleveland הינם בבעלות החברה. מחסנים ומתקני נמל לפריקה וטעינת צובר הינם בחכירה עד מרס 2034. בבעלות החברה שני מכרות כבול ואחד בחכירה וכן, בבעלות כיל דשנים מיוחדים מפעל להפקת כבול בצפון אנגליה.

אוסטריה – מפעל ייצור חלבוני החלב של כיל רכיבי מזון מיוחדים ב-Hartberg (Prolactal) הינו בבעלות החברה.

- צפון אמריקה ודרום אמריקה:

ארה"ב – עיקר מתקני הייצור של כיל מוצרים תעשייתיים ב-West Virginia בבעלות קבוצת כיל. מתקני הייצור של כיל תוספים מתקדמים ב-Lawrence, Kansas ו-St. Louis, Missouri הינם בבעלות קבוצת כיל. מתקני הייצור של כיל דשנים מיוחדים בדרום קרוליינה מופעלים תחת חכירות המסתיימות בשנת 2025.

מקסיקו – מפעל הייצור של כיל תוספים מתקדמים ב-Nuevo Leon הינו בבעלות החברה.

ברזיל – מתקן הייצור של כיל רכיבי מזון מיוחדים ב-Sao Jose dos Campos הינו בחכירה. בנוסף, מתקני הייצור של כיל תוספים מתקדמים ב-Sao Jose dos Campos וב-Cajati הינם בחכירה.

סין – הזכויות במכרות סלע הפוספט ב-Haikou Mine וב-Baitacun Mine הינן מכוח הסכמי הזיכיון המפורטים להלן. מפעל השטיפה הינו בבעלות החברה וממוקם על קרקע בחכירה.

בטבלה שלהלן מוצג מידע מסוים נוסף בנוגע לנכסים העיקריים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017.

סוג הנכס	מיקום	שטח (square feet)	מוצרים	בבעלות/ חכירה
מפעל	Mishor Rotem, Israel	27,524,194	מוצרים של כיל פוספט	בבעלות על קרקע חכורה
מפעל	Sodom, Israel	13,099,679 (לא כולל בריכות ומפעל המגזיום)	מוצרים של כיל אשלג ומגזיום	בבעלות על קרקע חכורה.
מפעל	Mishor Rotem, Israel	10,763,910	מוצרים של כיל מוצרים תעשייתיים	בבעלות על קרקע חכורה
מפעל	Neot Hovav, Israel	9,601,591	מוצרים של כיל מוצרים תעשייתיים	בבעלות על קרקע חכורה
מפעל	Zin, Israel	8,483,916	מוצרים של כיל פוספט	בבעלות על קרקע חכורה
מפעל	Kiryat Ata, Israel	6,888,903	מוצרים של כיל דשנים מיוחדים	בחכירה
מפעל	Oron, Israel	4,413,240 (לא כולל מאגר פוספט)	מוצרים של כיל פוספט	בבעלות על קרקע חכורה
מפעל	Sodom, Israel	4,088,800	מוצרי מגזיום (כיל אשלג ומגזיום)	בבעלות על קרקע חכורה
מפעל	Sodom, Israel	2,326,060	מוצרים של כיל מוצרים תעשייתיים	בבעלות על קרקע חכורה.
מסוע	Sodom, Israel	1,970,333	מתקן תעבורה עבור כיל אשלג ומגזיום	בבעלות על קרקע חכורה
תחנת שאיבה	Sodom, Israel	920,314	תחנת שאיבה עבור כיל אשלג ומגזיום	בבעלות על קרקע חכורה.
מפעל	Sodom, Israel	667,362	מוצרים של כיל מוצרים תעשייתיים	בבעלות על קרקע חכורה
מחסן ומתקן טעינה	Ashdod, Israel	664,133	מחסן עבור מוצרי מגזר המינרלים החיוניים	בחכירה
תחנת כח	Sodom, Israel	645,856	ייצור חשמל וקיטור עבור כיל אשלג ומגזיום	בבעלות על קרקע חכורה.
משרד	Beer Sheva, Israel	495,883	כיל מוצרים תעשייתיים	בבעלות
מפעל	Mishor Rotem, Israel	398,264	מוצרים של כיל תוספים מתקדמים	בבעלות על קרקע חכורה
מחסן ומתקן טעינה	Eilat, Israel	152,557	מחסן עבור מוצרי מגזר המינרלים החיוניים	בחכירה
משרד המטה	Tel Aviv, Israel	25,318	משרדי מטה החברה	בחכירה
מפעל	Catalonia, Spain	48,491,416	מכרות, מתקני ייצור ומחסנים עבור מוצרי כיל אשלג ומגזיום	בבעלות
מפעל	Totana, Spain	2,210,261	מוצרים של כיל דשנים מיוחדים	בבעלות
מפעל	Cartagena, Spain	209,853	מוצרים של כיל דשנים מיוחדים	בבעלות

מחסן ומתקן טעינה	184,342	Cartagena, Spain	אחסון עבור מוצרים של כיל דשנים מיוחדים	בחכירה
מפעל	41,263	Mieres (Asturias), Spain	מוצרים של כיל תוספים מתקדמים	בבעלות
מפעל	828,017	Jiaxing, China	מוצרים של כיל מוצרים תעשייתיים	בבעלות על קרקע חכורה
מפעל	692,045	Shan Dong, China	מוצרים של כיל מוצרים תעשייתיים	בבעלות על קרקע חכורה
מפעל	458,394	Kunming, Yunnan, China	מפעל ייצור עבור כיל פוספט	בבעלות על קרקע חכורה
מפעל	358,793	Lian Yungang, China	מוצרים של כיל מוצרים תעשייתיים	בבעלות על קרקע חכורה
מפעל	290,420	Kunming, Yunnan, China	מוצרים של כיל תוספים מתקדמים	בבעלות על קרקע חכורה
תחנת שאיבה	2,231	Kunming, Yunnan, China	תחנת שאיבה עבור כיל פוספט	בבעלות על קרקע חכורה
אדמת כבול	17,760,451	Nutberry and Douglas Water, United Kingdom	מכרה כבול - כיל דשנים מיוחדים	בבעלות
מפעל	13,239,609	Cleveland, United Kingdom	מוצרים של כיל אשלג ומגנזיום	בבעלות
אדמת כבול	4,305,564	Creca, United Kingdom	מכרה כבול- כיל דשנים מיוחדים	בחכירה
מפעל	322,917	Nutberry, United Kingdom	מוצרים של כיל דשנים מיוחדים	בבעלות
מפעל	1,206,527	Terneuzen, the Netherlands	מוצרים של כיל מוצרים תעשייתיים	בבעלות
מפעל	481,802	Heerlen, the Netherlands	מוצרים של כיל דשנים מיוחדים	בבעלות ובחכירה
מפעל	349,827	Amsterdam, the Netherlands	מוצרים ומרכז לוגיסטי של כיל פוספט	בבעלות על קרקע חכורה
משרד המטה באירופה	59,055	Amsterdam, The Netherlands	משרדי מטה החברה באירופה	בחכירה
מפעל	1,742,400	Gallipolis Ferry, West Virginia, United States	מוצרים של כיל מוצרים תעשייתיים	בבעלות
מפעל	179,689	Lawrence, Kansas, United States	מוצרים של כיל תוספים מתקדמים	בבעלות
מפעל	172,361	Carondelet, Missouri, United States	מוצרים של כיל תוספים מתקדמים	בבעלות
מפעל	103,600	Rancho Cucamonga, California, United States	מוצרים של כיל תוספים מתקדמים	בחכירה
מפעל	100,000	North Charleston, South Carolina, United States	מוצרים של כיל דשנים מיוחדים	בחכירה
מפעל	40,000	Summerville, South Carolina, United States	מוצרים של כיל דשנים מיוחדים	בחכירה
משרד המטה בארה"ב	45,595	St. Louis, Missouri, United States	משרדי מטה החברה בארה"ב	בחכירה
מפעל	6,996,541	Ludwigshafen, Germany	מוצרים של כיל פוספט ושירותי תשתיות	בבעלות

מפעל	Ladenburg, Germany	1,569,764	מוצרים של כיל תוספים מתקדמים וכיל רכיבי מזון מיוחדים	בבעלות
מפעל	Bitterfeld, Germany	514,031	מוצרים של כיל מוצרים תעשייתיים	בבעלות
מפעל	Engelsberg, Germany	356,823	מוצרים של כיל רכיבי מזון מיוחדים	בבעלות
מפעל	Hemmingen, Germany	175,042	מוצרים של כיל רכיבי מזון מיוחדים	בבעלות
מפעל	Cologne, Germany	64,540	מוצרים של כיל תוספים מתקדמים	בבעלות על קרקע חכורה
מפעל	Cajati, Brazil	413,959	מוצרים של כיל תוספים מתקדמים	בבעלות
מפעל	Sao Jose dos Campos, Brazil	מפעל פוספטים: 137,573 מפעל ערבוב: 80,729	מוצרים של כיל תוספים מתקדמים וכיל רכיבי מזון מיוחדים	בבעלות על קרקע חכורה (ללא עלות)
מפעל	Belgium	128,693	מוצרים של כיל דשנים מיוחדים	בבעלות
מפעל	Calais, France	483,568	מוצרים של כיל מוצרים תעשייתיים	בבעלות
מפעל	Nuevo Leon, Mexico	152,408	מוצרים של כיל תוספים מתקדמים	בבעלות
מפעל	Bandirma, Turkey	375,187	מוצרים של כיל פוספט	בבעלות
מפעל	Hartberg, Austria	692,937	מוצרים של כיל רכיבי מזון מיוחדים	בבעלות
מפעל	Heatherton, Australia	64,583	מוצרים של כיל רכיבי מזון מיוחדים	בחכירה

חכירות, רישיונות והיתרים אחרים

היתרי הפקה מבארות מים

אספקת המים למפעלי כיל ים המלח, באזור ים המלח, נעשית באמצעות מערך בארות מים שהחברה מפעילה, בשטח הזיכיון ומחוצה לו. לחברה הסכמי חכירה עם רשות מקרקעי ישראל (להלן: רמ"י) והיתרי הפקה מרשות המים לבארות אלו. לכל ים המלח שבע בארות מים בעין עופרים (הנמצאות מחוץ לתחום הזיכיון). תקופת החכירה בשטחי בארות אלו הסתיימו בשנת 2009. בקשה להארכת תקופת החכירה הוגשה לרמ"י באותה השנה. רק בתחילת 2016 נחתמו ע"י רמ"י חוזים חדשים, לשבע שנים, במקום אלו שהסתיימו בשנת 2009, כאשר תוקפם של חוזים אלו פג בסמוך למועד חתימתם. כיל ים המלח מטפלת בחידוש החוזים הללו.

במהלך שנת 2017 נחקק תיקון לחוק המים לפיו מפקי מים פרטיים יחויבו בהיטל כספי בגין המים שנשאבים מהבארות בכפוף לאיכות המים ולסייגים נוספים. משמעותה של החקיקה על כיל ים המלח הינה השתת עלויות בגין מי הבארות, הנמצאים באזור שטח הזיכיון, בהן עושה כיל ים המלח שימוש אשר עד כה הופקו ללא תשלום נוסף מעבר לעלויות ההפקה העצמיות של החברה. החברה בוחנת את תחולתו של התיקון לחוק על כיל ים המלח וזאת לאור חוק הזיכיון החל על החברה. במידה והתיקון לחוק חל על כיל ים המלח, להערכת החברה ההשפעה הכספית על החברה אינה צפויה להיות מהותית.

רישיונות עסק והיתרים אחרים

בחדש נובמבר 2013 נכנסה לתוקף רפורמה בחוק רישוי עסקים, תשכ"ח 1968, שבה נקבע, בין היתר, שרישיונות עסק בישראל לא יהיו בלתי מוגבלים בזמן וכל רישיון יהיה בתוקף לתקופה של שנה עד חמש עשרה שנים, בהתאם לסוג הפעילות שאותה מכסה הרישיון. כמו כן, פעילויות הטעונות רישיון בהתאם לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשע"ג- 2013, תהיינה כפופות למפרטים אחידים שיפורסמו על ידי הרשויות כמפורט בצו, לרבות המשרד לאיכות הסביבה.

עד היום הנפיקו לאתרי כיל בישראל רישיונות עסק תקפים ובלתי מוגבלים בזמן, על פי דין. על פי הרפורמה כאמור, כל רישיונות העסק של כיל יפקעו ויחייבו חידוש שלוש שנים לאחר שיפורסמו ה"מפרטים האחידים" ולאחר קבלת הודעה מרשות הרישוי, מלבד אלה עבור תחנות כוח ואחסון דשנים (אשר מחזיקים כיום ברישיון עסק לצמיתות), אשר יישארו בלתי מוגבלים בזמן.

בנוסף, לאתרי כיל בישראל היתרים ברי תוקף לחומרים רעילים על פי החוק הישראלי לחומרים מסוכנים, תשנ"ג-1993. ההיתרים ניתנו על ידי המשרד להגנת הסביבה לתקופה של שנה אחת. חידוש ההיתרים מתבצע באופן שוטף. בהיתר לחומרים רעילים שניתן לתרכובות ברום נקבעו תנאים נוספים, לרבות דרישות לניהול סיכונים וסקרים סיסמיים בהתאם להנחיות המשרד.

מפעל כיל מוצרים תעשייתיים בנאות חובב מזרים שפכים תעשייתיים לבריכות האידוי בהתאם לדרישות רישיונות העסק של המפעל. עלויות חידוש הרישוי אינן מהותיות. כמו כן, למפעל פריקלאס במישור רותם היתר בר תוקף להזרמת תמלחת לים המלח (בתוקף עד ל-2021).

כיל חיפה מחזיקה בהיתר בר-תוקף להזרמת שפכים תעשייתיים לנחל הקישון.

לכיל ים המלח היתר בר תוקף להזרמת שפכים תעשייתיים לים המלח (בתוקף עד ל-2020), לפי החוק הישראלי למניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, תשמ"ח-1988.

החל מדצמבר 2017 הופסקה הזרמת השפכים של מפעל המגנזיום לים המלח ובכך התייתר היתר ההזרמה לים, שניתן למפעל על ידי המשרד להגנת הסביבה. המשרד להגנת הסביבה צפוי להוסיף תנאים נוספים לעניין השפכים, במסגרת תנאי רישיון העסק. בשלב זה, לא ניתן להעריך מה יהיו התנאים הנוספים ואת השפעתם.

החברות מחזיקות גם בהיתרי פליטה מתוקף חוק אויר נקי הישראלי משנת 2008 (חוק אויר נקי).

כחלק מפעילות הייצור בחברת רותם אמפרט ישראל, החברה מקימה ומפעילה בריכות לאגירת מי גבס הנוצרים בתהליכי הייצור. למידע נוסף אודות היתרי ההקמה וההפעלה של הבריכות כאמור, ראה ביאור 21 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה ו"סעיף 3 - מידע עיקרי- ד. גורמי סיכון".

כיל פועלת בהתאם לתנאים שנקבעו ברישיונות ובהיתרים. בכל מקרה שבו מתגלה פער כלשהו ביחס לדרישות תנאים אלה, החברה פועלת להשלמת הפער, בתיאום עם המשרד להגנת הסביבה.

פעילות הפקה וכרייה של מינרלים

פעולות הכרייה של כיל תלויות בזיכיונות, בהרשאות ובהיתרים הניתנים על ידי הממשלות במדינות שבהן נמצאים המכרות.

תמורת הזיכיונות, כיל משלמת תמלוגים ומסים לממשלות במדינות ישראל, סין, אנגליה וספרד. להלן סך התמלוגים אשר שולמו בשנים 2015, 2016 ו-2017:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ישראל	מחוז לישראל	סה"כ
	מיליוני דולר		
2017 *	64	4	68
2016	58	9	67
2015 *	101	5	106

* בשנים 2017 ו-2015, שילמה החברה סכומים נוספים בסך של 68 מיליון דולר ו-152 מיליון דולר, בהתאמה, בגין תמלוגים בישראל עבור תקופות עבר.

להלן תיאור של הנכסים המהותיים שמהם החברה כורה ומפיקה ומינרלים. למידע נוסף אודות העלות הכוללת של הרכוש הקבוע והנכסים הבלתי מוחשיים (כולל זיכיונות וזכויות כרייה) ראה ביאור 12 וביאור 13 בהתאמה, לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה.

ים המלח

ריכוזם של המינרלים המופקים מים המלח (לרבות אשלג, ברומ, מלח, תחמוצת מגנזיום, מגנזיום כלורי ומגנזיום מתכתי), המהווים את חומרי הגלם לייצור, הינו במגמת עלייה בשל הגרעון ההידרולוגי בו מצוי ים המלח בעשרות השנים האחרונות.

ההפקה של מינרלים מים המלח מתחילה בתהליך של אידוי המסתייע באקלים המדברי החם והיבש של אזור ים המלח השוכן במקום הנמוך בכדור הארץ כ-430 מטר מתחת לפני הים. בשל הגרעון ההידרולוגי מפלס הים יורד בקצב של 1.1 מטר בשנה ונמצא היום כ-430 מטר מתחת לפני הים. כתוצאה מירידה זו, ים המלח נחלק לשני חלקים: האגן הצפוני הטבעי והאגן הדרומי שעל בסיסו הוקמו סכרים ונוצרו בריכות אידוי מלאכותיות.

הזרמת המים מהאגן הצפוני אל בריכות האידוי (מרחק של כ-12 קילומטרים) הינו השלב הראשון של תהליך ההפקה. תחנת השאיבה של החברה P-88 הינה בעלת קיבולת שאיבה של 100,000 מטרים מעוקבים לשעה. בשנת 2017, הזרימה החברה כ-420 מיליון מטרים מעוקבים של מים מהאגן הצפוני אל בריכות האידוי. מתוך כמות זו כ-270 מיליון מטרים מעוקבים של תמיסות הוחזרו אל האגן הצפוני של ים המלח בתום התהליך. בשנת 2017, הפיקה החברה מים המלח כ-3.7 מיליוני טון מטרי של אשלג, 180 אלפי טון מטרי של ברומ, 23 אלפי טון מטרי של מגנזיום מתכתי, 227 אלפי טון מטרי של מלח ו-90 אלפי טון מטרי של מגנזיום כלורי מוצק. בכוונת החברה לבנות תחנת שאיבה חדשה (להלן – תחנת השאיבה P-9) מהאגן הצפוני אל בריכות האידוי וזאת לנוכח סיום פעילותה של תחנת השאיבה P-88 בשל נסיגת מפלס המים. החברה ביצעה השקעה נוספת והאריכה את חיי תחנת השאיבה הנוכחית (P-88) כך שתוכל לפעול עד שנת 2021. במהלך שנת 2017, אישר הדירקטוריון השקעה של 249 מיליון דולר בהקמת תחנת השאיבה P-9. במחצית השניה של שנת 2017, חתמה מי"ה על הסכמים בהיקף של כ-115 מיליון דולר להקמת תחנת השאיבה P-9 עם מספר חברות ביצוע ותשתית. תחנת השאיבה P-9 צפויה להתחיל לפעול במהלך 2020. היתרי הבניה נתקבלו ועבודות הבנייה החלו – הן בפרויקט הקציר והן בתחנת השאיבה P-9.

בשנת 2015, הוגש ערר לבית הדין לענייני מים על ידי אדם, טבע ודין (אט"ד) ובה מתבקש בית הדין לחייב את רשות המים והביוב הממשלתית להוציא למי"ה רישיון הפקה על פי חוק המים בהקשר להעברת מים מהאגן הצפוני של ים המלח לבריכות האידוי שבאגן הדרומי של הים על מנת להסדיר ולפקח, במסגרת רישיון ההפקה, על העברת המים כאמור בהיבטים שונים, לרבות

הגבלה על הכמות המועברת. בחודש אוגוסט 2016, הוציאה רשות המים והביוב הממשלתית הנחיות למי"ה (שלא במסגרת רישיון הפקה), לאחר שמיעת עמדתה, הכוללות הגבלה של כמויות המים המועברות וכן מנגנוני דיווח על כמויות השאיבה. ביום 21 בינואר 2018, הגישה החברה את כתב ההגנה מטעמה שבו היא חולקת על טענות אט"ד. להערכת החברה ההליכים המשפטיים בנושא כאמור יסתיימו ללא השפעה מהותית על פעילות חברה. לפרטים נוספים, ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ד. רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים עיקריים-היתרי הפקה מבארות מים".

בריות האידוי מכסות שטח של כ- 150 קמ"ר ומחולקות לשתי מערכות משנה - מערכת בריכות לשיקוע מלח המהווה מינרל טפל בתהליך הייצור ומערכת בריכות לשיקוע מינרל הקרנליט (מינרל המטרה המהווה חומר גלם לייצור האשלג).

בריות המלח (בריות מספר 5) הינה הבריות הגדולה ביותר במערכת הבריות והיא מכסה שטח של כ- 80 קמ"ר. הבריות נבנתה במהלך שנות ה- 60 של המאה העשרים באמצעות הקמה של סכר גדול, אשר במרכז הסוללה התוחמת אותו הותקן חציץ (קיר שיגומים וחרסית) לאיטום ומניעת דליפת תמיסות. סכר זה תוחם את חלקו הדרומי של ים המלח בצד הישראלי ומאפשר את המשך קיומו של האגן הדרומי הודות למערכת תחנות שאיבה ותעלות הזנה המופעלות כחלק מהמערך התפעולי התעשייתי של בריכות האידוי. תהליכי האידוי גורמים להתרכזות התמיסות ולשקיעת מלח בתחתית הבריות. מי התמלחת הנותרים עשירים באשלג, מגנזיום וברומיד. תמלחות אלה נשאבות למערכת בריכות נוספות, וכתוצאה מהמשך האידוי שוקע הקרנליט. קרנליט הינו חומר הגלם המשמש לייצור אשלג, מגנזיום מתכתי וכלור. הקרנליט "נקצר" באמצעות דוברות ונשלח כתרחיף למפעלי הייצור של החברה. התמיסות הסופיות מקצה בריכות הקרנליט משמשות כחומר גלם לייצור ברום ומגנזיום כלורי.

כ- 20 מיליון טון מלח שוקע ויוצר שכבה של כ- 20 סנטימטרים בקרקעית בריכת 5 מדי שנה. שקיעת המלח גורמת להקטנת נפח התמיסות בבריות. תהליך הייצור מחייב לשמר כמות קבועה של תמיסות בבריות ולכן מפלס התמיסות בבריות מוגבה מדי שנה בהתאם לקצב עליית קרקעית הבריות.

בחוף המערבי של הבריות ממוקמים בתי המלון של עין בוקק וחמי זוהר, היישוב נווה זוהר ומתקנים ותשתיות אחרים. עלית מפלס מי הבריות מעל לגובה מסוים עלולה לגרום נזק ליסודות ולמבנים של בתי המלון הנמצאים בסמוך לשפת הבריות, ליישוב נווה זוהר ולתשתיות אחרות הפרוסות בחוף המערבי לאורך הבריות. המצב המתואר לעיל מחייב הקמת הגנות לתשתיות ולמתקנים של בתי המלון השוכנים על שפת הבריות.

פרויקט ההקמה של הגנות החוף על בתי המלון והתשתיות לחופה של הבריות מתבצע מזה שנים. במסגרתו, מוגבהת מעת לעת הסוללה לאורך החוף המערבי של הבריות, מול בתי המלון בשילוב, במרבית המקומות, עם מערכת להשפלת מי תהום. נכון למועד הדיווח, קיימת הסכמה בין מי"ה ובין ממשלת ישראל לפיה, החברה תישא ב- 39.5% מעלויות מימון הגנות החוף והמדינה תישא ביתרת המימון. הגנות החוף טרם הושלמו במלואן, אבל הסוללות הוגבהו לגובה המאפשר הגבהת המפלס עד לגובה 15.1 מטר.

בחודש יולי 2012, נחתם הסכם עם ממשלת ישראל בעניין "ביצוע פרויקט הגנות ים המלח ומימונו והגדלת התמלוגים המשולמים למדינה" (להלן - פרויקט קציר המלח). מטרת פרויקט קציר המלח היא לשמש פתרון של קבע להעלאת מפלס המים בבריות ולייצב את המפלס בה על גובה קבוע באמצעות קציר המלח מקרקעית הבריות והעברתו לאגן הצפוני של ים המלח.

עיקרי ההסכם הינם כדלקמן:

א. תכנון וביצוע פרויקט קציר המלח יבוצעו על ידי מי"ה.

ב. פרויקט קציר המלח, וכן פרויקט תחנת השאיבה החדשה שתוקם (להלן - תחנת השאיבה P-9), מהווים פרויקטים של תשתית לאומית שיקודמו בות"ל.

ג. החל מיום 1 בינואר 2017, מפלס המים בבריכה לא יעלה על 15.1 מטר ברשת מ"ה (כ-390 מטרים מתחת למפלס הים). מ"ה תידרש לפצות בגין נזקים שיגרמו, אם יגרמו, כתוצאה מעליית המפלס מעבר למפלס שנקבע. במקרה של חריגה מהותית מלוחות הזמנים לביצוע פרויקט קציר המלח, כתוצאה מדרישת שינויים על ידי מוסדות תכנון, שבעטיה לא אושרה התכנית במועד, או כתוצאה מהחלטה שיפוטית שגרמה לעיכוב של שנה לפחות במתן תוקף לתכנית פרויקט קציר המלח על ידי מוסדות התכנון, מבלי שהחברה הפרה את חובותיה, תהיה החברה רשאית לבקש את העלאת המפלס מעבר לאמור לעיל.

בחדש דצמבר 2015, אושרה על ידי הות"ל תכנית תשתית לאומית 35א (תת"ל) (להלן- התכנית), אשר כוללת את התשתית הסטטוטורית להקמת פרויקט קציר המלח בבריכה 5 וכן להקמת תחנת השאיבה P-9 באגן הצפוני של ים המלח. בחדש מרס 2016, אושרה התוכנית גם על ידי הממשלה. במחצית השניה של שנת 2017, חתמה מ"ה על הסכמים בהיקף של כ-115 מיליון דולר להקמת תחנת השאיבה P-9 עם מספר חברות ביצוע ותשתית. תחנת השאיבה P-9 צפויה להתחיל לפעול במהלך 2020. היתרי הבניה נתקבלו ועבודות הבנייה החלו – הן בפרויקט הקציר והן בתחנת השאיבה P-9.

ד. העלאת שיעור התמלוגים מ-5% ל-10% מהמכירות, בעד כל כמות של כלוריד האשלג שתמכור החברה בשנה נתונה, מעבר לכמות של 1.5 מיליון טון. עדכון שיעור התמלוגים, כאמור, חל בגין מכירות מיום 1 בינואר 2012. בחדש יולי 2012, במסגרת ההסכם, התחייבה הממשלה שלעת זו היא אינה רואה צורך בביצוע שינויים נוספים במדיניותה הפיסקאלית הספציפית, בקשר עם כריית המחצבים בים המלח, לרבות ניצולם המסחרי, ולכן, לעת הזו, לא תיזום ואף תתנגד, לפי העניין, להצעות חוק בעניין זה. הסכמת החברה, להעלאת שיעור התמלוגים, כאמור, מותנה ביישום החלטת הממשלה. עוד נקבע בהסכם, כי אם יחוקק חיקוק שישנה את המדיניות הפיסקלית הספציפית בקשר עם רווחים או תמלוגים הנובעים מכריית מחצבים מים המלח לא תחול הסכמת החברה להעלאת שיעור התמלוגים על הכמויות העודפות המצוינות לעיל, החל מהמועד בו ייגבה מס נוסף על פי אותו חיקוק. בחדש נובמבר 2015, פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית, הכולל את יישום המלצות ועדת ששינסקי הדנות בתמלוגים ובמיסוי רווחי יתר על מינרלים מים המלח. החוק נכנס לתוקף החל מיום 1 בינואר 2016.

החברה תישא ב-80% מעלות פרויקט קציר המלח והממשלה תישא ב-20% מעלות פרויקט קציר המלח, אולם, חלקה של הממשלה לא יעלה על 1.4 מיליארד ש"ח.

בחדש אפריל 2017, לאחר קבלת כל ההיתרים לביצוע קציר המלח עם ממשלת ישראל, אישר דירקטוריון כיל תקציב בסך של כ-280 מיליון דולר לצורך התקדמות בביצוע קציר המלח בים המלח. תקציב זה, שהינו חלק מעלות פרויקט קציר המלח, ייפרס על פני 13 שנים, ומהווה את חלקה של כיל (80%) בעלות ביצוע חלק זה. בחדש אוקטובר 2017, חתמה מ"ה על הסכם, שעלותו עבור כיל הינה 280 מיליון דולר, לביצוע השלב הראשון של פרויקט קציר המלח, עם חברה קבלנית Holland Shallow Seas Dredging, Ltd, אשר תחל בבניית מחפר ימי ייחודי המיועד לביצוע קציר המלח. המחפר הימי צפוי להתחיל לפעול במחצית הראשונה של שנת 2019. עד אז, ההכנות ההנדסיות-תפעוליות ועבודות התשתית הנרחבות אשר מבוצעות בשנים האחרונות מתוכננות להסתיים ופעולות קציר המלח צפויות להתחיל.

אישורו של כל אחד משלבי התכנית עד למועדים הרלבנטיים כפי שנקבעו בלוח הזמנים של הפרויקט הוא חיוני להמשך תהליך הייצור של כיל ים המלח, ועיכובים בקבלת האישורים עלולים לגרום לנזק או הפסדים.

הירידה במפלס ים המלח ועליית מפלס המים בבריכה 5 כמתואר לעיל הינן שתי תופעות שונות המתרחשות בו זמנית ולכאורה סותרות זו את זו, בריכה 5 ממוקמת באגן הדרומי ומופרדת מהאגן הצפוני של ים המלח ומשכך הזרמה שוטפת של מים לבריכה מחייבת שימוש בתחנת שאיבה מיוחדת. "סעיף 3 - מידע עיקרי- ד. גורמי סיכון- נדרשת הקמה של תחנת שאיבה חדשה עקב הירידה במפלס המים של האגן הצפוני בים המלח". בעוד מפלס המים בבריכה 5 עולה בעקבות ההצטברות של מלח בקרקעיתה והשאיבה הנמשכת של מים מהאגן הצפוני של

ים המלח, מפלס המים באגן הצפוני כאמור הולך ויורד. כתוצאה מירידת המפלס מתרחשת תופעת הבולענים והתחתרות נחל ערבה. תופעת הבולענים, המיוחסת בעיקר לירידת מפלס ים המלח, הולכת ומתפשטת באזור ים המלח. מרבית הבולענים מתפתחים בסמוך לאגן הצפוני של ים המלח שבו אין לכיל פעילות רבה. יחד עם זאת, באזור בריכות האידוי ובמקומות נוספים בתחומי כיל ים המלח נוצרו בולענים מתחת לפני הקרקע. היווצרות הבולענים מתחת לסוללות עלולה לגרום לפריצה של הסוללות ולאיבוד התמיסות בבריכות. כיל פועלת לאיתור התפתחות בולענים אלו בתחומי המפעל ולאורך הסוללות ולסתימתם כאשר הם מתגלים.

גורם סיכון נוסף הוא התחתרות נחל ערבה, הזורם על הגבול הבינלאומי בין ישראל ולבין ירדן. התחתרות זו עלולה לסכן את יציבות הסוללות המזרחיות בעתיד במערך בריכות המלח והקרנליט. החברה פועלת ללימוד הנושא ומציאת פתרונות למניעת או האטת התופעה בטווח הארוך. החברה מנהלת מעקב שוטף וכן מבצעת פעולות בשטח על מנת להגן על הסוללות. כמו כן, בכוונת כיל אשגל ומגנזיום לבצע קדם פרויקט לבחינת פתרונות וחלופות אפשריים.

בבעלותנו ובתפעולנו תחנת כוח בהספק של 110 MWH שכיום מוגבלת לכ- 60 MWH עקב מגבלות איכות סביבה, המספקת חלק משמעותי מהחשמל המשמש את מפעלי הייצור של החברה בים המלח. יתר החשמל נרכש מחברת החשמל לישראל, ומ- OPC יצרן חשמל פרטי שהינו צד קשור.

בשנת 2012, התקשרה החברה, בהסכמים לצורך ביצוע פרויקט הקמה (EPC) של תחנת קוגנרציה חדשה בסדום (להלן - התחנה). התחנה תהיה בעלת כושר ייצור של 330 טון קיטור לשעה וכושר ייצור חשמל של כ- 230 MWH, אשר יספקו את צורכי החשמל והקיטור למתקני הייצור באתר סדום וללקוחות חיצוניים. בכוונת החברה להפעיל את התחנה במקביל לתחנה הקיימת שתופעל חלקית במתכונת "גיבוי חם" לייצור חשמל וקיטור. סך הכל ייצור החשמל בטווח הקצר יהיה כ- 245 MWH.

במהלך שנת 2015, נקלע הקבלן המבצע (החברה הספרדית - Abengoa) לקשיים פיננסיים. בחודש אוקטובר 2016, אישר בית המשפט בספרד הסדר חוב, בין הקבלן המבצע לנושיו, המאפשר את המשך פעילותו בפרויקט תחנת הכוח. בחודש ספטמבר 2017, הודיעה החברה לקבלן המבצע על ביטול הסכם ההקמה וזאת נוכח שורה של הפרות ההסכם על ידי הקבלן המבצע. החברה מתכננת את השלמת ההקמה של התחנה והפעלתה המלאה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2018.

דרכי השינוע ממפעל החברה בים המלח הינן באמצעות מסוע מהמפעל למסילת הרכבת לכיוון נמל אשדוד ומכביש מספר 90 לכיוון נמל אילת.

הנגב

החברה מפעילה אתרים לכרייה של פוספט במכרות פתוחים באורון, רותם וצין אשר נמצאים באזור הנגב, בדרום ישראל. השר לתשתיות לאומיות מכוח פקודת המכרות באמצעות המפקח על המכרות במשרדו ("המפקח"), החליט להרחיב את תחום זיכיון שדה רותם (בתוקף עד לתום שנת 2021) כך שיכלול את שדה חתרורים. תחום זיכיון רותם הורחב כאמור, והנושא הועבר לרשות מקרקעי ישראל לטיפול בהרחבה של תחום הרשאת הכרייה לשדה רותם, בהתאם להרחבת תחום הזיכיון.

החברה פועלת לקידום תכנית הכרייה של פוספטים בשדה בריר (הממוקם בחלקו הדרומי של שדה זוהר דרום) בנגב ישראל. בחודש דצמבר 2015, אישרה המועצה הארצית לתכנון ולבנייה (להלן - המועצה הארצית) את מסמך המדיניות לכרייה ולחציבה של מינרלים תעשייתיים (להלן - מסמך המדיניות), אשר כלל, בין היתר, המלצה לאישור כריית פוספטים באתר הכרייה בשדה בריר.

בתחילת שנת 2016, הועברה תכנית המתאר הארצית (להלן - תמ"א 14ב), הכוללת את שדה זוהר דרום, להערת בוועדות השונות, שהגישו את המלצותיהן בסוף שנת 2016. בחודש פברואר

2017, החליטה הוועדה לנושאים תכנוניים עקרוניים, על המשך קידום הכרייה בשדה זוהר דרום. במקביל, ועל פי החלטה של המועצה הארצית, נערכו על ידי הרשויות המוסמכות הוראות לביצוע התסקיר הסביבתי לשדה בריר לצורך המשך קידומו. בחודש אפריל 2017, המליצה המועצה הארצית לממשלה על אישור תמ"א 14 ובקעה כי אתר שדה בריר יקודם במסגרת תמ"א מפורטת. בחודש דצמבר 2017, התקיים דיון בקשר עם אופן הכנת התכנית המפורטת, כאמור, אשר אושרה על ידי קבינט הדיור של הממשלה בחודש ינואר 2018. ביום 29 בינואר 2018, הוגש על ידי שר הבריאות ערר על האישור כאמור, הדורש לקיים את המלצת משרד הבריאות לביצוע תסקיר בדבר השפעה על הבריאות בכל אתר הכלול בתמ"א 14ב.

התכנית כאמור תוכן על ידי משרד האנרגיה בליווי משרד הכלכלה, המשרד להגנת הסביבה ומשרד הפנים. החברה מבצעת לאורך השנים בדיקות מחקר ופיתוח וניסיונות שונים לקבלת אינדיקציה לאפשרות השימוש במרבצי הפוספט שלה במכרות לשימושים שונים בהם ייצור דשנים וחומצות למיניהן.

לתיאור של סיכונים מסוימים הקשורים לקבלת רישיון הכרייה בשדה בריר, ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי- ד. גורמי סיכון".

לכל השדות האמורים בישראל מבנה שכבות והרכב גיאולוגי דומה, באופן בו הפוספט מופיע בשכבות דקות לאורך השוליים ובתוך הצירים של שתי סינקלינות (synclines) אסימטריות (מבנה בצורת קערה) המשתרעות מכוון צפון-מזרח לדרום-מערב. אורן ורוחם ממוקמים בתוך סינקלינה אחת הנמצאת מצפון-מערב לסינקלינה של צין. מוכח כי שלושת המרבצים הינם גדולים במונחים של אורך (רוחם 10 ק"מ, אורן 16 ק"מ וצין 22 ק"מ) ורוחב (4 ק"מ כל אחד). המרבצים ארוכים אף יותר אך מוגבלים תפעולית. המרבצים של סלעי פוספט בישראל הינם מתקופת הקמפאן (The Campanian, Upper Cretaceous period) והם חלק מרצועת הפוספט של הים התיכון המשתרעת מטורקיה, דרך ירדן וישראל, ומערבה דרך מצרים, טוניס ומרוקו. פעילות החברה באורן החלה בשנות ה-50 וברוחם וצין בשנות ה-70. לאתרים אלו קיימת גישה באמצעות כבישים ומסילות רכבת. החברה התקשרה בהסכמי חכירה לזמן ארוך לגבי כל הקרקעות שעליהן ממוקמים המתקנים שלה בישראל ופועלת במסגרת זיכיונות ורישיונות כרייה שהוענקו לה על ידי השר לתשתיות לאומיות בישראל ועל ידי רשות מקרקעי ישראל. ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ד. רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים עיקריים-זיכיונות וזכויות כרייה".

בחודש נובמבר 2016, אישרה הוועדה המחוזית מחוז דרום, תכנית מתאר ברמה מפורטת לכריית פוספטים בצין אורן. תכנית זו, ששטחה כ-350 קמ"ר, תאפשר המשך כרייה של הפוספט המצוי בבקעת צין ובקעת אורן לתקופה של 25 שנים או מיצוי חומר הגלם, לפי המוקדם, עם אפשרות להארכה (בסמכות הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה).

הכרייה בנגב מתבצעת בשיטות של מכרה פתוח, באמצעות קידוח ופיצוץ, מחפרים הידראוליים, משאיות מכרה וכביש ודחפורים לכריית פוספט. בכל אחד מאתרי הכרייה ישנם נתונים ועוביים שונים של טפל עליון, טפלי ביניים (inter-burden) ושכבות של סלעי פוספט, כך שגודל ציוד הכרייה מותאם לאתרי הכרייה ולצרכי המפעלים. בכלל המכרות הסרת החומר הטפל וכריית הפוספט מתבצעות בשיטות קונבנציונליות לחלוטין.

סלעי פוספט ממכרה רותם מובלים באמצעות משאיות למפעל ההעשרה במישור רותם. בנוסף, באתר זה שני מפעלי חומצה גופרתית, שלושה מפעלי חומצה זרחתית ירוקה, מפעל לייצור חומצה זרחתית לבנה, שלושה מפעלי סופר-פוספט, שני מפעלי דשן מגולען (granular fertilizer), מפעל לייצור MKP, ומפעל לשריפת פצלי שמן לייצור חשמל וקיטור. בנוסף, לכל פוספט יש מפעלי העשרה באורן ובצין. תוצר התהליך הוא פוספט רב-שימושי (multi-purpose phosphate product) באיכות גבוהה אשר בעיקרו משמש לייצור חומצה זרחתית ודשנים, והיתרה נמכרת ליצרנים אחרים של חומצה זרחתית ודשנים או שנמכר כמוצר סופי של דשן.

המפעל במישור רותם פועל בעיקר באמצעות חשמל שהחברה מייצרת במפעלי החומצה הגופרתית ובאמצעות פצלי שמן שהחברה כורה במישור רותם. חשמל עודף נמכר לחברת

החשמל לישראל. כל החשמל שבו נעשה שימוש במפעלי ההעשרה באורון וצין נרכש מחברת OPC, יצרנית חשמל פרטית שהינה צד קשור.

הטבלה שלהלן מציגה את הכמות הכוללת של תפוקת מחצב גולמי במכרות החברה בנגב (והאיכות הרלוונטית) המסופק למפעלי ההעשרה, לשלוש השנים שהסתיימו ב-31 בדצמבר 2015, 2016 ו-2017:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
9	9	7	מיליוני טון מטרי שהופקו
26/32	26/32	26/32	איכות (אחוז ה- P_2O_5 לפני ואחרי תהליך העיבוד)

הטבלה שלהלן מציגה אומדן של כמויות התוצרת שהופקה לאחר תהליך העיבוד במפעלי החברה בנגב, לשלוש השנים שהסתיימו ב-31 בדצמבר 2015, 2016 ו-2017:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
(אלפי טון מטרי)	(אלפי טון מטרי)	(אלפי טון מטרי)	
3,848	3,947	3,332	סלע פוספט
600	602	575	חומצה זרחתית ירוקה (GPA)
641	890	957	דשנים
153	161	148	חומצה זרחתית לבנה (WPA)
52	47	68	MKP

פעילות כריית האשלג של החברה בספרד מבוצעת על ידי כיל איבריה (IBP) - חברה מאוחדת בבעלות מלאה של החברה, באמצעות Trafico de Mercancias (חברה מאוחדת בבעלות מלאה של כיל איבריה). נכון למועד דוח שנתי זה, קיימים שלושה מכרות אשלג תת-קרקעיים בכיל איבריה (IBP): Cabanas, Suria ו- Vilafruns. החברה מפעילה שני מכרות: מכרה Cabanas (הממוקם בעיירה Suria, כ- 12 ק"מ צפונית לבירת המחוז Manresa בעמק נהר Cardener) ומכרה Vilafruns (הממוקם בעיירה Sallent, כ- 13 ק"מ מזרחית ל- Suria בעמק נהר Llobregat). המכרה השלישי ב- Suria אינו פעיל. כמו כן, מכרה Vilafruns צפוי להיסגר עד אמצע שנת 2020.

המשך פעילות הייצור באתר Sallent הינה בכפוף למציאת פתרון לטיפול בערימת המלח ובמלח שיווצר מתהליך ייצור האשלג השוטף. כיל איבריה עובדת עם ממשלת קטלוניה למציאת פתרון למילוי חובתה להסיר את ערימת המלח אשר יוצג במסגרת תכנית השיקום. לפרטים נוספים, ראה ביאור 21 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה.

היקף ייצור האשלג השנתי בספרד צפוי להיות כ- 1 מיליון טון ולהגיע לאחר השלמת ההתאמות הנדרשות עד לכ- 1.3 מיליון טון לשנה. כל הקרקעות בספרד עליהן ממוקמים המתקנים של החברה, על פני השטח, נמצאים בבעלות החברה. לפרטים נוספים, ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ב. סקירה עסקית-כיל אשלג- ייצור". זכויות הכרייה התת-קרקעית נמצאת בבעלות ממשלת ספרד, והיא העניקה לחברה זיכיונות לביצוע פעילויות הכרייה התת קרקעיות. לפרטים נוספים, ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ד. רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים עיקריים-זיכיונות זכויות כרייה".

המכרות Cabanas ו- Vilafruns נמצאים שניהם בפרובינציית (province) ברצלונה ונמצאים כ- 530 עד 900 מטרים מתחת לפני האדמה. לכל מכרה יש שתי נקודות גישה והכרייה מתבצעת בשיטת "room and pillar". לכל אתרי הכרייה קיימות דרכי שירות בסמוך לכבישים ראשיים.

הפקת האשלג מהמכרות התת-קרקעיים בספרד מתבצעת באמצעות כרייה של סילבניט (תערובת של אשלג ומלח בריכוזים שונים). האשלג מופרד מהמלח במפעלי העיבוד של החברה בסמוך למכרות. לתיאור בקשר עם תכנית ההתייעלות של החברה בכיל איבריה (IBP), ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ב. סקירה עסקית-כיל אשלג- ייצור".

ב- Suria התגלה האשלג לראשונה בשנת 1912 ופיתוחו המסחרי החל בשנת 1920. בשנת 1998 רכשה החברה את שלושת המכרות המתוארים לעיל בספרד. אשלג מתקופת ה-Eocene המאוחרת מצוי באזור הצפון-מזרחי של Ebro Evaporite Basin, המשתרע לאורך צלע הרכס הדרומי של הרי הפירנאים (the southern flank of the Pyrenees). סילבניט וקרנליט מצויים בשכבות העליונות של ה- Cardona Halite בעומקים שונים כתוצאה מדפורמציות (deformations) הקשורות למבנה הגיאולוגי של הרי הפירנאים (Pyrenean fold and thrust belt).

בבעלות החברה שני מפעלי עיבוד, האחד ב- Suria והשני ב- Sallent. תהליך העיבוד של חומר הגלם במפעלים האמורים כולל גריסה (crushing), טחינה (grinding), הסרת פסולת (desliming), פלוטציה (froth floatation) וייבוש. החשמל המשמש את פעילות המכרות של החברה בספרד נרכש במלואו מחברות חשמל שהינן צדדים שלישיים.

הטבלה שלהלן מציגה, את כמות ואיכות עופרת האשלג שנכרתה במכרות ועובדה במפעלים בספרד, לשלוש שנים שהסתיימו ב-31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
Sallent			
2	2	2	עופרת אשלג שעובדה (במונחים של מיליוני טון מטרי)
23%	23%	23%	איכות (%) (KCl)
Suria			
2	2	2	עפרת אשלג שעובדה (במונחים של מיליוני טון מטרי)
26%	26%	24%	איכות (%) (KCl)
סך הכול			
4	4	4	עופרת אשלג שעובדה (במונחים של מיליוני טון מטרי)

אנגליה

פעילות הכרייה של החברה באנגליה מבוצעת באמצעות כיל אנגליה (CPL) - חברה מאוחדת בבעלות מלאה של החברה. המכרה ומפעל העיבוד של החברה ממוקמים כ- 340 ק"מ מצפון ללונדון וכ- 40 ק"מ ממזרח ל- Middlesbrough, England in the North York Moors National Park. ההפקה הראשונה של האשלג במכרה החברה באנגליה התרחשה בשנת 1973 על ידי Imperial Chemical Industries ו- Charter Consolidated אשר תכננו, פיתחו והפעילו את המכרה במקור. בשנת 2002, רכשה החברה את המכרה מהבעלים באותה עת (Anglo American Corporation), לרבות חכירות הכרייה ורישיונות להפקת מינרלים.

פעילות הכרייה של החברה באנגליה מבוצעת הן מתחת לפני הקרקע והן מתחת לפני הים הצפוני. פעילות הכרייה מתבצעת בעומק של עד 1,300 מטרים מתחת לפני הקרקע וכ- 850 מטרים מתחת לפני השטח של הים הצפוני. הפעילות תחת הים הצפוני מתבצעת כיום במרחק של עד 14.5 ק"מ מהחוף. הקרקע בה נמצא פתח המכרה (mine-head) ומתקני העיבוד מעל פני הקרקע, בבעלות החברה, עם זאת הפעילות התת קרקעית של החברה מבוצעות מתחת לקרקע שאינה בבעלותנו או מתחת לים הצפוני שגם הוא אינו בבעלותנו. לחברה זכויות לביצוע פעילות כרייה בהתאם לחכירות כרייה ורישיונות להפקת מינרלים כמתואר להלן. ראה "סעיף 4 - מידע אודות החברה- ד. רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים עיקריים-זיכיונות וזכויות כרייה".

פעילויות כריית האשלג של החברה באנגליה ממוקמות בסמוך לגבול המערבי של מרבצי (deposition) האשלג והמלח באגן Zechstein, המשתרע אל תוך אנגליה ומתחת לים הצפוני לכיוון גרמניה. מרבץ האשלג נוצר ב- Permian Evaporite Series ומעליו כ- 800 עד 1,300 מטרים של סלעי משקע צעירים יותר. עוביה הממוצע של שכבת האשלג הוא 7 מטרים, אך הוא נע בין עובי אפס לעובי של מעל 20 מטרים. כ- 150 מטרים מתחת לשכבת האשלג קיימת שכבה של מינרל הפוליסולפטTM בעובי של כ- 11 מטרים. כיל אנגליה ביצעה הערכה של הפוטנציאל הטמון במרבץ הפוליסולפטTM האמור כמשאב נפרד, ובשנת 2010 השלימה גישה לשכבת הפוליסולפטTM מאחד מדרכי הגישה העיקריים שלה. כמתואר להלן, בשנים האחרונות גדל ייצור הפוליסולפטTM בכיל והוא צפוי להיות מוקד פעילויות הכרייה בכיל אנגליה, בעוד היא מבצעת את המעבר מייצור פוחת של אשלג בשל הדלדלות הרזבות.

הגישה למכרה היא באמצעות שני פירים אנכיים. הראשון משמש להעלאת האשלג, המלח והפוליסולפטTM והשני משמש לגישת שירות. נכון למועד הדיווח, הכרייה מתבצעת בשני אזורים נפרדים. הכרייה הינה כרייה רציפה באמצעות רכבי שינוע ובאמצעות שיטת room and pillar. במכרה קיים גז מתאן, ומשכך הוגדר כמכרה המכיל גז. אספקת החשמל לפעילות הכרייה של החברה

באנגליה הינה בעיקר באמצעות חשמל הנרכש מחברת החשמל המקומית. באתר יש גם תחנת כוח שממירה גז לחשמל ומשלמה את אספקת החשמל הנדרשת לביצוע פעולות הכרייה.

תהליך העיבוד של חומר הגלם כולל גריסה (crushing), טחינה (grinding), הסרת פסולת (desliming), פלוטציה (froth floatation), פורמולציה וייבוש. המפעל הוקם בשנת 1971 ומתוחזק ברמה שוטפת כדי לשמור על כושר הייצור הקיים. עם הפסקת עיבוד האשלג בשנת 2018, חלקים מסוימים מתהליך הייבוש והדחיסה ישמרו לייצור Potashplus, תערובת דחוסה של אשלג סטנדרטי (SMOP) ופוליסולפט סטנדרטי (Poly Standard).

בשנת 2016, הוקם מפעל חדש לעיבוד פוליסולפט™. מפעל זה עושה שימוש בתהליכי גריסה (crushing) וסינון פשוטים, על מנת לייצר מוצרים סטנדרטיים ומגורענים ביחס של כ- 50:50. בתקופה זו, החברה חוקרת ובוחנת שיטות שיאפשרו שיפור במוצרים אלה באמצעות דחיסה, גירעון, פורמולציה והוספת חומרי הזנה, אשר צפויות לאפשר, במשולב, החדרה של מוצרי דיזון חדשים בעלי ערך גבוה לשוק.

הטבלה שלהלן מציגה את כמות ואיכות עופרת האשלג שנכרתה במכרה החברה באנגליה ואחוז החומרים הבלתי מסיסים (insoluble clay minerals), לשלוש שנים שהסתיימו ב-31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
3	2	1	עופרת אשלג (במונחים של מיליוני טון מטרי)
33%	36%	36%	איכות (KCl %)
13%	11%	11%	איכות (% בלתי מסיסים)

הטבלה שלהלן מציגה את כמות עופרת פוליהליט שנכרתה במכרה החברה באנגליה, לשלוש שנים שהסתיימו ב-31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
0.2	0.2	0.5	עופרת פוליהליט (במונחים של מיליוני טון מטרי)

החל משנת 2016, החברה האיצה את המעבר מהפקה וייצור של אשלג לייצור של פוליסולפט™ במכרה החברה בכיל אנגליה. כיל פועלת להמשך הרחבת שוק הפוליסולפט™ על ידי, בין היתר, פיתוח מגוון רחב של מוצרי פוליסולפט™ חדשניים. בשנת 2017, ייצרה כיל 428 אלף טון פוליסולפט™, בשנת 2018, בכוונת החברה לייצר כ-600 אלף טון פוליסולפט™ ולהגדיל את הייצור עד לכ-800 אלף טון בשנת 2019. באמצע שנת 2018 החברה צופה הפסקה של כריית האשלג במכרה כיל אנגליה, בשל הדלדלות הרזרבות והמעבר לייצור פוליסולפט™. במחצית הראשונה של שנת 2018, צפויה כרייה של עופרת אשלג בסך של כ-570 אלף טון, אשר תתרום לייצור של כ-182 אלף טון של מוצר מוגמר למכירה.

YPH JV, מיום משותף עם Yunnan Phosphate Chemicals Group Corporation Ltd. ("YTH"), מפעילה אתר כרייה - Haikou (להלן - מכרה הייקו), הממוקם ליד Haikou Town, במחוז Xishan, ליד קונמינג. YPH JV מחזיקה בזיכיון למכרה הייקו בתוקף עד שנת 2043, ובנוסף מחזיקה גם בזיכיון לכרייה פוספט בתוקף עד שנת 2018 באתר נוסף המכונה Baitacun (להלן - "מכרה בייטאצון"), הממוקם מספר ק"מ ממכרה הייקו, ואשר עבודות הכרייה בו טרם החלו.

הגישה למכרות נעשית באמצעות מערכת כבישים, וכן באמצעות מערך מסילות ברזל המתחבר לרשת המסילות הארצית. נוכח הפעילות הנוכחית במכרה הייקו, כושר הייצור של YPH JV הוא כ-2.5 מיליון טון לשנה.

פעילות כרייה במכרה הייקו החלה בשנת 1966, ושטח הזיכיון משתרע על פני 9.6 קמ"ר. שטח הזיכיון של מכרה בייטאצון הוא 3.08 קמ"ר, ולעת הזו לא מתקיימת בו פעילות כרייה.

מכרה הייקו מתחלק לארבעה אזורים. מקורות הפוספט באזורים 1 ו-2 כמעט ואזלו. הכרייה באזור מספר 3 החלה בשנת 2015, ופעילויות הכרייה באזור מספר 4 החלו בסוף 2017.

מרבצי הפוספט בשני המכרות הם חלק מאגן סדימנטרי ימי נרחב שבו חתר הפוספט מורכב משתי שכבות - עליונה ותחתונה. עובי השכבה העליונה נע בין 2.5 ל-11 מטרים ועומד בממוצע על כ-7.6 מטרים, ואילו עובי השכבה התחתונה נע בין 2 ל-9 מטרים ועומד על כ-6.1 מטרים בממוצע. הכרייה מתבצעת לפי שכבות ולפי איכויות. בכל שכבה מוגדרות 3 דרגות איכות: דרגה 1 (הגבוהה ביותר) P_2O_5 30% < , דרגה 2 P_2O_5 24-30% , ודרגה 3 P_2O_5 15-24% . מכרה הייקו מתאפיין במורכבות סטרוקטורלית בינונית, דבר המחייב כרייה מדויקת, המתבצעת באמצעות כלי כרייה קטנים יחסית. הפוספט מכוסה בשכבות של סלעים קשים המחייבים פיצוץ, למעט שכבת הקרקע העליונה שמוסרת ומשמשת לשיקום אזורים כרייים. גם שכבות הפוספט הינן קשות בחלקן ומחייבות פיצוץ.

הפוספט הוא מסוג דל-אורגני, ולכן הוא מתאים לייצור חומצה זרחתית.

הכרייה במכרה הייקו מתבצעת בשיטת הכרייה הפתוחה, באמצעים קונבנציונליים: קידוח ופיצוץ, מחפרים הידראוליים, משאיות מכרה ודחפורים לפינוי טפל ולכריית פוספט.

בשלב הראשון: פינוי שכבת הקרקע העליונה ואגירתה או פיזור בשטחים כרייים לצורך שיקום. בשלב השני: קידוח ופיצוץ של הטפל העליון והסרתו. בשלב השלישי: ביצוע כריית הפוספט באמצעות קידוח ופיצוץ של כל שכבה לחוד (ביניהן קיימת שכבת טפל ביניים בעובי של עד 11 מטרים, שגם אותה קודחים, מפוצצים ומסירים), העמסתו על משאיות והובלתו למפעלי ההעשרה.

בגלל האופי העדשתי והמצומצם בגודלו של הפוספט בדרגת איכות גבוהה ובינונית, הכרייה מתבצעת באמצעות ציוד כרייה קטן, משאיות בקיבולת של 40 טון ומחפרים בעלי נפח כף של 3 עד 6 מטר מעוקב.

בסמוך למכרה הייקו קיימים שני מתקני העשרה: פלוטציה ושטיפה. הגישה למתקן הפלוטציה הינה באמצעות כבישים והגישה למתקן השטיפה הוא גם באמצעות רכבת. התוצרת של מתקנים אלו מיועדת למפעלי ייצור החומצה של חברת Yunnan Three Circles Chemical Co. Ltd. (להלן - חברת 3C), חברה בת בבעלותה המלאה של YPH JV. לחברת 3C אתר ייצור של חומצות ודשנים, הממוקם מספר קילומטרים ממכרה הייקו, וכולל חמישה מפעלי חומצה גופרתית, שלושה מפעלי חומצה זרחתית ירוקה, מפעל לייצור חומצה זרחתית לבנה (technical grade) ושישה מפעלים המייצרים דשנים מסוגים שונים. המפעלים הללו מופעלים באמצעות מתקן לייצור חשמל, בעל כושר ייצור של 9 מגהוואט, הממוקם באתר. החשמל הינו תוצר לוואי של תהליך ייצור החומצה הגופרתית. במהלך 40 השנים האחרונות המתקנים פותחו ותוחזקו באופן מתמשך והם במצב טוב ותקין. הגישה לאתר ייצור זה אף היא באמצעות כבישים ורכבת.

במכרה בייטאצון טרם החלה פעילות כרייה, שכן פיתוח מכרה זה עודו מצוי בשלבי סקירה ומחקר. הסקר הגיאולוגי הראשוני בוצע על ידי הממשלה הסינית והשטח מוכן לתכנון פעילות הכרייה. עם זאת, לאור העובדה שהיחס בין הטפל לפוספט באזור זה הינו גבוה, פעילות הכרייה, ככל שיוחל בה, תידחה לשלבים מאוחרים יותר.

מכיוון שבעתיד הנראה לעין לא מתוכננת פעילות כרייה במכרה בייטאצון, טרם הושלם תהליך בחינת קיומן של חרבות במכרה זה בהתאם ל-SEC Guide 7.

הטבלה שלהלן מציגה את הכמות הכוללת של תפוקת מחצב גולמי במכרה החברה בהייקו (והאיכות הרלוונטית) המסופקת למפעלי ההעשרה, לשלוש השנים שהסתיימו ב-31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015*	2016	2017	
0.57	2.20	1.95	מיליוני טון מטרי שהופקו
22.1/28.3	20.4/29.2	21.3/29.6	איכות (אחוז ה- P_2O_5 לפני ואחרי תהליך העיבוד)

* המידע עבור הרבעון הרביעי של 2015 בלבד – מועד רכישת מכרה הייקו על ידי כיל.

הטבלה שלהלן מציגה אומדן של כמויות התוצרת שהופקה לאחר תהליך העיבוד במכרה החברה בהייקו, לשלוש השנים שהסתיימו ב-31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015*	2016	2017	
(אלפי טון מטרי)	(אלפי טון מטרי)	(אלפי טון מטרי)	
569	1,798	1,545	סלע פוספט
159	617	572	חומצה זרחתית ירוקה (GPA)
149	790	335	דשנים
–	37	61	חומצה זרחתית לבנה (TG)

* המידע עבור הרבעון הרביעי של 2015 בלבד – מועד רכישת מכרה הייקו על ידי כיל.

ישראל

זיכיון מפעלי ים המלח בע"מ.

לפי חוק זיכיון ים המלח, תשכ"א-1961 (להלן - חוק הזיכיון), כפי שתוקן בשנת 1986, ושטר הזיכיון המצורף כתוספת לחוק הזיכיון העניק למי"ה זיכיון לניצול אוצרות ים המלח ולחכירת הקרקעות הנחוצות למפעליה בסדום לתקופה הצפויה להסתיים ביום 31 במרס 2030, בלויית זכות להצעה ראשונה לקבלת הזיכיון לאחר פקיעתו אם המדינה תרצה להציע זיכיון חדש לצד ג'.

בשנת 2015, שר האוצר מינה צוות במטרה לקבוע את "הפעולות הנדרשות של הממשלה לקראת תום תקופת הזיכיון". הערות הציבור בדבר עמדותיו והשקפותיו בקשר עם תום הזיכיון הוגשו לצוות. הצוות נתבקש לפרסם את המלצותיו לשר האוצר עד חודש מאי 2016, אך נכון למועד הדיווח, לא הובא לידיעת החברה על המלצות כלשהן אשר הוגשו על ידי הצוות. אין כל ודאות לגבי המלצות הצוות בדבר הפעולות שהממשלה עלולה לנקוט, בקשר עם הזיכיון הנוכחי, ובדבר אופן הענקת זכויות הכרייה בעתיד.

שר האוצר מינה צוות בראשות החשבת הכללית (לשעבר) אשר תפקידו לקבוע, בהתאם לזיכיון הנוכחי, את אופן חישוב שווי שחלוף הנכסים המוחשיים של מי"ה, תחת ההנחה כי נכסים אלו יוחזרו לממשלה בתום תקופת הזיכיון. המועד הקובע לעניין החישוב בפועל הינו רק בשנת 2030. הצוות האמור נתבקש להגיש את המלצותיו בנושא לשר האוצר עד מרס 2015. בחודש ינואר 2017, מסרה החשבת הכללית מכתב לכלכלן הראשי - הממונה על הכנסות המדינה, ובו ציינה כי הושלמה הכנת עמדת אגף החשב הכללי במשרד האוצר בעניין הסדר הנכסים (אשר לא פורסמה), אך שלאור חילופי החשב הכללי, טיוטת העמדה מועברת לחשב הכללי הנכנס להשלמת העבודה. בשלב זה, אין כל ודאות בדבר המלצות החשב הכללי. בנוסף, אין כל ודאות לגבי פרשנות חוק הזיכיון על ידי הממשלה, אופן יישום התהליך והמתודולוגיה אשר תינקט ואופן חישוב שווי עלות הנכסים המוחשיים.

תמורת הזיכיון משלמת מי"ה תמלוגים לממשלת ישראל, המחושבים בשיעור של 5% משווי המוצרים בשער המפעל בניכוי הוצאות מסוימות. במקרים בהם כמות האשלג השנתית שנמכרת הינה מעל 1.5 מיליון טון, שיעור התמלוגים יהיה 10% בהתאם להסכם הקציר אשר נחתם בחודש יולי 2012. בהסכם הקציר צוין, כי אם יחוקק חיקוק שישנה את המדיניות הפיסקלית הספציפית בקשר עם רווחים או תמלוגים הנובעים מכריית המחצבים מים המלח, לא תחול הסכמת החברה להעלאת שיעור התמלוגים על הכמויות העודפות המצוינות לעיל, החל מהמועד בו ייגבה מס נוסף כאמור באותה חקיקה. בחודש נובמבר 2015, פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית, הכולל את יישום המלצות ועדת ששינסקי הדנות בתמלוגים ובמיסוי רווחי יתר על מינרלים מים המלח. החוק נכנס לתוקף החל מיום 1 ינואר 2016.

מי"ה העניקה זכיונות משנה לחברת ברום ים המלח בע"מ (להלן - חברת הברום), להפקת ברום ותרבותיו מים המלח, שמועד פקיעתו מקביל למועד פקיעת הזיכיון של מי"ה. את התמלוגים בגין המוצרים המיוצרים על ידי חברת הברום מקבלת מי"ה מחברת הברום ומשלמת אותם למדינה.

קיים הסדר בנוגע לתשלום תמלוגים על ידי חברת מגנזיום ים המלח (להלן - מגי"ה) בגין הפקת מגנזיום מתכתי, מכוח הסדר ספציפי עם המדינה הקבוע בהחלטת הממשלה מיום 5 בספטמבר 1993. על פי ההסדר, משולמים תמלוגים על ידי מגי"ה על בסיס קרנליט המשמש לייצור המגנזיום. במסגרת ההסדר עם מגי"ה נקבע, כי המדינה רשאית לדרוש, במהלך שנת 2006, דיון מחודש בקשר לגובה התמלוגים ושיטת חישובם לגבי שנת 2007 ואילך. דרישת המדינה לדיון מחודש כאמור נתקבלה לראשונה בסוף שנת 2010 והעניין מצוי בבוררות המתוארת להלן.

בשנת 2007, התקבל מכתב מהחשב הכללי במשרד האוצר, דאז, בו נטען כי שולמו תמלוגים בחסר בהיקף של מאות מיליוני ש"ח. על פי הזיכיון, חילוקי דעות בין הצדדים, כולל תמלוגים, מוכרעים בבוררות בהרכב של שלושה בוררים המורכב משני בוררים שמונו על ידי כל צד בתורו ובמשותף

ממנים את הבורר השלישי. לפרטים נוספים בקשר עם הליך הבוררות, ראה באור 21 לדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

בשנים 2017, 2016 ו-2015 שילמה מ"ה תמלוגים שוטפים לממשלת ישראל בסך של 60 מיליון דולר, 53 מיליון דולר ו-97 מיליון דולר, בהתאמה. כמו כן, במהלך 2017, שילמה החברה סכום של 68 מיליון דולר בגין תמלוגים עבור תקופות עבר.

בנוסף, כיל ים המלח משלמת לרשות מקרקעי ישראל (רמ"י) דמי חכירה בגין הקרקעות החכורות כפי שהן מוגדרות בשטר הזיכיון. גובה התשלום ומנגנון העדכון שלו נקבע בהסכם שנחתם עם רמ"י (אז ממ"י - מנהל מקרקעי ישראל) בשנת 1975.

זיכיון רותם.

רותם כורה פוספט בנגב ישראל יותר משישים שנה. הכרייה מתבצעת על פי זיכיונות לכריית הפוספטים, המוענקים מעת לעת על ידי שר התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים מכוח פקודת המכרות, באמצעות המפקח על המכרות (להלן - המפקח), וכן בהרשאות כריה המונפקות על ידי רשות מקרקעי ישראל.

זיכיון "אורון" הוענק לראשונה בשנת 1952. זיכיון "צין" הוענק לראשונה בשנת 1970 במסגרת זיכיון אורון ובהמשך שונה שמו של הזיכיון המשותף ל"צפיר". זיכיון צפיר (הכולל את שני האתרים, אורון וצין) חודש כל 3 שנים, בשנת 1995 ניתן ל-10 שנים ובשנת 2002 ניתן הזיכיון עד לשנת 2021. זיכיון "רותם" הוענק לראשונה בשנת 1970 ובדומה לזיכיון צפיר ניתן בשנת 1995 ל-10 שנים ובשנת 2002 ניתן הזיכיון עד לשנת 2021. בשנת 2011, הרחיב המפקח על המכרות את תחום זיכיון "רותם" על ידי צירופו של אתר "חתרורים" לתחום זיכיון זה, והנושא הועבר לרשות מקרקעי ישראל לטיפול בהרחבה של תחום הרשאת הכרייה לשדה רותם, בהתאם להרחבת תחום הזיכיון.

במסגרת פקודת המכרות לא קיים תהליך מפורש של מכרז ביחס לבעל תעודת תגלית, ועד כה לא הועמדו הזכויות לכריית פוספט להליך תחרותי, אך תיקון חקיקתי מסוף שנת 2015 בנושא התמלוגים מציין אפשרות של העמדת זכות הכרייה להליך תחרותי. לאור העלויות הגבוהות הכרוכות בהקמת מתקני העיבוד ושרשרת הייצור של החברה (downstream processing facilities) (אשר כל ייצרן אחר יידרש להקים בסמוך לאזורי הכרייה), לא נתקלה החברה בעבר בתחרות על הזיכיונות האמורים. הזיכיונות מתייחסים למחצב (סלע הפוספט) בעוד אישורים אחרים מתייחסים לשימוש בקרקע כאתרי כרייה פעילים.

לכיל רותם שני זיכיונות כרייה כמתואר להלן. השטח הכולל של זיכיונות אלו הוא כ- 224 קמ"ר:

1. שדה רותם (כולל שדה חתרורים) - בתוקף עד סוף שנת 2021;
2. שדה צפיר - (צין ואורון) - בתוקף עד סוף שנת 2021;

תמלוגי כריה:

במסגרת תנאי הזיכיונות, בגין כריית הפוספט מחויבת רותם לשלם למדינה ישראל תמלוגים על בסיס מתכונת החישוב הקבועה בפקודת המכרות הישראלית. בחודש ינואר 2016, נכנס לתוקף תיקון חקיקתי ליישום המלצות ועדת ששינסקי אשר שינה את מתכונת חישוב התמלוגים, על ידי הגדלת שיעורם מ-2% ל-5% משווי המחצב, והותיר אפשרות למפקח לגבות תמלוגים בסכום גבוה יותר, אם החליט להעניק זכות כרייה בהליך תחרותי שבו אחד ממדדי הבחירה הוא גובה התמלוג.

תכנון ובניה:

פעולות הכרייה והחציבה טעונות אישור ייעוד לשטח על פי תכנית לפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965. תכניות אלו מעודכנות, לפי הצורך, מעת לעת. למועד הדיווח מצויות בקשות שונות בשלבים שונים של דיון בפני רשויות התכנון.

בחודש נובמבר 2016, אישרה הוועדה המחזית מחוז דרום, תכנית מתאר ברמה מפורטת לכריית פוספטים בצין אורון. תכנית זו, ששטחה כ-350 קמ"ר, תאפשר המשך כרייה של הפוספט המצוי בבקעת צין ובקעת אורון לתקופה של 25 שנים או מיצוי חומר הגלם, לפי המוקדם, עם אפשרות להארכה (בסמכות הוועדה המחזית לתכנון ולבניה).

החברה פועלת לקידום תכנית הכרייה של פוספטים בשדה בריר (הממוקם בחלקו הדרומי של שדה זוהר דרום) בנגב ישראל. בחודש דצמבר 2015, אישרה המועצה הארצית לתכנון ולבנייה (להלן – המועצה הארצית) את מסמך המדיניות לכרייה ולחציבה של מינרלים תעשייתיים (להלן – מסמך המדיניות), אשר כלל, בין היתר, המלצה לאישור כריית פוספטים באתר הכרייה בשדה בריר.

בתחילת שנת 2016, הועברה תכנית המתאר הארצית (להלן – תמ"א 14ב), הכוללת את שדה זוהר דרום, להערות בוועדות השונות, שהגישו את המלצותיהן בסוף שנת 2016. בחודש פברואר 2017, החליטה הוועדה לנושאים תכנוניים עקרוניים, על המשך קידום הכרייה בשדה זוהר דרום. במקביל, ועל פי החלטה של המועצה הארצית, נערכו על ידי הרשויות המוסמכות הוראות לביצוע התסקיר הסביבתי לשדה בריר לצורך המשך קידומו. בחודש אפריל 2017, המליצה המועצה הארצית לממשלה על אישור תמ"א 14ב וקבעה כי אתר שדה בריר יקודם במסגרת תמ"א מפורטת. בחודש דצמבר 2017, התקיים דיון בקשר עם אופן הכנת התכנית המפורטת, כאמור, אשר אושרה על ידי קבינט הדיור של הממשלה בחודש ינואר 2018. ביום 29 בינואר 2018, הוגש על ידי שר הבריאות ערר על האישור כאמור, הדורש לקיים את המלצת משרד הבריאות לביצוע תסקיר בדבר השפעה על הבריאות בכל אתר הכלול בתמ"א 14ב.

בחודש פברואר 2016, עיריית ערד, יחד עם מספר תובעים נוספים, לרבות, תושבים מהעיר ערד ויישובים וכפרים בדואים שכנים, הגישו עתירה לבג"צ נגד אישור מסמך המדיניות, שאישר את כריית הפוספטים בשדה זוהר דרום, בין היתר, בשל החשש לסיכונים סביבתיים ובריאותיים שעלולים להיגרם לטענתם. בחודש מרס 2017, הורה בג"צ על דחיית העתירה כאמור.

בשנים 2017, 2016 ו-2015 שילמה רותם תמלוגים לממשלת ישראל בסך של כ- 4 מיליון דולר, 5 מיליון דולר ו-4 מיליון דולר, בהתאמה.

על פי תנאי הזיכיונות ובכדי להמשיך ולהחזיק בזיכיונות, נדרשת כיל רותם לעמוד בדרישות דיווח נוספות מלבד תשלום התמלוגים.

ספרד

הבעלות על כל זכויות הכרייה התת-קרקעית בספרד הינה בידי ממשלת ספרד אשר העניקה לחברה זיכיונות לביצוע פעילות כרייה תת קרקעית בהתאם לחקיקת זיכיונות משנת 1973 ותקנות הנלוות לחקיקה זו. היתרי הכרייה (או זיכיונות) בספרד מנוהלים על ידי הממשלות האזוריות (בקטלוניה, ה- Generalitat), למעט אותם אזורים מיוחדים שעדיין מנוהלים על ידי ממשלת ספרד. Reserva Catalana הינו אחד האזורים המנוהלים על ידי הממשלה בספרד. בבעלות כיל איבריה (IBP) 126 זיכיונות כרייה. כתוצאה מכך ישנם שני הליכים נפרדים ובלתי תלויים של תשלום אגרות וחיידוש זיכיונות.

במקור, היו הזיכיונות האמורים בבעלות מספר חברות כרייה. כיל איבריה (IBP) קיבלה את הזיכיונות האמורים לאחר שהחברות נרכשו או ויתרו על הזיכיונות שלהן. כתוצאה מכך, מחזיקה כיום כיל איבריה (IBP) בזיכיונות כרייה של 126 אתרים שונים עבור פעילויות הכרייה הקיימות של החברה ואלו שעשויות להתבצע על ידי החברה בעתיד. על מנת לחדש את הזיכיונות נדרשת החברה להגיש דוח טכני (basic technical report) המתאר את השימוש המיועד של המכרות. שטח הזיכיונות הכולל הינו כ- 425 קמ"ר בפרובינציה של ברצלונה וכ- 268 קמ"ר בפרובינציה של לרידה (Lerida). תמלוגי הכרייה ששילמה החברה בשנת 2017 הסתכמו לסכום לא מהותי.

בקשר עם "Reserva Catalana", אתר נוסף אשר טרם החלה בו כרייה, יובהר כי בשנת 2007, החל הליך להארכת תקופת הזיכיון, אשר הסתיימה בשנת 2012, לתקופה נוספת של 30 שנה. לאור חילופי הממשלות בספרד, ההליכים המנהליים של הרשות הלאומית לכרייה להארכת תקופת הזיכיון, טרם הסתיימו. נכון למועד הדיווח, כיל איבריה נמצאת בתהליך של חידוש הזכויות. בהתאם לרשויות בספרד, תקופת הזיכיון הינה בתוקף עד לקבלת החלטה סופית בדבר חידוש תקופת הזיכיון.

כיל איבריה (IBP) מגישה מבעוד מועד את בקשותיה לזיכיונות עבור שטחי הכרייה. נכון למועד הדיווח, לא נתקלה בעבר כיל איבריה (IBP) בקשיים משמעותיים בבקשות לחידוש החכירות האמורות. החידוש המוקדם ביותר הנדרש עבור 126 הזיכיונות הרלבנטיים הינו בשנת 2037, ומרבית הזיכיונות בתוקף עד שנת 2067. משך החיים המתוכנן, בהינתן השלב הראשון והשלב השני של תוכנית ההרחבה של המכרה ב- Cabanasas הוא 23 שנים. כנדרש על פי החוק, הזיכיונות חייבים להיות מחודשים טרם מועד פקיעתם. במידה ופוקע זיכיון מסיבה כלשהיא, נפתח תהליך מכר לזיכיון.

אנגליה

זיכיון כרייה באנגליה - CPL

זכויות הכרייה של חברה בת באנגליה (להלן – כיל אנגליה), מבוססות על כ-114 חכירות כרייה ורישיונות להפקת מינרלים שונים, בנוסף למספר רב של זכויות קדימה וזכויות מעבר מבעלים פרטיים של הקרקעות שתחתן פועלת כיל אנגליה וכן, זכויות כרייה בים הצפוני שהוענקו על ידי הכתר הבריטי (Crown Estates). זכויות הכרייה האמורות מכסות שטח כולל של כ- 374 קמ"ר. נכון למועד הדיווח, כל תקופות החכירות, הרישיונות, זכויות המעבר והקדימה הינן בתוקף, חלקן יפוג עד 2020 וחלקן עד שנת 2038.

כל הסכמי החכירה הישנים של כיל אנגליה (כ- 74 הסכמים) נחתמו לתקופה של 50 שנה בשנות ה-70 של המאה העשרים, כך שמרביתם יהיו בתוקף עד לאמצע שנות ה-20 של המאה הנוכחית, למעט הסכמי החכירה עם ה- Crown Commissioners (Crown Estates) בגין זכויות הכרייה בים הצפוני, אשר חודשו לאחרונה עד לשנת 2035. הסכם החכירה עם ה- Crown Commissioners כולל גם היתרים (provisions) לגבי חיפוש ושימוש במינרל פוליסולפט¹. הסכמי החכירה החדשים (כ- 40 הסכמים) נחתמו בסוף שנות ה-90 ובתחילת שנות ה-2000, לתקופה של 35 שנה עם אופציה להארכת התקופה ב- 35 שנים נוספות. לצורך החתימה על הסכמי החכירה נעזרה כיל אנגליה בעורכי דין מקומיים ויצרה קשר עם כל אחד מבעלי הקרקעות.

שטח החכירה היבשתית מכסה כ- 18% מאזור הררבות במכרה החברה באנגליה, הסכם החכירה בגינו חודש והוארך עד שנת 2020 (מדובר בהסכם חכירה גדול אחד). על פי ניסיון העבר חידוש החכירות אינו מהווה מכשול והחברה מאמינה כי יש לה או תקבל את כל האישורים וההיתרים הממשלתיים הנדרשים עבור שטחי הכרייה באנגליה. להערכת החברה, לא קיימת תחרות לחכירות מינרלים באנגליה בשל העובדה כי לחברת כיל אנגליה ישנן הרשאות תכנון (Planning Permission) להפקת אשלג, פוליהליט וסלעי מלח (rock-salt) והיתרים ממשלתיים נוספים להפקת המינרלים כאמור.

הרשאות תכנון (Planning) הינן הרשאות הנדרשות לבניה או לשנות את השימוש בקרקע או בבניינים ומתקבלות מהרשויות המקומיות באנגליה. היתר התכנון הנוכחי בתוקף עד לשנת 2023, ולכן יש לחתום על הסכם חדש עם North York Moors National Park עד לשנת 2020. כיל אנגליה פועלת להארכת היתר התכנון בעשרים וחמש שנים.

לכיל אנגליה זכות ראשונים לחידוש החכירות וזאת מכיוון שבדיה הרשאות התכנון להפקת מינרלים המכילים אשלג. בנוסף, על פי ניסיון העבר כאשר פקעו הסכמי החכירה, לא הוגשו הצעות מתחרות ולא נרשם עניין מצד חברות אחרות בשטחים אלו.

הגופים המעורבים בחידוש או ברכישת הסכמי חכירה חדשים הינם כיל אנגליה, עורכי דין מקומיים ובעלי קרקע פרטיים שבבעלותם זכויות המינרלים, כפי שתואר לעיל. התנאים שבהם נדרשת החברה לעמוד על מנת להוסיף להחזיק בחכירות הם תשלום דמי שירות שנתי ותשלום תמלוגים לבעל הקרקע עבור מינרלים המופקים מהנכס.

נכון לעתה, מחזיקה כיל אנגליה בהסכמי חכירה של מינרלים של כ- 70% משטח זה (משטח החכירה היבשתי). בהתבסס על ניסיון העבר, החברה מאמינה שיעלה בידה להשיג את החכירות הנותרות במידת הצורך. בנוסף, על פי ניסיון העבר, לא צפויה תחרות על השגת הסכמי חכירת

מינרלים עבור אשלג ופוליסולפט™, והמקרים הבוחרים בהם לא הצליחה החברה להשיג הסכמי חכירות מינרליים מוגבלים לחכירות קטנות אשר ניתן בנקל לעקוף במהלך רצף הכרייה. השטח הקטן שלגביו כיל אנגליה לא מחזיקה בחכירות מתייחס למקרים שבהם בעלי קרקע פרטיים סירבו לחתום על הסכם לחכירת מינרלים בשטחם והחכירה לא ניתנה לצד אחר.

זיכיון באנגליה - אווריס

לחברה בת באנגליה, מכיל דשנים מיוחדים (להלן - אווריס אנגליה), מכרות אדמת כבול באנגליה (Creca, Nutberry and Douglas Water). כבול משמש כחומר גלם לייצור מצעים מנותקים להשבת אדמה ולשימוש בתחליפי אדמה במצעי גידול. אתרי הכרייה Nutberry ו-Douglas Water הינם בבעלות אווריס אנגליה, ואתר הכרייה Creca מוחזק במסגרת חכירה לזמן ארוך. היתרי הכרייה מוענקים על ידי הרשויות המקומיות ומתחדשים לאחר בחינה של הרשויות המקומיות. היתרי הכרייה הוענקו עד לסוף שנת 2024.

סין

YPH JV מחזיקה בשני רישיונות לכרייה פוספט אשר הונפקו בחודש יולי 2015 על ידי מחלקת הקרקע ומשאבים של מחוז יונאן שבסין. ביחס למכרה הייקו (להלן - הייקו), רישיון הכרייה בתוקף עד לחודש ינואר 2043, וביחס למכרה בייטאצון (להלן - בייטאצון), רישיון הכרייה בתוקף עד לחודש נובמבר 2018. פעילות הכרייה ב YPH JV מתבצעת בהייקו בהתאם לרישיון הכרייה האמור. בקשר עם בייטאצון, כפי שהוערך במועד הרכישה, אין בכוונת החברה לקיים פעילות כרייה בעתיד הנראה לעין.

זכויות שימוש בקרקע

בנוסף לזיכיונות הכרייה, נדרשים אישורים נוספים לשימושים מסוימים בקרקע לצורך ביצוע עבודות כרייה בהייקו. זכויות שימוש בקרקע כאמור נתקבלו, למעט זכויות ביחס לחלק מסוים במכרה הייקו (גוש 4). הבקשה שהוגשה על-ידי המיזם המשותף (YPH JV) הוחזרה על-ידי הרשויות המקומיות בחודש ספטמבר 2017, ובעקבות דיונים שנערכו עם הרשויות הבקשה הוגשה מחדש בפברואר 2018. למרות שטרם נקבע לוח זמנים פרטני לאישור הבקשה על-ידי הרשויות, החברה מאמינה שאישור הבקשה יתקבל בהמשך.

חידוש רישיון כרייה

על מנת להחזיק ברישיונות כרייה, YPH JV נדרשת לציית להוראות החוקים והתקנות הסיניים הרלוונטיים בדבר פעילויות כרייה בין היתר, לבצע בדיקה שנתיים בדבר עמידה בתשלומי מסים, אגרות ופרמיות הנוגעות לרישיונות הכרייה. בנוסף, על YPH JV להגיש בקשת חידוש למחלקת המשאבים שלוש ימים לפני מועד פקיעת הרישיון הרלוונטי.

תמלוגים על משאבי טבע

באשר לזכויות הכרייה, החל מחודש יולי 2016, נכנס לתוקפו חוק "מס משאבי טבע" חדש הכולל את סלעי הפוספט אשר לפיו, YPH JV תשלם תמלוגים של 8% ממחיר המכירה לפי שווי שוק של הסלע לפני תהליך העיבוד. בשנים 2017 ו-2016, שילמה YPH JV תמלוגים בסך של 2 מיליון דולר ו-6 מיליון דולר, בהתאמה.

מתן זכויות כרייה לחברת לינדו

בחודש פברואר 2016, פורסמה הצהרה על ידי YPC לפיה, YPC התקשרה בהסכמים, בשנת 2010, עם הרשות המקומית במחוז ג'ינינג בפרובינציית יונאן ועם חברת Jinning Lindu Mining Development and Construction Co. Ltd. (להלן - חברת לינדו), לפיהם, חברת לינדו תוכל לכוון סלע פוספט בכמות של עד שני מיליון טון בשטח שגודלו כ-0.414 קמ"ר, בשטח מכרה הייקו (להלן - אזור

דאצינג), ולמכור לצד שלישי, לפי שיקול דעתה. טרם הקמתה של YPH JV, הציעה YPC לרשות המקומית במחוז ג'נינג ולחברת לינדו להחליף את הזכויות שניתנו לחברת לינדו באזור דאצינג באזור אחר שאינו חלק ממכרה הייקו, כך שחברת לינדו תכרה באותו אזור חלופי. בחודש מרס 2016, במהלך ישיבה בין YPC, החברה וצדדים רלוונטיים נוספים, הצהירה YPC כי לא תוכל להמיר את מכוותיה על מנת להחליף את אזור דאצינג היות וההטבות של חברת לינדו קשורות לאזור זה. תחת ההצהרה לעיל, YPC התחייבה כי זכויות הכרייה של YPH JV במכרה הייקו לא תיפגענה בשל ההסדרים, המכרים לעיל. הוחלט כי על YPH לנהל תקשורת נוספת עם YPC וחברת לינדו, לצורך הגנה על זכויותיה המשפטיות ולהפציר בצדדים להגיע לפתרון הוגן, צודק וסביר לבעיה זו, בהקדם האפשרי. לאור האמור, החברה לא כללה אזור זה כחלק מחישוב הרזרבות של YPH.

רזרבות (Reserves)

החברה מעריכה כי יש בידה בסיס רזרבות מינרלים רחב ואיכותי בזכות מיקומם האסטרטגי של המכרות והמתקנים שלה. "רזרבות" מוגדרות ב- SEC Industry Guide 7 כאותו חלק של מרבץ מינרלים הניתן להפקה באופן כלכלי וחוקי במועד הערכת הרזרבות. Guide 7 מחלק בין רזרבות מוכחות שנמדדו (measured) ורזרבות אינדקטיביות – אפשריות (probable (indicated) reserves) כדלקמן:

- רזרבות מוכחות (measured). רזרבות בהן (1) כמות מחושבת על בסיס מידע המתקבל מחיפושים, תעלות, בורות וקידוחים; איכות ו/או טיב מחושבים על בסיס תוצאות דגימה מפורטת ו- (2) אתרי הבדיקה, הדגימה והמדדה מספיק קרובים זה לזה כך שהאופי הגיאולוגי מוגדר באופן ברור שניתן לקבוע באופן מבוסס את הגודל, הצורה, העומק ותכולת המינרלים של הרזרבות.
 - רזרבות אינדקטיביות-אפשריות (indicated). רזרבות בהן הכמות, האיכות ו/או הטיב מחושבים על בסיס מידע דומה לזה ששימש עבור רזרבות מוכחות (measured), אך אתרי הסקר, הדגימה והמדדה רחוקים יותר זה מזה או מפוזרים בצורה פחות יעילה. מידת הביטחון, גם אם נמוכה מזו של רזרבות מוכחות (measured), גבוהה מספיק על מנת להניח רציפות בין נקודות תצפית.
- החברה מסווגת רזרבות בהתאם להגדרות הקבועות ב- Guide 7, כאמור לעיל. כמות, אופי רזרבות המינרלים ואומדני הרזרבות בכל אחד מהנכסים נאמדים על ידי גיאולוגים ומהנדסי מכרות של החברה.

ישראל

בטבלה שלהלן מוצג מידע בנוגע לאומדני עתודות הפוספט של החברה בישראל נכון ליום 31 בדצמבר 2017:

קטגוריה	פוספט לבן (מיליוני טון)	פוספט אורגני נמוך (מיליוני טון)	פוספט אורגני גבוה (מיליוני טון)	פוספט ביטומני (מיליוני טון)	רזרבות בנות ניצול (מיליוני טון)	איכות ממוצעת ($P_2O_5\%$)
רותם	–	12	–	–	12	26%
ציין	–	16	14	3	33	25%
אורון	18	5	–	–	23	24%
סך הכול (מוכח (1))	18	32	14	3	67	

(1) הסכומים עשויים שלא להסתכם בשל עיגול.

בחישוב הרזרבות המוזכרות לעיל, נעשה שימוש בסף איכות (cut-off grade) של 20% עד 25% P_2O_5 , בהתאם למאפייני העיבוד של סלע הפוספט ותהליכי העיבוד הקיימים. סף האיכות המינימאלי משתנה ממכרה אחד למשנהו בהתאם לתהליך ההעשרה ויכולת ההעשרה: סף איכות מינימאלי של 20% P_2O_5 נלקח בחישובי העתודות של אורון; סף איכות מינימאלי של 23% P_2O_5 נלקח בחישובי העתודות של צין; וסף איכות מינימאלי של 25% P_2O_5 נלקח בחישובי העתודות של רותם. סף האיכות המינימאלי שחושב עבור אורון נמוך יותר משום שלכיל רותם יש תהליך ההעשרה מתאים לפוספט גירי שמאפיין את הפוספט הלבן ולפיכך תהליך ההעשרה (beneficiation process) באמצעות פלוטציה הינו יעיל מאוד. סף האיכות המינימאלי שנלקח עבור מכרה רותם גבוה יותר משום שבתהליך ההעשרה של הפוספט ממכרה רותם נעשה שימוש בטחינה ופלוטציה חלקית בלבד, וניתן להזין רק פוספט באיכות בינונית עד גבוהה (המתאים לרזרבות הקיימות ברותם). סף האיכות המינימאלי שנלקח עבור צין מעט גבוה יותר מזה של אורון, בשל הימצאותם של חוואר וחרסיות הפוגעים ביעילותו של תהליך ההעשרה. לצורך קביעת הפרמטרים של סף האיכות המינימאלי, הניצולת והכמויות נלקחו בחשבון התנאים הגיאולוגיים (רציפות, מבנה), שיטת הכרייה, פחת כרייה (dilution), ניצולת במפעל, היתכנות טכנית, עלויות תפעול ומחירי המוצרים העדכניים וההיסטוריים. הפרמטרים שנלקחו בחישוב הם כדלקמן: כמות בטונות בשטח (לפי מכפלה של שטח בעובי השכבות וצפיפות הפוספט); כמות ברת ניצול במכרה במונחי טון (כמות בטונות של המינרל הניתנים לכרייה, בהתחשב בפחת כרייה); כמות בטונות הניתנת לכרייה (כמות ברת ניצול בטונות שמתוכם מופחתים הטונות שהופקו); יחס טפל/פוספט (כמות הטפל לכל טון סלע פוספט שנכרה); פחת כרייה מתוכנן (planned dilution); עלות לטון (בדרך כלל מתייחס למרחק ההובלה למפעל ההעשרה); עלות לטון כולל שיקום; ופחת כרייה לא מתוכנן (פחת כרייה לא מתוכנן של 5% נלקח בחשבון על בסיס נתוני הכרייה באזורים בעייתיים). תכנית הכרייה השנתית של כיל רותם אינה נקבעת לפי סף האיכות המינימאלי והתנודות במחירי הסחורות כמעט ואינן משפיעות על סף האיכות המינימאלי של רותם.

חישובי סף האיכות המינימאלי מתבססים על נתוני התפוקות ההיסטוריים וניסיון העבר בכרייה של כיל רותם, המחושבים על ידי הגיאולוגים, מהנדסי התפעול והכלכלנים של החברה. בחישוב נלקחת איכות המחצב באתר אשר מומרת למחצב המופק לפי שיטת הכרייה של כיל רותם וכך מוערכת תפוקת המפעל בהתאם לאיכות. בהמשך, מודלים כלכליים מספקים את ערכי הסף שנעשה בהם שימוש כיום על ידי כיל רותם.

הרזרבות המוכחות, מעל סף האיכות המינימאלי נגזרו וחושבו מתוך המקורות (resources) שבאתר תוך התחשבות בשיטת הכרייה, שיעור פחת הכרייה, וניצולת במפעל (in-plant recovery), וזאת על בסיס נתונים היסטוריים של כיל רותם. לשם המרת המשאבים לרזרבות נלקחים בחשבון, באופן פרטני, שיעור פחת כרייה, שיטת הכרייה והתנאים הגיאולוגיים במכרה, הכוללים נתוני תפוקות היסטוריים ומתבססים על הניסיון בחמש השנים הקודמות. שיעור פחת הכרייה במכרות החברה בנגב הוא 2.5% ומתחשב ברציפות השכבות ובמבנה הגאולוגי. הכמות והאיכות של הרזרבות המחושבות הינן כאלה הצפויות להיות מועברות למפעל העיבוד וכפופות למדדי ניצולת במפעל. הניצולת העדכנית במפעל משתנה בין האתרים, משום שהיא מורכבת מנתוני תפוקות היסטוריים, והיא נעה כיום בין 46% (באורון ורותם) ל- 48% (בצין). הפערים האמורים בשיעורי הניצולת התהליכית נובעים מהבדלים בתהליך ההעשרה במפעלי ההעשרה השונים. הרזרבות המוכחות נבדקו באמצעות קידוחים, לרוב במרווחים של 50 עד 70 מטר. בכל אחד משלושת מפעלי ההעשרה במכרות, פותח במהלך העשורים האחרונים תהליך העשרה לעיבוד אופטימלי של סלעי הפוספט, לקבלת תוצרת בריכוז גבוה של P_2O_5 בשיעור של 31% עד 32%. יחס ההמרה עבור מרבית שכבות הפוספט הינו 1.8 טון לכל 1 מ"ק, כאשר יחס המרה של 2.0 טון/מ"ק משמש עבור מרבצים קשים וגיריים. הערכים הנ"ל מיושמים על בסיס ניסיון ארוך טווח ונחשבים סבירים.

בחישוב סף האיכות המינימאלי והעתודות נעשה שימוש בממוצע של מחירי השוק והוצאות התפעול בשלוש השנים האחרונות לצורך הבטחת ההיתכנות הכלכלית.

מחירי השוק הממוצעים לשלוש שנים ששימשו לחשב את הרזרבות של כיל בנגב ליום 31 בדצמבר, 2017, הינם כדלקמן: 624 דולר לטון של חומצה זרחתית ירוקה (MGA); 1,212 דולר לטון של חומצה

לבנה (WPA); 1,223 דולר לטון של מלחי זרחן (MKP); 894 דולר לטון של מסיסים MAP; 305 דולר לטון של GTSP; 169 דולר לטון של GSSP; ו- 87 דולר לטון של סלע פוספט.

בחישוב העתודות נעשה שימוש בממוצע של שערי החליפין של מטבעות בשלוש השנים הקודמות, לצורך הבטחת ההיתכנות הכלכלית. שערי החליפין הממוצעים לשלוש שנים ששימשו לחישוב הרובות של כיל בנגב ליום 31 בדצמבר, 2017, הינם כדלקמן: 3.78 שקל לדולר; 1.11 דולר לאירו ו-1.39 דולר לפאונד.

משך החיים של המכרה ברותם הוא כ- 6 שנים, בהתבסס על רובות של 12 מיליוני טון פוספט דל אורגני (בהינתן היקף הכרייה השנתי הנוכחי). הפוספטים בעלי התכולה הנמוכה של חומר אורגני ומגנזיום מתאימים לייצור חומצה זרחתית. כמות הכרייה השנתית של פוספט בעל תכולה נמוכה של חומר אורגני/מגנזיום ברותם הינה 1.9 מיליוני טון.

משך החיים של המכרה באורון הוא כ- 6 שנים, בהתבסס על רובות של 18 מיליוני טון פוספט לבן וכרייה ממוצעת של 3 מיליוני טון בשנה (בהינתן היקף הכרייה השנתי הנוכחי).

משך החיים של המכרה בצין הוא כ- 10 שנים, בהתבסס על רובות של 33 מיליוני טון והפקה של 3.1 מיליוני טון לשנה כדלקמן (בהינתן היקף הכרייה השנתי הנוכחי):

- פוספט דל אורגני - 1.7 מיליוני טון לשנה
- פוספט גבוה אורגני - 1.1 מיליוני טון לשנה
- פוספט ביטומני (bituminous phosphate) - 0.3 מיליוני טון לשנה

החברה מעריכה כי בידיה כל האישורים וההיתרים הממשלתיים הנדרשים עבור הרובות בישראל.

ספרד

בטבלה שלהלן מוצג מידע בנוגע לאומדני רובות האשלג של החברה במכרה בספרד ליום 31 בדצמבר 2017 (המועד העדכני ביותר לגביו קיים מידע):

ממוצע איכות (KCl %)	מיליוני טון	סיווג מאגר	מכרה
26%	19	מוכח	Cabanadas
25%	56	אפשרי	
25%	75	סך הכול	
24%	6	מוכח	Vilaforns
-	-	אפשרי	
24%	6	סך הכול	
25%	81	מוכח ואפשרי	סך הכול(1)

(1) הסכומים עשויים שלא להסתכם בשל עיגול.

בחישוב הרובות האמורות, נלקח סף איכות מינימאלי של עופרת אשלג המכילה 19% KCl במכרה Cabanadas וסף איכות מינימאלי של עופרת אשלג המכילה ריכוז של 18% KCl במכרה Vilaforns.

בקביעת פרמטרים לקביעת סף האיכות המינימאלי נלקחו בחשבון התנאים הגיאולוגיים (רציפות, מבנה), שיטת הכרייה, פחת כרייה (dilution), ניצולת במפעל, היתכנות טכנית, עלויות תפעול ומחירי המוצרים העדכניים וההיסטוריים. הפרמטרים שנלקחו בחישוב הם כדלקמן: כמות בטונות בשטח (לפי מכפלה של שטח בעובי השכבות וצפיפות המינרל); ניצולת (לוקח בחשבון את הערכים שהתקבלו בעבר במהלך הכרייה במכרות Cabanadas ו-Vilaforns); כמות ברת ניצול במכרה בטונות (כמות בטונות של המינרל הניתנת לכרייה, במונחים של גורם הניצולת); כמות בטונות הניתנת לכרייה (כמות ברת ניצול בטונות שמתוכם מופחתים הטונות שהופקו); פחת כרייה מתוכנן (planned dilution); פחת כרייה לא מתוכנן (פחת כרייה לא מתוכנן של 5% נלקח בחשבון על בסיס נתוני

הכרייה והנתונים מאזורים בעייתיים); וכרייה סלקטיבית של שכבות המטרה, היכן שניתן (הפרדת אופקי המלח מתוך השכבה במקומות בהם הדבר מתאפשר).

חישובי סף האיכות המינימאלי מגיעים מנתוני התפוקות ההיסטוריים וניסיון העבר בכרייה של כיל איבריה (IBP), המחושבים בעזרת מודלים גיאולוגיים, מהנדסי התפעול והכלכלנים של החברה. בחישוב נלקחת איכות העופרה באתר אשר מומרת לעופרה המופקת לפי שיטת הכרייה של כיל איבריה (IBP) וכך מוערכת תפוקת המפעל בהתאם לאיכות. בהמשך, מודלים כלכליים מספקים את ערכי הסף שנעשה בהם שימוש כיום.

הרזרבות המוכחות והצפויות (proven and probable) העולות על סף האיכות המינימאלי חושבו בהתחשב בשיטת הכרייה, ניצולת הכרייה, פחת כרייה, כרייה סלקטיבית, תלמים, תנאים גיאולוגיים וניצולת מפעלית (in-plant recovery), על בסיס נתונים היסטוריים של כיל איבריה (IBP). גורמי ניצולת ופחת כרייה, הנדרשים להמרת המשאבים לרזרבות ואשר לוקחים בחשבון באופן פרטני את שיטת הכרייה והתנאים הגיאולוגיים במכרה המתייחס, כוללים נתוני תפוקות היסטוריים ומתבססים על נתונים של 18 שנים במכרות של החברה Cabanaras ו-Vilafruns. ניצולת הכרייה נעה בין 65% ל-75% על בסיס שיטת הכרייה room and pillar בכיל איבריה (IBP). כמות (במונחי טון) ואיכות של הרזרבות המחושבות הינן כאלה הצפויות להיות מועברות למפעל העיבוד וכפופות לניצולת במפעל (metallurgical recovery factors). הניצולת במפעל כוללים נתוני תפוקות היסטוריים ומתבססים על הניסיון בעשר השנים האחרונות. הניצולת העדכנית היא KCl 88.0% במפעל Suria (הצמוד למכרה Cabanaras) ו-KCl 85.0% במפעל Sallent (הצמוד למכרה Vilafruns). הרזרבות המוכחות נבדקו באמצעות מידע מקידוחים, לרוב במרווחים של 100 עד 200 מטרים כאשר הרזרבות האידקטיביות-אפשריות (probable reserves) נבחנו באמצעות קידוחים במרווחים של עד 1,600 מטרים. איכות התוצר הסופי גבוהה בהרבה מ- KCl 95% על מנת למנוע הפסדים מאיכות נמוכה (avoid quality losses).

בחישוב סף האיכות המינימאלי והרזרבות, נעשה שימוש במחירי השוק הממוצעים לשלוש שנים ועלויות תפעול בכדי להבטיח היתכנות כלכלית. מחיר השוק הממוצע לשלוש שנים אשר יושם בחישוב רזרבות האשלג של החברה בספרד לטון מוצר ביום 31 בדצמבר 2017 הוא 223 אירו לטון.

בחישוב הרזרבות נעשה שימוש בממוצע של שער החליפין של מטבעות בשלוש השנים הקודמות במסגרת החישובים, לצורך הבטחת ההיתכנות הכלכלית. שער החליפין הממוצע לשלוש שנים ששימש לחשב את העתודות של החברה ליום 31 בדצמבר 2017 הוא 0.89 אירו לדולר.

המפעל ב-Suria משתמש בעופרה שנכרתה במכרה ב-Cabanaras וכושר הייצור השנתי שלו הוא כ-850 אלף טון אשלג. המפעל ב-Sallent משתמש בעופרה שנכרתה במכרה ב-Vilafruns וכושר הייצור השנתי שלו הוא כ-500 אלף טון אשלג (פעילותו של מפעל זה מתוכננת להיפסק עד אמצע שנת 2020, עם שידרוגו של המפעל ב-Suria).

החברה מעריכה כי בידיה כל האישורים וההיתרים הממשלתיים הנדרשים עבור הרזרבות של החברה בספרד.

אנגליה

החברה צופה הפסקה של כריית האשלג במכרה כיל אנגליה באמצע שנת 2018 בשל הדלדלות חרבות האשלג וממשיכה במעבר לכריית פוליסולפט™. כמות עתודות האשלג שנותרו בכיל אנגליה מוגבלת וכבר איננה מהותית לפעילויותיה או לתוצאותיה הכספיות של החברה. כתוצאה מכך, החברה חדלה מלהציג מידע אודות חרבות אשלג בכיל אנגליה, בהתאם ל- SEC Guide 7.

כיל מאמינה שבמכרה החברה באנגליה קיימות חרבות משמעותיות לצורך המשך ייצור מוצר הפוליסולפט™ (מינרל המשמש בצורתו הטבעית כדשן לחקלאות אורגנית וכחומר גלם לייצור דשנים מיוחדים), אשר החל להימכר בהיקף מסחרי החל משנת 2012. החל משנת 2016, החברה נמצאת בתהליך של מעבר מהפקה וייצור של אשלג לייצור של פוליסולפט™ במכרה החברה בכיל אנגליה. בשנת 2017, ייצרה כיל 428 אלף טון פוליסולפט™ ומכרה כ- 292 אלף טון, בסכום כולל של כ- 32 מיליון דולר. בשנת 2018, בכוונת החברה לייצר כ- 600 אלף טון פוליסולפט™ ולהגדיל את הייצור עד לכ- 800 אלף טון בשנת 2019. החברה עוקבת אחר יוזמה זו ותציג מידע בדבר חרבות בהתאם ל- SEC Guide 7 כאשר מוצר זה יהווה חלק משמעותי ממכירות החברה. נכון למועד דוח זה, ייצור הפוליסולפט™ במכרה החברה באנגליה הביא למכירות בסכום של כ- 32 מיליון דולר ואינו מהותי לפעילות החברה או לתוצאותיה הכספיות. לפיכך, החברה טרם הציגה מידע בדבר חרבות הפוליסולפט™ בכיל אנגליה.

החברה מאמינה כי תשיג חידוש של כל החכירות והרישיונות הממשלתיים הנדרשים עבור החרבות של החברה באנגליה.

סין

במכרה הייקו יש 57 מיליון טון (לאחר ניכוי של 5%: 3% בגין פחת ו-2% בגין דילול) של חרבות פוספט מוכחות, המצויים בארבעה גושים נפרדים (גושים 1-4). כושר הייצור השנתי עומד על כ- 2.5 מיליון טון (בשנת 2017 נכרו 1.95 מיליון טון בלבד). חרבות הפוספט המוכחות מספיקות לכ- 23 שנות פעילות. בנוסף, ישנם 4.4 מיליון טון של פוספט במספר מאגרים בסביבת המפעל, פוספט זה יזן למפעל הפלוטציה בשנים הקרובות.

בטבלה שלהלן מוצג מידע בנוגע לאומדני חרבות הפוספט של החברה במכרה הייקו נכון ליום 31 בדצמבר 2017:

איכות ממוצעת (P ₂ O ₅ %)	פוספט בריכוז אורגני נמוך (מיליוני טון)	קטגוריה	
21%	4	מוכח	גוש 1
21%	6	מוכח	גוש 2
22%	31	מוכח	גוש 3
22%	16	מוכח	גוש 4
	57		סך הכול (מוכח)

האיכות הממוצעת של הפוספט עומדת על כ-21.4% P₂O₅, ומתחלקת ל-3 דרגות איכות: דרגה 1 (הגבוהה ביותר) < 30% P₂O₅, דרגה 2 - 24-30% P₂O₅, ודרגה 3 - 15-24% P₂O₅. כ-20% מן הפוספט מכילים ריכוז הגדול מ-27% P₂O₅, והוא מועבר בדרך כלל להעשרה במתקן השטיפה. עם זאת, מכיוון שמתקן זה נסגר במהלך 2016 וצפוי להיפתח מחדש בשנת 2018, הפוספט בדרגת האיכות הגבוהה מועבר, יחד עם 80% הנותרים, המכילים כ-20% P₂O₅, להעשרה במתקן הפלוטציה.

לצורך הגדרת החרבות, נעשה שימוש בסף איכות מינימאלי (cut-off grade) של 15% P₂O₅, בהתאם ליכולת הפלוטציה להעשיר את הפוספט לריכוז בר שימוש (28.5% P₂O₅), שהיא האיכות הממוצעת הנדרשת לייצור חומצה זרחתית באזור יונאן. בפועל, ביכולתו של מכרה הייקו לעבד ולהשתמש בכל

הפוספט המצוי במרפץ. גבולות שכבות הפוספט בקרקע מוגדרות היטב מבחינה פיזית וכן, מתאפיינים בתכולת P_2O_5 נמוכה מאוד (כ-5%), ותהליך הכרייה אינו מותיר אחריו פוספטים שלא נכרו.

מחירי השוק הממוצעים לשנתיים ששימשו בחישוב רזרבות החברה בהייקו (מכרה הייקו נרכש על ידי כיל ברבעון הרביעי של שנת 2015) ליום 31 בדצמבר 2017, הינם כדלקמן: 374 דולר לטון של חומצה זרחתית ירוקה (MGA), 671 דולר לטון של חומצה לבנה (WPA), 852 דולר לטון של מלחי זרחן (MKP) ו- 213 דולר לטון של GTSP.

לצורך חישוב הרזרבות נעשה שימוש בשערי החליפין הממוצעים לשנתיים הקודמות (מכרה הייקו נרכש על ידי כיל ברבעון הרביעי של שנת 2015), על מנת להבטיח כדאיות כלכלית. שערי החליפין הממוצעים לשנתיים הקודמות ששימשו לצורך חישוב רזרבות החברה ליום 31 בדצמבר 2017, הינם כדלקמן: 3.718 ש"ח ל-1.00 דולר ארה"ב, 1.118 דולר ארה"ב ל-1.00 אירו, 1.322 דולר ארה"ב ל-1.00 ליש"ט, ו-6.699 יואן סיני ל-1.00 דולר ארה"ב.

אורך חיי המכרה בהייקו הוא כ- 23 שנים בהתבסס על עתודות של 57 מיליון טון (בהינתן כושר הייצור (כרייה) השנתי העומד על כ- 2.5 מיליון טון); הפוספט מתאים לייצור חומצה זרחתית.

החברה מאמינה כי היא מחזיקה בכל האישורים וההיתרים הממשלתיים הנדרשים עבור רזרבות הפוספט של החברה בסין, למעט אישור שימוש בקרקע אשר החברה ממתינה לקבל ביחס לחלק מעתודותיה, בגוש 4 במכרה הייקו המופעל על-ידי המיזם המשותף (YPH JV). YPH JV מצויה בדיונים מול הרשויות הרגולטוריות המקומיות על מנת לקבל את האישור הנדרש וצופה לקבלו בהמשך.

לוגיסטיקה

ישראל

חלק מהתוצרת של החברה שמופקת מים המלח משונעת באמצעות מסוע שהיא בנתה ומתפעלת המשתרע לאורך 18.1 ק"מ עד לקצה מסילת הרכבת באתר צפע אשר במישור רותם, ומשם משונעת התוצרת לנמל אשדוד. בנוסף, החברה משנעת את התוצרת שמופקת מים המלח גם באמצעות משאיות, בעיקר לנמל אילת. מגנזיום מתכתי משונע באמצעות מכולות המועמסות על גבי משאיות מאתר החברה בסדום ועד לקצה מסילת הרכבת באתר צפע. לאחר מכן, החברה משנעת בעזרת הרכבת את המכולות לנמלי חיפה ו/או אשדוד.

רוב מוצרי החברה המיוצרים ברותם, אורון וצין (בין אם במצב מוצק או נוזלי) מובלים בכבישים ומסילת רכבת אל נמל אשדוד או בכבישים אל נמל אילת. מנמל אילת, מייצאת החברה את מוצריה לשווקים במזרח הרחוק ומנמל אשדוד לשווקים באירופה ודרום אמריקה.

באתר רותם, יש מתקן לטעינת תוצרת על הרכבת – לרוב מוטענים כ- 30 קרונות בכל משלוח. כ- 2 מיליון טון של מוצרים נשלחים כל שנה על ידי רכבת מאתר רותם לאשדוד. כ- 200 אלף טון של מוצרים נשלחים בכבישים מהאתר של רותם לנמל אילת.

תובלה, חברה מאוחדת (בבעלות מלאה של החברה), מובילה סלעי פוספט ממתקני העיבוד באורון וצין באמצעות משאיות ונגררים בעלי קיבולת של 40 טונות. להמשך עיבוד, משונעים לרותם כ-200 אלף טון מצין וכ- 1 מיליון טון במשאיות מאורון.

מנמל אשדוד, משונעים לרותם בכל שנה כ- 650 אלפי טונות של גופרית. גופרית נרכשת ממדינות מחוץ לישראל ונפרקת בנמל אשדוד, שם היא מועמסת על גבי משאיות ומובלת כ- 5 ק"מ לתחנת שילוח הגופרית של החברה. משם מועמסת הגופרית על גבי קרונות רכבת ומובלת לרותם.

נמל אשדוד ממוקם על חוף הים התיכון, כ- 40 ק"מ מדרום לתל אביב וכ- 120 ק"מ מצפון מערב לאתר רותם ואתר צפע.

נמל אילת ממוקם בקצה הדרומי של ישראל על חוף הים האדום כ- 180 ק"מ מדרום לרותם וכ- 200 ק"מ מסדום. הנגישות לנמל אילת הינה באמצעות כבישים. משלוחים שיוצאים מנמל אילת הינם למזרח הרחוק, והמכירות לאירופה ואמריקה יוצאות מנמל אשדוד. מכירות דשנים ואשלג מרותם וים המלח לא נשלחות מנמל חיפה היות ואין שם תשתיות לטעינת סחורות בתפוזות, זאת בנוסף לעלות ההובלה היבשתית היקרה בהשוואה להובלה לאשדוד.

ספרד

כיל איבריה (IBP) מובילה את המחצב שהיא כורה ממכרות החברה למפעלי הייצור וכן אשלג ומלח מהמפעלים והמכרות ללקוחותיה ולנמל. המחצב מובל באמצעות משאיות הובלה בעלות קיבולת של 25 טונות כל אחת ובאמצעות מסוע ממכרות החברה ב- Cabanasas ו- Vilaforns אל מפעלי העיבוד ב- Suria ו- Sallent, בהתאמה. לאחר תהליך העיבוד, מופקות כמויות משתנות של אשלג וסוגים שונים של מלח. המוצר הסופי מועבר ישירות ללקוח באמצעות משאיות או דרך הנמל.

קו רכבת ייעודי משמש להובלת אשלג מהמכרות לנמל בברצלונה. רוב המשלוחים של כיל איבריה (IBP) מתבצעים באמצעות מסוף בבעלותה בנמל בברצלונה (Trafico de Mercancias – Tramer). במחצבים בהם נדרשת קיבולת גבוהה יותר נעשה שימוש בנמלים נוספים טרגונה (Tarragona) או וילנובה (Vilanova) באמצעות מיקור חוץ.

צי משאיות עם גוררים בעלות קיבולת של 25-27 טון כל אחת משמש להובלת המלח מהמכרה. עד 120 משאיות של מלח יוצאות על בסיס יומי מהמכרה אל הנמל.

כיל איבריה (IBP) מחזיקה ומתחזקת כ- 1.5 ק"מ ו- 3 ק"מ של מסילות רכבת במפעלי Suria ו- Sallent, בהתאמה, המתחברות אל רשת הרכבות האזורית. עד שלוש רכבות יוצאות על בסיס יומי בהיקף כולל של 800 טון על גבי כ- 20 קרונות תובלה. אורכו של מסלול הרכבת להובלת אשלג מ- Suria ו- Sallent למסוף בנמל ברצלונה הינו כ- 80 ק"מ של מסילה (מ- Suria ו- Sallent ל- Manresa ומ- Manresa לנמל ברצלונה). כיל איבריה (IBP) מחזיקה בבעלות ומפעילה מתקנים בנמל, הכוללים מתקני אחסון בצובר של אשלג ומלח, מסועים לפריקה של קרונות תובלה ומשאיות ומחסנים לאחסון המוצרים.

לכל אחד מאתרי הייצור, Suria (מכרה Cabanasas) ו- Sallent (מכרה Vilaforns), מערכת מסילות אחת לשינוע של תוצרת באמצעות הרכבת לנמל. קטר הגרירה של הרכבת וחלק מקרונות התובלה בצובר מתופעלים על ידי FGC (Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya).

מתקני הנמל הרלוונטיים מנוהלים על ידי חברה בת של כיל איבריה "Tramer". שטח הנמל משתרע על פני 13 אלף מ"ר המחולקים לשלושה אזורים. כחלק מתוכנית הגדלת כושר הייצור בכל איבריה (IBP) משודרגת התשתית הלוגיסטית במכרה (רמפת הכניסה למכרה), במפעלים וברציף החברה בנמל ברצלונה באופן שיאפשר הפקה, שינוע וייצוא של כ- 2.3 מיליון טון אשלג ומלח בשנה.

אנגליה

למכרה החברה באנגליה (Boulby) קיימת רשת דרכים על פני 11 ק"מ מפתח המכרה דרומה ובנוסף רשת דרכים תת-קרקעיות המשתרעת על פני 15.5 ק"מ מפתח המכרה לכיוון הים הצפוני. כ- 80 ק"מ של מנהרות תת קרקעיות עדיין פתוחות לצורך הייצור הנוכחי. למכרה גישה נוחה לעורקי התחבורה הארציים של כבישים ורכבות. המכרה מקבל מי שתייה איכותיים ואספקת חשמל יציבה.

בהתאם להסכמים עם רשות הגנים הלאומיים של צפון יורקשייר (North Yorkshire National Parks) היקף ההובלה בכבישים מאתר לאתר מוגבלת למקסימום של 150 אלפי טונות לשנה ו- למקסימום של 66 רכבי תובלה ליום (תנועה בכביש אסורה בימי ראשון ובחגים הלאומיים (bank holidays)). מגבלה זו אינה צפויה לפגוע בהיקף היצור העתידי של כיל אנגליה לאור מחויבותה לתחזוקת קישור מסילת הרכבת ל Teesdock. הכבישים והרכבות של כיל אנגליה עומדים באופן מלא בכל הדרישות.

במכרה קיימת רשת נרחבת של מערכות מסועים המשמשות לשינוע אשלג, פוליהליט ומלחים. רובה של התשתית האמורה תישאר על כנה לאחר הפסקת הפקת האשלג. השבת תשתיות המשמשות אך ורק לאשלג תתבצע רק במידה שהדבר ישתלם כלכלית.

המוצרים מובלים על גבי קו הרכבת שבבעלות כיל אנגליה, המשתרע כשמונה ק"מ מפתח המכרה לצומת דרכים עם רשת הרכבות הארצית, משם ממשיכים המוצרים ל- Teesport, Middlesbrough, באמצעות חברת Network Rail שהינה הבעלים והמפעילה של קו הרכבת הראשי.

שמונה רכבות ביום, משנעות ומעבירות גבישי מלח, אשלג ופוליסולפטTM ל- Teesdock. מרבית התוצרת משמשת לדשנים חקלאיים, כאשר כמות ניכרת ממנה (כ- 50%) מיוצאות בהובלה ימית מנמל Teesdock למדינות באיחוד האירופי וללקוחות אחרים בחו"ל.

גבישי מלח מובלים באמצעות רכבת ל- Teesdock, ונשלחים באמצעות אוניות לנמלים באנגליה וסקוטלנד לאורך החוף המזרחי ונמכרים לרשויות מקומיות לצורך המסת קרח המצטבר על כבישים.

כיל אנגליה חוכרת ומפעילה שלושה מתקנים עיקריים לאחסון וטעינה: מתקן Teesdock, הממוקם על נהר Tees; ושני מתקני אחסון נוספים המחוברים למסילת ברזל – Cobra and Ayrton Works, ב- Middlesbrough.

בנוסף, לכיל מתקני אחסון ולוגיסטיקה באירופה (לרבות בגרמניה Ludwigshafen, בהולנד אמסטרדם וב- Rouen שבצרפת).

סין

חברת YPH JV כוללת את מכרה הייקו, את חברת 3C, שהינה קבוצת מפעלים לייצור סוגים שונים של דשנים הממוקמת בסמיכות למכרה הייקו ושני מפעלים לייצור מוצרי המשך, האחד ממוקם בקרבת מכרה הייקו ומפעל הדשנים האמור לעיל, והשני ממוקם בקרבת נמל התעופה קונמינג.

עיקר הובלת חומר הגלם ממכרה הייקו למפעלי 3C מתבצעת כיום באמצעות צינור (slurry) וחלק קטן של סלע גולמי מועבר באמצעות משאיות.

מרבית התוצרת הנמכרת לשוק המקומי מובלת מ-3C ישירות ללקוחות בצפון סין באמצעות רכבת וכן בהובלה ימית בעיקר משני נמלי מוצא (Beihai ו-Fangchengang). נמלים אלו משמשים גם לייבוא גופרית בכמות של כ-600 אלף טון בשנה. כמות קטנה מהתוצרת הנמכרת מובלת במשאיות (בבעלות הלקוחות) ללקוחות באזור Yunnan.

סעיף 4א. הערות הרשות לניירות ערך האמריקאית (SEC) שטרם נענו

לא רלוונטי.

סעיף 5. סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית

א. תוצאות תפעוליות

גורמים מרכזיים המשפיעים על תוצאות הפעילות והמצב הכספי של כיל

כיל הינה חברה גלובאלית, אשר תוצאותיה העסקיות מושפעות מהשינוי בביקוש למוצרים חקלאיים בסיסיים, מהמגמות בכלכלה העולמית, מהשינויים בתנאי הסחר והמימון ומתנודות בשערי החליפין. כיל מוציאה לפועל את אסטרטגיית החברה תוך התאמת מדיניות השיווק והיצור לתנאים המתפתחים בשוק העולמי, שיפור תזרימי המזומנים, גיוון מקורות המימון, חיזוק מעמדה הפיננסי והתמדה בנקיטת פעולות להתייעלות ולצמצום עלויות.

בשנת 2017 ובשנת 2016, כ-53% וכ-54%, בהתאמה, ממחזור המכירות של כיל נבע מייצור המתבצע מחוץ לישראל, וכ-8% ו-6%, בהתאמה, מסך עלות המכירות של המוצרים המיוצרים מחוץ לישראל מיוחסים לחומרי גלם המסופקים מישראל. לכליל אין תלות מהותית בלקוח בודד ואין לקוח בודד אשר רכישותיו מהוות מעל 10% מסך מכירות החברה בשנת 2017.

עלויות האנרגיה היוו כ-7% וכ-6% מסך עלויות התפעול של כיל בשנים 2017 ו-2016, בהתאמה. הוצאות החשמל בשנים 2017 ו-2016 הסתכמו לסך של 190 מיליון דולר ו-167 מיליון דולר, בהתאמה, והיוו בהתאמה 56% ו-53% מסך הוצאות האנרגיה. הוצאות בגין גז טבעי בשנים 2017 ו-2016 הסתכמו לסך של 87 מיליון דולר ו-77 מיליון דולר, בהתאמה, והיוו בהתאמה 25% ו-24% מסך הוצאות האנרגיה. הוצאות בגין נפט ומוצרי נפט בשנים 2017 ו-2016 הסתכמו לסך של 16 מיליון דולר ו-15 מיליון דולר, בהתאמה, והיוו 5% מסך הוצאות האנרגיה בשנים הללו. הוצאות האנרגיה בשנת 2017 עלו בכ-9% בהשוואה לשנת 2016. העלייה מיוחסת בעיקרה לעלייה במחירי החשמל והגז בישראל ולמחירי גז גבוהים יותר באירופה.

כיל היא אחד מצרכני הגז הטבעי הגדולים בישראל, ונוקטת באמצעים להגדלת השימוש בגז טבעי במפעליה במטרה להפחית במידה ניכרת פליטת מזהמים באזור המפעלים, לשפר את איכות התוצרת, להפחית את הוצאות האחזקה ולהביא לחסכון כספי ניכר כתוצאה מהמעבר משימוש בדלקים יקרים יותר.

מספר חברות בקבוצה בישראל חתומות על הסכמים לאספקת גז טבעי למפעלי הקבוצה בישראל עם מאגר "תמר" (להלן – תמר). הכמויות הכוללות, על פי ההסכמים הקיימים, אמורות לספק את כל צרכי הגז של הקבוצה, כולל הכמויות הנדרשות להרצת והפעלת תחנת הכוח אשר מוקמת בסדום ואשר החלה לצרוך גז באופן חלקי במהלך הרבעון האחרון של שנת 2017. מועד הצריכה המלאה של תחנת הכוח צפוי להיות במהלך הרבעון השני של שנת 2018. בחודש פברואר 2018, התקשרה החברה בחוזה אספקה עם מאגר תמר ו"ליוויתן" (להלן – החוזה), על מנת להבטיח את אספקת צרכי הגז עד לשנת 2025 או עד לכניסת מאגר "כריש ו-"תנין" לפעילות, כמקדם מבניהם. מחיר הגז אשר נקבע בחוזה הינו בהתאם לנוסחאות מחיר הגז כפי שנקבעו מכוח מתווה הגז של הממשלה.

לחברה תהיה זכות לבטל את החוזה בשנת 2020 על מנת להחיל את ההסכם עם חברת אנרג'יאן ישראל לימיטד (להלן – אנרג'יאן), כמתואר להלן. בנוסף, החוזה כוללים אופציות הארכה במקרה שלא יעלה בידי אנרג'יאן להגיע להפעלה מסחרית.

החברה צופה, כי היקף הצריכה השנתי של הגז, לאחר הפעלת תחנת הכוח, כפי שצפוי להתקבל על פי ההסכם עם תמר, יעמוד על כ-0.75 BCM.

ביום 5 בדצמבר 2017, חתמה כיל על חוזה עם חברת אנרג'יאן לאספקת עד כ- 13 BCM גז טבעי בהיקף של כ- 1.9 מיליארד דולר ולתקופה של 15 שנים. לאחר מועד הדיווח, החברה השיגה את כל האישורים המצוינים בהסכם אשר נדרשו לשם סגירת העסקה. אנרג'יאן מחזיקה ברישיונות לפיתוח מאגרי הגז "כריש" ו-"תנין" המצויים במים הטריטוריאליים של ישראל. אספקת הגז הטבעי צפויה החל מן המחצית השנייה של 2020, לכל המוקדם, בתלות בסיום הפיתוח ותחילת הפקת גז טבעי במאגרים וישמש להפעלת המתקנים ותחנות הכוח של כיל בישראל.

החתימה על ההסכם הנזכר לעיל מהווה אבן דרך משמעותית בדרך להבטחת אספקת גז עקבית למתקני החברה בישראל, במחיר תחרותי בהשוואה להסכמי אספקת הגז הנוכחיים. ההסכם צפוי לתת מענה לכל צרכי הגז של החברה, לרבות הפעלת תחנת הכוח החדשה של מפעלי ים המלח בסדום.

הוצאות ההובלה הימית בכיל היוו בשנים 2017 ו- 2016 כ- 6% וכ- 5%, בהתאמה, מסך עלויות התפעול של כיל והסתכמו לסך של כ-306 מיליון דולר וכ-286 מיליון דולר, בהתאמה. בשנת 2017 מחירי ההובלה הימית בצובר המשיכו במגמת עלייה בהשוואה לשנת 2016. מדד מחירי ההובלה הממוצע החדשי (Baltic Dry Index) BDI לשנת 2017 עלה ב-70% ביחס למדד הממוצע החדשי בשנת 2016. העלייה בהוצאות ההובלה הימית מיוחסת, בעיקר, לעלייה במחירי ההובלה הימית בהשוואה לשנה הקודמת, בשל עלייה במחירי הדלק, וקוזה בחלקה לאור ירידה בכמויות המכירה של מוצרי אשלגן וסלע פוספט בשנת 2017.

הדוחות הכספיים של כיל מוצגים בדולר (ארה"ב). מרבית המכירות של החברה נקובות בדולר, אף על פי שחלק מהמכירות נקובות במטבע אחר, בעיקר אירו. חלק מההוצאות התפעוליות בישראל הינן בשקל, ולפיכך לפיחות בשער החליפין הממוצע של השקל לעומת הדולר השפעה חיובית על רווחיותה של כיל ולתיסוסף השפעה הפוכה. לפיחות בשער החליפין הממוצע של האירו לעומת הדולר יש השפעה שלילית על רווחיותה של כיל ולתיסוסף השפעה הפוכה. מאידך, בפיחות האירו מול הדולר, משתפר כושר התחרות של החברות הבת של כיל אשר מטבע הפעילות שלהן הוא האירו, לעומת מתחרים שמטבע הפעילות שלהם הוא הדולר. בשנת 2017, החברה הושפעה לרעה מהיחלשות הדולר, בעיקר מול השקל, בסך של כ-28 מיליון דולר, בהשוואה לשנת 2016.

כיל מגדרת חלק מחשיפתה לסיכונים המתוארים לעיל, לרבות חשיפה למכירות ולהוצאות תפעוליות שאינן נקובות במטבע הפעילות של החברה, בעיקר הוצאות תפעוליות הנקובות בשקל ובמטבעות אחרים שאינם מטבע הפעילות של החברות הבת של החברה, וחשיפות למחירי הובלה ימית ומחירי אנרגיה. מאחר שכל עסקאות גידור אלה מטופלות כגידור כלכלי (לא חשבונאי), הן אינן משתקפות בעלויות התפעוליות, אלא נרשמות כהכנסות או הוצאות מימון בדוחות הרווח והפסד. הנהלת כיל קובעת את היקף פעילויות הגידור בהתבסס על הערכת המכירות וההוצאות התפעוליות וציפיותיה לגבי ההתפתחויות בשווקים בהם החברה פועלת. ראה "סעיף 11 - גילוי בדבר חשיפות כמותיות ואיכותיות אודות סיכוני שוק- ניהול סיכונים".

מגמות המשפיעות על מגזר הפתרונות המיוחדים

עסקי הפתרונות המיוחדים מורכבים ממגוון רחב של מוצרים הנמכרים בשווקים רבים ומגוונים וללקוחות שונים. לפיכך, לא ניתן להצביע על מגמה אחת יחידה המשפיעה על המגזר כולו. עם זאת, מרבית קווי המוצר במגזר הציגו צמיחה במהלך שנת 2017 באופן העולה בקנה אחד עם המגמות בכלכלה העולמית.

פעילות כיל מוצרים תעשייתיים נתונה להשפעתה של רמת הפעילות בשוקי האלקטרוניקה, הבנייה, הרכב, קידוחי הנפט והגז, הריהוט, הפארמה, החקלאות, הטקסטיל וטיהור המים. בין הגורמים שהביאו לצמיחה בקו מוצר זה בשנת 2017 בהשוואה לשנת 2016, ניתן למנות: מעכבי בערה מבוססי-ברום חדשים, פולימריים, ריאקטיביים וברי-קיימא שפותחו בעקבות רגולציה; התייצבות בביקוש למוצרים המשמשים בייצור מעגלים מודפסים; עלייה בביקוש למוצרי אלקטרוניקה ליישומים בתעשיית הרכב; ועלייה במחירי הברום האלמנטרי בסין ובהודו.

פעילות כיל תוספים מתקדמים נהנתה במהלך שנת 2017 מעונת שיא בתחום שרפות היער בצפון אמריקה ומגידול בעסקי קצף כיבוי Class B, כמו גם מביצועים חזקים של שרשרת ה- P_2O_5 , בעיקר הודות לגידול בנפחים באירופה, ומתרומתה החיובית של פעילות המים המשותף YPH בסין.

מנגד, קו מוצר כיל רכיבי מזון מיוחדים היה נתון להאטה בביצועים, בעיקר בשל ירידה בכמויות חלבוני החלב, לצד התגברות התחרות בעסקי הפוספטים למזון והתערובות מרובות-המרכיבים.

מגמות המשפיעות על כיל מוצרים תעשייתיים

פעילות כיל מוצרים תעשייתיים מושפעת במידה רבה מרמת הפעילות בשוקי האלקטרוניקה, הבנייה, תעשיית הרכב, קידוחי הנפט, הרהיטים, הפרמה, האגרו, הטקסטיל והטיפול במים. בשנת 2017, כ-40% מהשימוש העולמי בברום שימש למעכבי בעירה, כ-30% לחומרי ביניים ושימושים תעשייתיים, והיתר לתמיסות צלולות, טיפול במים ושימושים אחרים.

להלן מתוארות מגמות בפעילויות העיקריות של קו המוצר:

מעכבי בעירה: נמשכת מגמת הלחץ של גופים ירוקים בתחום איכות הסביבה להקטין את השימוש במעכבי בעירה מבוססי-ברום. מאידך, פיתוח ומסחר של מעכבי בעירה מבוססי-ברום חדשים, פולימריים, ריאקטיביים וברי-קיימא, יחד עם רגולציה במדינות נוספות, מגבירים את השימוש במוצרים אלו. לאחר האטה מתמשכת בביקוש בתחום מוצרי האלקטרוניקה ובתחום הבניה שהחלה בשנת 2013, חלה התייצבות בביקוש עבור מוצרים בשימוש בשוק המעגלים המודפסים ושימושים אחרים בתחום האלקטרוניקה בשנים 2016 ו-2017. בנוסף, עלייה בביקוש לשימוש במעכבי בערה עבור יישומי אלקטרוניקה בתעשיית הרכב הביאה לעלויות מחירים. מחירי תרכובות ברום נתמכו גם על ידי עלייה במחירי ברום אלמנטרי בסין.

הביקוש למעכבי בעירה מבוסס-זרחן היה יציב והחברה ממשיכה להתמודד עם לחץ מצד המתחרים הסיניים. עם זאת, הפרעות באספקה בסין שהחלו ברבעון הרביעי של שנת 2016, בעקבות פסגת פורום G-20, וכן יישומן של תקנות סביבתיות מחמירות במחצית השנייה של שנת 2017, הגבירו את הלחץ על היצרנים הסיניים ועל יצרני חומרי גלם עיקריים, ותרמו לשוק יציב יותר ולמחירים גבוהים יותר.

ברום אלמנטרי: במהלך שנת 2017, מחירי הברום האלמנטרי בארה"ב ובאירופה שמרו על יציבות, בעוד שבסין חלה עליית מחירים משמעותית. בהודו חלה עלייה מסוימת במחירים כתוצאה מסגירת הפער מול מחירי הייצוא, וזאת בהמשך למגמה של שנת 2016.

תמיסות צלולות: הביקוש בשוק לתמיסות צלולות עבור קידוחי נפט וגז היה נמוך יחסית בהשוואה לשנים שקדמו לשנת 2016, אך גבוה יותר מהביקוש בשנת 2016. המקור העיקרי לגידול בביקוש היה באסיה.

ביוצידיים: ההיצע הגלובלי הושפע ממגבלות ייצור בנושא איכות-הסביבה שנקבעו בסין. כתוצאה מכך, הביקוש לחלק ממוצרי כיל עלה במחצית השנייה של שנת 2017 והמחירים עלו.

ברומידים אנאורגניים: החל מחודש אפריל 2016, הרגולציות החדשות בדבר בקרה על רמת פליטת כספית בארה"ב מיושמות במלואן, כלומר, כל תחנות הכח שפועלות על בסיס פחם מחויבות לעמוד בהן. עם זאת, מחירי הגז הטבעי הנמוכים והשבתת תחנות כוח ישנות על בסיס פחם הובילו לירידה בביקוש. מגמה זו צפויה להמשיך.

בנוסף, חלה עלייה קלה בביקוש למוצרים מבוססי-ברום נוספים כתוצאה משיפור בביקוש בשוקי האגרוכימיה.

תרכובות תעשייתיות מבוססות-זרחן: ככלל, ביקוש יציב בעקבות גידול בתמ"ג. במדינות מתפתחות נרשמה צמיחה גבוהה יותר בשל קצב מוגבר של הקמת תחנות כוח.

תרכובות ברום אורגניות: ככלל, ביקוש יציב כתוצאה מגידול בתמ"ג ושיפור בביקוש בשוקי האגרוכימיה.

מוצרי מגנזיה: הביקוש למוצרי מגנזיה הציג עלייה קלה עקב מגמת המזון הבריא והשימוש במוצרי מגנזיה במזון ותוספי מזון, כמו גם ביישומים תעשייתיים נוספים.

מגנזיום כלורי ($MgCl_2$) מוצק, אשלגן כלורי טהור וארוז: שנת 2017, בדומה לשנת 2016, התאפיינה בחורף מתון במזרח ארה"ב, אשר השפיע על מוצרי המגנזיום הכלורי להמסת קרח של כיל מוצרים תעשייתיים. חלה עלייה קלה בביקוש לאשלגן כלורי טכני בשוק קידוחי הנפט. שאר הפעילויות העיקריות של תת-קו המוצר שמרו על יציבות.

מגמות המשפיעות על כיל תוספים מתקדמים

כיל תוספים מתקדמים הושפעה לטובה מתוצאות טובות בשרשרת ה- P_2O_5 , על אף התגברות הלחץ בתחרות הגלובלית. מכירות המלחים והחומצות ללקוחות חדשים וגידול בנפחי המכירות ללקוחות קיימים באירופה יותר מקיזו את ההשפעות השליליות שנבעו מייבוא במחירים נמוכים מסין ומן האיסור על שימוש בפוספטים בענף מדיחי הכלים. המשך הצמיחה בעסקי ה- P_2O_5 בסין הונע על-ידי הגידול בנתח השוק של המיזם המשותף YPH בשוק החומצה המקומי. בעוד השפעת התחרות על מכירות המלחים בצפון אמריקה השפיעה באופן שלילי, המכירות בדרום אמריקה נותרו יציבות על אף המיתון המתמשך. תת-קו המוצר בטיחות באש הושפע לטובה מעונת שיא בתחום שריפות היער בצפון אמריקה, וכן מגידול בעסקי קצף Class B. גם בעסקי תוספי השמן (P_2S_5) נרשם גידול בהשוואה לשנה הקודמת, עקב ביקוש גבוה מצד לקוחות מרכזיים. בדצמבר 2017, הודיעה כיל על מכירת עסקי בטיחות באש ותוספי השמן (P_2S_5) ל-SK Capital בתמורה לכ-1 מיליארד דולר. השלמת המכירה צפויה במחצית הראשונה של שנת 2018, בכפוף לתנאי סגירה מקובלים ולקבלת אישורים רגולטוריים. למידע נוסף אודות עסקים בתהליכי מימוש ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי- א. נתונים כספיים נבחרים".

מגמות המשפיעות על כיל רכיבי מזון מיוחדים

במהלך שנת 2017, עלה הביקוש למוצרי מזון אורגניים, עשירים בחלבון ובריאם יותר. כתוצאה מהרחבת פעילויות המחקר והפיתוח, עלה בידי קו המוצר לתת מענה ללקוחות באמצעות סל מוצרים מגוון ומותאם יותר. בעסקי חלבוני החלב, הצליחה החברה להמשיך בגיוון בסיס הלקוחות ולקזז חלקית את תחזיות הצמיחה הלא ממומשות והשפעת פעילות צמצום המלאים מצדו של לקוח מרכזי בתחום המזון לתינוקות. מגמה חשובה נוספת שבה מתמקדת כיל רכיבי מזון מיוחדים הינה התנהגות הצרכן הצמחוני והצמחוני-למחצה (flexitarian), כאשר בהקשר זה השיקה כיל רכיבי מזון מיוחדים את סדרת מוצרי ROVITARIS® לתחליפי בשר, ופועלת באופן מתמיד לקידום שותפויות אסטרטגיות להרחבת הפעילות בשוק זה. כיל רכיבי מזון מיוחדים זיהתה את הביקוש הגובר הקיים בענף למזון בריא יותר ולהכרזות "תווית נקייה" (clean label), והגיבה למגמה זו בפיתוחים חדשים בסל המוצרים שלה. עסקי הפוספטים למזון והתערובות מרובות-המרכיבים סבלו מהשפעות שליליות בשווקים העיקריים שלהם בצפון אמריקה ובאירופה כתוצאה מתחרות גוברת וכאשר ייצור עודף בשוק.

מגמות המשפיעות על מגזר מינרלים חיוניים

קיימת תלות הדדית בין השטח החקלאי הזמין לעיבוד וכמות המזון הדרושה לאוכלוסייה לבין השימוש בדשנים. הגידול הטבעי באוכלוסייה, השינוי בהרגלי צריכת המזון (מעבר לתזונה עשירה יותר, המבוססת במידה רבה יותר על חלבון מן החי, אשר מגדיל את צריכת הגרעינים) עקב עליית רמת החיים, בעיקר בארצות המתפתחות, שיקולי איכות סביבה והשאיפה של מדינות המערב להקטין את התלות בייבוא נפט, אשר חיזקו את המגמה לעבור לייצור דלק ממוצרי חקלאות (ביו-דלקים), משפיעים על הגידול בצריכה העולמית של גרעינים (דגנים, אורז, סויה, תירס וכו'). מגמות אלה הביאו להגדלת היקף הזריעה של הגרעינים בעולם וכן למגמה של הגברת התנובה ליחידת שטח חקלאי, בעיקר באמצעות דישון מוגבר.

על-פי דוח ה-WASDE שפרסם משרד החקלאות האמריקני (USDA) בפברואר 2018, יחס מלאי הגרעינים לצריכה לשנה החקלאית 2017/2018 צפוי לרדת מעט ולעמוד על שיעור של 24.7%, זאת בהשוואה לשיעור של 25.3% בסוף השנה החקלאית 2016/2017 ולשיעור של 25.7% בשנה החקלאית 2015/2016. שיעור זה עדיין גבוה יחסית וכתוצאה מכך מחירי הגרעינים נמצאים ברמת הנמוכה מזה עשר שנים, דבר המשפיע לרעה על תמריץ של החקלאים לרכוש דשנים. עם זאת, רמת מחירים ברת השגה של דשנים עדיין משפיעה באופן חיובי ובאה לידי ביטוי בביקוש גבוה לאשלג.

על-פי תחזית ארגון המזון והחקלאות של האו"ם (Food and Agriculture Organization of the UN - FAO) מחודש דצמבר 2017, ייצור הדגנים העולמי בשנת 2017 הסתכם בכ-2,627 מיליון טון, עלייה של 16.8 מיליון טון (0.6%) בהשוואה לשנת 2016. ייצור הדגנים (coarse grains) הסתכם בכ-1,371 מיליון טון, עלייה של כמעט 24 מיליון טון (1.8%) בהשוואה לשנת 2016.

בשנת 2017 נרשמה התאוששות בשוק הדשנים המיוחדים, לאחר האתגרים שהשפיעו על השוק בשנת 2016. במהלך החודשים האחרונים החלה להסתמן גם התאוששות מתונה במחירים. מגמה זו צפויה להימשך בשנת 2018.

מגמות המשפיעות על כיל אשלג

מחירי האשלג הממוצעים בשנת 2017 היו מעט גבוהים יותר ממחירי שנת 2016, בעקבות התחזקות של השווקים כתוצאה מגידול בסחר העולמי. חתימה על חוזי אספקה עם לקוחות בהודו ובסין במחצית השנייה של השנה במחירים גבוהים יותר תרמה לתחושת הביטחון של הספקים ומחירי הספוט (spot) בעולם עלו בהתאם. בשלב זה, השוק ממתין לראות מתי ייחתם החוזה החדש מול סין, האם בקרוב או שיידחה להמשך השנה.

על פי נתוני CRU (Fertilizer Week Historical Prices), מחיר CFR ממוצע בברזיל בשנת 2017 עמד על 263 דולר לטון, עלייה של 31 דולר לטון (13.5%) בהשוואה לשנת 2016.

ייבוא אשלג לסין בשנת 2017 הסתכם ב-7.5 מיליון טון, עלייה של כ-10.5%, בהשוואה ל-6.8 מיליון טון שייבאו בשנת 2016. החוזה השנתי לאספקת אשלג לסין, לשנת הכספים 2017/2018, נחתם בחודש יולי בעליית מחיר של 11 דולר לטון. בחודש יולי 2017, חתמה כיל על חוזה לאספקת אשלג עם לקוחותיה בסין, בהיקף של 925 אלף טון (ללא אופציה לרכישת כמויות נוספות), במחיר של 230 דולר לטון CFR (עליה של כ-5% בהשוואה למחירי החוזה של שנת 2016), לאספקה עד סוף שנת 2017.

על פי נתוני התאחדות הדשנים בהודו (FAI - Fertilizer Association of India), ייבוא האשלג להודו במהלך שנת 2017 הסתכם ב-4.327 מיליון טון, עלייה של 25% בהשוואה להיקפי הייבוא בשנת 2016. חתימת החוזה השנתי לאספקת אשלג להודו לשנת הכספים 2017/2018 הושלמה ביולי 2017, בעליית מחיר של 13 דולר לטון. בחודש אוגוסט 2017, חתמה כיל על חוזה לאספקת אשלג עם לקוחותיה בהודו בהיקף של 750 אלף טון (לרבות אופציה לרכישת כמויות נוספות). מחירי החוזה עלו בכ-5% בהשוואה למחירי החוזה של שנת 2016.

הביקוש לאשלג בברזיל היה גבוה. על פי נתוני התאחדות הדשנים הלאומית בברזיל (ANDA - Brazilian National Fertilizer Association), ייבוא האשלג לברזיל בשנת 2017 הסתכם ב-9.23 מיליון טון, עלייה של 5% בהשוואה לייבוא בשנת 2016, ושיא של כל הזמנים בייבוא האשלג למדינה.

על פי דוח ה-IFA (International Fertilizer Association) מחודש יוני 2017, סך הביקוש העולמי לאשלג, לשימושים חקלאיים ואחרים, צפוי לצמוח בשיעור שנתי ממוצע של 2.1% מ-42.0 מיליון טון K_2O בשנת 2017 ל-45.6 מיליון טון K_2O בשנת 2021.

שלוש חברות דשנים מצויות בתהליך להפעלת מכרות חדשים (Greenfield). עם זאת, בשלב זה ההשפעה על השוק זניחה בעקבות עיכובים תפעוליים והזמן שלוקח למכרות להגיע לכושר הייצור המתוכנן.

פוליסולפט™ - במהלך שנת 2017 המשיכה כיל בהאצת המעבר מהפקה וייצור של אשלג לייצור פוליסולפט™ במכרה החברה בכיל אנגליה. כיל אשלג ומגנזיום פועלת להמשך הרחבת שוק הפוליסולפט™, וזאת, בין היתר, באמצעות פיתוח מגוון רחב של מוצרי פוליסולפט™ חדשניים.

מגמות המשפיעות על כיל מגנזיום

הביקוש העולמי למגנזיום נותר מוגבל בסין, ברזיל ואירופה, בעוד שהמחירים נתונים ללחץ בשל ייצוא מוגבר מסין, וכן בשל יבוא לארה"ב מיצרנים ברוסיה, בקזחסטן ובטורקיה. לאחרונה התקבלו מספר החלטות המעודדות הפחתת משקל כלי רכב בעיקר עקב דרישות איכות סביבה. כתוצאה מכך חלה עלייה בביקוש למוצרים מבוססי סגסוגות מגנזיום. על אף שהועלו הצעות למספר פרויקטים, היקף ייצור המגנזיום הראשוני (primary) בקרב יצרני המגנזיום, פרט ליצרנים הסיניים, צפוי להישאר מתחת ל-16% מסך ההיצע העולמי. במהלך שנת 2017, עצרה חברת US Magnesium את התרחבותה בשל אובדן לקוח משמעותי. מנגד, לקראת סוף השנה נראה שהתחדשה פעילות ייצור האלומיניום בארה"ב, בה יצרני האלומיניום מהווים 37% מסך צרכני המגנזיום הראשוני (מגנזיום טהור וסגסוגות מגנזיום). התפתחות זו נבעה בעיקר מהחלטתה של חברת Alcoa לחדש פעילות בעלת כושר ייצור של 136 אלף טון אלומיניום ראשוני (primary aluminum) לצד תכנון של חברת Braid Industries להפעלת מפעל לערגול אלומיניום בהיקף שנתי של 370 אלף טון בשנה. זוהי ההודעה הראשונה על הגדלת הייצור בארה"ב מזה עשרות שנים, המעידה על מגמת שיפור בשוק המגנזיום בארה"ב. מחירי מגנזיום טהור בארה"ב וברזיל ממשיכים להיות תחת לחץ כתוצאה משינויי ההיצע המצוינים לעיל. נכון לסוף שנת 2017, נסחר המגנזיום הסיני הטהור בטווח מחירים של 2,320-2,370 דולר לטון (FOB בנמל הסיני), גידול של כ-4% בהשוואה לשנת 2016.

מגמות המשפיעות על כיל פוספט

לקראת סוף הרבעון השלישי, נראה כי שוק הפוספט הגיע לתחתית, ולאחר מכן החלה מגמה של עלייה במחירים, שהונעה בתחילה על ידי גידול בעלויות חומרי הגלם, כגון אמוניה וגופרית. עם זאת, התמתנות מסוימת במחירי הגופרית במהלך דצמבר 2017 לא הביאה, עד כה, להיפוך במחירי דשני הפוספט. מגמה זו עשויה להיות מוסברת על ידי הביקוש האיתן בארה"ב, ברזיל ופקיסטן, והיקפי ייצוא מוגבלים מהיצרנים הסיניים כתוצאה מהתמקדותם בשוק המקומי.

מחירי הגופרית עלו משמעותית במהלך הרבעון השלישי ורוב הרבעון הרביעי של שנת 2017, כתוצאה מעלייה בביקוש והיצע מוגבל. בסוף נובמבר, מחירי CFR סין עברו את רף ה-200 דולר לטון, אך מאותו מועד החלה ירידת מחירים ובראשית חודש פברואר 2018 המחירים ירדו בממוצע של 60-70 דולר לטון.

צפויה התרחבות משמעותית בייצור של היצרנית המרוקנית OCP ושל היצרנית הסעודית Ma'aden, בעוד ש-Mosaic הודיעה על הפסקת פעילות ייצור הפוספט במפעל ישן.

ייצוא מוצרי פוספט מוגמרים (DAP, MAP ו-TSP) מסין, אשר ירד במהלך שנת 2016 ב-18%, לכ-9.5 מיליון טון, עלה במהלך שנת 2017 ל-10.1 מיליון טון, עלייה של כ-11% בהשוואה לשנת 2016, אך עודנו נמוך מהשיא של 11.6 מיליון טון שיוצא בשנת 2015. לחץ מתמשך מצד רשויות איכות הסביבה בסין גורם למספר סגירות מפעלים ולהוצאות נוספות, אשר צפויות להגביל את המשך הצמיחה בייצוא וייתכן שאף יביאו לירידה מסוימת בשנים הקרובות.

במהלך שנת 2017, יבוא דשני הפוספט (DAP, MAP ו-TSP ו-SSP) לברזיל הסתכם ב-7.26 מיליון טון, עלייה של 10.4% לעומת הייבוא בשנת 2016.

הייבוא להודו (יבואנית ה-DAP העיקרית) היה נמוך כתוצאה ממלאי גבוה ועליית מחירים. לפי נתוני FAI (התאחדות הדשנים ההודית), ייבוא ה-DAP במהלך 2017 ירד ב-6.3% ל-4 מיליון טון. עם זאת, ייצור ה-DAP המקומי עלה ב-9.7% ל-4.8 מיליון טון, באמצעות שימוש בסלע וחומצה מיובאים.

הביקוש בארה"ב היה איתן. על-פי נתוני TFI (מכון הדשנים האמריקני), ייבוא ה-DAP בחודשים נובאר-דצמבר 2017 עלה ב-37%, ל-805 אלף טון, ייבוא ה-MAP עלה ב-22% ל-1,380 אלף טון.

על פי דוח ה-IFA מחדש יוני 2017, הביקוש הגלובלי לחומצה זרחתית (המהווה חומר גלם לדשני הפוספט העיקריים) צפוי לגדול בשיעור שנתי של 1.7% מ- 45.7 מיליון טון תחמוצת זרחן (P_2O_5) בשנת 2017 ל- 48.8 מיליון טון תחמוצת זרחן עד לשנת 2021.

על פי CRU (Fertilizer Week Historical Prices) מחיר ה-DAP הממוצע בשנת 2017 עמד על 368 דולר לטון FOB מרוקו, עלייה של 2% בהשוואה לשנת 2016.

מחירי סלע הפוספט ממשיכים לרדת, בעיקר כתוצאה מהיצע עודף ממרוקו. על פי CRU המחיר הממוצע של סלע הפוספט (68-72% BPL) הממוצע בשנת 2017 עמד על 90 דולר לטון FOB מרוקו, ירידה של 20% ביחס לשנת 2016.

ברבעון הראשון של שנת 2018, היצרנית המרוקנית OCP חתמה על חוזים לאספקת חומצה זרחתית עם שותפיה למיזם המשותף בהודו, במחיר CFR של 678 דולר לטון P_2O_5 , עלייה של 111 דולר לטון לעומת המחיר במחצית השנייה של שנת 2017.

חברות מחקר בשוק הדשנים, כגון CRU ו-FertEcon צופות התאוששות מתונה במחירים העולמיים החל מהשנה הבאה, עקב ירידה בייצוא מסין ועלייה בייבוא להודו.

מגמות המשפיעות על כיל דשנים מיוחדים

כיל דשנים מיוחדים הצליחה להתאים את מחירי המכירה לירידה במחירי חומרי הגלם ולשמור על אחוז שולי הרווח.

הגידול במכירות, שנבע מגידול בכמויות המכירה, לצד צעדים שננקטו על-ידי הנהלת כיל דשנים מיוחדים לאופטימיזציה של מבנה העלויות, הובילו לעלייה ברווח הגולמי (בשיעור של 1% בשנה כולה).

הוצאות צפויות בדבר תכניות תגמול הונית

בהתבסס על ההענקות הקיימות תחת תכנית תגמול הונית 2014, ההוצאות הצפויות לתקופות המסתיימות בימים 31 בדצמבר 2018, 31 בדצמבר 2019 ו-31 בדצמבר 2020 הינן כ-7.7 מיליון דולר, כ-2.8 מיליון דולר וכ-0.7 מיליון דולר, בהתאמה.

לפירוט לגבי תכנית תגמול הונית 2014 ולמידע נוסף בנוגע להענקות תחת תכנית תגמול הונית 2014 ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים המאוחדים המבוקרים של החברה.

תוצאות הפעילות

ניתוח תוצאות הפעילות מבוסס על הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה. יש לקרוא את ניתוח התוצאות ביחד עם הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

להלן דיון בשינויים בתוצאות החברה בין תקופה לתקופה ובגורמים המרכזיים לשינויים אלה. דיון זה מבוסס בחלקו על הערכות ההנהלה להשפעות של המגמות המרכזיות על עסקיה.

השנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 בהשוואה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016

להלן פירוט תוצאות הפעילות שלנו לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016.

% עלייה (ירידה)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2016 מיליוני \$	2017 מיליוני \$	
1%	5,363	5,418	מכירות
1%	3,703	3,746	עלות המכירות
1%	1,660	1,672	רווח גולמי
3%	722	746	הוצאות מכירה, שינוע ושיווק
(19)%	321	261	הוצאות הנהלה וכלליות
(25)%	73	55	הוצאות מחקר ופיתוח
(85)%	618	90	הוצאות אחרות
54%	(71)	(109)	הכנסות אחרות
–	(3)	629	רווח (הפסד) תפעולי
(6)%	132	124	הוצאות מימון, נטו
–	18	–	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
–	(117)	505	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
187%	55	158	מיסים על ההכנסה
–	(172)	347	רווח (הפסד) לתקופה
–	(122)	364	רווח (הפסד) לתקופה המיוחס לבעלים של החברה
–	(0.10)	0.29	רווח (הפסד) למניה מיוחס לבעלים של החברה:
–	(0.10)	0.29	רווח (הפסד) בסיסי למניה (בדולרים)
–	(0.10)	0.29	רווח (הפסד) מדולל למניה (בדולרים)

תוצאות הפעילות לשנת 2017

מכירות

	מיליוני \$	ניתוח מכירות
	5,363	סך מכירות לתקופה ינואר-דצמבר 2016
↑	52	כמות
↓	(6)	מחיר
↑	9	שער חליפין
	5,418	סך מכירות לתקופה ינואר-דצמבר 2017

- **כמות** – העלייה נובעת בעיקר מעלייה בכמויות המכירה של מוצרי בטיחות באש וחומצות בכל תוספים מתקדמים, מוצרים תעשייתיים מבוססי-ברום, מעכבי בעירה מבוססי-ברום ותמיסות צלולות בכל מוצרים תעשייתיים, חומצה זרחתית בכל פוספט ומוצרי חקלאות מיוחדים בכל דשנים מיוחדים. העלייה קוזה בחלקה על-ידי ירידה בכמויות המכירה של סלע פוספט ודשני פוספט בכל פוספט וחלבוני חלב בכל רכיבי מזון מיוחדים.
- **מחיר** – הירידה נובעת בעיקר מירידה במחירי המכירה של דשני פוספט, חומצה זרחתית ומוצרי חקלאות מיוחדים בכל מינרלים חיוניים, לצד ירידה במחירי המכירה של חומצות בכל פתרונות מיוחדים. הירידה קוזה בחלקה על-ידי עלייה במחירי המכירה של אשלג, מעכבי בעירה מבוססי-זרחן ומוצרים תעשייתיים מבוססי-ברום.
- **שער חליפין** – העלייה נובעת בעיקר מייסוף האירו ביחס לדולר.

להלן נתונים על המכירות כשהן מסווגות בהתאם למיקום הגאוגרפי של הלקוחות:

שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
1,863	1,918	אירופה
1,275	1,342	אסיה
1,141	1,175	צפון אמריקה
588	666	דרום אמריקה
496	317	שאר העולם
5,363	5,418	סך הכל

אירופה – העלייה נובעת בעיקר מגידול בכמויות המכירה של מוצרי חלבוני חלב, דשני פוספט, תמיסות צלולות ומוצרי חקלאות מיוחדים. העלייה קוזה בחלקה על-ידי ירידה בכמויות המכירה של אשלג וסלע פוספט.

אסיה – העלייה נובעת בעיקר מגידול בכמויות המכירה של חומצה זרחתית, אשלג, מעכבי בעירה מבוססי-ברום, מוצרים תעשייתיים מבוססי-ברום, חומצות, מוצרי חקלאות מיוחדים ומוצרי חלבוני חלב. העלייה קוזה בחלקה על-ידי ירידה בכמויות המכירה של דשני פוספט וסלע פוספט.

צפון אמריקה - העלייה נובעת בעיקר מעלייה בכמויות המכירה ובמחירי המכירה של אשלג, לצד עלייה בכמויות המכירה של מוצרי בטיחות באש ומוצרי P_2S_5 . העלייה קוזה בחלקה על-ידי ירידה בכמויות המכירה של מוצרי כיל דשנים מיוחדים ופוספטים למזון ותערובות מרובות-מרכיבים בכל רכיבי מזון מיוחדים.

דרום אמריקה - העלייה נובעת בעיקר מעלייה בכמויות המכירה ובמחירי המכירה של אשלג.

שאר העולם - הירידה נובעת בעיקר מירידה בכמויות המכירה של מוצרי חלבוני חלב ומירידה במכירות האשלג ללקוח בישראל (חיפה כימיקלים), המתמודד עם קשיים תפעוליים לנוכח רגולציה מקומית חדשה. הירידה קוזה בחלקה על-ידי עלייה בכמויות המכירה של מוצרי חקלאות מיוחדים.

הוצאות תפעוליות

	מיליוני \$	ניתוח הוצאות תפעוליות
	5,366	סך הוצאות תפעוליות לתקופה ינואר-דצמבר 2016
↑	1	כמות
↑	56	שער חליפין
↓	(25)	חומרי גלם
↑	21	אנרגיה
↑	12	הובלה
↓	(621)	אחרות
	4,789	סך הוצאות תפעוליות לתקופה ינואר-דצמבר 2017

- עלות המכירות - עלות המכירות גדלה בסך של 43 מיליון דולר בהשוואה לשנת 2016. הגידול נובע בעיקר מייסוף השקל ביחס לדולר אשר הביא לעלייה בעלויות הייצור (ראה "שער חליפין" לעיל), מחירי אנרגיה גבוהים יותר בישראל, מחירי חשמל גבוהים יותר באירופה (ראה "אנרגיה" לעיל), מחיקות מלאי בכל אשלג ומגנזיום, בעיקר באירופה, ועלייה בתשלומי תמלוגים עקב גידול בהכנסות (ראה "אחרות" לעיל). הגידול קוז בחלקו על-ידי ירידה במחירי חומרי הגלם, בעיקר במחירי דשני הקומודיטי המשמשים כחומר גלם בכל דשנים מיוחדים ומחירי הגופרית המשמשת כחומר גלם בכל תוספים מתקדמים (ראה "חומרי גלם" לעיל).

- מכירה ושיווק - הוצאות המכירה והשיווק עלו בסך של 24 מיליון דולר בהשוואה לשנת 2016. העלייה נובעת בעיקר מעלייה במחירי ההובלה הימית ומתנדדות בשערי החליפין, אשר קוזו חלקית על-ידי ירידה בכמויות המכירה של מוצרי כיל פוספט (ראה "הובלה" ו"שער חליפין" לעיל).

- הנהלה וכלליות - הוצאות הנהלה וכלליות ירדו בסך של 60 מיליון דולר בהשוואה לשנת 2016. הירידה נובעת בעיקר מצעדים לצמצום עלויות והפחתה בשירותים המקצועיים בכל רחבי החברה (ראה "אחרות" לעיל).

- הוצאות אחרות, נטו - ההוצאות האחרות, נטו, ירדו בסך של 566 מיליון דולר בהשוואה לשנת 2016. הירידה נובעת בעיקר כתוצאה מרווחי הון שנרשמו השנה בהקשר עם מכירת עסקים (בעיקר IDE), יחד עם הוצאות שאינן תפעוליות בתקופה המקבילה אשתקד, המיוחסות בעיקר לירידת ערך נכסים בגין פרויקט ההרמוניזציה והפסקת הפעילות של אלאנה אפר באתיופיה (ראה "אחרות" לעיל).

הוצאות מימון, נטו

הוצאות המימון נטו בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, הסתכמו לסך של 124 מיליון דולר, בהשוואה לסך של 132 מיליון דולר אשתקד – ירידה של 8 מיליון דולר. הירידה נובעת בעיקר מהוצאות ריבית שנרשמו בשנה שעברה בסך של 38 מיליון דולר בגין ריבית על תמלוגי עבר בעקבות החלטת בוררות בין המדינה לחברה ובגין ריבית בעקבות הסכם שומות לתקופות קודמות שנחתם עם רשויות המס בישראל, יחד עם עלייה בהכנסות המימון בשנת 2017 בסך של כ-10 מיליון דולר הקשורה בעיקר בעסקאות גידור, בניכוי השפעת שערי חליפין. מנגד, בשנת 2017 הוכרו הוצאות מימון בגין שערור של התחייבויות שקליות להטבות עובדים בסך של כ-20 מיליון דולר, תשלומים הקשורים בפירעון מוקדם של הלוואה לזמן ארוך בסך של כ-13 מיליון דולר והוצאות ריבית, בעיקר בשל עלייה בשיעור הריבית הממוצע על החוב של החברה, בסך של כ-7 מיליון דולר.

הוצאות מסים

הוצאות המס שנת 2017 הסתכמו לסך של 158 מיליון דולר, המשקפות שיעור מס אפקטיבי של כ-31%.

בשנים 2016 ו-2015 הוצאות המס הסתכמו לסך של 55 מיליון דולר ו-162 מיליון דולר, המשקפים שיעור מס אפקטיבי של כ-47% (47%) ו-24%, בהתאמה. הגידול בשיעור המס האפקטיבי ב-2017 לעומת שנים קודמות נובע בעיקר מקיטון בהטבות המס מתוקף החוק לעידוד השקעות הון בישראל כמו גם תמהיל הרווחים אשר הופקו ביעדים בעלי שיעורי מס שונים.

הוצאות המס בשנת 2017 הושפעו מהוצאות מס בעקבות עסקאות פנימיות שבוצעו במסגרת היערכות למכירת עסקים בעלי סינרגיה נמוכה, יחד עם התחזקות השקל מול הדולר שהביאה לגידול בהוצאות המס של חברות-הבת בישראל, בקיזוז הכנסות מס כתוצאה מהחלטת בית-המשפט לערעורים בבג"ץ בקשר עם ערעור שהגישה החברה בעניין התרת ניכוי של הוצאות מסוימות והכנסות מס בגין התאמת יתרת המיסים הנדחים בעקבות רפורמת המס בארצות הברית.

בשנת 2016 שיעור המס האפקטיבי של החברה הושפע בעיקר מהפסד כתוצאה מהפסקת פרויקט מערכת ה-ERP הגלובלית (פרויקט ההרמוניזציה) ומהפסד הון כתוצאה מהפסקת הפעילויות באלאנה אפר באתיופיה.

ההפרשה שביצעה החברה בגין החוק למיסוי משאבי טבע (להלן "החוק") בישראל, בוצעה בהתאם למיטב הבנתה של החברה בקשר לאופן יישומו של החוק, לרבות ערך הרכוש הקבוע בדוחות הכספיים ביחס לכל מינרל, כמו גם חישוב הרווח התפעולי ביחס לכל מינרל. נכון למועד זה, לא נקבעו תקנות כלשהן בקשר עם החוק, לא פורסמו חוות-דעת בעניין על-ידי רשות המיסים בישראל ולא נתקבלו פסקי-דין רלוונטיים כלשהם בבתי-המשפט. קיימת אפשרות כי רשות המיסים בישראל תחזיק בעתיד בעמדות אחרות ותטען כי החברה חייבת בתשלומים נוספים, ייתכן שאף בסכומים משמעותיים מאד, וזאת בהתבסס על פרשנויות חלופיות שיאומצו על-ידי רשות המיסים באשר לאופן יישומו הנאות של החוק.

הערכת החברה באשר לשיעור המס האפקטיבי שיחול על החברה החל משנת 2018 ואילך עומדת על כ-30%.

מידע מגזרי

הכנסות המגזר, הוצאות ותוצאות פעולותיו כוללות העברות בין מגזרים אשר מתומחרות בעיקרן בהתבסס על מחירי עסקאות במהלך העסקים הרגיל וזאת בהתאם לדיווחים אשר נסקרים באופן סדיר על ידי מקבל ההחלטות התפעולי הראשי. העברות אלו מבוטלות במסגרת איחוד הדוחות הכספיים. רווחי המגזר נמדדים על בסיס רווח תפעולי, ללא הוצאות אשר אינן מיוחסות למגזרי הפעילות ובכלל זה הוצאות הנהלה וכלליות, כפי שנכלל בדיווחים אשר נסקרים באופן סדיר על ידי מקבל ההחלטות התפעולי הראשי.

מגזר פתרונות מיוחדים

תוצאות הפעילות - מגזר פתרונות מיוחדים

מכירות

2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
1,120	1,193	מוצרים תעשייתיים
1,111	1,179	מכירות ללקוחות חיצוניים
9	14	מכירות ללקוחות פנימיים
798	877	תוספים מתקדמים*
732	824	מכירות ללקוחות חיצוניים
66	53	מכירות ללקוחות פנימיים
659	596	רכיבי מזון מיוחדים
650	585	מכירות ללקוחות חיצוניים
9	11	מכירות ללקוחות פנימיים
(24)	(16)	ביטולים
2,553	2,650	סך הכל מכירות המגזר
534	554	רווח תפעולי מיוחס למגזר

* תוצאות הפעילות המוצגות להלן כוללות את תוצאותיהם של עסקי בטיחות באש ותוספי השמן (P_2S_5) של כיל, אשר צפויים להימכר במהלך שנת 2018. למידע נוסף אודות עסקים בתהליכי מימוש ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי-א. נתונים כספיים נבחרים".

להלן מוצגות מכירות המגזר, החלוקה לפי מיקומם הגיאוגרפי של הלקוחות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
883	917	צפון אמריקה
807	884	אירופה
426	521	אסיה
182	177	דרום אמריקה
255	151	שאר העולם
2,553	2,650	סה"כ

תוצאות הפעילות לשנת 2017

	סה"כ מגזר	ביטולים	רכיבי מזון מיוחדים	תוספים מתקדמים*	מוצרים תעשייתיים	ניתוח מכירות
	מיליוני \$					
	2,553	(24)	659	798	1,120	סך מכירות לתקופה ינואר-דצמבר 2016
↑	82	7	(67)	85	57	כמות
↑	4	–	(1)	(7)	12	מחיר
↑	11	1	5	1	4	שער חליפין
	2,650	(16)	596	877	1,193	סך מכירות לתקופה ינואר-דצמבר 2017

* תוצאות הפעילות המוצגות להלן כוללות את תוצאותיהם של עסקי בטיחות באש ותוספי השמן (P_2S_5) של כיל, אשר צפויים להימכר במהלך שנת 2018. למידע נוסף אודות עסקים בתהליכי מימוש ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי-א. נתונים כספיים נבחרים".

- **כמות** – העלייה נובעת בעיקר מעלייה בכמויות המכירה בתת-קווי המוצר בטיחות באש, חומצות ותוספי שמן (P_2S_5) בכל תוספים מתקדמים, ומעלייה בכמויות המכירה של מוצרים תעשייתיים מבוססי-ברום לצד מעכבי בעירה מבוססי-ברום ותמיסות צלולות בכל מוצרים תעשייתיים. עלייה זו קוזה בחלקה על-ידי הירידה בכמויות המכירה של חלבוני חלב, לצד ירידה בכמויות המכירה של עסקי הפוספטים למזון ותערובות מרובות-מרכיבים (בעיקר בצפון אמריקה וברוסיה) בכל רכיבי מזון מיוחדים.
- **מחיר** – העלייה נובעת בעיקר מעלייה במחירי המכירה של מעכבי בעירה מבוססי-זרחן ומוצרים תעשייתיים מבוססי-ברום בכל מוצרים תעשייתיים, אשר קוזה בחלקה על-ידי ירידה במחירי החומצות בכל תוספים מתקדמים.
- **שער חליפין** – העלייה נובעת בעיקר מייסוף האירו ביחס לדולר בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

ניתוח רווח תפעולי מיוחס למגזר		מיליוני \$
סך רווח תפעולי לתקופה ינואר-דצמבר 2016		534
כמות		52
מחיר		4
שער חליפין		(15)
חומרי גלם		19
אנרגיה		(2)
הובלה		(1)
הוצאות תפעוליות והכנסות (הוצאות) אחרות		(37)
סך רווח תפעולי לתקופה ינואר-דצמבר 2017		554

- **כמות** – העלייה נובעת בעיקר מעלייה בכמויות המכירה בתת-קווי המוצר בטיחות באש, חומצות ותוספי שמן (P_2S_5) בכל תוספים מתקדמים, ומעלייה בכמויות המכירה של מוצרים תעשייתיים מבוססי-ברום לצד מעכבי בעירה מבוססי-ברום ותמיסות צלולות בכל מוצרים תעשייתיים. עלייה זו קוזה בחלקה על-ידי ירידה בכמויות המכירה של חלבוני חלב בכל רכיבי מזון מיוחדים.
- **מחיר** – העלייה נובעת בעיקר מעלייה במחירי המכירה של מעכבי בעירה מבוססי זרחן ומוצרים תעשייתיים מבוססי-ברום בכל מוצרים תעשייתיים, אשר קוזה בחלקה על-ידי ירידה במחירי החומצות בכל תוספים מתקדמים.
- **שער חליפין** – הירידה נובעת בעיקר מייסוף השקל ביחס לדולר, אשר הביא לעלייה בעלויות הייצור. ירידה זו קוזה בחלקה על-ידי ייסוף האירו ביחס לדולר, שהביא לגידול במכירות.
- **חומרי גלם** – הגידול נובע בעיקר מירידת מחירי הגופרית המשמשת בייצור מוצרי כיל תוספים מתקדמים.
- **אחרות** – הירידה נובעת, בין היתר, מעלייה בתמלוגים ששולמו כתוצאה מהגידול במכירות, מהארכת הסכם עבודה בכל מוצרים תעשייתיים, מהפרשה לחוב אבוד ומהכנסה בקשר עם הטבות לעובדים שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר מינרלים חיוניים

תוצאות הפעילות - מגזר מינרלים חיוניים

מכירות

2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
1,338	1,383	אשלג ומגנזיום
1,213	1,258	מכירות ללקוחות חיצוניים
125	125	מכירות ללקוחות פנימיים
1,163	1,052	פוספט
966	860	מכירות ללקוחות חיצוניים
197	192	מכירות ללקוחות פנימיים
661	692	דשנים מיוחדים
632	671	מכירות ללקוחות חיצוניים
29	21	מכירות ללקוחות פנימיים
(126)	(119)	ביטולים
3,036	3,008	סך הכל מכירות המגזר
398	359	רווח תפעולי מיוחס למגזר

לפרטים נוספים בנושא אשלג, ראה 'פעילות האשלג'.

להלן נתונים על מכירות המגזר כשהן מסווגות בהתאם למיקום הגאוגרפי של הלקוחות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
1,029	1,005	אירופה
889	879	אסיה
416	496	דרום אמריקה
254	265	צפון אמריקה
448	363	שאר העולם
3,036	3,008	סה"כ

תוצאות הפעילות לשנת 2017

	ס"ח מגזר	ביטולים	דשנים מיוחדים	פוספט	אשלג ומגנזיום	ניתוח מכירות
	מיליוני \$					
	3,036	(126)	661	1,163	1,338	סך מכירות לתקופה ינואר- דצמבר 2016
↓	(18)	8	46	(73)	1	כמות
↓	(9)	(1)	(12)	(37)	41	מחיר
↓	(1)	–	(3)	(1)	3	שער חליפין
	3,008	(119)	692	1,052	1,383	סך מכירות לתקופה ינואר- דצמבר 2017

- **כמות** – הירידה נובעת בעיקר מירידה בכמויות המכירה של דשני פוספט וסלע פוספט. ירידה זו קוזה בחלקה על-ידי עלייה בכמויות המכירה של מוצרי חקלאות מיוחדים וחומצה זרחתית.
- **מחיר** – הירידה נובעת בעיקר מירידה במחירי המכירה של דשני פוספט וחומצה זרחתית וממחירים נמוכים יותר של מוצרי חקלאות מיוחדים. ירידה זו קוזה בחלקה על-ידי עלייה במחירי המכירה של אשלג.

	מיליוני \$	ניתוח רווח תפעולי מיוחס למגזר
	398	סך רווח תפעולי לתקופה ינואר-דצמבר 2016
↑	7	כמות
↓	(9)	מחיר
↓	(31)	שער חליפין
↑	6	חומרי גלם
↓	(19)	אנרגיה
↓	(11)	הובלה
↑	18	הוצאות תפעוליות והכנסות (הוצאות) אחרות
	359	סך רווח תפעולי לתקופה ינואר-דצמבר 2017

- **כמות** – הרווח התפעולי הקשור לכמויות הושפע מתמהיל אתרי ייצור האשלג ותמהיל המוצרים של קווי המוצר.
- **מחיר** – הירידה נובעת בעיקר מירידה במחירי המכירה של דשני פוספט וחומצה זרחתית וממחירים נמוכים יותר של מוצרי חקלאות מיוחדים. ירידה זו קוזה בחלקה על-ידי עלייה במחירי המכירה של אשלג.
- **שער חליפין** – הירידה נובעת בעיקר מייסוף השקל ביחס לדולר, אשר הביא לעלייה בעלויות הייצור.
- **חומרי גלם** – העלייה נובעת בעיקר מירידה במחירי דשני קומודיטי (המשמשים בייצור מוצרי כיל דשנים מיוחדים).
- **אנרגיה** – הירידה נובעת בעיקר מעלייה במחירי האנרגיה בישראל ומחויבים גבוהים יותר בגין חשמל באירופה.
- **הובלה** – הירידה נובעת בעיקר מעלייה במחירי ההובלה הימית, אשר קוזה בחלקה על-ידי ירידה בכמויות המכירה.

- הוצאות תפעוליות והכנסות (הוצאות) אחרות - העלייה נובעת בעיקר מהפרשה שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד כתוצאה מהארכת הסכם העבודה בכל ים המלח ומרווח הון ממכירת בניין משרדים בשנת 2017. העלייה קוזה בחלקה על-ידי הפרשה לשיקום סביבתי שנרשמה בשנת 2017.

פוספט - ייצור ומכירות

אלפי טון	2017	2016
סלע פוספט		
ייצור סלע	4,877	5,744
מכירות*	498	1,032
סלע פוספט שנוצל לשימושים פנימיים	4,300	4,099
דשני פוספט		
ייצור	2,094	2,725
מכירות*	2,291	2,645

* ללקוחות חיצוניים.

ייצור ומכירות

- ייצור סלע פוספט - בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, ייצור סלע פוספט היה נמוך ב- 867 אלפי טון בהשוואה לשנת 2016, בעיקר כתוצאה מהתאמת היקף הייצור לסביבה העסקית בכל רותם, לרבות הפסקת פעילות מפעל צין במהלך חלק מהרבעון השלישי והרבעון הרביעי לשנת 2017. המפעל שב לפעילות לקראת סוף הרבעון הרביעי. בנוסף, ייצור סלע הפוספט הצטמצם כתוצאה מתהליך אופטימיזציה בייצור במיזם המשותף YPH.
- מכירות סלע פוספט - כמות סלע הפוספט שנמכרה בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, הייתה נמוכה ב-534 אלפי טון בהשוואה לשנת 2016, כתוצאה מעלייה בשימוש בסלע פוספט לייצור פנימי של דשנים בסין, וכן כתוצאה מסביבה עסקית מאתגרת ומחירי מכירה לא אטרקטיביים.
- ייצור דשני פוספט - בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, ייצור דשני הפוספט היה נמוך ב-631 אלפי טון בהשוואה לשנת 2016, בעיקר בשל הירידה בהיקף הייצור במיזם המשותף YPH כתוצאה מהמעבר למוצרים מיוחדים.
- מכירות דשני פוספט - כמות דשני הפוספט שנמכרה בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, הייתה נמוכה ב-354 אלפי טון בהשוואה לשנת 2016, בעיקר כתוצאה מירידה במכירות לאסיה.

פעילות האשלג

נתונים עיקריים - מידע נוסף

2016	2017	מיליוני דולר
1,134	1,181	מכירות ללקוחות חיצוניים
151	149	מכירות ללקוחות פנימיים *
1,285	1,330	סה"כ מכירות
513	555	רווח גולמי
291	303	רווח תפעולי מיוחס לעסקי האשלג
305	256	הוצאות הוניות
119	121	פחת והפחתות
211	219	מחיר אשלג ממוצע לטון - FOB (בדולר)

* מכירות לקווי מוצר אחרים בחברה, כולל עסקי מגזרים.

פעילות האשלג הנפרדת כוללת, בין היתר, פוליסולפט המופק ממכרה באנגליה ומלח המופק ממכרות תת-קרקעיים באנגליה ובספרד.

תוצאות הפעילות לשנת 2017

	מיליוני \$	ניתוח מכירות
	1,285	סך מכירות לתקופה ינואר-דצמבר 2016
	(4)	כמות
	46	מחיר
	3	שער חליפין
	1,330	סך מכירות לתקופה ינואר-דצמבר 2017

	מיליוני \$	ניתוח רווח תפעולי מיוחס לעסקי האשלג
	291	סך רווח תפעולי לתקופה ינואר-דצמבר 2016
↑	10	כמות
↑	46	מחיר
↓	(9)	שער חליפין
↓	(10)	אנרגיה
↓	(28)	הובלה
↑	3	הוצאות תפעוליות והכנסות (הוצאות) אחרות
	303	סך רווח תפעולי לתקופה ינואר-דצמבר 2017

- **כמות** – הרווח התפעולי הקשור לכמויות הושפע מתמהיל אתרי ייצור האשלג.
- **מחיר** – העלייה נובעת מעלייה במחירי המכירה של אשלג.
- **שער חליפין** – הירידה נובעת בעיקר מייסוף השקל ביחס לדולר, אשר הביא לעלייה בעלויות הייצור.
- **אנרגיה** – הירידה נובעת בעיקר מעלייה במחירי האנרגיה בישראל ומחויבים גבוהים יותר בגין חשמל באירופה.
- **הובלה** – הירידה נובעת בעיקר מעלייה במחירי ההובלה הימית.

אשלג – ייצור ומכירות

אלפי טון	2017	2016
ייצור	4,773	5,279
מכירות ללקוחות חיצוניים	4,687	4,818
מכירות ללקוחות פנימיים	352	347
סה"כ מכירות (כולל מכירות פנימיות)	5,039	5,165
מלאי סגירה	400	666

ייצור ומכירות

- **ייצור** – ייצור האשלג בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 היה נמוך ב-506 אלפי טון בהשוואה לשנת 2016, בעיקר כתוצאה מירידה בייצור בכיל אנגליה בשל המעבר מהפקה וייצור של אשלג לייצור פוליסולפטTM. פעילות הייצור הנמוכה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017, שנגרמה כתוצאה מתקלה תפעולית בתעלת השירות התת-קרקעית, חודשה במהלך הרבעון השני של שנת 2017, ורמת הייצור הכוללת שבה לתקנה במהלך השנה. בנוסף, נרשמה ירידה בהיקף הייצור בספרד בשל איכות עופרה נמוכה באזור הכרייה הנוכחי, וכן ירידה בהיקף הייצור בכיל ים המלח עקב עבודות תחזוקה שבוצעו במפעל בסדום.
- **מכירות ללקוחות חיצוניים** – כמות האשלג שנמכרה ללקוחות חיצוניים בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, הייתה נמוכה ב-131 אלפי טון בהשוואה לשנת 2016, בעיקר עקב ירידה במכירות לישראל ולאירופה, אשר קוזה בחלקה על-ידי עלייה במכירות לדרום אמריקה ולאסיה.

השנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 בהשוואה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015

להלן פירוט תוצאות הפעילות שלנו לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2016 ו-2015.

% עלייה (ירידה)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2015	2016	
	מיליוני \$	מיליוני \$	
(1)%	5,405	5,363	מכירות
3%	3,602	3,703	עלות המכירות
(8)%	1,803	1,660	רווח גולמי
11%	653	722	הוצאות מכירה, שינוע ושיווק
(8)%	350	321	הוצאות הנהלה וכלליות
(1)%	74	73	הוצאות מחקר ופיתוח
193%	211	618	הוצאות אחרות
(72)%	(250)	(71)	הכנסות אחרות
–	765	(3)	רווח (הפסד) תפעולי
22%	108	132	הוצאות מימון, נטו
64%	11	18	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
–	668	(117)	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
–	162	55	הפרשה למיסים על ההכנסה
–	506	(172)	רווח (הפסד) לשנה
–	509	(122)	רווח (הפסד) לשנה המיוחס לבעלים של החברה
			רווח (הפסד) למניה מיוחס לבעלים של החברה:
–	0.40	(0.10)	רווח (הפסד) בסיסי למניה (בדולר)
–	0.40	(0.10)	רווח (הפסד) מדולל למניה (בדולר)

תוצאות הפעילות לשנת 2016

מכירות

	מיליוני \$	ניתוח מכירות
	5,405	סך מכירות לתקופה ינואר-דצמבר 2015
↑	572	כמות
↓	(579)	מחיר
↓	(35)	שער חליפין
	5,363	סך מכירות לתקופה ינואר-דצמבר 2016

- **כמות** – העלייה נובעת בעיקר ממכירות אשלג, לאור השפעות השביתה בשנת 2015 (בסך של 452 מיליון דולר) ומאיחוד המיזם המשותף YPH (אשר תרם 262 מיליון דולר). העלייה קוזה בחלקה כתוצאה ממכירת פעילויות בעלות סינרגיה נמוכה.
- **מחיר** – הירידה נובעת בעיקר מירידה במחירי האשלג ודשני הפוספט.
- **שער חליפין** – ההשפעה השלילית נובעת בעיקר מפחות הפאונד ביחס לדולר.

להלן נתונים על המכירות כשהן מסווגות בהתאם למיקום הגאוגרפי של הלקוחות:

שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	
מיליוני \$	מיליוני \$	
2,012	1,863	אירופה
1,118	1,275	אסיה
1,253	1,141	צפון אמריקה
585	588	דרום אמריקה
437	496	שאר העולם
5,405	5,363	סך הכל

אירופה – הירידה נובעת בעיקר מירידה במחירי המכירה של מוצרי פוספט ואשלג, ממימוש פעילויות בעלות סינרגיה נמוכה ומירידה בכמויות המכירה של חלבוני חלב הודות להפניית המכירות בעיקר לאוסטרליה. ירידה זו קוזה בחלקה כתוצאה מעלייה במחירי וכמויות המכירה של מוצרים מבוססי-ברום.

אסיה – העלייה נובעת בעיקר מאיחוד המיזם המשותף בסין (YPH) ומעלייה בכמויות המכירה של מעכבי בעירה מבוססי-ברום וברום אלמנטרי.

צפון אמריקה – הירידה נובעת בעיקר ממימוש פעילויות בעלות סינרגיה נמוכה, מירידה במחירי המכירה של אשלג ומירידה בכמויות המכירה של תמיסות צלולות. ירידה זו קוזה בחלקה כתוצאה מעלייה במכירות מוצרי בטיחות באש.

דרום אמריקה – העלייה נובעת בעיקר כתוצאה מעלייה בכמויות המכירה של אשלג, אשר קוזה בחלקה כתוצאה מירידה בכמויות המכירה של חומצה זרחתית כתוצאה מההאטה הכלכלית בברזיל.

הוצאות תפעוליות

ניתוח הוצאות תפעוליות		מיליוני \$
סך הוצאות תפעוליות לתקופה ינואר-דצמבר 2015		4,640
כמות		289
שער חליפין		(37)
חומרי גלם		(144)
אנרגיה		(35)
הובלה		69
אחרות		584
סך הוצאות תפעוליות לתקופה ינואר-דצמבר 2016		5,366

- עלות המכירות – סך עלות המכירות עלה בכ-101 מיליון דולר בהשוואה לשנת 2015. העלייה נבעה בעיקרה מההוצאות התפעוליות של המיזם המשותף בסין (YPH) ומגידול בכמויות המכירה של אשלג ומוצרים מבוססי-ברום כתוצאה מהשפעת השביתה בשנת 2015 (אשר הסתכמה לסך של כ-150 מיליון דולר). העלייה קוזה בחלקה על-ידי השפעה חיובית הנובעת מפחות הפאונד ביחס לדולר, מירידה במחירי הגופרית (המשמשת בייצור חומצה ירוקה), ירידה במחירי דשני הקומודיטי המשמשים כחומרי גלם בייצור מוצרי כיל דשנים מיוחדים, מירידת מחירי חומרי הגלם של מוצרים מבוססי ברום וזרחן ומירידה בעלויות החשמל והגז.
- מכירה ושיווק – סך הוצאות המכירה והשיווק עלו בסך של כ-69 מיליון דולר בהשוואה לשנת 2015. העלייה נובעת מגידול בכמויות המכירה של אשלג לאור השפעת השביתה בשנת 2015 (סך של 54 מיליון דולר) ומהוצאות ההובלה של המיזם המשותף (YPH). עלייה זו קוזה בחלקה על-ידי ירידה במחירי ההובלה.
- הנהלה וכלליות – סך הוצאות הנהלה וכלליות ירדו בכ-29 מיליון דולר בהשוואה לשנת 2015. הירידה נובעת בעיקרה מצעדי התייעלות ויזמות לצמצום הוצאות אשר יושמו במהלך שנת 2016 וכללו הפחתה בעלויות שירותים מקצועיים, אשר קוזו בחלקם על-ידי הוצאות הנהלה וכלליות שהתהוו במיזם המשותף בסין (YPH).
- הוצאות אחרות, נטו – ההוצאות האחרות, נטו, עלו בסך של כ-586 מיליון דולר בהשוואה לשנת 2015. העלייה נובעת בעיקר מהפחתת נכסים (לרבות עלויות סגירה חזויות) בעקבות הפסקת פרויקט ה-ERP הגלובלי (פרויקט ההרמוניזציה), בסך של כ-282 מיליון דולר, הפחתת נכסים לאור הפסקת פעילות אלאנה אפר באתיופיה (לרבות עלויות סגירה חזויות), בסך של כ-202 מיליון דולר, הפרשה לניקוי ופינוי פסולת היסטורית מפעילות האשלג בספרד, בסך של כ-51 מיליון דולר, הפרשות לפרישה מוקדמת לאור תוכנית ההתייעלות, בסך של כ-39 מיליון דולר, הפרשה בקשר לבוררות התמלוגים בגין תקופות עבר בישראל, בסך של כ-13 מיליון דולר, הפרשה לתביעות משפטיות הנובעות בעיקר מהסכם שחתמה החברה עם חיפה כימיקלים, בסך של כ-8 מיליון דולר, ומירידת ערך של נכסי חברה-בת באנגליה, בסך של כ-5 מיליון דולר. עלייה זו קוזה בחלקה על-ידי הכנסה הנובעת מעדכון הפרשה בגין תקופות עבר בקשר עם חיוב רטואקטיבי של עלויות שירותי ניהול של מערכת החשמל בכל ים המלח ובכיל רותם, בסך של כ-16 מיליון דולר.

הוצאות מימון, נטו

הוצאות המימון נטו בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016, הסתכמו לסך של 132 מיליון דולר, בהשוואה לסך של 108 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 24 מיליון דולר.

העלייה כוללת גידול בסך של כ-52 מיליון דולר בעיקר כתוצאה מגידול בהוצאות הריבית בשל עלייה בהיקף החוב ועלייה בשיעור הריבית ומהוצאת ריבית בגין הסכם שומות שנחתם עם רשויות המס בישראל בקשר עם תקופות קודמות וכן בגין ריבית על תמלוגי עבר שהוכרו בתקופה הנוכחית בעקבות החלטת בוררות בין המדינה לחברה, בסך של כ-38 מיליון דולר.

מנגד, חלה ירידה בהוצאות המימון בסך של כ-28 מיליון דולר, בעיקר כתוצאה מירידה בהוצאות הקשורות לשווי ההוגן של עסקאות גידור מט"ח, אנרגיה והובלה ימית, משערוך התחייבויות נטו ומירידה בהוצאות ריבית הקשורות להטבות עובדים.

הוצאות מסים

הוצאות המס בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016, הסתכמו לסך של 55 מיליון דולר בהשוואה להוצאות מס בסך של 162 מיליון דולר בשנת 2015. שיעור המס האפקטיבי על הרווח לפני מס, בנטרול פריטים מסוימים (בעיקר הפסקת פרויקט מערכת ה-ERP הגלובאלית (פרויקט ההרמוניזציה) ומהפסקת הפעילות באלאנה אפר באתיופיה) הינו כ-30% לעומת שיעור מס אפקטיבי על הרווח לפני מס בשנת 2015 שעמד על כ-24%. הגידול בשיעור המס האפקטיבי נובע בעיקר מהחלת חוק מיסוי משאבי טבע בישראל על פעילות הברום ומירידה בהטבות מס של שיעורי מס מופחתים החלים על "מפעל מועדף" ו"מפעל מוטב".

תוצאות הפעילות - מגזר פתרונות מיוחדים

מכירות

2015	2016	
מיליוני \$	מיליוני \$	
1,034	1,120	מוצרים תעשייתיים
1,020	1,111	מכירות ללקוחות חיצוניים
14	9	מכירות ללקוחות פנימיים
781	798	תוספים מתקדמים*
697	732	מכירות ללקוחות חיצוניים
84	66	מכירות ללקוחות פנימיים
613	659	רכיבי מזון מיוחדים
602	650	מכירות ללקוחות חיצוניים
11	9	מכירות ללקוחות פנימיים
(34)	(24)	ביטולים
2,394	2,553	סך הכל מכירות המגזר
451	534	רווח תפעולי מיוחס למגזר

* תוצאות הפעילות המוצגות להלן כוללות את תוצאותיהם של עסקי בטיחות באש ותוספי השמן (P_2S_5) של כיל, אשר צפויים להימכר במהלך שנת 2018. למידע נוסף אודות עסקים בתהליכי מימוש ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי-א. נתונים כספיים נבחרים".

להלן נתונים על מכירות המגזר כשהן מסווגות בהתאם למיקום הגיאוגרפי של הלקוחות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	
מיליוני \$	מיליוני \$	
904	883	צפון אמריקה
797	807	אירופה
278	426	אסיה
203	182	דרום אמריקה
212	255	שאר העולם
2,394	2,553	סה"כ

תוצאות הפעילות לשנת 2016

	סה"כ מגזר	ביטולים	רכיבי מזון מיוחדים	תוספים מתקדמים*	מוצרים תעשייתיים	ניתוח מכירות
	מיליוני \$					
	2,394	(34)	613	781	1,034	סך מכירות לתקופה ינואר-דצמבר 2015
↑	187	6	44	36	101	כמות
↓	(22)	4	8	(17)	(17)	מחיר
↓	(6)	–	(6)	(2)	2	שער חליפין
	2,553	(24)	659	798	1,120	סך מכירות לתקופה ינואר-דצמבר 2016

* תוצאות הפעילות המוצגות להלן כוללות את תוצאותיהם של עסקי בטיחות באש ותוספי השמן (P_2S_5) של כיל, אשר צפויים להימכר במהלך שנת 2018. למידע נוסף אודות עסקים בתהליכי מימוש ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי-א. נתונים כספיים נבחרים".

- **כמות** – העלייה נובעת בעיקר מעלייה בכמויות המכירה של מעכבי בעירה מבוססי-ברום ומינרלים מיוחדים לאור השפעות השביתה בשנת 2015 (שהסתכמו ב-112 מיליון דולר), מאיחוד המיזם המשותף YPH (אשר תרם לעלייה בעסקי החומצות בכל תוספים מתקדמים) ומעלייה בכמויות חלבוני החלב ומוצרים חדשים בכל רכיבי מזון מיוחדים. עלייה זו קוזה בחלקה על-ידי ירידה בכמויות המכירה של תמיסות צלולות, לצד ירידה במכירות, ברבעון הרביעי, של מוצרי מינרלים מיוחדים.
- **מחיר** – הירידה נובעת בעיקר מירידה במחירי המכירה של מעכבי בעירה מבוססי-זרחן ומוצרי מינרלים מיוחדים בכל מוצרים תעשייתיים ומירידה במחירי המכירה של חומצות בכל תוספים מתקדמים. הירידה קוזה בחלקה על-ידי עלייה במחירי המכירה של חלבוני חלב אורגניים בכל רכיבי מזון מיוחדים.
- **שער חליפין** – הירידה נובעת בעיקר כתוצאה מפיחות הפזו המקסיקני והפאונד ביחס לדולר.

	מיליוני \$	ניתוח רווח תפעולי מיוחס למגזר
	451	סך רווח תפעולי לתקופה ינואר-דצמבר 2015
	6	כמות
	(22)	מחיר
	–	שער חליפין
	65	חומרי גלם
	11	אנרגיה
	6	הובלה
	17	הוצאות תפעוליות והכנסות (הוצאות) אחרות
	534	סך רווח תפעולי לתקופה ינואר-דצמבר 2016

- כמות – העלייה נובעת בעיקר מעלייה במכירות חלבוני חלב ומוצרים חדשים בכלי רכיבי מזון מיוחדים ומעכבי בעירה מבוססי-ברום בכלי מוצרים תעשייתיים.
- מחיר – הירידה נובעת בעיקר מירידה במחירי החומצות בכלי תוספים מתקדמים.
- חומרי גלם – העלייה נובעת בעיקר מירידה במחירי הגופרית, המשמשת לייצור חומצה ירוקה בכלי תוספים מתקדמים ובמחירי חומרי גלם המשמשים לייצור מוצרים מבוססי-ברום ומבוססי-זרחן בכלי מוצרים תעשייתיים.
- אנרגיה – העלייה נובעת בעיקר מירידה בעלויות החשמל והגז.
- אחרות – העלייה נובעת, בין היתר, מירידה בעלויות השכר עקב יישום תוכנית ההתייעלות בכלי מוצרים תעשייתיים.

תוצאות הפעילות - מגזר מינרלים חיוניים

מכירות

2015	2016	
מיליוני \$	מיליוני \$	
1,515	1,338	אשלג ומגנזיום
1,384	1,213	מכירות ללקוחות חיצוניים
131	125	מכירות ללקוחות פנימיים
1,064	1,163	פוספט
864	966	מכירות ללקוחות חיצוניים
200	197	מכירות ללקוחות פנימיים
680	661	דשנים מיוחדים
656	632	מכירות ללקוחות חיצוניים
24	29	מכירות ללקוחות פנימיים
(144)	(126)	ביטולים
3,115	3,036	סך הכל מכירות המגזר
885	398	רווח תפעולי מיוחס למגזר

לפרטים נוספים בנושא אשלג, ראה 'פעילות האשלג'.

להלן נתונים על מכירות המגזר כשהן מסווגות בהתאם למיקום הגאוגרפי של הלקוחות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	
מיליוני \$	מיליוני \$	
1,150	1,029	אירופה
829	889	אסיה
381	416	דרום אמריקה
280	254	צפון אמריקה
475	448	שאר העולם
3,115	3,036	סה"כ

תוצאות הפעילות לשנת 2016

	סה"כ מגזר	ביטולים	דשנים מיוחדים	פוספט	אשלג ומגנזיום	ניתוח מכירות
	מיליוני \$					
	3,115	(144)	680	1,064	1,515	סך מכירות לתקופה ינואר-דצמבר 2015
↑	528	10	24	290	204	כמות
↓	(582)	8	(39)	(185)	(366)	מחיר
↓	(25)	-	(4)	(6)	(15)	שער חליפין
	3,036	(126)	661	1,163	1,338	סך מכירות לתקופה ינואר-דצמבר 2016

- **כמות** – העלייה נובעת בעיקר ממכירות אשלג, לאור השפעת השביתה בשנת 2015 (סך של 341 מיליון דולר), ומאיחוד המזים המשותף YPH וכמויות מכירה נמוכות של SSP אשתקד כתוצאה מהשריפה במתקן ייצור דשנים בישראל.
- **מחיר** – הירידה נובעת בעיקר מירידת מחירי המכירה של אשלג ודשני פוספט, ומירידה במחירי דשני קומודיטי אשר השפיעה לרעה על מחירי המכירה בכל דשנים מיוחדים.
- **שער חליפין** – הירידה נובעת בעיקר מפיחות הפאונד הבריטי והיואן הסיני ביחס לדולר.

	מיליוני \$	ניתוח רווח תפעולי מיוחס למגזר
	885	סך רווח תפעולי לתקופה ינואר-דצמבר 2015
↓	(39)	כמות
↓	(582)	מחיר
↑	1	שער חליפין
↑	101	חומרי גלם
↑	24	אנרגיה
↓	(25)	הובלה
↑	33	הוצאות תפעוליות והכנסות (הוצאות) אחרות
	398	סך רווח תפעולי לתקופה ינואר-דצמבר 2016

- **כמות** – הירידה נובעת בעיקר ממכירות אשלג (בנטרול העלייה שנבעה מהשפעת השביתה בשנת 2015 - שתואמה), אשר קוזה בחלקה על ידי כמויות מכירה נמוכות של SSP בשנת 2015 כתוצאה מהשריפה במתקן ייצור דשנים בישראל. לרווח הגולמי של המזים המשותף YPH הייתה השפעה מזערית בלבד.
- **מחיר** – הירידה נובעת בעיקר מירידת מחירי המכירה של אשלג ודשני פוספט, ומירידה במחירי דשני קומודיטי אשר השפיעה לרעה על מחירי המכירה בכל דשנים מיוחדים.
- **חומרי גלם** – העלייה נובעת בעיקר מירידת מחירי הגופרית (המשמשת בייצור חומצה ירוקה) ומירידה במחירי דשני הקומודיטי המשמשים כחומרי גלם במוצרי כיל דשנים מיוחדים.
- **אנרגיה** – העלייה נובעת בעיקר מירידה בעלויות החשמל המערכתיות ומירידה בעלויות החשמל, המים והגז.

- הובלה – הירידה נובעת בעיקר מעלייה בכמויות שנמכרו על ידי המזים המשותף YPH.
- הוצאות תפעוליות והכנסות (הוצאות) אחרות – העלייה נובעת בעיקר מהכנסות מביטוח בגין שריפה במתקן ייצור דשנים בישראל ומירידה בעלויות שכר כתוצאה מיישום תכניות התייעלות (אשר קוזה בחלקה על ידי הפרשה כתוצאה מהארכת תוקפו של הסכם העבודה בכל ים המלח).

פוספט – ייצור ומכירות

אלפי טון	2016	2015
סלע פוספט		
ייצור סלע	5,744	4,417
מכירות*	1,032	1,635
סלע פוספט שנוצל לשימושים פנימיים	4,099	2,767
דשני פוספט		
ייצור	2,725	1,639
מכירות*	2,645	1,566

* ללקוחות חיצוניים.

ייצור ומכירות

- ייצור סלע פוספט – בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016, ייצור סלע פוספט היה גבוה ב- 1,327 אלף טון בהשוואה לשנת 2015, בעיקר כתוצאה מאיחוד המזים המשותף YPH ומעלייה בהיקף הייצור בכל רותם בישראל.
- ייצור דשני פוספט – בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016, ייצור דשני הפוספט היה גבוה ב- 1,086 אלף טון בהשוואה לשנת 2015, בעיקר כתוצאה מאיחוד המזים המשותף YPH ומעלייה בהיקף הייצור בכל רותם בישראל.
- מכירות דשני פוספט – כמות הדשנים שנמכרה בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016, הייתה גבוהה ב- 1,079 אלף טון בהשוואה לשנת 2015, בעיקר כתוצאה מאיחוד המזים המשותף YPH.

פעילות האשלג

נתונים עיקריים - מידע נוסף

מיליוני דולר	2016	2015
מכירות ללקוחות חיצוניים	1,134	1,292
מכירות ללקוחות פנימיים *	151	157
סה"כ מכירות	1,285	1,449
רווח גולמי	513	660
רווח תפעולי מיוחס לעסקי האשלג	291	645
הוצאות הוניות	305	281
פחת והפחתות	119	102
מחיר אשלג ממוצע לטון - FOB (בדולר)	211	280

* מכירות לקווי מוצר אחרים בחברה, כולל עסקי המגנזיום.

פעילות האשלג הנפרדת כוללת, בין היתר, פוליסולפט™ המופק ממכרה באנגליה ומלח המופק ממכרות תת-קרקעיים באנגליה ובספרד.

תוצאות הפעילות לשנת 2016

מיליוני \$	ניתוח מכירות
1,449	סך מכירות לתקופה ינואר-דצמבר 2015
209	כמות
(356)	מחיר
(17)	שער חליפין
1,285	סך מכירות לתקופה ינואר-דצמבר 2016

	מיליוני \$	ניתוח רווח תפעולי מיוחס לעסקי האשלג
	645	סך רווח תפעולי לתקופה ינואר-דצמבר 2015
↓	(67)	כמות
↓	(356)	מחיר
↑	5	שער חליפין
↑	5	אנרגיה
↑	18	הובלה
↑	41	הוצאות תפעוליות והכנסות (הוצאות) אחרות
	291	סך רווח תפעולי לתקופה ינואר-דצמבר 2016

- כמות – הירידה נובעת בעיקר ממכירות אשלג (בנטרול העלייה שנבעה מהשפעת השביתה בשנת 2015 - שתואמה).
- מחיר – הירידה נובעת בעיקר מירידת מחירי המכירה של האשלג.
- הובלה – העלייה נובעת בעיקר מירידה בכמויות המכירה של האשלג.
- הוצאות תפעוליות והכנסות (הוצאות) אחרות – העלייה נובעת בעיקר מירידה בעלויות תפעוליות כתוצאה מיישום תכניות התייעלות.

אשלג – ייצור ומכירות

2015	2016	אלפי טון
4,195	5,279	ייצור
4,181	4,818	מכירות ללקוחות חיצוניים
375	347	מכירות ללקוחות פנימיים
4,556	5,165	סה"כ מכירות (כולל מכירות פנימיות)
552	666	מלאי סגירה

ייצור ומכירות

- ייצור – ייצור האשלג בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016, גבוה ב- 1,084 אלף טון בהשוואה לשנת 2015, כתוצאה מהשביתה בכל יום המלח והרחבת יכולת הייצור בכל יום המלח ("שלב 11") שקוץ חלקית על ידי ירידה בכמויות הייצור בכל אנגליה.
- מכירות ללקוחות חיצוניים – כמות האשלג שנמכרה ללקוחות חיצוניים בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016, גבוהה ב- 637 אלף טון בהשוואה לשנת 2015, בעיקר עקב גידול במכירות לברזיל ואירופה ובגין השביתה שהתרחשה אשתקד בכל יום המלח.

ב. ניזילות ומקורות הון (Liquidity and capital resources)

כללי

נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לכליל יתרת מזומנים, שווי מזומנים, השקעות ופקדונות לזמן קצר בסך של 173 מיליון דולר. נכון ליום 31 בדצמבר 2017, ההתחייבויות הפיננסיות נטו של החברה עמדו על סך של 3,037 מיליון דולר, וכללו הלוואות לזמן ארוך (בנטרול חלויות שוטפות) ואגרות חוב בסך של 2,388 מיליון דולר והלוואות לזמן קצר (לרבות חלויות שוטפות של הלוואות לזמן ארוך) בסך של 822 מיליון דולר.

המדיניות של החברה היא להבטיח מקורות מימון לפעילות השוטפת ולהשקעות שלה, תוך פיזור מקורות המימון בין מכשירים פיננסיים שונים ובין גופים פיננסיים מקומיים ובינלאומיים. מקורות המימון של כיל היום הלוואות לטווח קצר ולטווח ארוך, מבנקים (בעיקר בינלאומיים) ומגופים מוסדיים בישראל, אגרות חוב שהונפקו למשקיעים מוסדיים בישראל ובארה"ב ופעילות של איגוח לקוחות. מדיניות החברה הינה לנצל את מסגרות המימון השונות על פי צרכי תזרים מזומנים, עלויות אלטרנטיביות ותנאי השוק.

להערכת הנהלת החברה, מקורות ההון והניזילות של החברה, ובכלל זה ההון החוזר, מספיקים לצורך הפעילות העסקית הנוכחית וצפויים לספק את הדרישות הצפויות במהלך שניים עשר החודשים הבאים להון החוזר, השקעות הוניות וצרכים נוספים של החברה.

חלוקת דיבידנדים על-ידי חברות בת לחברה והעברות כספים ממדינות מסוימות עלולות בנסיבות מסוימות להביא ליצירת חבויות מס. עם זאת, למיסוי על חלוקות דיבידנדים ועל העברות כספים לא הייתה ולא צפויה להיות השפעה מהותית על יכולתה של החברה לעמוד בהתחייבויותיה במזומן.

בנוסף להוצאות התפעוליות ולתשלומי הדיבידנד, בשנת 2017 החלה החברה במספר פרויקטים הכרוכים בהשקעות הוניות משמעותיות, דוגמת פרויקט קציר המלח, הקמת תחנת שאיבה חדשה באגן הצפוני של ים המלח והקמת בריכות לאגירת מי גבס בכיל רותם. השקעות הוניות משמעותיות נוספות הצפויות להימשך בשנים הקרובות כוללות השקעות נוספות במיזם המשותף YPH בסין וכן השקעות נוספות בספרד. בנוסף, בשנת 2019, צפויים להתבצע תשלומים להחזר חוב לזמן ארוך בסך של כ-260 מיליון דולר. מנגד, כחלק מאסטרטגיית מכירתן של פעילויות בעלות סינרגיה נמוכה, בחודש דצמבר 2017, השלימה החברה את מכירתן של אחזקותיה ב-IDE Technologies Ltd. בתמורה לתקבולים נטו, בסך של 168 מיליון דולר. בנוסף, בחודש דצמבר 2017, חתמה החברה על הסכם למכירת עסקי הבטיחות באש ותוספי השמן (P_2S_5) לידי SK Capital, בתמורה לכ-1 מיליארד דולר (כאשר מתוך התמורה 950 מיליון דולר יתקבלו במזומן ועד סך של 53 מיליון דולר יתקבלו במניות בכורה של חברת הבת של הרוכשת), כאשר השלמת העסקה צפויה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2018, בכפוף לתנאי סגירה מקובלים ולקבלת האישורים הרגולטוריים הנדרשים. למידע נוסף אודות עסקים בתהליכי מימוש ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי - א. נתונים כספיים נבחרים".

בחודש מרס 2017 חברת הדירוג Fitch Ratings הורידה את תחזית דירוג האשראי התאגידי הבינלאומי של החברה לדירוג BBB- עם תחזית דירוג יציבה. הדירוג הנזכר לעיל של Fitch חל גם על אגרות החוב של החברה.

ביום 1 בנובמבר 2017 הדירוג הגלובלי של Standard & Poor's ("S&P") אשרר את דירוג האשראי התאגידי הבינלאומי של החברה שעמד על BBB- עם תחזית דירוג יציבה. דירוג האשראי המקומי הניתן על-ידי S&P Maalot אושרר ונותר בדירוג ilAA עם תחזית דירוג יציבה. הדירוג הנזכר לעיל חל גם על אגרות החוב של החברה.

מקורות ושימוש במזומנים

הטבלה שלהלן מפרטת את תזרים המזומנים של כיל בתקופות הנקובות:

שנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
573	966	847	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
(547)	(800)	(333)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
15	(239)	(511)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון

פעילות שוטפת

תזרים המזומנים הנובע מפעילות שוטפת הינו מקור נזילות משמעותי לחברה. תזרים המזומנים מפעילות שוטפת בשנת 2017 הסתכם ב- 847 מיליון דולר בהשוואה ל- 966 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע בעיקר מעלייה בתשלומי מסים לצד תשלומים גבוהים יותר בגין פרישת עובדים בשנה הנוכחית בנוסף לקיטון מתון יותר בהון החוזר, הנובע בעיקר מעלייה במכירות בכל מוצרים תעשייתיים ובתת-קו המוצר בטיחות באש בכל תוספים מתקדמים. בנוסף, תשלומים הקשורים להפסקת הפעילויות באלאנה אפר באתיופיה ופרויקט מערכת ה-ERP הגלובלית (פרויקט ההרמוניזציה) תרמו גם הם לקיטון. התזרים מפעילות שוטפת, יחד עם הגידול בהתחייבויות הפיננסיות, היוו את המקור למימון תשלום הדיבידנדים והשקעות ברכוש קבוע.

תזרים המזומנים מפעילות שוטפת בשנת 2016 הסתכם ל- 966 מיליון דולר בהשוואה ל- 573 מיליון דולר בשנת 2015. עיקר העלייה בתזרים המזומנים מפעילות שוטפת נובעת מירידה בהון החוזר שנבעה ברובה מקיטון ביתרת לקוחות האשלג כתוצאה מירידה בימי האשראי ללקוחות בהודו ובברזיל וכן מיתרת לקוחות גבוהה בשנת 2015 שנבעה מגידול במכירות כתוצאה ממכירות אשלג מוגברות בסוף שנת 2015 לאחר מחצית ראשונה חלשה יותר וכן מתשלומים בגין פרישת עובדים שבוצעו בשנת 2015. מנגד, חל גידול בתשלומי מיסים וריבית.

פעילות השקעה

סך המזומנים נטו ששימשו לפעילויות השקעה בשנת 2017 הסתכם ב- 333 מיליון דולר, בהשוואה ל- 800 מיליון דולר בשנת 2016. הקיטון בסך המזומנים נטו ששימשו לפעילויות השקעה נובע, בעיקרו, מתקבולים בגין מכירת חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני (IDE), בסך של 168 מיליון דולר, קיטון בתזרימי מזומנים ששימשו להשקעות ברכוש קבוע, השקעות נמוכות יותר בנכסים בלתי-מוחשיים בשל הפסקת פרויקט ההרמוניזציה, יחד עם רכישת 15% מהונה של YTH שבוצעה אשתקד, בתמורה לסך של כ- 250 מיליון דולר.

מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה בשנת 2016 הסתכמו ב- 800 מיליוני דולר בהשוואה לכ- 547 מיליוני דולר בשנת 2015. העלייה במזומנים ששימשו לפעילות השקעה נובעת בעיקר כתוצאה מרכישת 15% מהונה של YTH (רכישה זו הייתה אחד מהתנאים להשלמת עסקת YPH) בתמורה לסך של כ- 250 מיליוני דולר.

פעילות מימון

סך המזומנים נטו ששימשו לפעילויות מימון בשנת 2017 הסתכם ב-511 מיליון דולר, בהשוואה ל-239 מיליון דולר בשנת 2016. הגידול בסך המזומנים נטו ששימשו לפעילויות מימון נובע בעיקר מפירעון של הלוואות לזמן ארוך, נטו, בסך של 421 מיליון דולר, בהשוואה לסך של 87 מיליון דולר בשנה הקודמת, יחד עם תשלומי דיבידנד גבוהים יותר לבעלי המניות בחברה, בסך של 75 מיליון דולר, בהשוואה לשנה הקודמת. מנגד, נרשמה עלייה מתקבול אשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים ונותני אשראי אחרים, נטו, בסך של 133 מיליון דולר בהשוואה לשנה הקודמת.

מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון בשנת 2016 הסתכמו ב-239 מיליון דולר בהשוואה ל-15 מיליון שנבעו מפעילות מימון בשנת 2015. הגורם העיקרי לקיטון במזומנים ששימשו לפעילות מימון הינו גידול בפירעון הלוואות לזמן ארוך בסך של כ-519 מיליון דולר בהשוואה לשנת 2015. מנגד, חל קיטון בתשלומי הדיבידנד של החברה בסך של כ-185 מיליון דולר בהשוואה לשנת 2015.

נכון ליום 31 בדצמבר 2017 ההתחייבויות הלא-שוטפות של החברה כללו הלוואות ממוסדות פיננסיים בסך של כ-872 מיליון דולר ואגרות חוב בסך של כ-1,516 מיליון דולר. למידע אודות המטבע בו נקובות ההתחייבויות של החברה ושיעורי הריבית שלהם ראה ביאור 16 לדוחות הכספיים המאוחדים המבוקרים של החברה. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לחברה מסגרות אשראי לזמן-ארוך בלתי מנוצלות בסך של כ-1,568 מיליון דולר. נכון ליום 1 במרס 2018, ניצלה החברה סך נוסף של כ-320 מיליון דולר ממסגרות האשראי העומדות לרשותה.

חלק מהלוואות החברה הינן בריבית משתנה על בסיס ריבית ליבור לטווח קצר של 1-12 חודשים, בתוספת מרווח כפי שנקבע בכל הסכם הלוואה. לפיכך החברה חשופה לשינוי בתזרים המזומנים הנובע משינויי שיעורי ריבית אלה. חלק מההלוואות ואגרות החוב שהנפיקה החברה נושאות ריבית קבועה לכל תקופת ההלוואה. החברה מגנה על חלק מחשיפות אלו באמצעות שימוש במכשירים פיננסיים כדי לקבע את טווח שיעורי הריבית זאת על מנת שתוכל להתאים את מבנה הריבית בפועל לציפיותיה בדבר ההתפתחויות הצפויות בריבית.

לתיאור אמות מידה פיננסיות מהותיות שנקבעו לחברה בהסכמי ההלוואות והסיכון הפוטנציאלי הנוגע לעמידה באמות מידה אלו - ראה ביאור 16 לדוחות הכספיים המאוחדים המבוקרים של החברה.

הסכמי אשראי

ראה פרוט אודות הסכמי האשראי של החברה ליום 31 בדצמבר 2017:

זהות נותן האשראי	בנק אירופי	קבוצה של אחד- עשר תאגידים בינלאומיים	בנק אמריקאי	בנק אירופי
מועד נתינת מסגרת האשראי	מרס 2014	מרס 2015	מרס 2016	דצמבר 2016
מועד סיום של מסגרת האשראי	מרס 2020	מרס 2022*	מרס 2022*	יוני 2023
סכום מסגרת האשראי	35 מיליון דולר 60 מיליון אירו*	1,705 מיליון דולר	150 מיליון דולר	136 מיליון דולר
מסגרת האשראי שנוצלה	-	530 מיליון דולר**	-	-
שיעור ריבית	עד 33% ניצול אשראי: ליבור/יוריבור 0.90%+	עד 33% ניצול אשראי: ליבור/יוריבור +0.70%	עד 33% ניצול אשראי: ליבור+ 0.65%	ליבור + 0.75%
	מ- 33% ועד 66% אשראי: ליבור/יוריבור 1.15%+	מ- 33% ועד 66% אשראי: ליבור/יוריבור 0.8%+	מ- 33% ועד 66% אשראי: ליבור+0.75%	
	מ- 66% אשראי ומעלה: ליבור/יוריבור 1.40% +	מ- 66% אשראי ומעלה: ליבור/יוריבור 0.95% +	מ- 66% אשראי ומעלה: ליבור + 0.95%	
סוג מטבע ההלוואה	הלוואות בדולר ובאירו	הלוואות בדולר ובאירו	הלוואות בדולר	הלוואות בדולר
שעבודים והגבלות	ראה ביאור 16 חלק ד בדבר אמות מידה פיננסיות, מנגנון של Cross default וכן שיעבוד שלילי	ראה ביאור 16 חלק ד בדבר אמות מידה פיננסיות, מנגנון של Cross default וכן שיעבוד שלילי	ראה ביאור 16 חלק ד בדבר אמות מידה פיננסיות, מנגנון של Cross default וכן שיעבוד שלילי	ראה ביאור 16 חלק ד בדבר אמות מידה פיננסיות, וכן שיעבוד שלילי
עמלת אי-ניצול	0.32%	0.21%	0.19%	0.30%

* הסכמים אשר עודכנו במהלך 2017.

** נכון למועד הדווח, החברה ניצלה 320 מיליון דולר נוספים.

עסקת איגוח

בחודש יולי 2015 התקשרו החברה וחברות מאוחדות מסוימות בקבוצה (להלן – "החברות המאוחדות") במערכת הסכמים בדבר עסקת איגוח (Securitization) עם שלושה בנקים בינלאומיים (להלן – "הבנקים המלווים") לביצוע עסקת מכירת חובות הלקוחות שלהן לחברה זרה אשר הוקמה למטרה זו ושאינה בבעלות הקבוצה (להלן – "החברה הרוכשת").

הסכם זה מחליף הסכם איגוח קודם על סך 350 מיליון דולר שהסתיים בחודש יולי 2015. המבנה העיקרי של הסכם האיגוח החדש הינו זהה להסכם האיגוח הקודם. מדיניות החברה הינה לנצל את מסגרת האיגוח על פי צרכי תזרים מזומנים שלה, מקורות אלטרנטיביים ותנאי שוק. תוקפו של הסכם האיגוח הנוכחי יפוג בחודש יולי 2020.

במסגרת ההסכם, התחייבה כיל לקיום אמת מידה פיננסית לפיה היחס בין החוב נטו ל-EBITDA לא יעלה על 4.75. במידה וکیل לא תעמוד ביחס האמור, רשאית החברה הרוכשת להפסיק לרכוש חובות לקוחות חדשים (מבלי שישפיע על רכישות קיימות). נכון למועד הדיווח, כיל עומדת באמת מידה זו. החברה הרוכשת מממנת את רכישת החובות באמצעות הלוואה שתתקבל מגוף פיננסי, בלתי קשור לחברה, המממן את ההלוואה מתמורה שתתקבל מהנפקת ניירות ערך מסחריים (commercial paper), בשוק ניירות הערך המסחריים בארצות הברית. פירעון ניירות הערך המסחריים וההלוואה מגובים על ידי קו אשראי מהבנקים המממנים. במהלך יולי 2017 הקטינה החברה את מסגרת האיגוח מ-405 ל-350 מיליון דולר למטרת ניצול אופטימלי של מקורות המימון.

הרכישות מתבצעות על בסיס שוטף, באופן שהתמורות המתקבלות מהלקוחות, שחובותיהם נמכרו, משמשות לרכישת חובות לקוחות חדשים. התקופה בה זכאיות החברות המאוחדות למכור את חובות הלקוחות שלהן לחברה הרוכשת הינה לחמש שנים ממועד הסגירה של העסקה, כאשר קיימת לשני הצדדים אפשרות בתום כל שנה להודיע על ביטול העסקה. המחיר בו נמכרים חובות הלקוחות הינו סכום החוב הנמכר, בהפחתה של עלות הריבית המחושבת על פי התקופה הצפויה לחלוף בין מועד מכירת חוב הלקוח לבין מועד פירעונו. במועד רכישת החוב משלמת החברה הרוכשת את מרבית מחיר החוב במזומן והיתרה בהתחייבות נדחית שתפרע לאחר גבייתו של החוב הנמכר. שיעור התמורה במזומן משתנה בהתאם להרכב והתנהגות תיק הלקוחות. החברות המאוחדות מטפלות בגביית חובות הלקוחות הכלולים במסגרת עסקת האיגוח, עבור החברה הרוכשת.

בנוסף, נקבעו במסגרת ההסכם מספר תנאים הנוגעים לאיכות תיק הלקוחות אשר מקנים לבנקים המממנים אפשרות לסיים את ההתקשרות או לקבוע כי חלק מהחברות המאוחדות, שאיכות תיק הלקוחות שלהן אינה מקיימת את התנאים שנקבעו, לא יכללו עוד בהסכם האיגוח.

עסקת מכירת חובות הלקוחות אינה עומדת בתנאים לגריעה של נכסים פיננסיים שנקבעו במסגרת תקן בינלאומי IAS 39, בדבר מכשירים פיננסיים הכרה ומדידה, מאחר והחברה לא העבירה את כל הסיכונים וההטבות הנובעים מחובות הלקוחות. לפיכך התקבולים שמתקבלים מהחברה הרוכשת מוכרים כהתחייבות פיננסית במסגרת אשראי לזמן קצר. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 וליום 31 בדצמבר 2016, ניצול מסגרת האיגוח ויתרת חובות הלקוחות הכלולים במסגרת זו הסתכמו לסך של כ-331 מיליון דולר.

ברגע שהחברה העבירה את יתרת הלקוחות שלה, אין לה את הזכות למכור אותם לגורם אחר. במקרה של אי גביית אשראי (credit default), החברה נשאת בכ-30% מסך יתרת הלקוחות.

מידע אודות הלוואות ואגרות חוב מהותיות העומדות ליום 31 בדצמבר, 2017:

סוג המכשיר	מועד נטילת ההלוואה	קרה במטבע מקורי (במיליונים)	מטבע	ערך בספרים ליום 31 בדצמבר 2017 (מיליוני \$)	שיעור ריבית	מועד תשלום הקרן	מידע נוסף
הלוואה מגופים מוסדיים ישראליים	נובמבר 2013	300	שקל	76	4.94%	2015-2024 (תשלומים שנתיים)	נפרע באופן חלקי
אג"ח (הנפקה פרטית)- 3 סדרות	ינואר 2014	84 145 46	דולר - אמריקאי	84 145 46	4.55% 5.16% 5.31%	ינואר 2021 ינואר 2024 ינואר 2026	
הלוואה מגופים מוסדיים בינלאומיים	יולי 2014	27	אירו	26	2.33%	2019-2024	נפרע באופן חלקי
אג"ח- סדרה ד	דצמבר 2014	800	דולר - אמריקאי	792	4.50%	דצמבר 2024	(1)
הלוואה מבנק אירופי	דצמבר 2014	161	ריאל ברזילאי	30	CDI+1.35%	2015-2021 (תשלומים חצי שנתיים)	
הלוואה מבנק אירופי	דצמבר 2015, דצמבר 2013	129	דולר - אמריקאי	129	Libor+1.40%	דצמבר 2019	
אג"ח- סדרה ה	אפריל 2016	1,569	שקל	449	2.45%	2021-2024 (תשלומים שנתיים)	(2)
הלוואה- מאחרים	אפריל-אוקטובר, 2016	600	יואן סיני	92	5.23%	2019	
הלוואה- מבנקים אסיאתיים	יוני-אוקטובר, 2017	700	יואן סיני	108	4.72%	2018	
הלוואה- מבנק אסיאתי	אוקטובר 2017	400	יואן סיני	61	CNH Hibor + 0.50%	אפריל 2018	
הלוואה -מהחברה אם	נובמבר-דצמבר, 2017	175	דולר - אמריקאי	175	1.81%	2018	ראה ביאור 26 ד'

מידע נוסף

(1) אג"ח סדרה ד

הנפקה פרטית של אגרות חוב, בהתאם לסעיף 144A ו- Regulation S של U.S. Securities Act of 1933, על תיקוניו, למשקיעים מוסדיים בארה"ב, אירופה וישראל. אגרות החוב רשומות למסחר במערכת הרצף המוסדי על ידי הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ. אגרות החוב דורגו בדירוג BBB עם תחזית יציבה. בחודש מרס 2017, חברת הדירוג Fitch Rating Ltd. הורידה את תחזית דירוג האשראי של החברה, ביחד עם דירוג אגרות החוב, מ BBB ל BBB- עם תחזית יציבה. בחודש נובמבר 2017, חברת הדירוג Standard & Poor's אשררה את דירוג האשראי של החברה, ביחד עם דירוג אגרות החוב, בדירוג BBB- עם תחזית דירוג יציבה.

(2) אג"ח סדרה ה

אגרות החוב נרשמו למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב. אגרות החוב אינן מובטחות וכוללות תנאים והתניות כמקובל במקרה של חדלות פירעון, כמו גם מנגנון להתאמת שיעור הריבית במקרה של ירידה בדירוג אגרות החוב (שיעור הריבית יעלה ב- 0.25% בגין כל ירידה במדרגת דירוג אחת, החל בדירוג של (ilA) ועד לתוספת שיעור ריבית מצטברת מרבית של 1% במקרה של ירידת הדירוג ל-(ilBBB)), התחייבות לאי-שעבוד ואמות מידה פיננסיות ((1) הון עצמי מינימלי שלא יפחת מ- 1.55 מיליארד דולר; וכן (2) יחס חוב נטו ל-EBITDA אשר לא יעלה על 1:5.5). ביום 1 בנובמבר 2017, אשררה חברת הדירוג Standard & Poor's Maalot את הדירוג ilAA של החברה. תחזית הדירוג הינה יציבה.

מדיניות חשבונאית קריטית ואומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם ל- IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל סכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההנחות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הקבוצה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לפרשנות החוקים החלים על החברה, נסיבות ואירועים הכרוכים באי-ודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

מידע בדבר הנחות שהניחה הקבוצה לגבי העתיד וגורמים עיקריים אחרים לחוסר ודאות בקשר לאומדנים, שקיים סיכון משמעותי שתוצאתם תוביל להתאמה מהותית לערכים בספרים של נכסים והתחייבויות במהלך השנה הכספית הבאה, נכלל בטבלה להלן:

הפנייה	השלכות אפשריות	הנחות עיקריות	אומדן
ראה ביאור 18, בדבר מיסים על הכנסה	הכרה או היפוך של נכס מס נדחה לרווח והפסד.	שיעורי המס הצפויים במועד מימושם של הפרשים זמניים המיוחסים למפעלים מוטבים בישראל מבוססים על תחזית הכנסות עתידית. הסבירות בקשר עם היכולת להפיק רווחים לצורך ניצול הטבות מס בעתיד.	הכרה בנכס מס נדחה
ראה ביאור 18, בדבר מיסים על הכנסה.	הכרה בהוצאות מסים על הכנסה נוספות.	מידת אי הוודאות לעניין קבלת עמדות המס של הקבוצה (uncertain tax positions) והסיכון כי תישא בהוצאות מס וריבית נוספות. זאת, בהתבסס על ניתוח של מספר גורמים, לרבות פרשנויות של חוקי המס וניסיון העבר של הקבוצה.	עמדות מס לא וודאיות
ראה ביאור 19, בדבר הטבות לעובדים.	גידול או קיטון במחויבות בגין תכנית הטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה.	הנחות אקטואריות כגון שיעור היוון, שיעור עליות שכר עתידיות ושיעור גידול בקצבה לפנסיה.	הטבות עובד לאחר סיום העסקה
ראה ביאור 21, בדבר התחייבויות תלויות.	יצירה, עדכון או ביטול של הפרשה בגין תביעה ו/או מחויבויות מכח דיני איכות הסביבה כולל עלות פינוי פסולת/שיקום.	האם יותר סביר מאשר לא כי יצאו משאבים כלכליים בגין מחויבויות פוטנציאליות מכח דיני איכות הסביבה ותביעות משפטיות העומדות כנגד החברה וחברות מוחזקות שלה. המחויבות לעלות פינוי פסולת/שיקום מתבססת על מהימנות האומדנים של עלויות פינוי עתידיות.	הערכת סיכויי התחייבויות תלויות ומחויבויות מכח דיני איכות הסביבה כולל עלות פינוי פסולת/שיקום
ראה ביאור 14, בדבר בחינת ירידת ערך.	שינוי בהפסד מירידת ערך.	שיעור ההיוון ושיעור הצמיחה התקציבי.	סכום בר ההשבה של יחידה מניבת מזומנים, הכוללת, בין היתר, מוניטין
	השפעה על יתרת הנכסים הנרכשים, ההתחייבויות הנרכשות ועל הפחת והפחתות בדוח רווח והפסד.	תחזיות תזרימי המזומנים הצפויים מהעסק הנרכש ובחירת מודלים לחישוב השווי ההוגן של הפריטים הנרכשים ושל תקופות הפחת וההפחתות שלהם.	אומדן השווי ההוגן של נכסים והתחייבויות שנרכשו במסגרת צירופי עסקים
	ירידה בערך המלאי בספרים ובתוצאות הפעילות בהתאמה.	מחיר המכירה העתידי ומחיר השחלוף הצפוי כאשר מהווה את האומדן הטוב ביותר לשווי מימוש.	אומדן שווי מימוש נטו של מלאי
	השפעה על אורך החיים השימושיים הנכסים הקשורים לפעילות.	אומדני כמות ואיכות עתודות מחצבים ומרבצי משאבים מבוססים על נתונים הנדסיים, כלכליים וגיאולוגיים הנאספים ומנותחים על ידי המהנדסים והגיאולוגים של החברה.	עתודות מחצבים ומרבצי משאבים

השקעות הונית משמעותיות ומימושים (Principal Capital Expenditures and Divestitures)

ההשקעות ההונית במזומן של החברה לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר, 2017, 2016 ו-2015 הסתכמו ב-457 מיליון דולר, 632 מיליון דולר ו-619 מיליון דולר, בהתאמה. ההשקעות הנזכרות לעיל כוללות השקעות ברכוש קבוע ובנכסים בלתי מוחשיים.

ההשקעות ההונית העיקריות של החברה החל מיום 1 בינואר 2015 כללו בעיקר את הגבהת הסוללה שסובבת את בריכות האידוי בים המלח, עבודות בנייה בקשר עם תחנת כוח חדשה בסדום, השקעות כחלק מהתכנית לעלייה ההדרגתית בכושר הייצור במפעלי סדום, השקעות להגדלת כושר הייצור של מכרות החברה בספרד ושתי השקעות אשר הוחלט להפסיקן במהלך שנת 2016 – פרויקט ההרמוניזציה (מערכת ERP מרכזית אחת לכל החברה) ופרויקט אלמנה באתיופיה.

בשנת 2017 בפרט, ההשקעות ההונית כללו את הרחבת כושר הייצור של האשלג באתר ב-Suria שבספרד (מכרה, מתקנים ולוגיסטיקה), בניית בריכות לאגירת מי-גבס בכיל רותם, הגבהת הסוללות סביב בריכות האידוי והשקעה בתחנת הכוח החדשה בסדום, תחילתו של פרויקט הקמתה של תחנת שאיבה חדשה באגן הצפוני של ים המלח ופרויקט קציר המלח.

החברה מממנת השקעות הונית באמצעות תזרים מזומנים מפעילות שוטפת וממסגרות אשראי.

בהתאם לאסטרטגיה של החברה, נבחנות מעת לעת אפשרויות שונות בקשר עם פעילויות בעלות סינרגיה נמוכה, לרבות אפשרות למימוש. בהתאם לכך, בשנת 2017, השלימה החברה את מכירת אחזקותיה בחברת IDE Technologies Ltd. תמורת סך של 168 מיליון דולר. כמו כן, בחודש דצמבר 2017, חתמה החברה על הסכם למכירת עסקי הבטיחות באש ותוספי השמן (P_2S_5) לחברת SK Capital בתמורה לסך של כ-1 מיליארד דולר, כאשר השלמת העסקה צפויה במחצית הראשונה של שנת 2018, בכפוף לתנאים מקובלים וקבלת אישורים רגולטוריים. למידע נוסף אודות עסקים בתהליכי מימוש ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי - א. נתונים כספיים נבחרים".

מימושים פוטנציאליים נוספים של פעילויות בעלות סינרגיה נמוכה כוללים את חברת Novetide. החברה מחזיקה 50% ממניות חברת Novetide, חברה מובילה עולמית בתחומה אשר עוסקת במחקר ופיתוח, יצור ושיווק של פפטידים (peptides) מורכבים וחדשניים לתעשיית התרופות. היתרונות התחרותיים המרכזיים של Novetide הינם התמקדות מקסימלית בתחום הפפטידים, התמודדות עם פרויקטים בכל גודל ומורכבות, ניסיון IP נרחב ויכולת ניהול פרויקטים מקצה לקצה.

בשנים 2017, 2016 ו-2015, Novetide (100%) הפיקה הכנסות של 25 מיליון דולר, 47 מיליון דולר ו-47 מיליון דולר, בהתאמה, רווח תפעולי בסך של 6 מיליון דולר, 27 מיליון דולר ו-27 מיליון דולר, בהתאמה, ורווח נקי המיוחס לבעלי המניות של החברה בסך של 5 מיליון דולר, 23 מיליון דולר ו-23 מיליון דולר, בהתאמה.

ג. מחקר ופיתוח, פטנטים, רישיונות וכו'

מחקר ופיתוח

פעילות המחקר והפיתוח של כיל הינה חלק מהתוכנית האסטרטגית הגלובלית של החברה. הפעילויות כוללות הן מחקר פנימי והן פעילויות משותפות עם מגוון אוניברסיטאות, מכוני מחקר וחברות הזנק (סטארט-אפ) לצד פעילות חדשנית וארוכת טווח. המחקר והפיתוח של החברה מכוון לצרכי השוק הנוכחיים והעתידיים ומתמקד במציאת שימושים נוספים למינרלים שבשימוש וגזרותיהם.

בשנת 2017, כיל הגבירה משמעותית את הפעילות המחקרית בתחומי הליבה בשיתוף עם גורמי חוץ בקשר לחקלאות, מזון וחומרים מורכבים. המחקר האגרונומי המשותף לכליל ולמכון וולקני (CPFN), הנמצא בגילת בנגב, ביצע 21 פרויקטים פעילים, בנוסף למבחני שטח וסדנאות אגרונומיות. פעילות כיל חדשנות, אשר מתרכזת בעיקר בטכנולוגיות בסיכון גבוה בשלבי פיתוח ראשוניים, כוללת 8

פרויקטים בתהליך, המתבצעים בשיתוף פעולה עם שותפים מעולם האקדמיה ו/או התעשייה. YPRTECH, המזים המשותף של החברה בסין, מנהל 20 פרויקטים לפיתוח מוצרים וטכנולוגיות חדשים, המתבססים על נגזרות זרחניות (phosphor).

צוות סמנכ"ל הטכנולוגיות (CTO) של החברה פועל בהתאם למפת הדרכים הטכנולוגית של כיל, הנגזרת מאיתור ומעקב אחר מגמות גלובליות. בהתאם למפת הדרכים מתקיימים שיתופי פעולה עם מוסדות אקדמיים, חברות הזנק וחברות תעשייתיות, במטרה להקים צוותי עבודה משותפים.

בנוסף, בשנת 2017 זכתה החברה במענק מטעם קרן BIRD (קרן ישראל-ארה"ב למחקר ופיתוח תעשייתי), אשר אישרה מימון בסך של כ-1 מיליון דולר לפיתוח משותף עם חברת הזנק ישראלית בתחום חומרים ננו-גבישים הקשורים ליישומי מחקר בתעשיית הצבעים והציפויים.

המטרות המוגדרות של פעילות המחקר ופיתוח של כיל הינן:

1. הרחבת הפורטפוליו של מוצרים חדשים וטכנולוגיות חדשות;
2. פעילות שוטפת לשיפורים תהליכיים במתקני הייצור על ידי הורדת עלויות ייצור, אופטימיזציה תפעולית, צמצום זרמי שפכים והשפעות סביבתיות;
3. טיפוח ההון האנושי וההובלה הטכנולוגית;
4. השקעה בשיתופי פעולה חיצוניים על מנת להגיע לרעיונות ו/או ידע חדשים;
5. הצטרפות להתאגדויות לצורך השגת מימון חיצוני וטיפול קשרים לכל אורך שרשרת הערך.

פעילות המחקר והפיתוח של מגזר הפתרונות המיוחדים בשנת 2017 התרכזה בשלושה קווי המוצר - כיל מוצרים תעשייתיים, כיל תוספים מתקדמים וכיל רכיבי מזון מיוחדים:

כיל מוצרים תעשייתיים

- פולימרים מוברמים - המשך פיתוח של מעכבי בעירה פולימרים/פעילים מוברמים, המיועדים להוות את הדור הבא של מעכבי הבעירה הידידותיים לסביבה ותחליפים עתידיים למוצרים אשר קיימת אפשרות להפסקת השימוש בהם.
- טקסטיל - המשך פיתוח של סדרת מוצרים מעכבי בעירה בטקסטיל, TexFRon® 4002 משמש פתרון אפקטיבי וידידותי לסביבה למוצרי טקסטיל מגוונים ומחליף את ה-DECA, וכן מציע פתרון שקוף ועמיד בכביסות שאינו זמין כיום בשוק. בשנה החולפת, פותחו מוצרים מעכבי בעירה לניילון על מנת לספק ביקוש בשוק זה. בנוסף, הוצגו לשוק מערכות מעכבי בעירה ייחודית, שאינן מכילות Antimony Trioxide (ATO). פתרונות ירוקים אלו יצרו עניין בקרב לקוחות החברה ונמצאים בתהליכי בדיקה מסחרית.
- אגירת אנרגיה - המשך פיתוח פתרונות אגירת אנרגיה מבוססי-ברום עבור חברות סוללות ברום (Br-Battery) תוך שימוש בתרכובות מגוונות;
- ביצוע מחקרים אקולוגיים לצמצום כל סוגי הפליטות, כגון ניהול שפכים, פליטות לאוויר ושימוש חוזר בפסולת מוצקה/אורגנית;
- ביוצידיים - המשך הפיתוח של חומרים חדשים לטיפול במים ולמניעת ביופילם במערכות השקיה ובמערכות תעשייתיות לקירור מים;
- מוצרים מבוססי-זרחן - פיתוח תמיסות חדשות מבוססות-זרחן ו/או מעכבי בעירה מתמיסות משולבות-זרחן/ברום לשוק הפוליאורטני (דהיינו, קצף גמיש וקשיח). בנוסף, פתרונות נוזלים הידראוליים חדשים נמצאים בפיתוח;
- מוצרים מבוססי מגנזיה - פיתוח פורמולציות שנועדו לתת מענה לצרכים נטולי מענה בשווקים, כגון החלפת מוצרי אלומיניום בדיאדורנטים ותחמוצת אבץ במגוון מוצרי צריכה;

- תמיכה בייצור – שיפור איכות המוצרים וצמצום עלויות הייצור באמצעות שינויי תהליכים ושיפורם תוך שימוש בעקרונות הכימיה הירוקה (לדוגמא, צמצום השימוש בממסים אורגניים);
- הנדסה – מחקרים בתחום חומרי הבנייה כדי להתגבר על בעיות קורוזיה מואצת, בלאי והתאמת ציוד.

כיל תוספים מתקדמים

- כיל תוספים מתקדמים ביצעה איחוד של פעילויות המחקר והפיתוח הגלובליות בסנט לואיס, תוך שדרוג יכולות הבדיקות הפנימיות בענפי הבנייה, האספלט והצבעים והציפויים. בנוסף, מתבצעת עבודת מחקר בתחום פיגמנטים ל-P-coating במרכז המחקר ופיתוח של המיזם המשותף בקונמינג שבסין.
- כיל הציגה סימן מסחרי חדש, PAVESTRONG™, רב-חומצה לתעשיית האספלט בסין, והחל ביצוע מבדקי שטח במחוז יונאן.
- בתערוכת הציפויים האירופית לשנת 2017 הציגה כיל את TARGON® C200, ליישומי מלט קל ונעשה קידום של המוצר HALOX® 570 LS ליישומי ציפויים תעשייתיים, כמעכב קורוזיה קל ופשוט לשימוש בצבעים מבוססי מים. במסגרת תערוכת הציפויים, השיקה כיל גם את LOPON® PS, חומר מפזר חדשני המיועד לשימוש בנקודות המכירה של תרכיזי פיגמנטים.
- כיל תוספים מתקדמים, בשיתוף פעולה עם חברת ALEVO השוויצרית, השיקה את LIPOL 104, חומר מפזר ומקשר לסוללות Li-Ion. סוללות Li-Ion מסדרת Gridbank כוללות אלקטרוליט אנאורגני (Alevolyte™), שאינו דליק ומציע אורך-חיים ויציבות מרחיקי לכת. מערכת הסוללות Gridbank היא מערכת אחסון האנרגיה על בסיס Li-Ion המתקדמת ביותר בשוק כיום.

כיל רכיבי מזון מיוחדים

- המשך שיפור הפתרונות לשיפור המרקם והיציבות של מוצרי מזון בענפי הבשר, העופות, מאכלי הים ומוצרי החלב.
- המשך פיתוחים שנועדו לשרת את השוק המתפתח של סגנון החיים הטבעוני, באמצעות הצעת תחליפי בשר וגבינות העושים שימוש בארגז הכלים של מוצרי כיל לשיפור מרקם ויציבות מזון.

סך הוצאות המחקר והפיתוח של מגזר הפתרונות המיוחדים בשנת 2017 עמד על 29 מיליון דולר.

- פעילות המחקר והפיתוח של מגזר המינרלים החיוניים בשנת 2017 התרכזה בשלושה קווי המוצר - כיל אשלג ומגנזיום, כיל פוספט וכיל דשנים מיוחדים:

כיל אשלג ומגנזיום

- אופטימיזציה וסינרגיה במטרה להביא להגדלת ייצור אשלג ולהפחתת העלות לטון במפעלי האשלג והמגנזיום בסדום ובספרד;
- קידום מחקרים בנושא איכות הסביבה, לרבות פיתוח שיטות לטיפול וצמצום כמות השפכים;
- בחינת שיטות אלטרנטיביות להגדלת כושר הייצור של קרנליט בברכות.

כיל פוספט

- שיפור תהליכים והורדת עלויות במפעלי הייצור;
- מחקרים בנושא איכות הסביבה, לרבות פיתוח שיטות לטיפול וצמצום כמות השפכים;
- פיתוח דשן חדש מזרמי שפכים;
- המשך בדיקת התאמת סוגי סלע פוספט שונים (פוספט ביטומני ופוספט חום) לייצור חומצה זרחתית ולמוצרי המשך כחלק ממאמץ למיצוי רחבות פוספט קיימות והגדלתן;
- פיתוח יישומים המשמרים מים ודשן סביב השורש.

כיל דשנים מיוחדים

- שיפור סל המוצרים באמצעות תרכובות (formulations) מוצר חדשות;
- פיתוח מוצר בעל תכולת חומצה גבוהה עבור מגוון יישומים בדשנים המסיסים;
- פיתוח דשני NPK בשחרור מבוקר המכילים חומרים מזינים, אשר נכון להיום לא זמינים בשוק;
- פיתוח דשנים בשחרור מבוקר בעלי השפעות סביבתיות משופרות;
- פיתוח יישומים לשימור מים ולשיפור זמינות הדשן סביב השורש;
- ייצום ופיתוח טכנולוגיות חדשות המשפרות את יעילות השימוש בחומרים מזינים.

סך הוצאות המחקר ופיתוח של מגזר מינרלים חיוניים בשנת 2017 הסתכמו בכ- 25 מיליון דולר.

קניין רוחני

כיל מאמינה כי הקניין הרוחני שלה חיוני להגנה על הפעילות העסקית שלה ופיתוחה.

כיל מחזיקה בכ-860 פטנטים שאושרו במדינות שונות ברחבי העולם.

בנוסף, כיל מחזיקה ביותר מ-3,000 סימני מסחר רשומים בכל רחבי העולם, לרבות, בין היתר:

- Fyrol® - שם מותג של סדרת מעכבי בערה מבוססי זרחן המיועדים ליישומי קצף פוליאוריתן קשיח וגמיש.
- Joha® - סימן מסחר גלובלי בתחום הרכיבים המיוחדים למוצרי חלב, המתמחה במלחי תחליב (אמולסיה) לגבינות מעובדות.
- Merquel® - סדרת מלחים אנאורגניים מוברמים המשמשים לבקרה וצמצום של פליטות כספית מתחנות כוח פחמיות.
- Osmocote® - מותג מוביל בתחום הדשנים בשחרור מבוקר (CRF), העושה שימוש בטכנולוגיות חדשניות ומשמש בכל רחבי העולם לדישון צמחים הגדלים במכלים, עציצים ועוד.
- Peters® - מותג של דשנים מסיסים במים, המיועד ספציפית לצמחים הגדלים על מצעי גידול, בעציצים ובמכלים.
- Tari® - מותג בענף הבשר וכן בענף בשרי הבוטיק המתמקד בייצור ועיבוד של מוצרי בשר תוך שימוש בתוספים פונקציונליים, תבלינים וחומרי טעם.
- Brifisol® - מותג גלובלי בענפי הבשר ומאכלי הים, המתמקד בשיפור המרקם על-ידי הוספת חומר הגנה מפני נזקי הקפאה (cryoprotectant) למוצרי מזון קפואים דוגמת בשר, שרימפס, פילה דג ועוד.

החברה אינה סבורה שאובדן פטנט כלשהו או קבוצת פטנטים קשורים או סימני מסחר כלשהם יהיה בעל השפעה מהותית על פעילותה או על תוצאותיה הכספיות.

ד. מגמות (Trend information)

מידע בקשר עם מגמות מופיע בפסקאות נוספות לאורך "סעיף 5- סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית- א. תוצאות תפעוליות". בנוסף, תיתכן המשך תנודתיות בתוצאות הפעילות של החברה ברבעונים הבאים. גורמים ספציפיים משמעותיים של המגמות האמורות מתוארים בניתוח לעיל ביחס לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015. עונתיות הפעילות של החברה מתוארת ב-"סעיף 4 - מידע אודות החברה- ב. סקירה עסקית".

ה. התקשרויות חוץ-מאזניות

נכון ליום 31 בדצמבר 2017, לא היו לחברה התקשרויות חוץ מאזניות, פרט לסכומים שדווחו כמחויבויות בגין חכירה תפעולית ב-"סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית- ו. מחויבויות חוזיות".

ו. מחויבויות חוזיות

בטבלה שלהלן מוצג מידע לגבי המחויבויות החוזיות של החברה, לרבות אומדן תשלומי ריבית, ליום 31 בדצמבר 2017.

ליום 31 בדצמבר 2017					
מס' מעל	5 שנים	3-5 שנים	1-2 שנים	12 חודשים או פחות	סך הכל (2)
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$
				822	822
				790	790
				310	310
				50	347
				454	794
				28	668
				102	2,890
				2,556	6,621
					סה"כ

(1) המידע אינו כולל הסכמי רכישה בשנים עשר החודשים הקרובים שנוצרו במהלך העסקים הרגיל של החברה.

(2) הסכומים המוצגים, ובכללם פריטים לזמן-ארוך, מוצגים בסכומים נומינליים (וכוללים ריבית צפויה, כך שהם שונים מערכם הנוכחי בספרים).

ליום 31 בדצמבר 2017					
מס' מעל	5 שנים	3-5 שנים	1-2 שנים	12 חודשים או פחות	סך הכל
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$
				3	6
				3	6

התחייבויות פיננסיות-מכשירים נגזרים המשמשים לגידור כלכלי חוזי החלפת ריבית ומט"ח

ז. נמל מבטחים

נמל המבטחים שנקבע בסעיף 27A ל-Securities Act of 1933, על תיקוניו, וכן בסעיף 21E לחוק האמריקאי למסחר בניירות ערך (the Exchange Act), או נמלי המבטחים הסטטוטוריים, יחולו על המידע צופה פני העתיד המוצג ב-"סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית- ו. מחויבויות חוזיות" לעיל. לעניין ההסתייגות שהציגה החברה ביחס למידע צופה פני עתיד הנכלל בדוח שנתי זה, ראה פיסקת מידע צופה פני עתיד בדוח שנתי זה.

סעיף 6. דירקטורים, הנהלה בכירה ועובדים

א. דירקטורים ונושאי משרה

בטבלה שלהלן מוצגים פרטיהם של הדירקטורים בחברה נכון למועד פרסום דוח שנתי זה. המען למשלוח הודעות לדירקטורים של החברה הינו: אצל כימיקלים לישראל בע"מ, רחוב ארניא 23, מגדל המילניום, תל אביב, 6120201, ישראל.

שם	גיל	תפקיד	תאריך תחילת כהונה כדירקטור/ית
יוחנן לוקר	61	יו"ר דירקטוריון פעיל	אפריל 2016 וכיו"ר הדירקטוריון החל מחודש אוגוסט 2016
אביעד קאופמן	47	דירקטור	מרס 2014
אבישר פז	61	דירקטור	אפריל 2001
ליאור רייטבלט ⁽¹⁾	60	דירקטור	נובמבר 2017
מרים הרן	68	דירקטורית חיצונית	ספטמבר 2009
עובדיה עלי	73	דירקטור	אוגוסט 2011
ראם עמינח ⁽²⁾	57	דירקטור	מרס 2017
רות רלבג ⁽³⁾	57	דירקטורית חיצונית	ינואר 2018
שגיא קאבלה	41	דירקטור	פברואר 2016

(1) ביום 7 בנובמבר 2017, מינה דירקטוריון החברה את מר ליאור רייטבלט כדירקטור בחברה, וזאת עד למינויו על ידי האסיפה השנתית הקרובה. ביום 10 בינואר 2018, אישרה האסיפה הכללית השנתית של בעלי המניות של החברה את מינויו של מר רייטבלט כדירקטור בחברה. לפרטים נוספים אודות מר רייטבלט ראה פירוט להלן.

(2) ביום 14 במרס 2017, מינה דירקטוריון החברה את מר ראם עמינח כדירקטור בחברה, וזאת עד למינויו על ידי האסיפה השנתית הקרובה. ביום 10 בינואר 2018, אישרה האסיפה הכללית השנתית של בעלי המניות של החברה את מינויו של מר עמינח כדירקטור בחברה. לפרטים נוספים אודות מר עמינח ראה פירוט להלן.

(3) באסיפה הכללית השנתית של בעלי המניות של החברה מיום 10 בינואר 2018, מונתה גב' רות רלבג לתקופת כהונה ראשונה בת שלוש שנים כדירקטורית חיצונית בחברה. לפרטים נוספים אודות גב' רלבג ראה פירוט להלן.

(4) ביום 5 בינואר 2017, חדל מר רון מושקוביץ לכהן כדירקטור בחברה.

(5) ביום 10 בינואר 2018, חדל מר שמעון אקהאוז לכהן כדירקטור בחברה.

(6) ביום 13 בפברואר 2018, חדל מר ג'פרי מרסי לכהן כדירקטור בחברה.

(7) ביום 26 בפברואר 2018, חדל מר יעקב דיאור לכהן כדירקטור חיצוני בחברה.

ד"ר מרים הרן וגב' רות רלבג הינן "דירקטוריות חיצוניות" בהתאם לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ("חוק החברות"), כמתואר ב-"סעיף 6 - דירקטורים, הנהלה בכירה ועובדים" - ג. פרקטיקות בדירקטוריון- דירקטורים חיצוניים".

מר ליאור רייטבלט הינו "דירקטור בלתי תלוי" בהתאם לחוק החברות.

ה"ר מרים הרן, רות רלבג, ראם עמינח וליאור רייטבלט הינם דירקטורים עצמאיים בהתאם לכללים החלים על חברות אמריקניות הנסחרות ב-NYSE. ה"ר יוחנן לוקר, אבישר פז, אביעד קאופמן, שגיא קאבלה ועובדיה עלי אינם נחשבים לדירקטורים עצמאיים בשל התפקידים שהם ממלאים בחברה או

אצל בעל השליטה בחברה; דירקטורים אלה אינם נחשבים בלתי תלויים גם על פי הדין הישראלי בשל קשריהם עם בעל השליטה בחברה או עם החברה.

יוחנן לוקר. מר לוקר מכהן כיו"ר הדירקטוריון של עמותת ידידי סורוקה. בטרם הצטרף לדירקטוריון כיל שימש מר לוקר כמנכ"ל כלל תעשיות כבדות ונדל"ן בע"מ (2014-2016). כמו כן כיהן כיו"ר דירקטוריון במספר חברות, בהן מנועי בית שמש, נייר חדרה, קבוצת גולף א.ק. וכלל סאן. בנוסף, כיהן כדירקטור בחברות משאב יזום ופיתוח, תעבורה אחזקות ויפאורה-תבורי. מר לוקר שימש יועץ אסטרטגי לחברת כלל תעשיות בע"מ (2013-2014) ושימש כמזכיר הצבאי של ראש הממשלה (2010-2012). מר לוקר נושא דרגת אלוף (מיל.) וכיהן במספר תפקידי פיקוד בחיל האוויר, בהם ראש מטה חיל האוויר, סגן מפקד חיל האוויר (2008-2010), ראש להק אוויר (2005-2008), מפקד בסיס חצרים (2001-2004) וראש מחלקת תכנון וארגון (1997-2001). מר לוקר כיהן במספר תפקידים במחלקת המבצעים של חיל האוויר (1996-1994) ושימש מפקד טייסת קרב (1991-1994). מר לוקר מחזיק בתואר ראשון (בהצטיינות) בכלכלה ומנהל עסקים מאוניברסיטת בר אילן, ובתואר שני במנהל ציבורי מבית הספר לממשל ע"ש קנדי באוניברסיטת הרווארד.

אביעד קאופמן. מר קאופמן הינו סמנכ"ל הכספים של Quantum Pacific (UK) LLP ויו"ר הדירקטוריון של החברה לישראל בע"מ. בנוסף, מר קאופמן הינו דירקטור בחברת Kenon Holdings Ltd., אשר עשויה להיחשב כקשורה עם מר עידן עופר. מר קאופמן שימש כמנהל המיסוי הבינלאומי ומילא תפקידים בכירים במטה הכספים ב-Amdocs Ltd. (2007-2002). לפני כן, מילא מר קאופמן תפקידי ייעוץ שונים ב-KPMG. מר קאופמן הוא רואה חשבון מוסמך ובעל תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות (בהצטיינות) מהאוניברסיטה העברית בירושלים ותואר שני במינהל עסקים עם התמחות במימון מאוניברסיטת תל אביב.

אבישר פז. מר פז הינו מנכ"ל החברה לישראל ולפני כן שימש סמנכ"ל הכספים של החברה לישראל. מר פז מכהן כדירקטור במספר חברות בת של החברה לישראל, לרבות בבתי זיקוק לנפט בע"מ. מר פז הוא רואה חשבון מוסמך בישראל ובעל תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות מאוניברסיטת תל אביב.

ליאור רייטבלט. מר רייטבלט הינו רו"ח בהשכלתו, בעל תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות מאוניברסיטת תל אביב ותואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת ברקלי, קליפורניה. עד לאחרונה כיהן מר רייטבלט כיו"ר דירקטוריון וכמנכ"ל סופר-פארם (ישראל) בע"מ. מר רייטבלט כהן בעבר, בין היתר, כיו"ר דירקטוריון לייף סטייל בע"מ וכדירקטור באופיס דיפו ישראל בע"מ.

ד"ר מרים הרן. ד"ר הרן בעבר כיהנה כמנכ"ל המשרד להגנת הסביבה. ד"ר הרן משמשת כראש תכנית התואר השני לניהול איכות הסביבה בקריה האקדמית אונו וכחברת דירקטוריון במ.א.י (מחזור פסולת אלקטרונית וחשמלית) וכן כיו"ר מרכז ויץ לפיתוח בר קיימא. בעבר כיהנה כחברת דירקטוריון בחברה לשירותי איכות הסביבה (2012-2008) וכיו"ר המועצה לצרכנות (2014-2012). ד"ר הרן היא בעלת תואר דוקטור בכימיה אורגנית מאוניברסיטת ברנדייס ותואר ראשון במדעי הטבע מהאוניברסיטה העברית בירושלים.

עובדיה עלי. מר עלי הוא יו"ר בתי זיקוק לנפט בע"מ. הוא כיהן כיו"ר הדירקטוריון של רשות שדות התעופה, התעשייה הצבאית (תע"ש), של שמנים בסיסיים חיפה בע"מ ושל אי.סי.פי.איי. הוא כיהן כדירקטור במלח הארץ בע"מ, בשערי ריבית בע"מ, בצים שירותי ספנות משולבים בע"מ ובאופי.סי. רותם בע"מ. מר עלי הוא בעל תואר ראשון ביעוץ חינוכי ומקרא מאוניברסיטת חיפה ובוגר מכללת ליפשיץ למורים בירושלים.

ראם עמינח. מר עמינח הינו רו"ח בהשכלתו, בעל תואר ראשון בהצטיינות בכלכלה וחשבונאות ותואר שני במנהל עסקים, שניהם מאוניברסיטת תל אביב. עד לאחרונה כיהן מר עמינח כשותף המייסד בפירמת רואי החשבון שטיינמץ עמינח ושות'. בתפקידו הצבאי שימש כחבר בפורום מטכ"ל, ראש אגף התקציבים של משרד הביטחון, היועץ הכספי לרמטכ"ל וראש המערך התקציבי של צה"ל. מר עמינח שימש כדירקטור בעופר השקעות בע"מ וכן כדירקטור ויו"ר ועדת הביקורת בצים בע"מ מקבוצת החברה לישראל. מר עמינח היה חבר בחבר הנאמנים של המרכז הרפואי הדסה.

רות רלבג. גב' רלבג משמשת כסמנכ"ל כספים של המרכז הרפואי שערי צדק בירושלים מאז שנת 2011 ושימשה כסמנכ"ל לכלכלה רפואית של המרכז הרפואי ת"א ע"ש סוראסקי (איכילוב) (2009-2011), כראש מנהלת בתי החולים וסמנכ"ל לתכנון תקצוב ותמחור במשרד הבריאות (2004-2009), וכסמנכ"ל, ראש אגף בנקאות מסחרית וקמעונאית בבנק הבינלאומי (2001-2003). גב' רלבג שימשה בין היתר גם כ-4 שנים כסמ"מ יו"ר דירקטוריון הבנק הבינלאומי למשכנתאות בע"מ, כ-4 שנים כסמ"מ יו"ר הדירקטוריון בנק עצמאות למשכנתאות בע"מ, חברת דירקטוריון ב"ש"רל" בע"מ, חברת דירקטוריון קופ"ג אר"ם תגמולים ומשמשת בין היתר כדירקטורית חיצונית בהכשרת הישוב ביטוח בע"מ, סוהו נדל"ן בע"מ, קבוצת גולף אנד קו בע"מ. לגב' רלבג תואר ראשון (BA) בכלכלה ומינהל עסקים ותואר שני (MBA) במדיניות ציבורית שניהם מהאוניברסיטה העברית בירושלים.

שגיא קאבלה. מר קאבלה הינו סמנכ"ל הכספים של החברה לישראל מחדש דצמבר 2015. הוא דירקטור בקבוצת בז"ן ובעבר שימש מנהל בכיר לפיתוח עסקים, אסטרטגיה וקשרי משקיעים בחברה לישראל. לפני הצטרפותו לחברה לישראל החזיק מר קאבלה במספר תפקידים ב-KPMG Corporate Finance. מר קאבלה הוא רואה חשבון מוסמך בישראל ובעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה מאוניברסיטת בר-אילן ותואר שני במנהל עסקים עם התמחות במימון מהמכללה למנהל.

בטבלה שלהלן מוצגים פרטיהם של נושאי המשרה בחברה (שאינם דירקטורים) נכון למועד פרסום דוח זה. המען למשלוח הודעות הינו: אצל כימיקלים לישראל בע"מ, רחוב ארניא 23, מגדל המילניום, תל אביב 6120201, ישראל.

שם	גיל	תפקיד
אשר גרינבאום	68	ממלא מקום מנכ"ל כיל
אלי גלזר	62	נשיא כיל פתרונות מיוחדים
חזי ישראל	50	סמנכ"ל בכיר, פיתוח עסקי, מיזוגים ורכישות ואסטרטגיה
יקיר מנשה	46	סמנכ"ל בכיר, משאבי אנוש גלובאלי
לייזה חיימוביץ	52	סמנכ"ל בכיר, יועצת משפטית גלובאלית ומזכירת החברה
עופר ליפשיץ	59	נשיא כיל מינרלים חיוניים
צ'ארלס מ. ווידהאס	58	מנהל תפעול ראשי (COO)
קובי אלטמן	49	CFO
רני לובנשטיין	46	סמנכ"ל בכיר, קשרי החוץ

* ביום 25 בפברואר 2018, החליט דירקטוריון כיל, לאחר שדן בהמלצת ועדת האיתור שבראשות יו"ר הדירקטוריון של החברה, מר יוחנן לוקר, למנות את מר רביב צולר לתפקיד מנכ"ל החברה. מועד כניסתו לתפקיד של מר צולר טרם נקבע. החברה זימנה אסיפה כללית ליום 24 באפריל 2018 לאישור תנאי הכהונה וההעסקה של המנכ"ל הנכנס, מר צולר. לפרטים נוספים אודות תנאי הכהונה וההעסקה המוצעים למר צולר, כפי שיובאו לאישור האסיפה כאמור, ראה "סעיף 6 - דירקטורים, הנהלה בכירה ועובדים- ב.תגמול".

מר צולר, בן 54, הוא רואה חשבון מוסמך ובוגר אוניברסיטת תל אביב. בתפקידו הקודם כיהן כמנכ"ל אי.די.איי. ביטוח ישיר בע"מ. מר צולר היה שותף מייסד של בנק ההשקעות אייפקס-מוטבים, ובשנת 1999 ייסד את Ness Technologies, שם שימש כמנכ"ל עד שנת 2007. Ness Technologies נרשמה למסחר בנאסדאק בשנת 2004. מאז שנת 2008 כיהן מר צולר, כאמור, כמנכ"ל אי.די.איי. ביטוח ישיר בע"מ, הנסחרת בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

אשר גרינבאום. מר גרינבאום מכהן כממלא מקום מנכ"ל החברה החל מיום 11 בספטמבר 2016. החל מחדש ינואר 2008 ועד ליום 1 ביולי 2016 כיהן כמנכ"ל החברה ומנהל תפעול ראשי (COO). מר גרינבאום הינו חבר בחבר הנאמנים של אוניברסיטת בן גוריון, משמש כיו"ר מועדון השחמט בבאר שבע ובעבר היה חבר בוועד המנהל של החברה הישראלית לכימיה ויו"ר איגוד הכימיה והוועדה לאיכות הסביבה בהתאחדות התעשיינים בישראל. בשנת 2016 סיים מר גרינבאום

את תפקידו כיו"ר הועד המנהל של תיאטרון באר שבע. מר גרינבאום הוא בעל תואר ראשון בהנדסת מכונות ובעל תואר שני במינהל עסקים מאוניברסיטת בן גוריון בנגב.

אלי גלזר. מר גלזר מכהן כנשיא כיל פתרונות מיוחדים החל מיום 1 בפברואר 2017. מר גלזר מכהן כדירקטור בברום ים המלח בע"מ ותרכובות ברום בע"מ, חברות בת של החברה. בתפקידו הקודם כיהן כסמנכ"ל בכיר, מנכ"ל כיל אירופה. מר גלזר הצטרף לכיל בשנת 1983 ומילא שורה ארוכה של תפקידים ובכלל זאת, כיהן כמנכ"ל כיל מוצרי תכלית באירופה ובאסיה פסיפיק במשך 5 שנים וכמנכ"ל כיל סין במשך 5 שנים. קודם לכן, כיהן מר גלזר בתפקידים שונים במגזר כיל מוצרים תעשייתיים ובכלל זאת, כמנהל חטיבה עסקית למוצרי ברום ותרכובות. מר גלזר בעל תואר ראשון בכלכלה ותואר שני בהנדסה תעשייה וניהול מאוניברסיטת בן גוריון בנגב.

חזי ישראל. מר ישראל מכהן בתפקידו מחודש מרס 2012. הוא שימש כסמנכ"ל אסטרטגיה ופיתוח עסקי בכל מוצרים תעשייתיים. מר ישראל הוא יו"ר ICL Incubation. לפני שהצטרף לחברה מר ישראל החזיק במספר תפקידים בטבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ (2000 - 2007). מר ישראל הוא בעל תואר ראשון בכלכלה ומדע המדינה ובעל תואר שני במינהל עסקים עם התמחות במימון מאוניברסיטת תל אביב.

יקיר מנשה. מר מנשה מכהן בתפקידו מחודש מרס 2013. הוא כיהן כסמנכ"ל רגולציה וכעוזר למנכ"ל החברה. מר מנשה הוא עורך דין מוסמך בישראל ובעל תואר ראשון במשפטים מהמכללה למנהל.

לייזה חיימוביץ. גב' חיימוביץ מכהנת בתפקידה מחודש מאי 2009. היא שימשה בעבר סמנכ"לית אסטרטגיה בקבוצת דלק וכיהנה במספר תפקידים ברשות לניירות ערך. גב' חיימוביץ היא עורכת דין מוסמכת בישראל ובעלת תואר ראשון במשפטים ותואר שני במינהל עסקים מאוניברסיטת תל אביב.

עופר ליפשיץ. מר ליפשיץ מכהן כנשיא כיל מינרלים חיוניים מיום 1 באפריל 2017. מר ליפשיץ מכהן כדירקטור במפעלי ים המלח בע"מ ורותם אמפרט נגב בע"מ, חברות בת של החברה. מר ליפשיץ ניהל את תכנית ההתייעלות והשיפור התזרימי בכיל. מר ליפשיץ הצטרף לכיל בשנת 1996 ומילא שורה ארוכה של תפקידים, ובין היתר, כיהן כמנכ"ל וכמנהל חטיבה עסקית למוצרי ברום ותרכובות במגזר כיל מוצרים תעשייתיים. בנוסף, מר ליפשיץ כיהן כמנהל כיל בסין בין השנים 2002-2005. מר ליפשיץ ניהל את האינטגרציה של המזים המשותף YPH ולאחרונה מונה ליו"ר הדירקטוריון של המזים המשותף וכחבר דירקטוריון של Yunnan Yuntianhua. מר ליפשיץ בעל תואר ראשון בכלכלה ותואר שני בהנדסת תעשייה וניהול מאוניברסיטת בן גוריון בנגב.

צ'רלס מ. ווידהאס. מר ווידהאס מכהן כמנהל תפעול ראשי (COO) החל מחודש יולי 2016. בתפקידו הקודם כיהן כמנכ"ל כיל מוצרים תעשייתיים החל מחודש אוקטובר 2013. הוא מכהן כיו"ר תמי אימי מכון למחקר ופיתוח בע"מ. מר ווידהאס כיהן בעבר כמנכ"ל כיל מוצרי תכלית (2007-2013) והחזיק בתפקידי ניהול במונסנטו ובסולוטיה. מר ווידהאס הוא בעל תואר ראשון בהנדסה כימית ותואר שני במינהל עסקים מאוניברסיטת נורת'איסטרן.

קובי אלטמן. מר אלטמן מכהן בתפקידו מחודש אפריל 2015. מר אלטמן הינו דירקטור בכיל ישראל בע"מ חברה בת של החברה. לפני שהצטרף לחברה מר אלטמן החזיק במספר תפקידים בכירים בטבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ (2006 - 2015). מר אלטמן הוא רואה חשבון מוסמך בישראל ובעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה ותואר שני בכלכלה מאוניברסיטת בר אילן.

רני לובנשטיין. מר לובנשטיין מכהן בתפקידו מחודש יולי 2016. טרם הצטרפותו לכיל ב-2014, עבד מר לובנשטיין כראש מטה ויועץ בכיר למנכ"ל משרד האוצר משנת 2002 - 2007. כיהן כמנכ"ל ASIC חברה בת של החברה לישראל, בה שימש כחבר הנהלת החברה לישראל בין השנים 2008-2014. בנוסף, מר לובנשטיין כיהן כסמנכ"ל אסטרטגיה ורגולציה בחברת OPC Rotem בין השנים 2010-2014. מר לובנשטיין מחזיק בתואר B.Sc בכלכלה וחקלאות מהאוניברסיטה העברית בירושלים ובתואר MBA עם התמחות במימון משלוחת אוניברסיטת מנצ'סטר בישראל.

לא קיימים קשרי משפחה בין מי מחברי ההנהלה הבכירה והדירקטורים בחברה.

הסדרים לבחירת דירקטורים וחברי הנהלה

אין כל הסדרים או הבנות עם בעלי מניות עיקריים, לקוחות, ספקים או אחרים שלפיהם נבחרו מי מחברי ההנהלה הבכירה או מחברי דירקטוריון החברה.

ב. תגמול

חוק החברות הישראלי והתקנות שהותקנו מכוחו (ביחד, "תקנות החברות" או "תקנות הגמול") קובעות כי תגמול הדירקטורים ייקבע בהתאם למדיניות התגמול של החברה וטעון אישור ועדת תגמול ומשאבי אנוש, דירקטוריון ובעלי מניות החברה, בסדר זה. התקנות האמורות קובעות סכומים מירביים ומזעריים לתשלום תגמול במזומן בהתאם לגודל החברה, או תגמול מזומן ו/או הוני ביחס כלשהו שייקבע לתגמול המשולם לדירקטורים אחרים שאינם בעלי שליטה ואינם מועסקים על ידי החברה או על ידי בעל השליטה ותאגידיים בשליטתו (ביחד, "דירקטורים אחרים").

דירקטורים המועסקים על ידי החברה לישראל אינם מקבלים תגמול במזומן נוסף בעבור שירותיהם כדירקטורים. במקום זאת, סכומים אלה כלולים בדמי הניהול השנתיים אשר אנו משלמים לחברה לישראל בהתאם להסכם עמה. החל מיום 1 בינואר 2018, כפוף לאישור האסיפה הכללית שצפויה להתקיים ביום 24 באפריל 2018, דמי הניהול המשולמים לחברה לישראל יכללו, בין היתר, את כל מרכיבי הגמול ההוני (או ההטבה הכלכלית בגינו) והמזומן, עבור שירותיהם של הדירקטורים בחברה שהינם נושאי משרה בחברה לישראל.

בחודש פברואר 2015 אישרה אסיפת בעלי המניות, לאחר אישור וועדת תגמול ודירקטוריון החברה, את המעבר למנגנון קביעת גמול יחסי (כאמור בתקנה 8א(ב) לתקנות הגמול), שיחליף את הגמול הקבוע ששרר בחברה עד אותו מועד. מתכונת הגמול היחסי כללה גמול שנתי קבוע במזומן וגמול השתתפות בשיבות. כמו כן, אושר מתן גמול הוני במניות חסומות בשווי שנתי קבוע. עוד נקבע, כי מרכיבי הגמול היחסי וסכומיו יחולו באופן זהה על כלל הדירקטורים (למעט דירקטורים אשר הינם נושאי משרה בחברה ולמעט דירקטורים מטעם החברה לישראל), לרבות על שני "דירקטורים אחרים" כהגדרתם בתקנות הגמול וכמפורט להלן ("הדירקטורים הזכאים לגמול היחסי"). באסיפה זו אושר מינויים מחדש של שני דח"צים ואישור האסיפה ביחס לאימוץ הגמול היחסי וגמול בניירות ערך נעשה ברוב מיוחד מקרב מיעוט בעלי המניות בהתאם לסעיף 239(ב) לחוק החברות ("אסיפת פברואר 2015"). נוסף על עצם אימוץ מנגנון הגמול היחסי והגמול בניירות ערך והקביעה לפיה היחס בין גמול הדירקטורים הזכאים לגמול היחסי יהיה זהה, אישרה אסיפת פברואר 2015 עיקרון נוסף ולפיו, אם יחול שינוי מ"עת לעת" בגמול הדירקטורים (לרבות הענקות נוספות של גמול הוני), אשר יצריכו את אישור אסיפת בעלי המניות בהתאם לדין הישראלי, הרי שהשינוי יחול על כלל הדירקטורים, בין אם הם דח"צים ובין אם לאו.

בימים 8 ו-11 בנובמבר 2015, אישרו ועדת התגמול ומשאבי אנוש והדירקטוריון, בהתאמה, וביום 23 בדצמבר 2015 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות ברוב מיוחד מקרב מיעוט בעלי המניות בהתאם לסעיף 239(ב) לחוק החברות, העלאה של סכום הגמול היחסי במזומן שישולם לכל אחד מן הדירקטורים (למעט דירקטורים המועסקים על ידי החברה או החברה לישראל), שיכהנו מעת לעת, לסכום קבוע שנתי בסך של 365,000 ש"ח (כ-93,088 דולר ביום אישור בעלי המניות) וכן גמול השתתפות לשיבה בסכום הנמוך ביותר שניתן לשלם לדירקטורים חיצוניים בחברות בגודלה של החברה בהתאם לתקנות התגמול כפי שיעודכנו מעת לעת. סכום זה נכון ליום אישור בעלי המניות ולמועד הדוח, הינו 2,391 ש"ח (כ-610 דולר) ו-2,439 ש"ח (כ-670 דולר), בהתאמה, לשיבה עבור דירקטורים אשר אינם עונים להגדרת "דירקטורים מומחים" ו-3,180 ש"ח (כ-811 דולר) ו-3,244 ש"ח (כ-930 דולר), בהתאמה, לשיבה עבור דירקטורים העונים להגדרת "דירקטורים מומחים". הגמול

במזומן לשנים 2017 ו-2018, הינו הגמול שנקבע באסיפת בעלי המניות ביום 23 בדצמבר 2015, כמפורט לעיל. בנוסף, אישרו האורגנים המוסמכים, במועדים האמורים, הקצאה של מניות חסומות בשווי שנתי קבוע שאף הוא הועלה באותו מועד. העלאת סכום הגמול השנתי במזומן והגמול השנתי בניירות ערך חלה על הדירקטורים הזכאים לגמול היחסי (ובכללם "דירקטורים אחרים" כאמור בתקנות הגמול) ולרבות הדירקטורים החיצוניים. כמו כן, אישרו האורגנים כאמור, שהדירקטורים המועסקים על ידי החברה לישראל וכן מר אביעד קאופמן, ימחו את המניות החסומות (או ההטבה הכלכלית בגין) לחברה לישראל וכי מר אביעד קאופמן ימחה לחברה לישראל את 9,078 המניות החסומות אשר הוקצו לו בהתאם לאישור האסיפה הכללית של בעלי המניות מיום 26 בפברואר 2015. כמו כן, בהתאם לאישור האסיפה הכללית כאמור, מר אביעד קאופמן העביר את הגמול במזומן אשר שולם לו למילניום.

נוכח ספק שהתעורר בחברה בדבר אופן פרשנות ויישום מנגנון הגמול היחסי המשולם לדירקטורים החיצוניים בחברה מכוח תקנות החברות כאמור לעיל, פנתה החברה לאחרונה לקבלת עמדתה של רשות ניירות ערך.

בימים 20 ו-22 בנובמבר 2016, אישרו ועדת התגמול ומשאבי אנוש והדירקטוריון, בהתאמה, וביום 3 בינואר 2017 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה הענקה הונית לשנת 2017, בדרך של הקצאת 18,303 מניות חסומות לכל אחד מהדירקטורים בחברה בשווי של 310,000 ש"ח (למעט יו"ר הדירקטוריון, מר יוחנן לוקר) כפי שיכהנו מעת לעת, ללא תמורה, בהתאם לתכנית התגמול ההונית (2014) של החברה כפי שתוקנה בחודש יוני 2016. המניות כפופות לחסימה על-פי סעיף 15 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ("חוק ניירות ערך"). כמו כן, אישרו האורגנים כאמור, שהדירקטורים המועסקים על ידי החברה לישראל וכן מר רון מושקוביץ ומר אביעד קאופמן, ימחו את המניות החסומות (או ההטבה הכלכלית בגין) לחברה לישראל וכי מר רון מושקוביץ יעביר את הגמול במזומן שישולם לו למילניום. בהתאם, 54,909 מניות הוקצו לחברה לישראל. למידע נוסף בדבר השווי ההוגן של המניות החסומות, ראה באור 22 לדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

בימים 27 בנובמבר 2017 ו-5 בדצמבר 2017, אישרו ועדת התגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, וביום 10 בינואר 2018 אישרה אסיפת בעלי המניות של החברה, הענקה הונית לשנת 2018, בדרך של הקצאת 22,080 מניות חסומות לכל אחד מהדירקטורים בחברה (למעט יו"ר הדירקטוריון, מר יוחנן לוקר), כפי שיכהנו מעת לעת, ללא תמורה, בשווי של 310,000 ש"ח, בהתאם לתוכנית תגמול הונית (2014) של החברה, כפי שעודכנה ביוני 2016. המניות כפופות לחסימה על-פי סעיף 15 לחוק ניירות ערך. לד"ר מרים הרן, אשר כהונתה תסתיים בחודש אוגוסט 2018 הוקצו 14,793 מניות חסומות, המשקפות את זכאותה בגין חלקה היחסי של שנת 2018. לה"ה ג'פרי מרסי ויעקב דיאור, אשר כהונתם הסתיימה בימים 13 בפברואר ו-26 בפברואר 2018, בהתאמה, לא הוקצו מניות בהקצאה זו. כמו כן, ה"ה אבישר פז, שגיא קאבלה ואביעד קאופמן הודיעו מראש על ויתור על זכאותם לגמול ההונית אשר אושר להם ולפיכך לא הוקצו להם מניות כאמור לעיל. בהתאם, הוקצו סך הכל 110,400 מניות חסומות ל-5 דירקטורים. למידע נוסף בדבר השווי ההוגן של המניות החסומות, ראה באור 22 לדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

ביום 25 בפברואר 2018, החליט דירקטוריון כיל, לאחר שדן בהמלצת ועדת האיתור שבראשות יו"ר הדירקטוריון של החברה, מר יוחנן לוקר, למנות את מר רביב צולר לתפקיד מנכ"ל החברה. מועד כניסתו לתפקיד של מר צולר טרם נקבע. מר צולר יכהן כמנכ"ל החברה, בהיקף של 100% משרה. תנאי הכהונה וההעסקה של מר צולר אושרו על ידי ועדת התגמול ודירקטוריון החברה בימים 22 ו-25 בפברואר 2018, בהתאמה, וכפוף לאישור האסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה. אסיפה כללית לאישור תנאי הכהונה וההעסקה כאמור, זומנה ליום 24 באפריל 2018. תנאי ההעסקה המוצעים, כפי שפורסמו על ידי החברה במסגרת זימון האסיפה הכללית (Proxy Statement), שפרסמה החברה ביום 7 במרס 2018, הינם כדלקמן: (א) שכר בסיס שנתי של 2,400 אלפי ש"ח (כ-690 אלפי דולר); (ב) מענק שנתי במזומן בהתאם לתכנית המענקים ולמדיניות התגמול של כיל. מענק המטרה של מר צולר הינו 2,500 אלפי ש"ח (כ-715 אלפי דולר), כאשר המענק השנתי המירבי הינו עד לסך של 3,750 אלפי ש"ח (כ-1,100 אלפי דולר); (ג) מסגרת תגמול הונית שנתיית בסכום של 4,000 אלפי ש"ח (כ-1,150 אלפי דולר), וכן הקצאה שנתיית בגין שנת 2018 בשווי כולל של 4,000 אלפי ש"ח (כ-1,150 אלפי דולר), אשר תוקצה למר צולר במועד כניסתו

לתפקיד, המורכבת במחציתה מאופציות הניתנות למימוש למניות החברה בשווי של 2,000 אלפי ש"ח (כ-575 דולר) ובמחציתה ממניות חסומות בשווי של 2,000 אלפי ש"ח (כ-575 אלפי דולר). כתבי האופציה והמניות החסומות יבשילו בשלוש מנות שוות: שליש בתום 12 חודשים ממועד ההענקה, שליש בתום 24 חודשים ממועד ההענקה ושליש בתום 36 חודשים ממועד ההענקה. התוקף למימוש כתבי האופציה יחל במועד הבשלתם ויסיים בחלוף 7 שנים ממועד ההענקה. כתבי האופציה והמניות החסומות יוענקו בהתאם לתנאי התוכנית ההונית של החברה לשנת 2014, כפי שתוקנה בחודש יוני 2016 ויוקצו למר צולר על פי סעיף 102 לפקודת מס הכנסה, במסלול רווח הון. מחיר המימוש של האופציות ייקבע בהתאם למחיר הסגירה הממוצע של מניות החברה בבורסה בת"א ב-30 ימי המסחר שקדמו למועד ההענקה; (ד) מר צולר יהא זכאי לתקופת הודעה מוקדמת בת 12 חודשים במקרה של פיטורין שלא בגין סיבה, ויידרש לתת לחברה הודעה מוקדמת של 6 חודשים מראש במקרה של התפטרות. במהלך תקופת ההודעה המוקדמת כאמור, מר צולר עשוי להידרש להמשיך לעבוד עבור החברה, ולפיכך יהיה זכאי לכל תנאי התגמול שלו, למעט מענק שנתי בגין תקופת ההודעה המוקדמת ולמעט הקצאה הונית שנתית, ככל שתהיה בתקופת ההודעה המוקדמת; (ה) בנוסף, במקרה של סיום כהונה, מר צולר יהיה זכאי למענק נוסף בסכום השווה למכפלת משכורתו האחרונה במספר שנות כהונתו כמנכ"ל החברה; (ו) מר צולר זכאי לכל יתר ההטבות במזומן ושאינן במזומן המוענקות למנהלים בכירים בחברה על-פי מדיניות החברה כפי שתהיה מעת לעת, לרבות, אך מבלי להגביל, הפרשות פנסיוניות, קרן השתלמות, ביטוח אובדן כושר עובדה, רכב חברה וכיוצ"ב, וכן להסדרי הפטור, ביטוח ושיפוי החלים על המנהלים הבכירים בחברה.

סכום התגמול המצטבר שהוענק לכל חברי ההנהלה הבכירה של כיל (Global Executive Committee "GEC") נכון ליום 31 בדצמבר 2017 עמד על כ-10 מיליוני דולר עבור שנת 2017. הטבלה שלהלן והערות השוליים הנלוות מפרטות את התגמולים שהוענקו עבור שנת 2017 לחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה בכיל.

תשלומים עבור שירותים					פרטי המקבל			שם
סך הכל	תגמול (4) הוני	מענק(3)	שכר ונלוות לשכר(2)	שכר בסיס (1)	אחזקה בהון	אחו משרה	תפקיד	
אלפי דולר								
1,840	796	(6)346	699	460	*	100%	ממלא מקום מנכ"ל כיל החל מספטמבר 2016	אשר גרינבאום (5)
1,732	463	(8)522	747	534	*	100%	יו"ר דירקטוריון החל מאוגוסט 2016	יוחנן לוקר (7)
1,544	408	391	745	356	*	100%	נשיא מגזר כיל פתרונות מיוחדים החל מפברואר 2017	אלי גלזר (9)
1,332	373	240	719	365	*	100%	מנהל תפעול ראשי (COO) החל מיוני 2016	צ'ארלס ווידהאס (10)
1,297	465	294	538	391	*	100%	CFO החל מאפריל 2015	קובי אלטמן (11)

* פחות מ-1%

(1) שכר הבסיס השנתי חושב לנושאי המשרה שבטבלה בהתאם לתקופת כהונתם בפועל בחברה בשנת 2017.

- (2) רכיב השכר ונלוות לשכר הנקוב בטבלה לעיל כולל את כל הרכיבים הבאים: משכורת, זכויות סוציאליות, הפרשות סוציאליות ונלוות כמקובל, רכב, הוצאות העתק מגורים, שכר דירה ושיפוי בגין תשלומי מס במקרה של מעבר מדינה, תשלומים בתקופת הודעה מוקדמת בהתאם לתנאי הסכמי ההעסקה, ככל שרלוונטי, והחזר הוצאות טלפון. התגמול הינו בהתאם למדיניות התגמול של החברה.
- (3) המענקים לנושאי המשרה, ובכלל זאת לחמשת נושאי המשרה בעלי התגמולים הגבוהים ביותר בשנת 2017, אושרו על ידי ועדת משאבי אנוש ותגמול ודירקטוריון החברה בימים 5 ו-6 במרס 2018, בהתאמה. המענקים שאושרו הינם בהתאם להוראות מדיניות התגמול של החברה.
- (4) ההוצאה או ההכנסה בגין רכיב תשלום מבוסס מניות חושבה בהתאם לתקני החשבונאות המקובלים (IFRS).
- (5) מר אשר גרינבאום מכהן כממלא מקום מנכ"ל כיל החל מיום 11 בספטמבר 2016. כממלא מקום מנכ"ל כיל, תנאי ההעסקה של מר גרינבאום נותרו בהתאם לתפקיד האחרון שמילא בחברה טרם מינויו הזמני כממלא מקום מנכ"ל - משנה למנכ"ל החברה ומנהל תפעול ראשי (COO). הסכם ההעסקה של מר גרינבאום משנת 1994, על עדכוניו, קובע כי שכרו הבסיסי של מר גרינבאום יעודכן פעמיים בשנה בשיעור עליית מדד המחירים לצרכן בחודשים שחלפו ממועד העדכון האחרון. הסכם ההעסקה אינו מוגבל בזמן ויהיה תקף עד לסיומו על ידי אחד הצדדים במתן הודעה מוקדמת בכתב. למר גרינבאום תקופת הודעה מוקדמת של 6 חודשים. בהתאם להסכם ההעסקה ולעדכוני השכר, כפי שנתקבלו בהחלטות דירקטוריון כיל מעת לעת, משכורתו הבסיסית החודשית של מר גרינבאום, נכון ליום 31 בדצמבר 2017, הינה 137,774 ש"ח (כ-35,600 דולר). בנוסף זכאי מר גרינבאום, מעבר להפרשות השוטפות לקרן פנסיה ולפיצויי פיטורין, לפיצויים נוספים בשיעור של מכפלת שכרו האחרון במספר שנות עבודתו בחברות כיל.
- (6) סך המענק השנתי בגין שנת 2017 למר גרינבאום הנקוב בטבלה שלעיל משקף את תוצאת יישום נוסחת המענק השנתי המפורטת במדיניות התגמול של החברה ובפרק ה'מענק השנתי' שלהלן, כפי שאושרו על ידי ועדת תגמול ומשאבי אנוש ודירקטוריון כיל בימים 5 ו-6 במרס 2018, בהתאמה. הנוסחה יושמה בהתאם למענק המטרה השנתי לו היה זכאי מר גרינבאום בתפקידו האחרון קודם למינויו כממלא מקום מנכ"ל - משנה למנכ"ל החברה ומנהל תפעול ראשי (COO), אך אינה מהווה אישור סופי של המענק השנתי בגין שנה זו. המענק השנתי שישולם למר גרינבאום בפועל בגין שנת 2017, וכן מרכיבי תגמול נוספים, יאושרו בנפרד בסמוך למועד פרישתו, שטרם נקבע, וישולמו לו לאחר קבלת אישור כל האורגנים המחויבים על פי דין. לכשיובאו תנאי הפרישה של מר גרינבאום לאישור האורגנים כאמור, החברה תדווח על כך בהתאם ובכפוף לכל דין.
- (7) מר יוחנן לוקר מכהן כדירקטור בחברה החל מיום 20 באפריל 2016 וכיו"ר הדירקטוריון של כיל (בהיקף משרה שלא יפחת מ-90%) החל מיום 15 באוגוסט 2016. תנאי התגמול של מר לוקר אושרו על-ידי ועדת משאבי אנוש ותגמול ודירקטוריון כיל ביום 19 באפריל 2016 וביום 20 באפריל 2016, בהתאמה. התנאים האמורים אושרו על ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות של כיל ביום 29 באוגוסט 2016, כדלקמן: (1) שכר הבסיס השנתי הוא 1,920 אלפי ש"ח (כ-500 אלפי דולר); (2) מענק שנתי במזומן בהתאם לתוכנית המענקים ולמדיניות התגמול של כיל - מענק המטרה הינו 1,900 אלפי ש"ח (כ-495 אלפי דולר); (3) מסגרת תגמול הונית שנתית בסכום של כ-1,800 אלפי ש"ח (כ-470 אלפי דולר); (4) מר לוקר יהיה זכאי לתקופת הודעה מוקדמת בת 12 חודשים ויידרש לתת לחברה הודעה מוקדמת של 6 חודשים מראש במקרה של התפטרותו. במהלך תקופת הודעה מוקדמת כאמור, מר לוקר עשוי להידרש להמשיך לעבוד עבור כיל ולפיכך מר לוקר יהיה זכאי לכל תנאי התגמול שלו לרבות מענק שנתי; (5) כמו כן, במקרה של סיום כהונה, מר לוקר יהיה זכאי למענק בסכום השווה למכפלת משכורתו החודשית האחרונה במספר שנות כהונתו בתפקיד יו"ר פעיל של כיל; (6) מר לוקר זכאי לכל יתר ההטבות במזומן ושאיןן במזומן המוענקות למנהלים בכירים

בחברה על-פי מדיניות החברה כפי שתהיה מעת לעת, לרבות אך לא רק, פנסיה, קרן השתלמות, ביטוח אובדן כושר עבודה, רכב חברה וכו'.

(8) בימים 22 ו-25 בפברואר 2018, אישרו ועדת משאבי אנוש ותגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, כפוף לאישור האסיפה הכללית אשר זומנה ליום 24 באפריל 2018, מענק מיוחד למר לוקר בגין שנת 2017, בהיקף של 3 משכורות חודשיות, קרי בסך של 480 אלפי ש"ח (כ-138 אלפי דולר), וזאת בנוסף למענק השנתי בגין 2017 בסך של 1,330 אלפי ש"ח (כ-384 אלפי דולר), כפי שאושר על ידי ועדת משאבי אנוש ותגמול ודירקטוריון החברה בימים 5 ו-6 במרס 2018, בהתאמה, וכמפורט בפרק ה'מענק השנתי', להלן. ועדת משאבי אנוש ותגמול ודירקטוריון החברה נימקו את החלטתם למתן המענק בכך ששנת 2017 הייתה שנה מאתגרת במיוחד, אשר במהלכה מר לוקר הנהיג באופן ראוי להערכה את עיצוב וגביש האסטרטגיה החדשה של החברה, לרבות את הכיוונים והמיקוד האסטרטגי של החברה, והכל, בסביבת עבודה מורכבת ובעת שכיחן בחברה ממלא מקום מנכ"ל. עוד ציינו ועדת התגמול ודירקטוריון החברה כי יו"ר הדירקטוריון הוביל את הדירקטוריון לפיקוח ושליטה אפקטיביים על יעילות הביצוע של ההנהלה את הנחיות הדירקטוריון והחלטותיו, בדגש על המכירה המוצלחת של פעילויות בעלות ערך סינרגטי נמוך לפעילות החברה, אשר הניבו לחברה תוצאות מצוינות.

(9) מר אלי גלזר מכהן כנשיא מגזר כיל פתרונות מיוחדים החל מיום 1 בפברואר 2017. הסכם ההעסקה של מר גלזר אינו מוגבל בזמן ויהיה תקף עד לסיומו על ידי אחד הצדדים במתן הודעה מוקדמת בכתב. בהתאם להסכם ההעסקה ולעדכוני השכר, כפי שנתקבלו בהחלטות דירקטוריון כיל מעת לעת, משכורתו הבסיסית השנתית של מר גלזר, נכון ליום 31 בדצמבר 2017, הינה כ-315,000 אירו. בנוסף זכאי מר גלזר, להפרשות שוטפות לקרן פנסיה ולפיצויי פיטורין כמקובל בגרמניה, מקום העסקתו ותושבותו. בשנת 2017 הושלמה התחשבנות עם מר גלזר באשר להשלמה לקופת הפיצויים המגיעים לו. לאור זאת בשנת 2017 הפרישה החברה סכום נוסף בסך של 1,246 אלפי ש"ח (כ-359 אלפי דולר) בגין ההתחשבנות עם מר גלזר כאמור.

(10) מר צ'רלס ווידהאס מכהן כמנהל תפעול ראשי (COO) מיום 1 ביולי 2016. הסכם ההעסקה של מר ווידהאס אינו מוגבל בזמן וניתן להביא לסיומו על ידי אחד הצדדים במתן הודעה מוקדמת בכתב. למר ווידהאס תקופת הודעה מוקדמת ותקופת הסתגלות בנות 6 חודשים כל אחת והוא זכאי לביטוח חיים ובריאות עבורו ועבור בני משפחתו. החל מיום 13 באוקטובר 2013 ולמשך תקופה של 5 שנים, זכאי מר ווידהאס להחזר הוצאות שכר דירה. החל מחודש מרס 2016, משכורתו הבסיסית החודשית של מר ווידהאס משולמת בדולרים. נכון ליום 31 בדצמבר 2017, המשכורת הבסיסית החודשית של מר ווידהאס הינה כ-30,468 דולר. כמו כן, כל עוד יתגורר מר ווידהאס בישראל, יהיה זכאי לשמירה על סכום נטו לגבי כלל התשלומים המשולמים לו כפי שהיה מתקבל בארה"ב (tax equalization). מר ווידהאס זכאי, מעבר להפרשות השוטפות לקרן פנסיה ופיצויי פיטורים, לפיצויים נוספים בשיעור משכורת אחרונה במכפלת שנות העסקתו כנשיא כיל מוצרים תעשייתיים.

(11) מר קובי אלטמן מכהן כ-CFO של כיל החל מיום 1 באפריל 2015. הסכם ההעסקה של מר אלטמן קובע כי שכרו הבסיסי של מר אלטמן יעודכן פעמיים בשנה בשיעור עליית מדד המחירים לצרכן בחודשים שחלפו ממועד העדכון האחרון. הסכם ההעסקה אינו מוגבל בזמן ויהיה תקף עד לסיומו על ידי אחד הצדדים במתן הודעה מוקדמת בכתב. למר אלטמן תקופת הודעה מוקדמת של 6 חודשים. בהתאם להסכם ההעסקה ולעדכוני השכר, כפי שנתקבלו בהחלטות דירקטוריון כיל מעת לעת, משכורתו הבסיסית החודשית של מר אלטמן, נכון ליום 31 בדצמבר 2017, הינה כ-117,000 ש"ח (כ-33,428 אלף דולר). בנוסף זכאי מר אלטמן לכל ההטבות הנהוגות בחברה, כגון: הפרשות שוטפות לקרן פנסיה, לפיצויי פיטורין, אובדן כושר עבודה, רכב חברה וכו'. בסמוך לתחילת העסקתו באפריל 2015, קיבל מר אלטמן מענק הוני מיוחד (כמענק חתימה) של 59,391 מניות חסומות, ששוויין בעת ההענקה היה 1,600 אלפי ש"ח, אשר תבשלנה בחודש אפריל 2018.

בטבלה שלהלן יפורטו נתוני התגמול ההוני של כל אחד מחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה בכל, ביחס לכל תכניות התגמול ההוני שהוכרה הוצאה בגין בתקופת הדיווח, דהיינו החל מהקצאת התגמול ההוני לשנת 2014. ההקצאות לחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה בכל היו במסגרת תכניות תגמול שנתיות למנהלים ועובדים בכירים בחברה, אשר במסגרתן הוקצו מניות חסומות וכתבי אופציה לא סחירים, ללא תמורה ושאינם ניתנים להעברה.

שנת הענקה	מועדי אישורים	ניצע	מועד הקצאה	כמות כתבי אופציה	כמות מניות חסומות	מחיר מימוש בש"ח (כפוף להתאמות)	כמות כתבי אופציה בתוקף ליום 28 בפברואר 2018	שווי כלכלי משוקלל של כל כתב אופציה ⁽⁴⁾	שווי הוגן מניות חסומות	מחיר המימוש של כתבי האופציה	מחיר המניה	כמות כתבי אופציה שפקעו עד ל-28 בפברואר 2018	הערות
2014	ועדת תגמול ודירקטוריון: 4 ו-6 באוגוסט 2014, בהתאמה	אשר גרינבאום ⁽¹⁾	27.9.2014	95,129	22,250	28.71	95,129	6.57	28.09	25.6596	14.92	-	מחיר המימוש של כתבי האופציה גבוה ב-92% ממחיר המניה ביום 28 בפברואר 2018, לפיכך כתבי האופציה הינם "מחוץ לכסף".
		יוחנן לוקר		NA									
		אלי גלזר ⁽¹⁾	27.9.2014	45,874	10,730	28.71	45,874	6.57	28.09	25.6596	14.92	-	
		צ'ארלס ווידהאס	27.9.2014	95,129	22,250	28.71	95,129	6.57	28.09	25.6596	14.92	-	
		קובי אלטמן		NA									
2015	ועדת תגמול ודירקטוריון: 10 ו-12 במאי 2015, בהתאמה	אשר גרינבאום ⁽¹⁾	12.7.2015	137,363	23,200	27.76	137,363	4.55	26.94	26.1933	14.92	-	מחיר המימוש של כתבי האופציה גבוה ב-86% ממחיר המניה ביום 28 בפברואר 2018, לפיכך כתבי האופציה הינם "מחוץ לכסף".
		יוחנן לוקר		NA									
		אלי גלזר ⁽¹⁾	12.7.2015	66,813	11,284	27.76	66,813	4.55	26.94	26.1933	14.92	-	
		צ'ארלס ווידהאס	12.7.2015	137,363	23,200	27.76	137,363	4.55	26.94	26.1933	14.92	-	
		קובי אלטמן	12.7.2015	137,363	82,591 ⁽²⁾	27.76	137,363	4.55	26.94	26.1933	14.92	-	
2016	ועדת תגמול ודירקטוריון: 16 ו-17 במאי 2016, בהתאמה. ביחס למר לוקר, אישור אסיפה כללית ב-29 באוגוסט 2016	אשר גרינבאום ⁽¹⁾	14.2.2017	114,065	37,592	17.22	114,065	5.83	17.69	16.711	14.92	-	מחיר המימוש של כתבי האופציה גבוה ב-14% ביחס למר גרינבאום וב-15% לשאר, ממחיר המניה ביום 28 בפברואר 2018, לפיכך כתבי האופציה הינם "מחוץ לכסף".
		יוחנן לוקר	29.8.2016	186,335	55,215	17.05	186,335	4.19	15.42	16.0812	14.92	-	
		אלי גלזר ⁽¹⁾	30.6.2016	70,911	55,982	17.05	70,911	4.83	16.3	16.2012	14.92	-	
		צ'ארלס ווידהאס	30.6.2016	133,747	39,632	17.05	133,747	4.83	16.3	16.2012	14.92	-	
		קובי אלטמן	30.6.2016	145,549	43,129	17.05	145,549	4.83	16.3	16.2012	14.92	-	

שנת הענקה	מועדי אישורים	ניצע	מועד הקצאה	כמות כתבי אופציה	כמות מניות חסומות	מחיר מימוש בש"ח (כפוף להתאמות)	כמות כתבי אופציה בתוקף ליום 28 בפברואר 2018	שווי כלכלי משוקלל של כל כתב אופציה ⁽⁴⁾	שווי הוגן מניות חסומות	מחיר המימוש של כתבי האופציה	מחיר המניה	כמות כתבי אופציה שפקעו עד ל-28 בפברואר 2018	הערות
								ערב אישור ההקצאה (בש"ח)		נכון ליום 28 בפברואר 2018 (בש"ח)			
2017	ועדת תגמול ודירקטוריון: 19 ו-20 ביוני 2017, בהתאמה. ביחס למר לוקר, אישור אסיפה כללית ב-2 באוגוסט 2017	אשר גרינבאום ⁽¹⁾⁽³⁾ יוחנן לוקר אלי גלזר ⁽¹⁾ צ'ארלס ווידהאס קובי אלטמן	20.6.2017 2.8.2017 20.6.2017 20.6.2017	128,627 164,916 128,627 128,627	42,089 52,910 42,089 42,089	15.31 16.49 15.31 15.31	128,627 164,916 128,627 128,627	5.17 5.46 5.17 5.17	15.8 17.01 15.8 15.8	14.9481 16.2282 14.9481 14.9481	14.92 14.92 14.92 14.92	- - - -	מחיר המימוש של כתבי האופציה גבוה ב-11% למר לוקר וב-3% ביחס לשאר, ממחיר המניה ביום 28 בפברואר 2018, לפיכך כתבי האופציה הינם "מחוץ לכסף".

(1) על ה"ה אשר גרינבאום ואלי גלזר חל "כלל 75" הקבוע בתוכנית ההונית של החברה כפי שתוקנה בחודש יוני 2016, לפיו במקרה של סיום יחסי העבודה ובתנאי שהסכום בשנים של גיל הניצע ומשך תקופת עבודתו בחברה שווה ל-75 שנים או יותר, יופשרו כל כתבי האופציה, ו/או יחידות המניה החסומות ו/או המניות החסומות שהוקצו לו וטרם הופשרו עד למועד סיום יחסי העבודה האמור והם יהיו ניתנים למימוש למניות במשך 12 חודשים ממועד סיום יחסי עובד מעביד. לפיכך הסכום הנקוב בטבלת הגמול הכולל לחמשת נושאי המשרה בעלי התגמולים הגבוהים ביותר, ביחס לה"ה גרינבאום וגלזר, משקף את ההוצאה שרשמה החברה בשנת 2017 בגין סך כתבי האופציה והמניות החסומות שהוקצו לה"ה כאמור, וזאת על בסיס כללי חשבונאות מקובלים. ביחס לה"ה לוקר, ווידהאס ואלטמן, עליהם לא חל במועד זה "כלל 75", הסכום הנקוב בטבלה משקף את ההוצאה שרשמה כיל בשנת 2017 בגין כתבי האופציה והמניות החסומות שהוקצו להם בלבד, וזאת על-בסיס כללי חשבונאות מקובלים.

(2) בסמוך לתחילת העסקתו באפריל 2015, קיבל מר אלטמן מענק הוני מיוחד של 59,391 מניות חסומות, ששוויין בעת ההענקה היה 1,600 אלפי ש"ח, אשר תבשלנה בחודש אפריל 2018, כמענק חתימה.

(3) במועד הקצאה זו מר אשר גרינבאום כיהן כממלא מקום מנכ"ל החברה. יובהר, כי ההענקה למר גרינבאום הינה בהתאם לתנאי התגמול להם היה זכאי במסגרת תפקידו הקודם, כמשנה למנכ"ל ומנהל תפעול ראשי בחברה.

(4) השווי הכלכלי של כתבי האופציה נקבע על-פי מודל בלק אנד שולס (למעט ביחס לשנת 2014 שנקבע על-פי המודל הבינומי).

לפרטים נוספים אודות תכניות התגמול ההוני המפורטות בטבלה שלעיל, ובכלל זאת ביחס למועדי ההבשלה והפקיעה של כתבי האופציה ו/או המניות החסומות בכל אחת מהתוכניות כאמור, ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2017.

בנוסף לפירוט ההקצאות בטבלת הגמול ההוני שלעיל, לאחר תאריך המאזן, בימים 5 ו-6 במרס 2018, אישרו ועדת התגמול ומשאבי אנוש ודירקטוריון החברה, בהתאמה, תכנית תגמול הוני למנהלים ועובדים בכירים בחברה בגין שנת 2018. ההוצאה בדוח רווח והפסד בגין ההענקה כאמור תוכר על פני השנים 2018-2021 ולפיכך, טבלת התגמולים ששולמו לחמשת נושאי המשרה בעלי התגמולים הגבוהים ביותר ביחס לשנת 2017, אינה כוללת הענקה זו. יצוין, כי התגמול ההוני למר גרינבאום בגין שנת 2018 טרם אושר סופית. אישורו הסופי, ביחד עם מרכיבי תגמול נוספים, יובא לאישור האורגנים המוסמכים ובהתאם לדין, בסמוך למועד פרישתו מהחברה, שטרם נקבע. לכשיובאו תנאי הפרישה של מר גרינבאום לאישור האורגנים המתאימים כאמור, החברה תדווח על כך בהתאם ובכפוף לכל דין. בנוסף, הקצאת גמול הוני שנתי למר לוקר מבוצעת מדי חודש אוגוסט של כל שנה, בכפוף לאישור האורגנים המוסמכים על פי דין. לכשתובא לאישור הקצאת הגמול ההוני למר לוקר בגין שנת 2018 על ידי כל הגורמים המוסמכים, החברה תדווח על כך בהתאם ובכפוף לכל דין.

רכיב המענק השנתי

בהתאם למדיניות התגמול החדשה של כיל, כפי שאושרה על ידי האסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של כיל ביום 29 באוגוסט 2016 ("מדיניות התגמול של החברה"), נקבעה נוסחה לחישוב המענק השנתי למנכ"ל וליז"ר דירקטוריון החברה. בנוגע ליתר נושאי המשרה בחברה, נקבע במדיניות התגמול החדשה, כי המענקים השנתיים יכול ויקבעו על ידי ועדת התגמול ומשאבי אנוש ודירקטוריון החברה, באמצעות מדדים פיננסיים ו/או מקדמי עמידה ביעדים מדידים ו/או הערכה איכותית.

ביום 5 ו-6 במרס 2018, אישרו ועדת משאבי אנוש ותגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, להעניק לנושאי המשרה בחברה, ובכלל זאת לחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר בשנת 2017 מבין נושאי המשרה הבכירה בכיל, מענק שנתי בגין שנת 2017, וזאת בהתאם לתנאי מדיניות התגמול של כיל.

בהתאם למדיניות התגמול של החברה, נוסחת המענק למנכ"ל החברה ("נוסחת חישוב המענק השנתי") מחושבת על פי מכפלת מענק המטרה השנתי של המנכ"ל בפקטור הפיננסי השנתי. תוצאת מכפלה זו תעודכן מעלה או מטה בהתאם לעמידת המנכ"ל ביעדים אישיים כמותיים ומדידים שנקבעו בתחילת השנה (KPIs) בשיעור של 50% ובהתאם להערכה איכותית של תפקוד המנכ"ל המבוצעת על ידי הדירקטוריון, בשיעור של 50%. מענק המטרה של המנכ"ל מייצג עמידה מלאה (100%) בכל היעדים השנתיים. מענק המטרה של המנכ"ל יכול שיהיה עד לגובה של 120% מהמשכורת השנתית שלו.

הפקטור הפיננסי השנתי מחושב באמצעות חיבור של שני "תתי פקטורים", אשר לכל אחד מהם משקל של 50%. תת הפקטור הראשון הינו המנה של הרווח הנקי המתואם המדווח בשנה הרלוונטית (כפוף להתאמות נוספות, ככל שישנן, באישור ועדת התגמול והדירקטוריון) מחולק לממוצע הרווח הנקי המתואם המדווח בשלוש השנים הקודמות. תת הפקטור הפיננסי השני הינו המנה של הרווח התפעולי המתואם המדווח בשנה הרלוונטית (כפוף להתאמות נוספות, ככל שישנן, באישור ועדת התגמול והדירקטוריון) מחולק לממוצע הרווח התפעולי המתואם המדווח בשלוש השנים הקודמות. בשנת 2017 לא בוצעו התאמות נוספות לרווח הנקי ו/או התפעולי המתואם המדווח כפי שדווח בדוחות הכספיים השנתיים על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון.

כאמור לעיל, סך המענק השנתי בגין שנת 2017 למר גרינבאום הנקוב בטבלה שלעיל משקף את תוצאת יישום נוסחת חישוב המענק השנתי, כפי שאושר על ידי ועדת תגמול ומשאבי אנוש ודירקטוריון כיל בימים 5 ו-6 במרס 2018, בהתאמה. נוסחת חישוב המענק השנתי יושמה בהתאם למענק המטרה השנתי לו היה זכאי מר גרינבאום בתפקידו האחרון קודם למינויו כממלא מקום מנכ"ל - משנה למנכ"ל החברה ומנהל תפעול ראשי (COO), אך אינה מהווה אישור סופי של המענק השנתי בגין שנה זו. המענק השנתי שישולם למר גרינבאום בפועל בגין שנת 2017, וכן מרכיבי תגמול נוספים, יאושרו בנפרד בסמוך למועד פרישתו, שטרם נקבע, וישולמו לו לאחר קבלת אישור

כל האורגנים המחויבים על פי דין. לכשיובאו תנאי הפרישה של מר גרינבאום לאישור האורגנים כאמור, החברה תדווח על כך בהתאם ובכפוף לכלל דין.

המענק השנתי ליו"ר הדירקטוריון מחושב בהתאם לנוסחת חישוב המענק השנתי (דהיינו, מכפלת מענק המטרה השנתי של יו"ר הדירקטוריון בפקטור הפיננסי השנתי), אלא שהנוסחה ביחס ליו"ר אינה כוללת עדכונים כלפי מעלה או מטה בהתאם לעמידה ביעדים אישיים כמותיים ומדידים והערכה איכותית. מענק המטרה של היו"ר מייצג עמידה מלאה (100%) בכל היעדים השנתיים. מענק המטרה של היו"ר יכול שיהיה עד לגובה של 120% מהמשכורת השנתית שלו. מענק המטרה השנתי ליו"ר הדירקטוריון, מר יוחנן לוקר, בגין שנת 2017 הינו 1,900 אלפי ש"ח (כ-495 אלפי דולר). הפקטור הפיננסי השנתי של כיל לשנת 2017 הינו 70%, ובהתאם סך המענק שניתן למר לוקר בגין שנת 2017 הינו בסך של 1330 אלפי ש"ח (כ-384 אלפי דולר). סך המענק הכולל שישולם למר לוקר בגין שנת 2017, הכולל את המענק השנתי ואת המענק המיוחד לשנת 2017 (הכפוף לאישור האסיפה הכללית, כמפורט לעיל), הינו 1,810 אלפי ש"ח (כ-522 אלפי דולר).

בהתאם להחלטת ועדת התגמול ודירקטוריון החברה, לצורך קביעת המענק השנתי לשנת 2017, הוחלה נוסחת המענק השנתי גם על נושאי המשרה בחברה, ובכלל זאת על ה"ה אלי גלזר, צ'ארלס ווידהאס וקובי אלטמן, תוך ביצוע שינויים מתחייבים באופן יישום הנוסחה, וכדלקמן:

המענק השנתי למר אלי גלזר חושב כאמור בהתאם לנוסחת חישוב המענק השנתי, אלא שכנשיא חטיבת כיל פתרונות מיוחדים, הפקטור הפיננסי שהוחל בנוסחה שלו הורכב בשיעור של 40% מהפקטור הפיננסי השנתי של כיל (70%) כמתואר לעיל וב-60% מהפקטור הפיננסי של חטיבת הפתרונות המיוחדים, שהינו המנה של הרווח התפעולי המתואם המדווח של החטיבה בשנת 2017 מחולק לממוצע הרווח התפעולי המתואם המדווח של החטיבה בשלוש השנים הקודמות. הפקטור הפיננסי המשוקלל שהוחל בנוסחת המענק של מר גלזר הינו 99%. תוצאת מכפלת מענק המטרה בפקטור הפיננסי המשוקלל כאמור עודכנה בהתאם לעמידה טובה של מר גלזר ב-KPIs, ובהתאם להערכה איכותית של תפקודו.

המענק השנתי למר צ'ארלס ווידהאס חושב כאמור בהתאם לנוסחת חישוב המענק השנתי. תוצאת מכפלת מענק המטרה של מר ווידהאס בפקטור הפיננסי השנתי של החברה (70%) עודכנה בהתאם לעמידה טובה של מר ווידהאס ב-KPIs, ובהתאם להערכה איכותית של תפקודו.

המענק השנתי למר קובי אלטמן חושב כאמור בהתאם לנוסחת חישוב המענק השנתי. תוצאת מכפלת מענק המטרה של מר אלטמן בפקטור הפיננסי השנתי של החברה (70%) עודכנה בהתאם לעמידה טובה של מר אלטמן ב-KPIs, ובהתאם להערכה איכותית של תפקודו.

פנסיה, פרישה והטבות דומות

ההפרשה השנתית של החברה לצרכי פנסיה או הטבות פרישה אחרות עבור חברי ההנהלה הבכירה בחברה (GEC) בשנת 2017, הסתכמה לסך של כ-1 מיליון דולר.

ג. פרקטיקות בדירקטוריון

הדירקטוריון

על פי תקנון החברה, על דירקטוריון החברה למנות לא פחות משבעה ולא יותר מעשרים דירקטורים. הדירקטורים בחברה נבחרים בדרך כלל על ידי בעלי המניות באסיפה השנתית של החברה. בנוסף, לדירקטוריון סמכות למנות דירקטורים על מנת למלא חוסרים בדירקטוריון או מכל סיבה אחרת. כל אחד מהדירקטורים בחברה, למעט הדירקטורים החיצוניים, מכהן ממועד בחירתו או מינויו ועד לאסיפה השנתית הבאה של בעלי המניות. על פי תקנון החברה בדירקטוריון החברה חייב להתקיים רוב של דירקטורים שהינם אזרחי ותושבי ישראל. כעיקרון, לצורך הפסקת כהונתו של דירקטור בחברה (למעט דירקטור חיצוני כמפורט להלן) נדרש אישור של לפחות רוב מקרב בעלי זכויות ההצבעה המיוצגים והמשתתפים באסיפת בעלי המניות.

נכון למועד הדוח, דירקטוריון החברה מונה תשעה דירקטורים. במקרה של שוויון קולות בהצבעה בדירקטוריון, ליו"ר הדירקטוריון מוקנית הזכות להכריע בהצבעה. מר ליאור רייטבלט הינו דירקטור בלתי תלוי, כהגדרתו בחוק החברות התשנ"ט-1999 ("חוק החברות"). חברי הדירקטוריון ה"ה מרים הרן, רות רלבג, ראם עמינח וליאור רייטבלט הינם דירקטורים עצמאיים בהתאם לכללים החלים על חברות אמריקניות הנסחרות ב-NYSE. חברי הדירקטוריון ה"ה יוחנן לוקר, אבישר פז, אביעד קאופמן, שגיא קאבלה ועובדיה עלי אינם נחשבים לדירקטורים עצמאיים בשל התפקידים שהם ממלאים אצל בעל השליטה בחברה או בחברה. ד"ר מרים הרן וגב' רות רלבג, הינן "דירקטוריות חיצוניות" בהתאם לחוק החברות. החברה לא התקשרה בהסכמי העסקה עם הדירקטורים המכהנים בה, למעט עם יו"ר הדירקטוריון הפעיל של החברה, מר יוחנן לוקר.

דירקטורים חיצוניים

כחברה ציבורית בישראל, החברה מחויבת, במסגרת חוק החברות, לפחות לשני דירקטורים חיצוניים העומדים בקריטריונים מסוימים של אי-תלות, המבטיחים שהם אינם צדדים קשורים לחברה ולבעל השליטה שלה. הגדרת "דירקטור חיצוני" בחוק החברות והגדרת "דירקטור עצמאי" על פי כללי ה-NYSE, הן הגדרות דומות במידה רבה כך שלדעת החברה ניתן לצפות, ככלל, שדירקטור העונה על אחת ההגדרות יענה גם על השנייה. עם זאת, משום שההגדרות אינן זהות בדיון הישראלי ובדיון האמריקאי, ייתכן שדירקטור יענה על אחת ההגדרות, אך לא בהכרח על האחרת.

דירקטור חיצוני נדרש להיות בעל מומחיות פיננסית וחשבונאית או בעל כשירות מקצועית, כהגדרתן בתקנות הרלוונטיות שפורסמו מכוח חוק החברות, ולפחות אחד מהדירקטורים החיצוניים חייב להיות בעל מומחיות פיננסית וחשבונאית. הדירקטורית החיצונית, הגב' רות רלבג, הינה בעלת מומחיות פיננסית וחשבונאית כהגדרת התקנות. דירקטור חיצוני זכאי להחזר הוצאות וגמול כקבוע בתקנות שפורסמו מכוח חוק החברות, אך נאסר עליו לקבל כל תגמול אחר מן החברה, במישרין או בעקיפין, במהלך כהונתו ולמשך תקופה של שנתיים לאחר תום כהונתו.

על פי חוק החברות, דירקטורים חיצוניים חייבים להיבחר באסיפת בעלי המניות על ידי רוב רגיל מקרב הקולות המשתתפים בהצבעה, ובלבד שיתקיים אחד מאלה: אותו רוב יכלול רוב מכלל קולות בעלי המניות המשתתפים בהצבעה שאינם בעלי השליטה ושל בעלי מניות שאינם בעלי עניין אישי באישור המינוי (למעט עניין אישי שאינו נובע מקשרים עם בעל השליטה), או שקולות המשתתפים בהצבעה של בעלי מניות כאמור המתנגדים למינוי אינם עולים על 2% מכלל זכויות ההצבעה בחברה. ככלל, כהונתם של דירקטורים חיצוניים לא תעלה על שלוש תקופות בנות שלוש שנים כל אחת, כאשר ועדת הביקורת ומאזן דירקטוריון החברה רשאים להעמיד למינוי לתקופות נוספות בנסיבות מסוימות. גם במקרה שבו לא העמיד הדירקטוריון דירקטור חיצוני למינוי מחדש לתקופה שנייה או שלישית, בעלי מניות המחזיקים בלפחות 1% מזכויות ההצבעה בחברה, רשאים להעמיד את הדירקטור החיצוני למינוי מחדש ובנוסף, הדירקטור החיצוני רשאי להציע מועמדותו למינוי מחדש. במקרים כאמור, המינוי מחדש יכול שיאושר ללא הסכמת בעל השליטה בחברה אם אושר על ידי רוב מקרב הקולות המשתתפים בהצבעה של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ובעלי מניות שאין להם עניין אישי באישור המינוי (למעט עניין אישי שאינו נובע מקשרים עם בעל השליטה).

והקולות המשתתפים בהצבעה של בעלי מניות כאמור בעד המינוי עלו על 2% מכלל זכויות ההצבעה בחברה. ניתן להפסיק את כהונתו של דירקטור חיצוני טרם תום תקופת כהונתו רק בדרך של הצבעה של בעלי המניות, לפי אותו סף הנדרש למינוי, או על ידי בית משפט, אך זאת, בשני המקרים, רק אם הדירקטור החיצוני חדל לעמוד בדרישות הסטטוטוריות למינוי או במקרה שהדירקטור החיצוני הפר את חובת האמונים שלו כלפי החברה.

על פי חוק החברות, כל הדירקטורים החיצוניים חייבים להיות חברים בוועדת הביקורת ובוועדת התגמול של החברה, כמפורט ביתר הרחבה להלן.

נכון למועד הדוח, מכהנות בחברה שתי דירקטוריות חיצוניות, ד"ר מרים הרן, אשר תקופת כהונתה השלישית החלה ביום 29 באוגוסט 2015 וגב' רות רלבג אשר תקופת כהונתה הראשונה החלה ביום 10 בינואר 2018. ביום 26 בפברואר 2018, חדל מר יעקב דיאור לכהן כדירקטור חיצוני בחברה וזאת בתום שתי תקופות כהונה בנות שלוש שנים כל אחת בחברה.

מומחים פיננסיים

דירקטוריון החברה החליט, כי לפחות שלושה מחבריו יהיו בעלי מומחיות פיננסית וחשבונאית, כהגדרת המונח בתקנות שפורסמו מכוח חוק החברות. הדירקטוריון קבע בהסתמך על הצהרות כשירות שנמסרו לחברה, כי מתוך תשעת הדירקטורים המכהנים, שבעה דירקטורים עומדים בדרישות המומחיות האמורות.

בנוסף, קבע הדירקטוריון כי כל חברי ועדת הביקורת והמאזן של החברה הינם בעלי ידע בסיסי בענייני כספים (financially literate) לצורך עמידה בכללי ה-NYSE, וכי ה"ה רלבג ורייטבלט עומדים בדרישות "מומחים פיננסיים בוועדת ביקורת" כהגדרתם בכללי הרשות האמריקנית לניירות ערך האמריקאית.

דירקטורים חליפיים

בהתאם לתקנון החברה, התואם את הדין בישראל, רשאי דירקטור למנות אדם אחר שאינו דירקטור או דירקטור אחר לשמש במקומו כדירקטור חליף, בכפוף לאישור הדירקטוריון. כהונתו של דירקטור חליף ניתנת לסיום בכל עת על ידי הדירקטור הממנה או על ידי הדירקטוריון, ומסתיימת באופן אוטומטי עם סיום כהונתו של הדירקטור הממנה. חוק החברות קובע, כי דירקטור חיצוני אינו רשאי למנות דירקטור חליף אלא בנסיבות מוגבלות מאוד. לדירקטור חליף אותן זכויות ואחריות כשל דירקטור, למעט הזכות למנות דירקטור חליף. בתקופת הדוח, לא מונה אף דירקטור חליף.

ועדות הדירקטוריון

דירקטוריון החברה הקים את הוועדות הבאות, אשר פועלות בהתאם לכתבי אמנה (Charters) או נוהל כתוב הקובע, בין היתר, את הרכב הוועדה, אופן פעולתה, דרישות הכשירות והחברות בוועדה, תחומי האחריות וסמכות הוועדה ועוד.

ועדת הביקורת והמאזן

על פי הוראות חוק החברות, דירקטוריון של חברה ציבורית מחויב בהקמת ועדת ביקורת. ועדת הביקורת חייבת למנות לפחות שלושה דירקטורים העומדים בקריטריונים מסוימים של אי-תלות וחייבת לכלול את כל הדירקטורים החיצוניים של החברה. יו"ר ועדת הביקורת חייב להיות דירקטור חיצוני. תחומי האחריות של ועדת הביקורת על פי חוק החברות כוללים זיהוי וטיפול בליקויים בניהול העסקי של החברה, בחינה ואישור של עסקאות עם בעלי עניין, גיבוש נהלי חשיפת שחיתויות (whistleblowing), פיקוח על מנגנון ביקורת הפנים בחברה ועל עבודת מבקר הפנים שלה, והערכת היקף העבודה והמלצה על שכר לרואי החשבון המבקרים הבלתי תלויים של החברה. בנוסף, ועדת הביקורת נדרשת לבחון ולקבוע אם פעולות ועסקאות מסוימות עם בעל שליטה או נושא משרה הינן "מהותיות" או "חריגות" על פי הליכי האישור הנדרשים בהתאם לחוק החברות ונהלי החברה.

בהתאם לדין האמריקאי ולדרישות ה-NYSE, ועדת הביקורת והמאזן בחברה אחראית גם על המינוי, התגמול והפיקוח על עבודתם של רואי החשבון המבקרים הבלתי תלויים של החברה. בהתאם לאותם דינים וכן בהתאם לחוק החברות הישראלי ותקנותיו, ועדת הביקורת והמאזן אחראית על סיוע לדיקטוריון החברה בפיקוח על הדוחות הכספיים של החברה, יעילות מנגנוני הבקרה הפנימיים של החברה ועמידתה בדרישות החוק והרגולציה.

נכון למועד הדוח, ועדת הביקורת והמאזן בחברה מורכבת משלושה דירקטורים, וכוללת, בין היתר, גם את שתי הדירקטוריות החיצוניות בחברה ואת הדירקטור הבלתי תלוי, וכדלקמן: גב' רות רלבג (יו"ר, דח"צית), ד"ר מרים הרן (דח"צית) ומר ליאור רייטבלט (דב"ת). בנוסף לעמידתה של הוועדה בדרישות הדין הישראלי, ועדת הביקורת והמאזן של החברה עומדת גם בדרישות החלות על חברות אמריקניות הנסחרות ב-NYSE ובכללי הרשות לניירות ערך האמריקאית (SEC). כל חברי הוועדה הם גם דירקטורים עצמאיים (Independent Directors) כהגדרת מונח זה בכללי רשות ניירות הערך האמריקנית ובדרישות הרישום למסחר ב-NYSE. דירקטוריון החברה קבע כי כל חברי ועדת הביקורת והמאזן של החברה הם בעלי ידע בסיסי בענייני כספים (financially literate), כקבוע בכללי ה-NYSE וכי ה"ה רלבג ורייטבלט עומדים בדרישות "מומחים פיננסיים בוועדת ביקורת" כהגדרתם בכללי רשות ניירות הערך האמריקנית.

ועדת משאבי אנוש ותגמול

על פי הוראות חוק החברות, דירקטוריון של חברה ציבורית חייב בהקמת ועדת תגמול. על ועדת התגמול לכלול לפחות שלושה דירקטורים העומדים בקריטריונים מסוימים של אי-תלות ועליה לכלול את כל הדירקטורים החיצוניים של החברה, הנדרשים ליצירת רוב בקרב חברי הוועדה. כיו"ר ועדת התגמול, חייב לכהן אחד מהדירקטורים החיצוניים. חברי ועדת התגמול מקבלים תגמול עבור כהונתם בהתאם לתקנות החלות על תגמול לדירקטורים חיצוניים. תחומי האחריות של ועדת התגמול על פי חוק החברות כוללים: המלצה לדירקטוריון על מדיניות התגמול לנושאי משרה המתבססת על קריטריונים מסוימים; המלצה לדירקטוריון על עדכונה, מעת לעת, של מדיניות התגמול ובחינת יישומה; החלטה אם לאשר עסקאות באשר לתנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה הטעונות אישור של ועדת התגמול, לרבות לפטור עסקה מאישור האסיפה הכללית, בהתאם להוראות חוק החברות.

ועדת התגמול ומשאבי אנוש של החברה נדרשת על פי מדיניות החברה אף לפקח על האסטרטגיה והתוכניות המרכזיות של החברה בתחום משאבי האנוש, כגון תכנית "כיל אחת" (One ICL) של החברה, פיתוח מנהיגות בכירה, תכניות בונוסים ואופציות, הערכה של ההנהלה ועובדים, תכנון העתודה הניהולית ועוד.

ועדת התגמול וכוח האדם של החברה מורכבת משלושה דירקטורים וכוללת את שני הדירקטורים החיצוניים בחברה ואת הדירקטור הבלתי תלוי, וכדלקמן: ד"ר מרים הרן (יו"ר, דח"צית), ה"ה רות רלבג (דח"צית) וליאור רייטבלט (דב"ת). כל חברי הוועדה הינם עצמאיים (Independent Directors) כהגדרת מונח זה בדרישות הרישום למסחר ב-NYSE ובכללי רשות ניירות הערך האמריקנית.

ועדת איכות הסביבה, בטיחות וקשרי קהילה

ועדת איכות הסביבה, בטיחות וקשרי קהילה של החברה אינה ועדה סטטוטורית ונועדה לסייע לדירקטוריון במילוי חובות הפיקוח על מדיניותה ותכניותיה של החברה בתחומי איכות הסביבה והבטיחות, תוכניות החברה בתחומי התרומה לקהילה ויחסי הציבור וההסברה. ועדת איכות הסביבה, בטיחות וקשרי קהילה אינה מוסמכת להפעיל סמכות כלשהי של הדירקטוריון. הוועדה מורכבת מארבעה דירקטורים - מר ראם עמינח (יו"ר), ד"ר מרים הרן, ה"ה עובדיה עלי ושגיא קאבלה.

ועדת תפעול

ועדת התפעול אינה ועדה סטטוטורית ומטרתה היא לסייע לדירקטוריון במילוי חובותיו ביחס לניהול ההון של החברה, הפעילות העסקית ויישום אסטרטגיה, לרבות בחינת עסקאות מיזוג ורכישות ואסטרטגיית מחקר ופיתוח. ועדת התפעול של החברה אינה מוסמכת להפעיל סמכות כלשהי של הדירקטוריון. נכון למועד הדוח, הוועדה מורכבת משישה דירקטורים – ה"ה יוחנן לוקר (יו"ר), אבישר פז, שגיא קאבלה, עובדיה עלי, ראם עמינח וליאור רייטבלט.

ועדת כספים (מימון)

ועדת הכספים (מימון) של החברה אינה ועדה סטטוטורית ומטרתה היא לסייע לדירקטוריון במילוי חובותיו ביחס לניהול ותפעול נושאי המימון, לרבות הלוואות, הנפקת הון, חוב ואמצעי מימון אחרים. ועדת הכספים (מימון) של החברה אינה מוסמכת להפעיל סמכות כלשהי של הדירקטוריון. נכון למועד הדוח, הוועדה מורכבת משלושה דירקטורים – ה"ה אבישר פז (יו"ר), שגיא קאבלה ואביעד קאופמן.

מבקר פנים

על פי הוראות חוק החברות, על דירקטוריון החברה למנות מבקר פנים בהתאם להמלצת ועדת הביקורת. תפקידו של מבקר הפנים הוא לבחון, בין היתר, האם פעולותיה של החברה הן בהתאם לדין החל ולנהלי החברה ולנהלים עסקיים נאותים. על פי חוק החברות מבקר הפנים לא יהיה בעל עניין, דירקטור או נושא משרה בחברה, או קרוב משפחה של מי מהאמורים לעיל, וכך לא יהיה רואה החשבון המבקר הבלתי תלוי של החברה או נציג שלו. מבקר הפנים הראשי של החברה מפקח על עבודתם של מספר מבקרים פנימיים הפועלים מטעמו ברחבי הארגון. נכון לדוח זה, מבקר הפנים הראשי של החברה הינו מר שמואל דניאל, מבקר פנים מוסמך ורואה חשבון מוסמך בישראל. מבקר הפנים הראשי מכהן בתפקידו החל מיום 1 באוגוסט 2014.

ביטוח ושיפוי

תקנוניהם של החברה וחברות מאוחדות שלה בישראל כוללים הוראות המאפשרות פטור מאחריות, שיפוי וביטוח אחריותם של נושאי משרה, הכל בהתאם להוראות חוק החברות הישראלי.

החברה, באישור ועדת הביקורת, הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי המניות, העניקה לנושאי המשרה בה פטור וכתבי שיפוי וכן התקשרה בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה. הביטוח והשיפוי אינם חלים בקשר לחריגים המפורטים בסעיף 263 לחוק החברות הישראלי. הפטור הינו בגין מזק שנגרם ו/או ייגרם על ידי אותם נושאי משרה בעקבות הפרה של חובת הזהירות כלפי החברה. סכום השיפוי שתשלם החברה על פי כתב השיפוי, בנוסף לסכומים שיתקבלו מחברת ביטוח, אם יתקבלו, לכל נושאי המשרה במצטבר, בגין אחד או יותר מהאירועים המפורטים בו, הוגבל ל- 350 מיליון דולר. הביטוח מתחדש מדי שנה.

בימים 4 ו-9 באוגוסט 2016, אישרו ועדת התגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, חידוש רכישת פוליסת הביטוח ביחס לנושאי המשרה בחברה, המכהנים בחברה כיום או שיכהנו בה מעת לעת, וכן את אחריותם בכהונתם בחברות מסוימות שבהן הם מונו או ימונו על-ידי קבוצת כיל או מטעמה, לשנה נוספת החל מיום 1 בספטמבר 2016 ועד ליום 31 באוגוסט 2017, כפי שהוארכה באישור ועדת הביקורת והמאזן ודירקטוריון החברה עד ליום 31 בדצמבר 2017.

פוליסת הביטוח חודשה לשנה נוספת החל מיום 1 בינואר 2018 ועד ליום 31 בדצמבר 2018. פוליסת הביטוח המחודשת אושרה על ידי אסיפת בעלי המניות של החברה, כהחלטת מסגרת תלת שנתית, ביום 14 בספטמבר 2017, וזאת לאחר אישור ועדת הביקורת והמאזן ודירקטוריון החברה. פוליסת הביטוח כוללת רובד ראשון משותף עם החברה לישראל עם מגבלת אחריות משותפת עד לסך של

20 מיליון דולר, ורובד נפרד המכסה את החברה בלבד עם מגבלת אחריות עד לסך של 200 מיליון דולר, עם מגבלה כוללת בסך 220 מיליון דולר לשני הרבדים יחד. בהתאם לתנאי עסקת המסגרת, הדירקטורים ונושאי המשרה בחברה הם מוטבים בשני הרבדים. במסגרת הפוליסה נקבעה חלוקת החבות בתשלום פרמיית הביטוח בין החברה לבין קבוצת החברה לישראל ברובד המשותף באופן שחלקה של החברה יהיה 70% וחלקה של קבוצת החברה לישראל 30%, בהתאם לתנאי עסקת המסגרת. במסגרת האישורים כאמור אושרה גם פרמיה שנתית כוללת בסך של כ-900 אלפי דולר אשר תשולם על-ידי החברה בגין הפוליסה האמורה ואשר אינה עולה על סכום הפרמיה המקסימלית שנקבעה בעסקת המסגרת. תנאי הפוליסה החדשה תואמים את תנאי עסקת המסגרת וכן את מדיניות התגמול. הכיסוי שבתוקף נכון למועד הדוח (לרבות רובד משותף עם החברה האם עד לסך של 20 מיליון דולר), הינו בסכום מצטבר של 220 מיליון דולר.

מידע אחר

החברה לא התקשרה עם דירקטורים בהסדרים כלשהם המעניקים הטבות במקרה של סיום העסקה, למעט: במקרה של סיום יחסי עובד מעביד, מר לוקר יהיה זכאי למענק בסכום השווה לכפליים משכורתו החודשית האחרונה, מוכפל במספר שנות כהונתו בתפקיד יו"ר פעיל של כיל.

ד. הון אנושי

מצבת כוח האדם בכיל, נכון ליום 31 בדצמבר 2017, הינה 12,627 עובדים.

התפלגות עובדי החברה על פי מגזרים

2015	2016	2017	
8,368	8,002	7,642	מינרלים חיוניים
4,173	3,957	3,706	פתרונות מיוחדים *
1,509	1,555	1,279	פונקציות גלובליות ומטה
14,050	13,514	12,627	סה"כ עובדים

*המידע המוצג לעיל כולל כ- 100 עובדים השייכים לעסקים הצפויים להימכר. למידע נוסף אודות עסקים בתהליכי מימוש ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי- א. נתונים כספיים נבחרים".

התפלגות עובדי החברה על פי מיקום גיאוגרפי

2015	2016	2017	
4,812	4,861	4,673	ישראל
3,057	2,816	2,413	סין
1,300	1,294	1,281	ספרד
1,170	1,157	1,012	גרמניה
1,162	827	836	בריטניה
1,011	895	817	ארה"ב
576	639	593	הולנד
249	264	280	ברזיל
120	127	125	צרפת
593	634	597	אחרים
14,050	13,514	12,627	סה"כ עובדים

מצבת כוח האדם בחברה נכון ליום 31 בדצמבר 2017 כללה 12,627 עובדים, בהשוואה לסך של 13,514 עובדים נכון ליום 31 בדצמבר 2016 - קיטון של 887 עובדים. הירידה במספר העובדים נובעת בעיקר מקיטון במצבת העובדים במיזם המשותף בסין (YPH), מקיטון במצבת העובדים בישראל, בעיקר בחברות תרכובות ברום ורותם אמפרט נגב ומקיטון במצבת העובדים בגרמניה, בעיקר בחברת BKG.

הסכמי העסקה, הסכמים קיבוציים ועובדים ארעיים

עובדי כיל בישראל מועסקים על פי הסכמי עבודה קיבוציים או הסכמים אישיים. הסכמי העבודה הקיבוציים נחתמים לתקופה מוגדרת ומחודשים מעת לעת. על פי הדין, אם לא נחתם הסכם קיבוצי חדש, מוארכים תנאי ההסכם לתקופה בלתי מוגבלת אלא אם כן נתן צד אחד לצד האחר הודעה ביטול. במועד הכנת דוח שנתי זה, לא ניתנה הודעה על ביטול הסכם כלשהו מהסכמי העבודה הקיבוציים הקיימים בכיל.

החברות כיל רותם, דשנים וחומרים כימיים, מגזיזים ים המלח ותרכובות ברום חתמו על הסכמי עבודה קיבוציים עם מועדי סיום בטווח בין חודש ינואר 2017 (הסכם שטרם חודש) ועד שנת 2022. תוקף הסכם העבודה בכיל ים המלח הסתיים בספטמבר 2015 ובימים אלו נערך משא ומתן לחידוש.

עובדים בכירים בתפקידים מיוחדים וחברי הנהלה מועסקים על פי הסכמים אישיים. הסכמים אלה אינם מוגבלים בזמן וניתנים לביטול ע"י הודעה מראש של מספר חודשים.

העובדים המקומיים בחברות כיל בחו"ל מועסקים על פי תנאי העבודה הנהוגים בכל מדינה שבה הם מועסקים. רוב עובדי כיל מחוץ לישראל – בעיקר בסין, גרמניה, הולנד, אנגליה, ספרד וארה"ב – עובדים על פי הסכמים קיבוציים.

חלק קטן מהעובדים באתרי כיל בישראל מועסקים על ידי חברות כח אדם לפרקי זמן קצרים. בנוסף, התקשרה הקבוצה בישראל עם קבלני משנה לקבלת שירותים שונים במיקור חוץ כגון שמירה, אריזה, אחזקה, הסעדה, ניקיון וכד'. לפי החלטת הדירקטוריונים של כיל וחברות הבת בישראל מאוקטובר 2004, קבלנים המעסיקים עובדים במפעלי כיל בישראל נדרשים לתת לעובדיהם, המועסקים דרך קבע עבור כיל, תנאי שכר העולים על המחויב על פי חוק. על פי ההחלטה, המעסיקים מחויבים להעניק לעובדים, מלבד שכר שוטף שיהיה גבוה לפחות ב-5% משכר המינימום הקבוע בחוק, גם הטבות נוספות כגון ביגוד וארוחות.

על פי דיני העבודה בסין, על מעסיקים חלה דרישה מחייבת להתקשר בחוזה עבודה אישי עם עובדיהם. לאור זאת, העסקת חברי צוות העובדים הקבוע של YPH JV תהא במסגרת חוזה העבודה האישי שלהם. עם זאת, על פי דיני העבודה בסין, לעובדיה של חברה שמורה הזכות להקים ארגון עובדים אשר ייצג את האינטרסים שלהם ויגן על זכויותיהם החוקיות. ב-YPH JV קיים ארגון עובדים. ארגון העובדים רשאי לייצג עובדים במסגרת משא ומתן מול המעסיק לצורך גיבוש הסכמי עבודה קיבוציים לעניין תגמול, שעות עבודה, בטיחות בעבודה ועוד. הסכמים קיבוציים כאמור משמשים בעיקר לקביעת סף לעניין תנאי עבודה מסוימים.

תשתיות ותהליכי ניהול ביצועים ופיתוח המשאב האנושי

במהלך שנת 2017, הרחיבה החברה את הטמעת תשתית ניהול הביצועים וניהול המשאב האנושי. במסגרת זו מטמיעה החברה תשתית טכנולוגית אחידה לניהול ופיתוח המשאב האנושי בכל היחידות ברחבי העולם, בנוסף לתהליכי עבודה גלובאליים אחידים. המערכת המוטמעת כוללת ניהול נתוני העובדים, תהליכי למידה והדרכה וניהול ביצועים של כלל העובדים. נכון למועד הדוח, כ-1,800 מנהלים ועובדים לוקחים חלק בתהליך ניהול ביצועים מבוסס יעדים, הערכת ביצועים ותוכניות פיתוח אישיות וצוותיות הנגזרות מהם. הטמעת התהליכים הגלובאליים צפויה להתרחב ולכלול תהליכים נוספים בתחום התגמול והתקשורת ולשפר את הקשר בין התגמול לביצועים.

ה. החזקה במניות

תשלומים מבוססי מניות לעובדים - כתבי אופציה לא סחירים

מועד הענקת	עובדים זכאים	כמות המכשירים (באלפים)	פרטי ההקצאה	תנאי המכשיר	תנאי ההבשלה	מועד פקיעה
6 באוגוסט 2014, למנכ"ל כיל - 11 בדצמבר 2014	נושאי משרה ועובדים בכירים	3,993	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאנים ניתנים להעברה, ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014, ל- 450 נושאי משרה ועובדים בכירים בישראל ומחוצה לה.	בעת מימוש כל כתב אופציה ניתן להמרה למניה רגילה אחת של החברה, בת 1 ש"ח ע.נ.. במקרה בו במועד המימוש שער הסגירה של מניית החברה הינו גבוה ממכפלת תוספת המימוש ב-2 ("תקרת שווי המניה"), תופחת כמות מניות המימוש כך שמכפלת מניות המימוש שתוקצינה לניצע בפועל בשווי המניה תהיה שווה למכפלת כמות האופציות הממומשות בתקרת שווי המניה.	שלוש מנות שוות: (1) שליש ב-1 לדצמבר 2016. (2) שליש ב-1 לדצמבר 2017. (3) שליש ב-1 לדצמבר 2018.	שנתיים מיום ההבשלה
	מנכ"ל לשעבר	367	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאנים ניתנים להעברה, ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.			
12 במאי 2015, למנכ"ל כיל וי"ר הדירקטוריון - 29 ביוני 2015	נושאי משרה ועובדים בכירים	6,729	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאנים ניתנים להעברה, ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014, ל- 550 נושאי משרה ועובדים בכירים בישראל ומחוצה לה.	בעת מימוש כל כתב אופציה ניתן להמרה למניה רגילה אחת של החברה, בת 1 ש"ח ע.נ..	שלוש מנות שוות: (1) שליש בתום 12 חודשים ממועד הענקת (2) שליש בתום 24 חודשים ממועד הענקת (3) שליש בתום 36 חודשים ממועד הענקת.	המנה הראשונה והשניה - בתום 36 חודשים ממועד ההענקת והמנה השלישית - בתום 48 חודשים ממועד ההענקת.
	מנכ"ל לשעבר	530	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאנים ניתנים להעברה, ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.			
	י"ר הדירקטוריון לשעבר	404				
	נושאי משרה ועובדים בכירים	3,035	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאנים ניתנים להעברה, ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014, ל- 90 נושאי משרה ועובדים בכירים בישראל ומחוצה לה.			
30 ביוני 2016, למנכ"ל כיל וי"ר הדירקטוריון - 5 בספטמבר 2016	מנכ"ל לשעבר	625	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאנים ניתנים להעברה, ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.		30 ביוני 2023	
	י"ר הדירקטוריון	186				

תשלומים מבוססי מניות לעובדים - כתבי אופציה לא סחירים (המשך)

מועד פקיעה	תנאי ההבשלה	תנאי המכשיר	פרטי ההקצאה	כמות המכשירים (באלפים)	עובדים זכאים	מועד ההענקה
14 בפברואר 2024	שלוש מנות שוות: (1) שליש בתום 12 חודשים ממועד הענקה (2) שליש בתום 24 חודשים ממועד הענקה (3) שליש בתום 36 חודשים ממועד הענקה.	בעת מימוש כל כתב אופציה ניתן להמרה למניה רגילה אחת של החברה, בת 1 ש"ח ע.ג..	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאינם ניתנים להעברה, ללא תמורה , מכח תכנית תגמול הונית 2014.	114	ממלא מקום מנכ"ל	14 בפברואר 2017
20 ביוני 2024			הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאינם ניתנים להעברה, ללא תמורה , מכח תכנית תגמול הונית 2014 , ל- 498 נושאי משרה ועובדים בכירים ומחוצה לה.	6,868	נושאי משרה ועובדים בכירים	20 ביוני 2017, ליו"ר דירקטוריון – 2 באוגוסט 2017
			הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאינם ניתנים להעברה, ללא תמורה , מכח תכנית תגמול הונית 2014 .	165	יו"ר הדירקטוריון	

תשלומים מבוססי מניות לעובדים – מניות חסומות

מועד ההענקה	עובדים זכאים	כמות המכשירים (באלפים)	תנאי ההבשלה (*)	תנאי המכשיר	מידע נוסף	שווי הוגן במועד ההענקה (מליונים)
6 באוגוסט 2014, למנכ"ל כיל- 11 בדצמבר 2014	נושאי משרה ועובדים בכירים	922	שלוש מנות שוות: שליש ב-1 בדצמבר 2016 שליש ב-1 בדצמבר 2017 שליש ב-1 בדצמבר 2018	הקצאה ללא תמורה, מכח תוכנית תגמול הונית 2014, ל- 450 נושאי משרה ועובדים בכירים בארץ ובחו"ל.	שווי המניות החסומות נקבע בהתאם למחיר סגירה בבורסה בתל אביב ביום המסחר שקדם למועד ההענקה (מועד אישור דירקטוריון ו/או מועד אסיפה כללית במידה ונדרש).	8.4
	מנכ"ל לשעבר	86		הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.		
26 בפברואר 2015	דירקטורים בחברה (למעט מנכ"ל כיל)	99	(1) 50% יבשילו ביום 28 באוגוסט 2015 (2) 25% יבשילו ביום 26 בפברואר 2017 (3) 25% יבשילו ביום 26 בפברואר 2018.	הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014 ל-11 דירקטורים.		0.7
12 במאי 2015, למנכ"ל כיל וי"ר הדירקטוריון- 29 ביוני 2015	נושאי משרה ועובדים בכירים	1,194	שלוש מנות שוות: (1) שליש בתום 12 חודשים ממועד הענקה (2) שליש בתום 24 חודשים ממועד הענקה (3) שליש בתום 36 חודשים ממועד הענקה.	הקצאה ללא תמורה, מכח תוכנית תגמול הונית 2014, ל 550 נושאי משרה ועובדים בכירים בארץ ובחו"ל.		9.7
	מנכ"ל לשעבר	90		הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.		
	י"ר הדירקטוריון לשעבר	68				
23 בדצמבר 2015	דירקטורים בחברה (למעט מנכ"ל וי"ר הדירקטוריון)	121	שלוש מנות שוות: (1) שליש ב- 23 בדצמבר 2016 (2) שליש ב- 23 בדצמבר 2017 (3) שליש ב- 23 בדצמבר 2018	הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014 ל-8 דירקטורים.		0.5

(*) מועד ההבשלה כפוף לכך שהעובדים ימשיכו להיות מועסקים ע"י החברה והדירקטורים ימשיכו לכהן בתפקידם במועד ההבשלה אלא אם חדלו לכהן בשל נסיבות כמפורט בסעיפים 232א-231 ו-233(2) לחוק החברות.

תשלומים מבוססי מניות לעובדים – מניות חסומות (המשך)

מועד ההענקה	עובדים זכאים	כמות המכשירים (באלפים)	תנאי ההבשלה (*)	תנאי המכשיר	מידע נוסף	שווי הוגן במועד ההענקה (מיליונים)
30 ביוני 2016, למנכ"ל וי"ר הדירקטוריון - 5 בספטמבר 2016	נושאי משרה ועובדים בכירים	990	שלוש מנות שוות: (1) שליש בתום 12 חודשים ממועד הענקה (2) שליש בתום 24 חודשים ממועד הענקה (3) שליש בתום 36 חודשים ממועד הענקה.	הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014, ל- 90 נושאי משרה ועובדים בכירים בארץ ובחו"ל.	שווי המניות החסומות נקבע בהתאם למחיר סגירה בבורסה בתל אביב ביום המסחר שקדם למועד ההענקה (מועד אישור דירקטוריון ו/או מועד אסיפה כללית במידה ונדרש).	4.8
	י"ר דירקטוריון החברה	55		הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.		
	מנכ"ל לשעבר	185				
3 בינואר 2017	דירקטורים בחברה (למעט יו"ר הדירקטוריון)	146		הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014 ל-8 דירקטורים. השווי שנקבע כולל הפחתה של 5% משווי התגמול ההוני בהתאם להחלטת דירקטוריון מחודש מרס 2016 בדבר הפחתת התגמול השנתי במזומן של דירקטורים לשנת 2016 ו-2017.		0.6
14 בפברואר 2017	ממלא מקום מנכ"ל	38		הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.		0.2
20 ביוני 2017, ליו"ר דירקטוריון - 2 באוגוסט 2017	נושאי משרה ועובדים בכירים	2,211		הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014, ל- 494 נושאי משרה ועובדים בכירים בארץ ובחו"ל.		10
	י"ר דירקטוריון	53		הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.		0.3
10 בינואר 2018	דירקטורים בחברה (למעט מנכ"ל וי"ר הדירקטוריון)	125		הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014 ל-5 דירקטורים.		0.5

(*) מועד ההבשלה כפוף לכך שהעובדים ימשיכו להיות מועסקים ע"י החברה והדירקטורים ימשיכו לכהן בתפקידים במועד ההבשלה אלא אם חדלו לכהן בשל נסיבות כמפורט בסעיפים 232א-231 ו-233(2) לחוק החברות.

תשלומים מבוססי מניות לעובדים

ביום 25 בפברואר 2018, החליט דירקטוריון החברה, לאחר שדן בהמלצת ועדת האיתור שבראשות יו"ר הדירקטוריון, מר יוחנן לוקר, למנות את מר רביב צולר למנכ"ל החברה.

בימים 22 בפברואר 2018 וב- 25 בפברואר 2018, אישרו ועדת משאבי אנוש ותגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, ההענקה הונית לשנת 2018 למר רביב צולר אשר מורכבת מחציתה מאופציות לא סחירות, לא ניתנות להעברה וניתנות למימוש למניות רגילות ומחציתה ממניות חסומות בשווי כולל של 4 מיליון ש"ח (כ- 1.15 מיליון דולר). ההענקה כפופה לאישור בעלי מניות באסיפה הכללית הצפויה להתקיים ביום 24 באפריל 2018.

בימים 5 במרס 2018 וב-6 במרס 2018, אישרו ועדת משאבי אנוש ותגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, ההענקה הונית לשנת 2018 לכ-550 נושאי משרה ועובדים בכירים של 6,072,242 כתבי אופציה לא סחירים ושאינם ניתנים להעברה, ללא תמורה, הניתנות למימוש למניות רגילות ו-1,802,811 מניות חסומות. השווי ההוגן הכולל של ההענקה, המבוסס על הערכת שווי ראשונית של האופציות והמניות החסומות, הוא 53 מיליון ש"ח (15 מיליון דולר).

כתבי האופציה והמניות החסומות יבשילו בשלוש מנות שוות: שליש בתום 12 חודשים ממועד ההענקה, שליש בתום 24 חודשים ממועד ההענקה ושליש בתום 36 חודשים ממועד ההענקה. מועד פקיעתם של כתבי האופציה הוא 7 שנים ממועד ההענקה. כל כתב אופציה ניתן למימוש למניה רגילה אחת של החברה, בת 1 ש"ח ע.ג. המניות הרגילות שמוקצות בעקבות מימוש כתבי האופציה הינן שוות בזכויותיהן למניות הרגילות של החברה, מיד עם הקצאתן. על כתבי האופציה שהוקצו לעובדים בישראל חלות הוראות סעיף 102 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) וכל התקנות מכוחו. החברה בחרה כי ההקצאה תהיה באמצעות נאמן, במסלול רווח הון.

מחיר המימוש של כתבי האופציה ייקבע בהתאם למחיר הממוצע של המניות החסומות בבורסה בת"א ב-30 ימי המסחר שקדמו למועד ההענקה וצמוד למדד המחירים לצרכן הידוע ביום התשלום. במקרה של חלוקת דיבידנד על ידי החברה, מופחת מחיר המימוש, ביום ה"אקס", בגובה הדיבידנד למניה (ברוטו), לפי סכומו בש"ח במועד הקובע.

מידע נוסף

למידע נוסף בנוגע לתכנית תגמול הונית 2014 ולהענקות שנים קודמות מכח התכנית כאמור, ראה באור 22 לדוחות הכספיים המבוקרים המאוחדים של החברה.

למידע לעניין החזקה במניות של חברי הדירקטוריון וההנהלה הבכירה של כיל ראה "סעיף 7 - בעלי מניות עיקריים ועסקאות עם צדדים קשורים (ובעלי עניין)".

סעיף 7. בעלי מניות עיקריים ועסקאות עם צדדים קשורים (ובעלי עניין)

א. בעלי מניות עיקריים

הטבלה שלהלן מציגה, נכון ליום 1 במרס 2018 (למעט אם צוין אחרת), *** את בעלי המניות המוטבים (beneficial ownership) של המניות של החברה וכוללת כל אדם שלידיעת החברה בבעלותו 5% או יותר מהמניות המונפקות והנפרעות של חברה, ואת כל הדירקטורים ונושאי המשרה בחברה. הנתונים המוצגים מבוססים על מידע שסופק לחברה על ידי המחזיקים או נכלל בגילויים במסגרת דיווחים פומביים.

בעלי מניות		בעלות במניות רגילות ⁽¹⁾		מניית מדינה מיוחדת
		%	מספר	% מספר
החברה לישראל בע"מ ⁽²⁾		45.93%**	587,178,761	-
מדינת ישראל ⁽³⁾		-	-	100%
יוחנן לוקר		*	170,236	-
אבישר פז		*	-	-
אביעד קאופמן		*	-	-
שגיא קאבלה		*	-	-
עובדיה עלי		*	64,576	-
מרים הרן		*	57,289	-
ליאור רייטבלט		*	22,080	-
ראם עמינח		*	22,080	-
רות רלבג		*	22,080	-
אשר גרינבאום		*	280,127	-
קובי אלטמן		*	307,902	-
חזי ישראל		*	119,911	-
לייזה חיימוביץ		*	81,998	-
יקיר מנשה		*	163,784	-
רני לובנשטיין		*	25,111	-
צ'ארלס ווידהאס		*	362,750	-
עופר ליפשיץ		*	184,260	-
אלי גלזר		*	218,848	-

* פחות מ-1%

** למידע נוסף, ראה הערה (2) להלן.

*** יובהר, כי הנתונים בטבלה נכונים ליום 1 במרס 2018. לפרטים אודות הענקת תגמול הוני למנהלים ולעובדים בכירים בחברה, ובכלל זאת לנושאי המשרה, לשנת 2018, כפי שאושרה על ידי ועדת התגמול ודירקטוריון החברה בימים 5 ו-6 במרס 2018, בהתאמה, ראה "סעיף 6 - דירקטורים, הנהלה בכירה ועובדים- ה. החזקה במניות", ובאור 22 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה. לתיאור פרטי ביחס לגמול ההוני של חמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר לשנת 2017, ראה גם "סעיף 6 - דירקטורים, הנהלה בכירה ועובדים- ב.תגמול".

בימים 19 ו-20 ביוני 2017, אישרו ועדת משאבי אנוש ותגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, כפוף לאישור האסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה, הענקת תגמול הוני למר יוחנן לוקר, יו"ר הדירקטוריון, כחלק מתכנית רחבה יותר להענקת תגמול הוני בגין שנת 2017 למנהלים ועובדים בכירים בחברה. ביום 2 באוגוסט 2017, אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות הענקה של 52,910 מניות חסומות ו-164,916 אופציות, ללא תמורה, למר לוקר. ראה "סעיף 6 - דירקטורים, הנהלה בכירה ועובדים-ב.תגמול".

ביום 27 בנובמבר 2017 וביום 5 בדצמבר 2017, אישרו ועדת משאבי אנוש ותגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, וביום 10 בינואר 2018, אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה, הענקה הונית לשנת 2018, ללא תמורה, של 22,080 מניות חסומות לכל אחד מהדירקטורים בחברה (למעט יו"ר הדירקטוריון, מר יוחנן לוקר ולמעט ה"ה ג'פרי מרסי ויעקב דיאור אשר כהונתם הסתיימה במהלך חודש פברואר 2018), בהתאם למדיניות התגמול של החברה. כהונתה של ד"ר מרים הרן צפויה להסתיים בחודש אוגוסט 2018 ולפיכך הוקצו לה 14,793 מניות חסומות המשקפות את חלקה יחסי של שנת 2018 בה היא מכהנת. בנוסף, ה"ה אביעד קאופמן, אבישר פז ושגיא קאבלה, שהינם נושאי משרה בבעלת השליטה בחברה, החברה לישראל בע"מ, ויתרו על זכאותם לגמול הוני, או ההטבה הכלכלית בגינם. ראה ביאור 26 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה וכן "סעיף 6. דירקטורים, הנהלה בכירה ועובדים - ה. החזקת במניות".

בימים 19 ו-20 ביוני 2017, אישרו ועדת משאבי אנוש ותגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, הענקה של 42,089 מניות חסומות ו-128,627 אופציות, ללא תמורה, לממלא מקום מנכ"ל החברה, מר אשר גרינבאום, כחלק מתכנית רחבה יותר להענקת תגמול הוני בגין שנת 2017 למנהלים ועובדים בכירים בחברה. ההענקה למר גרינבאום הינה בהתאם לתנאי התגמול להם היה זכאי במסגרת תפקידו הקודם, כמשנה למנכ"ל ומנהל תפעול ראשי בחברה.

(1) השיעורים המוצגים מתבססים על 1,278,380,418 מניות רגילות מונפקות ונפרעות למועד הדיווח (בניכוי מניות המוחזקות על ידי החברה או על ידי חברות בת של החברה). בהתאם לכללי הרשות האמריקנית לניירות ערך (SEC), בעלות מוטבת (beneficiary ownership) כוללת זכויות הצבעה או השקעה ביחס לניירות ערך וכוללת מניות שתונפקנה מכוח מימוש אופציות בתוך 60 ימים ממועד הדוח. מניות הניתנות להנפקה מכוח מימוש אופציות נחשבות כמניות מונפקות ונפרעות לצורכי חישוב שיעור החזקה של האדם המחזיק באותן אופציות אך אינן נחשבות למניות מונפקות נפרעות לצורך חישוב שיעור החזקה של כל אדם אחר.

(2) החברה לישראל הינה חברה ציבורית הרשומה למסחר בבורסה בתל אביב. בהתבסס על המידע שנמסר על-ידי החברה לישראל, מילניום השקעות אלעד בע"מ (להלן: "מילניום") ומר עידן עופר נחשבים כבעלי שליטה ביחד בחברה לישראל לעניין חוק ניירות ערך הישראלי (כל אחד ממילניום ומר עידן עופר מחזיקים במישרין במניות החברה לישראל, ומר עידן עופר מכהן כדירקטור במילניום והנו בעל אינטרס עקיף בה בהיותו הנהנה בנאמנות הזרה (Discretionary Trust) השולטת בעקיפין במילניום). מילניום מחזיקה בכ-46.95% מהון מניותיה של החברה לישראל, אשר מחזיקה, נכון ליום 31 בדצמבר 2017 בכ-45.93% מזכויות ההצבעה (ללא מניות הקולר) והונה המונפק של כיל. מילניום מוחזקת בידי משט השקעות בע"מ (להלן: "משט"), ובידי אקס.טי. השקעות בע"מ (להלן: "אקס.טי. השקעות"), בשיעורי החזקה בהון המניות המונפק של 80%-20%, בהתאמה (יצוין כי משט העניקה לאקס.טי. השקעות ייפוי כוח לתקופה קצובה (ניתנת להארכה) להצביע לפי שיקול דעת אקס.טי. השקעות באספות הכלליות של מילניום בגין מניות המהוות 5% מזכויות ההצבעה במילניום). משט הינה חברה פרטית, המוחזקת במלואה על ידי חברה הולנדית, Ansonia Holdings Singapore B.V. (להלן: "אנסוניה"). אנסוניה הינה חברה בת בבעלות מלאה של Jelany Corporation N.V. (הרשומה בקוראסאו), שהינה חברה בת בבעלות מלאה של חברה ליברית, Court Investments Ltd. (להלן: "קורט"). קורט מוחזקת במלואה על ידי נאמנות זרה (Discretionary Trust), אשר מר עידן עופר הינו הנהנה בה. אקס.טי. השקעות, המחזיקה במישרין בכ-2.25% מהון מניותיה של החברה לישראל, הינה בעלת מניות במילניום כאמור. אקס.טי. השקעות הינה חברה פרטית המוחזקת במלואה על ידי אקס.טי. הולדינגס בע"מ (להלן: "אקס.טי. הולדינגס"), חברה פרטית שמניותיה הרגילות מוחזקות בחלקים שווים על ידי אורונה השקעות בע"מ (הנשלטת בעקיפין על ידי מר אהוד אנג'ל) ועל-ידי לינב החזקות בע"מ, חברה הנשלטת על ידי נאמנות זרה (Discretionary Trust), שמר עידן עופר הינו

נהנה עיקרי בה. למר אהוד אנג'ל קיימת, בין השאר, מניה מיוחדת המעניקה לו בין היתר, במגבלות מסוימות ולעניינים מסוימים, קול נוסף בדירקטוריון אקס.טי. הולדינגס. בנוסף, Kirby Enterprises Inc., המוחזקת בעקיפין על ידי הנאמנות המחזיקה במשט, שבה, כאמור, מר עידן עופר הינו הנהנה, מחזיקה בכ-0.74% מהון מניותיה של החברה לישראל. כמו כן, מר עידן עופר מחזיק במישרין כ-3.85% מהון מניותיה של החברה לישראל. כמו כן, אקס.טי. השקעות מחזיקה כ-0.03% מהון מניותיה של החברה (כ-377,662 מניות רגילות).

בהתאם לטופס 13G אשר דווח על ידי החברה לישראל ביום 14 בפברואר 2018, נכון ליום 31 בדצמבר 2017, מספר מניות כיל המוחזקות על-ידי החברה לישראל אינו כולל 21,343,448 מניות רגילות אשר כפופות להסכמי forward sale מסוימים כמפורט בהודעת הרישום למסחר של כיל על גבי טופס F-1 אשר הוגשה לרשות ניירות ערך האמריקנית (SEC) ביום 23 בספטמבר 2014 ("העסקה הפיננסית"), החברה לישראל אינה מחזיקה בזכויות הצבעה או זכויות דיספוזיציה בקשר למניות נשוא העסקה הפיננסית, אשר הועמדו לגופים הפיננסיים (forward counterparties) עימם התקשרה בעסקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2017, החלה תקופת סגירת העסקה הפיננסית אשר צפויה להתבצע, בכפוף לתנאיה, לשיעורין במספר מועדי סגירה שיחולו במהלך תקופה של 1.75 שנים לערך. בהתאם לתנאי העסקה הפיננסית, החברה לישראל לא תשיב לעצמה זכויות הצבעה וזכויות דיספוזיציה בקשר עם המניות האמורות ("סליקה פיזית"), כולן או חלקן, אלא אם תודיע אחרת לגופים הפיננסיים ביחס לכל מועד סגירה רלבנטי. על אף שהחברה לישראל מחזיקה בפחות מ-50% מהון המניות הרגילות של החברה, היא עדיין מחזיקה בהשפעה מכרעת באסיפה הכללית של בעלי המניות בחברה, ובפועל מחזיקה בכוח למנות דירקטורים ולהשפיע באופן משמעותי על הרכב דירקטוריון החברה.

נכון ליום 31 בדצמבר 2017, כ-401 מיליון מניות רגילות שועבדו על ידי החברה לישראל וחברות המטה שלה להבטחת התחייבויות מסוימות, המורכבות כמעט במלואן מהלוואות מובטחות במניות (margin loans) בסכום קרן מצרפי של 703 מיליון דולר.

(3) לתיאור זכויות ההצבעה השונות המוקנות למחזיק במניית המדינה המיוחדת, ראה "תיאור הון המניות – מניית המדינה המיוחדת" במסמך הרישום של החברה בטופס Form F-1 (תיק מס' 333-198711) שהוגש ל-SEC ביום 22 בספטמבר 2014.

(4) בהתאם לאמור בדוחותיה השנתיים של נוטריאן (Nutrien Ltd.) בעלת השליטה בפוטאשקורפ (PCS), אשר פורסמו ביום 5 בפברואר 2018, ביום 24 בינואר 2018 הושלמה מכירת מלוא אחזקותיה של פוטאשקורפ (PCS) בכלל בסך של 176,088,630 מניות, בעיקר לגופים מוסדיים בישראל ובארה"ב.

(5) למיטב ידיעתנו, נכון למועד הדוח, במרשם בעלי המניות של החברה נכלל בעל מניות אחד שכתובתו הרשומה בארה"ב, המחזיק בכ-5.35% ממניות החברה הרגילות המונפקות והנפרעות. נתונים אלו אינם מייצגים את החלק במניות החברה הרשום בארה"ב ואינם מייצגים את מספר בעלי המניות המוטבים שמענם בארה"ב, שכן מניות רגילות כאמור מוחזקות, לפי המרשם, על-ידי חברה לרישומים אמריקנית, CEDE & Co. בישראל, ועל ידי החברה לרישומים בבורסה לניירות ערך בתל אביב שעל שמה מוחזקות רוב מניות החברה הרגילות לפי מרשם בעלי המניות היא החברה לרישומים של בנק הפועלים בע"מ.

ב. עסקאות עם צדדים קשורים (ובעלי עניין)

אישור עסקאות עם צדדים קשורים (ובעלי עניין)

אישור עסקאות עם צדדים קשורים (ובעלי עניין)

על פי חוק החברות, עסקה עם בעל עניין תאושר רק אם היא לטובת החברה. עסקה שאינה עסקה חריגה אשר דירקטור או נושא משרה הוא בעל עניין אישי בה חייבת באישור הדירקטוריון, למעט אם נקבע אחרת בתקנון החברה. תקנון החברה קובע כי עסקה כאמור, אם אינה כרוכה באישור תנאי תגמול של דירקטור או נושא משרה, אפשר שתאושר על ידי כל אחד מבין דירקטוריון החברה, ועדת הביקורת והמאזן של החברה, דירקטור או נושא משרה שאינם בעלי עניין אישי בעסקה או מי שהוסמך למטרה זו על ידי דירקטוריון החברה. במקרה של עסקה חריגה נדרש אישור ועדת הביקורת ואישור הדירקטוריון, וכן, בנסיבות מסוימות, אישור בעלי המניות של החברה. "עסקה חריגה" משמעה עסקה שאינה במהלך העסקים הרגיל, שלא בתנאי השוק או כזו הצפויה להשפיע באופן מהותי על רווחיותה, נכסיה או התחייבויותיה של החברה.

על פי חוק החברות, עסקאות חריגות עם בעל השליטה וכן עסקאות חריגות שבהן בעל השליטה הינו בעל עניין אישי, חייבות באישור ועדת הביקורת או ועדת התגמול במקרה שהעסקה מתייחסת לתנאי כהונה או העסקה בחברה, הדירקטוריון ובעלי המניות של החברה. אישור בעלי המניות חייב להתקבל ברוב רגיל של כלל קולות המשתתפים בהצבעה, ובלבד: (1) שרוב כאמור יכלול רוב רגיל של קולות המשתתפים בהצבעה שאינם בעלי שליטה בחברה ואשר אין להם עניין אישי בנושא או (2) המספר הכולל של קולות בעלי המניות הנזכרים בסעיף 1 לעיל שהצביעו נגד אותה עסקה לא יעלה על 2% מכלל זכויות ההצבעה בחברה.

חוק החברות אוסר על דירקטור שהינו בעל עניין אישי בעסקה חריגה להיות נוכח בדיון ובהצבעה ביחס לאותה עסקה בוועדת הביקורת או בדירקטוריון. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, דירקטור בעל עניין אישי רשאי להיות נוכח בישיבה ולהצביע בנושא במקרה שבו רוב מקרב הדירקטורים או חברי ועדת הביקורת הם בעלי עניין אישי באישור אותה עסקה. במקרה שבו רוב חברי הדירקטוריון הינם בעלי עניין אישי בעסקה, תהא אותה עסקה חייבת גם באישור בעלי המניות.

אישור תגמול לדירקטורים ולנושאי משרה

על פי חוק החברות, החברה נדרשת לאשר, לפחות אחת לשלוש שנים, מדיניות תגמול בנוגע לדירקטורים ונושאי המשרה בחברה. בהתאם להמלצת ועדת תגמול ומשאבי אנוש של החברה, מדיניות התגמול חייבת באישור דירקטוריון החברה ובעלי המניות שלה. אישור בעלי המניות חייב להתקבל ברוב רגיל של כלל הקולות המשתתפים בהצבעה, וזאת בתנאים הבאים: (1) רוב כאמור יכלול רוב רגיל של הקולות המשתתפים בהצבעה של בעלי מניות שאינם מקנות שליטה ואשר אינם בעלי עניין אישי בנושא או; (2) המספר הכולל של קולות בעלי המניות הנזכרים בסעיף 1 לעיל שהצביעו נגד אותה עסקה לא יעלה על 2% מכלל זכויות ההצבעה בחברה. ככלל, תנאי התגמול של הדירקטורים, המנכ"ל וכל עובד או ספק שירותים הנחשב לבעל שליטה וכן קרוב של בעל שליטה, חייב באישור פרטני של ועדת התגמול, הדירקטוריון ובעלי המניות. ככלל, אישור בעלי המניות אינו נדרש לעניין תגמול לדירקטור המשתלם במזומן עד לסכום המרבי הקבוע בתקנות החלות על תגמול דירקטורים חיצוניים. ככלל, תנאי התגמול של נושאי משרה אחרים הכפופים ישירות למנכ"ל חייבים באישור ועדת התגמול והדירקטוריון, אלא אם ועדת התגמול אישרה שמדובר בשינוי לא מהותי בתנאי התגמול.

בימים 17 במאי 2016 ו-7 ביולי 2016, אישר דירקטוריון החברה, והמליץ לאסיפת בעלי המניות של החברה לאשר, מדיניות תגמול עדכנית לדירקטורים ונושאי המשרה בחברה בהתאם להמלצת ועדת תגמול ומשאבי אנוש של החברה בישיבותיה מהימים 16 במאי 2016 ו-5 ביולי 2016. מדיניות התגמול של החברה אושרה על ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה ביום 29 באוגוסט 2016 ("מדיניות התגמול").

על פי חוק החברות, מדיניות תגמול לתקופה העולה על שלוש שנים, טעונה אישור אחת לשלוש שנים על ידי הדירקטוריון, בעקבות המלצה של ועדת התגמול וכן על-ידי האסיפה כללית של בעלי המניות של החברה.

עסקאות עם צדדים קשורים ובעלי עניין

הסכם זכויות רישום

ביום 12 בספטמבר 2014 התקשרה החברה בהסכם זכויות רישום עם החברה לישראל. ביום 8 במאי 2014 נתקבל אישור אסיפת בעלי המניות להתקשרות בהסכם האמור. הסכם זה מגדיר זכויות רישום מסוג דרישת רישום מקובל (customary demand), זכויות מסוג piggyback או זכויות מדף (shelf registration rights), וקובע כי החברה תבצע פעולות מסוימות ותעמוד בדרישות מסוימות על מנת לאפשר ולקדם רישומים כאמור, וכן תכסה הוצאות מסוימות של החברה לישראל בקשר עם כל רישום כאמור.

בעלת שליטה

נכון ליום 31 בדצמבר 2017, החברה לישראל מחזיקה בכ-47.6% ממניות החברה הרגילות המונפקות והנפרעות ובכ-45.93% מזכויות ההצבעה בקרב בעלי מניות החברה.

לחברה לישראל שליטה על האסטרטגיה התפעולית והעסקית של החברה, והיא מחזיקה בכוח הצבעה מספיק על מנת לשלוט בנושאים רבים המחייבים את אישור בעלי המניות בחברה, לרבות:

- הרכב דירקטוריון החברה (למעט דירקטורים חיצוניים, כמתואר בסעיף 6. דירקטורים, הנהלה בכירה ועובדים – ג. פרקטיקות הדירקטוריון – דירקטורים חיצוניים);
- מיזוגים או שילובים עסקיים אחרים;
- הנפקות עתידיות מסוימות של מניות רגילות או ניירות ערך אחרים;
- תיקונים לתקנון החברה, למעט הוראות בתקנון שנקבעו מכוח מניית המדינה המיוחדת.

עם זאת, החברה לישראל אינה שולטת בנושאי מדיניות התגמול של החברה ובעסקאות עם בעלי עניין, מכיוון שנושאים אלו מחייבים אישור של רוב מקרב בעלי מניות החברה הבלתי-קשורים.

ביטוח משותף

בימים 4 ו-9 באוגוסט 2016, אישרו ועדת התגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, חידוש רכישת פוליסת הביטוח ביחס לנושאי המשרה בחברה, המכהנים בחברה כיום או שיכהנו בה מעת לעת, וכן את אחריותם בכהונתם בחברות מסוימות שבהן הם מונו או ימונו על-ידי קבוצת כיל או מטעמה, לשנה נוספת החל מיום 1 בספטמבר 2016 ועד ליום 31 באוגוסט 2017, כפי שהוארכה באישור ועדת הביקורת והמאזן ודירקטוריון החברה עד ליום 31 בדצמבר 2017.

פוליסת הביטוח חודשה לשנה נוספת החל מיום 1 בינואר 2018 ועד ליום 31 בדצמבר 2018. פוליסת הביטוח המחודשת אושרה על ידי אסיפת בעלי המניות של החברה, כהחלטת מסגרת תלת שנתית, ביום 14 בספטמבר 2017, וזאת לאחר אישור ועדת הביקורת והמאזן ודירקטוריון החברה. פוליסת הביטוח כוללת רובד משותף עם החברה לישראל עם מגבלת אחריות משותפת עד לסך של 20 מיליון דולר, ורובד נפרד המכסה את החברה בלבד עם מגבלת אחריות של 200 מיליון דולר ועם מגבלה מצטברת לשני הרבדים של עד לסך של 220 מיליון דולר, כאשר, בהתאם לתנאי עסקת המסגרת, הדירקטורים ונושאי המשרה בחברה הם מוטבים בשני הרבדים. במסגרת הפוליסה נקבעה חלוקת החבות בתשלום פרמיית הביטוח בין החברה לבין קבוצת החברה לישראל ברובד המשותף באופן שחלקה של החברה יהיה 70% וחלקה של קבוצת החברה לישראל 30%, בהתאם לתנאי עסקת המסגרת. במסגרת האישורים כאמור אושרה גם פרמיה שנתית כוללת בסך של כ-900 אלפי דולר אשר תשולם על-ידי החברה בגין הפוליסה האמורה ואשר אינה עולה על סכום

הפרמיה המקסימלית שנקבעה בעסקת המסגרת. תנאי הפוליסה החדשה תואמים את תנאי עסקת המסגרת וכן את מדיניות התגמול. הכיסוי שבתוקף נכון למועד הדוח (לרבות רובד משותף עם החברה האם עד לסך של 20 מיליון דולר), הינו בסכום מצטבר של 220 מיליון דולר.

דמי ניהול לבעל שליטה

החברה משלמת לחברה האם, החברה לישראל, דמי ניהול שנתיים, בגין שירותי ניהול הכוללים ייעוץ כללי שוטף, כגון ייעוץ מקצועי, פינונסי, תקשורתי, אסטרטגי וניהולי, וכן ייעוץ וייצוג בדיונים וסוגיות רגולטוריות. הצדדים רשאים להסכים על הרחבת שירותי הניהול לתחומים נוספים.

ביום 31 בדצמבר 2017 פג תוקפו של הסכם הניהול עם החברה לישראל וחדוש הסכם הניהול לשנים 2018 עד 2020 אושר על ידי ועדת הביקורת והמאזן ועל-ידי דירקטוריון החברה בימים 4 ו-5 בדצמבר 2017, בהתאמה, והיה כפוף לאישור האסיפה הכללית השנתית שנועדה ליום 10 בינואר 2018. לאור ספקות מסוימים שעלו באשר לאופן היישום והפרשנות של מנגנון התגמול היחסי המשולם לדירקטורים החיצוניים בחברה מכוח תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000, ובאשר להשלכותיהם האפשריות, הוחלט, למען הזהירות, להסיר מסדר היום של האסיפה הכללית השנתית כאמור את ההחלטה לאישור הסכם הניהול, כמו גם נושאים מסוימים אחרים (ראה הודעת החברה בדבר עדכונים לסדר היום של האסיפה הכללית, מיום 9 בינואר 2018, אסמכתא מס. 004213-02-2018). לצורך אישור מחדש של הסכם הניהול, דנה וועדת הביקורת והמאזן בהסכם הניהול, וזאת בהרכב הכולל את הדירקטורית החיצונית החדשה בחברה, גב' רות רלבג, הדירקטור הבלתי תלוי החדש בחברה, מר ליאור רייטבלט (אשר מונו לוועדת הביקורת והמאזן של החברה בהמשך למינויים כדירקטורים בחברה באסיפה הכללית השנתית שנתקיימה ביום 10 בינואר 2018), ומר ג'פרי מרסי. בהתאם, ביום 17 בינואר 2018 אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה, את הסכם הניהול המחודש, באופן שדמי הניהול השנתיים שישולמו לחברה לישראל במסגרת הסכם דמי הניהול ימשיכו לעמוד על סך של 1 מיליון דולר בתוספת מע"מ, אשר יהווה את הסכום המרבי בגין שירותי הניהול מטעם החברה לישראל, ואולם נקבע שסכום זה יכלול את מלוא התגמול, הן ההוני והן במזומן, בגין שירותי הדירקטורים של החברה שהינם נושאי משרה בחברה לישראל, כך שבמהלך תקופת הסכם דמי הניהול המחודש החברה לא תשלם גמול הוני או מזומן כלשהו לדירקטורים שלה שהינם נושאי משרה בחברה לישראל מעבר לדמי הניהול וכל הסדר תגמול קודם או אחר ביחס לדירקטורים כאמור בוטל. בנוסף, ההסכם המחודש תוקן באופן שאינו כולל עוד העלאה של דמי הניהול לסך של 3.5 מיליון דולר בתוספת מע"מ במידה שימונה יו"ר דירקטוריון פעיל מטעם החברה לישראל. הסכם דמי הניהול המחודש הינו לתקופה של שלוש שנים, תחילתו ביום 1 בינואר 2018 ועד ליום 31 בדצמבר 2020. יתר הוראות הסכם הניהול נותרו ללא שינוי. ועדת התגמול תיבחן מדי שנה את תמורת שירותי הניהול ששולמה בשנה הקודמת אל מול עלות שירותי הניהול באותה שנה והאם קיים פער מהותי ביניהן. הסכם דמי הניהול המחודש יובא לאישור האסיפה הכללית ביום 24 באפריל 2018.

בימים 27 בנובמבר 2017 ו-5 בדצמבר 2017, אישרו ועדת משאבי אנוש ותגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, וביום 10 בינואר 2018, אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה, הענקה, ללא תמורה, של 22,080 מניות חסומות לכל אחד מהדירקטורים בחברה (למעט יו"ר הדירקטוריון, מר יוחנן לוקר, ולמעט ה"ה ג'פרי מרסי ויעקב דיאור אשר כהונתם הסתיימה בחודש פברואר 2018), בהתאם למדיניות התגמול של החברה. ד"ר מרים הרן, אשר כהונתה תסתיים בחודש אוגוסט 2018 קיבלה 14,793 מניות חסומות, המשקפות את זכאותה בגין חלקה היחסי של שנת 2018 בה היא מכהנת. ה"ה אביעד קאופמן, אבישר פז ושגיא קאבלה, שהינם נושאי משרה בבעלת השליטה בחברה, החברה לישראל, ויתרו על זכאותם לגמול הוני כאמור, ולפיכך לא הוקצו להם מניות ולא הוסבה הקצאת הגמול ההוני, או ההטבה הכלכלית בגינה, לחברה לישראל.

הסכם הפקדה עם בעל השליטה

לפרטים אודות הסכם הפקדה עם החברה לישראל, ראה ביאור 26 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה.

קשרים עם חברות אחרות

לפרטים אודות התקשרות של חברה בת ממגזר פתרונות מיוחדים בהסכם ארוך טווח לרכישת חומצה זרחתית באיכות מזון עם Potash Corp., אשר עד לחודש ינואר 2018 הייתה בעלת עניין בחברה, ראה ביאור 26 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה.

בשנת 2013 אישר דירקטוריון כיל לחברות בנות מסוימות בישראל להתקשר בהסכם לרכישת חשמל מחברת OPC רותם (חברה קשורה לבעל השליטה בחברה).

בחודש דצמבר 2017 התקשרו כל אחת מבין החברה, בתי זיקוק לנפט בע"מ, חברה ציבורית שאחת מבעלות השליטה בה היא החברה לישראל בע"מ, אשר בעלי השליטה בה קשורים לקנון החזקות בע"מ ("קנון"), ואופי.סי אנרגיה בע"מ, חברה ציבורית, אשר כפי שנמסר לחברה, רואה בקנון כבעלת השליטה בה לצרכי חוק ניירות ערך הישראלי, בהסכם לרכישת גז עם אנרג'יאן ישראל לימיטד (להלן: "אנרג'יאן"), אשר במסגרתו תספק אנרג'יאן לחברה גז טבעי בכמות של עד 13 מיליארד מ"ק (13 BCM), בשווי של כ-1.9 מיליארד דולר, לאורך תקופה של 15 שנה. ההסכם נבחן ואושר ביום 3 בדצמבר 2017 על ידי ועדה בלתי תלויה שהורכבה מדירקטורים חיצוניים ועצמאיים של החברה ולאחר מכן על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, בימים 4 ו-5 בדצמבר 2017, בהתאמה. נוכח ספקות שהתעוררו בדבר פרשנות ויישום מנגנון הגמול היחסי המשולם לדירקטורים חיצוניים בחברה מכוח תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), תש"ס-2000, אשר היה עשוי להשפיע, בין היתר, על תוקף ההחלטה בדבר ההתקשרות בהסכם הגז, נדחה מועד אישור האסיפה הכללית המקורי שהיה קבוע ליום 10 בינואר 2018. בהתאם, ועדת הביקורת, בהשתתפות הגב' רות רלבג, מר ליאור רייטבלט ומר ג'פרי מרסי בלבד ודירקטוריון החברה אישרו מחדש את ההסכם ביום 17 בינואר 2018. ההסכם אושר על ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה ביום 22 בפברואר 2018. לפרטים נוספים אודות הסכם הגז ראה "סעיף 5 - סקירה ותחזית תפעולית ופיננסית-א. תוצאות תפעוליות- גורמים מרכזיים המשפיעים על תוצאות הפעילות והמצב הכספי של כיל".

הטבלה להלן מפרטת מידע בדבר עסקאות עם צדדים קשורים של החברה בתקופות הנקובות.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
32	35	6	מכירות
127	113	97	עלות המכירות
9	7	8	הוצאות מכירה, שינוע ושיווק
22	-	(9)	הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
2	1	1	דמי ניהול לחברה האם

הטבלה להלן מפרטת מידע בדבר יתרות עם צדדים קשורים של החברה.

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
8	38	נכסים שוטפים אחרים
20	191	התחייבויות שוטפות אחרות

החברה מכריזה על דיבידנד דולרי שמשולם בש"ח, בהתאם לשער החליפין במועד הקובע. החברה מבצעת עסקת הגנה לגידור החשיפה לשינויים בשער החליפין של הדולר ביחס לשקל. הדיבידנד המשולם לבעלת השליטה בחברה, החברה לישראל, נעשה בחלקו לפי שער החליפין במועד הקובע וחלקו לפי שער החליפין במועד החלוקה. בנוסף, הדיבידנד המשולם לבעל עניין בחברה נעשה בהתאם לשער החליפין במועד החלוקה.

למידע נוסף אודות עסקאות החברה עם צדדים קשורים ראה ביאור 26 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה.

תכנית אופציות

לתיאור תכנית כתבי האופציה, ראה "סעיף 6 - דירקטורים, הנהלה בכירה ועובדים- ה. החזקה במניות".

ג. אינטרס של מומחים ויועצים (interests of experts and counsel)

לא רלוונטי.

סעיף 8. מידע פיננסי

א. דוחות מאוחדים ומידע פיננסי אחר

העלויות התפעוליות הקבועות לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015 הסתכמו לסך של כ-2,265 מיליוני דולר, 2,304 מיליוני דולר ו-2,335 מיליוני דולר, בהתאמה. העלויות התפעוליות המשתנות לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2017, 2016 ו-2015 הסתכמו לסך של כ-2,524 מיליוני דולר, 3,062 מיליוני דולר ו-2,305 מיליוני דולר בהתאמה.

ראה גם "סעיף 18 - דוחות כספיים".

חוק הריכוזיות

ביום 11 בדצמבר 2013 פורסם חוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013 ("חוק הריכוזיות"), הכולל, בין היתר, הוראות המחייבות רגולטורים שבסמכותם להקצות זכויות בתחומים שהוגדרו כתשתית חיונית בישראל להתחשב בשיקולים לעידוד התחרות הענפית ולצמצום הריכוזיות הכלל משקית בטרם יוקצו זכויות בנכסים ציבוריים לגופים פרטיים שיוגדרו כגורמי ריכוזיים. חוק הריכוזיות מונה רשימה של "זכויות", ובכללן הרשאה, רישיון, זיכיון או היתר וחווה וכן רשימה של נושאים המוגדרים כתשתית חיונית, ובכללם תחומים בהם פועלת החברה כגון חציבה, כרייה, מים וכדומה. רשימת הגורמים הריכוזיים פורסמה בהתאם לקריטריונים שנקבעו בחוק הריכוזיות וکیل והחברות הבנות העיקריות שלה בישראל נכללות ברשימה, כאמור. להערכת החברה, להכללת החברה וחברות הבנות העיקריות שלה בישראל ברשימת הגורמים הריכוזיים, לא צפויה להיות השפעה מהותית לרעה על פעילות החברה ותוצאותיה הכספיות. יחד עם זאת, נוכח השינויים התכופים בסביבת הרגולציה בישראל וחוסר הוודאות הקיים באשר לאופן הענקת זכויות במשאבי טבע באופן שונה מזה הקבוע בהוראות הדין הקיימות, בין היתר ביחס לאופן הענקת הזיכיון לכריית מינרלים מים המלח בשנת 2030 וכן ביחס להענקת רשיונות כריית פוספטים לפי פקודת המכרות, יתכן כי הערכתה של החברה לא תתממש.

פיקוח על המחירים

מחיר החומצה הזרחתית החקלאית ללקוחות בישראל מפקח על פי חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, תשנ"ו-1996. כיל פוספט מוכרת מוצר זה בישראל בהיקף שאינו משמעותי לכל.

בארה"ב ובברזיל ייבוא של מגנזיום וסגסוגות מגנזיום מסין כפוף לתשלום מיסי היצף המגנים על התוצרת המקומית במדינות אלו, המהוות את השווקים המרכזיים בהם כיל מגנזיום מוכרת את מוצריה.

כיל וחלק מחברות-הבת שלה הוכרו כמונופולין בישראל במוצרים הבאים: אשלג, חומצה זרחתית, חומצה גופרתית, אמוניה, דשנים כימיים, פוספטים, ברום ותרבות ברום. משכך, כפופות החברות למגבלות הקבועות בפרק ד לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, ובראשן האיסור לנצל לרעה את מעמדם כמונופולין. בשנים 2017 ו-2016 כ-3% וכ-4%, בהתאמה, ממחזור כיל נבע ממכירות בישראל, ולפיכך להערכת כיל, אין להכרזה האמורה השפעה מהותית על כיל. כיל מקיימת גם תוכנית אכיפה פנימית בתחום הגבלים העסקיים.

מס הכנסה

1. בחודש יוני 2017, קיבלה החברה שומה מרשות המסים בישראל, לפיה, נדרשת החברה לתשלום מס נוסף, בגין שנות המס 2012-2014, בסך של 50 מיליון דולר. החברה חולקת על השומה ובחודש ספטמבר 2017, הגישה ערעור לרשות המסים בישראל. נכון למועד הדיווח, בהתאם להערכת החברה, לחברה הפרשה מספקת בספרים, בסכום לא מהותי.
2. בחודש ינואר 2018, קיבל בית המשפט לערעורים לענייני מס בבג"ץ ערעור שהגישה חברה בת של כיל בעניין התרת ניכוי הוצאות מסוימות בתקופות קודמות. כתוצאה מכך, במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2017, ביטלה החברה הפרשה בגובה של 28 מיליון דולר, 25 מיליון דולר כנגד הכנסות מס ו-3 מיליון דולר כנגד הכנסות מימון בדוח רווח והפסד.

אי וודאות בעמדות מס

מדידתן של ההפרשות למסים נכון ליום 31 בדצמבר 2017 דורשות הפעלת שיקול דעת באשר לעמדות מס מסוימות, העשויות להוביל לדרישה לתשלומי מס נוספים מצד רשויות המס בתקופות עתידיות. הפרשה תירשם רק במקרים בהם מעריכה החברה כי הסיכויים שעמדותיה יתקבלו נמוכים מהסיכויים כי יידחו. בהתאם להערכת החברה סך חשיפת המס הפוטנציאלי, אשר בגינה לא נרשמה הפרשה מסתכמת בכ-150 מיליון דולר. בנוסף, ייתכן שרשויות המס יציגו דרישות נוספות בגין עמדות מס שאינן ידועות לחברה בשלב זה. להלן עמדות המס העיקריות של החברה אשר החשיפות בגינן מרכיבות את הסכום המוערך כאמור לעיל:

1. הפרשות המסים לשנים 2015-2017 בחברות-בת מסוימות בישראל חושבו תוך לקיחה בחשבון של ניכוי הוצאות מסוימות, כגון: הפרשה לפינוי פסולת, הפסדים הנובעים משערי חליפין והוצאות ריבית. בהתבסס על ניסיון החברה, רשות המסים עשויה להתנגד לעמדתה של החברה באשר לאפשרות לנכות את ההוצאות האמורות, כולן או חלקן.

2. כפי שמתואר לעיל, חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע הינו חוק חדש אשר נכנס לתוקף וחל על מינרלים ברום, פוספט ומגנזיום בשנת 2016 ועל מינרל האשלג בשנת 2017. נכון למועד הדיווח, טרם נחקקו תקנות מכוח החוק, לא פורסמו חוזרים מטעם רשות המסים ולא התקבלה פסיקה בנושא. אופן יישומו של החוק, ובכלל זה עריכת דוח כספי ביחס לכל משאב, דורש פרשנויות והנחות במספר נושאים מהותיים אשר מצריכים הפעלת שיקול דעת מצד הנהלת החברה.

בהתבסס על הפרשנות לחוק, עמדת החברה היא כי יתרת הרכוש הקבוע בדוחות הכספיים של המשאב, עליו ניתן ניכוי נוסף בשיעור של 14% תשואה, תוצג בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים על בסיס שערור לפי שווי הוגן ביום כניסת החוק לתוקף. הצגת הרכוש הקבוע, לעניין זה, לפי ערכים נומינליים, הייתה מביאה לגידול בהוצאות המס. להערכת החברה, הסיכוי כי עמדתה תתקבל עולה על הסיכוי כי תידחה. רשות המסים עשויה לדרוש מהחברה תשלומים נוספים בתקופות עתידיות, ואף בסכומים מהותיים מאוד, כתוצאה מפרשנויות שונות באשר לאופן יישומו של החוק בנושאים שונים ובכללם אופן מדידת הרכוש הקבוע. נכון למועד הדיווח, להערכת החברה, ההפרשה בדוחות הכספיים משקפת את האומדן הטוב ביותר לסך תשלום המס שבו חבה החברה בגין יישומו של החוק.

3. המפעלים התעשייתיים שבבעלותן של חלק מהחברות הישראליות בקבוצה חולקות במשותף קו ייצור או עומדות בקריטריונים רלוונטיים אחרים, ועל כן מגישות, דוח מס מאוחד בהתאם להוראות חוק עידוד התעשייה. לדעת החברה, ניתן לדווח על חברת מגנזיום ים המלח (מג"ה), לפי התנאים הקבועים בחוק, במסגרת הגשת דוח המס

המאוחד, ולפיכך ההפסדים השוטפים של מג"ה לצורכי מס מנוצלים כנגד ההכנסה החייבת של החברות האחרות בדוח המס המאוחד. יצוין כי במסגרת הסכם השומות האחרון, רשות המסים קיבלה את עמדתה של החברה.

4. בחדש ינואר 2018 קיבל בית המשפט לערעורים בבג"ץ ערעור שהגישה חברה-בת בעניין התרת ניכוי הוצאות מסוימות בתקופות עבר. כתוצאה מכך, במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2017, ביטלה החברה הפרשה בסך של 28 מיליון דולר. רשויות המס בבג"ץ רשאיות לערער על החלטה זו ולמיטב ידיעתה של החברה הן אף הגישו ערעורים במקרים דומים (לא כנגד החברה). יצוין שנכון למועד הדיווח, רשויות המס בבג"ץ לא הגישו ערעור בעניינה של החברה (ראה באור 18ד לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה).

5. ביוני 2017 קיבלה החברה שומה מרשות המסים בישראל, לפיה נדרשת החברה לתשלום מס נוסף, מעבר למס ששולם בגין שנות המס 2012-2014, בסך של 50 מיליון דולר. החברה חולקת על השומה והגישה ערעור לרשויות המסים בישראל (ראה באור 18ד לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה). בנוסף, קיימת מחלוקת עם רשות המסים בישראל באשר לשומת מס בגין השנים 2010-2015 בנוגע לאחת מחברות ייצור מוצרי ההמשך בישראל, אשר רשות המסים העלתה מספר סוגיות ביחס להתרת ניכוי של הוצאות מסוימות וכן ביחס לעמידה בקריטריונים הקבועים בחוק העידוד.

בקשות לאישור תביעות נגזרות

1. בימים 10 ביולי ו-19 ביולי 2016, הוגשו שתי בקשות למחלקה הכלכלית של בית המשפט המחוזי בתל אביב לאישור תביעות נגזרות, על ידי שני בעלי מניות שונים, בעניין המענקים השנתיים ששולמו ביחס לשנים 2014-2015 לחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה בחברה, לרבות מנכ"ל החברה ויו"ר הדירקטוריון באותה העת, החורגים על-פי הנטען, ממדיניות התגמול של החברה ושאנם לטובת החברה.

הבקשה הראשונה, על סך מוערך של 18 מיליון ש"ח (כ-5 מיליון דולר), הוגשה כנגד חמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה של החברה ולחילופין כנגד חברי ועדת התגמול אשר אישרו את הענקת המענקים האמורים. החברה נדרשה לתבוע מחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה השבה של המענקים ששולמו להם, ובמידה ולא ייעתרו לבקשה זו, להגיש תביעה כנגד חברי ועדת התגמול.

הבקשה השנייה, על סך מוערך של 21 מיליון ש"ח (כ-6 מיליון דולר), הוגשה כנגד החברה, חמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה וכנגד חברי הדירקטוריון אשר אישרו את הענקת המענקים האמורים. בית המשפט התבקש להורות לחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה וליתר נושאי המשרה בחברה, להשיב לחברה את המענקים ששולמו להם. לחילופין, התבקש בית המשפט לחייב את הדירקטורים לפצות את החברה בגין נזקים שנגרמו לה בעקבות ההחלטות שאישרו את המענקים.

ביום 6 בדצמבר 2016, הורה בית המשפט על מחיקתה של הבקשה הראשונה ועל המשך בירורה של הבקשה השנייה (להלן: "בקשת האישור").

ביום 15 בדצמבר 2016, החליט דירקטוריון החברה על הקמת ועדה חיצונית מיוחדת ובלתי תלויה, שחבריה הם כבוד השופט בדימ' פרופ' עודד מודריק, פרופ' שרון חנס ור"ח פרופ' חיים אסייג, לבחינת מלוא ההיבטים העולים מבקשת האישור ולגיבוש מסקנות והמלצות לדירקטוריון החברה, לרבות בנוגע לאפשרות של הגשת תביעה על ידי החברה על בסיס הטענות המועלות בבקשת האישור (להלן: "הועדה החיצונית").

ביום 29 בדצמבר 2016, ולאור החלטת דירקטוריון החברה, הגישו החברה והדירקטורים הנתבעים בבקשת האישור (חברי הדירקטוריון בעבר ו/או בהווה), הודעה ובקשה בקשר עם הקמת הועדה החיצונית, במסגרתה התבקש בית המשפט להורות על התלייתם ו/או על עיכובם

הזמני של ההליכים בבקשת האישור, זאת, בין היתר, על מנת לאפשר לוועדה לבחון את מלוא ההיבטים העולים מבקשת האישור ולגבש את המלצותיה לדירקטוריון החברה.

ביום 15 בינואר 2017, הגיש המבקש בבקשת האישור את תגובתו לבקשה בעניין הוועדה, במסגרתה התנגד לקבלת הבקשה, וביום 25 בינואר 2017, הגישו החברה והדירקטורים הנתבעים בבקשת האישור את תשובתם לתגובה לבקשה בעניין הוועדה.

ביום 23 במרס 2017, התקיים דיון מקדמי, במסגרתו התנגד ב"כ המבקש לכך שדוח הוועדה המיוחדת יוגש לבית המשפט. בית המשפט דחה את ההתנגדות, וקבע, בין היתר, שכאשר הוועדה תסיים את מלאכתה, תוגש לבית המשפט כל בקשה לפי שיקול דעת המשיבים, בהתייחס למסקנותיה. ביום 29 במרס 2017, הגיש המבקש לבית המשפט העליון בקשת ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי, במסגרתה ביקש כי בית המשפט העליון יבטל את החלטת בית המשפט המחוזי ויורה על דחיית הבקשה בעניין הוועדה. ביום 8 במאי 2017, דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור מבלי שהתבקשה תגובת המשיבים בהליך.

ביום 18 באפריל 2017, נמסר דוח הוועדה המיוחדת, במסגרתו המליצה הוועדה לחברה להתנגד לבקשת האישור.

בישיבתו מיום 26 באפריל 2017, אימץ דירקטוריון החברה את המלצותיה של הוועדה המיוחדת במלואן, והנחה את באי-כח החברה להגיש התנגדות לבקשת האישור.

ביום 6 ביוני 2017, הוגשה תגובת החברה לבקשת האישור, במסגרתה התבקש בית המשפט לאשר את הגשת דוח הוועדה המיוחדת.

ביום 25 בדצמבר 2017, התקיים דיון בבקשת המשיבים להגיש את דוח הוועדה המיוחדת וביום 15 בינואר 2018, דחה בית המשפט את בקשת החברה להגיש את דוח הוועדה המיוחדת.

לפיכך, ביום 30 בינואר 2018, הגישה החברה בקשת רשות ערעור על ההחלטה מיום 15 בינואר 2018, במסגרתה ביקשה שבית המשפט העליון יבטל את ההחלטה ויורה כי החברה רשאית להגיש את דוח הוועדה המיוחדת.

ביום 14 בפברואר 2018, הגישו גם יתר המשיבים בבקשת האישור, בקשות ערעור על ההחלטה מיום 15 בינואר 2018 לבית המשפט העליון; בד בבד עם הגשת בקשות רשות הערעור כאמור התבקש איחוד הדיון בהן ביחד עם הבקשה שהוגשה ע"י החברה.

בית המשפט העליון קבע כי כל הבקשות מצריכות תגובה והורה שהתגובה תוגש עד ליום 11 במרס 2018.

בנוסף, ובהתאם להחלטת בית המשפט, על המבקש להגיש את תשובתו לתגובות הצדדים לבקשת האישור עד ליום 21 במרס 2018.

לנוכח השלב המקדמי בו מצויים ההליכים, עוד טרם הגשת תגובה לבקשה לאישור התובענה כנגזרת, לא ניתן להעריך את סיכויי וסיכוני. יחד עם זאת, על פי רוב, אין בבקשה לאישור תובענה כנגזרת גם אם תאושר, חשיפה כלשהי לחברה (אלא להפך - קבלתה תוביל להעשרת קופתה של החברה).

2. ביום 8 בדצמבר 2016, הומצאה לחברה בקשה לגילוי ועיון במידע ובמסמכים על פי סעיף 198א לחוק החברות בישראל. הבקשה הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, על ידי בעל מניות של החברה, וזאת כהליך מקדים להגשת בקשה לאישור תביעה נגזרת בקשר עם אופן ניהול וסיום פרויקט ההרמוניזציה (פרויקט המחשוב הגלובלי, ERP), שלטענתו, לכאורה, הובילו למחיקה בספרים של סכום ההשקעה בפרויקט. ביום 17 בינואר 2018 דחה בית המשפט את הבקשה והשית על המבקש את תשלום הוצאות הבקשה של המשיבה ואת שכר טרחת עורכי דינה. למיטב ידיעת החברה, ביום 15 בפברואר 2018, הוגשה לבית המשפט העליון בקשה לרשות ערעור ביחס להחלטת בית המשפט המחוזי לדחות את הבקשה. הבקשה לרשות ערעור

טרם הומצאה לחברה. לאחר שהבקשה לרשות ערעור תומצא לחברה, החברה תבחן את הבקשה ותגיש את תשובתה לבית המשפט, ככל שתידרש.

3. ביום 18 בינואר 2018, הומצאה לחברה בקשה של בעל מניות לאישור תביעה כתביעה נגזרת כנגד שלושה נושאי משרה, בעבר ובהווה. עניינה של הבקשה בפסק דין שניתן בחודש ספטמבר 2017 ("פסק הדין") בתביעה שהוגשה בשנת 2008 על ידי מע"צ - החברה הלאומית לדרכים בישראל בע"מ ("מע"צ") כנגד מ"ה בגין נזקים שנגרמו בסוף שנות התשעים וראשית שנות האלפיים לגשרים מסוימים בישראל לפי הנטען, כתוצאה מזליגת אשלג ממשאיות של מ"ה שהיו בדרכן לנמל אילת. על פסק דין זה הגישה מ"ה בחודש אוקטובר 2017, ערעור לבית המשפט העליון ומע"צ הגישה ערעור שכנגד.

במסגרת הבקשה, התבקש בית המשפט לקבוע: (1) כי נושאי המשרה הפרו את חובותיהם לפי דין כלפי החברה וכי עליהם לפצות את החברה בסכום של כ-20 מיליון ₪ המהווה את הסכום הפיצוי בו חויבה מ"ה בפסק הדין, כאמור; (2) כי החברה זכאית לפיצוי כספי נוסף בגובה מלוא הנזק וההוצאות שיגרמו לה כתוצאה מתביעה נוספת שמע"צ תגיש בגין נזקים לגשרים נוספים, אם וככל שתוגש תביעה נוספת.

4. ביום 10 בינואר 2018 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו, בקשה לאישור תביעה נגזרת על ידי בעל מניות בבתי זקוק לנפט בע"מ ("בז"ן"), כנגד דירקטורים שכיהנו בבז"ן בעבר, דירקטורים המכהנים בה כיום, או.פי.סי אנרגיה, או.פי.סי רותם בע"מ ואו.פי.סי חדרה בע"מ, החברה (ביחד להלן: "החברות הנוספות"), וכן כנגד החברה לישראל בע"מ, מר עידן עופר ומר אהוד אנג'ל ("הבקשה").

עניינה של הבקשה הוא בעסקאות לרכישת גז של חברות הקבוצה לרבות ההיבטים הבין חברתיים שלהן הכוללות עסקה של בז"ן משנת 2012 לרכישת גז טבעי ממאגר תמר ("עסקת תמר"), וכן עסקה לרכישת גז טבעי מחברת אנרג'יאן ישראל בע"מ ("עסקת אנרג'יאן"). התקשרותה של החברה בעסקת אנרג'יאן אושרה באסיפת בעלי המניות של החברה ביום 22 בפברואר 2018.

במסגרת הבקשה טוענת המבקשת כי:

עסקת אנרג'יאן:

בתמצית, לטענת התובעת, מעבר לעסקה מול אנרג'יאן נדרשת עסקה בין החברות לבין עצמן בנוגע לאופן חלוקת ההטבות הכלכליות שהושגו במשא ומתן המשותף (להלן: "עסקה בין חברתית"). לטענת התובעת היעדרה של עסקה בין חברתית מקפחת את בז"ן ובז"ן אינה זוכה לחלקה בהטבות הכלכליות נוכח כוח הקנייה הגדול שלה ותרומתה למו"מ מול אנרג'יאן.

בין היתר, לטענת המבקשת אישור העסקה על ידי האסיפה הכללית של בז"ן לוקה ב"הסתרת פרטים מהותיים מהאסיפה הכללית ותשתית עובדתית וכלכלית לקויה, השוללת את תוקפו של האישור, גם לו יינתן:

א. התשתית העובדתית והכלכלית שהוצגה לאסיפה נוגעת בעיקרה לעסקה עם צד ג' ולא לעסקה הבין חברתית, שהיא הסיבה בעטיה נדרש מלכתחילה אישור האסיפה הכללית.

ב. לא התקיים הליך בין חברתי (או כל הליך ראוי אחר לחלוקת ההטבה הבין חברתית);

ג. לא ניתן כל גילוי לאסיפה הכללית לעניין היקף ההטבה המצרפי שהושג במשותף;

ד. לא ניתן כל גילוי לאסיפה הכללית מה היה מחירו הכלכלי של ההסכם אותו יכולה הייתה בז"ן להשיג בכוחות עצמה, נוכח כוח הקניה העצמאי שלה;

ה. לא ניתן כל גילוי לאסיפה הכללית להטבה לה זוכה כל חברה בנפרד, בשים לב לכוח הקנייה, והתרומה שהשיאה כל חברה למו"מ המשותף."

עיקרי הסעדים להם עותרת התובעת בבקשה ביחס לעסקת אנרג'יאן, הינם:

- א. בין אם תאושר העסקה באסיפה הכללית של בז"ן ובין אם לאו, להצהיר כי העסקה האמורה לא זכתה לאישורים הנדרשים בהתאם להוראות הדין.
- ב. להצהיר כי אין לאישור האסיפה הכללית, ככל שיינתן, תוקף מחייב ביחס לאישור העסקה הנדונה.
- ג. להצהיר כי לא קיום הליך בין חברתי כדון, לעניין אופן חלוקת הטבה המצרפית שהושגה במשא ומתן המשותף עם צד ג', וכי אופן חלוקת ההטבה לא הובא לאישור משולש, לרבות אישור האסיפה של בז"ן כנדרש.
- ד. להורות על קיום הליך בין חברתי, לרבות באופן שיבטיח את חלוקת ההטבות בין החברות בהתאם לכוח המיקוח הנפרד להן, ולבטל לחלוטין את ההסכמה הבין חברתית במפורש או במשתמע ביחס לעסקאות הנדונות מול אנרג'יאן אשר באה לידי ביטוי בקביעת המחירים של כל חברה מול צד ג' (מחירים אחידים בהתאם לחוות דעת פרלמן – קביעה שאף היא שנויה במחלוקת לעמדת המבקשת).
- ה. ככל שעד לבירור התובענה תאושר העסקה ותתבצע, להורות לאו.פי.סי אנרגיה ולחברה לפצות את בז"ן או להשיב לה את סכומי ההטבות להן זכו לעמדת המבקשת על חשבונה של בז"ן; להורות כי לסכומי הנזק ו/או ההשבה שיקבעו יתווסף למקדם באחוזים בשיעור שלא יפחת מ-50% או לחלופין את סך הרווח שהפיקו בעלי השליטה בבז"ן מהעסקאות האמורות, לפי הגבוה מבין השניים.
- ו. לחלופין, ככל שקיימת מחלוקת כלכלית ו/או מתחם סביר לעניין אופן חלוקת ההטבה בין החברות לבין עצמן, תזכה בז"ן להטבה ברף הגבוה ביותר, ביחס לחברות האחרות ו/או לתשלום בגין הגז המסופק בעסקה זו, בשיעור הנמוך ביותר, במסגרת המתחם האמור.

עסקת תמר:

- ביחס לעסקת תמר, טוענת המבקשת, כי התקשרות בעסקת תמר לא אושרה על ידי בז"ן כנדרש וטענות נוספות ביחס לעסקה זו, לרבות בשאלת היותה לטובת בז"ן ובתנאי שוק;
- ביחס לעסקת תמר, התבקשו סעדים הצהרתיים וסעדים של פיצוי בז"ן ו/או השבת סכומי ההטבות להם זכו לכאורה החברה והצדדים הנוספים לעסקה, על חשבון בז"ן, בתוספת מקדם שנתבע.
- לעמדת החברה, הגילוי שניתן בדוח זימון האסיפה (Proxy statement) עומד בהוראות הדין לעניין הגילוי הנדרש, ומספק את כל המידע הנדרש על פי דין על מנת לאפשר לבעלי המניות לקבל החלטת הצבעה.
- החברה לומדת את הבקשה ובוחנת את צעדיה המשפטיים.

לפרטים אודות תביעות והליכים משפטיים מהותיים התלויים ועומדים כנגד החברה, ראה באור 21 לדוחות הכספיים המבוקרים המאוחדים של החברה.

מדיניות חלוקת דיבידנד

בחדש מאי 2016, עדכן דירקטוריון החברה את מדיניות חלוקת הדיבידנד של החברה לשנים 2016 ו-2017, באופן ששיעור חלוקת הדיבידנד של החברה יהווה עד 50% מהרווח השנתי הנקי המתואם, בהשוואה למדיניות הקודמת של חלוקת דיבידנד עד 70% מהרווח הנקי. עדכון זה בוצע כאמצעי נוסף לחיזוק מצבה הפיננסי של החברה ולאור התנודתיות המתמשכת וחוסר הוודאות בשוק הסחורות החקלאיות, ונועד להגדיל את הוודאות של בעלי מניות החברה בנוגע לחלוקת הדיבידנד תוך שמירה על איתנותה הפיננסית של כיל. ביום 6 במרס 2018, דן דירקטוריון החברה מחדש במדיניות חלוקת הדיבידנד, והחליט שבשנים 2018 ו-2019 שיעור חלוקת הדיבידנד של החברה ימשיך להיות עד 50% מהרווח השנתי הנקי המתואם. דירקטוריון החברה ישוב ויבחן את המדיניות בתום התקופה כאמור. בנוסף, דיבידנדים ישולמו ככל שיוכרוזו על ידי הדירקטוריון ויכול שיופסקו בכל עת. שינויים אלה יכול שייכללו הפחתה של הסכום או של דיבידנד המטרה או שינוי נוסחת החישוב.

כל החלטה בדבר חלוקת דיבידנד מתקבלת על ידי הדירקטוריון, אשר מביא בחשבון מגוון גורמים, לרבות הרווחים, תכניות ההשקעה של החברה, מצבנו הפיננסי וגורמים נוספים, כפי שימצא לנכון. חלוקת הדיבידנד אינה מובטחת והדירקטוריון עשוי להחליט, בהתאם לשיקול דעתו הבלעדי, בכל עת ומכל סיבה שהיא, לא לחלק דיבידנד, להפחית את שיעורו, לחלק דיבידנד מיוחד, לשנות את מדיניות תשלום הדיבידנדים או לאמץ תכנית לרכישה עצמית של מניות.

סכום הרווחים הראויים לחלוקה ליום 31 בדצמבר 2017 עמד על 2,361 מיליון דולר. תנאיהם של חלק מן החבויות הקיימות של החברה מחייבים את החברה לשמור על רמה מינימאלית של הון עצמי, מה שעשוי להגביל את יכולתה של החברה לשלם דיבידנדים בעתיד. למידע נוסף לגבי אמות מידה פיננסיות בהסכמי ההלוואה של החברה והשפעתן על יכולתה לשלם דיבידנדים, ראה ביאור 16 לדוחות הכספיים המבוקרים המאוחדים של החברה. כמו כן, חלוקת דיבידנדים מוגבלת על פי הדין הישראלי, המתיר חלוקת דיבידנדים רק מתוך רווחים הניתנים לחלוקה ורק בהיעדר חשש סביר שחלוקה כאמור תימנע מהחברה לעמוד בהתחייבויות הקיימות והעתידיות שלה לכשיגיע מועד פירעון. ככלל, דיבידנדים ששולמו על ידי חברה ישראלית כפופים לניכוי מס במקור בישראל. לדיון בנושא שיקולי מס מסוימים המשפיעים על תשלום דיבידנדים, ראה "סעיף 10 - מידע נוסף - ה.מיסוי".

ב. שינויים מהותיים

למיטב ידיעת החברה, לא חלו שינויים משמעותיים מאז תאריך הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

סעיף 9. הנפקה ורישום

א. הנפקה ופרטי רישום

הבורסה של ניו יורק

הטבלה להלן מציגה את הטווח השנתי, הרבעוני והחודשי של מחיר הנעילה הגבוה ומחיר הנעילה הנמוך של מניות החברה, כפי שאלה פורסמו בבורסה של ניו יורק.

מחיר בדולר למניה רגילה		
גבוה	נמוך	
		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר:
5.02	3.52	2016
4.95	3.85	2017
		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016:
4.27	3.52	רבעון רביעי
		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017:
4.85	4.04	רבעון ראשון
4.75	4.02	רבעון שני
4.95	4.23	רבעון שלישי
4.51	3.85	רבעון רביעי
		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018:
4.50	3.85	רבעון ראשון (עד ה- 5 במרס)
		לחודש שהסתיים ביום:
4.61	4.23	30 בספטמבר, 2017
4.51	4.14	31 באוקטובר, 2017
4.27	3.85	30 בנובמבר, 2017
4.24	3.93	31 בדצמבר, 2017
4.50	4.03	31 בינואר, 2018
4.46	3.85	28 בפברואר, 2018
4.43	4.16	31 במרס, 2018 (עד ה- 5 במרס)

ביום 5 במרס 2018, מחיר הנעילה המדווח האחרון של מניות החברה בבורסה של ניו יורק היה 4.41 דולר.

הבורסה של תל אביב

הטבלה להלן מציגה את הטווח השנתי, הרבעוני והחודשי של המחיר הגבוה והמחיר הנמוך של מניות החברה, כפי שאלה פורסמו בבורסה של תל אביב, בשקל ובדולר. מחירי המניות במונחים של דולר מחושבים על פי השער היציג של הדולר שפורסם על ידי בנק ישראל, בגין המועד הרלוונטי לכל מחיר.

מחיר בדולר למניה רגילה		מחיר בש"ח למניה רגילה		
נמוך	גבוה	נמוך	גבוה	
				לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר:
6.74	13.87	24.48	51.75	2013
6.36	9.21	25.01	31.97	2014
3.98	7.68	15.55	29.80	2015
3.51	5.01	13.36	18.87	2016
3.80	4.88	13.35	18.25	2017
				לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016:
3.68	4.50	14.51	17.55	רבעון ראשון
3.77	5.01	14.70	18.87	רבעון שני
3.70	4.32	14.40	16.33	רבעון שלישי
3.51	4.32	13.36	16.51	רבעון רביעי
				לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017:
4.11	4.82	15.33	18.25	רבעון ראשון
4.01	4.77	14.75	16.63	רבעון שני
4.06	4.88	14.22	17.58	רבעון שלישי
3.80	4.47	13.35	15.68	רבעון רביעי
				לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018:
3.89	4.67	13.57	15.94	רבעון ראשון (עד ה-5 במרס)
				לחודש שהסתיים ביום
4.06	4.54	14.22	15.95	30 בספטמבר, 2017
4.12	4.47	14.47	15.68	31 באוקטובר, 2017
3.80	4.28	13.35	15.05	30 בנובמבר, 2017
3.93	4.17	13.75	14.70	31 בדצמבר, 2017
4.00	4.67	13.83	15.94	31 בינואר, 2018
3.89	4.47	13.57	15.60	28 בפברואר, 2018
4.24	4.39	14.78	15.17	31 במרס, 2018 (עד ה-5 במרס)

ביום 5 במרס 2018, מחיר הנעילה המדווח האחרון של מניות החברה בבורסה של תל אביב היה 15.15 ש"ח למניה או 4.38 דולר למניה, בהתבסס על שער החליפין כפי שדווח על ידי בנק ישראל בתאריך הנ"ל שהוא 3.46 ש"ח לדולר.

ב. תכניות חלוקה

לא רלוונטי.

ג. בורסות

מנייתיה של החברה רשומות למסחר ב- NYSE וב- TASE תחת הסימן "ICL".

ד. מכירה על ידי בעלי מניות

לא רלוונטי.

ה. דילול

לא רלוונטי.

ו. הוצאות הנפקה

לא רלוונטי.

סעיף 10. מידע נוסף

א. הון מניות

נכון ליום 31 בדצמבר 2017, הון המניות הרשום של החברה הורכב מ-1,484,999,999 מניות רגילות, בערך נקוב של 1 ש"ח כ"א, מתוכן 1,302,970,049 מניות רגילות מונפקות ונפרעות (לרבות מניות המוחזקות על-ידי החברה או חברות-הבת), ומניית מדינה מיוחדת אחת, בערך נקוב של 1 ש"ח, מונפקת ונפרעת. כל מנייתיה הנפרעות של החברה הונפקו כדין ונפרעו במלואן. נכון ליום 31 בדצמבר 2017, 24,589,791 מניות רגילות הוחזקו על-ידי החברה או חברות-הבת. מניות שנרכשו על-ידי חברות-הבת לפני פברואר 2000 מקנות הן זכויות כלכליות והן זכויות הצבעה. עם זאת, לפי החוק בישראל, מניות רגילות שהונפקו לחברות-הבת או נרכשו על-ידי חברות-הבת לאחר פברואר 2000 מקנות זכויות כלכליות אך לא זכויות הצבעה. מניות המוחזקות על-ידי החברה אינן מקנות זכויות כלכליות או זכויות הצבעה. לפיכך, מתוך המניות הרגילות המוחזקות על-ידי החברה או חברות-הבת, 24,589,791 מניות אינן מקנות זכויות הצבעה.

נכון ליום 31 בדצמבר 2017, כ- 19.6 מיליון מניות רגילות הותרו להנפקה עם מימושן של אופציות שהוענקו למנהלי ועובדי החברה, במחיר מימוש ממוצע משוקלל של 20.86 ש"ח למניה. למידע נוסף אודות הנפקת אופציות ומניות חסומות למנהלים ועובדים בכירים ומימושן בשנים 2016-2017, וכן אודות הנפקת מניות חסומות לדירקטורים ואישור הנפקת מניות חסומות לדירקטורים ראו ביאור 22 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה וכן "סעיף 6 - דירקטורים, הנהלה בכירה ועובדים-ה. החזקה במניות".

בשנים 2015, 2016 ו-2017 לא היו מימושי אופציות במסגרת תכניות התגמול בחברה.

בספטמבר 2014 השלימה החברה הנפקה לציבור של מניות רגילות של החברה בארה"ב, בעקבותיהן מכרה החברה לישראל כ- 36 מיליון מניות רגילות, ושותפי עסקאות אקדמה מסוימים מכרו כ- 24 מיליון מניות רגילות על מנת לגדר את הפוזיציות שלהם (to hedge their positions) במסגרת הסכמי אקדמה של עד כ- 36 מיליון מניות רגילות בבעלות החברה לישראל. בעקבות השלמת ההנפקה לציבור, מימשו החתמים את האופציה שניתנה להם לרכישת כ- 6 מיליון מניות רגילות נוספות מידי החברה לישראל. החברה לא הנפיקה מניות רגילות כלשהן בקשר להנפקה לציבור או קיבלה כספים כלשהם ממכירתן של מניות רגילות של החברה על-ידי החברה לישראל או השותפים לעסקאות האקדמה. החברה לישראל חדלה להחזיק בזכויות הצבעה ביחס למניות הרגילות הכפופות להסכמי האקדמה, אשר הפכו זמינות לשותפים להסכמים כאמור. עם זאת, החברה לישראל תמשיך להחזיק בזכויות הצבעה ביחס לכל או לחלק מהמניות הרגילות אשר תעמיד לרשות השותפים להסכמי האקדמה ככל שתבחר בתשלום במזומן או בתשלום מנייתי נטו. תשלום לפי הסכמי האקדמה קבוע לביצוע במועדים שונים בין השנים 2016 ו-2019.

ב. תזכיר התאגדות תקנון החברה ומניית מיוחדת

בעלי המניות של החברה אימצו את תקנון החברה בנוסח המצורף כנספח 3.2 להצהרת הרישום של החברה על גבי טופס F-1 (תיק מס' 333-198711) שהוגש לרשות לניירות ערך האמריקנית ביום 12 בספטמבר 2014.

החברה כוללת בדוח שנתי זה את תיאור תקנון החברה על תיקוניו וחדושויו כפי שנכנס לתוקף עם סגירת ההנפקה הראשונה לציבור ב-NYSE, ואשר כלול בהצהרת הרישום F-1 של החברה (תיק מס' 333-198711) שהוגש לרשות לניירות ערך האמריקנית ביום 12 בספטמבר 2014, על תיקוניו. התיאור האמור מציג תמצית של הוראות מסוימות בתקנון החברה כפי שהן עומדות בתוקף בעת הזו.

מדינת ישראל מחזיקה במניה מיוחדת של כיל, שאינה בת העברה, לשם שמירה על האינטרסים החיוניים של המדינה. שינוי ההוראות שבתקנון כיל המתייחסות לזכויות הנלוות למניית המדינה המיוחדת טעון אישור של מדינת ישראל.

להלן עיקרי הזכויות שמקנה מניית המדינה:

מכירה או העברה של נכסים מהותיים של החברה (בישראל) או הקניית כל זכות אחרת בנכסים כאמור, שלא במהלך העסקים הרגיל של החברה, בין בבת אחת או בחלקים, יהיו חסרות תוקף ללא הסכמתו של המחזיק במניית המדינה המיוחדת, אשר יהיה רשאי להתנגד להעברה של נכס מהותי כאמור רק אם היא עשויה לדעתו לפגוע באחד מן ה"אינטרסים החיוניים של המדינה". כן נקבעו הגבלות על פירוק מרצון, מיזוג וארגון מחדש, למעט חריגים שנקבעו בתקנון.

בנוסף, כל רכישה או החזקה של מניות בחברה בשיעור של 14% או יותר מהון המניות המונפק של החברה לא תהיה בת תוקף כלפי החברה אלא אם כן נתקבלה לכך הסכמה של המחזיק במניית המדינה המיוחדת. כמו כן, כל רכישה או החזקה של 25% או יותר מהון המניות המונפק של החברה (לרבות השלמת החזקה ל- 25%) לא תהיה בת תוקף כלפי החברה, אלא אם כן נתקבלה לכך הסכמתו של המחזיק במניית המדינה המיוחדת, והכול גם אם נתקבלה בעבר הסכמה כאמור לגבי שיעור החזקה הנמוך מ-25%.

התקנון קובע נהלים בהם נדרש לעמוד מי שבכוונתו לרכוש מניות בשיעור שדורש את אישורו של בעל מניות המדינה המיוחדת. שעבוד על מניות מטופל כמו רכישת המניות. כתנאי להצבעה בישיבת בעלי מניות, כל בעל עניין בחברה, לרבות בעל עניין המחזיק 5% או יותר מהון המניות המונפק, נדרש לאשר בכתב כי כוח ההצבעה הנובע מהאחזקה במניות לא דורש את אישורו של המחזיק במניית המדינה המיוחדת או שאישור כזה הושג.

בנוסף לאמור לעיל, תידרש הסכמתו של המחזיק במניית המדינה המיוחדת לכל שיעור של החזקה של מניות בהון המניות של החברה המקנה למחזיק בהן את הזכות, היכולת או את האפשרות המעשית, למנות, במשרין או בעקיפין, מספר דירקטורים בחברה המהווים מחצית או יותר ממספר חברי הדירקטורים בחברה, ולא תהיה בת תוקף כלפי החברה כל עוד לא נתקבלה הסכמה כאמור.

למחזיק במניית המדינה המיוחדת זכות לקבלת מידע מהחברה, הכול כקבוע בתקנון. התקנון קובע גם כי המחזיק במניית המדינה המיוחדת יעשה שימוש במידע זה רק לשם הפעלת זכויותיו על פי תקנון החברה לצורך שמירה על האינטרסים החיוניים של המדינה.

עוד קובע התקנון חובת דיווח תקופתית למחזיק במניית המדינה המיוחדת, על כל העסקאות בנכסים שקיבלו את אישור הדירקטוריון בשלושת החודשים שקדמו למועד הדיווח, על שינויים בהחזקות בהון המניות ועל הסכמי הצבעה הידועים לו שנחתמו, אם נחתמו, באותה תקופה בין בעלי המניות בחברה.

להלן "האינטרסים החיוניים של המדינה" כהגדרתם בתקנון לעניין מניית המדינה המיוחדת:

לשמור על אופייה של החברה וחברות הבת מפעלי ים המלח בע"מ, רותם אמפרט נגב בע"מ, חברת ברום ים המלח בע"מ, תרכובות ברום בע"מ ותמי (אימי) מכון למחקר ולפיתוח בע"מ (החברה וחברות הבת הנ"ל יכוננו בפסקה זו להלן "החברות") כחברות ישראליות שמרכז עסקיהן וניהולן ייעשה בישראל. להערכת החברה, תנאי זה מתקיים.

לפקח על השליטה במחצבים ובאוצרות הטבע, לשם פיתוחם וניצולם היעיל, לרבות יישום מרבי בישראל של תוצאות ההשקעות, המחקר והפיתוח.

למנוע רכישה של עמדת השפעה בחברות על ידי גורמים עוינים או גורמים העלולים לפגוע באינטרס חוץ וביטחון של המדינה.

למנוע רכישה של עמדת השפעה בחברות או את ניהולן של החברות כאשר רכישה או ניהול כאמור עשויים ליצור מצב של ניגודי עניינים מהותיים העלולים לפגוע באחד מן האינטרסים החיוניים המפורטים לעיל.

יתרה מכך, על מטה החברה, הניהול והשליטה בכלי להיות ממוקמים בישראל. רוב חברי הדירקטוריון יהיו אזרחי ישראל ותושביה, ישיבות הדירקטוריון יתקיימו, ככלל, בישראל.

פרט לזכויות שנזכרו בתקנון, לא תקנה מניית המדינה המיוחדת למחזיק בה זכויות הצבעה או זכויות הוניהול כלשהן.

מדינת ישראל מחזיקה במניית מדינה מיוחדת גם בחברות בת של כיל כמפורט להלן: מפעלי ים המלח בע"מ, חברת ברום ים המלח בע"מ, רותם אמפרט נגב בע"מ, תרכובות ברום בע"מ, תמי (אימי) חברה למחקר ופיתוח בע"מ וחברת מגנזיום ים המלח בע"מ. הזכויות מכוח מניות אלו, לפי התקנונים של אותן חברות, דומות במהותן לזכויות המפורטות לעיל. ההוראות המלאות בדבר זכויות מניית המדינה המיוחדת מופיעות בתקנון כיל ובתקנוני החברות הנזכרות ופתוחים לעיון הציבור. החברה מדווחת למדינה באופן שוטף לפי האמור בתקנון. עסקות מסוימות של העברת נכסים או מכירתם, שלדעת כיל היו טעונות אישור, קיבלו את אישור המחזיק במניית המדינה המיוחדת.

ג. הסכמים מהותיים

למעט היכן שצוין אחרת בדוח שנתי זה ובנספחים, החברה אינה, בעת הזו, צד להסכם מהותי כלשהו, ולא הייתה צד כאמור בשנתיים האחרונות, למעט הסכמים שנחתמו במהלך העסקים הרגיל. למידע נוסף אודות עסקים בתהליכי מימוש ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי-א. נתונים כספיים נבחרים".

ד. פיקוח על שערי חליפין

נכון לעת הזו, אין בישראל הגבלות פיקוח על תשלום דיבידנדים או חלוקה אחרת בגין מניות החברה או ביחס לתקבולים ממכירת המניות, למעט חובתם של תושבי ישראל בדיווח לבנק ישראל לגבי עסקאות מסוימות. עם זאת, ישנה חקיקה תקפה המאפשרת, בכל עת, הטלת פיקוח על המטבע בדרך של פעולה מנהלית.

ה. מיסוי

שיקולי מס בישראל

א. מיסוי החברות בישראל

1. שיעורי המס

להלן שיעורי המס הרלוונטיים לחברה בשנים 2015-2018 ואילך:

2015 – 26.5%

2016 – 25%

2017 – 24%

2018 ואילך – 23%

ביום 22 בדצמבר 2016, אישרה מליאת הכנסת את חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו- 2018) התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל- 23% בשתי פעימות, הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017, והפעימה השנייה לשיעור של 23%, החל מינואר 2018 ואילך, ואת הפחתת שיעורי המס של "מפעל מועדף" (ראה א.2.ב)) לגבי מפעלים בפריפריה מ-9% ל- 7.5%, כחלק מתיקון החוק לעידוד השקעות הון.

המסים השוטפים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעורי המס המוצגים בטבלה לעיל.

2. הטבות במס בתוקף החוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן - חוק העידוד)

(א) מפעל מוטב

מתקני הייצור של כמה מהחברות המאוחדות בישראל (להלן - החברות) קיבלו מעמד של "מפעל מוטב" על פי חוק העידוד, כנוסחו לאחר תיקון מס' 60 לחוק שפורסם באפריל 2005.

ההטבות מהן נהנות החברות הן בעיקר:

(1) שיעורי מס מופחתים

למסלול הפטור ממס, בחרה החברה את שנת 2005 כשנת בחירה. למסלול "אירלנד", החייב בשיעור מס של 11.5%, בחרה החברה את שנת 2008 כשנת הבחירה. שנת 2012 גם כן נבחרה כשנת בחירה אולם הטבות מס אינן מתקבלות בגין שנת בחירה זאת בשל שחיקת מחזורים ביחס למחזור הממוצע של 3 השנים שקדמו לשנת הבחירה. ההטבות הנובעות מ"מפעל מוטב", במסלול הפטור ממס, הסתיימו בשנת 2014 וההטבות הנובעות ממסלול "אירלנד" הסתיימו בשנת 2017.

חברה בעלת מפעל מוטב המחלקת דיבידנד מההכנסה הפטורה, תהא חייבת בשנת המס, שבה חולק הדיבידנד, במס חברות על סכום הדיבידנד המחולק (לרבות סכום מס החברות החל בשל חלוקתו) בשיעור המס שחל עליה על פי חוק העידוד בשנה שבה הופקה ההכנסה אילולא הייתה פטורה.

ההפרש הזמני, המיוחס לחלוקת דיבידנד מתוך ההכנסה שחל לגביה הפטור ליום 31 בדצמבר 2017, בגינו לא נזקפו מסים נדחים, מסתכם לסך של כ-702 מיליון דולר.

החלק הזכאי להטבות בשיעורי המס, מתוך ההכנסה החייבת במס, מבוסס על היחס שבין המחזור המתואם, המיוחס ל"מפעל מוטב", לכלל המחזור של החברה; המחזור המיוחס ל"מפעל המוטב" מחושב בהתאם לחלופה, על פיה, הגידול במחזור ביחס למחזור "בסיס", המיוחס לממוצע של המחזורים בשלוש השנים שקדמו לשנת הבחירה של "המפעל המוטב".

(2) פחת מואץ

בגין בניינים, מכונות וציוד, זכאית החברה לניכוי פחת מואץ בהתאם להוראות החוק, לרבות תקנות מס הכנסה - תיאומים בשל אינפלציה (שיעורי פחת), התשמ"ו - 1986, החל משנת ההפעלה של כל נכס.

(ב) מפעל מועדף

ביום 29 בדצמבר 2010, אושר בכנסת חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011-2012, אשר במסגרתו תוקן חוק העידוד (להלן - התיקון). תוקפו של התיקון הינו מיום 1 בינואר 2011 והוראותיו יחולו ביחס להכנסה מועדפת שהופקה או שנצמחה בידי חברה מועדפת, כהגדרתו בתיקון, בשנת 2011 ואילך.

התיקון אינו חל על מפעל תעשייתי שהוא מכרה, מפעל אחר להפקת מחצבים או מפעל לחיפוש נפט. לפיכך, לא יוכלו מפעלים של כיל אשר מוגדרים כמפעלי כרייה והפקת מחצבים ליהנות משיעורי המס המוצעים במסגרת התיקון. ביום 5 באוגוסט 2013, עבר בכנסת החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים התשע"ג-2013, אשר קבע ששיעור המס שיחול על הכנסה מועדפת באזור פיתוח א' יעמוד על 9% ואילו שיעור המס שיחול על הכנסה מועדפת בשאר חלקי הארץ יעמוד על 16%. בהתאם לתיקון החוק לעידוד השקעות הון שאושר במסגרת חוק ההתייעלות (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, הופחת שיעור המס לגבי מפעלים בפרפריה מ-9% ל-7.5%. לחברה מפעלים מועדפים בשיעור מס של 7.5%. ביום 30 בנובמבר 2015, אושר בכנסת חוק להתייעלות הכלכלית אשר הרחיב את ההחרגה לכלל פעילות המפעל עד המוצר הסחיר הראשון (לפרטים נוספים ראה סעיף 4 להלן). יחד עם זאת, לא יבוטלו הטבות מס להן היה זכאי מפעל מוטב בגין השקעות עד ליום 31 בדצמבר 2012, לכן, אותם מפעלים יוכלו ליהנות מהטבות המס בגין השקעות מזכות שנעשו עד ליום 31 בדצמבר 2012, במסגרת הוראות הדין הישן.

עוד נקבע בתיקון, כי לא יחול מס על דיבידנד שיחולק מתוך הכנסה מועדפת לבעלת מניות שהיא חברה תושבת ישראל. בגין דיבידנד שיחולק מתוך הכנסה מועדפת לבעל מניות יחיד או תושב חוץ, בכפוף לאמנות למניעת כפל מס, יחול מס בשיעור של 20%.

3. חוק עידוד התעשייה (מיסים), תשכ"ט-1969

(א) חלק מהחברות המאוחדות של החברה בישראל הן "חברות תעשייתיות" כמשמעותן בחוק הנ"ל.
(ב) המפעלים התעשייתיים שבבעלות חלק מהחברות המאוחדות של החברה בישראל הם בני קו ייצור אחד ובתוקף זה, מגישות החברות, יחד עם החברה, דוח מס מאוחד לפי סעיף 23 לחוק עידוד התעשייה. בהתאם לכך, זכאית כל אחת מהחברות האמורות, לקזז את הפסדיה לצורכי מס מההכנסה החייבת של יתר החברות.

4. חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע

ביום 30 בנובמבר 2015, אישרה הכנסת את חוק "מיסוי רווחים ממשאבי טבע" (להלן-החוק) אשר נכנס לתוקף בשנת 2016, למעט מי"ה, אשר לגביה החוק נכנס לתוקף בשנת 2017. להלן עיקרי החוק:

המיסוי על משאבי הטבע בישראל יכלול שלושה מרכיבים: תמלוג, היטל משאבי טבע ומס חברות.

תמלוגים

שיעור התמלוג בעד כל המחצבים המופקים יעמוד על 5% (בהתייחס להפקת הפוספטים, יעלה שיעור התמלוג ל-5% משווי הכמות המופקת במקום 2%).

בהתאם להסכם קציר המלח, אשר נחתם עם הממשלה ביום 8 ביולי 2012, הסכימו הצדדים, בין היתר, על העלאת שיעור התמלוגים, מ-5% ל-10% מהמכירות, בעד כל כמות נמכרת של כלוריד האשלג, אשר תמכור החברה בשנה נתונה, מעבר לכמות של 1.5 מיליון טון. כחלק מההסכם נקבע, כי אם יחוקק חוק אשר ישנה את המדיניות הפיסקלית הספציפית בקשר עם רווחים או תמלוגים הנובעים מכריית מחצבים מים המלח, לא תחול הסכמת החברה להעלאת שיעור התמלוגים כאמור. החוק נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2016. לפרטים נוספים, ראה ביאור 21(ג) לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה.

היטל משאבי טבע

בסיס המס, אשר יחושב לכל משאב בנפרד, הינו הרווח התפעולי של המשאב, בהתאם לדוחות רווח והפסד חשבונאיים, עליו יבוצעו התאמות מסוימות, בניכוי הוצאות מימון בשיעור של 5% על ההון החוזר הממוצע של החברה, ובניכוי סכום אשר יבטא 14% תשואה על הרכוש הקבוע המשמש להפקת המחצב ומכירתו (להלן- תשואה על הרכוש הקבוע).

על בסיס המס, כאמור, יוטל מס פרוגרסיבי בשיעור שייקבע על פי גובה התשואה על הרכוש הקבוע, באותה שנה. בעבור התשואה על הרכוש הקבוע שבין 14%-20% יוטל היטל משאבי הטבע בשיעור של 25% ועל תשואה הגבוהה מ-20% יוטל היטל משאבי טבע בשיעור של 42%. בשנים שבהן בסיס המס יהיה שלילי, יעבור הסכום השלילי משנה לשנה ויהווה מגן מס בשנת המס העוקבת. החישובים לעיל, כולל הזכות להשתמש בהפסדי שנים קודמות, נעשים בנפרד, ללא זכות קיזוז, עבור כל אחת מפעילויות הפקת ומכירת משאבי הטבע.

גבולות היטל משאבי טבע – היטל משאבי הטבע יחול רק על הרווחים הנובעים מעצם הפקה ומכירה של כל אחד מהמשאבים הבאים: אשלג, ברום, פוספט ומגנזיום ולא על רווחים הנובעים מפעילות ההמשך התעשייתית. חישוב היטל מס משאבי טבע יבוצע בנפרד עבור כל משאב. יחד עם זאת, בקשר עם מגנזיום, נקבע כי החל משנת 2017, במכירת קרנליט על ידי מי"ה למגנזיום ורכישה בחזרה של תוצר לוואי מסוג סילבניט על-ידי מי"ה, תחייב מגנזיום את מי"ה ב-100 דולר לטון אשלג המופק מהסילבניט (צמוד למדד מחירים לצרכן).

נקבע מנגנון לקביעת מחיר השוק בעסקאות במשאבי טבע הנעשות בין צדדים קשורים בישראל וכן מנגנון לחישוב אופן ייחוס ההוצאות בין הפקה ומכירה של משאב טבע לבין פעילויות ההמשך. לגבי משאב הברום, יחול מס משאבי הטבע באותו אופן בו יוחל על יתר משאבי הטבע, למעט לענין אופן קביעת מחיר העברה לצדדים קשורים בישראל ובח"ל. לצורך חישוב מחזור המכירות של ברום הנמכר לצדדים קשורים לשם פעילות ייצור מוצרי ההמשך בכל שנת מס, תופעל שיטת חישוב (Netback) שבה ייקבע המחיר הגבוה מבין:

- 1) המחיר ליחידת ברום (טון) שנקבע בעסקה;
- 2) המחיר הנורמטיבי של יחידת ברום. ה"מחיר הנורמטיבי" של יחידת ברום הינו מחזור המכירות של מוצרי המשך המיוצרים בניכוי ההוצאות התפעוליות המיוחסות לפעילות ההמשך, למעט עלות רכישת הברום, ובניכוי סכום השווה ל-12% ממחזור המכירות של מוצרי ההמשך המיוצרים במסגרת פעילות ההמשך, כשהתוצאה המתקבלת מחולקת במספר יחידות הברום ששימשו לייצור מוצרי ההמשך שנמכרו.

לגבי משאב הפוספט, לצורך חישוב מחזור המכירות של פוספט הנמכר לצדדים קשורים לשם פעילות ייצור מוצרי ההמשך בכל שנת מס, תופעל שיטת חישוב (Netback) שבה ייקבע המחיר הגבוה מבין:

- 1) המחיר ליחידת פוספט (טון) שנקבע בעסקה;
- 2) המחיר הנורמטיבי של יחידת פוספט. ה"מחיר הנורמטיבי" של יחידת פוספט הינו מחזור המכירות של מוצרי המשך המיוצרים בניכוי ההוצאות התפעוליות המיוחסות לפעילות ההמשך, למעט עלות רכישת סלע הפוספט, ובניכוי סכום השווה ל-12% ממחזור המכירות של מוצרי ההמשך המיוצרים במסגרת פעילות ההמשך, כשהתוצאה המתקבלת מחולקת במספר יחידות הפוספט ששימשו לייצור מוצרי ההמשך שנמכרו.
- 3) עלויות ההפקה והתפעול המיוחסות ליחידת פוספט.

מס חברות

חוק עידוד השקעות הון תוקן כך שהגדרת "מפעל להפקת מחצבים" תכלול את כלל פעילות המפעל עד להפקתו של משאב הטבע הסחיר הראשון של אשלג, ברום, מגנזיום ופוספטים. לפיכך, פעילות הכרוכה בהפקת המשאב לא תהיה זכאית להטבות מס מכוח החוק, ואילו פעילות מוצרי המשך, דוגמת תרכובות ברום, חומצות ודשנים, לא תהווה בסיס לחישוב מס רווחי היתר ולא תוחרג מתחולת החוק.

מההכנסה החייבת לצורכי מס של החברה, ינוכה היטל משאבי הטבע, ועל היתרה החברה תשלם מס חברות כנהוג בישראל.

מיסוי משקיעים

להלן תיאור השלכות המס העיקריות עבור משקיעים (מס הכנסה בישראל) בכל מה שנוגע לרכישה ומכירה של המניות הרגילות של החברה. אין בתיאור זה כדי להוות תיאור מקיף של מכלול שיקולי המס אשר עשויים להיות רלבנטיים בעת קבלת החלטה לגבי רכישת ו/או מכירת המניות כאמור.

מס רווחי הון

על פי החוק בישראל, מס רווח הון יוטל על מכירת נכסי הון בידי תושבים ישראליים (כפי שאלו מוגדרים לצרכי מס בחוק) וכן על מכירת נכסי הון בישראל לרבות מניות של חברות ישראליות, גם על ידי מי שאינם תושבי ישראל, אלא אם כן קיים פטור מפורש לשם כך או שנקבע אחרת באמנת מס שבין ישראל לבין מדינת התושבות של בעל המניות. החוק מבחין בין רווח הון ריאלי לסכום (רווח הון) אינפלציוני. הסכום האינפלציוני הינו החלק מסך רווח ההון ששווה לעלייה במחיר

הרכישה של הנכס שניתן לייחס לעליית מדד המחירים לצרכן או שער החליפין של מטבע חוץ, בין מועד הרכישה למועד המכירה. רווח ההון הריאלי הינו יתרת סך רווח ההון, מעבר לסכום האינפלציוני.

תושבי ישראל

נכון ליום 1 בינואר 2012, שיעור המס החל על רווחי הון שהופקו ממכירת מניות בין אם רשומות למסחר ובין אם לאו, הינו ככלל שיעור מס חברות ישראלי עבור חברות ישראליות 25% (החל מיום 1 בינואר 2017 24% והחל מיום 1 בינואר 2018 23%) ומס בשיעור 25% עבור יחידים ישראליים, אלא אם כן בעל המניות דורש בניכוי את הוצאות המימון הנוגעות למניות, שאז יוטל ככלל מס בשיעור של 30% על רווח ההון. בנוסף, אם בעל המניות מוגדר כ"בעל מניות מהותי" בנקודת זמן כלשהי בתקופת 12 חודשים שקדמו למכירת המניות, שיעור המס שיוטל יהיה 30%. "בעל מניות מהותי" מוגדר כמי שמחזיק, במישרין או בעקיפין, לרבות ביחד עם אחרים, לפחות 10% מאמצעי השליטה בחברה. עם זאת, שיעורי מס שונים יוטלו על סוחרים בניירות ערך. חברות ישראליות חייבות במס חברות בגין רווחי הון ממכירת מניות רשומות למסחר.

החל מיום 1 בינואר 2013, בעלי מניות יחידים בעלי הכנסה חייבת העולה על סכום של 800,000 ש"ח בשנת מס (סכום צמוד למדד המחירים לצרכן בכל שנה - 810,720 ש"ח לשנת 2016 והחל מיום 1 בינואר 2017 בעלי הכנסה חייבת העולה על 640,000 ש"ח) יהיו חייבים בתשלום מס נוסף בשיעור של 2% (והחל מיום 1 בינואר 2017 - תשלום מס נוסף בשיעור של 3%) בגין החלק מההכנסה החייבת לשנת המס שהינו מעל לסף האמור. ההכנסה החייבת תכלול לעניין זה רווחי הון ממכירת מניות החברה החייבים במס, וכן הכנסה חייבת מחלוקת דיבידנדים.

תושבי חוץ

תושבי חוץ פטורים ככלל מתשלום מס בישראל בגין רווחי הון שנבעו ממכירת מניות של חברות ישראליות הנסחרות בבורסה מוכרת מחוץ לישראל, בתנאי שהם לא רכשו את המניות עוד לפני הנפקתה של החברה לציבור, ומקור הרווחים אינו ממוסד קבע של בעלי המניות בישראל. עם זאת, בעלי מניות שהינם חברות זרות, לא יהיו זכאים לפטור אם לתושבים ישראליים יש אחזקה העולה על 25% בחברות אלו, או אם הינם נהנים או זכאים ל- 25% או יותר מההכנסות או הרווחים של החברות הזרות, במישרין או בעקיפין.

במקרים מסוימים בהם בעלי מניות החברה יהיו חייבים במס ישראלי בגין מכירת המניות הרגילות, תשלום תמורת המכירה עשוי להיות חייב בניכוי מס ישראלי במקור.

בנוסף, לפי האמנה בין ממשלת ישראל לבין ממשלת ארצות הברית לגבי מיסים על הכנסה (כפי שתוקנה) ("אמנת המס"), מכירה, החלפה או העברה של מניות רגילות, על ידי אדם שהינו תושב ארה"ב כמשמעות המונח באמנת המס ואשר זכאי להטבות המוענקות על ידי אמנת המס, לא יהיו חייבות ככלל במס רווחי הון בישראל, אלא אם כן אותו אדם מחזיק, במישרין או בעקיפין, ב- 10% ומעלה מכוח ההצבעה בחברה בנקודת זמן כלשהי במהלך 12 החודשים שקדמו למכירה, החלפה או העברה כאמור, כפוף לתנאים מסוימים, או במקרה שניתן לייחס את רווחי ההון מהמכירה, החלפה או העברה למוסד קבע בישראל, או אם הופקו מנכסי נדל"ן בישראל או ממכירתם, בהתאם לאמנת המס. ככל שמשקיע אמריקאי אינו פטור ממס ישראלי על פי אמנת המס, הרי שהוא עלול להיות חשוף למס ישראלי כפי שתואר לעיל; עם זאת, משקיע כאמור יוכל לבקש לקבל זיכוי בגין מסים אלו כנגד תשלום מס ההכנסה הפדראלי בארה"ב אשר יוטל בגין מכירה, החלפה או העברה כאמור, כפוף להגבלות שחלות בארה"ב לגבי זיכויים ממס זר. אמנת המס לא מתייחסת למסים ברמת המדינה או ברמה המקומית בארה"ב.

מיסוי שחל על חלוקת דיבידנדים

תושבי ישראל

יחידים תושבי ישראל חייבים ככלל במס בישראל עת קבלת דיבידנדים שחולקו עבור המניות הרגילות של החברה, מלבד מניות הטבה. שיעור המס החל על דיבידנד כאמור הינו בשיעור של 25%, או בשיעור של 30% לגבי בעל מניות שהינו בעל מניות מהותי בנקודת זמן כלשהי בתקופת 12 החודשים שקדמו לחלוקה. דיבידנדים שחולקו מהכנסה שמקורה במפעלים מאושרים או מוטבים חייבים בניכוי מס במקור בשיעור של 15%. דיבידנדים שחולקו מהכנסה שמקורה במפעלים מועדפים חייבים בניכוי מס במקור בשיעור של 20%.

חברות תושבות ישראל פטורות ככלל מתשלום מס בעת קבלת דיבידנדים שחולקו בגין המניות הרגילות של החברה (למעט דיבידנדים שחולקו מהכנסה שמקורה במפעלים מאושרים או מוטבים).

תושבי חוץ

תושבי חוץ חייבים במס על הכנסה שהופקה או נצמחה ממקורות בישראל, לרבות דיבידנדים ששולמו על ידי חברות ישראליות. המס על דיבידנד שחולק, למעט חלוקת מניות (stock dividends), נגבה לרוב בדרך של ניכוי במקור, ועומד על שיעור של 25%, או שיעור של 30% לגבי בעל מניות שהיה בעל מניות מהותי (כהגדרתו לעיל) בנקודת זמן כלשהי בתקופת 12 החודשים שקדמה לחלוקה, אלא אם כן אמנת המס שבין מדינת ישראל למדינת התושבות של בעל המניות קובעת אחרת. דיבידנדים שחולקו מהכנסה שמקורה במפעלים מאושרים או מוטבים חייבים בניכוי מס במקור בשיעור של 15%, או 4% עבור מפעלים מוטבים במסלול אירלנד. דיבידנדים שחולקו מהכנסה שמקורה במפעלים מועדפים, חייבים בניכוי מס במקור בשיעור של 20%.

לפי אמנת המס, שיעור המס המקסימאלי החל על דיבידנדים שחולקו לבעל מניות רגילות שהינו תושב ארה"ב כהגדרתו באמנת המס, יהיה 25%. האמנה קובעת שיעורי מס מופחתים לדיבידנדים אם (א) בעל המניות הוא חברה אמריקאית המחזיקה בשיעור של 10% לפחות מזכויות ההצבעה המונפקות של החברה במשך החלק משנת המס שקדם למועד תשלום הדיבידנד, והחזיקה בשיעור מינימאלי כאמור במשך כל שנת המס הקודמת, ו-(ב) שיעור של 25% מההכנסה הגולמית של החברה הישראלית, לכל היותר, מורכב מריבית או דיבידנד, מלבד דיבידנד או ריבית שהתקבלו מחברות בנות או חברות אשר 50% או יותר מהון מניות ההצבעה המונפק, בבעלות החברה ישראלית. ככל שחל, שיעור המס המופחת על פי האמנה הינו 15% ביחס לדיבידנד ששולם מהכנסה שמקורה במפעל מאושר, מוטב או מועדף, ושיעור של 12.5% במקרים אחרים.

שיקולים מהותיים ביחס למס הכנסה פדרלי בארה"ב עבור בעלי מניות בארה"ב

טופס 20-F (בשפה האנגלית) שהוגש לרשות לניירות ערך האמריקנית (SEC), וניתן לצפייה במערכת הדיווח EDGAR באתר הרשות לניירות ערך האמריקנית בכתובת www.sec.gov, כולל תיאור של היבטי מס הכנסה אמריקאי פדרלי מסוימים שעשויים לחול על משקיעים אמריקאים אשר מחזיקים במניות החברה, אולם אינו דן בסוגיות מס ספציפיות הרלוונטיות למשקיעים ישראלים החייבים במס הן בישראל והן בארה"ב. מומלץ למשקיעים אלה להיוועץ ביועצי המס שלהם לגבי השלכות המס האמריקאי הנובעות מהשקעה במניות החברה או מכירתן.

ו. דיבידנדים ותשלום לסוכנים (Dividend and paying agents)

לא רלוונטי.

ז. הצהרות מומחים

לא רלוונטי.

ח. הצגת מסמכים (DOCUMENTS ON DISPLAY)

לאור רישום מניותיה הרגילות של החברה למסחר בבורסה לניירות ערך בניו יורק (NYSE) במסגרת הנפקה ראשונה לציבור בשנת 2014, החברה כפופה, בנוסף לדרישות הדין הישראלי, לדרישות המידע של חוק המסחר בניירות ערך האמריקני (U.S. Securities Exchange Act of 1934).

בהתאם, החברה נדרשת להגיש דוחות ומידע אחר לרשות לניירות ערך האמריקנית (ה- Securities Exchange Commission או ה- SEC) על פי הדרישות החלות על חברות זרות שמניותיהן נסחרות בארה"ב (Foreign Issuer), לרבות דוחות תקופתיים שנתיים על גבי טופס Form 20-F ודוחות מיידים על גבי טופס Form 6-K. דוחות ומידע אחר של החברה שהוגשו ל-SEC, זמינים לעיון וצילום באולם העיון הפומבי של רשות ניירות הערך האמריקנית בכתובת 100 F Street, N.E., Washington, D.C. 20549. מידע אודות שעות פעילות חדר העיון הפומבי ברשות לניירות ערך האמריקנית ניתן לקבל בטלפון 1-800-SEC-0330. בנוסף, רשות ניירות הערך האמריקנית מנהלת אתר אינטרנט שבו מוצגים דוחות ומידע אחר לגבי מנפיקים דוגמת החברה אשר מגישים דיווחים אלקטרוניים לרשות. כתובת האתר הינה www.sec.gov.

ט. מידע על חברות מאוחדות

כיל והחברות הבנות אינן מקיימות כל קשר, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם אויב (כהגדרתו בפקודה הישראלית למסחר עם האויב, 1939).

סעיף 11. גילוי בדבר חשיפות כמותיות ואיכותיות אודות סיכוני שוק

ניהול סיכונים

במהלך העסקים הרגיל חשופה החברה לסיכוני שוק שונים שאינם בשליטתה, כולל תנודות בחלק ממחירי המוצרים והתשומות, שערי חליפין, שיעורי ריבית, מחירי אנרגיה ומחירי הובלה ימית, העלולים להשפיע לרעה על ערכם של הנכסים וההתחייבויות של החברה, תזרימי המזומנים ורווחים עתידיים. כתוצאה מסיכוני השוק הללו, עלולים להיווצר לחברה הפסדים עקב שינויים לרעה במחירי המוצרים או תשומות, שערי חליפין של מטבע זר, שיעורי ריבית, מחירי אנרגיה או מחירי הובלה ימית.

באשר לנכסים כספיים והתחייבויות כספיות במטבעות שאינם מטבע הפעילות של חברות הקבוצה, מדיניות החברה היא לצמצם חשיפה זו ככל האפשר, על ידי שימוש במכשירי הגנה שונים. לגבי התחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד ותוצאות המס של כיל, בשל העובדה שהחשיפות הן לטווח ארוך, החברה אינה מגינה על חשיפות אלו. כיל לא עושה שימוש במכשירי הגנה על מנת להגן על מחירי מוצריה. לגבי הגנות על שינויים במחירי מוצרי אנרגיה, עלויות הובלה ימית, הכנסות והוצאות חזויות במטבעות שאינם מטבע הפעילות של חברות הקבוצה ושערי ריבית, מדיניות החברה היא להגן כדלקמן.

החברה עוקבת אחרי היקף החשיפות ושיעורי ההגנה לסיכונים השונים המפורטים מטה באופן שוטף. מדיניות ההגנות בכל סוגי החשיפות נדונה בדירקטוריון החברה במסגרת התקציב השנתי והדירקטוריון קובע את החשיפה המקסימאלית של כיל בהתאם למודל (Value at Risk) VAR. ועדת הביקורת והכספים של כיל מקבלת דיווח מדי רבעון על החשיפה ושיעורי ההגנה, במסגרת הדיון בתוצאות הרבעוניות, כדי לקבוע אם יש צורך בעדכון המדיניות. הנהלת החברה מיישמת את המדיניות שנקבעה, תוך התייחסות להתפתחויות בפועל ולציפיות בשווקים השונים.

החברה עושה שימוש במכשירים פיננסיים ונגזרים למטרות הגנה בלבד. מכשירי ההגנה מקטינים חשיפות הנוצרות לכיל, כמתואר לעיל. העסקאות המבוצעות אינן עומדות בתנאי הגידור כפי שנקבעו בתקני ה-IFRS, ולפיכך המכשירים הפיננסיים האמורים נמדדים לפי שווי הוגן כאשר השינויים בשווי ההוגן נזקפים מיידית לרווח והפסד. עסקאות הנגזרים נעשות עם תאגידים בנקאיים. לדעת כיל, סיכון האשראי בגיין הינו זניח.

למידע נוסף אודות פעילויות הגידור של החברה ראה ביאור 24 לדוחות הכספיים המאוחדים המבוקרים של החברה.

סיכון שער חליפין

הדולר הוא המטבע העיקרי של הסביבה הכלכלית בה מנוהלות הפעולות של מרבית החברות בקבוצה. החלק המכריע של הפעולות – מכירות, רכישת חומרים, הוצאות מכירה, שיווק ומימון וכן רכישת הנכסים הקבועים – נעשה בעיקר בדולרים, ולכן משמש הדולר כמטבע המדידה וההצגה של החברה ומרבית חברות הבנות.

לכיל מספר חברות בנות מאוחדות שמטבע פעילותן הוא המטבע המקומי - בעיקר האירו, הפאונד, הריאל הברזילאי, השקל והיואן הסיני.

להלן תיאור החשיפות העיקריות של כיל בגין שינויים בשערי חליפין.

העסקאות שנעשות על ידי חברות כיל במטבעות שאינם מטבע הפעילות של החברות חושפות את כיל לשינויים בשערי החליפין של מטבעות אלו לעומת מטבע הפעילות של החברות האלו. מדידת החשיפה של כיל כאמור הנה על בסיס היחס בין הכנסות נטו להוצאות בכל מטבע שאינו מטבע הפעילות של אותה חברה.

חלק מעלויות תשומות כיל בישראל נקובות ומשולמות בש"ח. לפיכך, חשופה כיל להתחזקות שער החליפין של הש"ח ביחס לדולר (ייסוף של השקל). חשיפה זו זהה במהותה לחשיפה המתוארת לעיל לעסקאות במטבע זר אך גדולה יותר משאר חשיפות המטבע.

התוצאות לצורכי מס של החברה ושל החברות הבנות שלה הפועלות בישראל נמדדות בשקלים. עקב כך חשופה כיל להפרש בין שיעור השינוי בשער החליפין של הדולר לבין בסיס המדידה לצורכי מס (השקל) בגין אותן חברות.

לחברות כיל התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד. התחייבויות אלו נקובות במטבע המקומי, ובישראל הן מושפעות לעיתים גם מעליית המדד. לחברות כיל בישראל יעודות לכיסוי חלק מהתחייבויות אלו. יעודות אלו נקובות בש"ח ומושפעות מרווחי הקרנות בהן מושקעים הסכומים. עקב כך חשופה כיל לשינויים בשער החליפין של הדולר למטבע המקומי בגין ההתחייבות נטו בשל סיום יחסי עובד מעביד.

לחברות הקבוצה נכסים כספיים והתחייבויות כספיות הנקובים או צמודים למטבעות השונים ממטבע הפעילות שלהן. עודף הנכסים על התחייבויות הנקובים במטבעות השונים ממטבע הפעילות יוצרים לקבוצה חשיפה בגין תנודתיות בשערי המטבעות.

השקעה בחברות בנות שמטבע פעילותן שונה מהדולר - היתרות המאזניות לסוף תקופה של חברות אלו מתורגמות לדולר לפי שער חליפין של הדולר ביחס למטבע הדיווח של החברות האמורות בסוף התקופה. יתרות מאזניות לתחילת התקופה וכן שינויים הוניים במהלך התקופה מתורגמים לדולר לפי שער החליפין בתחילת התקופה או בתאריך השינוי בהון בהתאמה. ההפרשים הנובעים מהשפעת השינוי בשער החליפין בין הדולר לבין מטבע הדיווח של החברות יוצרים חשיפה. השפעות חשיפה זו נזקפות במישורין להון העצמי.

פורום המימון של החברה (פורום שחבריו הם אנשי הכספים הבכירים של כיל והמגזרים) בוחן תקופתית את היקף הגידור המבוצע בגין כל אחת מהחשיפות המתוארות לעיל וקובע את היקף ההגנות הדרוש. ההגנה מתבצעת באמצעות מכשירים פיננסיים שונים, לרבות נגזרים.

הסברים על שינויים עיקריים בין התקופות

שער חליפין:

הנכס בגין שווי הוגן של מכשירים נגזרים עבור שערי חליפין ליום 31 בדצמבר 2016, עמד על סך של כ-8 מיליון דולר. ליום 31 בדצמבר 2017 עמד הנכס בגין השווי ההוגן של המכשירים הנגזרים על סך של כ-63 מיליון דולר, כתוצאה מכך נרשמו הכנסות של כ-55 מיליון דולר בגין עסקאות פתוחות.

אנרגיה:

הנכס בגין השווי ההוגן של מכשירים נגזרים בגין עלויות אנרגיה ליום 31 בדצמבר 2016, עמד על סך של כ-3.6 מיליון דולר. ביום 31 בדצמבר 2017, יתרת הנכס בגין השווי ההוגן של המכשירים הנגזרים הינה בסך של כ-2.2 מיליון דולר. כתוצאה מכך נרשמו הפסדים של כ-1.4 מיליון דולר בגין עסקאות פתוחות.

הובלה ימית בצובר יבש:

יתרת הנכס בגין השווי ההוגן של המכשירים הנגזרים בגין עלויות הובלה ימית ליום 31 בדצמבר 2016, עמדה על סך של כ-0.4 מיליון דולר. ביום 31 בדצמבר 2017, יתרת הנכס בגין השווי ההוגן של המכשירים הנגזרים על סך של כ-1.9 מיליון דולר. כתוצאה מכך נרשמו הכנסות של כ-1.5 מיליון דולר בגין עסקאות פתוחות.

בטבלאות להלן פירוט לגבי הרגישות של מכשירים נגזרים וסעיפי מאזן מסוימים של החברה לעלויות וירידות בשיעור של 5%-10% בשערי החליפין נכון ליום 31 בדצמבר 2017.

דולר/שקל	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן
סוג המכשיר	מיליוני \$ עליה של 10%	מיליוני \$ עליה של 5%	מיליוני \$	מיליוני \$ עליה של 5%	מיליוני \$ ירידה של 10%
מזומנים ושווי מזומנים	(0.1)	(0.1)	1.4	(0.1)	0.1
פיקדונות והלוואות לזמן קצר	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0
לקוחות	(5.9)	(3.0)	59.0	(3.0)	5.9
חייבים ויתרות חובה אשראי מבנקים ואחרים	(3.9)	(2.0)	39.4	(2.0)	3.9
ספקים	28.9	14.4	(288.8)	14.4	(28.9)
זכאים אחרים	9.6	4.8	(96.3)	4.8	(9.6)
הלוואות לזמן ארוך	7.8	4.1	(86.0)	4.1	(9.6)
אג"ח בריבית קבועה - (אגח סדרה ה')	42.8	22.4	(470.9)	22.4	(52.3)
אופציות	(35.6)	(9.1)	3.2	(9.1)	50.0
Forward	(39.1)	(20.5)	1.8	(20.5)	47.8
Swap	(52.9)	(27.4)	64.0	(27.4)	66.2
סה"כ	(45.1)	(14.8)	(806.0)	(14.8)	70.2

מדד	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן
סוג המכשיר	מיליוני \$ עליה של 10%	מיליוני \$ עליה של 5%	מיליוני \$	מיליוני \$ עליה של 5%	מיליוני \$ ירידה של 10%
פיקדונות והלוואות לזמן קצר	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	אירו/דולר
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	סוג המכשיר
1.8	0.9	17.9	(0.9)	(1.8)	מזומנים ושווי מזומנים
0.1	0.0	0.7	0.0	(0.1)	פיקדונות והלוואות לזמן קצר
24.6	12.3	246.4	(12.3)	(24.6)	לקוחות
0.1	0.0	0.9	0.0	(0.1)	חייבים ויתרות חובה
0.1	0.1	1.1	(0.1)	(0.1)	פיקדונות והלוואות לזמן ארוך
(15.8)	(7.9)	(157.6)	7.9	15.8	אשראי מבנקים ואחרים
(18.2)	(9.1)	(182.1)	9.1	18.2	ספקים
(7.7)	(3.8)	(76.9)	3.8	7.7	זכאים אחרים
(2.9)	(1.4)	(29.0)	1.4	2.9	הלוואות לזמן ארוך מבנקים ואחרים
(6.7)	(3.1)	(1.8)	2.8	5.7	אופציות
(28.7)	(15.0)	(2.6)	16.6	35.0	Forward
(5.1)	(2.5)	(0.6)	2.7	5.3	Swap
(58.4)	(29.5)	(183.6)	31.0	63.9	סה"כ

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	ליש"ט/דולר
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	סוג המכשיר
0.7	0.3	6.7	(0.3)	(0.7)	מזומנים ושווי מזומנים
4.8	2.4	47.8	(2.4)	(4.8)	לקוחות
0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	חייבים ויתרות חובה
(2.0)	(1.0)	(20.3)	1.0	2.0	אשראי מבנקים ואחרים
(2.3)	(1.2)	(23.0)	1.2	2.3	ספקים
(1.5)	(0.7)	(14.7)	0.7	1.5	זכאים אחרים
-	-	-	-	-	אופציות
(2.2)	(1.1)	0.1	1.2	2.6	Forward
(2.5)	(1.3)	(3.3)	1.4	2.9	סה"כ

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	ליש"ט/אירו
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	סוג המכשיר
(2.7)	(1.3)	0.1	1.2	2.2	Forward

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	ריאל ברזילאי/דולר
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	סוג המכשיר
0.7	0.3	6.5	(0.3)	(0.7)	מזומנים ושווי מזומנים
3.1	1.5	30.8	(1.5)	(3.1)	לקוחות
(1.5)	(0.8)	(15.5)	0.8	1.5	ספקים
(0.2)	(0.1)	(1.9)	0.1	0.2	זכאים אחרים
(3.0)	(1.5)	(30.0)	1.5	3.0	הלוואות לזמן ארוך מבנקים
(0.9)	(0.6)	(10.1)	0.6	0.9	סה"כ

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	יואן סיני/דולר
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	סוג המכשיר
2.2	1.1	21.6	(1.1)	(2.2)	מזומנים ושווי מזומנים
9.2	4.6	91.7	(4.6)	(9.2)	לקוחות
(8.5)	(4.3)	(85.3)	4.3	8.5	ספקים
(2.1)	(1.0)	(20.8)	1.0	2.1	זכאים אחרים
(17.3)	(8.7)	(173.3)	8.7	17.3	אשראי מבנקים ואחרים
(3.8)	(1.8)	(0.7)	1.6	3.1	Forward
(9.8)	(4.9)	(98.1)	4.9	9.8	הלוואות ביואן לזמן ארוך
(30.1)	(15.0)	(264.9)	14.8	29.4	סה"כ

בטבלאות להן פירוט לגבי הרגישות של מכשירים נגזרים וסעיפי מאזן מסוימים של החברה לעלויות וירידות בשיעור של 5%-10% בשערי החליפין נכון ליום 31 בדצמבר 2016.

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	דולר/שקל
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	סוג המכשיר
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	
0.2	0.1	1.8	(0.1)	(0.2)	מזומנים ושווי מזומנים
0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	פיקדונות והלוואות לזמן קצר
5.0	2.5	50.3	(2.5)	(5.0)	לקוחות
0.5	0.2	4.9	(0.2)	(0.5)	חייבים ויתרות חובה
0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	פיקדונות והלוואות לזמן ארוך
(3.2)	(1.6)	(32.0)	1.6	3.2	אשראי מבנקים ואחרים
(20.1)	(10.0)	(200.8)	10.0	20.1	ספקים
(20.4)	(10.2)	(204.3)	10.2	20.4	זכאים אחרים
(17.4)	(8.3)	(156.9)	7.5	14.3	הלוואות לזמן ארוך
(45.1)	(21.3)	(405.5)	19.3	36.9	אג"ח בריבית קבועה - (אגח סדרה ה')
53.7	21.2	(2.1)	(27.6)	(62.5)	אופציות
53.6	25.4	0.0	(23.0)	(43.9)	Forward
70.2	33.3	3.3	(30.1)	(57.5)	Swap
77.0	31.3	(940.7)	(34.9)	(74.7)	סה"כ

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	מדד
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	סוג המכשיר
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	
0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	פיקדונות והלוואות לזמן ארוך
0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	פקדונות והלוואות לזמן קצר

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	אירו/דולר
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	סוג המכשיר
2.2	1.1	21.6	(1.1)	(2.2)	מזומנים ושווי מזומנים
0.0	0.0	0.5	0.0	0.0	פיקדונות והלוואות לזמן קצר
19.9	10.0	199.3	(10.0)	(19.9)	לקוחות
0.0	0.0	0.4	0.0	0.0	חייבים ויתרות חובה
0.1	0.0	0.8	0.0	(0.1)	פיקדונות והלוואות לזמן ארוך
(10.0)	(5.0)	(100.0)	5.0	10.0	אשראי מבנקים ואחרים
(16.1)	(8.0)	(160.8)	8.0	16.1	ספקים
(5.9)	(2.9)	(58.8)	2.9	5.9	זכאים אחרים
(15.2)	(7.6)	(151.6)	7.6	15.2	הלוואות לזמן ארוך מבנקים ואחרים
(3.2)	(1.8)	2.0	2.0	4.3	אופציות
(12.2)	(6.4)	3.5	7.1	14.9	Forward
(40.4)	(20.6)	(243.1)	21.5	44.2	סה"כ

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	ליש"ט/דולר
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	סוג המכשיר
0.2	0.1	2.0	(0.1)	(0.2)	מזומנים ושווי מזומנים
3.6	1.8	35.7	(1.8)	(3.6)	לקוחות
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	חייבים ויתרות חובה
(2.1)	(1.1)	(21.2)	1.1	2.1	אשראי מבנקים ואחרים
(2.3)	(1.1)	(22.6)	1.1	2.3	ספקים
(1.0)	(0.5)	(9.6)	0.5	1.0	זכאים אחרים
0.2	(0.3)	(0.8)	(1.4)	(2.1)	אופציות
(0.8)	(0.4)	1.3	0.5	1.0	Forward
(2.2)	(1.5)	(15.2)	(0.1)	0.5	סה"כ

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	ליש"ט/אירו
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	סוג המכשיר
0.9	0.4	(0.3)	(0.9)	(1.9)	אופציות

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	ריאל ברזילאי/דולר
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	סוג המכשיר
0.4	0.2	4.0	(0.2)	(0.4)	מזומנים ושווי מזומנים
2.7	1.4	27.1	(1.4)	(2.7)	לקוחות
(0.9)	(0.4)	(8.8)	0.4	0.9	ספקים
(0.2)	(0.1)	(1.6)	0.1	0.2	זכאים אחרים
(4.5)	(2.2)	(44.6)	2.2	4.5	הלוואות לזמן ארוך מבנקים
(2.5)	(1.1)	(23.9)	1.1	2.5	סה"כ

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	יואן סיני/דולר
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	סוג המכשיר
3.8	1.9	38.2	(1.9)	(3.8)	מזומנים ושווי מזומנים
8.4	4.2	83.9	(4.2)	(8.4)	לקוחות
(10.7)	(5.4)	(107.3)	5.4	10.7	ספקים
(1.7)	(0.9)	(17.4)	0.9	1.7	זכאים אחרים
(16.4)	(8.2)	(164.4)	8.2	16.4	אשראי מבנקים ואחרים
(3.2)	(1.5)	1.3	1.4	2.6	Forward
(8.7)	(4.3)	(87.0)	4.3	8.7	הלוואות ביואן לזמן ארוך
(28.5)	(14.2)	(252.7)	14.1	27.9	סה"כ

סיכון שיעורי ריבית

לכיל הלוואות בריבית משתנה החושפות את הוצאות המימון ותזרימי המזומנים שלה לשינויים בשיעורי ריבית אלה. לגבי הלוואות החברה בריבית קבועה, קיימת חשיפה לשינויים בשווי ההוגן של ההלוואות כתוצאה משינויים בשיעורי ריבית שוק.

פורום המימון של כיל בוחן את היקף ההגנות וזאת על מנת להתאים את מבנה הריבית בפועל לציפויותיה של החברה לגבי ההתפתחויות הצפויות בריבית, תוך התחשבות בעלות ההגנות. ההגנות מבוצעות הן על ידי נידוד ריבית קבועה והן על ידי הגנה על ריבית משתנה.

בטבלה שלהלן פירוט לגבי הרגישות של מכשירים פיננסיים מסוימים לעלויות וירידות בשיעור של 0.5% ו-1% בריבית הליבור נכון ליום 31 בדצמבר 2017.

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 1%	ירידה של 0.5%		עליה של 0.5%	עליה של 1%	סוג המכשיר
(62.4)	(30.7)	(1,107.9)	29.6	58.2	אג"ח דולרי בריבית קבועה
(10.8)	(5.3)	(2.7)	5.1	10.1	עסקאות Swap
(23.6)	(11.7)	64.0	22.4	33.1	Swap ש"ח / דולר
(96.8)	(47.7)	(1,046.6)	57.1	101.4	סה"כ

בטבלה שלהלן פירוט לגבי הרגישות של מכשירים פיננסיים מסוימים לעלויות וירידות בשיעור של 0.5% ו-1% בריבית הליבור נכון ליום 31 בדצמבר 2016.

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 1%	ירידה של 0.5%		עליה של 0.5%	עליה של 1%	סוג המכשיר
(68.1)	(33.4)	(1,077.8)	32.1	62.9	אג"ח דולרי בריבית קבועה
(14.3)	(7.0)	(5.5)	6.8	13.4	עסקאות Swap
(33.9)	(16.7)	3.3	16.2	31.8	Swap ש"ח / דולר
(116.3)	(57.1)	(1,080.0)	55.1	108.1	סה"כ

בטבלה להלן פירוט לגבי הרגישות של מכשירים פיננסיים מסוימים לעלויות וירידות של 0.5% ו- 1% בשיעור ריבית שקלית ליום 31 בדצמבר 2017.

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	רגישות לשינויים בשיעור ריבית שקלית
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 1%	ירידה של 0.5%		עליה של 0.5%	עליה של 1%	סוג המכשיר
(4.0)	(2.0)	(86.0)	1.9	3.7	הלוואה לזמן ארוך בריבית קבועה
(21.3)	(10.5)	(470.9)	10.2	20.1	אג"ח בריבית קבועה - (אגח סדרה ה')
27.5	13.5	64.0	(13.1)	(25.9)	Swap ש"ח / דולר
2.2	1.0	(492.9)	(1.0)	(2.1)	סה"כ

בטבלה להלן פירוט לגבי הרגישות של מכשירים פיננסיים מסוימים לעלויות וירידות של 0.5% ו- 1% בשיעור ריבית שקלית ליום 31 בדצמבר 2016.

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	רגישות לשינויים בשיעור ריבית שקלית
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 1%	ירידה של 0.5%		עליה של 0.5%	עליה של 1%	סוג המכשיר
(8.1)	(4.0)	(156.9)	3.8	7.5	הלוואה לזמן ארוך בריבית קבועה
(21.7)	(10.7)	(405.5)	10.3	20.3	אג"ח בריבית קבועה - (אגח סדרה ה')
35.1	17.3	3.3	(16.7)	(32.8)	Swap ש"ח / דולר
5.3	2.6	(559.1)	(2.6)	(5.0)	סה"כ

סיכון מחירי האנרגיה

ביצוע ההגנות נקבע על ידי גורם מקצועי לאחר התייעצות עם מומחי אנרגיה בארץ ובחו"ל.

בטבלה להלן פירוט לגבי הרגישות של מכשירי ההגנה על סיכון מחירי אנרגיה לעלויות וירידות בשיעור של 5% ו-10% במחירי האנרגיה נכון ליום 31 בדצמבר 2017.

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	סוג המכשיר
(1.9)	(1.0)	2.2	1.0	2.1	הגנות אנרגיה

בטבלה להלן פירוט לגבי הרגישות של מכשירי ההגנה על סיכון מחירי אנרגיה לעלויות וירידות בשיעור של 5% ו-10% במחירי האנרגיה נכון ליום 31 בדצמבר 2016.

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	סוג המכשיר
(2.1)	(1.1)	3.6	1.1	2.2	הגנות אנרגיה

סיכון מחירי הובלה ימית

כיל רוכשת הגנות על חלק מחשיפתה למחירי הובלה ימית בצובר. ההגנות מתבצעות על ידי גורם מקצועי לאחר התייעצות עם מומחים בחו"ל.

בטבלה להלן פירוט לגבי הרגישות של מכשירי ההגנה על סיכון מחירי הובלה ימית לעלויות וירידות בשיעור של 5% ו-10% במחירי ההובלה הימית נכון ליום 31 בדצמבר 2017.

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	סוג המכשיר
(2.1)	(1.0)	1.9	1.1	2.2	הגנות הובלה ימית

בטבלה להלן פירוט לגבי הרגישות של מכשירי ההגנה על סיכון מחירי הובלה ימית לעלויות וירידות בשיעור של 5% ו- 10% במחירי ההובלה הימית נכון ליום 31 בדצמבר 2016.

גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	שווי הוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	גידול (קיטון) בשווי ההוגן	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
ירידה של 10%	ירידה של 5%		עליה של 5%	עליה של 10%	סוג המכשיר
(1.8)	(0.9)	0.4	0.9	1.8	הגנות הובלה ימית

סעיף 12. תיאור ניירות ערך שאינם מניות

לא רלוונטי.

סעיף 13. אי-פירעון, הסדרי דיבידנדים והפרת חובות (Defaults, Dividend Arrangements and Delinquencies)

לא רלוונטי.

סעיף 14. שינויים מהותיים בזכויות המחזיקים בניירות ערך ושימוש בתמורה

לא רלוונטי.

סעיף 15. בקורות ונהלים

א. בקורות והליכי גילוי

נכון לתום תקופת הדיווח הרלוונטית לדוח שנתי זה, לאחר הערכת אפקטיביות הבקורות והתהליכים בקשר עם תהליך הגילוי בכל (כהגדרתם ב-Exchange Act Rule 13a-15(e)), מנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של כיל הגיעו למסקנה כי, נכון למועד האמור, הבקורות ותהליכי הגילוי בכל הינם אפקטיביים ומבטיחים כי המידע אשר נדרש להיכלל במסגרת הדוחות, אשר מוגשים תחת הוראות ה-Exchange Act, נרשם, מנותח, מתומצת ומדווח בהתאם ללוחות הזמנים הקבועים בכללי וטפסי ה-SEC, וכי המידע כאמור, מאוגד ומתוקשר להנהלת החברה, לרבות למנכ"ל החברה ולסמנכ"ל הכספים בזמן הראוי בכדי לאפשר קבלת החלטות בנוגע לגילויים.

ב. דוח הנהלת כיל בדבר בקורות פנימיות על הדיווח הכספי

הנהלת כיל אחראית לקביעה ולקיום בקרה פנימית נאותה על הדיווח הכספי. הבקרה הפנימית של כיל על מערכת הדיווח הכספי עוצבה על ידי, או תחת פיקוחם של, מנכ"ל החברה, סמנכ"ל הכספים של החברה, כמו גם הושפעה על ידי דירקטוריון החברה, ההנהלה ובעלי תפקידים אחרים, על מנת, לספק רמת וודאות סבירה לגבי מהימנות הדיווח הכספי ונאותות ההכנה של הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה, אשר הינם לצרכי דיווח חיצוני, בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים. אלה כוללים את המדיניות והנהלים אשר:

- מתייחסים לתיחזוק הרישום כי משקף, בצורה מדויקת והוגנת, וברמת פירוט סבירה, עסקאות ומימושים של נכסי חברה;
- מספקים רמת וודאות סבירה לכך שהעסקאות קיבלו ביטוי כדרוש בכדי לאפשר את הכנת הדוחות הכספיים, בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים, וכי תקבולים והוצאות מבוצעים אך ורק על פי אישור הנהלת החברה וחברי הדירקטוריון שלה;
- מספקים רמת וודאות סבירה בקשר עם מניעה או גילוי בזמן של רכישות לא מאושרות, שימוש או מימוש של נכסי החברה אשר עשויים להיות בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

בשל מגבלותיה המובנות, ישנה אפשרות כי הבקרה הפנימית על דיווח הכספי לא תמנע או תגלה הצגה מוטעית. על כן, בקרה פנימית על דיווח הכספי שהינה אפקטיבית אינה יכולה לספק, ואינה מספקת, וודאות מוחלטת להשגת יעדי הבקרה של החברה. בנוסף, תחזיות והערכות, לגבי אפקטיביות הבקרה הפנימית בתקופות עתידיות, נתונות לסיכון כי הבקורות, כאמור, עלולות להפוך לבלתי-מספקות בשל שינוי בנסיבות, או בשל ירידה ברמת ביצוען בהתאם לנהלים ולתהליכים.

הנהלת החברה, לרבות מנכ"ל החברה וסמנכ"ל הכספים, העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי בכל ליום 31 בדצמבר 2017.

לצורך ביצוע הערכה זו, הנהלת החברה עשתה שימוש בקריטריונים שנקבעו במסגרת ה-Internal Control Integrated Framework (2013), שפורסמו מטעם COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission). בהתבסס על ההערכה זו, נכון ליום 31 בדצמבר 2017, מסקנת ההנהלה היא כי, בהתאם לקריטריונים כאמור, הבקרה הפנימית על דיווח הכספי בכל הינה אפקטיבית.

ג. חוות דעת מטעם פירמה מוסמכת לראיית חשבון

משרד רו"ח סומך חייקין, חברה ברשת KPMG של פירמות עצמאיות המאוגדות ב- KPMG International, ביקר ודיווח על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח הכספי בכל נכון ליום 31 בדצמבר 2017. ראה בעמ' F-2 לדוח שנתי זה בדבר חוות הדעת של סומך חייקין.

ד. שינויים בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי

בהתאם להערכה הנדרשת על פי כללים 13-א-15 או 15-ד-15, לא חל כל שינוי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של כיל, במהלך תקופת הדוח הכספי השנתי, אשר משפיע מהותית, או שסביר שישפיע מהותית, על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של כיל.

סעיף 16א. מומחה פיננסי בוועדת ביקורת וכספים

דירקטוריון החברה קבע בהסתמך על הצהרות כשירות שנמסרו לחברה, כי חברי הדירקטוריון ה"ה הגב' רות רלבג ומר ליאור רייטבלט ישמשו מומחים פיננסיים של ועדת הביקורת והמאזן, כהגדרתם ב- Item 16A(b) בטופס 20-F, וכי כל חברי ועדת הביקורת והמאזן, הגב' רות רלבג, מר ליאור רייטבלט וד"ר מרים הרן, הינם בעלי ידע בסיסי בענייני כספים (financially literate) ודירקטורים עצמאיים (Independent Directors) לעניין Rule 10A-3 של חוק המסחר בניירות ערך האמריקני ודרישות הרישום למסחר ב-NYSE.

סעיף 16ב. קוד אתי

דירקטוריון החברה אימץ קוד התנהגות החל על הדירקטוריון, ההנהלה הבכירה והעובדים, לרבות המנכ"ל ("principal executive officer"), סמנכ"ל הכספים, חשב החברה ועל כל אדם אחר המבצע תפקידים דומים עבור החברה. הקוד האתי פורסם באתר החברה, שכתובתו www.icl-group.com.

סעיף 16ג. שכר טרחה ושירותים של רואה החשבון המבקר

סומך חייקין, חברה ברשת KPMG International, משמשים כרואי החשבון המבקרים הבלתי תלויים שלנו בשנים 2017 ו-2016. להלן שכר הטרחה בו חוייבנו בגין שירותיהם המקצועיים בכל אחת משתי השנים האלו:

2016	2017	
אלפי \$	אלפי \$	
5,310	5,132	שכר טרחה בגין ביקורת(1)
360	395	שכר טרחה בגין שירותים נלווים לביקורת(2)
1,250	1,473	שכר טרחה בגין מיסוי(3)
6,920	7,000	סך הכול

(1) שכר הטרחה בגין ביקורת כולל שכר טרחה עבור ביקורת של הדוחות הכספיים השנתיים של החברה. קטגוריה זו כוללת גם שירותים נוספים שבדרך כלל ניתנים על ידי רואה החשבון המבקר כגון מכתבי הסכמה, וסקירה של מסמכים הנדרשים להגשה על ידי ה-SEC.

(2) שכר טרחה בגין שירותים נלווים לביקורת כולל שכר טרחה שחוייב עבור שירותים שהוענקו במהלך שנת הכספים בגין פעולות ביקורת ושירותים נלווים הקשורים לביצוע הביקורת ואשר אינו נכלל במסגרת "שכר הטרחה בגין ביקורת". שכר טרחה זה כולל בעיקר שכר טרחה בגין ביקורת של דוחות כספיים עבור ישות העומדת למכירה בגין מימוש צפוי, וכן התייעצויות מקצועיות חשבונאיות לגבי עסקאות מוצעות.

(3) שכר טרחה בגין מיסוי כולל שכר טרחה עבור שירותים מקצועיים ביחס לעמידה בחוקי מס, ייעוץ מס, תכנון מס וסיוע בביקורת מס וערעורים.

מדיניות ונהלי אישור מקדמיים של ועדת הביקורת

כל השירותים הניתנים על ידי רואי החשבון המבקר של החברה אושרו מראש על ידי ועדת הביקורת או חברי הוועדה שהוסמכו לכך, בהתאם לנוהל האישור המקדמי של ועדת הביקורת לשירותים אלה.

סעיף 16ד. הקלות לוועדות ביקורת במסגרת תקנות הרישום

לא רלוונטי.

סעיף 16ה. רכישת מניות על ידי המנפיק וצדדים קשורים

לא רלוונטי.

סעיף 16. שינוי רואה החשבון המבקר (change in registrant's certifying accountant)

לא רלוונטי.

סעיף 16. ממשל תאגידי

פרקטיקות ממשל תאגידי

החברה מאוגדת בישראל ולפיכך כפופה להוראות ממשל תאגידי שונות מכוח חוק החברות ותקנותיו, בקשר עם עניינים כגון דירקטורים חיצוניים, ועדת הביקורת, ועדת התגמול ומבקר הפנים. על אלו נוספות דרישות ה-NYSE וההוראות הרלוונטיות של דיני ניירות ערך בארה"ב, החלות על חברות זרות שמניותיהן נסחרות בארה"ב.

כמנפיק פרטי זר (Foreign Private Issuer) שמניותיו רשומות למסחר ב-NYSE, ניתנה לחברה האפשרות ליישם פרקטיקות מסוימות של ממשל תאגידי החלות במדינת ההתאגדות של החברה הזרה, ישראל, חלק אלו של ה-NYSE, למעט ככל שדינים כאמור עומדים בסתירה לדיני ניירות הערך בארה"ב, ובלבד שהחברה תבצע גילוי בדבר הפרקטיקות שבחרה שלא ליישם ותתאר את הפרקטיקות הנהוגות במדינת האם שלה, אותן בחרה ליישם כחלופה. בכוונת החברה להסתמך על ה"פטור למנפיק פרטי זר" כאמור ביחס לדרישות הבאות של ה-NYSE:

• **רוב בלתי-תלוי בדירקטוריון.** על-פי סעיף 303A.01 במדריך לחברות הרשומות למסחר ב-NYSE (NYSE Listed Company Manual - LCM) חברה נסחרת שמקום מושבה ארצות הברית, למעט חברה נשלטת, חייבת ברוב של דירקטורים עצמאיים (Independent Directors). חמישה מתוך עשרת הדירקטורים בחברה אינם נחשבים לדירקטורים בלתי תלויים על-פי הוראות הדין הישראלי, בין אם בשל יחסיהם עם החברה, עם בעלת השליטה בחברה או משך כהונתם בדירקטוריון החברה.

• **ועדת מינויים/ממשל תאגידי.** על פי סעיף 303A.04 של ה-LCM חברה נסחרת שמקום מושבה ארצות הברית, למעט חברה נשלטת, חייבת להקים ועדת מינויים/ממשל תאגידי המורכבת במלואה מדירקטורים עצמאיים. לבעלת השליטה בחברה, החברה לישראל, שליטה משמעותית במינוי דירקטורים.

• **תכניות תגמול הוני.** על פי סעיף 303A.08 של ה-LCM, יש להעניק לבעלי מניות הזדמנות להצביע על כל תכנית תגמול הוני ושינויים מהותיים בה, בכפוף לחריגים מסוימים כמתואר שם. החברה עומדת בדרישות חוק החברות, הקובע כי אישור של תכניות תגמול הוניות ושינויים מהותיים בהן הן בסמכות ועדת משאבי אנוש ותגמול והדירקטוריון. יחד עם זאת, בהתאם לחוק החברות, כל תגמול לדירקטורים, למנכ"ל או לבעל שליטה או לאדם אחר שבעל שליטה הינו בעל עניין אישי בו, לרבות תכניות תגמול הוני, חייבות ככלל באישור ועדת התגמול, הדירקטוריון ובעלי המניות, לפי סדר זה. ככלל, תגמול לדירקטורים ונושאי משרה נדרש לעלות בקנה אחד עם מדיניות תגמול שאושרה על ידי בעלי המניות, במסגרתה נדרשת, בין היתר, קביעת תקרה כספית של שווי התגמול ההוני שניתן להעניק לדירקטור או נושא משרה כלשהו.

• **אישור בעלי מניות להנפקת ניירות ערך.** על פי סעיף 312.03 של ה-LCM, אישור בעלי המניות מהווה תנאי מקדמי (א) להנפקת מניות רגילות או ניירות ערך הניתנים להמרה או למימוש למניות רגילות, לצד קשור, לחברה-בת, לצד קשור או לכל אדם בעל קרבה משמעותית לצד קשור או לכל חברה או ישות שבה לצד קשור עניין משמעותי, במקרה שמספר המניות הרגילות שיונפקו עולה על 1% ממספר המניות הרגילות או 1% מזכויות ההצבעה הקיימות טרם ההנפקה, וכן (ב) להנפקת מניות רגילות או ניירות ערך הניתנים להמרה או למימוש למניות רגילות, במקרה שמניה רגילה מקנה, או תקנה עם הנפקתה, זכות הצבעה השווה או גבוהה מ-20% מזכויות ההצבעה טרם

ההנפקה או שמספר המניות הרגילות שיונפקו זהה או גבוה מ-20% ממספר המניות הרגילות טרם ההנפקה, בכל מקרה בכפוף לחריגים מסוימים. החברה מביאה לאישור בעלי המניות כל פעולה תאגידית המחייבת אישור בהתאם לדרישות חוק החברות, השונות מהדרישות לאישור בעלי המניות על פי סעיף 312.03 ל-LCM. על פי חוק החברות, אישור בעלי המניות הינו תנאי מקדמי לכל עסקה חריגה עם בעל שליטה או שבעל שליטה הוא בעל עניין אישי בה. בהתאם לחוק החברות, אישור בעלי המניות הינו תנאי מקדמי גם להנפקה פרטית של ניירות ערך במקרה שהנפקה כאמור תגרום לאדם להפוך לבעל שליטה או במקרה שמתקיימים כל התנאים שלהלן:

- ניירות הערך המונפקים הינם בשיעור של 20% או יותר מזכויות ההצבעה בחברה טרם ההנפקה;
- התמורה, או כל חלק הימנה, אינה במזומן או בניירות ערך רשומים למסחר או שהעסקה אינה בתנאי שוק;
- העסקה תגדיל את שיעור ההחזקה היחסי של בעל מניות המחזיק 5% או שכתוצאה ממנה יהפוך אדם לבעל מניות המחזיק 5%.

למעט האמור לעיל, בכוונת החברה לעמוד כמעט בכל הכללים החלים על חברות אמריקאיות הנסחרות ב-NYSE. יתכן שהחברה תחליט בעתיד לנצל הקלות נוספות ו/או אחרות הניתנות למנפיקים פרטיים זרים ביחס לדרישות הרישום האחרות של ה-NYSE, חלקן או כולן. יישום פרקטיקות הממשל התאגידי של מדינת האם של החברה, ישראל, בניגוד לדרישות החלות במקרה אחר על חברה הרשומה למסחר ב-NYSE, עשוי לספק הגנה פחותה מזו המוענקת למשקיעים תחת דרישות הרישום למסחר של ה-NYSE ואשר חלות על מנפיקים מקומיים. למידע נוסף, ראה "סעיף 3 - מידע עיקרי- ד. גורמי סיכון- כמנפיק זר בארה"ב (foreign private issuer), רשאית החברה לנהוג על פי דיני ממשל בישראל במקום על פי דרישות של הרשות לניירות ערך בארה"ב ושל הבורסה לניירות ערך בניו יורק, מה שעלול להביא לידי הגנה מופחתת למשקיעים מזו המספקים הכללים שחלים על מנפיקים מקומיים (domestic issuers)".

סעיף 16ח. גילוי בנוגע לבטיחות מכרות

לא רלוונטי.

סעיף 17. דוחות כספיים

"סעיף 18 - דוחות כספיים".

סעיף 18. דוחות כספיים

ראה דוחות כספיים להלן.

סעיף 19. נספחים

החברה צירפה נספחים מסוימים לטופס 20-F שהוגש לרשות ניירות הערך בארה"ב (SEC), ואשר ניתן לעיין בהם באתר ה-SEC, בכתובת www.sec.gov.

כיל בע"מ
דוחות כספיים מאוחדים
ליום 31 בדצמבר 2017

תוכן העניינים

1	דוחות על המצב הכספי מאוחדים
2	דוחות רווח והפסד מאוחדים
3	דוחות על הרווח הכולל מאוחדים
4	דוחות על השינויים בהון מאוחדים
7	דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים
8	באורים לדוחות הכספיים המאוחדים

דוחות על המצב הכספי מאוחדים ליום 31 בדצמבר

2016	2017		
מיליוני \$	מיליוני \$	באור	
			נכסים שוטפים
87	83		מזומנים ושווי מזומנים
29	90	6	השקעות ופקדונות לזמן קצר
966	932		לקוחות
1,267	1,226	7	מלאי
–	169	11	נכסים מוחזקים למכירה
222	225	15,8	חייבים אחרים
2,571	2,725		סה"כ נכסים שוטפים
			נכסים שאינם שוטפים
			השקעות בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
153	29	9	נכסים פיננסיים זמינים למכירה
253	212		נכסי מיסים נדחים
150	132	18	רכוש קבוע
4,309	4,521	12	נכסים בלתי מוחשיים
824	722	13	נכסים אחרים שאינם שוטפים
292	373	10,19,15	סה"כ נכסים שאינם שוטפים
5,981	5,989		סה"כ נכסים
8,552	8,714		
			התחייבויות שוטפות
588	822	16	אשראי לזמן קצר
644	790		ספקים ונותני שירותים
83	78	20	הפרשות
–	43	11	התחייבויות מוחזקות למכירה
708	595	15,17	התחייבויות שוטפות אחרות
2,023	2,328		סה"כ התחייבויות שוטפות
			התחייבויות שאינן שוטפות
2,796	2,388	16	אגרות חוב והלוואות לזמן ארוך
303	228	18	התחייבויות מיסים נדחים
576	640	19	הפרשות לעובדים לזמן ארוך
185	193	20	הפרשות
10	7		התחייבויות אחרות שאינן שוטפות
3,870	3,456		סה"כ התחייבויות שאינן שוטפות
5,893	5,784		סה"כ התחייבויות
		22	הון
2,574	2,859		סה"כ הון המיוחס לבעלים של החברה
85	71		זכויות שאינן מקנות שליטה
2,659	2,930		סה"כ הון
8,552	8,714		סה"כ התחייבויות והון

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות רווח והפסד מאוחדים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2015	2016	2017		
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	באור	
5,405	5,363	5,418	23	מכירות
3,602	3,703	3,746	23	עלות המכירות
1,803	1,660	1,672		רווח גולמי
653	722	746	23	הוצאות מכירה, שינוע ושיווק
350	321	261	23	הוצאות הנהלה וכלליות
74	73	55	23	הוצאות מחקר ופיתוח
211	618	90	23	הוצאות אחרות
(250)	(71)	(109)	23	הכנסות אחרות
765	(3)	629		רווח (הפסד) תפעולי
160	157	229		הוצאות מימון
(52)	(25)	(105)		הכנסות מימון
108	132	124	23	הוצאות מימון, נטו
11	18	–	9	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
668	(117)	505		רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
162	55	158	18	מיסים על הכנסה
506	(172)	347		רווח (הפסד) לשנה
(3)	(50)	(17)		הפסד לשנה המיוחס לזכויות שאינן מקנות שליטה
509	(122)	364		רווח (הפסד) לשנה המיוחס לבעלים של החברה
				רווח (הפסד) למניה מיוחס לבעלים של החברה:
0.40	(0.10)	0.29		רווח (הפסד) בסיסי למניה (בדולר)
0.40	(0.10)	0.29	25	רווח (הפסד) מדולל למניה (בדולר)
			25	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימש לצורך חישוב:
1,271,624	1,273,295	1,276,072		בסיסי (באלפים)
1,272,256	1,273,295	1,276,997		מדולל (באלפים)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות על הרווח הכולל מאוחדים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
506	(172)	347	רווח (הפסד) לשנה
			רכיבים של רווח כולל אחר אשר יוכרו בתקופות עתידיות ברווח והפסד
(205)	(90)	152	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
(2)	(1)	–	שינויים בשווי ההוגן של נגזרים ששימשו לגידור תזרים מזומנים
–	17	(57)	שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה
–	(5)	5	הכנסות (הוצאות) מס בגין מרכיבים אשר יוכרו בתקופות עתידיות ברווח והפסד
(207)	(79)	100	
			רכיבים של רווח כולל אחר אשר לא יוכרו בתקופות עתידיות ברווח והפסד
63	(48)	(17)	רווחים (הפסדים) אקטוארים מתוכנית הטבה מוגדרת
(15)	8	3	הכנסות (הוצאות) מס בגין מרכיבים אשר לא יוכרו בתקופות עתידיות ברווח והפסד
48	(40)	(14)	
347	(291)	433	סה"כ רווח (הפסד) כולל לשנה
(9)	(59)	(13)	הפסד כולל לשנה המיוחס לזכויות שאינן מקנות שליטה
356	(232)	446	רווח (הפסד) כולל לשנה המיוחס לבעלים של החברה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מתייחס לבעלים של החברה							
		סך הכל	יתרת עודפים	מניות באוצר	קרנות הון	קרן תרגום של פעילות חוץ	פרמיה על מניות	הון מניות	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
									לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017
2,659	85	2,574	2,518	(260)	79	(481)	174	544	יתרה ליום 1 בינואר 2017
16	–	16	–	–	3	–	12	1	תשלומים מבוססי מניות
(178)	(1)	(177)	(177)	–	–	–	–	–	דיבידנדים
433	(13)	446	350	–	(52)	148	–	–	רווח (הפסד) כולל לשנה
2,930	71	2,859	2,691	(260)	30	(333)	186	545	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים (המשך)

מתייחס לבעלים של החברה									לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016
מניות הון	פרמיה על מניות	קרן תרגום של פעילות חוץ	קרנות הון	מניות באוצר	יתרת עודפים	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
544	149	(400)	93	(260)	2,902	3,028	160	3,188	
יתרה ליום 1 בינואר 2016									יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
- *	25	-	(10)	-	-	15	-	15	
-	-	-	-	-	(222)	(222)	(4)	(226)	
-	-	-	(15)	-	-	(15)	-	(15)	
-	-	-	-	-	-	-	(12)	(12)	
-	-	(81)	11	-	(162)	(232)	(59)	(291)	
544	174	(481)	79	(260)	2,518	2,574	85	2,659	

* פחות מ- 1 מיליון דולר.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים (המשך)

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	מתייחס לבעלים של החברה							
		סך הכל	יתרת עודפים	מניות באוצר	קרנות הון	קרן תרגום של פעילות חוץ	פרמיה על מניות	הון מניות	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
									לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015
3,000	26	2,974	2,692	(260)	66	(201)	134	543	יתרה ליום 1 בינואר 2015
16	–	16	–	–	–	–	15	1	הנפקת מניות
15	–	15	–	–	15	–	–	* –	תשלומים מבוססי מניות
(348)	(1)	(347)	(347)	–	–	–	–	–	דיבידנדים
158	144	14	–	–	14	–	–	–	צירופי עסקים
347	(9)	356	557	–	(2)	(199)	–	–	רווח (הפסד) כולל לשנה
3,188	160	3,028	2,902	(260)	93	(400)	149	544	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015

* פחות מ- 1 מיליון דולר.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים המאוחדים.

דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
506	(172)	347	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			רווח (הפסד) לשנה
			התאמות:
355	401	390	פחת והפחתות
75	5	28	ירידת ערך
44	76	137	שערוך יתרות ממוסדות פיננסים והוצאות ריבית, נטו
			חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נטו
(11)	(18)	–	הפסדי (רווחי) הון אחרים, נטו
(210)	433	(54)	עסקאות תשלום מבוסס מניות
15	15	16	הוצאות (הכנסות) מיסים נדחים
5	(2)	(46)	
273	910	471	
25	70	57	שינוי במלאי
(86)	150	21	שינוי בלקוחות וחייבים אחרים
(55)	(90)	(45)	שינוי בספקים וזכאים אחרים
(90)	98	(4)	שינוי בהפרשות ובהטבות לעובדים
(206)	228	29	שינוי בנכסים והתחייבויות שוטפים, נטו
573	966	847	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
34	(198)	(65)	השקעה במניות ותמורה מפקדונות, נטו
(351)	–	–	צירופי עסקים, בניכוי המזומנים שנרכשו
(619)	(632)	(457)	רכישת רכוש קבוע ורכוש אחר
364	17	6	תמורה ממכירת חברות בנות
			תמורה ממכירת השקעות בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
–	–	168	דיבינדנדה שהתקבל מחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
19	12	3	תמורה ממכירת רכוש קבוע
–	–	12	אחר
6	1	–	
(547)	(800)	(333)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(347)	(162)	(237)	דיבינדנדה ששולמו לבעלי מניות החברה
355	(87)	(421)	קבלת (פרעון) הלוואות לזמן ארוך, נטו
8	14	147	אשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים ונותני אשראי אחרים, נטו
(1)	(4)	–	אחר
15	(239)	(511)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
41	(73)	3	שינוי נטו במזומנים ושווי מזומנים
138	161	87	מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
(18)	(1)	(2)	השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
–	–	(5)	מזומנים ושווי מזומנים שנכללו במסגרת נכסים המוחזקים למכירה
161	87	83	מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

מידע נוסף

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
20	84	127	מס הכנסה ששולם, נטו מהחזרי מס
87	112	111	ריבית ששולמה

המידע הנוסף המצורף לתמצית המידע הכספי הנפרד מהווה חלק בלתי נפרד ממנו.

באור 1 - כללי

א. הישות המדווחת

כימיקלים לישראל בע"מ (להלן – החברה), הינה חברה תושבת ישראל אשר התאגדה בישראל וניירות הערך שלה רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב ובבורסה בניו-יורק (NYSE). כתובת מטה החברה הרשמית הינה רחוב ארניה 23, תל-אביב, ישראל. החברה הינה חברה בת של החברה לישראל בע"מ. החברה, החברות המאחדות, הכלולות והמיזמים המשותפים שלה (JV) (להלן – הקבוצה או כיל) הינן קבוצה גלובלית מובילה של מינרלים מיוחדים המפעילה מודל עסקי אינטגרטיבי ייחודי. כיל מפיקה מינרליים מסוימים כחומרי גלם ומעבדת אותם תוך שימוש בתהליכים ויכולות עיבוד ופורמולציה מתוחכמים לצורך ייצור ערך מוסף ללקוחותינו בשני שווקי קצה (end-markets) עיקריים: החקלאות והתעשייה (כולל תוספי מזון). מוצריה של כיל משמשים בעיקר בתחומי החקלאות, האלקטרוניקה, המזון, קידוחי נפט וגז, טיהור והתפלת מים, הדטרגנטים, הקוסמטיקה, התרופות והרכב.

המדינה מחזיקה במניית מדינה מיוחדת בחברה ובמספר חברות מאוחדות שלה, המקנה למדינה את הזכות להגן על האינטרסים החיוניים שלה, ראה באור 22.

ב. הגדרות

1. חברה מאוחדת/ חברה בת - חברה בה יש לחברה שליטה, אשר דוחותיה אוחדו באופן מלא עם הדוחות של החברה במסגרת הדוחות הכספיים המאוחדים.
2. חברות מוחזקות - חברות מאוחדות וחברות, לרבות שותפות או עסקה משותפת, שהשקעת החברה בהן כלולה, במישרין או בעקיפין, בדוחות הכספיים על בסיס השווי מאזני.
3. צד קשור - כמשמעותו בתקן חשבונאות בינלאומי (2009) 24 בדבר צדדים קשורים.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

הדוחות הכספיים המאוחדים הוכנו על ידי הקבוצה בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) כפי שפורסם על ידי המוסד הבינלאומי לתקינה חשבונאית (IASB). הדוחות הכספיים המאוחדים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 6 במרס 2018.

ב. מטבע פעילות ומטבע הצגה

הפריטים שנכללו בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה נמדדים בהתאם למטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת כל חברה בודדת בקבוצה (להלן "מטבע הפעילות"). הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים בדולר של ארה"ב (להלן "דולר") אשר מהווה את מטבע הפעילות של החברה.

ג. בסיס המדידה

הדוחות הכספיים המאוחדים הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות הבאים: מכשירים פיננסיים נגזרים, ניירות ערך המוחזקים לצרכי מסחר הנמדדים לפי שווי הוגן, נכסים שאינם שוטפים המוחזקים למכירה, השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות, נכסי והתחייבויות מסים נדחים, הפרשות ונכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים.

למידע נוסף בדבר אופן המדידה של נכסים והתחייבויות אלו ראה ביאור 3, בדבר עיקרי המדיניות החשבונאית.

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ד. תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי הרגיל של החברה הינה שנה, עקב כך כוללים הרכוש השוטף וההתחייבויות השוטפות פריטים המיועדים והצפויים להתממש בתוך שנה.

ה. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם ל-IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל סכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הקבוצה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לפרשנות החוקים החלים עליה, נסיבות ואירועים הכרוכים באי ודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

מידע בדבר הנחות שהניחה הקבוצה לגבי העתיד וגורמים עיקריים אחרים לחוסר ודאות בקשר לאומדנים, שקיים סיכון משמעותי שתוצאתם תוביל להתאמה מהותית לערכים בספרים של נכסים והתחייבויות במהלך השנה הכספית הבאה, נכלל בטבלה להלן:

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ה. שימוש באומדנים ושיקול דעת (המשך)

הפנייה	השלכות אפשריות	הנחות עיקריות	אומדן
ראה ביאור 18 בדבר מסים על הכנסה.	הכרה או היפוך של נכס מס נדחה לרווח והפסד.	שיעורי המס הצפויים במועד מימושם של הפרשים זמניים המיוחסים למפעלים מוטבים בישראל מבוססים על תחזית הכנסות עתידית. הסבירות בקשר עם היכולת להפיק רווחים לצורך ניצול הטבות מס בעתיד.	הכרה בנכס מס נדחה
ראה ביאור 18 בדבר מסים על הכנסה.	הכרה בהוצאות מסים על הכנסה נוספות.	מידת אי הודאות לעניין קבלת עמדות המס של הקבוצה (uncertain tax positions) והסיכון כי תישא בהוצאות מס וריבית נוספות. זאת, בהתבסס על ניתוח של מספר גורמים, לרבות פרשנויות של חוקי המס וניסיון העבר של הקבוצה.	עמדות מס לא וודאיות
ראה ביאור 19, בדבר הטבות לעובדים.	גידול או קיטון במחויבות בגין תכנית הטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה.	הנחות אקטואריות כגון שיעור היוון, שיעור עליות שכר עתידיות ושיעור גידול בקצבה לפנסיה.	הטבות עובד לאחר סיום העסקה
ראה ביאור 21, בדבר התחייבויות תלויות.	יצירה, עדכון או ביטול של הפרשה בגין תביעה ו/או מחויבויות מכח דיני איכות הסביבה כולל עלות פינוי פסולת / שיקום.	האם יותר סביר מאשר לא כי יצאו משאבים כלכליים בגין מחויבויות פוטנציאליות מכח דיני איכות הסביבה ותביעות משפטיות העומדות כנגד החברה וחברות מוחזקות שלה. המחויבות לעלות פינוי פסולת/שיקום מתבססת על מהימנות האומדנים של עלויות פינוי עתידיות.	הערכת סיכויי התחייבויות תלויות ומחויבויות מכח דיני איכות הסביבה כולל עלות פינוי פסולת / שיקום
ראה ביאור 14, בדבר בחינת ירידת ערך.	שינוי בהפסד מירידת ערך.	שיעור ההיוון ושיעור הצמיחה התקציבי.	סכום בר ההשבה של יחידה מניבת מזומנים, הכוללת בין היתר, מוניטין
	השפעה על יתרת הנכסים הנרכשים, ההתחייבויות הנרכשות ועל הפחת והפחתות בדוח רווח והפסד.	תחזיות תזרימי המזומנים הצפויים מהעסק הנרכש ובחירת מודלים לחישוב השווי ההוגן של הפריטים הנרכשים ושל תקופות הפחת וההפחתות שלהם.	אומדן השווי ההוגן של נכסים והתחייבויות שנרכשו במסגרת צירופי עסקים
	ירידה בערך המלאי בספרים ובתוצאות הפעילות בהתאמה.	מחיר המכירה העתידי ומחיר השחלוף הצפוי כאשר מהווה את האומדן הטוב ביותר לשווי מימוש.	אומדן שווי מימוש נטו של מלאי
	השפעה על אורך החיים השימושיים של הנכסים הקשורים לפעילות.	אומדני כמות ואיכות עתודות מחצבים ומרבצי משאבים מבוססים על נתונים הנדסיים, כלכליים וגיאולוגיים הנאספים ומנותחים על ידי המהנדסים והגיאולוגים של החברה.	עתודות מחצבים ומרבצי משאבים

באור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ו. שינויים במדיניות החשבונאית

יישום לראשונה של תיקון ל- IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים

החל מיום 1 בינואר 2017 הקבוצה מיישמת את תיקון ל- IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים. בהתאם לתיקון, על הישות לספק גילויים שיאפשרו למשתמשי הדוחות הכספיים להעריך שינויים בהתחייבויות מפעילויות מימון, כולל הן שינויים הנובעים מתזרימי מזומנים והן שינויים שאינם במזומנים. גילויים אלה יינתנו בקשר לשינויים הבאים בהתחייבויות הנובעות מפעילויות מימון: שינויים כתוצאה מתזרימי מזומנים מפעילויות מימון; השפעת השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ; וכן שינויים אחרים. התיקון יושם באופן פרוספקטיבי.

דרישות הגילוי החדשות שולבו במסגרת ביאור 16, בדבר אשראי והלוואות מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית לפי ה- IFRS מיושמת בעקביות על ידי חברות הקבוצה לכל התקופות המוצגות בדוחות מאוחדים אלה.

א. בסיס האיחוד

(1) צירופי עסקים

הקבוצה מיישמת את שיטת הרכישה (Acquisition method) לגבי כל צירופי העסקים. מועד הרכישה הינו המועד בו הרכשת משיגה שליטה על הנרכשת. שליטה מתקיימת כאשר הקבוצה חשופה, או בעלת זכויות, לתשואות משתנות ממעורבותה בנרכשת ויש לה את היכולת להשפיע על תשואות אלה באמצעות כוח ההשפעה שלה בנרכשת. בבחינת שליטה נלקחות בחשבון זכויות ממשיות המוחזקות על ידי הקבוצה ועל ידי אחרים.

הקבוצה מכירה במוניטין למועד הרכישה לפי השווי ההוגן של התמורה שהועברה לרבות סכומים שהוכרו בגין זכויות כלשהן שאינן מקנות שליטה בנרכשת וכן השווי ההוגן למועד הרכישה של זכות הונית בנרכשת שהוחזקה קודם לכן על ידי הקבוצה, בניכוי הסכום נטו שיוחס ברכישה לנכסים הניתנים לזיהוי שנרכשו ולהתחייבויות שניטלו.

הקבוצה מכירה במועד הרכישה בהתחייבות תלויה שניטלה בצירוף עסקים אם קיימת מחויבות בהווה שנובעת מאירועי העבר ושוויה ההוגן ניתן למדידה באופן מהימן. במידה והקבוצה מבצעת רכישה במחיר הזדמנותי (כזאת הכוללת מוניטין שלילי), היא מכירה ברווח שנוצר כתוצאה מכך בדוח רווח והפסד במועד הרכישה. כמו כן, מוניטין אינו מעודכן בגין ניצול הפסדים מועברים לצרכי מס שהיו קיימים במועד צירוף העסקים.

התמורה שהועברה כוללת את השווי ההוגן של הנכסים שהועברו לבעלים הקודמים של הנרכשת, התחייבויות שהתהוו לקבוצה מול הבעלים הקודמים של הנרכשת וזכויות הוניות שהונפקו על ידי הקבוצה. בצירוף עסקים שהושג בשלבים, ההפרש בין השווי ההוגן למועד הרכישה של הזכויות ההוניות בנרכשת שהוחזקו קודם לכן על ידי הקבוצה לבין הערך הפנקסני לאותו מועד, נזקף לדוח רווח והפסד במסגרת סעיף הכנסות או הוצאות אחרות. כמו כן, התמורה שהועברה כוללת את השווי ההוגן של תמורה מותנית.

עלויות הקשורות לרכישה שהתהוו לקבוצה בגין צירוף עסקים, כגון: עמלות למתווכים, עמלות ייעוץ, עמלות משפטיות, הערכת שווי ועמלות אחרות בגין שירותים מקצועיים או שירותי ייעוץ, למעט אלו הקשורות בהנפקת מכשירי חוב או הון בקשר עם צירוף העסקים, מוכרות כהוצאות בתקופה שבה השירותים מתקבלים.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. בסיס האיחוד (המשך)

(2) חברות בנות

חברות בנות הינן ישויות הנשלטות על ידי הקבוצה. הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום אובדן השליטה. המדיניות החשבונאית של חברות בנות שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית שאומצה על ידי הקבוצה.

(3) ישויות מובנות

הקבוצה פועלת מול ישויות מובנות לצרכי איגוח נכסים פיננסיים. לקבוצה אין כל החזקות ישירות או עקיפות במניות של אותן ישויות. ישות מובנית נכללת בדוחות המאוחדים כאשר מתקיימת שליטה על אותה ישות.

(4) זכויות שאינן מקנות שליטה

זכויות שאינן מקנות שליטה הן ההון בחברה בת שאינו ניתן לייחוס, במישרין או בעקיפין, לחברה האם וכוללות בתוכן מרכיבים נוספים כגון: מרכיב הוני באג"ח להמרה של חברות בנות, תשלום מבוסס מניות שיסולק במכשירים הוניים של חברות בנות ואופציות למניות של חברות בנות.

מדידת זכויות שאינן מקנות שליטה במועד צירוף העסקים:

זכויות שאינן מקנות שליטה, שהינן מכשירים המקנים זכות בעלות בהווה והמעניקים למחזיק בהן חלק בנכסים נטו במקרה של פירוק (לדוגמה: מניות רגילות), נמדדות במועד צירוף העסקים בשווי הוגן או לפי חלקן היחסי בנכסים והתחייבויות המזוהים של הנרכשת, על בסיס כל עסקה בנפרד.

הקצאת רווח או הפסד ורווח כולל אחר בין בעלי המניות:

רווח או הפסד וכל רכיב של רווח כולל אחר מיוחסים לבעלים של החברה ולזכויות שאינן מקנות שליטה. סך הרווח או ההפסד והרווח הכולל האחר מיוחס לבעלים של החברה ולזכויות שאינן מקנות שליטה גם אם כתוצאה מכך יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה תהיה שלילית.

עסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה, תוך שימור שליטה:

עסקאות עם זכויות שאינן מקנות שליטה תוך שימור שליטה, מטופלות כעסקאות הוניות. כל הפרש בין התמורה ששולמה או התקבלה לבין השינוי בזכויות שאינן מקנות שליטה נזקף לחלק הבעלים של החברה בסעיף נפרד בהון.

הסכום שבו מתואמות הזכויות שאינן מקנות שליטה מחושב כלהלן:

בעלייה בשיעור ההחזקה, לפי החלק היחסי הנרכש מיתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה בדוחות הכספיים המאוחדים ערב העסקה. בירידה בשיעור ההחזקה, לפי חלקם היחסי שמומש של הבעלים של החברה הבת בנכסים נטו של החברה הבת כולל מוניטין. כמו כן, בעת שינויים בשיעור ההחזקה בחברה בת, תוך שימור שליטה, החברה מייחסת מחדש את הסכומים המצטברים שהוכרו ברווח כולל אחר בין הבעלים של החברה לבין הזכויות שאינן מקנות שליטה.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. בסיס האיחוד (המשך)

(5) אובדן שליטה

בעת אובדן שליטה, הקבוצה גורעת את הנכסים ואת ההתחייבויות של החברה הבת, זכויות כלשהן שאינן מקנות שליטה ורכיבים אחרים של הון המיוחסים לחברה הבת. אם הקבוצה נותרת עם השקעה כלשהי בחברה הבת לשעבר אזי יתרת ההשקעה נמדדת לפי שוויה ההוגן במועד אובדן השליטה. ההפרש בין התמורה ושוויה ההוגן של יתרת ההשקעה לבין היתרות שנגרעו מוכר ברווח והפסד בסעיף הכנסות או הוצאות אחרות. החל מאותו מועד, ההשקעה הנותרת מטופלת לפי שיטת השווי המאזני או כנכס פיננסי בהתאם להוראות IAS 39, בהתאם למידת ההשפעה של הקבוצה בחברה המתייחסת.

הסכומים שהוכרו בהון דרך רווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברה בת מסווגים מחדש לרווח או הפסד או לעודפים, באותו אופן שהיה נדרש אילו החברה הבת היתה מממשת בעצמה את הנכסים או ההתחייבויות המתייחסים.

(6) עסקאות שבוטלו באיחוד

יתרות הדדיות בקבוצה והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין חברתיות, בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים. רווחים שטרם מומשו הנובעים מעסקאות עם חברות כלולות ועם עסקאות משותפות, בוטלו כנגד ההשקעה לפי זכויות הקבוצה בהשקעות אלו. הפסדים שטרם מומשו בוטלו באותו אופן לפיו בוטלו רווחים שטרם מומשו, כל עוד לא היתה ראייה לירידת ערך.

(7) השקעה בחברות כלולות ובעסקאות משותפות

חברות כלולות הינן ישויות בהן יש לקבוצה השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה או שליטה משותפת. קיימת הנחה הניתנת לסתירה, לפיה החזקה בשיעור של 20% עד 50% במוחזקת מקנה השפעה מהותית. בבחינת קיומה של השפעה מהותית, מובאות בחשבון זכויות הצבעה פוטנציאליות, הניתנות למימוש או להמרה באופן מיידי למניות החברה המוחזקת.

עסקאות משותפות הינן הסדרים משותפים בהם לקבוצה יש זכויות לנכסים נטו של ההסדר. השקעות בחברות כלולות ועסקאות משותפות מטופלות בהתאם לשיטת השווי המאזני ומוכרות לראשונה לפי עלות. עלות ההשקעה כוללת עלויות עסקה. עלויות עסקה המתייחסות באופן ישיר לרכישה צפויה של חברה כלולה או עסקה משותפת מוכרות כנכס במסגרת סעיף הוצאות נדחות בדוח על המצב הכספי. עלויות אלה מתווספות לעלות ההשקעה במועד הרכישה.

הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את חלקה של הקבוצה בהכנסות ובהוצאות ברווח או הפסד וברווח כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת שווי המאזני, לאחר תיאומים הנדרשים כדי להתאים את המדיניות החשבונאית לזו של הקבוצה, מהיום בו מתקיימת ההשפעה המהותית או שליטה משותפת ועד ליום שבו לא מתקיימת עוד ההשפעה המהותית או השליטה המשותפת.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. בסיס האיחוד (המשך)

(8) אובדן השפעה מהותית או שליטה משותפת

הקבוצה מפסיקה ליישם את שיטת השווי המאזני החל מאותו מועד בו איבדה את ההשפעה המהותית בחברה הכלולה או את השליטה המשותפת בעסקה המשותפת ומטפלת בהשקעה הנותרת כנכס פיננסי או חברה בת, לפי העניין.

במועד אובדן ההשפעה המהותית או השליטה המשותפת, הקבוצה מודדת בשווי הוגן השקעה כלשהי שנותרה לה בחברה הכלולה או בעסקה המשותפת לשעבר. החברה מכירה ברווח או הפסד במסגרת סעיף הכנסות או הוצאות אחרות, בכל הפרש בין השווי ההוגן של השקעה כלשהי שנותרה ותמורה כלשהי ממימוש של חלק מההשקעה בחברה הכלולה או בעסקה המשותפת לבין הערך בספרים של ההשקעה במועד זה.

הסכומים שהוכרו בהון דרך רווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברה כלולה או עסקה משותפת מסווגים מחדש לרווח הפסד או לעודפים, באותו אופן שהיה נדרש אילו החברה הכלולה או העסקה המשותפת, הייתה מממשת בעצמה את הנכסים או ההתחייבויות המתייחסים.

ב. מטבע חוץ

(1) עסקאות במטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות של החברה וכל אחת מהחברות המאוחדות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות של החברה וכל אחת מהחברות המאוחדות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער בגין הפריטים הכספיים הינם ההפרש שבין העלות המופחתת במטבע הפעילות בתחילת השנה, כשהיא מתואמת לריבית האפקטיבית ולתשלומים במשך השנה, לבין העלות המופחתת במטבע חוץ מתורגמת לפי שער החליפין לסוף השנה. הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים ברווח והפסד המאוחד.

פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין במועד העסקה.

(2) פעילות חוץ

הנכסים וההתחייבויות של פעילויות חוץ, כולל מוניטין והתאמות לשווי הוגן שנוצרו ברכישה, תורגמו לדולר לפי שערי החליפין שבתוקף למועד הדיווח. ההכנסות וההוצאות של פעילויות החוץ, תורגמו לדולר לפי שערי החליפין שבתוקף במועדי העסקאות. הפרשי השער בגין התרגום מוכרים ברווח כולל אחר ומוצגים בהון בקרן תרגום של פעילויות חוץ (להלן - קרן תרגום).

כאשר פעילות חוץ הינה חברה בת שאינה בבעלות מלאה של החברה, החלק היחסי של הפרשי השער בגין פעילות החוץ מוקצה לזכויות שאינן מקנות שליטה. בעת מימוש של פעילות חוץ המביא לאובדן שליטה, השפעה מהותית או שליטה משותפת, הסכום המצטבר בקרן התרגום שנובע מפעילות החוץ מסווג מחדש לרווח והפסד כחלק מהרווח או ההפסד מהמימוש. בנוסף, בעת שינויים בשיעור ההחזקה של החברה בחברה בת הכוללת פעילות חוץ, תוך שימור השליטה בחברה הבת, חלק יחסי של הסכום המצטבר של הפרשי השער שהוכרו ברווח הכולל האחר מיוחס מחדש לזכויות שאינן מקנות שליטה.

כאשר הקבוצה מממשת חלק מהשקעה שהינה חברה כלולה או עסקה משותפת הכוללת פעילות חוץ, תוך שימור השפעה מהותית או שליטה משותפת, החלק היחסי של הסכום המצטבר של הפרשי השער מסווג מחדש לרווח והפסד.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. מטבע חוץ (המשך)

(2) פעילות חוץ (המשך)

ככלל, הפרשי שער בגין הלוואות שנתקבלו או הועמדו לפעילויות חוץ, לרבות פעילויות חוץ שהינן חברות בנות, מוכרים ברווח והפסד בדוחות המאוחדים. כאשר סילוקן של הלוואות שנתקבלו או שהועמדו לפעילות חוץ אינו מתוכנן ואינו צפוי בעתיד הנראה לעין, רווחים והפסדים מהפרשי שער הנובעים מפריטים כספיים אלה נכללים כחלק מההשקעה בפעילות החוץ, נטו, מוכרים ברווח כולל אחר ומוצגים בהון כחלק מקרן תרגום.

ג. מכשירים פיננסיים

(1) נכסים פיננסיים שאינם נגזרים

הכרה לראשונה בנכסים פיננסיים:

הקבוצה מכירה לראשונה בהלוואות וחייבים ובפקדונות במועד היווצרותם. יתר הנכסים הפיננסיים הנרכשים בדרך הרגילה (regular way purchase), לרבות נכסים אשר יועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד, מוכרים לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו הקבוצה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר, משמע המועד בו התחייבה הקבוצה לקנות או למכור את הנכס. נכסים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים השקעות במניות ובמכשירי חוב, לקוחות וחייבים אחרים, כולל חייבים במסגרת הסדרי זיכיון ומזומנים ושווי מזומנים.

גרירת נכסים פיננסיים:

נכסים פיננסיים נגרעים כאשר הזכויות החוזיות של הקבוצה לתזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי פוקעות, או כאשר הקבוצה מעבירה את הזכויות לקבל את תזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי בעסקה בה כל הסיכונים וההטבות מהבעלות על הנכס הפיננסי עוברים למעשה. כל זכות בנכסים פיננסיים שהועברו אשר נוצרה או נשמרה על ידי הקבוצה מוכרת בנפרד כנכס או התחייבות. מכירות נכסים פיננסיים הנעשות בדרך הרגילה (regular way sale), מוכרות במועד קשירת העסקה (trade date), משמע, במועד בו התחייבה הקבוצה למכור את הנכס. לעניין קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות, ראה סעיף (2) להלן.

הקבוצה מסווגת נכסים פיננסיים בקבוצות כלהלן:

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

נכס פיננסי מסווג כנמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הוא מסווג כמוחזק למסחר או אם יועד ככזה בעת ההכרה לראשונה. נכסים פיננסיים אלה נמדדים בשווי הוגן והשינויים בהם נזקפים לרווח והפסד. עלויות עסקה הניתנות לייחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. נכסים פיננסיים מיועדים לשווי הוגן דרך רווח והפסד כוללים גם השקעות הוניות שאחרת היו מסווגות כזמינות למכירה.

הלוואות וחייבים

הלוואות וחייבים הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים, בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם נסחרים בשוק פעיל. נכסים אלו מוכרים לראשונה בשווי הוגן בתוספת עלויות עסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, הלוואות וחייבים נמדדים בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית, בניכוי הפסדים מירידת ערך.

הלוואות וחייבים כוללים מזומנים ושווי מזומנים, לקוחות, חייבים אחרים, השקעות באגרות חוב לא סחירות וכן חייבים בגין הסדרי זיכיון למתן שירותים.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים (המשך)

(1) נכסים פיננסיים שאינם נגזרים (המשך)

מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים כוללים יתרות מזומנים הניתנים לשימוש מיידי ופיקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר, אשר משך הזמן ממועד ההפקדה המקורי ועד למועד הפדיון הנו עד שלושה חודשים, ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי.

נכסים פיננסיים זמינים למכירה

נכסים פיננסיים זמינים למכירה הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים אשר יועדו כנכסים פיננסיים זמינים למכירה או אשר לא סווגו לאף אחת מהקטגוריות האחרות. השקעות הקבוצה במניות מסוימות מסווגות כנכסים פיננסיים זמינים למכירה. במועד ההכרה לראשונה נכסים פיננסיים זמינים למכירה מוכרים בשווי הוגן בתוספת כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. בתקופות עוקבות נמדדות השקעות אלה בשווי הוגן, כאשר השינויים בהן, פרט להפסדים מירידת ערך ולרווחים או הפסדים משינויים בשער החליפין, מקפים ישירות לרווח כולל אחר ומוצגים בקרן הון בגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה. דיבידנד המתקבל בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה נזקף לדוח רווח והפסד במועד הזכאות לתשלום. כאשר ההשקעה נגרעת, הרווחים או ההפסדים שנצברו בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מועברים לרווח והפסד.

(2) התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים

התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים כוללות: משיכות יתר מבנקים, הלוואות ואשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים, מכשירי חוב סחירים, התחייבויות בגין חכירה מימונית, ספקים וזכאים אחרים.

הכרה לראשונה בהתחייבויות פיננסיות:

הקבוצה מכירה לראשונה במכשירי חוב שהונפקו במועד היווצרותם. יתר ההתחייבויות הפיננסיות מוכרות לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו הקבוצה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר.

התחייבויות פיננסיות (למעט התחייבויות פיננסיות אשר יועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד) מוכרות לראשונה בשווי הוגן בניכוי כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, התחייבויות פיננסיות נמדדות בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית. התחייבויות פיננסיות מיועדות לשווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הקבוצה מנהלת התחייבויות אלה וביצועיהן מוערכים בהתבסס על שוויין ההוגן, וזאת בהתאם לאופן שבו תיעדה הקבוצה את ניהול הסיכונים, אם הייעוד נועד למנוע חוסר עקביות חשבונאית (an accounting mismatch), או אם מדובר במכשיר משולב הכולל נגזר משובץ.

גריעת התחייבויות פיננסיות:

התחייבויות פיננסיות נגרעות כאשר מחויבות הקבוצה, כמפורט בהסכם, פוקעת או כאשר היא סולקה או בוטלה.

שינוי תנאים של מכשירי חוב:

החלפת מכשירי חוב, בעלי תנאים שונים באופן מהותי, בין לווה לבין מלווה קיימים מטופלת כסילוק ההתחייבות הפיננסית המקורית והכרה בהתחייבות פיננסית חדשה בשווי הוגן. כמו כן, שינוי משמעותי בתנאים של התחייבות פיננסית קיימת או של חלק ממנה, מטופל כסילוק ההתחייבות הפיננסית המקורית והכרה בהתחייבות פיננסית חדשה. במקרים כאמור, כל ההפרש בין העלות המופחתת של ההתחייבות הפיננסית המקורית לבין השווי ההוגן של ההתחייבות הפיננסית החדשה מוכר ברווח והפסד בסעיף הכנסות או הוצאות מימון.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים (המשך)

(2) התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים (המשך)

התנאים שונים באופן מהותי אם הערך הנוכחי המהווה של תזרימי המזומנים לפי התנאים החדשים, כולל עמלות כלשהן ששולמו בניכוי עמלות כלשהן שהתקבלו ומהווה באמצעות שיעור הריבית האפקטיבי המקורי, הינו שונה לפחות בעשרה אחוזים מהערך הנוכחי המהווה של תזרימי המזומנים הנותרים של ההתחייבות הפיננסית המקורית.

בנוסף למבחן הכמותי כאמור, הקבוצה בוחנת, בין היתר, האם חלו שינויים גם בפרמטרים כלכליים שונים הגלומים במכשירי החוב המוחלפים. לפיכך, ככלל, החלפות של מכשירי חוב צמודים למדד במכשירים שאינם צמודים למדד נחשבות כהחלפות בעלות תנאים שונים באופן מהותי גם אם אינן מקיימות את המבחן הכמותי שבוצע לעיל.

בעת החלפה של מכשירי חוב במכשירי הון, מכשירים הוניים המונפקים בעת סילוק וגריעה של ההתחייבות, כולה או חלקה, נחשבים כחלק מה"תמורה ששולמה" לצורך חישוב רווח או הפסד מגריעת ההתחייבות הפיננסית. המכשירים ההוניים נמדדים לראשונה בשווים ההוגן, אלא אם לא ניתן למדוד את השווי באופן מהימן - במקרה האחרון, המכשירים המונפקים נמדדים בהתאם לשווי ההוגן של ההתחייבות הנגרעת. כל הפרש בין העלות המופחתת של ההתחייבות הפיננסית והמדדה לראשונה של המכשירים ההוניים מוכר בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות או הוצאות מימון.

קיזוז מכשירים פיננסיים:

נכס פיננסי והתחייבות פיננסית מקוזזים והסכומים מוצגים בנטו בדוח על המצב הכספי כאשר לקבוצה קיימת באופן מיידי (currently) זכות משפטית לקזז את הסכומים שהוכרו וכן כוונה לסלק את הנכס וההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות בו-זמנית.

(3) מכשירים פיננסיים נגזרים

הקבוצה מחזיקה מכשירים פיננסיים נגזרים לצרכי גידור כלכלי של סיכוני מטבע חוץ, סיכוני מחירי סחורות, מחירי הובלה ימית וסיכוני ריבית.

נגזרים מוכרים לפי שווי הוגן. עלויות עסקה הניתנות לייחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. שינויים בשווי ההוגן של הנגזרים נקפים לדוח רווח והפסד למעט נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים, כמפורט להלן.

גידור תזרים מזומנים

שינויים בשווי ההוגן של נגזרים המשמשים לגידור תזרימי מזומנים, בגין החלק המגדר האפקטיבי, נקפים דרך רווח כולל אחר ישירות לקרן גידור. בגין החלק שאינו אפקטיבי, נקפים השינויים בשווי ההוגן לרווח והפסד. הסכום שנצבר בקרן הון מסווג מחדש לדוח רווח והפסד בתקופה בה תזרימי המזומנים משפיעים על דוח רווח והפסד ומוצג באותו הסעיף בדוח רווח והפסד בו נמצא הפריט המגודר. כאשר הפריט המגודר הינו נכס לא פיננסי, הסכום שנזקף לקרן ההון מועבר לערך בספרים של הנכס, בעת ההכרה בו.

אם המכשיר המגדר אינו עונה עוד לקריטריונים של גידור חשבונאי, או שהוא פוקע, נמכר, מבוטל או ממומש, אזי נפסק הטיפול לפי חשבונאות גידור באופן פרוספקטיבי. הרווח או ההפסד שנצבר קודם לכן בקרן גידור דרך רווח כולל אחר נשאר בקרן עד אשר מתקיימת העסקה החזויה או עד אשר העסקה החזויה אינה צפויה עוד להתרחש. במידה והעסקה החזויה אינה צפויה עוד להתרחש, הרווח או ההפסד המצטבר בגין המכשיר המגדר שנצבר בקרן גידור יסווג מחדש לרווח והפסד.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים (המשך)

(3) מכשירים פיננסיים נגזרים (המשך)

גידור כלכלי שאינו מקיים את התנאים לגידור חשבונאי

שינויים בשווי ההוגן של נגזרים שאינם מקיימים את התנאים לגידור חשבונאי בהתאם לתקני IFRS לאחר מועד ההכרה הראשוני נקפים לדוח רווח והפסד, כהכנסות או הוצאות מימון.

(4) נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

ערכם של נכסים והתחייבויות פיננסיים צמודי מדד, שאינם נמדדים לפי שווי הוגן, נמדד מחדש בכל תקופה בהתאם לעליית/ירידת המדד בפועל.

(5) ערבויות פיננסיות

במועד ההכרה לראשונה, ערבות פיננסית מוכרת לפי שווי ההוגן. בתקופות עוקבות ערבות פיננסית נמדדת לפי הסכום הגבוה מבין הסכום שמוכר בהתאם להוראות IAS 37 לבין ההתחייבות שהוכרה לראשונה לאחר שהופחתה בהתאם להוראות IAS 18. כל עדכון של התחייבות בהתאם לאמור נזקף לרווח והפסד.

(6) הון מניות

מניות רגילות

מניות רגילות מסווגות כהון. עלויות תוספתיות המתייחסות ישירות להנפקת מניות רגילות וכתבי אופציה למניות בניכוי השפעת המס, מוצגות כהפחתה מההון.

עלויות תוספתיות המתייחסות באופן ישיר להנפקה צפויה של מכשיר אשר יסווג כמכשיר הוני מוכרות כנכס במסגרת סעיף הוצאות נדחות בדוח על המצב הכספי. העלויות מנוכות מההון בעת ההכרה לראשונה במכשירים ההוניים, או מופחתות כהוצאות מימון בדוח רווח והפסד כאשר ההנפקה אינה צפויה עוד להתקיים.

מניות באוצר

כאשר הון מניות שהוכר בהון נרכש מחדש על ידי הקבוצה, סכום התמורה ששולם, הכולל עלויות ישירות בניכוי השפעת המס, מנוכה מההון. המניות שנרכשו מחדש מסווגות כמניות באוצר. כאשר מניות באוצר נמכרות או מונפקות מחדש, סכום התמורה שהתקבלה מוכר כגידול בהון והעודף שנובע מהעסקה נזקף ליתרת הפרמיה, ואילו חוסר שנובע מהעסקה מוקטן מיתרת העודפים.

ד. רכוש קבוע

(1) הכרה ומדידה

הרכוש הקבוע מוצג לפי העלות לאחר ניכוי הסכומים של מענקי השקעה שהתקבלו מהמדינה, בניכוי פחת נצבר ובניכוי הפרשה לירידת ערך נכסים. העלות כוללת הוצאות הניתנות לייחוס באופן ישיר לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר עבודה ישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה, וכן אומדן עלויות פירוק ופינוי הפריטים ושיקום האתר בו ממוקם הפריט, כאשר קיימת מחויבות לפירוק ופינוי או שיקום האתר וכן עלויות אשראי שהווננו. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המתייחס, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה.

חלפים למתקנים מוערכים לפי העלות הנקבעת על בסיס ממוצע נע, לאחר ניכוי הפחתה בגין התיישנות. החלק המיועד לצריכה שוטפת מוצג במסגרת סעיף המלאי ברכוש השוטף.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. רכוש קבוע (המשך)

(1) הכרה ומדידה (המשך)

כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים (רכיבים משמעותיים) של הרכוש הקבוע.

שינויים במחוייבות לפירוק ופינוי פריטים ושיקום האתר בו הם ממוקמים, למעט שינויים הנובעים מחלוף הזמן, מתווספים או מנוכים מעלות הנכס בתקופה בה הם מתרחשים. הסכום שמנוכה מעלות הנכס לא יעלה על ערכו בספרים. היתרה, אם קיימת, מוכרת מיידית בדוח רווח והפסד. רווח או הפסד מגרעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה נטו מגרעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו בהכנסות אחרות או הוצאות אחרות, לפי העניין, בדוח רווח והפסד.

(2) עלויות עוקבות (עלויות שהתהוו לאחר מועד ההכרה הראשוני)

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע ועלויות עוקבות אחרות מוכרות כחלק מהערך בספרים של אותו פריט אם צפוי כי התועלת הכלכלית העתידית הגלומה בהן תזרום אל הקבוצה וכי עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

(3) פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אומדן אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר שלו. ההפחתה של פריט רכוש קבוע מתחילה כאשר הוא זמין לשימוש המיועד לו, כלומר כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה. פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק משמעותי מפריטי הרכוש הקבוע מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. קרקעות בבעלות אינן מופחתות.

אומדן אורך החיים השימושי לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואתיות הינו כדלקמן:

שנים	
15 - 30	קרקע, כבישים ומבנים
8 - 25	מתקנים, וציוד (1)
20 - 40	סכרים ובריכות (2)
5 - 15	ציוד מכני כבד
3 - 10	רהיטים, כלי רכב וציוד אחר
	(1) בעיקר 25 שנים
	(2) בעיקר 40 שנים

האומדנים לגבי שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים לפחות בכל סוף שנת דיווח ומותאמים בעת הצורך. אחת לחמש שנים מבצעת החברה בדיקה אקטיבית לאורך החיים של עיקר פריטי הרכוש הקבוע ובהתאם לצורך מעדכנת את אורך החיים השימושיים ו/או ערך השייר. בהתבסס על ניסיון העבר, עולה בידי החברה לשמר את אורך החיים השימושיים של חלק מנכסי הרכוש הקבוע כתוצאה מההשקעות והוצאות התחזוקה השוטפות בנכסים אלו.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. נכסים בלתי מוחשיים

(1) מוניטין

מוניטין הנוצר כתוצאה מרכישה של חברות בנות, מוצג לפי עלות בניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו, בנכסים בלתי מוחשיים.

(2) עלויות חיפוש משאבים והערכתם

עלויות שהתהוו בגין חיפוש משאבים והערכתם מוכרות לפי העלות בניכוי הפרשה לירידת ערך, תחת נכסים בלתי מוחשיים. העלות כוללת בין היתר עלויות ביצוע מחקרים, עלות קידוחים ופעילויות בהקשר להערכת ההיתכנות הטכנית ליכולת קיום מסחרי של הפקת המשאבים.

(3) מחקר ופיתוח

יציאות הקשורות בפעילות מחקר נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. יציאות בגין פעילות פיתוח מוכרות כנכס בלתי מוחשי אם ורק אם: ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; המוצר או התהליך ישימים מבחינה טכנית ומסחרית; צפויה הטבה כלכלית עתידית מהמוצר ולקבוצה כוונה ומקורות מספקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בנכס או למוכרו, עלויות אחרות בגין פעילות פיתוח נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. בתקופות עוקבות, עלויות פיתוח שהווננו נמדדות לפי עלות בניכוי הפחיתות והפסדים מירידת ערך שנצברו.

(4) נכסים בלתי מוחשיים אחרים

נכסים בלתי מוחשיים אחרים שנרכשו על ידי הקבוצה, בעלי אורך חיים מוגדר, נמדדים לפי עלות בניכוי הפחיתות והפסדים מירידת ערך שנצברו. נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר נמדדים לפי עלות בניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו.

(5) עלויות עוקבות

עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בגינו הן הוצאו. כל העלויות האחרות, לרבות עלויות הקשורות למוניטין או מותגים שפותחו באופן עצמי, נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן.

(6) הפחתה

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר שלו. הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש על פני אומדן אורך החיים השימושי של הנכסים הבלתי מוחשיים, פרט לקשרי לקוחות וסקרים גאולוגיים המופחתים לפי קצב צריכת ההטבות הכלכליות הצפויות מהנכס על בסיס תחזית תזרים מזומנים. מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר אינם מופחתים באופן שיטתי, אלא נבחנים לפחות אחת לשנה לירידת ערך.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרים בקבוצה אינם מופחתים באופן שיטתי כל עוד הם אינם זמינים לשימוש, כלומר אינם במיקום ובמצב הנדרשים להם על מנת שיוכלו לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה. לפיכך, נכסים בלתי מוחשיים אלו, כגון עלויות פיתוח, נבחנים לירידת ערך לפחות אחת לשנה, עד למועד בו הופכים להיות זמינים לשימוש.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. נכסים בלתי מוחשיים (המשך)

(6) הפחתה (המשך)

אומדן אורך החיים השימושי לתקופה הנוכחית ולתקופות השוואתיות הינו:

שנים	
3 - 10	זיכיונות על פני יתרת משך הזיכיון שהוענק לחברות
15 - 20	עלויות תוכנה
15 - 25	סימנים מסחריים
10 - 15	קשרי לקוחות
7 - 20	הסכמים עם ספקים והסכמי אי תחרות
	פטנטים

הוצאות נדחות בגין סקרים גאולוגיים מופחתות על פני אורך חיים המבוסס על הערכה גאולוגית של כמות החומר שתופק מאתר הכרייה.

הקבוצה בוחנת את אורך חיים השימושיים של קשרי הלקוחות באופן שוטף, על בסיס ניתוח של כל הראיות והגורמים הרלוונטיים וזאת בהתחשב בניסיון שיש לחברה ביחס להזמנות חוזרות, שיעורי נטישה ובהתחשב בהטבות הכלכליות העתידיות הצפויות לזרם לחברה מקשרי הלקוחות הללו.

הקבוצה בוחנת את אומדן אורך החיים השימושי של נכס בלתי מוחשי שאינו מופחת לפחות מדי שנה על מנת לקבוע האם האירועים והנסיבות ממשיכים לתמוך בקביעה כי לנכס הבלתי מוחשי אורך חיים בלתי מוגדר.

ו. נכסים חכורים

חכירות, בהן נושאת הקבוצה באופן מהותי בכל הסיכונים והתשואות מהנכס, מסווגות כחכירות מימוניות. בעת ההכרה לראשונה נמדדים הנכסים החכורים ומוכרת התחייבות בסכום השווה לנמוך מבין השווי ההוגן והערך הנוכחי של דמי החכירה המינימאליים העתידיים. לאחר ההכרה לראשונה, מטופל הנכס בהתאם למדיניות החשבונאית הנהוגה לגבי נכס זה.

יתר החכירות מסווגות כחכירות תפעוליות, כאשר הנכסים החכורים אינם מוכרים בדוח על המצב הכספי של הקבוצה. תשלומים במסגרת חכירה תפעולית נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה.

ז. מלאי

מלאי נמדד לפי העלות או ערך המימוש נטו, כנמוך שבהם. עלות המלאי כוללת את העלויות לרכישת המלאי ולהבאתו למקומו ולמצבו הקיימים. במקרה של מלאי בתהליך ייצור ומלאי מוצרים גמורים, כוללת העלות את החלק המיוחס של תקורות הייצור, המבוסס על קיבולת נורמלית. ערך המימוש נטו הוא אומדן מחיר המכירה במהלך העסקים הרגיל, בניכוי אומדן העלות להשלמה ואומדן העלויות הדרושות לביצוע המכירה.

עלות המלאי של חומרי גלם ועזר, חומרי אחזקה ותוצרת גמורה ובעיבוד נקבעת בעיקר על בסיס ממוצע נע. במידה שההטבה מעלויות חישוף (עלויות הסרת פסולת המתהוות בפעילות כרייה של מכרה במהלך שלב ההפקה של המכרה) ממומשת בצורה של מלאי, החברה מטפלת בעלויות חישוף אלו כמלאי. במידה שבה ההטבה הינה גישה משופרת למחצב, החברה מכירה בעלויות אלו כתוספת לנכס לא שוטף, בהתקיים קריטריונים המוצגים ב IFRIC 20.

מלאי אשר מכירתו צפויה להתבצע בתקופה העולה על 12 חודשים ממועד הדיווח מוצג כמלאי שאינו שוטף במסגרת נכסים שאינם שוטפים.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. היוון עלויות אשראי

עלויות אשראי ספציפי מהוונות לנכסים כשירים (נכסים שנדרש פרק זמן מהותי על מנת להכין אותם לשימוש המיועד או למכירתם) במהלך התקופה הנדרשת להשלמה ולהקמה עד למועד בו הם מוכנים לשימוש המיועד. עלויות אשראי שאינו ספציפי מהוונות להשקעה בנכסים כשירים תוך שימוש בשיעור ריבית שהוא הממוצע המשוקלל של שיעורי העלות בגין אותם מקורות אשראי שעלותם לא הוונה באופן ספציפי. עלויות אשראי אחרות נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. הכנסות מהשקעות זמניות של אשראי ספציפי שהתקבל לצורך השקעה בנכס כשיר מנוכות מעלויות האשראי הכשירות להיוון.

ט. ירידת ערך

(1) נכסים פיננסיים שאינם נגזרים

ירידת ערך של נכס פיננסי שאינו מוצג בשווי הוגן דרך רווח והפסד, נבחנת כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית לכך שאירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים של הנכס הניתן לאמידה מהימנה.

ראייה אובייקטיבית לכך שחלה ירידת ערך של נכסים פיננסיים עשויה לכלול הפרת חוזה על ידי חייב, ארגון מחדש של סכום המגיע לקבוצה המתבסס על תנאים אשר הקבוצה לא היתה שוקלת במקרים אחרים, קיום סממנים לכך שחייב או מנפיק חוב יפשוט רגל או היעלמות שוק פעיל עבור נייר ערך.

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירים הוניים, בוחנת הקבוצה גם את הפער שבין השווי ההוגן של הנכס לבין עלותו המקורית, תוך התייחסות לסטיית התקן של שער המכשיר, למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו המקורית ולשינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית או המשפטית, או בסביבת השוק בה פועלת החברה שהנפיקה את המכשיר. בנוסף, ירידה משמעותית או מתמשכת בשווי ההוגן מתחת לעלות המקורית הינה ראייה אובייקטיבית לירידת ערך.

הקבוצה בוחנת ראיות לירידת ערך לגבי חייבים והלוואות ברמה הספציפית.

הפסד מירידת ערך של נכס פיננסי, הנמדד בעלות מופחתת, מחושב כהפרש בין ערך הנכס בספרים לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים, מהוון בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של הנכס. הפסדים נזקפים לדוח רווח והפסד ומוצגים כהפרשה להפסד כנגד יתרת הנכס הפיננסי הנמדד בעלות מופחתת.

הפסדים מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מוכרים על ידי העברת ההפסד המצטבר שנזקף לקרן הון בגין נכסים זמינים למכירה, לרווח והפסד. ההפסד המצטבר אשר מסווג מהרווח הכולל האחר לרווח והפסד הינו ההפרש בין עלות הרכישה בניכוי החזרי קרן והפחתות, לבין השווי ההוגן הנוכחי בניכוי ירידות ערך אשר הוכרו בעבר דרך רווח והפסד. שינויים בהפרשה לירידת ערך כתוצאה מיישום שיטת הריבית האפקטיבית מוצגים במסגרת סעיף הכנסות מימון.

הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחסו באופן אובייקטיבי לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד מירידת הערך (כגון פירעון על ידי החייב). ביטול הפסד מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים הנמדדים לפי עלות מופחתת ובגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי חוב, נזקף לרווח והפסד. ביטול הפסד מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי הון, נזקף לרווח הכולל האחר.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. ירידת ערך (המשך)

(2) נכסים שאינם פיננסיים

בכל תקופת דיווח נבחן קיומם של סימנים המצביעים על ירידת ערך של הנכסים הלא פיננסיים של הקבוצה, שאינם מלאי ונכסי מס נדחים. באם קיימים סימנים, כאמור, מחושב אומדן סכום בר ההשבה של הנכס. החברה מבצעת, אחת לשנה בתאריך קבוע, הערכה של הסכום בר ההשבה של מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר או שאינם זמינים לשימוש, או באופן תכוף יותר אם יש סימנים לירידת ערך.

למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים אחרים ובקבוצות נכסים אחרות ("יחידה מניבת מזומנים").

הסכום בר ההשבה של נכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו (שווי ההוון, בניכוי הוצאות מימוש). בקביעת שווי השימוש, מהוונת הקבוצה את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון, המשקף את הערכות משתתפי השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס או ליחידה מניבת מזומנים בגינם לא הותאמו תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לנבוע מהנכס או מהיחידה מניבת המזומנים.

המוניטין לא נתון למעקב למטרת דיווח פנימי ובשל כך מוקצה למגזרי הפעילות של החברה ולא ליחידות מניבות מזומנים אשר רמתן נמוכה ממגזר פעילות.

נכסי מטה החברה ומתקנים מנהליים אינם מפיקים תזרימי מזומנים נפרדים ומשרתים יותר מיחידה מניבת מזומנים אחת. נכסים אלו מוקצים ליחידות מניבות מזומנים על בסיס סביר ועקבי ונבחנים לירידת ערך כחלק מבחינת ירידות ערך בגין היחידות מניבות המזומנים להן הם מוקצים.

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של נכס או של יחידה מניבת מזומנים עולה על הסכום בר ההשבה שלה, ונזקפים לרווח והפסד. לגבי מגזר פעילות הכולל מוניטין, הפסד מירידת ערך מוכר כאשר הערך בספרים של מגזר הפעילות, עולה על הסכום בר ההשבה שלו. הפסדים מירידת ערך שהוכרו בגין מגזר פעילות, מוקצים תחילה להפחתת הערך בספרים של מוניטין ולאחר מכן להפחתת הערך של הנכסים האחרים המיוחסים לאותו מגזר, באופן יחסי.

הפסד מירידת ערך מוקצה בין הבעלים של החברה לזכויות שאינן מקנות שליטה לפי אותו בסיס שהרווח או ההפסד מוקצה.

הפסד מירידת ערך מוניטין אשר הוכר בתקופות קודמות אינו הפיך באופן פרוספקטיבי. הפסדים מירידת ערך נכסים אחרים שהוכרו בתקופות קודמות, נבחן בכל תקופת דיווח על מנת להעריך האם קיימים סימנים המצביעים על כך שהפסדים אלו קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

(3) השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות

השקעה בחברה כלולה או בעסקה משותפת נבחנת לירידת ערך, כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית המצביעה על ירידת ערך. מוניטין המהווה חלק מחשבון ההשקעה בחברה הכלולה או בעסקה המשותפת, אינו מוכר כנכס נפרד ולכן אינו נבחן בנפרד לירידת ערך.

במידה וקיימת ראייה אובייקטיבית המצביעה על כך שיתכן שנפגם ערכה של ההשקעה, הקבוצה מבצעת הערכה של סכום בר ההשבה של ההשקעה שהינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו שלה. בקביעת שווי שימוש של השקעה בחברה כלולה או בעסקה משותפת הקבוצה אומדת את חלקה בערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים, אשר חזוי שיופקו על ידי החברה הכלולה או העסקה המשותפת, כולל תזרימי

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. ירידת ערך (המשך)

(3) השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות (המשך)

המזומנים מהפעילויות של החברה הכלולה או העסקה המשותפת והתמורה ממימושה הסופי של ההשקעה, או אומדת את הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים אשר חזוי כי ינבעו מדיבידנדים שיתקבלו ומהמימוש הסופי.

הפסד מירידת ערך מוכר כאשר הערך בספרים של ההשקעה, לאחר יישום שיטת השווי המאזני, עולה על הסכום בר ההשבה, ונזקף לסעיף הוצאות אחרות בדוח רווח והפסד. הפסד מירידת ערך אינו מוקצה לנכס כלשהו, לרבות למוניטין המהווה חלק מחשבון ההשקעה בחברה כלולה או בעסקה משותפת.

הפסד מירידת ערך יבוטל אם ורק אם חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר ההשבה של ההשקעה מהמועד בו הוכר לאחרונה ההפסד מירידת ערך. הערך בספרים של ההשקעה, לאחר ביטול ההפסד מירידת ערך, לא יעלה על הערך בספרים של ההשקעה שהיה נקבע לפי שיטת השווי המאזני אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

י. הטבות לעובדים

בקבוצה קיימות מספר תכניות הטבה לאחר העסקה. התכניות ממומנות בחלקן על ידי הפקדות לחברות ביטוח או לקרנות המנוהלות בידי נאמן, והן מסווגות כתכניות הפקדה מוגדרת וכן כתכניות הטבה מוגדרת.

(1) תכניות להפקדה מוגדרת

תכניות להפקדה מוגדרת הינן תכניות לאחר סיום העסקה שלפיהן הקבוצה משלמת תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים.

מחויבויות הקבוצה להפקיד בתכניות הפקדה מוגדרת, נזקפות כהוצאה לרווח והפסד בתקופות במהלכן סיפקו העובדים שירותים. התחייבויות להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת אשר עומדות לתשלום תוך יותר מ- 12 חודשים מתום התקופה בה העובדים סיפקו את השירות, מוכרות לפי ערכן הנוכחי.

(2) תכניות להטבה מוגדרת

תוכניות להטבה מוגדרת הן תוכניות הטבה לאחר העסקה שאינן תוכניות להפקדה מוגדרת.

מחויבות נטו של הקבוצה, המתייחסת לתכנית הטבה מוגדרת בגין הטבות לאחר סיום העסקה, מחושבת לגבי כל תכנית בנפרד על ידי אומדן הסכום העתידי של ההטבה שגייע לעובד בתמורה לשירותיו, בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. הטבה זו מוצגת לפי ערך נוכחי בניכוי השווי ההוגן של נכסי התכנית. שיעור ההיוון של חברות הקבוצה הפועלות במדינות בהן יש שוק בו מתקיימת סחירות גבוהה באגרות חוב קונצרניות הינו בהתאם לתשואה על אגרות החוב הקונצרניות, כולל בישראל. שיעור ההיוון של חברות הקבוצה הפועלות במדינות בהן אין שוק בעל סחירות גבוהה באגרות חוב קונצרניות הינו בהתאם לתשואה על אגרות חוב ממשלתיות שהמטבע שלהן ומועד פירעונן דומים לתנאי המחויבות של הקבוצה. החישובים נערכים על ידי אקטואר מוסמך לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה.

כאשר לפי תוצאות החישובים נוצר נכס נטו לקבוצה, מוכר נכס עד לסכום נטו של הערך הנוכחי של הטבות כלכליות הזמינות בצורה של החזר מהתוכנית או הקטנה בהפקדות עתידיות לתוכנית. הטבה כלכלית בצורת החזרים או הקטנת הפקדות עתידיות תחשב זמינה כאשר ניתן לממשה במהלך חיי התוכנית או לאחר סילוק המחויבות.

עלויות בגין שירותי עבר מוכרות מיידית ללא קשר האם ההטבות הבשילו או לא.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. הטבות לעובדים (המשך)

(2) תכניות להטבה מוגדרת (המשך)

התנועה בהתחייבות נטו בגין תוכנית הטבה מוגדרת המוכרת בכל תקופה חשבונאית ברווח והפסד מורכבת כדלקמן:

הוצאות שירות שוטפות (Current Service Costs) - הגידול בערך הנוכחי של ההתחייבות שנובע משירות של העובדים בתקופה המדווחת.

הכנסות (הוצאות) המימון, נטו מבוצע על ידי הכפלת המחויבות (נכס) להטבה מוגדרת נטו בשיעור ההיוון המשמש למדידת המחויבות להטבה מוגדרת, כפי שנקבעו בתחילת תקופת הדיווח השנתית.

הפרשי שער.

עלות שרותי עבר (Past Service Cost) וצמצום של תוכנית - השינוי בערך הנוכחי של ההתחייבות בתקופה השוטפת כתוצאה משינוי של הטבות לאחר סיום העסקה המיוחס לתקופות קודמות.

הפער, למועד הדיווח, בין ההתחייבות נטו לתחילת השנה בתוספת התנועה ברווח והפסד כמפורט לעיל, לבין ההתחייבות האקטוארית בניכוי השווי ההוגן של נכסי הקרן לתום השנה, משקף יתרת רווחים או הפסדים אקטואריים שמוכרים ברווח כולל אחר ונקפים ליתרת העודפים.

הוצאות הריבית השוטפות והתשואה על נכסי הקרן מוכרות כהוצאות והכנסות ריבית במסגרת סעיף המימון.

(3) הטבות אחרות לעובדים לטווח ארוך

חלק מעובדי החברה זכאים להטבות אחרות לטווח ארוך שאינן מתייחסות לתוכנית הטבה לאחר העסקה.

רווחים והפסדים אקטואריים נקפים ישירות לרווח והפסד בתקופה בה הם נוצרו.

במקרים בהם גובה ההטבה זהה לגבי כל עובד, ללא התחשבות בשנות השירות, העלות של הטבות אלה מוכרת כאשר נקבעת הזכאות להטבה. סכום הטבות אלו מהווה לערכו הנוכחי בהתאם לשיטת הערכה אקטוארית.

(4) פיצויי פרישה מוקדמת

פיצויי פרישה מוקדמת לעובדים מוכרים כהוצאה וכהתחייבות כאשר הקבוצה התחייבה באופן מובהק, ללא אפשרות ממשית לביטול, לפיטורי עובדים לפני הגיעם למועד הפרישה המקובל על פי תכנית פורמאלית מפורטת. הטבות הניתנות לעובדים בפרישה מרצון נזקפות כאשר הקבוצה הציעה לעובדים תכנית המעודדת פרישה מרצון, צפוי שההצעה תתקבל וניתן לאמוד באופן מהימן את מספר הנענים להצעה. אם ההטבות עומדות לתשלום מעבר ל- 12 חודשים מסוף תקופת הדיווח, הן מהוונות לערכן הנוכחי. שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות צמודות באיכות גבוהה שהמטבע שלהן הינו לפי מטבע התשלום, ושמועד פירעון דומה לתנאי המחויבות של הקבוצה.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י. הטבות לעובדים (המשך)

(5) הטבות לזמן קצר

מחויבויות בגין הטבות לעובדים לזמן קצר נמדדות על בסיס לא מהוון, וההוצאה נקפת בעת שניתן השירות המתייחס או במקרה של היעדרויות שאינן נצברות – בעת ההיעדרות בפועל. הפרשה בגין הטבות לעובדים לטווח קצר בגין בונס במזומן או תכנית השתתפות ברווחים, מוכרת בסכום הצפוי להיות משולם, כאשר לקבוצה יש מחויבות נוכחית משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד בעבר וניתן לאמוד באופן מהימן את המחויבות.

סיווג הטבות לעובדים כהטבות עובד לטווח קצר או כהטבות עובד אחרות לטווח ארוך (לצרכי מדידה) נקבע בהתאם לצפי הקבוצה לניצול ההטבות במלואן ולא בהתאם למועד בו העובד זכאי לנצל את ההטבה.

(6) עסקאות תשלומים מבוססי מניות

השווי ההוגן במועד ההענקה של מענקי תשלום מבוסס מניות לעובדים נזקק כהוצאת שכר במקביל לגידול בהון על פני התקופה בה מושגת זכאות בלתי מותנית למענקים. הסכום שנזקק כהוצאה בגין מענקי תשלום מבוסס מניות, המותנים בתנאי הבשלה שהינם תנאי שירות או תנאי ביצוע שאינם תנאי שוק, מותאם על מנת לשקף את מספר המענקים אשר צפויים להבשיל.

יא. הפרשות

הפרשה מוכרת כאשר לקבוצה יש מחויבות נוכחית, משפטית או משתמעת, כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, הניתנת לאמידה בצורה מהימנה, וכאשר צפוי כי ידרש תזרים שלילי של הטבות כלכליות לסילוק המחויבות. ההפרשות נקבעות על ידי היוון תזרימי המזומנים העתידיים בשיעור ריבית לפני מס, המשקף את הערכות השוק השוטפות לערך הזמן של הכסף ואת הסיכונים הספציפיים להתחייבות וללא שקלול סיכון האשראי של החברה. הערך בספרים של ההפרשה מותאם בכל תקופה על מנת לשקף את חלוף הזמן ומוכר כהוצאות מימון. במקרים נדירים בהם לא ניתן להעריך את תוצאת המחויבות האפשרית לא נרשמת הפרשה בדוחות הכספיים.

הקבוצה מכירה בנכס שיפוי אם, ורק אם, וודאי למעשה (Virtually Certain) שהשיפוי יתקבל אם הקבוצה תסלק את המחויבות. הסכום שמוכר בגין השיפוי אינו עולה על סכום ההפרשה.

(1) אחריות

הפרשה לאחריות מוכרת כאשר נמכרו המוצרים או השרות, בגינם ניתנה האחריות. ההפרשה מבוססת על נתונים היסטוריים ועל שקלול כל התוצאות האפשריות בהסתברויות שלהן.

(2) הפרשה בגין עלויות סביבתיות

הקבוצה מכירה בהפרשה בגין מחויבות קיימת שהתהוותה למניעת זיהום הסביבה והפרשות צפויות לעלויות המתייחסות לשיקום סביבתי הנובע מפעילות שוטפת או מפעילות עבר.

עלויות למניעת זיהום סביבתי, המגדילות את אורך החיים או את יעילות מתקן או מקטינות או מונעות את זיהום הסביבה, נקפות כהפרשה ומהוונות לעלות הרכוש הקבוע ומופחתות בהתאם למדיניות הפחת הנהוגה בקבוצה.

(3) שינוי מבני

הפרשה לשינוי מבני מוכרת כאשר הקבוצה מאשרת תכנית פורמאלית ומפורטת לשינוי מבני, והשינוי המבני החל למעשה או כאשר ניתנה הודעה עליו לעובדים. ההפרשה כוללת את היציאות הישירות הנובעות מהשינוי המבני, הכרוכות בהכרח בשינוי המבני ואשר אינן מיוחסות לפעילויות הנמשכות של הקבוצה.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יא. הפרשות (המשך)

(4) שיקום אתר

בהתאם למדיניות המוצהרת של הקבוצה לשימור הסביבה ובהתאם לדרישות החוק, מוכרת הפרשה לשיקום אתר בו נמצאת קרקע מזהמת וההוצאה המתייחסת, במועד בו מזהמת הקרקע.

(5) תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר קיימות לקבוצה מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, אם יותר סביר מאשר לא כי תידרש זרימה של משאבים כלכליים כדי לסלק את המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. כאשר השפעת ערך הזמן מהותית, נמדדת הפרשה בהתאם לערכה הנוכחי.

יב. הכרה בהכנסות

מכירת סחורות

ההכנסה ממכירת סחורות במהלך העסקים הרגיל נמדדת על פי השווי ההוגן של התמורה שנתקבלה או העומדת להתקבל, בניכוי החזרות, הנחות מסחריות והנחות כמות. במקרים בהם תקופת האשראי היא קצרה ומהווה את האשראי המקובל בענף התמורה העתידית אינה מהוונת.

הקבוצה מכירה בהכנסה כאשר קיימת ראייה משכנעת (בדרך כלל ביצוע של הסכם מכירה) שהסיכונים המשמעותיים וההנאות מהבעלות על הסחורה עוברים לקונה, קבלת התמורה צפויה, קיימת אפשרות להעריך באופן מהימן את אפשרות החזרת הסחורה והעלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות לאמידה באופן מהימן, כאשר אין להנהלה מעורבות נמשכת עם הסחורה וכן כאשר ההכנסה ניתנת למדידה באופן מהימן. אם צפוי כי תוענק הנחה וסכומה ניתן למדידה באופן מהימן, ההנחה מנוכה מההכנסה בעת מכירת הסחורות.

עיתוי העברת הסיכונים והתשואות משתנה בהתאם לתנאים הספציפיים של חוזה המכירה. לגבי מכירת מוצרים בישראל, העברת הסיכונים והתשואות מתקיימת, בדרך כלל, כאשר המוצרים מגיעים למחסניו של הלקוח, ואולם לגבי משלוחים בינלאומיים מסוימים מתקיימת ההעברה כאשר הסחורה מועמסת על כלי התחבורה של המוביל.

יג. הכנסות והוצאות מימון

הכנסות מימון כוללות הכנסות ריבית בגין סכומים שהושקעו, רווחים ממכשירים פיננסיים נגזרים המוכרים ברווח והפסד ורווחים ממכירת נכסים פיננסיים זמינים למכירה. הכנסות ריבית מוכרות עם התהוותן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית.

הוצאות מימון כוללות הוצאות ריבית על הלוואות שנתקבלו, שינויים בגין ערך הזמן בגין הפרשות, עלויות בגין עסקאות איגוח, הפסדים מירידת ערך או סילוק של נכסים פיננסיים זמינים למכירה, הפסדים ממכשירים פיננסיים נגזרים, שינויים עקב חלוף הזמן בהתחייבויות בגין תוכניות הטבה מוגדרת לעובדים בניכוי הכנסות ריבית הנובעות מנכסי תוכנית הטבה מוגדרת לעובדים והפסדים מהפרשי שער. עלויות האשראי, שאינן מהוונות, נקפות לדוח רווח והפסד לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

רווחים והפסדים מהפרשי שער ורווחים והפסדים ממכשירים פיננסיים נגזרים מדווחים בנטו, כהכנסות מימון או הוצאות מימון, כתלות בתנודות שער החליפין, וכתלות בפוזיציה שלהן (רווח או הפסד בנטו).

בדוחות תזרימי המזומנים המאוחדים, ריבית שהתקבלה וריבית ששולמה מוצגים במסגרת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת. דיבידנדים ששולמו מוצגים במסגרת תזרימי מזומנים מפעילות מימון.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. הוצאות מסים על הכנסה

הוצאת מסים על הכנסה כוללת מסים שוטפים ונדחים. מסים שוטפים נקפים לדוח רווח והפסד אלא אם המס נובע מצירוף עסקים, או נקפים ישירות להון או לרווח כולל אחר במידה ונובעים מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון או ברווח כולל אחר.

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח. מסים שוטפים כוללים גם מסים בגין שנים קודמות וגם תוספות מסים בגין חלוקת דיבידנדים. הקבוצה מקזות נכסי והתחייבויות מסים שוטפים במידה וקיימת זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקיזוז נכסי והתחייבויות מסים שוטפים, וכן קיימת כוונה לסלק נכסי והתחייבויות מסים שוטפים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים השוטפים מיושבים בו זמנית.

הפרשה בגין עמדות מס לא וודאיות, לרבות הוצאות מס וריבית נוספות, מוכרת כאשר יותר צפוי מאשר לא כי הקבוצה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות.

ההכרה במסים נדחים הינה בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. החברה לא מכירה במסים נדחים לגבי הפרשים הזמניים הבאים: ההכרה לראשונה במוניטין, ההכרה לראשונה בנכסים ובהתחייבויות בעסקה שאינה מהווה צירוף עסקים ושאינה משפיעה על הרווח החשבונאי ועל הרווח לצרכי מס, וכן הפרשים הנובעים מהשקעה בחברות מאוחדות ובהשקעות בחברות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, במידה ואין זה צפוי שהם יתפכו בעתיד הנראה לעין ובמידה והקבוצה שולטת במועד היפוך ההפרש בין אם במימוש ובין אם בחלוקת דיבידנד. המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על הפרשים הזמניים במועד בו ימומש, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה למועד הדיווח. הקבוצה מקזות נכסי והתחייבויות מסים נדחים במידה וקיימת זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקיזוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס באותה חברה נישומה, או בחברות שונות, אשר בכוונתן לסלק נכסי והתחייבות מסים נדחים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים הנדחים מיושבים בו זמנית.

נכס מס נדחה מוכר בספרים כאשר צפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל את ההפרשים הזמניים. נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל מועד דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתייחסות תתממשנה, הם מופחתים.

נכסי מסים נדחים שלא הוכרו מוערכים מחדש בכל מועד דיווח ומוכרים במידה והשתנה הצפי כך שצפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה יהיה ניתן לנצל אותם.

הקבוצה עשויה להתחייב בתוספת מס במקרה של חלוקת דיבידנד בין חברות הקבוצה. תוספת מס זו לא נכללה בדוחות הכספיים, לאור מדיניות חברות הקבוצה שלא לגרום לחלוקת דיבידנד הכרוכה בתוספת מס לחברה המשלמת, בעתיד הנראה לעין. במקרים בהם צפויה חברה מוחזקת לחלק דיבידנד מרווחים הכרוכים בתוספת מס לחברה, יוצרת החברה עתודה למס בגין תוספת המס שעשויה החברה להתחייב בה, בגין חלוקת הדיבידנד.

מסים על הכנסה נוספים, הנובעים מחלוקת דיבידנדים על ידי החברה, נקפים לרווח והפסד במועד בו מוכרת ההתחייבות לתשלום הדיבידנד המתייחס. מס נדחה בגין עסקאות בין חברות בדוח המאוחד נרשם לפי שיעור המס החל על החברה הרוכשת.

טו. רווח למניה

הקבוצה מציגה נתוני רווח למניה בסיסי ומדולל לגבי הון המניות הרגילות שלה. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של החברה במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך השנה, לאחר התאמה בגין מניות באוצר. הרווח המדולל למניה נקבע על ידי התאמת הרווח או ההפסד, המתייחס לבעלי המניות הרגילות והתאמת הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שבמחזור לאחר התאמה בגין מניות באוצר, ובגין השפעת מניות חסומות ואופציות למניות שהוענקו לעובדים.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טז. עסקאות עם בעל שליטה

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקפת הקבוצה את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

יז. נכסים לא שוטפים וקבוצות מימוש המוחזקים למכירה

נכסים לא שוטפים (או קבוצות מימוש המורכבות מנכסים והתחייבויות) מסווגים כנכסים המוחזקים למכירה, אם צפוי ברמה גבוהה שהשבתם תהיה בעיקר באמצעות עסקת מכירה ולא באמצעות שימוש מתמשך. כך גם כאשר חברה מחויבת לתוכנית מכירה אשר כרוכה באובדן שליטה על חברה בת, ללא קשר אם לחברה ישארו זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה הבת לשעבר לאחר המכירה.

מיד לפני סיווגם כמוחזקים למכירה, נמדדים הנכסים (או המרכיבים של קבוצת המימוש) על פי המדיניות החשבונאית של הקבוצה. לאחר מכן נמדדים הנכסים (או המרכיבים של קבוצת המימוש) לפי הנמוך מבין הערך בספרים והשווי ההוגן, בניכוי עלויות מכירה.

כל הפסד מירידת ערך של קבוצה המיועדת למימוש, מיוחס לראשונה למוניטין ולאחר מכן, באופן יחסי, לנכסים הנותרים, פרט לכך שלא מיוחס הפסד לנכסים שאינם בתחולת הוראות המדידה של IFRS 5 כגון: מלאי, נכסים פיננסיים, נכסי מס נדחים ונכסי תוכנית הטבות לעובדים אשר ימשיכו להימדד בהתאם למדיניות החשבונאית של הקבוצה. הפסדים מירידת ערך המוכרים בעת הסיווג הראשוני של נכס כמוחזק למכירה, וכן רווחים או הפסדים עוקבים כתוצאה מהמדידה מחדש, נזקפים לרווח והפסד. רווחים מוכרים עד לסכום המצטבר של הפסד מירידת ערך שנרשם בעבר. בתקופות עוקבות, נכסים ברי פחת המסווגים כמוחזקים למכירה אינם מופחתים.

יח. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 15, הכנסה מחוזים עם לקוחות (להלן - התקן)

התקן מחליף את ההנחיות הקיימות כיום לעניין הכרה בהכנסה ומציג מסגרת מקיפה לצורך קביעה האם יש להכיר בהכנסה וכן מהו מועד העיתוי והסכום שיוכר. התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018, עם אפשרות ליישום מוקדם.

החברה בחנה את השלכות יישום התקן ולהערכת הקבוצה ליישום התקן לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

תקן דיווח כספי בינלאומי (2014) IFRS 9, מכשירים פיננסיים (להלן - התקן)

התקן מחליף את ההוראות הקיימות היום ב- IAS 39 מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה וכולל הוראות מעודכנות לסיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, מודל חדש להכרה בהפסדי אשראי צפויים ('expected credit loss' model) עבור מרבית נכסי החוב הפיננסיים, וכן הוראות ודרישות בנושא חשבונאות גידור.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018, עם אפשרות לאימוץ מוקדם. התקן ייושם למפרע, למעט מספר הקלות. החברה בחנה את השלכות יישום התקן ולהערכתה, ליישום התקן לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יח. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו (המשך)

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 16, חכירות (להלן - התקן)

התקן מחליף את תקן בינלאומי מספר 17, חכירות (IAS 17) ואת הפרשנויות הקשורות אליו. הוראות התקן מבטלות את הדרישה הקיימת מחוכרים לסיווג החכירה כתפעולית או כמימונית. התקן החדש מציג מודל אחד לטיפול החשבונאי בכל החכירות, לפיו על החוכר להכיר בנכס זכות שימוש ובהתחייבות בגין החכירה בדוחותיו הכספיים. התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2019, עם אפשרות ליישום מוקדם. בכוונת החברה לאמץ את התקן החל מיום 1 בינואר 2019 ושוקלת את יישום ההקלות הבאות במועד המעבר:

- לא ליישם את דרישות ההכרה בנכס זכות שימוש ובהתחייבות לגבי חכירות לטווח קצר של עד שנה.
- חכירות שצפויות להסתיים תוך 12 חודשים ממועד המעבר יטופלו כחכירות לזמן קצר.
- בחינה האם ההסדר מכיל חכירה רק עבור חוזים חדשים או חוזים אשר שונו.
- שימוש בשיעור היוון אחד לתיק חוזי חכירה (portfolio) בעלי מאפיינים דומים.

החברה נמצאת בתהליך של איסוף כל המידע על הסדרי החכירה שלה והערכת השפעת יישום תקן זה על הדוחות הכספיים המאוחדים. בשלב זה אין ביכולתה של החברה לאמוד את ההשפעה על דוחותיה הכספיים. התקן צפוי להשפיע על הנושאים הבאים: (1) גידול בנכסים לא שוטפים והתחייבויות פיננסיות; (2) שינוי ביחסים הפיננסיים; וכן (3) גידול ברווח התפעולי ובהוצאות המימון.

פרשנות של דיווח כספי בינלאומי IFRIC 23, עמדות מס לא וודאיות (להלן - הפרשנות)

הפרשנות מבהירה כיצד ליישם את דרישות ההכרה והמדידה של IAS 12 כאשר קיימת אי וודאות לגבי עמדות מס. בהתאם לפרשנות, במסגרת קביעת הכנסה חייבת (הפסד) לצורך מס, בסיסי המס, הפסדים מועברים לצורך מס, זיכויי מס שלא נוצלו ושיעורי המס במקרה של אי וודאות, על הישות להעריך האם צפוי (probable) שרשות המס תקבל את עמדת המס שנגקטה על ידה. ככל שצפוי שרשות המס תקבל את עמדת המס שנגקטה הישות, הישות תכיר בהשלכות המס על הדוחות הכספיים בהתאם לאותה עמדת מס. מאידך, כאשר לא צפוי שרשות המס תקבל את עמדת המס שנגקטה, על ישות לשקף את אי הודאות בספרים. בנוסף, הפרשנות מדגישה את הצורך במתן גילויים בדבר שיקול הדעת של הישות והנחות שהונחו לגבי עמדות מס לא וודאיות.

הפרשנות תיושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2019, עם אפשרות לאימוץ מוקדם. הפרשנות כוללת שתי חלופות עבור יישום הוראות המעבר, כך שניתן לבחור בחלופת מעבר של יישום למפרע או יישום פרוספקטיבי החל מתקופת הדיווח הראשונה שבה יישמה לראשונה את הפרשנות.

הקבוצה בוחנת את השלכות הפרשנות על הדוחות הכספיים ללא כוונה ליישום מוקדם.

יט. מדדים ושערי חליפין

יתרות במטבע חוץ או צמודות אליו נכללות בדוחות הכספיים לפי שערי חליפין היציגים למועד הדיווח. יתרות צמודות למדד המחירים לצרכן נכללות על בסיס המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות צמודים.

באור 4 - קביעת שווי הוגן

כחלק מכללי המדיניות החשבונאית ודרישות הגילוי, נדרשת הקבוצה לקבוע את השווי ההוגן של נכסים והתחייבויות פיננסיים ושאינם פיננסיים. ערכי השווי ההוגן נקבעו לצרכי מדידה ו/או גילוי על בסיס השיטות המתוארות להלן. מידע נוסף לגבי ההנחות ששימשו בקביעת ערכי השווי ההוגן ניתן בבאורים המתייחסים לאותו נכס או התחייבות.

א. השקעות בניירות ערך

השווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה או המסווגים כמוחזקים לצרכי מסחר נקבע על פי מחירם בבורסה למועד הדיווח. במידה ולנכס או להתחייבות שנמדדים בשווי הוגן יש מחיר רכישה מוצע (bid price) ומחיר מכירה מוצע (ask price), המחיר שבתוך הטווח ביניהם שמייצג באופן הטוב ביותר שווי הוגן בנסיבות שמש כדי למדוד שווי הוגן.

ב. נגזרים

השווי ההוגן של חוזי אקדמה (Forward) על מטבע חוץ נקבע על ידי שקלול שער החליפין ומקדם הריבית המתאים לתקופת העסקה ולמדד המטבעות הרלבנטי. השווי ההוגן של אופציות מטבע נקבע על בסיס מודל בלק ושוולס הלוקח בחשבון את הערך הפנימי, סטיית התקן וריביות. השווי ההוגן של חוזים להחלפת ריבית (Swaps) נקבע על ידי היוון אומדן תזרימי המזומנים העתידיים על בסיס התנאים ואורך התקופה עד לפדיון של כל חוזה ותוך שימוש בשיעורי ריבית שוק של מכשיר דומה למועד המדידה.

חוזים עתידיים על מחירי אנרגיה והובלה ימית מוצגים בשווי ההוגן אשר נקבע על בסיס ציטוטי מחירי המוצרים באופן שוטף. סבירות מחיר השוק נבחנת באמצעות השוואה לציטוטים של בנקים.

למידע נוסף בגין היררכיות שווי הוגן, ראה באור 24 בדבר מכשירים פיננסיים.

ג. התחייבויות בגין אגרות חוב

השווי ההוגן של ההתחייבויות ואגרות החוב נקבע לצרכי גילוי בלבד. השווי ההוגן של אגרות חוב סחירות נקבע על פי מחירם בבורסה למועד הדיווח. השווי ההוגן של אגרות החוב הבלתי סחירות, מחושב על בסיס הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים בגין מרכיב הקרן והריבית, המהוונים על פי שיעור ריבית השוק למועד הדיווח.

ד. עסקאות תשלום מבוסס מניות

השווי ההוגן של כתבי אופציה לעובדים ושל זכויות לעליית ערך מניות נמדד באמצעות מודל בלק ושוולס ו/או המודל הבינומי, בהתאם לתוכנית (ראה באור 22). הנחות המודל כוללות את מחיר המניה למועד המדידה, מחיר המימוש של המכשיר, תנודתיות צפויה (על בסיס ממוצע משוקלל של תנודתיות היסטורית), הממוצע המשוקלל של אורך החיים הצפוי של המכשירים (על בסיס ניסיון העבר וההתנהגות הכללית של המחזיקים בכתב האופציה), דיבידנדים צפויים ושיעור ריבית חסרת סיכון (על בסיס אגרות חוב ממשלתיות).

באור 5 - מגזרי פעילות

א. כללי

1. מידע בקשר למגזרי פעילות

כיל הינה חברה גלובלית מובילה של מינרלים מיוחדים המפעילה מודל עסקי אינטגרטיבי ייחודי. החברה פועלת באמצעות שני מגזרים: מגזר מינרליים חיוניים (Essential Minerals) ומגזר פתרונות מיוחדים (Specialty Solutions). בעקבות החלטת ההנהלה בנוגע למבנה החברה, החל מחודש ינואר 2017, קו המוצר כיל דשנים מיוחדים הינו חלק ממגזר המינרלים החיוניים.

מגזר מינרלים חיוניים – המגזר כולל שלושה קווי מוצר: כיל אשלג ומגנזיום, כיל פוספט והחל מינואר 2017 גם את כיל דשנים מיוחדים (אשר הוצג בעבר תחת מגזר פתרונות מיוחדים). מספרי ההשוואה הוצגו מחדש על מנת לשקף את השינוי. מגזר זה פונה לשוקי האגרו ומתמקד בהתייעלות, בחדשנות תהליכים ובמצוינות תפעולית, על מנת לשפר את המעמד התחרותי.

כיל אשלג ומגנזיום – כיל אשלג ומגנזיום מפיקה אשלג מים המלח וכורה ומפיקה אשלג ומלח ממכרות תת-קרקעיים בספרד ובאנגליה. כיל אשלג ומגנזיום מעבדת את האשלג לסוגיו ומשווקת אותו ברחבי העולם, נוסף לפעילויות בינחברתיות אחרות שאינן קשורות במלואן לפעילות האשלג. כמו כן, כיל אשלג ומגנזיום כורה ומייצרת פוליסולפטTM (המופק כעופרת פוליהליט) במכרה תת-קרקעי באנגליה. פעילות המגנזיום מתמקדת בייצור, שיווק ומכירה של מגנזיום טהור וסגסוגות מגנזיום, ובנוסף בייצור קרנליט יבש ומוצרי לוואי, הכוללים כלור וסילבניט.

כיל פוספט – כיל פוספט כורה ומעבדת סלע פוספט ממכרות פתוחים אשר שלושה מתוכם נמצאים בנגב בישראל והרביעי במחוז יונאן בסין. בנוסף, כיל פוספט מייצרת חומצה גופרתית, חומצה זרחית באיכות דשן ודשני פוספט, במתקניה בישראל, בסין ובאירופה. כמו כן, כיל פוספט מייצרת תוספי מזון על בסיס פוספט לבעלי חיים בטורקיה. כיל פוספט משווקת את מוצריה ברחבי העולם, בעיקר באירופה, ברזיל, הודו וסין.

כיל דשנים מיוחדים – כיל דשנים מיוחדים מייצרת דשנים מסיסים במים בהולנד ובבלגיה, דשנים נוזליים ודשנים מסיסים בישראל ובספרד ודשנים בשחרור מבוקר בהולנד וארה"ב. כיל דשנים מיוחדים משווקת את מוצריה ברחבי העולם, בעיקר באירופה, בסין, בצפון אמריקה ובישראל.

מגזר פתרונות מיוחדים – המגזר כולל שלושה קווי מוצר: כיל מוצרים תעשייתיים, כיל תוספים מתקדמים וכלי רכיבי מזון מיוחדים. מגזר זה פונה לשווקים תעשייתיים ומתמקד בהשגת צמיחה על ידי התמקדות בצרכי הלקוח הספציפי, חדשנות המוצר ומצוינות שיווקית.

כיל מוצרים תעשייתיים – כיל מוצרים תעשייתיים מייצרת ברום מתמיסה הנוצרת כתוצר לוואי בתהליך ייצור האשלגן הכלורי (KCl) בסדום בישראל, בנוסף לתרכובות מבוססות-ברום. כיל מוצרים תעשייתיים עושה שימוש במרבית הברום המיוצר על ידיה לייצור עצמי של תרכובות ברום באתרי הייצור בישראל, הולנד וסין. בנוסף, כיל מוצרים תעשייתיים מייצרת אשלגן כלורי בדרגות שונות, מלח, מגנזיום-כלוריד ומוצרי מגנזיום. כמו כן, כיל מוצרים תעשייתיים עוסקת בייצור ושיווק של מעכבי בעירה מבוססי-זרחן ומוצרים נוספים מבוססי-זרחן.

כיל תוספים מתקדמים – כיל תוספים מתקדמים עוסקת בעיקר בפיתוח, ייצור, שיווק ומכירה של מגוון רחב של חומצות ופוספטים מיוחדים עבור יישומים שונים במספר רב של תעשיות, הכוללות עיבוד מתכות וטיהור מים, צבע וציפויים, חומרי ניקוי, היגיינת פה, משקאות מוגזים ואספלט. סל המוצרים ושוקי הבסיס המגוונים תומכים ועולים בקנה אחד עם אסטרטגיית החברה להגדיל ייצור מוצרי המשך בעלי ערך מוסף גבוה יותר. כיל תוספים מתקדמים מנקה חלק מהחומצה הזרחית באיכות דשן המיוצרת על ידי כיל פוספט ומייצרת חומצה זרחית תרמית. החומצה הזרחית המנוקה והחומצה התרמית משמשות לייצור מוצרי המשך בעלי ערך מוסף גבוה – מלחי פוספט וחומצות – הנצרכים בתעשיות השונות שהוזכרו לעיל. בקשר עם מימוש עסקי בטיחות באש ותוספי השמן של החברה, ראה באור 11.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

א. כללי (המשך)

1. מידע בקשר למגזרי פעילות (המשך)

כיל רכיבי מזון מיוחדים – כיל רכיבי מזון מיוחדים מובילה בתחום פיתוח וייצור רכיבי מזון מיוחדים ותוספי פוספט פונקציונליים, המספקים פתרונות מרקם וציבות עבור תעשיות המזון, לרבות בשר מעובד, עופות, פירות ים, מוצרי חלב, משקאות ודברי מאפה. בנוסף, כיל רכיבי מזון מיוחדים מייצרת חלבוני חלב וחלבוני מי-חלב לתעשיית רכיבי המזון ומספקת פתרונות משולבים המבוססים על תוספי חלבוני חלב ותוספי פוספט. כיל רכיבי מזון מיוחדים מפעילה אתרי ייצור עיקריים בגרמניה, ארה"ב, ברזיל, סין ואוסטריה, המעבדים בעיקר פוספטים, חלב ותבלינים ומפעילה מספר מתקני פורמולציה מקומיים בגרמניה, אנגליה, ארה"ב, ברזיל, ארגנטינה ואוסטרליה, המאפשרים לחברה לייצר פתרונות המתמקדים בצרכי הלקוח ועומדים בדרישות השוק המקומי.

2. השקעות הוניות מגזריות

ההשקעות ההוניות של המגזרים, לכל אחת מתקופות הדיווח, כוללות בעיקר רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים שנרכשו במהלך העסקים הרגיל וכן במסגרת צירופי עסקים.

3. העברות בין מגזרים והכנסות (הוצאות) שאינן מיוחסות

הכנסות המגזר, הוצאות ותוצאות פעולותיו כוללות העברות בין מגזרים אשר מתומחרות בעיקרן בהתבסס על מחירי עסקאות במהלך העסקים הרגיל וזאת בהתאם לדיווחים אשר נסקרים באופן סדיר על ידי מקבל ההחלטות התפעולי הראשי. העברות אלו מבטלות במסגרת איחוד הדוחות הכספיים.

רווחי המגזר נמדדים על בסיס רווח תפעולי, ללא הוצאות אשר אינן מיוחסות למגזרי הפעילות ובכלל זה הוצאות הנהלה וכלליות, כפי שנכלל בדיווחים אשר נסקרים באופן סדיר על ידי מקבל ההחלטות התפעולי הראשי.

באור 5 – מגזרי פעילות (המשך)

ב. מידע בקשר למגזרי פעילות

מגזר פתרונות מיוחדים	מגזר מינרלים חיוניים	פעילויות אחרות	ביטולים	סך הכל מאוחד
מיליוני \$				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017				
מכירות ללקוחות חיצוניים	2,588	2,789	41	5,418
מכירות בין מגזרי הפעילות	62	219	2	—
סך המכירות	2,650	3,008	43	5,418
רווח תפעולי מיוחס למגזרים	554	359	1	914
הוצאות הנהלה וכלליות				(261)
הוצאות אחרות שאינן מיוחסות וביטולים בינחברתיים				(24)
רווח תפעולי				629
הוצאות מימון, נטו				(124)
רווח לפני מסים על הכנסה				505
הוצאות הוניות	80	423	1	504
הוצאות הוניות שלא יוחסו				3
סך הוצאות הוניות				507
פחת, הפחתות וירידת ערך	111	274	3	388
פחת, הפחתות וירידת ערך שלא יוחסו				30
סך פחת, הפחתות וירידת ערך				418

באור 5 – מגזרי פעילות (המשך)

ב. מידע בקשר למגזרי פעילות (המשך)

מגזר פתרונות מיוחדים	מגזר מינרלים חיוניים	פעילויות אחרות	ביטולים	סך הכל מאוחד
מיליוני \$				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016				
מכירות ללקוחות חיצוניים	2,493	2,811	59	5,363
מכירות בין מגזרי הפעילות	60	225	–	–
סך המכירות	2,553	3,036	59	5,363
רווח תפעולי מיוחס למגזרים	534	398	5	937
הוצאות הנהלה וכלליות				(321)
הוצאות אחרות שאינן מיוחסות וביטולים בינחברתיים				(619)
הפסד תפעולי				(3)
הוצאות מימון, נטו				(132)
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני				18
הפסד לפני מסים על הכנסה				(117)
הוצאות הוניות	95	497	1	593
הוצאות הוניות שלא יוחסו				59
סך הוצאות הוניות				652
פחת, הפחתות וירידת ערך	106	292	3	401
פחת, הפחתות וירידת ערך שלא יוחסו				5
סך פחת, הפחתות וירידת ערך				406

באור 5 – מגזרי פעילות (המשך)

ב. מידע בקשר למגזרי פעילות (המשך)

מגזר פתרונות מיוחדים	מגזר מינרלים חיוניים	פעילויות אחרות	ביטולים	סך הכל מאוחד
מיליוני \$				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015				
מכירות ללקוחות חיצוניים	2,319	2,904	182	5,405
מכירות בין מגזרי הפעילות	75	211	3	–
סך המכירות	2,394	3,115	185	5,405
רווח תפעולי מיוחס למגזרים	451	885	16	1,352
הוצאות הנהלה וכלליות				(350)
הוצאות אחרות שאינן מיוחסות וביטולים בינחברתיים				(237)
רווח תפעולי				765
הוצאות מימון, נטו				(108)
חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני				11
רווח לפני מסים על הכנסה				668
הוצאות הוניות	98	470	2	570
הוצאות הונית כתוצאה מצירופי עסקים	145	445	–	590
הוצאות הוניות שלא יוחסו				110
סך הוצאות הוניות				1,270
פחת, הפחתות וירידת ערך	145	247	37	429
פחת, הפחתות וירידת ערך שלא יוחסו				1
סך פחת, הפחתות וירידת ערך				430

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. מידע על בסיס אזורים גיאוגרפיים

להלן נתונים על המכירות כשהן מסווגות לפי מדינות עיקריות (בהתאם למיקום הלקוחות):

2015		2016		2017		
מכירות % מתוך	מיליוני \$	מכירות % מתוך	מיליוני \$	מכירות % מתוך	מיליוני \$	
22	1,176	20	1,070	20	1,091	ארצות הברית
10	550	12	669	13	724	סין
9	506	10	521	11	594	ברזיל
8	421	7	392	7	378	גרמניה
6	303	6	306	6	328	בריטניה
6	295	4	226	5	265	צרפת
5	285	5	258	5	264	ספרד
4	206	4	199	4	200	הודו
4	240	4	237	3	171	ישראל
2	117	2	122	2	121	איטליה
24	1,306	26	1,363	24	1,282	אחר
100	5,405	100	5,363	100	5,418	סך הכל

להלן נתונים על המכירות כשהן מסווגות לפי אזורים גאוגרפיים (בהתאם למיקום הנכסים):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
2,427	2,470	2,548	ישראל
2,296	2,124	2,119	אירופה
1,148	1,045	1,045	צפון אמריקה
503	774	798	אחר
6,374	6,413	6,510	עסקאות בינחברתיות
(969)	(1,050)	(1,092)	
5,405	5,363	5,418	סך הכל

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. מידע על בסיס אזורי גיאוגרפיים (המשך)

להלן נתונים על רווחים תפעוליים לפי האזורים הגאוגרפיים (בהתאם למיקום הנכסים):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
386	304	475	ישראל
89	83	154	צפון אמריקה
21	(2)	20	דרום אמריקה
254	(117)	(45)	אירופה
23	(242)	21	אחר
(8)	(29)	4	ביטולים בינחברתיים
765	(3)	629	סך הכל

להלן נתונים על הנכסים הלא שוטפים לפי אזורי גאוגרפיים (בהתאם למיקום הנכסים): (*)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
3,351	3,387	ישראל
1,127	1,227	אירופה
472	455	אסיה
382	321	צפון אמריקה
158	94	אחר
5,490	5,484	סך הכל

(*) מורכב בעיקר מרכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים, מלאי שאינו שוטף, זכויות חכירה והשקעות בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני.

באור 5 - מגזרי פעילות (המשך)

ד. מכירות לפי קווי מוצרים

2015		2016		2017		
מכירות % מתוך	מיליוני \$	מכירות % מתוך	מיליוני \$	מכירות % מתוך	מיליוני \$	
						מגזר פתרונות מיוחדים
19	1,034	21	1,120	22	1,193	מוצרים תעשייתיים
14	781	15	798	16	877	תוספים מתקדמים
11	613	12	659	11	596	רכיבי מזון מיוחדים
44	2,428	48	2,577	49	2,666	
						מגזר מינרלים חיוניים
28	1,515	25	1,338	26	1,383	אשלג ומגנזיום
20	1,064	22	1,163	19	1,052	פוספט
13	680	12	661	13	692	דשנים מיוחדים
61	3,259	59	3,162	58	3,127	
(5)	(282)	(7)	(376)	(7)	(375)	אחר וביטולים בינחברתיים
100	5,405	100	5,363	100	5,418	סך הכל

ה. מידע בדבר רווח תפעולי לפי קווי מוצרים

להלן מידע נוסף בדבר הרווח התפעולי המיוחס למגזרים לפי קווי מוצרים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
			מגזר פתרונות מיוחדים
225	286	303	מוצרים תעשייתיים
154	163	201	תוספים מתקדמים
72	84	51	רכיבי מזון מיוחדים
451	533	555	
			מגזר מינרלים חיוניים
637	282	282	אשלג ומגנזיום
187	60	23	פוספט
63	55	56	דשנים מיוחדים
887	397	361	
14	7	(2)	אחר וביטולים בינחברתיים
1,352	937	914	סך הכל (קווי מוצרים)

באור 6 – השקעות ופיקדונות לזמן קצר

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
18	90	פיקדונות בתאגידים בנקאיים ומוסדות כספיים והלוואות לזמן קצר אחר
11	–	
29	90	

באור 7 - מלאי

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
773	709	תוצרת גמורה
267	269	תוצרת בעיבוד
194	212	חומרי גלם
129	142	חלפים
1,363	1,332	בניכוי - מלאי שאינו שוטף (מוצג במסגרת נכסים שאינם שוטפים)
96	106	
1,267	1,226	

באור 8 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
39	78	מוסדות ממשלתיים
25	33	הוצאות מראש
6	26	נכס שיפוי
66	16	נכסי מס
15	10	מקדמות לספקים
71	62	שונים
222	225	

באור 9 - השקעה בחברות בנות ומוחזקות

א. התנועה בהשקעה בחברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

מיליוני \$	
153	יתרה ליום 1 בינואר 2017
(3)	תנועה במשך השנה
(122)	דיבידנדים שהתקבלו
1	מכירת חברות מוחזקות (ראה ביאור 11)
	הפרשי תרגום
29	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

ב. תמצית נתונים כספיים לגבי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

להלן תמצית נתונים כספיים לגבי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני שאינן מהותיות כל אחת בפני עצמה, ללא התאמה לשיעורי הבעלות המוחזקים על ידי הקבוצה:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
260	54	נכסים שוטפים
568	39	נכסים שאינם שוטפים
828	93	סך נכסים
131	25	התחייבויות שוטפות
406	26	התחייבויות שאינן שוטפות
537	51	סך התחייבויות
315	207	הכנסות
279	197	הוצאות
36	10	רווח

באור 9 - השקעה בחברות בנות ומוחזקות (המשך)

ג. זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות בנות

הטבלה שלהלן מרכזת מידע בדבר זכויות שאינן מקנות שליטה בחברת בת, YPH JV, שהינן בשיעור של 50%. הזכויות שאינן מקנות שליטה הינן מהותיות לקבוצה (לפני ביטול עסקאות בינחברתיות). המידע כולל התאמות לשווי הוגן שנעשו במועד הרכישה, למעט מוניטין, ללא התאמות לשיעורי הבעלות המוחזקים על ידי הקבוצה.

2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
260	54	נכסים שוטפים
568	39	נכסים שאינם שוטפים
828	93	סך נכסים
131	25	התחייבויות שוטפות
406	26	התחייבויות שאינן שוטפות
537	51	סך התחייבויות
315	60	הכנסות
279	54	הוצאות
36	6	רווח

ד. איבוד שליטה בחברה בת

החל מחודש יוני 2015, החזיקה החברה ב 100% ממניות אלאנה אפר (להלן – אלאנה) אשר בבעלותה זיכיון לכריית אשלג באתיופיה. בשנת 2016, לאור הוצאת שומת מס שלטענת החברה הינה אינה חוקית ולנוכח העדר תמיכה מצד ממשלת אתיופיה בבניית תשתיות ויצירת המסגרת הרגולטורית הנדרשת להקמת הפרויקט הוחלט על ידי הנהלת החברה לנקוט בכל הפעולות הדרושות על מנת להביא להפסקת הפרויקט, כולל הודעת אלאנה על ביטול הסכם הכרייה ומסירת שטח הזיכיון בחזרה לממשלת אתיופיה. במהלך שנת 2017, נקטה החברה בפעולות לסיום הפרויקט מול גורמים שונים בממשלת אתיופיה, כולל, תהליך לפירוק מרצון של החברה ומינוי מפרק מטעמה. לאור האמור לעיל ובהתאם לבחינת החברה, החברה מאמינה כי היא איבדה את השליטה האפקטיבית על אלאנה בשנת 2017. כתוצאה מכך, במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2017, החברה הפסיקה את איחוד נכסי אלאנה (מוניטין) והתחייבויותיה (הפרשה למס) והכירה ברווח מאיבוד שליטה של כ- 7 מיליון דולר אשר נזקף להכנסות אחרות בדוח רווח והפסד המאוחד.

באור 10 – נכסים אחרים שאינם שוטפים

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
107	106	זכויות חכירה
96	106	מלאי שאינו שוטף
78	89	עודפי תכנית הטבה מוגדרת
3	64	נגזרים
8	8	אחר
292	373	

באור 11 - נכסים מוחזקים למכירה וצירופי עסקים ועסקאות

א. נכסים מוחזקים למכירה

(1) בהתאם לאסטרטגיית החברה לממש עסקים המתאפיינים בסינרגיה נמוכה, למקד את מאמציה התפעוליים בשרשראות המינרלים של החברה, להפחית את יחס החוב וליצור משאבים כספיים אשר יופנו ליוזמות צמיחה, במהלך שנת 2017 התקשרה החברה בהסכמי המכירה שלהלן:

- ביום 7 בדצמבר 2017, התקשרה החברה בהסכם למכירת עסקי בטיחות האש ותוספי השמן (להלן - העסקים) לידי SK Invictus Holding L.P., חברה קשורה ל-SK Capital (להלן - הרוכשת). העסקים מהווים חלק מקו מוצר תוספים מתקדמים של כיל פתרונות מיוחדים. השלמת העסקה כפופה למספר תנאים הצפויים להתממש במהלך המחצית הראשונה של 2018. סך התמורה מן המכירה צפוי לעמוד על כ-1 מיליארד דולר, לפני ניכוי עלויות עסקה חזויות ובכפוף להתאמות סגירה מקובלות בדבר הון חוזר וחוב, כאשר מתוך התמורה 950 מיליון דולר יתקבלו במזומן וסך של עד כ-53 מיליון דולר יתקבלו במניות בכורה של חברה בת של הרוכשת. כתוצאה מן המכירה, החברה צפויה להכיר ברווח של כ-840 מיליון דולר במועד השלמת העסקה ובעלויות עסקה של כ-15 מיליון דולר. לאור האמור, במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2017, ביצעה החברה סיווג מחדש של העסקים כ"נכסים והתחייבויות המוחזקים למכירה". ראה סעיף (2) להלן.
- ביום 8 בדצמבר 2017 השלימה החברה את מכירת אחזקותיה (50%) בחברת IDE Technologies Ltd., בתמורה ל-168 מיליון דולר. בדוחות הכספיים לשנת 2017 הכירה החברה ברווח הון בסך 41 מיליון דולר, אשר הוצג תחת "הכנסות אחרות" בדוח רווח והפסד המאוחד.

(2) נכסים והתחייבויות של קבוצות מימוש המסווגות כמוחזקות למכירה:

נכסים של קבוצות מימוש המסווגות כמוחזקות למכירה

2017 מיליוני \$	
5	מזומנים ושווה מזומנים
41	לקוחות וחייבים אחרים
35	מלאי
25	רכוש קבוע
63	נכסים בלתי מוחשיים
169	

התחייבויות של קבוצות מימוש המסווגות כמוחזקות למכירה

2017 מיליוני \$	
9	ספקים ונותני שירותים
30	התחייבויות שוטפות אחרות
1	הפרשות לעובדים לזמן ארוך
3	התחייבויות מיסים נדחים
43	

באור 12 - רכוש קבוע

סך הכל	מפעלים בהקמה וחלפים (למתקנים (1)	רהיטים, כלי רכב וציוד אחר	ציוד מכני כבד	סכרים וברכות	מתקנים וציוד	קרקע, כבישים ומבנים	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
							עלות
9,158	879	244	149	1,715	5,408	763	יתרה ליום 1 בינואר 2017
490	(14)	13	7	140	302	42	תוספות
(63)	–	(17)	(12)	–	(28)	(6)	גרירות
269	35	9	7	33	136	49	השפעת שינויים בשערי חליפין
(44)	(2)	(7)	(1)	–	(30)	(4)	סיווג לנכסים המיועדים למכירה
9,810	898	242	150	1,888	5,788	844	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
							פחת שנצבר
4,849	–	181	83	944	3,232	409	יתרה ליום 1 בינואר 2017
355	–	14	7	84	227	23	פחת לשנה
(56)	–	(17)	(12)	–	(23)	(4)	גרירות
13	–	–	–	–	13	–	ירידת ערך
147	–	6	7	25	85	24	השפעת שינויים בשערי חליפין
(19)	–	(3)	(1)	–	(14)	(1)	סיווג לנכסים המיועדים למכירה
5,289	–	181	84	1,053	3,520	451	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017
4,521	898	61	66	835	2,268	393	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2017

(1) התוספות לשנה מוצגות בניכוי נכסים אשר הושלמה הקמתם ולכן סווגו לסעיפי רכוש קבוע אחרים.

באור 12 - רכוש קבוע (המשך)

סך הכל	מפעלים בהקמה וחלפים (למתקנים (1)	רהיטים, כלי רכב וציוד אחר	ציוד מכני כבד	סכרים ובריכות	מתקנים וציוד	קרקע, כבישים ומבנים	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
							עלות
8,800	976	235	157	1,634	5,038	760	יתרה ליום 1 בינואר 2016
539	(83)	19	2	89	488	24	תוספות
(73)	–	(10)	(10)	–	(49)	(4)	גריעות
(113)	(14)	(2)	–	(8)	(72)	(17)	השפעת שינויים בשערי חליפין
5	–	2	–	–	3	–	סיווג מנכסים המיועדים למכירה
9,158	879	244	149	1,715	5,408	763	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
							פחת שנצבר
4,588	–	175	84	848	3,085	396	יתרה ליום 1 בינואר 2016
365	–	15	8	102	218	22	פחת לשנה
(60)	–	(8)	(9)	–	(41)	(2)	גריעות
5	–	–	–	–	5	–	ירידת ערך
(49)	–	(1)	–	(6)	(35)	(7)	השפעת שינויים בשערי חליפין
4,849	–	181	83	944	3,232	409	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
4,309	879	63	66	771	2,176	354	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2016

(1) התוספות לשנה מוצגות בניכוי נכסים אשר הושלמה הקמתם ולכן סווגו לסעיפי רכוש קבוע אחרים.

באור 13 - נכסים בלתי מוחשיים

א. הרכב

מוניטין	זכויות זכויות כרייה	סימנים מסחריים	טכנולוגיה / פטנטים	קשרי לקוחות	נכסי חיפוש והערכה	אפליקציות מחשב	אחרים	סך הכל
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$
עלות								
398	205	86	80	214	35	65	76	1,159
-	-	-	3	-	1	10	3	17
(55)	-	-	-	-	-	-	-	(55)
16	11	7	7	16	3	2	1	63
(11)	-	(2)	(10)	(47)	-	(1)	(46)	(117)
348	216	91	80	183	39	76	34	1,067
הפחתות והפסדים מירידת ערך								
21	57	19	34	88	9	57	50	335
-	6	3	5	12	1	3	5	35
1	-	1	3	5	1	2	1	14
-	-	1	-	-	14	-	-	15
-	-	-	(7)	(11)	-	(1)	(35)	(54)
22	63	24	35	94	25	61	21	345
326	153	67	45	89	14	15	13	722
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2017								

באור 13 - נכסים בלתי מוחשיים (המשך)

א. הרכב (המשך)

מוניטין	זכויות זכויות כרייה	סימנים מסחריים	טכנולוגיה / פטנטים	קשרי לקוחות	נכסי חיפוש והערכה	אפליקציות מחשב	אחרים	סך הכל
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$
עלות								
370	262	86	82	212	143	255	78	1,488
–	1	1	1	6	19	59	–	87
26	–	–	–	–	–	–	–	26
–	(52)	–	–	–	(126)	(249)	–	(427)
2	(6)	(1)	(3)	(5)	(1)	(3)	(2)	(19)
–	–	–	–	1	–	3	–	4
398	205	86	80	214	35	65	76	1,159
הפחתות והפסדים מירידת ערך								
21	52	16	30	77	7	55	45	303
–	5	3	5	13	2	3	5	36
–	–	–	–	–	–	(2)	–	(2)
–	–	–	(1)	(2)	–	(1)	–	(4)
–	–	–	–	–	–	2	–	2
21	57	19	34	88	9	57	50	335
377	148	67	46	126	26	8	26	824
יתרה ליום 31 בדצמבר 2016								
יתרה ליום 1 בינואר 2016								
הפחתה לשנה								
גריעות								
השפעת שינויים בשערי חליפין								
סיווג לנכסים המיועדים למכירה								

באור 13 - נכסים בלתי מוחשיים (המשך)

ב. סך הערך בספרים של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר ובעלי אורך חיים בלתי מוגדר הינו כלהלן:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
415	365	נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר
409	357	נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שאינו מוגדר
824	722	

באור 14 - בדיקת ירידות ערך

א. בחינת ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שאינו מוגדר

מוניטין

המוניטין לא נתון למעקב למטרת דיווח פנימי ובשל כך מוקצה למגזרי הפעילות של החברה ולא לרמת היחידות מניבות המזומנים שהינה נמוכה ממגזר פעילות. בחינת ירידת ערך של המוניטין נעשית בהתאם.

כתוצאה מאיבוד השליטה על חברת אלאנה אפר (ראה ביאור 9ד), החברה גרעה 55 מיליון דולר מוניטין אשר מהווה חלק מהרווח מאיבוד שליטה המוצג בסעיף "הכנסות אחרות" בדוח רווח והפסד המאוחד.

נכסים בלתי מוחשיים אחרים בעלי אורך חיים שאינו מוגדר (סימנים מסחריים)

לצורך בחינת ירידת ערך, יוחסו נכסים בלתי מוחשיים אחרים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר ליחידות מניבות מזומנים המהוות את הרמה הנמוכה ביותר בחברה.

להלן הערך בספרים של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
211	207	מוניטין
166	119	פתרונות מיוחדים
377	326	מינרלים חיוניים
13	13	סימנים מסחריים
9	7	מוצרים תעשייתיים, ארה"ב
5	5	תוספים חיוניים, ארה"ב
5	6	מזון, ארה"ב
32	31	מוצרים תעשייתיים, אירופה
409	357	

באור 14 - בדיקת ירידות ערך (המשך)

א. בחינת ירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שאינו מוגדר (המשך)

החל מינואר 2017, כתוצאה משינוי מבני, "כיל דשנים מיוחדים" (אשר הוצג בעבר תחת מגזר "פתרונות מיוחדים") הינו חלק ממגזר "מינרלים חיוניים" (להרחבה ראה באור 5 "מגזרים"). מספרי ההשוואה של המוניטין לעיל הותאמו על-מנת לשקף את השינוי.

בקשר עם בחינת ירידת ערך של המוניטין, שיעור ההיוון אחרי מס ששימש בחישוב סכום בר-השבה של מגזרי הפעילות הינו 6% (ריאלי) – 8% (נומינלי). שיעורי הצמיחה לטווח ארוך הינם בין 0% ל- 2%, בהתאם לתעשיות ולשווקים השונים בהם פועלים מגזרי הפעילות של החברה.

סכום בר-השבה של מגזרי הפעילות נקבע בהתבסס על שווי שימוש, שהינו הערכה פנימית של היוון תזרימי המזומנים שיבצעו מהשימוש המתמשך במגזרי הפעילות של החברה. בבחינות שבוצעו נקבע, כי הערך בספרים של מגזרי הפעילות נמוך מסכום בר-ההשבה, ולפיכך לא הוכר הפסד מירידת ערך.

ב. הפסדים מירידות ערך

1. בעקבות ממציא הסקרים הגיאולוגיים אשר בוצעו לגבי אזור כרייה פוטנציאלי חדש (Greenfield) בסמוך למתקני החברה בספרד ולאור תנאי שוק האשלג, החליטה הנהלת החברה בשנת 2017 כי אין בכונתה להמשיך את פיתוח האזור האמור בעתיד הנראה לעין. כתוצאה מכך, במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2017, נרשמה הפחתה של כ- 14 מיליון דולר, המייצגים את מלוא שווי הנכס, כנגד סעיף הוצאות אחרות בדוח רווח והפסד המאוחד.

2. בתקופת הדיווח, בחנה החברה את סכום בר ההשבה של נכסי Zhapu (חלק מכיל מוצרים תעשייתיים בסין) לאור ההחלטה על דחיית פרויקט הדשנים המיוחדים (SF), אשר תוכנן להיות מוקם במפעל Zhapu בשנים הקרובות ולאור עדכונים בתכניות השיווקיות של מוצרי חיטוי המים (ביוצידים) אשר מיוצרים כיום באתר. הבחינה כללה השוואת הערך המהוון של תזרימי המזומנים הצפויים, בהתבסס על תחזית תזרימי מזומנים לתקופה של חמש שנים, כאשר השנה החמישית נבחרה כשנה המייצגת מול הערך של נכסי החברה בספרים. מהבחינה כאמור נמצא, כי סכום בר ההשבה של נכסי החברה הינו נמוך מהערך בספרים ובהתאם לכך, כללה החברה הפרשה לירידת ערך בסך של כ 11 מיליון דולר, שנזקפה לסעיף "הוצאות אחרות" בדוח רווח והפסד המאוחד.

באור 15 - מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 31 בדצמבר 2017		
התחייבויות	נכסים	התחייבויות	נכסים	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
				במסגרת הנכסים וההתחייבויות השוטפים:
(3)	8	(3)	1	מכשירים נגזרים על ריבית ומט"ח
-	4	-	4	מכשירים נגזרים על אנרגיה והובלה ימית
(3)	12	(3)	5	
				במסגרת הנכסים וההתחייבויות שאינם שוטפים:
(5)	3	(3)	64	מכשירים נגזרים על ריבית ומט"ח

באור 16 - אשראי והלוואות מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים

א. הרכב

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
572	635	אשראי לזמן קצר
-	175	ממוסדות פיננסים
572	810	מהחברה האם
16	12	חלויות שוטפות
588	822	הלוואות לזמן ארוך ממוסדות פיננסים
		סה"כ אשראי לזמן קצר
1,254	786	אג"ח והלוואות לזמן ארוך
87	98	הלוואות ממוסדות פיננסים
1,341	884	הלוואות מאחרים
16	12	בניכוי חלויות שוטפות
1,325	872	
1,196	1,241	אגרות חוב סחירות
275	275	אגרות חוב שאינן סחירות
2,796	2,388	סה"כ אג"ח והלוואות לזמן ארוך

לפרטים נוספים ראה ביאור 24 בדבר מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים.

ב. תנועה באשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים (אשראי לזמן קצר, אג"ח והלוואות לזמן ארוך) כולל ריבית לשלם

ליום 31 בדצמבר	
2017	
מיליוני \$	
3,399	יתרה ליום 1 בינואר 2017
276	שינויים כתוצאה מתזרימי מזומנים מפעילויות מימון
(379)	קבלת הלוואות לזמן ארוך
(318)	פירעון הלוואות לזמן ארוך
147	מסגרות אשראי שנוצלו, נטו
(111)	קבלת הלוואות לזמן קצר, נטו
(385)	ריביות ששולמו
101	סה"כ מזומנים נטו שנבעו מפעילויות מימון
112	השפעת השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
	שינויים אחרים
3,227	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

באור 16 - אשראי והלוואות מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים (המשך)

ג. מועדי פרעון

האשראי וההלוואות מתאגידים בנקאיים ונותני אשראי אחרים, כולל אגרות חוב (לאחר ניכוי חלויות שוטפות), עומדות לפרעון בשנים הבאות לאחר כל מועד דיווח, כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
16	261	שנה שנייה
323	18	שנה שלישית
27	213	שנה רביעית
1,046	644	שנה חמישית
1,384	1,252	שנה שישית ואילך
2,796	2,388	

לפרטים נוספים ראה ביאור 16' להלן בדבר מידע על הלוואות ואגרות חוב מהותיות

ד. מגבלות על הקבוצה בקשר עם קבלת אשראי

במסגרת הסכמי ההלוואות אשר נטלה החברה על עצמה, נקבעו מגבלות שונות הכוללות אמות מידה פיננסיות, מנגנון של Cross default וכן שיעבוד שלילי.

להלן מידע בדבר אמות המידה הפיננסיות שנקבעו לחברה במסגרת הסכמי ההלוואות והעמידה בהן:

אמות מידה פיננסיות (1)	היחס הנדרש בהתאם להסכם	היחס הפיננסי ליום 31 בדצמבר 2017
הון	הון גבוה מ- 2,000 מיליוני דולר	2,859 מיליוני דולר
יחס בין ה-EBITDA להוצאות ריבית נטו	גבוה או שווה ל-3.5	9.36
יחס בין החוב הפיננסי נטו ל-EBITDA	נמוך מ- 4.25 (2)	2.56
יחס בין ההתחייבויות הפיננסיות של החברות הבנות לסך הנכסים של החברה המאוחדת	נמוך מ- 10%	4.91%

(1) בחינת העמידה באמות המידה הפיננסיות לעיל נעשת כנדרש על פי הנתונים מהדוחות הכספיים המאוחדים של החברה.

(2) בהתאם לאמות המידה הפיננסיות של החברה, נכון ליום 31 בדצמבר 2018 ו-2019, היחס הנדרש בין החוב הפיננסי נטו ל-EBITDA, הינו נמוך מ- 4.0 ו-3.5, בהתאמה.

באור 16 - אשראי והלוואות מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים (המשך)

ה. מכירת חובות לקוחות במסגרת עסקת איגוח

בחדש יולי 2015 התקשרו החברה וחברות מאוחדות מסוימות בקבוצה (להלן – "החברות המאוחדות") במערכת הסכמים בדבר עסקת איגוח (Securitization) עם שלושה בנקים בינלאומיים (להלן – "הבנקים המלווים") לביצוע עסקת מכירת חובות הלקוחות שלהן לחברה זרה אשר הוקמה למטרה זו ושאינה בבעלות הקבוצה (להלן – "החברה הרוכשת").

הסכם זה מחליף הסכם איגוח קודם על סך 350 מיליון דולר שהסתיים בחדש יולי 2015. המבנה העיקרי של הסכם האיגוח החדש הינו זהה להסכם האיגוח הקודם. מדיניות החברה הינה לנצל את מסגרת האיגוח על פי צרכי תזרים מזומנים שלה, מקורות אלטרנטיביים ותנאי שוק. תוקפו של הסכם האיגוח הנוכחי יפוג בחדש יולי 2020. במסגרת ההסכם, התחייבה כיל לקיום אמת מידה פיננסית לפיה היחס בין החוב נטו ל- EBITDA לא יעלה על 4.75. במידה וכיל לא תעמוד ביחס האמור, רשאית החברה הרוכשת להפסיק לרכוש חובות לקוחות חדשים (מבלי שישפיע על רכישות קיימות). נכון למועד הדיווח, כיל עומדת באמת מידה זו.

החברה הרוכשת מממנת את רכישת החובות באמצעות הלוואה שתתקבל מגוף פיננסי, בלתי קשור לחברה, המממן את ההלוואה מתמורה שתתקבל מהנפקת ניירות ערך מסחריים (commercial paper), בשוק ניירות הערך המסחריים בארצות הברית. פירעון ניירות הערך המסחריים וההלוואה מגובים על ידי קו אשראי מהבנקים המממנים. במהלך יולי 2017 הקטינה החברה את מסגרת האיגוח מ- 405 ל- 350 מיליון דולר למטרת ניצול אופטימלי של מקורות המימון.

הרכישות מתבצעות על בסיס שוטף, באופן שהתמורות המתקבלות מהלקוחות, שחובותיהם נמכרו, משמשות לרכישת חובות לקוחות חדשים. התקופה בה זכאיות החברות המאוחדות למכור את חובות הלקוחות שלהן לחברה הרוכשת הינה לחמש שנים ממועד הסגירה של העסקה, כאשר קיימת לשני הצדדים אפשרות בתום כל שנה להודיע על ביטול העסקה. המחיר בו נמכרים חובות הלקוחות הינו סכום החוב הנמכר, בהפחתה של עלות הריבית המחושבת על פי התקופה הצפויה לחלוף בין מועד מכירת חוב הלקוח לבין מועד פירעונו. במועד רכישת החוב משלמת החברה הרוכשת את מרבית מחיר החוב במזומן והיתרה בהתחייבות נדחית שתפרע לאחר גבייתו של החוב הנמכר. שיעור התמורה במזומן משתנה בהתאם להרכב והתנהגות תיק הלקוחות. החברות המאוחדות מטפלות בגביית חובות הלקוחות הכלולים במסגרת עסקת האיגוח, עבור החברה הרוכשת.

בנוסף, נקבעו במסגרת ההסכם מספר תנאים הנוגעים לאיכות תיק הלקוחות אשר מקנים לבנקים המממנים אפשרות לסיים את ההתקשרות או לקבוע כי חלק מהחברות המאוחדות, שאיכות תיק הלקוחות שלהן אינה מקיימת את התנאים שנקבעו, לא יכללו עוד בהסכם האיגוח.

עסקת מכירת חובות הלקוחות אינה עומדת בתנאים לגריעה של נכסים פיננסיים שנקבעו במסגרת תקן בינלאומי IAS 39, בדבר מכשירים פיננסיים הכרה ומדידה, מאחר והחברה לא העבירה את כל הסיכונים וההטבות הנובעים מחובות הלקוחות. לפיכך התקבולים שמתקבלים מהחברה הרוכשת מוכרים כהתחייבות פיננסית במסגרת אשראי לזמן קצר. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 ניצול מסגרת האיגוח ויתרת חובות הלקוחות הכלולים במסגרת זו הסתכמו לסך של כ- 331 מיליון דולר (31 בדצמבר 2016 כ- 331 מיליון דולר).

ברגע שהחברה העבירה את יתרת הלקוחות שלה, אין לה את הזכות למכור אותם לגורם אחר. במקרה של אי גביית אשראי (credit default), החברה נושאת ב- 30% מסך יתרת הלקוחות.

באור 16 - אשראי והלוואות מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים (המשך)

ה. מכירת חובות לקוחות במסגרת עסקת איגוח (המשך)

הערך של הנכסים בספרים שהועברו (שהינו בקירוב השווי ההוגן שלהם), השווי הוגן של התחייבויות ויתרת הפוזיציה נטו הנן כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
285	331	331	ערך הנכסים שהועברו
285	331	331	שווי הוגן של ההתחייבויות
–	–	–	פוזיציה נטו *

* פחות ממיליון דולר.

באור 16 - אשראי והלוואות מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים (המשך)

ו. מידע על הלוואות ואגרות חוב מהותיות שטרם נפרעו נכון ליום 31 בדצמבר, 2017 :

סוג המכשיר	מועד נטילת ההלוואה	קצב במטבע מקורי (במיליונים)	מטבע	ערך בספרים ליום 31 בדצמבר 2017 (מיליון דולר)	שיעור ריבית	מועד תשלום הקצב	מידע נוסף
הלוואה מגופים מוסדיים ישראליים	נובמבר 2013	300	שקל	76	4.94%	2015-2024 (תשלומים שנתיים)	נפרע באופן חלקי
אג"ח (הנפקה פרטית, 3 סדרות)	ינואר 2014	84 145 46	דולר- אמריקאי	84 145 46	4.55% 5.16% 5.31%	ינואר 2021 ינואר 2024 ינואר 2026	
הלוואה מגופים מוסדיים בינלאומיים	יולי 2014	27	אירו	26	2.33%	2019-2024	נפרע באופן חלקי
אג"ח- סדרה ד	דצמבר 2014	800	דולר- אמריקאי	792	4.50%	דצמבר 2024	(1)
הלוואה מבנק אירופאי	דצמבר 2014	161	ריאל ברזילאי	30	CDI+1.35%	2015-2021 (תשלומים חצי שנתיים)	
הלוואה מבנק אירופאי	דצמבר 2015 דצמבר 2013	129	דולר- אמריקאי	129	Libor+1.40%	דצמבר 2019	
אג"ח- סדרה ה	אפריל 2016	1,569	שקל	449	2.45%	2021-2024 (תשלומים שנתיים)	(2)
הלוואה- מאחרים	אפריל-אוקטובר, 2016	600	יואן סיני	92	5.23%	2019	
הלוואה- מבנקים אסיאתיים	יוני-אוקטובר, 2017	700	יואן סיני	108	4.72%	2018	
הלוואה- מבנק אסיאתי	אוקטובר, 2017	400	יואן סיני	61	CNH Hibor + 0.50%	אפריל 2018	
הלוואה- מהחברה האם	נובמבר-דצמבר, 2017	175	דולר- אמריקאי	175	1.81%	2018	ראה ביאור 26 ד'

באור 16 - אשראי והלוואות מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים (המשך)

ו. מידע על הלוואות ואגרות חוב מהותיות: (המשך)

מידע נוסף

(1) אג"ח סדרה ד

הנפקה פרטית של אגרות חוב, בהתאם לסעיף 144A ו-S Regulation ל-U.S. Securities Act of 1933, למשקיעים מוסדיים בארה"ב, אירופה וישראל. אגרות החוב רשומות למסחר במערכת הרצף המוסדי על ידי הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ. אגרות החוב דורגו בדירוג BBB עם תחזית יציבה.

בחודש מרס 2017, חברת הדירוג Fitch Ratings הורידה את תחזית דירוג האשראי של החברה, ביחד עם דירוג אגרות החוב, מ BBB ל BBB- עם תחזית יציבה. בחודש נובמבר 2017, חברת הדירוג Standard & Poor's אשררה את דירוג האשראי של החברה, ביחד עם דירוג אגרות החוב, מ BBB- עם תחזית דירוג יציבה.

(2) אג"ח סדרה ה

אגרות החוב נרשמו למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב. אגרות החוב אינן מובטחות וכוללות תנאים והתניות כמקובל במקרה של חדלות פירעון, כמו גם מנגנון להתאמת שיעור הריבית במקרה של ירידה בדירוג אגרות החוב (שיעור הריבית יעלה ב- 0.25% בגין כל ירידה במדרגת דירוג, החל בדירוג של (ilA) ועד לתוספת שיעור ריבית מצטברת מרבית של 1% במקרה של ירידת הדירוג ל-(ilBBB), התחייבות לאי-שעבוד ואמות מידה פיננסיות ((1) הון עצמי שלא יפחת מ- 1.55 מיליארד דולר; וכן (2) יחס חוב נטו ל-EBITDA אשר לא יעלה על 1:5.5). ביום 1 בנובמבר 2017, אשררה חברת הדירוג Standard & Poor's Maalot את הדירוג ilAA של החברה. תחזית הדירוג יציבה.

באור 16 - אשראי והלוואות מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים (המשך)

ז. מסגרות אשראי:

זהות נותן האשראי	בנק אירופאי	קבוצה של אחד- עשר תאגידים בינלאומיים	בנק אמריקאי	בנק אירופאי
מועד נתינת מסגרת האשראי	מרץ 2014	מרץ 2015	מרץ 2016	דצמבר 2016
מועד סיום של הסכם האשראי	מרץ 2020	מרץ 2022*	מרץ 2022*	יוני 2023
סכום מסגרת האשראי	35 מיליון דולר 60 מיליון אירו*	1,705 מיליון דולר	150 מיליון דולר	136 מיליון דולר
מסגרת האשראי שנוצלה	-	530 מיליון דולר**	-	-
שיעור ריבית	עד 33% ניצול אשראי: ליבור/יוריבור+0.90%	עד 33% ניצול אשראי: ליבור/יוריבור 0.70%+	עד 33% ניצול אשראי: ליבור+ 0.65%	ליבור + 0.75%
	מ- 33% ועד 66% אשראי: ליבור/יוריבור 1.15%+	מ- 33% ועד 66% אשראי: ליבור/יוריבור 0.80%+	מ- 33% ועד 66% אשראי: ליבור+0.75%	
	מ - 66% אשראי ומעלה: ליבור/יוריבור + 1.40%	מ - 66% אשראי ומעלה: ליבור/יוריבור + 0.95%	מ - 66% אשראי ומעלה: ליבור + 0.95%	
סוג מטבע ההלוואה	הלוואות בדולר ובאירו	הלוואות בדולר ובאירו	הלוואות בדולר	הלוואות בדולר
שעבודים והגבלות	ראה חלק ד בדבר אמות מידה פיננסיות, מנגנון של Cross default וכן שיעבוד שלילי	ראה חלק ד בדבר אמות מידה פיננסיות, מנגנון של Cross default וכן שיעבוד שלילי	ראה חלק ד בדבר אמות מידה פיננסיות, מנגנון של Cross default וכן שיעבוד שלילי	ראה חלק ד בדבר אמות מידה פיננסיות, וכן שיעבוד שלילי
עמלת אי-ניצול	0.32%	0.21%	0.19%	0.30%

* עודכנו במהלך 2017.

** נכון למועד הדיווח, החברה ניצלה 320 מיליון דולר נוספים.

באור 16 - אשראי והלוואות מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים (המשך)

ח. התחייבויות מובטחות בשעבדים ומגבלות שהוטלו בקשר להתחייבויות

(1) בגין הלוואות ואשראי שהתקבלו מתאגידים בנקאיים שאינם ישראליים, נטלה החברה על עצמה התחייבויות שונות, בכלל זה, שעבוד שלילי, לפיו התחייבה החברה, בין היתר, כלפי המלווים כי תגביל את הערבויות והשיפויים שיינתנו על ידי לצדדים שלישיים (למעט ערבויות לחברות בנות) עד לסכום מוסכם של 550 מיליון דולר. כן התחייבה החברה להענקת הלוואות רק לחברות מאוחדות וכלולות, בהן מחזיקה לפחות 25% מכוח ההצבעה – וזאת עד הסכום המצוין בהסכם עם התאגידים הבנקאיים. בנוסף, התחייבה החברה כי לא תעניק אשראי, למעט אשראי במהלך העסקים הרגיל, ולא תיצור שעבדים לרבות מתן זכויות עיכוב, פרט לשעבדים - שהוגדרו בהסכם כ"שעבדים שמותר ליצור אותם" - על נכסיה והכנסותיה הנוכחיים והעתידיים. באשר לאמות מידה פיננסיות בגין ההלוואות האמורות ראה ביאור 16.ד לעיל.

(2) נכון למועד הדיווח, סך ערבויות החברה הינו כ- 77 מיליון דולר.

באור 17 – התחייבויות שוטפות אחרות

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
210	240	עובדים
72	83	הוצאות לשלם
117	67	מוסדות ממשלתיים (בעיקר בגין תמלוגים) (1)
57	48	מס הכנסה לשלם
60	–	דיבידנד לשלם
192	157	שונים
708	595	

(1) ראה ביאור 21.

באור 18 - מסים על ההכנסה

א. מיסוי החברות בישראל

1. שיעורי המס

להלן שיעורי המס הרלוונטיים לחברה בשנים 2015-2018 ואילך :

2015 – 26.5%

2016 – 25%

2017 – 24%

2018 ואילך – 23%

ביום 22 בדצמבר 2016, אישרה מליאת הכנסת את חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו- 2018) התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל- 23% בשתי פעימות, הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017, והפעימה השנייה לשיעור של 23%, החל מינואר 2018 ואילך, ואת הפחתת שיעורי המס של "מפעל מועדף" (ראה א.2.ב)) לגבי מפעלים בפריפריה מ-9% ל- 7.5%, כחלק מתיקון החוק לעידוד השקעות הון.

המסים השוטפים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעורי המס המוצגים בטבלה לעיל.

2. הטבות במס בתוקף החוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן - חוק העידוד)

(א) מפעל מוטב

מתקני הייצור של כמה מהחברות המאוחדות בישראל (להלן - החברות) קיבלו מעמד של "מפעל מוטב" על פי חוק העידוד, כנוסחו לאחר תיקון מס' 60 לחוק שפורסם באפריל 2005.

ההטבות מהן נהנות החברות הן בעיקר:

(1) שיעורי מס מופחתים

למסלול הפטור ממס, בחרה החברה את שנת 2005 כשנת בחירה. למסלול "אירלנד", החייב בשיעור מס של 11.5%, בחרה החברה את שנת 2008 כשנת הבחירה. שנת 2012 גם כן נבחרה כשנת בחירה אולם הטבות מס אינן מתקבלות בגין שנת בחירה זאת בשל שחיקת מחזורים ביחס למחזור הממוצע של 3 השנים שקדמו לשנת הבחירה. ההטבות הנובעות מ"מפעל מוטב", במסלול הפטור ממס, הסתיימו בשנת 2014 וההטבות הנובעות ממסלול "אירלנד" הסתיימו בשנת 2017.

חברה בעלת מפעל מוטב המחלקת דיבידנד מההכנסה הפטורה, תהא חייבת בשנת המס, שבה חולק הדיבידנד, במס חברות על סכום הדיבידנד המחולק (לרבות סכום מס החברות החל בשל חלוקתו) בשיעור המס שחל עליה על פי חוק העידוד בשנה שבה הופקה ההכנסה אילולא הייתה פטורה.

ההפרש הזמני, המיוחס לחלוקת דיבידנד מתוך ההכנסה שחל לגביה הפטור ליום 31 בדצמבר 2017, בגינו לא נזקפו מסים נדחים, מסתכם לסך של כ- 702 מיליון דולר.

החלק הזכאי להטבות בשיעורי המס, מתוך ההכנסה החייבת במס, מבוסס על היחס שבין המחזור המתואם, המיוחס ל"מפעל מוטב", לכלל המחזור של החברה; המחזור המיוחס ל"מפעל המוטב" מחושב בהתאם לחלופה, על פיה, הגידול במחזור ביחס למחזור "בסיס", המיוחס לממוצע של המחזורים בשלוש השנים שקדמו לשנת הבחירה של "המפעל המוטב".

באור 18 - מסים על ההכנסה (המשך)

א. מיסוי החברות בישראל (המשך)

2. הטבות במס בתוקף החוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן - חוק העידוד) (המשך)

(2) פחת מואץ

בגין בניינים, מכונות וציוד, זכאית החברה לניכוי פחת מואץ בהתאם להוראות החוק, לרבות תקנות מס הכנסה - תיאומים בשל אינפלציה (שיעורי פחת), התשמ"ו - 1986, החל משנת ההפעלה של כל נכס.

(ב) מפעל מועדף

ביום 29 בדצמבר 2010, אושר בכנסת חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011-2012, אשר במסגרתו תוקן חוק העידוד (להלן - התיקון). תוקפו של התיקון הינו מיום 1 בינואר 2011 והוראותיו יחולו ביחס להכנסה מועדפת שהופקה או שנצמחה בידי חברה מועדפת, כהגדרתן בתיקון, בשנת 2011 ואילך.

התיקון אינו חל על מפעל תעשייתי שהוא מכרה, מפעל אחר להפקת מחצבים או מפעל לחיפוש נפט. לפיכך, לא יוכלו מפעלים של כיל אשר מוגדרים כמפעלי כרייה והפקת מחצבים ליהנות משיעורי המס המוצעים במסגרת התיקון. ביום 5 באוגוסט 2013, עבר בכנסת החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים התשע"ג-2013, אשר קבע ששיעור המס שיחול על הכנסה מועדפת באזור פיתוח א' יעמוד על 9% ואילו שיעור המס שיחול על הכנסה מועדפת בשאר חלקי הארץ יעמוד על 16%. בהתאם לתיקון החוק לעידוד השקעות הון שאושר במסגרת חוק ההתייעלות (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, הופחת שיעור המס לגבי מפעלים בפריפריה מ-9% ל-7.5%. לחברה מפעלים מועדפים בשיעור מס של 7.5%.

ביום 30 בנובמבר 2015, אושר בכנסת חוק להתייעלות הכלכלית אשר הרחיב את ההחרגה לכלל פעילות המפעל עד המוצר הסחיר הראשון (לפרטים נוספים ראה סעיף 4 להלן). יחד עם זאת, לא יבוטלו הטבות מס להן היה זכאי מפעל מוטב בגין השקעות עד ליום 31 בדצמבר 2012, לכן, אותם מפעלים יוכלו ליהנות מהטבות המס בגין השקעות מזכות שנעשו עד ליום 31 בדצמבר 2012, במסגרת הוראות הדין הישן.

עוד נקבע בתיקון, כי לא יחול מס על דיבידנד שיחולק מתוך הכנסה מועדפת לבעלת מניות שהיא חברה תושבת ישראל. בגין דיבידנד שיחולק מתוך הכנסה מועדפת לבעל מניות יחיד או לתושב חוץ, בכפוף לאמנות למניעת כפל מס, יחול מס בשיעור של 20%.

3. חוק עידוד התעשייה (מיסים), תשכ"ט-1969

(א) חלק מהחברות המאוחדות של החברה בישראל הן "חברות תעשייתיות" כמשמעותן בחוק הנ"ל.

(ב) המפעלים התעשייתיים שבבעלות חלק מהחברות המאוחדות של החברה בישראל הם בני קו ייצור אחד ובתוקף זה, מגישות החברות, יחד עם החברה, דוח מס מאוחד לפי סעיף 23 לחוק עידוד התעשייה. בהתאם לכך, זכאית כל אחת מהחברות האמורות, לקזז את הפסדיה לצורכי מס מההכנסה החייבת של יתר החברות.

באור 18 - מסים על ההכנסה (המשך)

א. מיסוי החברות בישראל (המשך)

4. חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע

ביום 30 בנובמבר 2015, אישרה הכנסת את חוק "מיסוי רווחים ממשאבי טבע" (להלן-החוק) אשר נכנס לתוקף בשנת 2016, למעט מי"ה, אשר לגביה החוק נכנס לתוקף בשנת 2017. להלן עיקרי החוק:

המיסוי על משאבי הטבע בישראל יכלול שלושה מרכיבים: תמלוג, היטל משאבי טבע, מס חברות.

תמלוגים

שיעור התמלוג בעד כל המחצבים המופקים יעמוד על 5% (בהתייחס להפקת הפוספטים, יעלה שיעור התמלוג ל 5% משווי הכמות המופקת במקום 2%).

בהתאם להסכם קציר המלח, אשר נחתם עם הממשלה ביום 8 ביולי 2012, הסכימו הצדדים, בין היתר, על העלאת שיעור התמלוגים, מ- 5% ל- 10% מהמכירות, בעד כל כמות נמכרת של כלוריד האשלג, אשר תמכור החברה בשנה נתונה, מעבר לכמות של 1.5 מיליון טון. כחלק מההסכם נקבע, כי אם יחוקק חוק אשר ישנה את המדיניות הפיסקלית הספציפית בקשר עם רווחים או תמלוגים הנובעים מכריית מחצבים מים המלח, לא תחול הסכמת החברה להעלאת שיעור התמלוגים כאמור. החוק נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2016. לפרטים נוספים, ראה ביאור 21.ג.

היטל משאבי טבע

בסיס המס, אשר יחושב לכל משאב בנפרד, הינו הרווח התפעולי של המשאב, בהתאם לדוחות רווח והפסד חשבונאיים, עליו יבוצעו התאמות מסוימות, בניכוי הוצאות מימון בשיעור של 5% על ההון החוזר הממוצע של החברה, ובניכוי סכום אשר יבטא 14% תשואה על הרכוש הקבוע המשמש להפקת המחצב ומכירתו (להלן-תשואה על הרכוש הקבוע). על בסיס המס, כאמור, יוטל מס פרוגרסיבי בשיעור שייקבע על פי גובה התשואה על הרכוש הקבוע, באותה שנה. בעבור התשואה על הרכוש הקבוע שבין 14%-20% יוטל היטל משאבי הטבע בשיעור של 25% ועל תשואה הגבוהה מ-20% יוטל היטל משאבי טבע בשיעור של 42%. בשנים שבהן בסיס המס יהיה שלילי, יעבור הסכום השלילי משנה לשנה ויהווה מגן מס בשנת המס העוקבת. החישובים לעיל, כולל הזכות להשתמש בהפסדי שנים קודמות, נעשים בנפרד, ללא זכות קיזוז, עבור כל אחת מפעילויות הפקת ומכירת משאבי הטבע.

גבולות היטל משאבי טבע – היטל משאבי הטבע יחול רק על הרווחים הנובעים מעצם הפקה ומכירה של כל אחד מהמשאבים הבאים: אשלג, ברום, פוספט ומגנזיום ולא על רווחים הנובעים מפעילות ההמשך התעשייתית. חישוב היטל מס משאבי טבע יבוצע בנפרד עבור כל משאב. יחד עם זאת, בקשר עם מגנזיום, נקבע כי החל משנת 2017, במכירת קרנליט על ידי מי"ה למגנזיום ורכישה בחזרה של תוצר לוואי מסוג סילבניט על-ידי מי"ה, תחייב מגנזיום את מי"ה ב-100 דולר לטון אשלג המופק מהסילבניט (צמוד למדד מחירים לצרכן).

נקבע מנגנון לקביעת מחיר השוק בעסקאות במשאבי טבע הנעשות בין צדדים קשורים בישראל וכן מנגנון לחישוב אופן ייחוס ההוצאות בין הפקה ומכירה של משאב טבע לבין פעילויות ההמשך.

באור 18 - מסים על ההכנסה (המשך)

א. מיסוי החברות בישראל (המשך)

4. חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע (המשך)

היטל משאבי טבע (המשך)

לגבי משאב הברום, יחול מס משאבי הטבע באותו אופן בו יוחל על יתר משאבי הטבע, למעט לענין אופן קביעת מחיר העברה לצדדים קשורים בישראל ובחו"ל. לצורך חישוב מחזור המכירות של ברום הנמכר לצדדים קשורים לשם פעילות ייצור מוצרי ההמשך בכל שנת מס, תופעל שיטת חישוב (Netback) שבה ייקבע המחיר הגבוה מבין:

(1) המחיר ליחידת ברום (טון) שנקבע בעסקה;

(2) המחיר הנורמטיבי של יחידת ברום. ה"מחיר הנורמטיבי" של יחידת ברום הינו מחזור המכירות של מוצרי המשך המיוצרים בניכוי ההוצאות התפעוליות המיוחסות לפעילות ההמשך, למעט עלות רכישת הברום, ובניכוי סכום השווה ל-12% ממחזור המכירות של מוצרי ההמשך המיוצרים במסגרת פעילות ההמשך, כשהתוצאה המתקבלת מחולקת במספר יחידות הברום ששימשו לייצור מוצרי ההמשך שנמכרו.

לגבי משאב הפוספט, לצורך חישוב מחזור המכירות של פוספט הנמכר לצדדים קשורים לשם פעילות ייצור מוצרי ההמשך בכל שנת מס, תופעל שיטת חישוב (Netback) שבה ייקבע המחיר הגבוה מבין:

(1) המחיר ליחידת פוספט (טון) שנקבע בעסקה;

(2) המחיר הנורמטיבי של יחידת פוספט. ה"מחיר הנורמטיבי" של יחידת פוספט הינו מחזור המכירות של מוצרי המשך המיוצרים בניכוי ההוצאות התפעוליות המיוחסות לפעילות ההמשך, למעט עלות רכישת סלע הפוספט, ובניכוי סכום השווה ל-12% ממחזור המכירות של מוצרי ההמשך המיוצרים במסגרת פעילות ההמשך, כשהתוצאה המתקבלת מחולקת במספר יחידות הפוספט ששימשו לייצור מוצרי ההמשך שנמכרו.

(3) עלויות ההפקה והתפעול המיוחסות ליחידת פוספט.

מס חברות

חוק עידוד השקעות הון תוקן כך שהגדרת "מפעל להפקת מחצבים" תכלול את כלל פעילות המפעל עד להפקתו של משאב הטבע הסחיר הראשון של אשלג, ברום, מגנזיום ופוספטים. לפיכך, פעילות הכרוכה בהפקת המשאב לא תהיה זכאית להטבות מס מכוח החוק, ואילו פעילות מוצרי המשך, דוגמת תרכובות ברום, חומצות ודשנים, לא תהווה בסיס לחישוב מס רווחי היתר ולא תוחרג מתחולת החוק.

מההכנסה החייבת לצורכי מס של החברה, ינוכה היטל משאבי הטבע, ועל היתרה החברה תשלם מס חברות כנהוג בישראל.

באור 18 - מסים על ההכנסה (המשך)

ב. מיסוי החברות המאוחדות מחוץ לישראל

החברות המאוחדות שמקום איגודן הינו מחוץ לישראל, נישומות לפי חוקי המס בארצות מושבן. שיעורי המס העיקריים החלים על החברות המאוחדות העיקריות מחוץ לישראל הינם:

מדינה	שיעור המס	הפניה
ארצות הברית	40%	(1)
ברזיל	34%	
גרמניה	29%	
הולנד	25%	
ספרד	25%	
סין	25%	
אנגליה	19%	(2)

(1) ביום 22 בדצמבר 2017 אושרה בחקיקה בארה"ב רפורמת מיסוי מקיפה, The Tax Cuts and Jobs Act (להלן - רפורמת המס). רפורמת המס מביאה לשינוי משמעותי במס החברות העתידי בארה"ב וזאת, בין היתר, באמצעות הפחתת שיעורי מס החברות הפדראלי בארה"ב והחלת שיטת מס טריטוריאלי. שיעורי מס החברות המופחתים נכנסו לתוקפם ביום 1 בינואר 2018.

בהתבסס על הוראות רפורמת המס, נכסי ועתודות המסים הנדחים של החברה נמדדו מחדש, על מנת לשקף את שיעור מס החברות הפדרלי המופחת, העומד על 21%, ביתרות המסים. כתוצאה מכך, במסגרת דוחותיה הכספיים לשנת 2017, הקטינה החברה את יתרות עתודות המסים הנדחים בסך של כ-13 מיליון דולר נטו, כנגד הכנסה ממסים נדחים.

במסגרת המעבר לשיטת המס הטריטוריאלי, רפורמת המס מטילה מס "השבה למולדת" (repatriation) חד-פעמי בגין רווחים היסטוריים שנצברו ("רווחים צבורים") אצל חברות-בת זרות. להערכת החברה בקשר למס החד-פעמי האמור בתקופת המעבר, נכון ליום 31 בדצמבר 2017, אין צורך ברישום הפרשה.

בנוסף, רפורמת המס קובעת דיני מס חדשים אשר עשויים להשפיע על כיל בשנות הכספים הבאות, לרבות התגבשותו של מס מינימום חדש (Base Erosion Anti-Abuse Tax – BEAT). להערכת החברה למס ה-BEAT לא תהא השפעה מהותית, אם בכלל, על תוצאות המס העתידיות שלה.

רפורמת המס החדשה הינה נרחבת ומורכבת ועשויה להוביל לחוזרים ופרשנויות עתידיים אשר עשויים להשפיע על הערכות החברה. בהתבסס על הערכת החברה, ההפרשות בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017, הינן בהתאם לרפורמת המס ומייצגות את האומדן הטוב ביותר.

(2) שיעור המס באנגליה הופחת החל מאפריל 2017 ל-19%, והחל מאפריל 2020 ל-17%.

באור 18 - מסים על ההכנסה (המשך)

ג. הפסדים להעברה לצורכי מס

יתרות הפסדים לצרכי מס המועברות לשנים הבאות, בחברות מאוחדות שבגינן נקפו מסים נדחים ליום 31 בדצמבר 2017, הינן כ- 308 מיליון דולר (31 בדצמבר 2016 - כ- 454 מיליון דולר).

יתרות הפסדים לצרכי מס המועברות לשנים הבאות בחברות מאוחדות שבגינן לא נקפו מסים נדחים הינן כ- 322 מיליון דולר (31 בדצמבר 2016 - כ- 409 מיליון דולר).

נכון למועד הדיווח, הפסדי הון לצרכי מס המועברים לשנים הבאות בגינם לא נוצרו מיסים נדחים, הינם בסכום של כ- 159 מיליון דולר (31 בדצמבר 2016 - כ- 174 מיליון דולר).

ד. שומות מס

(1) לחברה ולחברות המתאחדות עמה לצורכי מס בישראל ולעיקר החברות בישראל, שומות סופיות עד וכולל שנת המס 2011. חברות מאוחדות עיקריות מחוץ לישראל קיבלו שומות מס סופיות עד וכולל שנות המס 2010, 2011 ו-2012.

(2) בחודש יוני 2017, קיבלה החברה שומה מרשות המסים בישראל, לפיה, נדרשת החברה לתשלום מס נוסף, בגין שנות המס 2012-2014, בסך של 50 מיליון דולר. החברה חולקת על השומה ובחודש ספטמבר 2017, הגישה ערעור לרשות המסים בישראל. נכון למועד הדיווח, בהתאם להערכת החברה, לחברה הפרשה מספקת בספרים, בסכום לא מהותי.

(3) בחודש ינואר 2018, קיבל בית המשפט לערעורים לענייני מס בבליה ערעור שהגישה חברה בת של כיל בעניין התרת ניכוי הוצאות מסוימות בתקופות קודמות. כתוצאה מכך, במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2017, ביטלה החברה הפרשה בגובה של 28 מיליון דולר, 25 מיליון דולר כנגד הכנסות מס ו- 3 מיליון דולר כנגד הכנסות מימון בדוח רווח והפסד.

ה. עמדות מס לא וודאיות

מדידתן של ההפרשות למסים נכון ליום 31 בדצמבר 2017 דורשות הפעלת שיקול דעת באשר לעמדות מס מסוימות, העשויות להוביל לדרישה לתשלומי מס נוספים מצד רשויות המס בתקופות עתידיות. הפרשה תירשם רק במקרים בהם מעריכה החברה כי הסיכויים שעמדותיה יתקבלו נמוכים מהסיכויים כי יידחו. בהתאם להערכת החברה סך חשיפת המס הפוטנציאלית, אשר בגינה לא נרשמה הפרשה מסתכמת בכ-150 מיליון דולר. בנוסף, ייתכן שרשויות המס יציגו דרישות נוספות בגין עמדות מס שאינן ידועות לחברה בשלב זה. להלן עמדות המס העיקריות של החברה אשר החשיפות בגינן מרכיבות את הסכום המוערך כאמור לעיל:

1. הפרשות המסים לשנים 2015-2017 בחברות-בת בישראל חושבו תוך לקיחה בחשבון של ניכוי הוצאות מסוימות, כגון: הפרשה לפינוי פסולת, הפסדים הנובעים משערי חליפין והוצאות ריבית. בהתבסס על ניסיון החברה, רשות המסים עשויה להתנגד לעמדתה של החברה באשר לאפשרות לנכות את ההוצאות האמורות, כולן או חלקן.

באור 18 - מסים על ההכנסה (המשך)

ה. עמדות מס לא וודאיות (המשך)

2. כפי שמתואר לעיל, חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע הינו חוק חדש אשר נכנס לתוקף וחל על מינרלים ברום, פוספט ומגנזיום בשנת 2016 ועל מינרל האשלג בשנת 2017. נכון למועד הדיווח, טרם נחקקו תקנות מכוח החוק, לא פורסמו חוזרים מטעם רשות המסים ולא התקבלה פסיקה בנושא. אופן יישומו של החוק, ובכלל זה עריכת דוח כספי ביחס לכל משאב, דורש פרשנויות והנחות במספר נושאים מהותיים אשר מצריכים הפעלת שיקול דעת מצד הנהלת החברה.

בהתבסס על הפרשנות לחוק, עמדת החברה היא כי יתרת הרכוש הקבוע בדוחות הכספיים של המשאב, עליו ניתן ניכוי נוסף בשיעור של 14% תשואה, תוצג בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים על בסיס שערך לפי שווי הוגן ביום כניסת החוק לתוקף. הצגת הרכוש הקבוע, לעניין זה, לפי ערכים נומינליים, הייתה מביאה לגידול בהוצאות המס. להערכת החברה, הסיכוי כי עמדתה תתקבל עולה על הסיכוי כי תידחה. רשות המיסים עשויה לדרוש מהחברה תשלומים נוספים בתקופות עתידיות, ואף בסכומים מהותיים מאוד, כתוצאה מפרשנויות שונות באשר לאופן יישומו של החוק בנושאים שונים ובכללם אופן מדידת הרכוש הקבוע. נכון למועד הדיווח, להערכת החברה, ההפרשה בדוחות הכספיים משקפת את האומדן הטוב ביותר לסך תשלום המס שבו חבה החברה בגין יישומו של החוק.

3. המפעלים התעשייתיים שבבעלותן של חלק מהחברות הישראליות בקבוצה חולקות במשותף קו ייצור או עומדות בקריטריונים רלוונטיים אחרים, ועל כן מגישות, דוח מס מאוחד בהתאם להוראות חוק עידוד התעשייה. לדעת החברה, ניתן לדווח על חברת מגנזיום ים המלח (מגי"ה), לפי התנאים הקבועים בחוק, במסגרת הגשת דוח המס המאוחד, ולפיכך ההפסדים השוטפים של מגי"ה לצורכי מס מנוצלים כנגד ההכנסה החייבת של החברות האחרות בדוח המס המאוחד. יצוין כי במסגרת הסכם השומות האחרון, רשות המסים קיבלה את עמדתה של החברה.

4. בחודש ינואר 2018 קיבל בית המשפט לערעורים בבג"ץ ערעור שהגישה חברה-בת בעניין התרת ניכוי הוצאות מסוימות בתקופות עבר. כתוצאה מכך, במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2017, ביטלה החברה הפרשה בסך של 28 מיליון דולר. רשויות המס בבג"ץ רשאיות לערער על החלטה זו ולמיטב ידיעתה של החברה הן אף הגישו ערעורים במקרים דומים (לא כנגד החברה). יצוין שנכון למועד הדיווח, רשויות המס בבג"ץ לא הגישו ערעור בעניינה של החברה (ראה גם ביאור T18).

5. ביוני 2017 קיבלה החברה שומה מרשות המסים בישראל, לפיה נדרשת החברה לתשלום מס נוסף, מעבר למס ששולם בגין שנות המס 2012-2014, בסך של 50 מיליון דולר. החברה חולקת על השומה והגישה ערעור לרשויות המסים בישראל (ראה גם ביאור T18). בנוסף, קיימת מחלוקת עם רשות המסים בישראל באשר לשומת מס בגין השנים 2010-2015 בנוגע לאחת מחברות ייצור מוצרי ההמשך בישראל, אשר רשות המסים העלתה מספר סוגיות ביחס להתרת ניכויין של הוצאות מסוימות וכן ביחס לעמידה בקריטריונים הקבועים בחוק העידוד.

באור 18 - מסים על ההכנסה (המשך)

1. נכסי והתחייבויות מסים נדחים

(1) הרכב המסים הנדחים והתנועה בהם, הינם כדלקמן:

בגין סעיפים בדוח על המצב הכספי						
סך הכל	בגין הפסדים להעברה לצרכי מס	אחרים	הפרשות לזכויות עובדים	מלאי	רכוש קבוע בר פחת	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
(152)	107	(48)	106	46	(363)	יתרה ליום 1 בינואר 2016
						שינויים בשנת 2016:
(30)	12	13	(11)	(11)	(33)	זקיפה לדוח רווח והפסד
32	(6)	–	(21)	–	59	שינוי בשיעור מס
2	(1)	(5)	8	–	–	זקיפה לקרן הון
(3)	(5)	7	(6)	–	1	הפרשי תרגום
(2)	–	–	–	–	(2)	תוספת עקב צירוף עסקים
(153)	107	(33)	76	35	(338)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
						שינויים בשנת 2017:
33	(36)	11	1	(17)	74	זקיפה לדוח רווח והפסד
13	–	–	–	–	13	שינוי בשיעור המס
8	–	5	3	–	–	זקיפה לקרן הון
–	1	–	5	–	(6)	הפרשי תרגום
3	–	1	–	–	2	העברה לנכסים מיועדים למכירה
(96)	72	(16)	85	18	(255)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

(2) תנאי הצמדה

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
30	33	אירו
17	22	ליש"ט
(25)	10	דולר אמריקאי
(179)	(166)	שקל
4	5	אחר
(153)	(96)	

באור 18 - מסים על ההכנסה (המשך)

ז. מסים על ההכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

(1) הרכב הוצאות מסים על ההכנסה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
159	68	208	מסים שוטפים
(7)	(45)	(23)	מסים נדחים
10	32	(27)	מסים בגין שנים קודמות*
162	55	158	

(*) היתרה ליום 31 בדצמבר 2017 כוללת הכנסות מס של כ- 25 מיליון דולר כתוצאה מהחלטת בית-המשפט לערעורים בבג"צ בקשר לערעור שהגישה החברה בעניין התרת ניכוי של הוצאות מסוימות (ראה ד.18(3) לעיל).

(2) מס תאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס "התיאורטי" שהיה חל אילו כל ההכנסות היו מתחייבות במס לפי השיעורים הרגילים החלים על חברות בישראל (ראה א' (2) לעיל) לבין סכום המס שמקף בדוחות רווח והפסד:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
668	(117)	505	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה, כמדווח בדוח רווח והפסד
26.5%	25%	24%	שיעור המס הסטטוטורי (בישראל)
177	(29)	121	המס "התיאורטי" בגין רווח (הפסד) זה נוסף (פחות) - השפעת המס בגין:
			הטבות מס הנובעות מחוק עידוד השקעות הון בניכוי מס משאבי טבע
(22)	(3)	(4)	הפרשים הנובעים מניכוי נוסף ושיעור מס שונים מחברות מאוחדות בחוץ לארץ
(15)	(38)	23	מיסים על הכנסה כתוצאה מחלוקת דיבידנד בינחברתי
-	-	18	הפרשים זמניים שלא נוצרו בגינם מסים נדחים והוצאות לא מוכרות
15	135	15	מסים בגין שנים קודמות
10	32	(27)	השפעת שינוי שיעור מס
-	(32)	(13)	הפרשים בבסיס מדידה (בעיקר שקל מול דולר אמריקאי)
-	1	18	הפרשים אחרים
(3)	(11)	7	
162	55	158	מסים על הכנסה הכלולים בדוח רווח והפסד

באור 18 - מסים על ההכנסה (המשך)

ח. מסים על הכנסה המתייחסים לסעיפי הון

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
			מסים שהוכרו ברווח כולל אחר
(15)	8	3	רווחים אקטואריים מתכניות הטבה מוגדרת
-	(5)	5	שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסים זמינים למכירה
3	(1)	(5)	מסים בגין הפרשי שער על הלוואה הונית לחברה מאוחדת
(12)	2	3	הכלולים בהפרשי תרגום
			סה"כ

באור 19 - הטבות לעובדים

א. הרכב

הרכב של הטבות לעובדים:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
552	631	שווי הוגן של נכסי תוכניות הטבה מוגדרת
(147)	(142)	הטבות בגין פיטורין
(934)	(1,068)	התחייבויות בגין תוכניות הטבה מוגדרת
(529)	(579)	

הרכב של שווי הוגן בגין נכסי תוכניות הטבה מוגדרת:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
205	197	מכשירים הוניים
		עם מחיר שוק מצוטט
133	179	מכשירי חוב
126	145	עם מחיר שוק מצוטט
259	324	ללא מחיר שוק מצוטט
88	110	הפקדות בחברות ביטוח
552	631	

באור 19 - הטבות לעובדים (המשך)

ב. פיצויי פיטורין

(1) חברות בארץ

בהתאם לחוקי העבודה בישראל ולהסכמי העבודה בתוקף, חייבות החברה והחברות המאוחדות בישראל בתשלום פיצויי פיטורין לעובדים שיפרשו מעבודתם בנסיבות מסוימות. פיצויי פיטורין מחושבים על בסיס משך תקופת שירותם של העובדים בחברה ובדרך כלל לפי שכרם החודשי האחרון ומשכורת חודשית אחת לכל שנת עבודה.

ההתחייבויות בקשר לזכויות עובדים בעת פיטורין מכוסות כדלקמן:

(א) בהתאם להסכמי עבודה קיבוציים, חברות הקבוצה בארץ מפקידות הפקדות שוטפות בתוכניות פנסיה חיצוניות בגין חלק מעובדיהם. תכניות אלה מעניקות, בדרך כלל, כיסוי מלא בגין פיצויי פיטורין. ההתחייבויות לפיצויי פיטורין המכוסות על ידי תכניות אלה אינן מוצגות בדוחות הכספיים, מאחר שכל הסיכונים הכרוכים בתשלומי פיצויי פיטורין כמתואר לעיל הועברו לקרנות הפנסיה.

(ב) חברות הקבוצה בארץ מבצעות הפקדות שוטפות לפוליסות ביטוח מנהלים בגין עובדים בתפקידי ניהול. פוליסות אלה מעניקות כיסוי להתחייבויות בגין פיצויי פיטורין לאותם עובדים. על פי הסכמי עבודה, כפוף למגבלות מסוימות, פוליסות ביטוח אלה הן רכוש העובדים. הסכומים שהופקדו בגין הפוליסות כאמור אינם כלולים בדוחות על המצב הכספי מאחר שהם אינם בשליטת ובניהול החברות.

(ג) בגין יתרת ההתחייבויות שאינן מכוסות, כאמור, נעשית הפרשה בדוחות הכספיים, לפי חישוב אקטוארי.

(2) חברות מאוחדות מסוימות בחוץ לארץ

במדינות בהן פועלות חברות מאוחדות ובהן אין חוק לתשלום פיצויי פיטורין, חברות הקבוצה לא כללו הפרשה בדוחות הכספיים לתשלום אפשרי בעתיד של פיצויי פיטורין, למעט במקרים של הפסקת פעילות של חלק מהמפעל ופיטורי עובדים עקב כך.

ג. פנסיה ופרישה מוקדמת

(1) לחלק מעובדי הקבוצה בארץ ובחו"ל (חלקם לאחר פרישתם מהקבוצה), תכניות פנסיה מוגדרות לעת פרישה אשר בשליטת החברה. ככלל, על פי תנאי תכניות הפנסיה כאמור, זכאים העובדים לקבלת תשלומי פנסיה המבוססים, בין היתר, על מספר שנות שירותם (במקרים מסוימים – עד 70% ממשכורתם הבסיסית האחרונה) או המחושבים, במקרים מסוימים, על בסיס משכורת קבועה. ישנם עובדים בחברה מאוחדת בישראל אשר זכאים לפרוש לפנסיה מוקדמת בהתקיימותם של תנאים מסוימים, המשלבים גיל וותק במועד הפרישה.

בנוסף לעיל, חלק מחברות הקבוצה התקשרו עם קרנות, בגין חלק מהעובדים עם קרן פנסיה, שלפיה, הן משלמות לקרנות סכומים שוטפים המשחררים את החברות מהתחייבויותיהן לתשלום פנסיה בהתאם להסכמי העבודה לכלל עובדיהם במקרה של פרישת העובדים בגיל הפרישה. הסכומים שנצברו בקופות אינם בשליטתם או בניהולם של חברות הקבוצה ולכן לא ניתן להם ביטוי בדוחות הכספיים.

(2) במהלך שנת 2017, חתמה החברה מול ועד העובדים של רותם אמפרט ישראל על הסכם עבודה קיבוצי לתקופה של 5 שנים אשר כולל תכנית לפרישה מוקדמת של 30 עובדים. כתוצאה מכך, במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2017, הגדילה החברה את ההפרשה להטבות לעובדים בגין סיום העסקה ב- 15 מיליון דולר כנגד סעיף הוצאות אחרות בדוח הרווח והפסד המאוחד.

באור 19 - הטבות לעובדים (המשך)

ג. פנסיה ופרישה מוקדמת (המשך)

(3) בחודש ספטמבר 2017, במסגרת הסכם הבנות להארכת תוקפו של הסכם העבודה בין חברת הבת תרכובות ברום בע"מ (להלן – תרכובות ברום) לבין מועצת העובדים, התחייבה תרכובות ברום לשלם לעובדים סכום חד פעמי של 9 מיליון דולר (שישולם לשיעורין), בתמורה להתחייבות מועצת העובדים לשקט תעשייתי מלא ומוחלט עד ליום 30 בספטמבר 2019. במקרה של הפרת ההסכם, התשלומים שטרם שולמו יבוטלו. כתוצאה מכך, בדוחות הכספיים לשנת 2017, הכירה החברה הפרשה בסך של 6 מיליון דולר כנגד סעיף "הוצאות שכר" בדוח רווח והפסד המאוחד. יתרת ההפרשה תוכר על פני תקופת ההסכם, בכפוף להתממשות התנאים הנדרשים.

(4) לאחר מועד הדיווח, בחודש ינואר 2018, אושרה תכנית לצמצום מצבת עובדי החברה ב-CPL (חברת בת הממוקמת באנגליה) אשר בעקבותיה צופה החברה גידול של 9 מיליון דולר בהפרשה להטבות לעובדים אשר יירשם במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2018.

ד. הטבות לעובדים לאחר פרישה

גמלאי חלק מחברות הקבוצה מקבלים, פרט לתשלומי הפנסיה על ידי קרן הפנסיה, הטבות שעיקרן שי לחג וסופי שבוע. התחייבות החברות בגין עלויות אלו נצברות בתקופת העבודה. חברות הקבוצה כוללות בדוחותיהן הכספיים את העלויות הצפויות בתקופה שלאחר תקופת העסקה על פי חישוב אקטוארי.

באור 19 - הטבות לעובדים (המשך)

ה. התנועה בנכסים (התחייבויות), נטו בגין תכניות הטבה מוגדרת ומרכיביהן:

התחייבויות בגין תכניות הטבה מוגדרת, נטו		התחייבויות בגין תכניות הטבה מוגדרת		שווי הוגן של נכסי תכניות הטבה מוגדרת		
2016	2017	2016	2017	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
(356)	(382)	(1,025)	(934)	669	552	יתרה ליום 1 בינואר
						הכנסה (הוצאה) שזקפה לרווח והפסד
(11)	(24)	(11)	(24)	–	–	עלויות שירות שוטף
(20)	(12)	(33)	(29)	13	17	הכנסות (הוצאות) ריבית
14	–	84	–	(70)	–	עלות שירותי עבר
(2)	(16)	(5)	(39)	3	23	שינויים בגין הפרשי שער, נטו
						הוכר ברווח כולל אחר
(82)	(42)	(82)	(42)	–	–	הפסדים אקטוארים שנבעו משינויים בהנחות פיננסיות
34	25	–	–	34	25	רווחים הפסדים אקטוארים אחרים
15	(29)	70	(65)	(56)	36	שינויים בגין הפרשי תרגום, נטו
						תנועות נוספות
14	28	68	64	(54)	(36)	הטבות ששולמו
–	1	–	1	–	–	סווג לנכסים המיועדים למכירה
12	13	–	–	12	13	הפקדות מעביד
–	1	–	–	1	1	הפקדות עובדים
(382)	(437)	(934)	(1,068)	552	631	יתרה ליום 31 בדצמבר

התשואה (ההפסד) בפועל על נכסי תכניות הטבה מוגדרת, בשנת 2017, היא 42 מיליון דולר בהשוואה ל- 47 מיליון דולר בשנת 2016 ו- (-1) מיליון דולר בשנת 2015.

ו. הנחות אקטואריות

ההנחות האקטואריות העיקריות למועד הדיווח (לפי ממוצע משוקלל):

2015	2016	2017	
%	%	%	
3.3	2.9	2.6	שיעור ההיוון ביום 31 בדצמבר
2.9	2.6	2.9	שיעור גידול השכר העתידי
2.2	2.2	2.2	שיעור גידול בקצבה לפנסיה

ההנחות בדבר שיעור התמורה העתידי מבוססות על נתונים סטטיסטיים שפורסמו ועל לוחות תמורה מקובלים.

באור 19 - הטבות לעובדים (המשך)

ז. ניתוח רגישות

שינויים אפשריים באופן סביר לתאריך הדוח הכספי, בהנחה שיתר ההנחות נותרות ללא שינוי, משפיעים על התחייבויות בגין תכניות הטבה מוגדרת כדלקמן:

דצמבר 2017				
10% קיטון	5% קיטון	5% גידול	10% גידול	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
24	12	(13)	(25)	הנחות אקטואריות משמעותיות
(37)	(18)	19	37	גידול בשכר
(22)	(11)	10	21	שיעור ההיוון
				לוחות תמורה

ח. השפעת התוכניות על תזרימי המזומנים העתידיים של הקבוצה

הסכום שהוכר כהוצאה בגין תכניות להפקדה מוגדרת בשנת 2017 הינו כ- 40 מיליון דולר (בשנים 2016 ו-2015 הוכרו הוצאות בסכום של כ- 32 מיליון דולר וכ- 23 מיליון דולר, בהתאמה).

אומדן החברה להפקדות הצפויות בשנת 2018 בתוכניות הטבה מוגדרת ממומנת הינה כ- 12 מיליון דולר.

נכון ליום 31 בדצמבר 2017, אומדן הקבוצה לאורך חיי התוכניות להטבה מוגדרת (לפי ממוצע משוקלל) הינו כ- 16.3 שנים (בשנת 2016 כ- 15.3 שנים).

באור 20 – הפרשות

א. ההרכב והתנועה בהפרשה

שקום אתרים פיננסיים ופירוק פריטי רכוש קבוע	תביעות משפטיות	אחרות	סך הכל	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
172	17	79	268	יתרה ליום 1 בינואר 2017
17	19	4	40	הפרשות שנוצרו במהלך השנה (1)
-	(2)	(3)	(5)	הפרשות שבוטלו במהלך השנה
(6)	(7)	(31)	(44)	תשלומים במהלך השנה
11	1	-	12	הפרשי תרגום
194	28	49	271	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

(1) למידע נוסף, ראה באור 21 בדבר זיכיונות והתחייבויות תלויות.

באור 21 - התקשרויות, זיכיונות והתחייבויות תלויות

א. התקשרויות

(1) מספר חברות מאוחדות התקשרו עם ספקים בארץ ובחוץ לארץ לרכישת חומרי גלם ואנרגיה, במהלך העסקים הרגיל לתקופות שונות המסתיימות ב-31 בדצמבר 2023. היקף ההתקשרויות של הרכישות לתקופות כאמור הינן בסך כ- 530 מיליון דולר נכון ליום 31 בדצמבר 2017.

(2) מספר חברות מאוחדות התקשרו עם ספקים לרכישת רכוש קבוע. ליום 31 בדצמבר 2017 קיימות לחברות המאוחדות התקשרויות להשקעות בסך של כ- 260 מיליון דולר.

(3) תקנוניהם של החברה וחברות מאוחדות שלה בישראל כוללים הוראות המאפשרות פטור מאחריות, שיפוי וביטוח אחריותם של נושאי משרה, הכל בהתאם להוראות חוק החברות הישראלי.

החברה, באישור ועדת הביקורת, הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי המניות, העניקה לנושאי המשרה בה פטור וכתבי שיפוי וכן התקשרה בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה. הביטוח והשיפוי אינם חלים בקשר לחריגים המפורטים בסעיף 263 לחוק החברות הישראלי. הפטור הינו בגין מק שנגרם ו/או ייגרם על ידי אותם נושאי משרה בעקבות הפרה של חובת הזהירות כלפי החברה. סכום השיפוי שתשלם החברה על פי כתב השיפוי, בנוסף לסכומים שיתקבלו מחברת ביטוח, אם יתקבלו, לכל נושאי המשרה במצטבר, בגין אחד או יותר מהאירועים המפורטים בו, הוגבל ל- 350 מיליון דולר. הביטוח מתחדש מדי שנה.

(4) בשנת 2012, התקשרה החברה, בהסכמים לצורך ביצוע פרויקט הקמה (EPC) של תחנת קוגנרציה חדשה בסדום (להלן - התחנה). התחנה תהיה בעלת כושר ייצור של 330 טון קיטור לשעה וכושר ייצור חשמל של כ- 230 MWH, אשר יספקו את צורכי החשמל והקיטור למתקני הייצור באתר סדום וללקוחות חיצוניים. בכוונת החברה להפעיל את התחנה במקביל לתחנה הקיימת שתופעל חלקית במתכונת "גיבוי חם" לייצור חשמל וקיטור. סך הכל ייצור החשמל בטווח הקצר יהיה כ- 245 MWH.

במהלך שנת 2015, נקלע הקבלן המבצע (החברה הספרדית - Abengoa) לקשיים פיננסיים. בחודש אוקטובר 2016, אישר בית המשפט בספרד הסדר חוב, בין הקבלן המבצע לנושיו, המאפשר את המשך פעילותו בפרויקט תחנת הכוח. בחודש ספטמבר 2017, הודיעה החברה לקבלן המבצע על ביטול הסכם ההקמה וזאת נוכח שורה של הפרות ההסכם על ידי הקבלן המבצע. החברה מתכננת את השלמת ההקמה של התחנה והפעלתה המלאה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2018.

(5) מספר חברות בקבוצה בישראל חתומות על הסכמים לאספקת גז טבעי למפעלי הקבוצה בישראל עם מאגר "תמר" (להלן - תמר). הכמויות הכוללות, על פי ההסכמים הקיימים, אמורות לספק את כל צרכי הגז של הקבוצה, כולל הכמויות הנדרשות להרצת והפעלת תחנת הכוח אשר מוקמת בסדום ואשר החלה לצרוך גז באופן חלקי במהלך הרבעון האחרון של שנת 2017. מועד הצריכה המלאה של תחנת הכוח צפוי להיות במהלך הרבעון השני של שנת 2018. בחודש פברואר 2018, התקשרה החברה בחוזה אספקה עם מאגר תמר ו"ליוויתן" (להלן - החוזים), על מנת להבטיח את אספקת צרכי הגז עד לשנת 2025 או עד לכניסת מאגר "כריש" ו"תנין" לפעילות, כמוקדם מבניהם. מחיר הגז אשר נקבע בחוזים הינו בהתאם לנוסחאות מחיר הגז כפי שנקבעו מכוח מתווה הגז של הממשלה.

לחברה זכות לבטל את החוזים בשנת 2020 לשם החלת ההסכם עם חברת אנרג'יאן ישראל לימיטד (להלן - אנרג'יאן), כמתואר להלן. בנוסף, החוזים כוללים אופציה להארכה במקרה שלא יעלה בידי אנרג'יאן להגיע להפעלה מסחרית.

החברה צופה, כי היקף צריכת הגז השנתית, לאחר הפעלת תחנת הכוח, יעמוד על כ- 0.75 BCM.

באור 21 - התקשרויות, זיכיונות והתחייבויות תלויות (המשך)

א. התקשרויות (המשך)

(5) (המשך)

ביום 5 בדצמבר 2017, חתמה כיל על חוזה עם חברת אנרג'יאן לאספקת עד כ BCM 13 גז טבעי בהיקף של כ 1.9 מיליארד דולר ולתקופה של 15 שנים. לאחר מועד הדיווח, השיגה החברה את מלוא האישורים אשר נדרשו בהסכם לשם סגירת העסקה. אנרג'יאן מחזיקה ברישיונות לפיתוח מאגרי הגז "כריש" ו"תנין" המצויים במים הטריטוריאליים של ישראל. אספקת הגז הטבעי צפויה החל מן המחצית השנייה של 2020, לכל המוקדם, בתלות סיום הפיתוח ותחילת הפקת גז טבעי במאגרים וישמש להפעלת המתקנים ותחנות הכוח של כיל בישראל.

ב. זיכיונות

(1) מפעלי ים המלח בע"מ (להלן - מי"ה)

לפי חוק זיכיון ים המלח, תשכ"א-1961 (להלן - חוק הזיכיון), כפי שתוקן בשנת 1986, ושטר הזיכיון המצורף כתוספת לחוק הזיכיון העניק למי"ה זיכיון לניצול אוצרות ים המלח ולחכירת הקרקעות הנחוצות למפעליה בסדום לתקופה הצפויה להסתיים ביום 31 במרס 2030, בלוויית זכות להצעה ראשונה לקבלת הזיכיון לאחר פקיעתו אם המדינה תרצה להציע זיכיון חדש לצד ג'.

בשנת 2015, שר האוצר מינה צוות במטרה לקבוע את "הפעולות הנדרשות של הממשלה לקראת תום תקופת הזיכיון". הערות הציבור בקשר לעניין זה הוגשו לצוות. הצוות נתבקש לפרסם את המלצותיו לשר האוצר עד חודש מאי 2016, אך נכון למועד הדיווח, לא הובא לידיעת החברה על המלצות כלשהן אשר הוגשו על ידי הצוות. אין כל וודאות לגבי המלצות הצוות בדבר הפעולות שהממשלה עשויה לנקוט, בקשר עם הזיכיון הנוכחי, ובדבר אופן הענקת זכויות הכרייה בעתיד.

שר האוצר מינה צוות בראשות החשבת הכללית (לשעבר) אשר תפקידו לקבוע, בהתאם לזיכיון הנוכחי, את אופן חישוב שווי שחלוף הנכסים המוחשיים של מי"ה, תחת ההנחה כי נכסים אלו יוחזרו לממשלה בתום תקופת הזיכיון. המועד הקובע לעניין החישוב בפועל הינו רק בשנת 2030. הצוות האמור נתבקש להגיש את המלצותיו בנושא לשר האוצר עד מרס 2015. בחודש ינואר 2017, מסרה החשבת הכללית מכתב לכלכלן הראשי – הממונה על הכנסות המדינה, ובו ציינה כי הושלמה הכנת עמדת אגף החשב הכללי במשרד האוצר בעניין הסדר הנכסים (אשר לא פורסמה), אך שלאור חילופי החשב הכללי, טיוטת העמדה מועברת לחשב הכללי הנכנס להשלמת העבודה. בשלב זה, אין כל וודאות בדבר המלצות החשב הכללי. בנוסף, אין כל וודאות לגבי פרשנות חוק הזיכיון על ידי הממשלה, אופן יישום התהליך והמתודולוגיה אשר תינקט ואופן חישוב שווי עלות הנכסים המוחשיים.

תמורת הזיכיון משלמת מי"ה תמלוגים לממשלת ישראל, המחושבים בשיעור של 5% משווי המוצרים בשער המפעל בניכוי הוצאות מסוימות. במקרים בהם כמות האשלג השנתית שנמכרת הינה מעל 1.5 מיליון טון, שיעור התמלוגים יהיה 10% בהתאם להסכם הקציר אשר נחתם בחודש יולי 2012. בהסכם הקציר צוין, כי אם יחוקק חיקוק שישנה את המדיניות הפיסקלית הספציפית בקשר עם רווחים או תמלוגים הנובעים מכריית המחצבים מים המלח, לא תחול הסכמת החברה להעלאת שיעור התמלוגים על הכמויות העודפות המצוינות לעיל, החל מהמועד בו ייגבה מס נוסף כאמור באותה חקיקה. בחודש נובמבר 2015, פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית, הכולל את יישום המלצות ועדת ששינסקי הדנות בתמלוגים ובמיסוי רווחי יתר על מינרלים מים המלח. החוק נכנס לתוקף החל מיום 1 ינואר 2016.

מי"ה העניקה זכיונות משנה לחברת ברום ים המלח בע"מ (להלן - חברת הברום), להפקת ברום ותרבותיו מים המלח, שמועד פקיעתו מקביל למועד פקיעת הזיכיון של מי"ה. את התמלוגים בגין המוצרים המיוצרים על ידי חברת הברום מקבלת מי"ה מחברת הברום ומשלמת אותם למדינה.

באור 21 - התקשרויות, זיכיונות והתחייבויות תלויות (המשך)

ב. זיכיונות (המשך)

(1) (המשך)

קיים הסדר בנוגע לתשלום תמלוגים על ידי חברת מגנזיום ים המלח (להלן - מג"ה) בגין הפקת מגנזיום מתכתי, מכוח הסדר ספציפי עם המדינה הקבוע בהחלטת הממשלה מיום 5 בספטמבר 1993. על פי ההסדר, משולמים תמלוגים על ידי מג"ה על בסיס קרנליט המשמש לייצור המגנזיום. במסגרת ההסדר עם מג"ה נקבע, כי המדינה רשאית לדרוש, במהלך שנת 2006, דיון מחודש בקשר לגובה התמלוגים ושיטת חישובם לגבי שנת 2007 ואילך. דרישת המדינה לדיון מחודש כאמור נתקבלה לראשונה בסוף שנת 2010 והעניין מצוי בבוררות המתוארת להלן.

בשנת 2007, התקבל מכתב מהחשב הכללי במשרד האוצר, דאז, בו נטען כי שולמו תמלוגים בחסר בהיקף של מאות מיליוני ש"ח. על פי הזיכיון, חילוקי דעות בין הצדדים, כולל תמלוגים, מוכרעים בבוררות בהרכב של שלושה בוררים המורכב משני בוררים שמונו על ידי כל צד בתורו ובמשותף ממנים את הבורר השלישי.

בשנת 2011, החל הליך בוררות בין מג"ה והמדינה לגבי אופן חישוב התמלוגים עפ"י הזיכיון, וכן תמלוגים שיש לשלם בגין מגנזיום מתכתי ותשלומים או החזרים (אם בכלל) המתחייבים מנושאים אלה. בכתב התביעה שהמדינה הגישה במסגרת הבוררות, תובעת המדינה סכום של 265 מיליון דולר, בגין תשלום תמלוגים בחסר בשנים 2000 עד 2009, בתוספת ריבית והצמדה, וכן שינוי של שיטת חישוב תשלום תמלוגים בגין מכירה של מגנזיום מתכתי.

בשנת 2014, התקבל פסק בוררות חלקי בעניין התמלוגים, בו על מג"ה לשלם למדינה תמלוגים גם על מכירת מוצרי המשך המיוצרים על ידי חברות שבשליטת כיל ואשר מפעליהן ממוקמים באזור ים המלח ומחוצה לו, לרבות מחוץ לישראל. התמלוגים ישולמו על פי שווי מוצרי ההמשך שייקבע בהתאם לנוסחה הקבועה בסעיף 15(א)(2) לשטר הזיכיון, על ידי מחיר מכירת מוצר ההמשך לצדדים שלישיים בלתי קשורים, בניכוי הניכויים המנויים בסעיפים קטנים (I), (II) ו-(III) של אותו סעיף. באשר למגנזיום המתכתי נקבע, כי על המדינה ועל מג"ה למצות את הדיון ביניהן בנושא גובה התמלוגים שתשלם מג"ה בגין המגנזיום המתכתי ובאין הסכמה ביניהן, יוחזר הדיון לבוררות.

במסגרת השלב השני של הבוררות הודן בעקרונות התחשיבים הכספיים, בין החודשים ספטמבר 2016 וינואר 2017, ניתנו החלטות הבוררים בקשר עם הסוגיות השונות הנוגעות לתחשיבים הכספיים.

בחודש נובמבר 2016, התקבלה החלטת הבוררים בסוגיית חישוב הריבית והפרשי ההצמדה אשר יתווספו לתשלום סכומי הקרן המשולמים למדינה בגין התקופה שבין השנים 2000 עד 2013. בהתאם להחלטה, החישוב עבור סכומי קרן התמלוגים ששולמו בגין התקופה צריך להיות בסיס שקלי ובהתאם, ריבית שקלית והפרשי הצמדה למדד חלים כקבוע בחוק פסיקת ריבית והצמדה בישראל.

בחודש אוקטובר 2017, במסגרת הליכי הבוררות, הגישה המדינה תחשיב בסכום של כ- 120 מיליון דולר (לפני ריבית והצמדה) עבור השנים 2000-2014 המשקף לטענתה סכום נוסף של תמלוגים בחסר. החברה דוחה את התחשיב ולהערכתה, הסיכויים כי חלקו העיקרי של תחשיב המדינה יאושר בידי הבוררים נמוכים מן הסיכויים כי יידחה. נכון למועד הדיווח, החברה מעריכה כי ההפרשות בספרים בגין הנושא האמור מספקות. החברה צפויה להגיש את חוות הדעת הנגדית מטעמה עד ליום 14 במרס 2018.

באור 21 - התקשרויות, זיכיונות והתחייבויות תלויות (המשך)

ב. זיכיונות (המשך)

(1) (המשך)

בהתבסס על מחלוקת התמלוגים האמורה לעיל, סך ההוצאות שהוכרו בדוחות הכספיים של החברה החל משנת 2014 וכיסוי חלק מההוצאות המשפטיות של המדינה הינה 176 מיליון דולר (6 מיליון דולר בשנת 2017) ו- 60 מיליון דולר בגין ריבית והצמדה.

בשנים 2017, 2016 ו- 2015 שילמה מי"ה תמלוגים שוטפים לממשלת ישראל בסך של 60 מיליון דולר, 53 מיליון דולר ו- 97 מיליון דולר, בהתאמה. כמו כן, במהלך 2017, שילמה החברה סכום של 68 מיליון דולר בגין תמלוגים עבור תקופות עבר.

(2) רותם אמפרט בע"מ (להלן – רותם)

רותם כורה פוספט בנגב ישראל יותר משישים שנה. הכרייה מתבצעת על פי זיכיונות לכרייה הפוספטים, המוענקים מעת לעת על ידי שר התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים מכוח פקודת המכרות, באמצעות המפקח על המכרות במשרדו (להלן - המפקח), וכן בהרשאות כרייה המונפקות על ידי רשות מקרקעי ישראל (להלן - הרשות).

הזיכיונות מתייחסים למחצב (סלע פוספט) ואילו ההרשאות מתייחסות לשימוש בקרקע כשטחי כרייה פעילים.

זיכיונות כרייה:

בידי רותם זיכיונות הכרייה הבאים:

1. שדה רותם (כולל שדה חתרורים) - בתוקף עד סוף שנת 2021.
2. שדה צפיר (אורון-צין) - בתוקף עד סוף שנת 2021.

תמלוגי כרייה:

במסגרת תנאי הזיכיונות, בגין כרייה הפוספט מחויבת רותם לשלם למדינה ישראל תמלוגים על בסיס מתכונת החישוב הקבועה בפקודת המכרות הישראלית. בחודש ינואר 2016, נכנס לתוקף תיקון חקיקתי ליישום המלצות ועדת ששינסקי אשר שינה את מתכונת חישוב התמלוגים, על ידי הגדלת שיעורם מ-2% ל- 5% משווי המחצב, והותיר אפשרות למפקח לגבות תמלוגים בסכום גבוה יותר, אם החליט להעניק זכות כרייה בהליך תחרותי שבו אחד ממדדי הבחירה הוא גובה התמלוג.

תכנון ובניה:

פעולות הכרייה והחציבה טעונות אישור ייעוד לשטח על פי תכנית לפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965. תכניות אלו מעודכנות, לפי הצורך, מעת לעת. למועד הדיווח מצויות בקשות שונות בשלבים שונים של דיון בפני רשויות התכנון.

בחודש נובמבר 2016, אישרה הוועדה המחוזית מחוז דרום, תכנית מתאר ברמה מפורטת לכרייה פוספטים בצין אורון. תכנית זו, ששטחה כ-350 קמ"ר, תאפשר המשך כרייה של הפוספט המצוי בבקעת צין ובקעת אורון לתקופה של 25 שנים או מיצוי חומר הגלם, לפי המוקדם, עם אפשרות להארכה (בסמכות הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה).

באור 21 - התקשרויות, זיכיונות והתחייבויות תלויות (המשך)

ב. זיכיונות (המשך)

(2) (המשך)

החברה פועלת לקידום תכנית הכרייה של פוספטים בשדה בריר (הממוקם בחלקו הדרומי של שדה זוהר דרום) בנגב ישראל. בחודש דצמבר 2015, אישרה המועצה הארצית לתכנון ולבנייה (להלן – המועצה הארצית) את מסמך המדיניות לכרייה ולחציבה של מינרלים תעשייתיים (להלן – מסמך המדיניות), אשר כלל, בין היתר, המלצה לאישור כריית פוספטים באתר הכרייה בשדה בריר.

בתחילת שנת 2016, הועברה תכנית המתאר הארצית (להלן - תמ"א 14ב), הכוללת את שדה זוהר דרום, להערוך בוועדות השונות, שהגישו את המלצותיהן בסוף שנת 2016. בחודש פברואר 2017, החליטה הוועדה לנושאים תכנוניים עקרוניים, על המשך קידום הכרייה בשדה זוהר דרום. במקביל, ועל פי החלטה של המועצה הארצית, נערכו על ידי הרשויות המוסמכות הוראות לביצוע התסקיר הסביבתי לשדה בריר לצורך המשך קידומו. בחודש אפריל 2017, המליצה המועצה הארצית לממשלה על אישור תמ"א 14ב וקבעה כי אתר שדה בריר יקודם במסגרת תמ"א מפורטת. בחודש דצמבר 2017, התקיים דיון בקשר עם אופן הכנת התכנית המפורטת, כאמור, אשר אושרה על ידי קבינט הדיור של הממשלה בחודש ינואר 2018. ביום 29 בינואר 2018, הוגש על ידי שר הבריאות ערר על האישור כאמור, הדורש לקיים את המלצת משרד הבריאות לביצוע תסקיר בדבר השפעה על הבריאות בכל אתר הכלול בתמ"א 14ב.

בחודש פברואר 2016, עיריית ערד, יחד עם מספר תובעים נוספים, לרבות, תושבים מהעיר ערד וישובים וכפרים בדואים שכנים, הגישו עתירה לבג"צ נגד אישור מסמך המדיניות, שאישר את כריית הפוספטים בשדה זוהר דרום, בין היתר, בשל החשש לסיכונים סביבתיים ובריאותיים שעלולים להיגרם לטענתם. בחודש מרס 2017, הורה בג"צ על דחיית העתירה כאמור.

בשנים 2017, 2016 ו-2015 שילמה רותם תמלוגים לממשלת ישראל בסך של כ- 4 מיליון דולר, 5 מיליון דולר ו-4 מיליון דולר, בהתאמה.

(3) לחברה בת בספרד (להלן – כיל איבריה) הוענקו זכויות כרייה המבוססות על חקיקת ממשלת ספרד משנת 1973 ותקנות נלוות לחקיקה זו. בהמשך לחקיקה כאמור, פרסמה ממשלת קטלוניה תקנות כרייה מיוחדות, לפיהן, קיבלה כיל איבריה רישיונות בודדים עבור כל אחד מ-126 האתרים השונים הרלוונטיים לפעילויות הכרייה הנוכחיות והאפשרויות בעתיד. חלק מהרישיונות בתוקף עד שנת 2037 ויתרתם בתוקף עד שנת 2067. הזיכיון של "Reserva Catalana", אתר נוסף אשר טרם החלה בו כרייה, פג בשנת 2012. החברה פועלת בשיתוף פעולה עם ממשלת ספרד לחידוש הזיכיון. בהתאם לרשויות בספרד, תקופת הזיכיון הינה בתוקף עד לקבלת החלטה סופית בדבר החידוש.

(4) אנגליה

א. זכויות הכרייה של חברה בת באנגליה (להלן – כיל אנגליה), מבוססות על כ-114 חכירות כרייה ורישיונות להפקת מינרלים שונים, בנוסף למספר רב של זכויות קדימה וזכויות מעבר מבעלים פרטיים של הקרקעות שתחתן פועלת כיל אנגליה וכן, זכויות כרייה בים הצפוני שהוענקו על ידי הכתר הבריטי (Crown Estates). זכויות הכרייה האמורות מכסות שטח כולל של כ- 374 קמ"ר. נכון למועד הדיווח, כל תקופות החכירות, הרישיונות, זכויות המעבר והקדימה הינן בתוקף, חלקן יפוג עד 2020 וחלקן עד שנת 2038. תמלוגי הכרייה בשנים 2017 ו- 2016 הסתכמו ב- 2 מיליון דולר וב- 3 מיליון דולר, בהתאמה.

באור 21 - התקשרויות, זיכיונות והתחייבויות תלויות (המשך)

ב. זיכיונות (המשך)

(4) (המשך)

ב. לחברה בת באנגליה, מכיל דשנים מיוחדים (להלן - אווריס אנגליה), מכרות אדמת כבול באנגליה (Creca, Nutberry and Douglas Water). כבול משמש כחומר גלם לייצור מצעים מנותקים להשבת אדמה ולשימוש כתחליפי אדמה במצעי גידול. אתרי הכרייה Nutberry ו-Douglas Water הינם בבעלות אווריס אנגליה, ואתר הכרייה Creca מוחזק במסגרת חכירה לזמן ארוך. היתרי הכרייה מוענקים על ידי הרשויות המקומיות ומתחדשים לאחר בחינה של הרשויות המקומיות. היתרי הכרייה הוענקו עד לסוף שנת 2024.

(5) YPH JV מחזיקה בשני רישיונות לכריית פוספט אשר הונפקו בחודש יולי 2015 על ידי מחלקת הקרקע ומשאבים של מחוז יונאן שבסין. ביחס למכרה הייקו (להלן - הייקו), רישיון הכרייה בתוקף עד לחודש ינואר 2043, וביחס למכרה בייטאצון (להלן - בייטאצון), רישיון הכרייה בתוקף עד לחודש נובמבר 2018. פעילות הכרייה ב YPH JV מתבצעת בהייקו בהתאם לרישיון הכרייה האמור. בקשר עם בייטאצון, כפי שהוערך במועד הרכישה, אין בכוונת החברה לקיים פעילות כרייה בעתיד הנראה לעין.

חידוש רישיון כרייה

על מנת להחזיק ברישיונות כרייה, YPH JV נדרשת לציית להוראות החוקים והתקנות הסיניים הרלוונטיים בדבר פעילויות כרייה בין היתר, לבצע בדיקה שנתית בדבר עמידה בתשלומי מסים, אגרות ופרמיות הנוגעות לרישיונות הכרייה. בנוסף, על YPH JV להגיש בקשת חידוש למחלקת המשאבים שלושים יום לפני מועד פקיעת הרישיון הרלוונטי.

תמלוגים על משאבי טבע

באשר לזכויות הכרייה, החל מחודש יולי 2016, נכנס לתוקפו חוק "מס משאבי טבע" חדש הכולל את סלעי הפוספט אשר לפיו, YPH JV תשלם תמלוגים של 8% ממחיר המכירה לפי שווי שוק של הסלע לפני תהליך העיבוד. בשנים 2017 ו-2016, שילמה YPH JV תמלוגים בסך של 2 מיליון דולר ו-6 מיליון דולר, בהתאמה.

מתן זכויות כרייה לחברת לינדו

בחודש פברואר 2016, פורסמה הצהרה על ידי YPC לפיה, YPC התקשרה בהסכמים, בשנת 2010, עם הרשות המקומית במחוז ג'ינינג בפרובינציית יונאן ועם חברת Jinning Lindu Mining Development and Construction Co. Ltd. (להלן - חברת לינדו), לפיהם, חברת לינדו תוכל לכוון סלע פוספט בכמות של עד שני מיליון טון בשטח שגודלו כ-0.414 קמ"ר, בשטח מכרה הייקו (להלן - אזור דאצינג), ולמכור לצד שלישי, לפי שיקול דעתה. טרם הקמתה של YPH JV, הציעה YPC לרשות המקומית במחוז ג'ינינג ולחברת לינדו להחליף את הזכויות שניתנו לחברת לינדו באזור דאצינג באזור אחר שאינו חלק ממכרה הייקו, כך שחברת לינדו תכרה באותו אזור חלופי. בחודש מרס 2016, במהלך ישיבה בין YPC, החברה וצדדים רלוונטיים נוספים, הצהירה YPC כי לא תוכל להמיר את מכרותיה על מנת להחליף את אזור דאצינג היות וההטבות של חברת לינדו קשורות לאזור זה. תחת ההצהרה לעיל, YPC התחייבה כי זכויות הכרייה של YPH JV במכרה הייקו לא תיפגענה בשל ההסדרים, הנזכרים לעיל. הוחלט כי על YPH לנהל תקשורת נוספת עם YPC וחברת לינדו, לצורך הגנה על זכויותיה המשפטיות ולהפציר בצדדים להגיע לפתרון הוגן, צודק וסביר לבעיה זו, בהקדם האפשרי.

באור 21 - התקשרויות, זיכיונות והתחייבויות תלויות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות

(1) אקולוגיה

א. בחודש יוני 2015, הוגשה בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו כנגד אחד עשר נתבעים ובהם חברה בת, דשנים וחומרים כימיים בע"מ, בגין טענות המתייחסות לזיהום אוויר במפרץ חיפה ולמזקים הנגרמים ממנו, על פי הטענות, לאוכלוסיית מפרץ חיפה. היקף התביעה כ- 3.8 מיליארד דולר. דיון מקדמי נקבע ליום 16 בספטמבר 2018. להערכת החברה, בהתבסס על החומר העובדתי שסופק ולפסיקה רלוונטית, הסיכויים כי טענות המבקשים תדחנה עולים על הסיכויים כי תתקבלנה.

ב. ביום 30 ביוני 2017, ארעה קריסה חלקית של סוללה בבריכה 3 המשמשת לאגירת מי גבס הנוצרים בתהליכי הייצור במפעלי רותם אמפרט ישראל. החברה הפסיקה באופן מיידי את השימוש בבריכות הגבס הפעילות. בחודש יולי 2017, לאור האישור הזמני להפעלת בריכה 4 אשר התקבל מהמשרד להגנת הסביבה, חזרה החברה לייצר בתפוקה מלאה. המשרד להגנת הסביבה הורה בשעתו לחברה להגיש תכנית בדבר אופן ההפעלה העתידית של בריכות הגבס והחברה מצויה בדיונים עם נציגי המשרד בקשר עם התכנית, כאמור, שעל בסיסה יתקבל ההיתר הקבוע להפעלת בריכה 4. בחודש דצמבר 2017, התקבל היתר בניה מהועדה המקומית לתכנון ובניה – תמר (להלן – הועדה המקומית), לבניה, הגבהת הסוללה ושימוש בבריכה 4. ביום 7 בינואר 2018, ניתן היתר לעבודות עפר והסדרת תשתית בריכה 5. נכון למועד זה, החברה פועלת לקבלת ההיתרים הנדרשים לבריכה 5 אשר הפעלתה צפויה בחודש מאי 2018. השגת ההיתרים הנדרשים עשויה להיות כרוכה בהשקעות עתידיות מהותיות.

המשרד להגנת הסביבה, רשות הטבע והגנים הלאומיים והמועצה האזורית תמר החלו בחקירת האירוע. החברה פועלת למציאת פתרונות, בין היתר, לשיקום הבריכות בטווח קצר וארוך ולתיקון השפעות סביבתיות שהתהוו, ככל שידרש. מאמצי החברה מבוצעים בתאום מלא ובשיתוף פעולה הדוק עם הרשויות להגנת הסביבה בישראל, לרבות המשרד להגנת הסביבה ורשות הטבע והגנים הלאומיים. החברה מחויבת לנושא הגנת הסביבה ובמשך שנים פועלת בצמוד עם הרשויות להגנת הסביבה בישראל לשימור אתרי הנגב הסובבים את מפעליה.

לאור השלבים המוקדמים של תהליך הערכת העלויות הנוגעות לשיקום הנחל ובשים לב למורכבות התהליך ואי הוודאות בדבר תכניות השיקום הסופיות שיקבעו בידי הרשויות הרלוונטיות, אין ביכולת החברה בשלב זה לאמוד את העלויות הצפויות לשיקום כאמור. יחד עם זאת, החברה הכירה בהפרשה, בסכומים לא מהותיים, המשקפת את ההוצאות שהתהוו וצפויות שיתהוו בטווח הקצר. החברה פועלת מול חברות הביטוח להפעלת הפוליסות בגין ההשפעות המתוארות לעיל.

ביום 9 בינואר 2018, הוגש ערר על ידי אדם טבע ודין – אגודה ישראלית להגנת הסביבה (להלן – אט"ד) לוועדת הערר המחוזית לתכנון ולבניה מחוז דרום (להלן – ועדת הערר) כנגד הועדה המקומית ורותם בקשר עם החלטת הועדה המקומית מיום 3 בדצמבר 2017, בדבר דחיית התנגדות אט"ד לאישור הקלה ומתן היתר בניה בבריכה 4. במסגרת הערר טוענת אט"ד, כי נפלו פגמים בהליכי מתן ההיתר או בשיקול דעת הועדה המקומית שהעניקה את ההיתר ואישרה את ההקלה, כאמור. להערכת החברה, סיכויי הערר להתקבל, בחלקן או במלואן, באופן שיביא לפקיעת תוקף היתר הבניה, נמוכים מהסיכויים כי יידחה. יצוין, כי להחלטת ועדת הערר יכולה להיות השפעה על תהליך השגת ההיתרים בבריכה 5, כאמור לעיל. ביום 5 בפברואר 2018, הגישה החברה לוועדת הערר בקשה לסילוק דחיית הערר.

באור 21 - התקשרויות, זיכיונות והתחייבויות תלויות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות (המשך)

(1) (המשך)

ג. בחודשים יולי ואוגוסט 2017, הוגשו שלוש בקשות לתביעות ייצוגיות כנגד החברה וזאת בעקבות קריסה חלקית של הסוללה בבריכת האידיי של רותם אמפרט ישראל אשר גרמה לזיהום נחל אשלים וסביבתו. לטענת המבקשים, החברה הפרה הוראות שונות מדיני איכות הסביבה, ובכלל זאת, את הוראות החוק למניעת מפגעים סביבתיים, חוק המים וכן הוראות מפקודת הנזיקין, הפרת חובה חקוקה ורשלנות. במסגרת הבקשה הראשונה, התבקש בית המשפט להורות לחברה על תיקון הנזקים שנגרמו כתוצאה ממחדליה, על מנת למנוע את הישנות המפגע שנגרם, וכן ליתן סעד כספי בגין נזקים לא ממוניים. הסעד הכספי לא הוגדר, אולם לטענת המבקשים סכום התביעה האישית עומד על 1,000 ש"ח (283 דולר) לכל אחד מתושבי מדינת ישראל המונים כ - 8.68 מיליון איש. במסגרת הבקשה השנייה, התבקש בית המשפט ליתן סעד כספי שלא יפחת מ- 250 מיליון ש"ח (71 מיליון דולר) וכן להורות על פיצוי אישי בסכום של 2,000 ש"ח (567 דולר) לכל אחד מתושבי מדינת ישראל וזאת בגין נזקים לא ממוניים. בנוסף, התבקש בית המשפט להורות לחברה לקיים את הוראות החוק והכללים שנקבעו מכוחו. במסגרת הבקשה השלישית, התבקש בית המשפט להורות לחברה, בין היתר, להכין תכניות להסרת הזיהום, לשיקום נחל אשלים וסביבתו, לבקרה ולמניעת הישנות המפגע שנגרם, ליתן סעד כספי לציבור שנפגע בסך של 202.5 מיליון ש"ח (כ-55.9 מיליון דולר) וכן מתן פיצוי בדרך של שיקום ערכי הטבע שנפגעו והשבת המצב לקדמותו. לאור השלב המאוד מקדמי בו מצויים ההליכים ולאור מיעוט במקרים משפטיים דומים, קיים קושי להעריך בשלב זה את תוצאות התביעות.

(2) עליית מפלס בריכה מספר 5 (להלן – הבריכה)

המינרלים מים המלח מופקים על דרך של אידיי סולרי שבמסגרתו, שוקע מלח בקרקעית אחת מבריכות האידיי בסדום (בריכה 5) באתר פעילותה של מפעלי ים המלח בע"מ (להלן – מי"ה). המלח השוקע יוצר שכבה על קרקעית הבריכה בהיקף של כ-20 מיליון טון בשנה. תהליך יצור חומר הגלם מחייב שמירה על נפח תמיסות קבוע בבריכה. למטרה זו, מוגבה דרך קבע מדי שנה מפלס התמיסות בבריכה בהתאם לקצב עליית קרקעית הבריכה.

בחוף המערבי של הבריכה ממוקמים בתי המלון של עין בוקק וחמי זוהר, היישוב נווה זוהר ומתקנים ותשתיות אחרים. עליית מפלס מי הבריכה מעל לגובה מסוים עלולה לגרום נזק ליסודות ולמבנים של בתי המלון הנמצאים בסמוך לשפת הבריכה, ליישוב נווה זוהר ולתשתיות אחרות הפרוסות בחוף המערבי לאורך הבריכה. המצב המתואר לעיל מחייב הקמת הגנות לתשתיות ולמתקנים של בתי המלון השוכנים על שפת הבריכה.

פרויקט ההקמה של הגנות החוף על בתי המלון והתשתיות לחופה של הבריכה מתבצע מזה שנים. במסגרתו, מוגבהת מעת לעת הסוללה לאורך החוף המערבי של הבריכה, מול בתי המלון בשילוב, במרבית מהמקומות, עם מערכת להשפלת מי תהום. נכון למועד הדיווח, קיימת הסכמה בין מי"ה ובין ממשלת ישראל לפיה, החברה תישא ב- 39.5% מעלויות מימון הגנות החוף והמדינה תישא ביתרת המימון. הגנות החוף טרם הושלמו במלואן, אולם הסוללות הוגבהו לגובה המאפשר הגבהת המפלס עד לגובה 15.1 מטר.

בחודש יולי 2012, נחתם הסכם עם ממשלת ישראל בעניין "ביצוע פרויקט הגנות ים המלח ומימונו והגדלת התמלוגים המשולמים למדינה" (להלן – פרויקט קציר המלח). מטרת פרויקט קציר המלח היא לשמש פתרון של קבע להעלאת מפלס המים בבריכה ולייצב את המפלס בה על גובה קבוע באמצעות קציר המלח מקרקעית הבריכה והעברתו לאגן הצפוני של ים המלח.

באור 21 - התקשרויות, זיכיונות והתחייבויות תלויות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות (המשך)

(2) (המשך)

עיקרי ההסכם הינם כדלקמן:

- א. תכנון וביצוע פרויקט קציר המלח יבוצעו על ידי מי"ה.
- ב. פרויקט קציר המלח, וכן פרויקט תחנת השאיבה החדשה שתוקם (להלן – תחנת השאיבה P-9), מהווים פרויקטים של תשתית לאומית שיקודמו בות"ל.
- ג. החל מיום 1 בינואר 2017, מפלס המים בבריכה לא יעלה על 15.1 מטר ברשת מי"ה (כ- 390 מטרים מתחת למפלס הים). מי"ה תידרש לפצות בגין נזקים שיגרמו, אם יגרמו, כתוצאה מעליית המפלס מעבר למפלס שנקבע. במקרה של חריגה מהותית מלוחות הזמנים לביצוע פרויקט קציר המלח, כתוצאה מדרישת שינויים על ידי מוסדות תכנון, שבעטיה לא אושרה התכנית במועד, או כתוצאה מהחלטה שיפוטית שגרמה לעיכוב של שנה לפחות במתן תוקף לתכנית פרויקט קציר המלח על ידי מוסדות התכנון, מבלי שהחברה הפרה את חובותיה, תהיה החברה רשאית לבקש את העלאת המפלס מעבר לאמור לעיל.
- בחדש דצמבר 2015, אושרה על ידי הות"ל תכנית תשתית לאומית 35א (תת"ל) (להלן- התכנית), אשר כוללת את התשתית הסטטוטורית להקמת פרויקט קציר המלח בבריכה 5 וכן להקמת תחנת השאיבה P-9 באגן הצפוני של ים המלח. בחדש מרס 2016, אושרה התוכנית גם על ידי הממשלה. במחצית השניה של שנת 2017, חתמה מי"ה על הסכמים בהיקף של כ- 115 מיליון דולר להקמת תחנת השאיבה P-9 עם מספר חברות ביצוע ותשתית. תחנת השאיבה P-9 צפויה להתחיל לפעול במהלך 2020. היתרי הבניה נתקבלו ועבודות הבנייה החלו – הן בפרויקט הקציר והן בתחנת השאיבה P-9.
- ד. העלאת שיעור התמלוגים מ-5% ל-10% מהמכירות, בעד כל כמות של כלוריד האשלג שתמכור החברה בשנה נתונה, מעבר לכמות של 1.5 מיליון טון. עדכון שיעור התמלוגים, כאמור, חל בגין מכירות מיום 1 בינואר 2012. בחדש יולי 2012, במסגרת ההסכם, התחייבה הממשלה שלעת ז' היא אינה רואה צורך בביצוע שינויים נוספים במדיניות הפיסקאלית הספציפית, בקשר עם כריית המחצבים בים המלח, לרבות ניצולם המסחרי, ולכן, לעת הזו, לא תיזום ואף תתנגד, לפי העניין, להצעות חוק בעניין זה. הסכמת החברה, להעלאת שיעור התמלוגים, כאמור, מותנה ביישום החלטת הממשלה. עוד נקבע בהסכם, כי אם יחוקק חיקוק שיטנה את המדיניות הפיסקלית הספציפית בקשר עם רווחים או תמלוגים הנובעים מכריית מחצבים מים המלח לא תחול הסכמת החברה להעלאת שיעור התמלוגים על הכמויות העודפות המצוינות לעיל, החל מהמועד בו ייגבה מס נוסף על פי אותו חיקוק. בחדש נובמבר 2015, פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית, הכולל את יישום המלצות ועדת ששינסקי הדנות בתמלוגים ובמיסוי רווחי יתר על מינרלים מים המלח. החוק נכנס לתוקף החל מיום 1 בינואר 2016.
- החברה תישא ב-80% מעלות פרויקט קציר המלח והממשלה תישא ב-20% מעלות פרויקט קציר המלח, אולם, חלקה של הממשלה לא יעלה על 1.4 מיליארד ש"ח.
- בחדש אוקטובר 2017, חתמה מי"ה על הסכם, שעלותו עבור כיל הינה 280 מיליון דולר, לביצוע השלב הראשון של פרויקט קציר המלח, עם חברה קבלנית Holland Shallow Seas Dredging, Ltd., אשר תחל בבניית מחפר ימי ייחודי המיועד לביצוע קציר המלח. המחפר הימי צפוי להתחיל לפעול במחצית הראשונה של שנת 2019.

באור 21 - התקשרויות, זיכיונות והתחייבויות תלויות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות (המשך)

(3) ספרד

א. לחברה המאוחדת בספרד (להלן – כיל איבריה) שני מרכזי ייצור אשלג באתרים Suria ו-Sallent. כחלק מתוכנית ההתייעלות, בכוונת החברה לרכז את פעילות כיל איבריה לאתר אחד ואת על ידי הרחבת הייצור באתר Suria והפסקת פעילות הכרייה באתר Sallent. פעילות הכרייה בספרד מצריכה רישיון כרייה סביבתי ורישיון עירוני.

אתר Sallent

רישיון כרייה סביבתי – בשנת 2013, נתן בית המשפט הספרדי האזורי פסק דין הפוסל את רישיון הכרייה הסביבתי של כיל איבריה, בטענה שנפלו ליקויים במתן הרישיון על ידי ממשלת קטלוניה, כולל היעדר הערכה סביבתית של מרבץ המלח Cogulló (להלן - ערימת המלח). בחודש ספטמבר 2015, בית המשפט הספרדי העליון אישר פסיקה זו. בעקבות בקשת החברה וכחלק ממאמציה להשיג את רישיון הכרייה הסביבתי, ביום 28 באוגוסט 2017, הנפיקו רשויות הכרייה רישיון כרייה סביבתי חדש, הכולל הערכה סביבתית חדשה אשר אושרה על ידי רשויות איכות הסביבה. רישיון הכרייה הסביבתי החדש מחליף באופן סופי את הרישיון שנפסל קודם לכן ולפיו, החברה רשאית להמשיך בפעילותה.

רישיון עירוני – בשנת 2014 קבע בית המשפט המחוזי בברצלונה כי הרישיון העירוני אינו תקף. בחודש ינואר 2017, אישר בית המשפט המחוזי פסק דין זה. תהליך ערר מתנהל מול בית המשפט העליון. בעקבות ההחלטה, יזמה עיריית Sallent הליך הגנה הנוגע לחוקיות התכנון העירוני והחברה נדרשה להכשיר את פעילותה בערימת המלח על ידי קבלת רישיון עירוני. החברה פועלת להשגת הרישיון העירוני ומאמינה כי יתקבל במחצית הראשונה של שנת 2018.

בחודש נובמבר 2013, קבע בית המשפט האזורי כי הפרמטרים העירוניים הנוכחיים הנוגעים להפקדת המלח שנקבעו בעיריית Sallent לא נענו. במסגרת אכיפת פסק הדין קבעה מועצת התכנון המקומית של ממשלת קטלוניה (CUCC) הוראות חדשות, אשר נכנסו לתוקפן לאחר אישור בית המשפט האזורי בנובמבר 2015, כולל, הגבלת גובה ערימת המלח ותוספת זמנית של פעילות ערימת מלח, עד המוקדם מבין 30 ביוני 2017, או כאשר ערימת מלח מגיע לגובה של כ-538 מטרים. נכון למועד הדיווח, גובה ערימת המלח הינו 514 מטר. ביום 30 ביוני 2017, קבע בית המשפט האזורי כי ההיתר לערום את המלח ב-Sallent, הכולל תנאים מסוימים, יוארך עד שנה אחת, עד ליום 30 ביוני 2018. בנוסף קבע בית המשפט כי לפני 31 במרס 2018, החברה תהא רשאית לבקש הארכה לשנה נוספת. לעניין הארכה לשנה השנייה, קבע בית המשפט כי הרשויות המוסמכות רשאיות להעמיד תנאים למתן הארכה.

לאור המגבלות האמורות, המשך פעילות הייצור באתר Sallent הינה בכפוף למציאת פתרון לטיפול בערימת המלח ובמלח שייוצר מתהליך ייצור האשלג השוטף. כיל איבריה עובדת עם ממשלת קטלוניה למציאת פתרון למילוי חובתה להסיר את ערימת המלח אשר יוצג במסגרת תכנית השיקום להלן.

אתר Suria

בחודש אפריל 2014, לאחר שהתקבל תסקיר חיובי מרשויות איכות הסביבה בקטלוניה, קיבלה כיל איבריה את הרישיון הסביבתי העומד בתקנות איכות הסביבה החדשות בספרד (substantive autorització) ואת לאחר שקודם לכן קיבלה כיל איבריה את הרישיון העירוני.

באור 21 - התקשרויות, זיכיונות והתחייבויות תלויות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות (המשך)

(3) (המשך)

תכנית השיקום

בשנת 2015, בהתאם לרגולציה בדבר ניהול פסולת בספרד, הגישה כיל איבריה לממשלת קטלוניה תכנית לשיקום אתרי כרייה לשני אתרי הייצור Suria ו Sallent, הכוללת, תכנית לטיפול בערימות המלח ופרוק מתקנים. תכנית השיקום לאתר Suria עתידה להימשך עד לשנת 2094 ולאחר Sallent עד לשנת 2070. במהלך שנת 2016, לאור דיונים עם הרשויות בקשר עם התוכנית לטיפול בערימת המלח באתר Sallent נמצא, כי נדרשים מספר שינויים בתוכנית בקשר עם תהליך שאיבת המים המהווה חלק מתוכנית הפינוי. כתוצאה מכך, בהתבסס על הערכת העלויות החזויות, הכירה החברה בדוחותיה הכספיים לשנת 2016 הפרשה בגין עלויות טיפול בהר המלח בסך של 40 מיליון דולר. יצוין, כי ההפרשה כאמור מבוססת על תחזית ארוכת טווח העולה על 50 שנה ואומדנים נצפים ומשך הסכום הסופי שיידרש לטיפול במלח עשוי להיות שונה, לרבות מהותית, מסכום ההפרשה הנוכחית. נכון למועד הדיווח, להערכת החברה ההפרשה בספריה משקפת את האומדן הטוב ביותר של ההוצאה הנדרשת לסילוק המחויבות.

ב. בתחילת 2016, לאור תלונות ממתחרי שוק האשלג בספרד, הנציבות האירופאית הודיעה כי תחקור האם כיל איבריה קיבלה סיוע לא חוקי מהרשויות בספרד לגבי שני הנושאים הבאים:

1. האם סכומי הערבויות בקשר עם הגנת איכות הסביבה אשר אמורות לשמש לכיסוי עלויות פוטנציאליות לשיקום קרקע, העומדים על סכום של כ- 2 מיליון דולר, נמוכים מהסכום הנדרש לפי האיחוד האירופאי ולפי חוקי איכות הסביבה הלאומיים והאיזוריים.

2. האם על כיל איבריה לשאת בעלויות של כ- 9 מיליון דולר, בגין הגנת איכות הסביבה, אשר מומנו על ידי הרשויות בספרד.

ביום 1 בספטמבר 2017, קבעה הנציבות האירופאית כי על כיל איבריה לשאת בהחזר סכום של כ- 8 מיליון דולר (כולל ריבית) אשר הוענק בעבר על ידי הרשויות בספרד כמימון במסגרת תכניות שיקום סביבתי. בנוסף, המליצה הנציבות האירופאית על הגדלת סכומי הערבויות של החברה בקשר עם התכנית להגנת הסביבה. לאור ההתפתחויות לאחרונה בנושא תכנית השיקום, הגדילו הרשויות בספרד את ערבויות החברה ל- 16 מיליון דולר. לאור האמור, במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2017, רשמה החברה הפרשה בסכום של כ- 8 מיליון דולר.

ג. בהמשך לפסק הדין אשר התקבל בשנת 2016 הקובע, כי כיל איבריה הינה האחראית הבלעדית לזיהום המים בבארות מסוימים באתר Suria (עקב ריכוז יתר של מלח), בחודש ינואר 2018, התקבלו תביעות פיצוי מבעלי הקרקעות הסובבים את הבארות, לפיהן, על כיל איבריה לפצות אותם בגין נזקים בסכום כולל של 22 מיליון דולר. לאור ראשונות ההליכים, מורכבות הליכי התביעה וריבוי הצדדים המעורבים, ישנו קושי בהערכת סכום הפיצוי הסופי כאמור. יחד עם זאת, להערכת ההנהלה, הסכום הסביר יותר (more likely than not) כי ישולם כפיצוי לבעלי הקרקעות הינו 12 מיליון דולר ועל כן, במסגרת הדוחות הכספיים המאוחדים לשנת 2017, נרשמה הפרשה בסכום זה כנגד הוצאות אחרות בדוח רווח והפסד המאוחד.

(4) בראשית שנת 2017, אושר הסכם פשרה לסיום הליך בקשה לאישור תובענה ייצוגית של קבוצת חקלאים שרכשו בעבר או בהווה אשלג המיוצר על ידי מי"ה בישראל לצורכי דישון. תקופת התובענה הינה מיום 1 בינואר 2007 עד ינואר 2017.

עיקרי ההסכם הינם כדלקמן:

א. קבוצת התובעים הוגדרה ככל הצרכנים הישירים, הצרכנים העקיפים, כל החקלאים וכל המשתמשים הסופיים שרכשו אשלג או מוצר שאשלג הינו מרכיב בו. יובהר, כי חברת חיפה כימיקלים בע"מ, וכל מי שרכש ממנה אשלג או מוצריו במורד השרשרת אינם כלולים בהסדר.

באור 21 - התקשרויות, זיכיונות והתחייבויות תלויות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות (המשך)

ב. פיצוי בגין העבר – מ"ה תשלם לקבוצת התובעים סך של 5.5 מיליון דולר כפיצוי בגין תקופת התובענה.

ג. הסדרה עתידית - החל מהמועד בו פסק הדין הנותן תוקף להסכם הפשרה יהפוך לחלוט, ועד חלוף 7 שנים ממנו, מחיר האשלג בשער המפעל של מ"ה, ללא הוצאות הובלה ואחרות, לא יעלה על הנמוך מבין: (א) 400 דולר לטון אשלג, או (ב) ממוצע שלושת המחירים הזולים ביותר, שבהם מכרה מ"ה אשלג ללקוחותיה מחוץ לישראל ברבעון שקדם למכירה בישראל, כשהוא מתואם לשער המפעל ("המחיר המוגן"). המחיר המוגן יחול ביחס לכמות של 20,000 טון אשלג בשנה, ומעבר לכך לא תחול על מ"ה התחייבות בקשר למחיר. עוד הוסכם, כי עבור אשלג מגולען תהיה מ"ה זכאית לגבות עד 20 דולר נוספים לכל טון אשלג, מעבר למחיר המוגן. ביחס לאשלג ארוז תהיה מ"ה זכאית לגבות את המחיר המוגן בתוספת ממוצע המחיר הנגבה עבור ארזת אשלג מלקוחותיה בחו"ל.

(5) בשנת 2015, פרסמה הרשות לשירותים ציבוריים - חשמל בישראל (להלן - רשות החשמל) החלטה בדבר קביעת תעריפים לשירותי ניהול של מערכת החשמל אשר במסגרתה הוחלט להשית עלויות שירותי ניהול מערכת החשמל על יצרני חשמל פרטיים ולא רק על צרכני החשמל הפרטיים וזאת רטרואקטיבית החל מחודש יוני 2013. לאור האמור, בחודש דצמבר 2015, קיבלו מ"ה ורותרם חיובים בסכום של כ- 35 מיליון דולר לתקופה מיוני 2013 ועד 2015 (כולל). בחודש אוגוסט 2016, פרסמה רשות החשמל תיקון להחלטתה אשר הוביל להקטנת חיובי החברה בגין שירותי הניהול לתקופות עבר בסכום של 16 מיליון דולר.

כיל, מ"ה ורותרם הגישו עתירה כנגד החלטת רשות החשמל בטענה כי ההחלטה לוקה בפגמים מהותיים. בחודש ינואר 2017, הוציא בג"צ צו על-תנאי נגד מדינת ישראל ביחס לסוגיית החיובים הרטרואקטיביים. בחודש יולי 2017, הגישה רשות החשמל תצהיר תשובה שלאחריו הורה בג"צ לצדדים לנהל משא ומתן לקראת הסדר פשרה. ביום 3 בינואר 2018, נחתם הסכם פשרה בין הצדדים אשר לפיו, החברה לא תחויב רטרואקטיבית בגין שנת 2013 ובגין שנת 2014, תחויב בשיעור חלקי. כתוצאה מכך, הפחיתה בשנית החברה את הפרשותיה בסכום של כ- 6 מיליון דולר כנגד רישום הכנסות האחרות בדוח רווח והפסד המאוחד.

(6) בשנת 2015, הוגש ערר לבית הדין לענייני מים על ידי אדם, טבע ודין (אט"ד) ובה מתבקש בית הדין לחייב את רשות המים והביוב הממשלתית להוציא למ"ה רישיון הפקה על פי חוק המים בהקשר להעברת מים מהאגן הצפוני של ים המלח לבריכות האידוי שבאגן הדרומי של הים על מנת להסדיר ולפקח, במסגרת רישיון ההפקה, על העברת המים כאמור בהיבטים שונים, לרבות הגבלה על הכמות המועברת. בחודש אוגוסט 2016, הוציאה רשות המים והביוב הממשלתית הנחיות למ"ה (שלא במסגרת רישיון הפקה), לאחר שמיעת עמדתה, הכוללות הגבלה של כמויות המים המועברות וכן מנגנוני דיווח על כמויות השאיבה. ביום 21 בינואר 2018, הגישה החברה את כתב ההגנה מטעמה שבו היא חולקת על טענות אט"ד. להערכת החברה ההליכים המשפטיים בנושא כאמור יסתיימו ללא השפעה מהותית על פעילות חברה.

(7) ביום 5 בספטמבר 2017, התקבל פסק דין על ידי בית המשפט המחוזי בבאר שבע בדבר מחלוקת בין החברה הלאומית לדרכים בישראל (להלן - מע"צ) ומ"ה לגבי נזקים שנגרמו לגשרים כתוצאה מזליגת חומרים כימיים ממשאיות של מ"ה במסגרת הובלה לנמל אילת, לפיו, על החברה להשתתף בשיקום הגשרים ולשאת באחריות הנזקים כאמור ועל כן, לקחת חלק בתשלום של כ- 6 מיליון דולר. כתוצאה מכך, ביצעה החברה הפרשה בגובה הסכום כאמור אשר נזקף לסעיף הוצאות אחרות בדוח רווח והפסד המאוחד. ביום 26 באוקטובר 2017, הגישה מ"ה ערעור לבית המשפט העליון על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, וביום 28 בנובמבר 2017, הגישה מע"צ ערעור שכנגד.

באור 21 - התקשרויות, זיכיונות והתחייבויות תלויות (המשך)

ג. התחייבויות תלויות (המשך)

(8) במהלך חודש מרס 2017, הוגשה תביעה על ידי חברת Great Lakes Chemicals, חברה בת של Chemtura Corporation (להלן – חברת גרייט לייקס) כנגד חברת ברום ים המלח בע"מ (להלן – חברת הברום), לבית המשפט המחוזי של מחוז הדרומי בניו יורק, ארה"ב. במסגרת התביעה טענה גרייט לייקס להפרה, לכאורה, של הסכם אספקת ומכירת ברום ומוצרי המשך של הברום משנת 2003. בחודש פברואר 2018, חתמו הצדדים על הסכם פשרה לסיום המחלוקת המשפטית ביניהם. ההסדרים שנקבעו בהסכם הפשרה, כאמור, הינן בסכומים לא מהותיים.

(9) מעבר להתחייבויות התלויות, כאמור לעיל, נכון למועד הדיווח, תלויות ועומדות כנגד החברה התחייבויות בנושא איכות הסביבה ותביעות משפטיות בסכומים לא מהותיים. כמו כן, בגין חלק מהתביעות האמורות לעיל, קיים כיסוי ביטוחי. להערכת החברה, ההפרשות בדוחותיה הכספיים הינן מספקות.

באור 22 - הון

א. הרכב

נכון ליום 31 בדצמבר 2017		נכון ליום 31 בדצמבר 2016		
רשום	מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	
1,485	1,303	1,485	1,301	מספר מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. (במיליונים)
1	1	1	1	מספר מניית מדינה מיוחדת בת 1 ש"ח ע.ג.

ההתאמה בין מספר המניות שקיימות במחזור בתחילת התקופה ובסוף התקופה הינה כדלקמן:

מספר מניות (במיליונים)	
1,300	נכון ל- 1 ינואר, 2016
1	מניות שהונפקו
1,301	נכון ל- 31 דצמבר, 2016
2	מניות שהונפקו
1,303	נכון ל- 31 דצמבר, 2017

נכון ליום 31 בדצמבר 2017, מספר המניות השמורות לצורך הנפקה בהתאם לתוכניות האופציות של החברה הינו 20 מיליון.

ב. זכויות המניות

המניות הרגילות מקנות לבעליהן זכויות הצבעה (כולל מינוי דירקטורים - על פי רוב רגיל באסיפה הכללית של בעלי המניות), זכות להשתתף באסיפות בעלי המניות, זכות לקבלת רווחים וזכות להשתתף בעודפי הרכוש בעת פירוק כיל.

מניית המדינה המיוחדת, המוחזקת על ידי ממשלת ישראל לשם שמירה על העניינים החיוניים של מדינת ישראל, מקנה לה, בין היתר, זכויות מיוחדות בקבלת החלטות בעניינים כדלקמן:

- מכירה או העברה של נכסי החברה ה"חיוניים" למדינה שלא בדרך העסקים הרגילה.
- פירוק מרצון, שינוי או ארגון מחדש של המבנה האירגוני של כיל או מיזוג (למעט מיזוגי תאגידים בשליטת כיל שאין בהם כדי לפגוע בזכויותיה או בכוחה של ממשלת ישראל כמחזיקת מניית המדינה המיוחדת).
- רכישה או החזקה של מניות בכלי בשיעור של 14% או יותר מהון המניות המונפק של כיל.
- רכישה או החזקה של 25% או יותר מהון המניות המונפק של כיל (לרבות השלמת החזקה עד 25%) גם אם נתקבלה בעבר הסכמה לגבי שיעור החזקה הנמוך מ-25%.
- כל שיעור של החזקה של מניות בהון המניות של החברה, אשר מקנות למחזיק בהן את הזכות, היכולת או האפשרות המעשית למנות, במישרין או בעקיפין, מספר דירקטורים בחברה המהווים מחצית או יותר ממספר חברי הדירקטוריון בחברה שמונו בפועל.

באור 22 – הון (המשך)

ג. תשלומים מבוססי מניות לעובדים

1. כתבי אופציה - לא סחירים

מועד ההענקה	עובדים זכאים	כמות המכשירים (באלפים)	פרטי ההקצאה	תנאי המכשיר	תנאי ההבשלה	מועד פקיעה
6 באוגוסט 2014, למנכ"ל כיל-11 בדצמבר 2014	נושאי משרה ועובדים בכירים	3,993	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאינם ניתנים להעברה, ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014, ל-450 נושאי משרה ועובדים בכירים בישראל ומחוצה לה.	בעת מימוש כל כתב אופציה ניתן להמרה למניה רגילה אחת של החברה, בת 1 ש"ח ע.ג.. במקרה בו במועד המימוש שער הסגירה של מניית החברה הינו גבוה ממכפלת תוספת המימוש ב-2 ("תקרת שווי המניה"), תופחת כמות מניות המימוש כך שמכפלת מניות המימוש שתוקצינה לניצע בפועל בשווי המניה תהיה שווה למכפלת כמות האופציות הממומשות בתקרת שווי המניה.	שלוש מנות שוות: (1) שליש ב-1 לדצמבר 2016 (2) שליש ב-1 לדצמבר 2017 (3) שליש ב-1 לדצמבר 2018	שנתיים מיום ההבשלה.
	מנכ"ל לשעבר	367	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאינם ניתנים להעברה, ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.			
12 במאי 2015, למנכ"ל כיל וי"ר הדירקטוריון- 29 ביוני 2015	נושאי משרה ועובדים בכירים	6,729	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאינם ניתנים להעברה, ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014, ל-550 נושאי משרה ועובדים בכירים בישראל ומחוצה לה.	בעת מימוש כל כתב אופציה ניתן להמרה למניה רגילה אחת של החברה, בת 1 ש"ח ע.ג..	שלוש מנות שוות: (1) שליש בתום 12 חודשים ממועד הענקת (2) שליש בתום 24 חודשים ממועד הענקת (3) שליש בתום 36 חודשים ממועד הענקת.	המנה הראשונה והשניה - בתום 36 חודשים ממועד ההענקת. המנה השלישית - בתום 48 חודשים ממועד ההענקת.
	מנכ"ל לשעבר	530	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאינם ניתנים להעברה, ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.			
	וי"ר הדירקטוריון לשעבר	404				
	נושאי משרה ועובדים בכירים	3,035	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאינם ניתנים להעברה, ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014, ל-90 נושאי משרה ועובדים בכירים בישראל ומחוצה לה.			
30 ביוני 2016, למנכ"ל כיל וי"ר הדירקטוריון- 5 בספטמבר 2016	מנכ"ל לשעבר	625	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאינם ניתנים להעברה, ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.		חודשים ממועד הענקת.	30 ביוני 2023.
	וי"ר הדירקטוריון	186				

באור 22 – הון (המשך)

ג. תשלומים מבוססי מניות לעובדים

1. כתבי אופציה - לא סחירים

מועד ההענקה	עובדים זכאים	כמות המכשירים (באלפים)	פרטי ההקצאה	תנאי המכשיר	תנאי ההבשלה	מועד פקיעה
14 בפברואר 2017	ממלא מקום מנכ"ל	114	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאינם ניתנים להעברה, ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.	בעת מימוש כל כתב אופציה ניתן להמרה למניה רגילה אחת של החברה, בת 1 ש"ח ע.נ..	שלוש מנות שוות: (1) שליש בתום 12 חודשים ממועד הענקה (2) שליש בתום 24 חודשים ממועד הענקה (3) שליש בתום 36 חודשים ממועד הענקה.	14 בפברואר 2024.
20 ביוני 2017, ליו"ר הדירקטוריון – 2 באוגוסט 2017	נושאי משרה ועובדים בכירים	6,868	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאינם ניתנים להעברה, ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014, ל- 498 נושאי משרה ועובדים בכירים בישראל ומחוצה לה.			20 ביוני 2024.
	יו"ר הדירקטוריון	165	הקצאה של כתבי אופציה לא סחירים ושאינם ניתנים להעברה, ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.			

באור 22 – הון (המשך)

ג. תשלומים מבוססי מניות לעובדים (המשך)

1. כתבי אופציה - לא סחירים (המשך)

נתונים נוספים

על כתבי האופציות שהוקצו לעובדים ישראלים חלים הוראות סעיף 102 לפקודת מס הכנסה. הקצאה תהיה באמצעות נאמן במסלול רווח הון. תוספת מימוש צמודה למדד הידוע במועד התשלום שהינו מועד המימוש. במקרה של חלוקת דיבידנד על ידי החברה, מופחתת תוספת המימוש ביום האיקס בגובה דיבידנד למניה (ברוטו), לפי סכומו בש"ח במועד הקובע.

השווי ההוגן של כתבי האופציה שהוענקו בשנת 2014, מכח תכנית תגמול הונית 2014, נאמד תוך יישום המודל הבינומי (Binomial) לתמחור אופציות. ההענקות בשנים 2015, 2016 ו-2017 מכוח תכנית תגמול 2014 נאמדו תוך יישום מודל בלק ושולס (Black & Scholes) לתמחור אופציות. הפרמטרים אשר שימשו ביישום המודלים הינם כדלקמן:

תכנית 2014				
הענקה 2017	הענקה 2016	הענקה 2015	הענקה 2014	
4.5	3.9	7.0	8.2	מחיר מניה (בדולר)
4.3	4.3	7.2	8.4	תוספת מימוש צמודת מדד (בדולר)
				תנודתיות צפויה:
31.88%	30.51%	25.40%	29.40%	מנה ראשונה
31.88%	30.51%	25.40%	31.20%	מנה שניה
31.88%	30.51%	28.80%	40.80%	מנה שלישית
				אורך חיי כתבי האופציה (בשנים):
7.0	7.0	3.0	4.3	מנה ראשונה
7.0	7.0	3.0	5.3	מנה שניה
7.0	7.0	4.0	6.3	מנה שלישית
				שיעור ריבית חסרת סיכון:
0.37%	0.01%	(1.00)%	(0.17)%	מנה ראשונה
0.37%	0.01%	(1.00)%	0.05%	מנה שניה
0.37%	0.01%	(0.88)%	0.24%	מנה שלישית
11.3	4.0	9.0	8.4	שווי הוגן (במליוני דולר)
1.58	1.1	1.2	1.9	שווי הוגן משוקלל במועד ההענקה לכתב אופציה (בדולר)

התנודתיות הצפויה נקבעה על בסיס תנודתיות היסטורית של מחירי המניה של החברה לפי הבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

אורך החיים הצפוי של כתבי האופציה נקבע בהתאם להערכת ההנהלה לגבי תקופת ההחזקה של העובדים בכתבי האופציה בהתחשב בתפקידם בחברה ובניסיון העבר של החברה בדבר עזיבתם של עובדים.

באור 22 – הון (המשך)

ג. תשלומים מבוססי מניות לעובדים (המשך)

1. כתבי אופציה - לא סחירים (המשך)

נתונים נוספים (המשך)

שיעור הריבית חסרת סיכון נקבע בהתבסס על התשואה לפדיון של אגרות חוב ממשלתיות שקליות ישראליות, כאשר יתרת התקופה שלהן שווה או דומה לאורך החיים הצפוי של כתבי האופציה.

עלות ההטבה הגלומה בכתבי האופציות והמניות מכוח תוכניות תגמול הוניות 2012 ו 2014 מוכרת בדוח רווח והפסד על פני תקופת ההבשלה של כל מנה. בהתאם לכך, רשמה החברה בשנים 2017, 2016 ו 2015 הוצאה בסך של כ- 16 מיליון דולר, כ- 15 מיליון דולר וכ- 15 מיליון דולר, בהתאמה.

להלן התנועה בכתבי האופציה במהלך השנים 2017 ו- 2016:

מספר אופציות (במיליונים)		
תכנית 2014	תכנית 2012	
12	11	יתרה ליום 1 בינואר 2016
		תנועה בשנת 2016:
4	-	הוענקו במהלך השנה
-	(8)	פקעו במהלך השנה
(2)	-	חולטו במהלך השנה
14	3	סך הכל אופציות שקיימות במחזור ביום 31 בדצמבר 2016
		תנועה בשנת 2017:
7	-	הוענקו במהלך השנה
-	(3)	פקעו במהלך השנה
(1)	-	חולטו במהלך השנה
20	-	סך הכל אופציות שקיימות במחזור ביום 31 בדצמבר 2017

מחירי המימוש עבור האופציות שבמחזור בתחילת ובסוף כל תקופה הן כדלקמן:

31 בדצמבר 2015	31 בדצמבר 2016	31 בדצמבר 2017	
6.90	6.81	7.43	הענקה 2014 דולר אמריקאי
6.98	6.95	7.59	הענקה 2015 דולר אמריקאי
-	4.35	4.68	הענקה 2016 דולר אמריקאי
-	-	4.35	הענקה 2017 דולר אמריקאי

מספר האופציות שהבשילו בתום כל תקופה ומחיר המימוש המשוקלל לאופציות אלה הם כדלקמן (*):

31 בדצמבר 2015	31 בדצמבר 2016	31 בדצמבר 2017	
11	10	12	מספר האופציות שניתנות למימוש (במיליונים)
40.74	30.49	22.56	מחיר מימוש ממוצע בשקל
10.44	7.93	6.51	מחיר מימוש ממוצע בדולר אמריקאי

(*) מחיר המניה ליום 31 בדצמבר 2017 הוא 13.95 שקל 4.02 דולר.

באור 22 – הון (המשך)

ג. תשלומים מבוססי מניות לעובדים (המשך)

1. כתבי אופציה - לא סחירים (המשך)

טווח מחירי המימוש עבור האופציות שבמחזור בסוף כל תקופה הם כדלקמן:

31 בדצמבר 2015	31 בדצמבר 2016	31 בדצמבר 2017	
26.92-40.74	16.59-40.78	15.01-26.30	טווח מחיר מימוש בשקל
6.90-10.44	4.31-10.61	4.33-7.59	טווח מחיר מימוש בדולר אמריקאי

אורך החיים הממוצע שנותר לאופציות שהבשילו בסוף כל תקופה הוא כדלקמן:

31 בדצמבר 2015	31 בדצמבר 2016	31 בדצמבר 2017	
1.91	2.40	2.60	אורך החיים הממוצע שנותר לאופציות שהבשילו בסוף כל תקופה

באור 22 – הון (המשך)

ג. תשלומים מבוססי מניות לעובדים (המשך)

2. מניות חסומות

מועד ההענקה	עובדים זכאים	כמות המכשירים (באלפים)	תנאי ההבשלה (*)	תנאי המכשיר	מידע נוסף	שווי הוגן במועד ההענקה (במליונים)
6 באוגוסט 2014, למנכ"ל כיל- 11 בדצמבר 2014	נושאי משרה ועובדים בכירים	922	שלוש מנות שוות: (1) שליש ב-1 בדצמבר 2016. (2) שליש ב-1 בדצמבר 2017. (3) שליש ב-1 בדצמבר 2018.	הקצאה ללא תמורה, מכח תוכנית תגמול הונית 2014, ל-450 נושאי משרה ועובדים בכירים בארץ ובחו"ל.	שווי המניות החסומות נקבע בהתאם למחיר סגירה בבורסה בתל אביב ביום המסחר שקדם למועד ההענקה (מועד אישור דירקטוריון ו/או מועד אסיפה כללית במידה ונדרש).	8.4
מנכ"ל לשעבר	86			הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.		
26 בפברואר 2015	דירקטורים בחברה (למעט מנכ"ל כיל)	99	3 מנות: (1) 50% יבשילו ביום 28 באוגוסט 2015. (2) 25% יבשילו ביום 26 בפברואר 2017. (3) 25% יבשילו ביום 26 בפברואר 2018.	הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014 ל-11 דירקטורים.		0.7
12 במאי 2015, למנכ"ל כיל ויו"ר הדירקטוריון- 29 ביוני 2015	נושאי משרה ועובדים בכירים	1,194	שלוש מנות שוות: (1) שליש בתום 12 חודשים ממועד הענקה. (2) שליש בתום 24 חודשים ממועד הענקה. (3) שליש בתום 36 חודשים ממועד הענקה.	הקצאה ללא תמורה, מכח תוכנית תגמול הונית 2014, ל-550 נושאי משרה ועובדים בכירים בארץ ובחו"ל.		9.7
מנכ"ל לשעבר	90			הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.		
יו"ר הדירקטוריון לשעבר	68					
23 בדצמבר 2015	דירקטורים בחברה (למעט מנכ"ל ויו"ר הדירקטוריון)	121	שלוש מנות שוות: (1) שליש ב-23 בדצמבר 2016. (2) שליש ב-23 בדצמבר 2017. (3) שליש ב-23 בדצמבר 2018.	הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014 ל-8 דירקטורים.		0.5

(*) מועד ההבשלה כפוף לכך שהעובדים ימשיכו להיות מועסקים ע"י החברה והדירקטורים ימשיכו לכהן בתפקידם במועד ההבשלה אלא אם חדלו לכהן בשל נסיבות כמפורט בסעיפים 231-א, 232-א ו-233 לחוק החברות.

באור 22 – הון (המשך)

ג. תשלומים מבוססי מניות לעובדים (המשך)

2. מניות חסומות (המשך)

מועד ההענקה	עובדים זכאים	כמות המכשירים (באלפים)	תנאי ההבשלה (*)	תנאי המכשיר	מידע נוסף	שווי הוגן במועד ההענקה (במיליונים)
30 ביוני 2016, למנכ"ל וי"ר הדירקטוריון- 5 בספטמבר 2016	נושאי משרה ועובדים בכירים	990	שלוש מנות שוות: (1) שליש בתום 12 חודשים ממועד הענקה. (2) שליש בתום 24 חודשים ממועד הענקה. (3) שליש בתום 36 חודשים ממועד הענקה.	הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014, ל-90 נושאי משרה ועובדים בכירים בארץ ובחו"ל.	שווי המניות החסומות נקבע בהתאם למחיר סגירה בבורסה בתל אביב ביום המסחר שקדם למועד ההענקה (מועד אישור דירקטוריון ו/או מועד אסיפה כללית במידה ונדרש).	4.8
	י"ר הדירקטוריון	55		הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.		
	מנכ"ל לשעבר	185				
3 בינואר 2017	דירקטורים בחברה (למעט י"ר הדירקטוריון)	146		הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014 ל-8 דירקטורים. השווי שנקבע כולל הפחתה של 5% משווי התגמול ההוני בהתאם להחלטת דירקטוריון מחודש מרץ 2016 בדבר הפחתת התגמול השנתי במזומן של דירקטורים לשנת 2016 ו-2017.		0.6
	ממלא מקום מנכ"ל	38		הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.		0.2
20 ביוני 2017, לי"ר הדירקטוריון- 2 באוגוסט 2017	נושאי משרה ועובדים בכירים	2,211		הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014, ל-494 נושאי משרה ועובדים בכירים בארץ ובחו"ל.		10
	י"ר הדירקטוריון	53		הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014.		0.3
10 בינואר 2018	דירקטורים בחברה (למעט מנכ"ל וי"ר הדירקטוריון)	125		הקצאה ללא תמורה, מכח תכנית תגמול הונית 2014 ל-5 דירקטורים.		0.5

(*) מועד ההבשלה כפוף לכך שהעובדים ימשיכו להיות מועסקים ע"י החברה והדירקטורים ימשיכו לכהן בתפקידם במועד ההבשלה אלא אם חדלו לכהן בשל נסיבות כמפורט בסעיפים 232א-231 ו-233(2) לחוק החברות.

באור 22 - הון (המשך)

ביום 25 בפברואר 2018, החליט דירקטוריון החברה, לאחר שדן בהמלצת ועדת האיתור שבראשות יו"ר הדירקטוריון, מר יוחנן לוקר, למנות את מר רביב צולר למנכ"ל החברה.

בימים 22 בפברואר 2018 וב- 25 בפברואר 2018, אישרו ועדת משאבי אנוש ותגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, הענקה הונית לשנת 2018 למר רביב צולר אשר מורכבת מחציתה מאופציות לא סחירות, לא ניתנות להעברה וניתנות למימוש למניות רגילות ומחציתה ממניות חסומות בשווי כולל של 4 מיליון ש"ח (כ- 1.15 מיליון דולר). ההענקה כפופה לאישור בעלי מניות באסיפה הכללית הצפויה להתקיים ביום 24 באפריל 2018.

בימים 5 במרס 2018 וב- 6 במרס 2018, אישרו ועדת משאבי אנוש ותגמול ודירקטוריון החברה, בהתאמה, ההענקה הונית לשנת 2018 לכ- 550 נושאי משרה ועובדים בכירים של 6,072,242 כתבי אופציה לא סחירים ושאינם ניתנים להעברה, ללא תמורה, הניתנות למימוש למניות רגילות ו- 1,802,811 מניות חסומות. השווי ההוגן הכולל של ההענקה, המבוסס על הערכת שווי ראשונית של האופציות והמניות החסומות, הוא 53 מיליון ש"ח (15 מיליון דולר).

כתבי האופציה והמניות החסומות יבשילו בשלוש מנות שוות: שליש בתום 12 חודשים ממועד ההענקה, שליש בתום 24 חודשים ממועד ההענקה ושליש בתום 36 חודשים ממועד ההענקה. מועד פקיעתם של כתבי האופציה הוא 7 שנים ממועד ההענקה. כל כתב אופציה ניתן למימוש למניה רגילה אחת של החברה, בת 1 ש"ח ע.ג. המניות הרגילות שמוקצות בעקבות מימוש כתבי האופציה הינן שוות בזכויותיהן למניות הרגילות של החברה, מיד עם הקצאתן. על כתבי האופציה שהוקצו לעובדים בישראל חלות הוראות סעיף 102 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) וכל התקנות מכוחו. החברה בחרה כי ההקצאה תהיה באמצעות נאמן, במסלול רווח הון.

מחיר המימוש של כתבי האופציה ייקבע בהתאם למחיר הממוצע של המניות החסומות בבורסה בת"א ב- 30 ימי המסחר שקדמו למועד ההענקה וצמוד למדד המחירים לצרכן הידוע ביום התשלום. במקרה של חלוקת דיבידנד על ידי החברה, מופחת מחיר המימוש, ביום ה"אקס", בגובה הדיבידנד למניה (ברוטו), לפי סכומו בש"ח במועד הקובע.

באור 22 – הון (המשך)

ד. דיבידנד שחולק לבעלי מניות החברה

סכום דיבידנד למניה (בדולר)	סכום החלוקה נטו (בניכוי חלקה של חברה מאוחדת) (מיליוני דולר)	סכום החלוקה ברוטו (מיליוני דולר)	תאריך חלוקת הדיבידנד בפועל	תאריך החלטת דירקטוריון על חלוקת דיבידנד
0.05	59.5	59.5	29 באפריל 2015	19 במרס 2015
0.12	151	151	23 ביוני 2015	12 במאי 2015
0.04	52.5	52.5	10 בספטמבר 2015	11 באוגוסט 2015
0.07	84	84	16 בדצמבר 2015	11 בנובמבר 2015
0.05	67	67	18 באפריל 2016	15 במרס 2016
0.03	35	35	22 ביוני, 2016	17 במאי, 2016
0.05	60	60	27 בספטמבר, 2016	9 באוגוסט, 2016
0.05	60	60	4 בינואר, 2017	22 בנובמבר, 2016
0.04	57	57	4 באפריל, 2017	14 בפברואר 2017
0.03	34	34	20 ביוני, 2017	9 במאי 2017
0.02	32	32	13 בספטמבר, 2017	2 באוגוסט 2017
0.04	57	57	20 בדצמבר, 2017	7 בנובמבר 2017
0.05	70	70	14 במרס 2018	13 בפברואר 2018 (לאחר מועד הדיווח)*

* מועד הזכאות הוא 28 בפברואר 2018, כאשר התשלום יבוצע ביום 14 במרס 2018.

ה. קרן תרגום של פעילות חוץ

קרן התרגום כוללת את כל הפרשי מטבע החוץ הנובעים מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ.

ו. קרנות הון

קרנות ההון כוללות זקיפה של הוצאות בגין תשלומים מבוססי מניות לעובדים כנגד גידול מקביל בהון (ראה ג' לעיל) ושינוי בשווי הוגן של מכשירים פיננסיים זמינים למכירה (השקעה של 15% בהון של YTH, ראה ביאור 24ב).

ז. מניות באוצר

(1) במהלך 2008 ו-2009 נרכשו 22.4 מיליון מניות על ידי החברה במסגרת תכנית רכישה בתמורה כוללת של כ- 258 מיליון דולר.

(2) בקביעת סכומי העודפים הניתנים לחלוקה כדיבידנדים, על פי חוק החברות, יש להפחית מיתרת העודפים את סכום רכישת המניות העצמית (המוצגים בנפרד בסעיף מניות באוצר במסגרת ההון).

ח. עודפים:

העודפים כוללים רווחים אקטוארים (ראה ביאור 19ה) ודיבידנד לבעלים.

באור 23 - פרוטים לסעיפי דוח רווח והפסד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
5,405	5,363	5,418	א. מכירות מכירות
1,576	1,546	1,504	ב. עלות המכירות חומרים
694	753	777	עלויות בגין עובדים
305	315	343	אנרגיה
1,027	1,089	1,122	הוצאות ייצור אחרות
3,602	3,703	3,746	

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
417	475	497	ג. הוצאות מכירה, שינוע ושיווק הובלה
113	119	122	עלויות בגין עובדים
123	128	127	אחרות
653	722	746	
150	188	170	ד. הוצאות הנהלה וכלליות עלויות בגין עובדים
103	77	49	שירותים מקצועיים
97	56	42	אחרות
350	321	261	
54	48	40	ה. הוצאות מחקר ופיתוח, נטו עלויות בגין עובדים
20	25	15	אחרות
74	73	55	

באור 23 - פרוטים לסעיפי דוח רווח והפסד (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
215	–	54	ו. הכנסות אחרות
20	30	30	רווחי הון ממכירת חברות בנות
–	16	6	רווח מתביעות ביטוח
–	14	–	עלויות חשמל בגין תקופות עבר
15	11	19	עלות שירות עבר
250	71	109	אחר
			הכנסות אחרות שנוקפו לרווח והפסד
90	489	32	הוצאות אחרות
8	8	25	ירידת ערך נכסים
48	39	20	הפרשה לתביעות
–	–	7	הוצאות בגין פרישה מוקדמת ועזיבה של עובדים
10	13	6	הפרשה לאיכות סביבה
20	51	–	הוצאות בורות בגין תמלוגי עבר
20	–	–	הפרשה לטיפול בפסולת
15	18	–	עלויות חשמל בגין תקופות עבר
211	618	90	אחר
			הוצאות אחרות שנוקפו לרווח והפסד

באור 23 - פרוטים לסעיפי דוח רווח והפסד (המשך)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
			ז. הכנסות והוצאות מימון
			הכנסות מימון:
-	24	104	שינוי נטו בשווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים
52	1	1	רווח נטו משינוי בשערי חליפין והכנסות ריבית
52	25	105	
			הוצאות מימון:
101	151	120	הוצאות ריבית לבנקים ואחרים
18	17	38	הוצאות מימון בגין הטבות לעובדים
5	4	16	עמלות לבנקים
57	-	-	שינוי נטו בשווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים
-	7	78	הפסד נטו משינוי בשערי חליפין
181	179	252	
21	22	23	הוצאות מימון
			בניכוי עלויות אשראי שהונו
160	157	229	
108	132	124	הוצאות מימון נטו שנזקפו לרווח והפסד

באור 24 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים

א. כללי

לקבוצה פעילות בינלאומית ענפה במסגרתה היא חשופה לסיכוני אשראי, סיכוני נזילות וסיכוני שוק (הכולל סיכון מטבע, סיכון ריבית וסיכון מחיר אחר). כדי לצמצם את החשיפה לסיכונים אלה מחזיקה הקבוצה מכשירים פיננסיים נגזרים (כולל עסקאות אקדמה, עסקאות החלפה ואופציות) לצרכי גידור כלכלי (לא חשבונאי) של סיכוני מטבע חוץ, סיכוני מחירי סחורות וסיכוני ריבית. כמו כן הקבוצה מחזיקה במכשירים פיננסיים נגזרים לגידור החשיפה ולשינויים בתזרימי המזומנים.

עסקאות הנגזרים נעשות עם תאגידים פיננסיים מקומיים וזרים גדולים ולפיכך הנהלת הקבוצה בדעה שסיכון האשראי בגינן נמוך.

בבאור זה ניתן מידע בדבר החשיפה של הקבוצה לכל אחד מהסיכונים שלעיל, מטרות הקבוצה, מדיניות ותהליכים לגבי מדידה וניהול של הסיכון.

חברות הקבוצה עוקבות אחרי היקף החשיפות וההגנות בגינן באופן שוטף. מדיניות ההגנות בכל סוגי החשיפות נדונה בדירקטוריון החברה במסגרת התקציב השנתי. ועדת הכספים של דירקטוריון החברה מקבלת דיווח מדי רבעון, במסגרת הדיון בתוצאות הרבעוניות, כבקרה על יישום המדיניות ולצורך עדכון המדיניות, אם נדרש. הנהלות הקבוצה מיישמת את המדיניות שנקבעה, תוך התייחסות להתפתחויות בפועל ולציפיות בשווקים השונים.

ב. קבוצות ובסיסי מדידה של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר 2017				
התחייבויות פיננסיות		נכסים פיננסיים		
הנמדדת בשוויו הוגן דרך בעלות מופחתת	הנמדדות בשוויו הוגן דרך רווח והפסד	הלוואות וחייבים	הנמדדים בשוויו הוגן דרך רווח כולל אחר	הנמדדים בשוויו הוגן דרך רווח והפסד
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$
-	-	83	-	-
-	-	90	-	-
-	-	932	-	-
-	-	81	-	5
-	-	-	212	-
-	-	8	-	64
-	-	1,194	212	69
(822)	-	-	-	-
(790)	-	-	-	-
(310)	(3)	-	-	-
(2,388)	-	-	-	-
-	(3)	-	-	-
(4,310)	(6)	-	-	-
(4,310)	(6)	1,194	212	69

מזומנים ושווי מזומנים	
השקעות ופקדונות לזמן קצר	
לקוחות	
חייבים אחרים	
נכסים פיננסיים זמינים למכירה	
נכסים אחרים לזמן ארוך	
סך הכל נכסים פיננסיים	
אשראי לזמן קצר	
ספקים ונותני שירותים	
התחייבויות שוטפות אחרות	
אגרות חוב והלוואות לזמן ארוך	
התחייבויות אחרות שאינן שוטפות	
סך הכל התחייבויות פיננסיות	
סך הכל מכשירים פיננסיים, נטו	

באור 24 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכון אשראי

(1) כללי

(א) סיכוני אשראי לקוחות

סיכון אשראי הוא סיכון להפסד כספי שיגרם לקבוצה באם לקוח או צד שכנגד לנכס פיננסי לא יעמוד בהתחייבויותיו החוזיות והוא נובע בעיקר מחובות של לקוחות וחייבים אחרים וכן מהשקעות בניירות ערך.

החברה מוכרת למגוון ולמספר רב של לקוחות, ובתוכם גם לקוחות שיתרת האשראי שלהם הינה בהיקף מהותי. מאידך, אין לחברה ריכוז מכירות ללקוחות בודדים.

לחברה מדיניות קבועה לבטח את סיכון האשראי של כל לקוחותיה על ידי קניית ביטוח אשראי מחברות הביטוח, למעט מכירות לגופים ממשלתיים ומכירות בסכומים קטנים. כל יתר המכירות מבוצעות רק אחרי קבלת אישור מכסה בהיקף מתאים מחברת ביטוח או בטחונות אחרים ברמה דומה.

השימוש בחברת ביטוח אשראי כאמור מעניק ניהול סיכון אשראי מקצועי ואובייקטיבי על ידי גוף חיצוני מומחה והעברת רוב רובו של סיכון האשראי לצד ג'. יחד עם זאת, ההשתתפות העצמית המקובלת בביטוח אשראי הינה 10% (ובמקרים מעטים שיעור גבוה יותר) המותירה חלק מהסיכון בידי החברה מסך הסכום המבוטח.

בנוסף, לקבוצה השתתפות עצמית נוספת בסך של כ- 6 מיליון דולר מצטבר לשנה באמצעות חברת ה- captive שהינה חברת ביטוח משנה בבעלות מלאה של החברה.

מרבית לקוחות הקבוצה סוחרים עמה שנים רבות ולעיתים נדירות נגרמו הפסדי אשראי לקבוצה. הדוחות הכספיים כוללים הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים המשקפות בצורה נאותה, לפי הערכת ההנהלה, את ההפסד הגלום בחובות, שגבייתם מוטלת בספק.

(ב) סיכוני אשראי בגין פקדונות

הקבוצה מפקידה את יתרת הנכסים הכספיים הנזילים שלה בפקדונות בנקאיים ובניירות ערך. כל הפיקדונות מופקדים בבנקים מן השורה הראשונה תוך פיזור נאות שבין הבנקים ושימוש מועדף בבנקים הנותנים הלוואות לקבוצה.

(2) חשיפה מקסימלית לסיכון אשראי

הערך בספרים של הנכסים הפיננסיים מייצג את חשיפת האשראי המירבית. החשיפה המירבית לסיכון האשראי במועד הדיווח, הייתה כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר		
הערך בספרים (במיליוני \$)		
2016	2017	
87	83	מזומנים ושווי מזומנים
29	90	השקעות ופקדונות לזמן קצר
966	932	לקוחות
59	86	חייבים אחרים
253	212	נכסים פיננסיים זמינים למכירה
12	72	נכסים אחרים שאינם שוטפים
1,406	1,475	

באור 24 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכון אשראי (המשך)

(2) חשיפה מקסימלית לסיכון אשראי (המשך)

החשיפה המירבית לסיכון אשראי בגין לקוחות למועד הדיווח לפי איזורים גיאוגרפיים היתה כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר		
הערך בספרים (במיליוני \$)		
2016	2017	
274	332	מערב אירופה
261	227	אסיה
154	131	צפון אמריקה
102	70	דרום אמריקה
82	70	ישראל
93	102	אחר
966	932	

(3) גיול חובות והפסדים מירידת ערך

להלן גיול חובות הלקוחות:

ליום 31 בדצמבר				
2016		2017		
מיליוני \$		מיליוני \$		
ירידת ערך	ברוטו	ירידת ערך	ברוטו	
-	832	-	785	אינם בפיגור
-	91	-	125	פיגור של עד 3 חודשים
(1)	44	(6)	23	פיגור של 3 עד 12 חודשים
(5)	5	(5)	10	פיגור של מעל לשנה
(6)	972	(11)	943	

התנועה בהפרשה לחובות מסופקים במהלך השנה היתה כדלקמן:

2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
11	6	יתרה ליום 1 בינואר
1	5	הפרשה נוספת
(3)	(1)	מחיקות
(2)	-	ביטול הפרשה
(1)	1	שינויים בגין הפרשי תרגום
6	11	יתרה ליום 31 בדצמבר

באור 24 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכון נזילות

סיכון נזילות הוא הסיכון שהקבוצה לא תוכל לעמוד במחויבויותיה הפיננסיות בהגיע מועד תשלומן. גישת הקבוצה לניהול סיכוני הנזילות שלה היא להבטיח, ככל הניתן, את מידת הנזילות המספקת לעמידה בהתחייבויותיה במועד, בתנאים רגילים ובתנאי לחץ מבלי שיגרמו לה הפסדים בלתי רצויים.

החברה מנהלת את סיכון הנזילות באמצעות החזקת יתרות מזומנים, פקדונות לזמן קצר ומסגרות אשראי בנקאיות מובטחות.

להלן מועדי הפרעון החוזיים של התחייבויות פיננסיות, כולל אומדן תשלומי ריבית.

ליום 31 בדצמבר 2017					
מערך 5 שנים	3-5 שנים	1-2 שנים	עד 12 חודשים	הערך בספרים	
מיליוני \$					
			822	810	התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים
-	-	-	790	790	אשראי לזמן קצר (ללא חלויות שוטפות)
-	-	-	310	310	ספקים
-	-	-	102	2,400	התחייבויות שוטפות אחרות
1,358	1,085	345	2,024	4,310	אגרות חוב והלוואות לזמן ארוך
1,358	1,085	345			
					התחייבויות פיננסיות- מכשירים
					נגזרים המשמשים לגידור כלכלי
3	-	-	3	6	חוזי החלפת ריבית ומט"ח

ליום 31 בדצמבר 2016					
מערך 5 שנים	3-5 שנים	1-2 שנים	עד 12 חודשים	הערך בספרים	
מיליוני \$					
			576	572	התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים
-	-	-	644	644	אשראי לזמן קצר (ללא חלויות שוטפות)
-	-	-	334	334	ספקים
-	-	-	113	2,812	התחייבויות שוטפות אחרות
1,556	1,641	111	1,667	4,362	אגרות חוב והלוואות לזמן ארוך
1,556	1,641	111			
					התחייבויות פיננסיות- מכשירים
					נגזרים המשמשים לגידור כלכלי
4	1	-	3	8	חוזי החלפת ריבית ומט"ח

באור 24 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכוני שוק

סיכון שוק הוא הסיכון ששינויים במחיר שוק, כגון שערי חליפין של מטבע חוץ, שיעורי ריבית ומחירים של מכשירים הונניים, ישפיעו על השווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של מכשיר פיננסי.

(1) סיכון ריבית

לקבוצה הלוואות בריביות משתנות ועל כן קיימת חשיפה על התוצאות הכספיות וכן חשיפת תזרימי מזומנים בגין תנודתיות בשיעורי ריבית השוק.

הקבוצה מגינה על חלק מחשיפה זו באמצעות מכשירים פיננסיים לרבות נגזרים. הקבוצה עושה שימוש בעסקאות החלפת ריבית (SWAP) ובאופציות ריבית, בעיקר כדי להקטין את החשיפה לסיכון תזרימי מזומנים בגין שינויים בשיעורי ריבית.

(א) סוג ריבית

להלן פירוט בדבר סוג הריבית של המכשירים הפיננסיים הלא נגזרים נושאי הריבית של הקבוצה:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
		מכשירים בריבית קבועה:
27	88	נכסים פיננסיים
(1,763)	(1,800)	התחייבויות פיננסיות
(1,736)	(1,712)	
		מכשירים בריבית משתנה:
95	97	נכסים פיננסיים
(1,621)	(1,428)	התחייבויות פיננסיות
(1,526)	(1,331)	

(ב) ניתוח רגישות לגבי מכשירים בריבית קבועה

מרבית המכשירים בריבית קבועה של הקבוצה אינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. לכן, לשינויים בשיעורי הריבית למועד הדיווח, לא צפויה כל השפעה על הרווח או הפסד בגין שינויים בערך הנכסים וההתחייבויות בריבית קבועה.

באור 24 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכוני שוק (המשך)

(1) סיכון ריבית (המשך)

(ג) ניתוח רגישות לגבי מכשירים בשיעורי ריבית משתנים

הניתוח להלן נעשה בהנחה שיתר המשתנים (פרט לשיעורי הריבית) ובמיוחד שערי מטבע חוץ, נשארו קבועים.

ליום 31 בדצמבר 2017				
השפעה על רווח (הפסד)				
עליה של 1% בריבית	עליה של 0.5% בריבית	ירידה של 0.5% בריבית	ירידה של 1% בריבית	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
				שינויים בריבית דולרית
(11)	(5)	5	11	מכשירים לא נגזרים
10	5	(5)	(11)	מכשירי החלפת ריבית
(1)	-	-	-	
				שינויים בריבית שקלית
(26)	(13)	14	27	מכשירי החלפת ריבית
				שינויים בריבית אירו
(1)	-	-	1	מכשירים לא נגזרים
				שינויים בריבית יואן סיני
(2)	(1)	1	2	מכשירים לא נגזרים

* פחות מ- 1 מיליון דולר.

באור 24 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכוני שוק (המשך)

(1) סיכון ריבית (המשך)

(ד) תנאי מכשירים נגזרים המשמשים לגידור סיכון ריבית

ליום 31 בדצמבר 2017				
טווח שיעור ריבית	טווח שנות פקיעה	ערך נקוב	ערך בספרים (שווי הוגן)	
%	שנים	מיליוני \$	מיליוני \$	
2.6% - 1.36%	0-7	350	(3)	דולרי חוזי החלפת ריבית משתנה לקבועה
4.74% - 2.45%	0-4	489	64	שקלי חוזי החלפת ריבית קבועה למשתנה
ליבור חודשי	0-1	51	(1)	יורו חוזי החלפת ריבית קבועה למשתנה

ליום 31 בדצמבר 2016				
טווח שיעור ריבית	טווח שנות פקיעה	ערך נקוב	ערך בספרים (שווי הוגן)	
%	שנים	מיליוני \$	מיליוני \$	
1.4%-3.2%	0-4	380	(6)	דולרי חוזי החלפת ריבית קבועה למשתנה

(2) סיכוני מטבע חוץ

הקבוצה חשופה לסיכון מטבע בגין מכירות, קניות, נכסים והתחייבויות הנקובים במטבעות השונים ממטבע הפעילות של חברות הקבוצה. עיקר החשיפה הינה למטבעות השקל, האירו, הליש"ט, היואן הסיני, והריאל הברזילאי.

הקבוצה עושה שימוש בנגזרי מטבע חוץ - עסקאות אקדמה (forward) ואופציות מטבע - כולן כדי להגן עליה מפני הסיכון שתזרימי המזומנים הסופיים הנובעים מנכסים והתחייבויות קיימים ומכירות ורכישות של טובין במסגרת התקשרויות איתנות או צפויות (על פי תקציב של עד שנה אחת), הנקובים במטבע חוץ יושפעו משינויים בשערי החליפין.

באור 24 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכוני שוק (המשך)

(2) סיכוני מטבע חוץ (המשך)

(א) ניתוח רגישות

התחזקות בשיעור 10% בשער החליפין של הדולר כנגד המטבעות הבאים, היתה מגדילה (מקטינה) את הרווח או ההפסד בסכומים המוצגים להלן. ניתוח זה נעשה בהנחה שכל שאר המשתנים, ובמיוחד שערי הריבית, נשארו קבועים.

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
השפעה על הרווח (הפסד)	השפעה על הרווח (הפסד)	
מיליוני \$	מיליוני \$	
		מכשירים פיננסיים לא נגזרים
(75)	(9)	דולר אמריקאי / יורו
92	92	דולר אמריקאי / שקל
-	3	דולר אמריקאי / ליש"ט
(1)	-	דולר אמריקאי / ריאל ברזילאי
-	(4)	דולר אמריקאי / יואן סיני
(1)	(1)	דולר אמריקאי / לירה טורקית

להחלשות של הדולר ב-10% כנגד המטבעות לעיל ליום 31 בדצמבר תהיה השפעה זהה אך בכיוון הפוך.

להלן ניתוח רגישות ביחס למכשירים הנגזרים במטבע חוץ של הקבוצה ליום 31 בדצמבר 2017. שינוי בשערי החליפין של המטבעות העיקריים, לתאריך 31 בדצמבר, היתה מגדילה (מקטינה) את הרווח והפסד ואת ההון בסכומים המוצגים להלן. ניתוח זה נעשה בהנחה שכל שאר המשתנים ישארו קבועים.

ליום 31 בדצמבר 2017				
10% קיטון	5% קיטון	5% גידול	10% גידול	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
				יורו / דולר אמריקאי
(29)	(15)	17	35	עסקאות אקדמה
(7)	(3)	3	6	אופציות
				דולר אמריקאי / שקל
48	23	(21)	(39)	עסקאות אקדמה
50	20	(9)	(36)	אופציות
				ליש"ט / דולר אמריקאי
(3)	(1)	1	2	עסקאות אקדמה
				דולר אמריקאי / יואן סיני
(4)	(2)	2	3	עסקאות אקדמה
				ליש"ט / יורו
(3)	(1)	1	2	עסקאות אקדמה

באור 24 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכוני שוק (המשך)

(2) סיכוני מטבע חוץ (המשך)

(ב) תנאי מכשירים נגזרים המשמשים לגידור כלכלי של סיכון מטבע חוץ

ליום 31 בדצמבר 2017			
שע"ח ממוצע	ערך נקוב מיליוני \$	ערך בספרים מיליוני \$	
			עסקאות אקדמה
3.5	430	2	שקל / דולר אמריקאי
1.2	320	(3)	דולר אמריקאי / יורו
0.9	20	–	ליש"ט / יורו
1.3	24	–	דולר אמריקאי / ליש"ט
6.7	33	(1)	יואן סיני / דולר אמריקאי
–	33	–	אחר
			החלפת מטבע וריבית
3.7	489	64	שקל / דולר אמריקאי
			אופציות מכר
3.4	525	5	שקל / דולר אמריקאי
1.2	63	–	דולר אמריקאי / יורו
115.5	3	–	ין יפני / דולר אמריקאי
			אופציות רכש
3.4	525	(1)	שקל / דולר אמריקאי
1.2	63	(2)	דולר אמריקאי / יורו
115.5	3	–	ין יפני / דולר אמריקאי

באור 24 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכוני שוק (המשך)

(2) סיכוני מטבע חוץ (המשך)

(ב) תנאי מכשירים נגזרים המשמשים לגידור כלכלי של סיכון מטבע חוץ (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016			
שע"ח ממוצע	ערך נקוב	ערך בספרים	
	מיליוני \$	מיליוני \$	
עסקאות אקדמה			
3.8	483	–	שקל / דולר אמריקאי
1.1	265	4	דולר אמריקאי / יורו
1.3	84	1	דולר אמריקאי / ליש"ט
6.8	30	1	יואן סיני / דולר אמריקאי
–	14	–	אחר
החלפת מטבע וריבית			
3.7	571	3	שקל / דולר אמריקאי
אופציות מכר			
3.7	599	4	שקל / דולר אמריקאי
1.1	41	2	דולר אמריקאי / יורו
107.7	3	–	ין יפני / דולר אמריקאי
0.8	15	–	ליש"ט / יורו
1.3	11	(1)	דולר אמריקאי / ליש"ט
אופציות רכש			
3.7	599	(6)	שקל / דולר אמריקאי
1.1	41	–	דולר אמריקאי / יורו
107.7	3	–	ין יפני / דולר אמריקאי
0.8	15	–	ליש"ט / יורו
1.3	11	–	דולר אמריקאי / ליש"ט

תאריך הפירעון של כלל הנגזרים שהשימוש בהם הוא לצורכי גידור החשיפה למטבע חוץ, הינו עד לשנה.

באור 24 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכוני שוק (המשך)

(2) סיכוני מטבע חוץ (המשך)

(ג) תנאי הצמדה של יתרות כספיות במליוני דולר

ליום 31 בדצמבר 2017							
אחר	יואן סיני	ריאל ברזילאי	שקל	ליש"ט	יורו	דולר אמריקאי	
							מכשירים לא נגזרים:
9	22	7	1	7	18	19	מזומנים ושווי מזומנים
2	5	–	–	–	1	82	השקעות ופקדונות לזמן קצר
37	92	31	59	48	246	419	לקוחות
1	–	–	39	–	1	40	חייבים אחרים
–	212	–	–	–	–	–	נכסים פיננסיים זמינים למכירה
–	–	3	–	–	1	5	נכסים אחרים שאינם שוטפים
49	331	41	99	55	267	565	סך הכל נכסים פיננסיים
–	173	8	36	20	158	427	אשראי לזמן קצר
9	85	15	289	23	182	187	ספקים ונותני שירותים
5	21	2	96	15	77	95	התחייבויות שוטפות אחרות
–	98	22	522	–	29	1,721	אגרות חוב, הלוואות לזמן ארוך והתחייבויות אחרות שאינן שוטפות
14	377	47	943	58	446	2,430	סך הכל התחייבויות פיננסיות
35	(46)	(6)	(844)	(3)	(179)	(1,865)	סך הכל מכשירים פיננסיים לא נגזרים, נטו
							מכשירים נגזרים:
33	33	–	430	44	320	–	עסקאות אקדמה
3	–	–	525	–	63	–	צילינדר
36	33	–	955	44	383	–	סך הכל מכשירים נגזרים
71	(13)	(6)	111	41	204	(1,865)	חשיפה נטו

באור 24 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכוני שוק (המשך)

(2) סיכוני מטבע חוץ (המשך)

(ג) תנאי הצמדה של יתרות כספיות במליוני דולר (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016							
אחר	יואן סיני	ריאל ברזילאי	שקל	ליש"ט	יורו	דולר אמריקאי	
							מכשירים לא נגזרים:
7	38	4	2	2	22	12	מזומנים ושווי מזומנים
6	5	–	–	–	–	18	השקעות ופקדונות לזמן קצר
37	84	27	50	36	199	533	לקוחות
–	–	–	5	–	–	41	חייבים אחרים
–	253	–	–	–	–	–	נכסים פיננסיים זמינים למכירה
–	–	–	–	–	1	8	נכסים אחרים שאינם שוטפים
50	380	31	57	38	222	612	סך הכל נכסים פיננסיים
–	165	9	38	21	101	254	אשראי לזמן קצר
6	107	9	201	23	161	138	ספקים ונותני שירותים
7	17	2	204	10	59	35	התחייבויות שוטפות אחרות
–	87	36	542	–	150	1,983	אגרות חוב, הלוואות לזמן ארוך והתחייבויות
13	376	56	985	54	471	2,410	אחרות שאינן שוטפות
37	4	(25)	(928)	(16)	(249)	(1,798)	סך הכל התחייבויות פיננסיות
							סך הכל מכשירים פיננסיים לא נגזרים, נטו
							מכשירים נגזרים:
14	30	–	483	84	265	–	עסקאות אקדמה
3	–	–	599	26	41	–	צילינדר
–	–	–	571	–	–	–	החלפת דולר בשקל
17	30	–	1,653	110	306	–	סך הכל מכשירים נגזרים
54	34	(25)	725	94	57	(1,798)	חשיפה נטו

באור 24 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכוני שוק (המשך)

3) סיכון מחיר אחר

(א) השקעה במניות

לחברה השקעה ב- 15% מההון המונפק והנפרע של YTH על בסיס דילול מלא, בסכום של כ- 212 מיליון דולר. ההשקעה תימדד על-פי שווי הוגן. עדכוני שווי הוגן, למעט הפסד מירידת ערך, יזקפו ישירות לדוח על הרווח הכולל האחר.

(ב) גידור של עסקאות הובלה ימית ואנרגיה

החברה חשופה לסיכון בגין עלויות הובלה ימית ואנרגיה. החברה עושה שימוש בנגזרי הובלה ימית ואנרגיה כדי להגן עליה מפני הסיכון, שתזרימי המזומנים יושפעו משינויים במחירי הובלה הימית והאנרגיה. השווי ההוגן של נגזרי הובלה ימית והאנרגיה, נכון ליום 31 בדצמבר 2017, עומד על סך של כ- 4.1 מיליון דולר.

ו. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מסוימות, לרבות: מזומנים ושווי מזומנים, השקעות, פיקדונות והלוואות לזמן קצר, חייבים ויתרות חובה, השקעות ויתרות חובה לזמן ארוך לקבל, אשראי לזמן קצר, זכאים ויתרות זכות, הלוואות לזמן ארוך בריבית משתנה והתחייבויות אחרות לזמן ארוך וכן מכשירים פיננסיים נגזרים, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם.

הטבלה להלן מפרטת את הערך בספרים והשווי ההוגן של קבוצות מכשירים פיננסיים המוצגים בדוחות הכספיים, שלא על פי שווים ההוגן:

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 31 בדצמבר 2017		
שווי הוגן	ערך בספרים	שווי הוגן	ערך בספרים	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
306	293	279	271	הלוואות שהונפקו בריבית קבועה (1)
				אגרות חוב שהונפקו בריבית קבועה
				סחירות (2)
1,201	1,201	1,291	1,247	
283	281	288	281	לא סחירות (3)
1,790	1,775	1,858	1,799	

(1) השווי ההוגן של ההלוואות בשקל, אירו, דולר אמריקאי ויואן סיני שהונפקו בריבית קבועה מבוסס על חישוב הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בגין הקרן והריבית ומהוון לפי שיעורי ריבית השוק למועד המדידה, להלוואות דומות בעלות מאפיינים דומים ומסווג כרמה 2 בהיררכיית השווי ההוגן. ריבית ההיוון הממוצעת ליום 31 בדצמבר 2017 להלוואות בשקל, אירו ויואן סיני עומדת על 2.4%, 1.7% ועל 6.1% בהתאמה (31 בדצמבר 2016 להלוואות בשקל, אירו דולר אמריקאי ויואן סיני – 3.3%, 2.3%, 4.2% ו- 5.6% בהתאמה).

(2) השווי ההוגן של אגרות החוב הסחירות מבוסס על המחיר בבורסה למועד הדיווח ומסווג כרמה 1 בהיררכיית השווי ההוגן.

(3) השווי ההוגן של אגרות החוב הלא סחירות מבוסס על חישוב הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בגין הקרן והריבית ומהוון לפי שיעור הליבור המקובל בשוק להלוואות דומות בעלות מאפיינים דומים ומסווג כרמה 2 בהיררכיית השווי ההוגן. ריבית ההיוון הממוצעת ליום 31 בדצמבר 2017 עומדת על 4.57% (31 בדצמבר 2016 - 4.98%).

באור 24 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים (המשך)

ז. היררכיית שווי הוגן

הטבלה להלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן, תוך שימוש בשיטת הערכה.

(ראה באור 4 לפרטים נוספים אודות שיטת ההערכה).

הרמות השונות הוגדרו כדלקמן:

רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.

רמה 2: נתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.

ליום 31 בדצמבר 2017	
רמה 2	
מיליוני \$	
212	נכסים פיננסיים זמינים למכירה (1)
63	נגזרים המשמשים לגידור כלכלי, נטו
275	

ליום 31 בדצמבר 2016			
סה"כ	רמה 2	רמה 1	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
10	–	10	ניירות ערך המוחזקים למסחר
253	253	–	נכסים פיננסיים זמינים למכירה (1)
7	7	–	נגזרים המשמשים לגידור כלכלי, נטו
270	260	10	

(1) השקעה ב- 15% מההון המונפק והנפרע של YTH, הכפוף לתקופת חסימה (lock up) בת שלוש שנים כמתחייב על פי הדין בסין, אשר עתידה לפקוע בחודש ינואר 2019. מדידת השווי ההוגן של שיעור הניכיון בגין תקופת החסימה מחושבת על ידי שימוש במודל Finnerty 2012 ואשר נאמד בהסתמך על אומדן התקופה שבה חלה מגבלת הסחירות ועל סטיית תקן של תשואת מניית YTH לתקופה זו. ההשפעה הנובעת משינוי אפשרי וסביר בנתונים אלו, שאינם נצפים, אינה מהותית.

באור 25 - רווח למניה

רווח בסיסי למניה

חישוב הרווח הבסיסי למניה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, התבסס על הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור, באופן הבא:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
509	(122)	364	רווח (הפסד) המיוחס לבעלים של החברה

ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות באלפים:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
אלפי מניות	אלפי מניות	אלפי מניות	
1,270,408	1,272,516	1,274,298	יתרה ליום 1 בינואר
1,174	–	1,054	מניות שהונפקו במהלך השנה
42	779	720	מניות שהבשילו
1,271,624	1,273,295	1,276,072	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה

רווח מדולל למניה

חישוב הרווח המדולל למניה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, התבסס על הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור לאחר התאמה בגין כל המניות הרגילות המדללות הפוטנציאליות באופן הבא:

ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות (מדולל) באלפים:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
אלפי מניות	אלפי מניות	אלפי מניות	
1,271,624	1,273,295	1,276,072	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח בסיסי למניה
632	–	925	השפעת אופציות למניות ומניות חסומות
1,272,256	1,273,295	1,276,997	ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח מדולל למניה

ביום 31 בדצמבר 2017, 20 מיליון כתבי אופציה לא נכללו בעת חישוב הרווח המדולל למניה שכן השפעתם הייתה אנטי מדללת (ביום 31 בדצמבר 2016 ו- 2015 – 14 מיליון כתבי אופציה ו- 24 מיליון כתבי אופציה, בהתאמה).

שווי השוק הממוצע של מניות החברה, לצורך חישוב ההשפעה המדללת של כתבי האופציה למניות, התבסס על מחירי שוק מצוטטים לתקופה שבה היו כתבי האופציה במחזור.

באור 26 - צדדים קשורים ובעלי עניין

צדדים קשורים, כמשמעותו של המונח בתקן חשבונאי בינלאומי IAS 24 "צדדים קשורים"; בעלי עניין כמשמעותו של המונח בפסקה 1 בהגדרה של "בעל עניין" בחברה, כפי שהוא מוגדר בסעיף 1 של חוק ניירות ערך הישראלי 1968.

א. חברה אם וחברות בנות

החברה לישראל הינה חברה ציבורית הרשומה למסחר בבורסה בתל אביב. בהתבסס על המידע שנמסר על-ידי החברה לישראל, מילניום השקעות אלעד בע"מ (להלן: "מילניום") ומר עידן עופר נחשבים כבעלי שליטה ביחד בחברה לישראל לעניין חוק ניירות ערך הישראלי (כל אחד ממילניום ומר עידן עופר מחזיקים במישרין במניות החברה לישראל, ומר עידן עופר מכהן כדירקטור במילניום והנו בעל אינטרס עקיף בה בהיותו הנהנה בנאמנות הזרה (Discretionary Trust) השולטת בעקיפין במילניום). מילניום מחזיקה בכ- 46.95% מהון מניותיה של החברה לישראל, אשר מחזיקה, נכון ליום 31 בדצמבר 2017 בכ- 45.93% מזכויות ההצבעה והונה המונפק של כיל. מילניום מוחזקת בידי משט השקעות בע"מ (להלן: "משט"), ובידי אקס.טי. השקעות בע"מ (להלן: "אקס.טי. השקעות"), בשיעורי החזקה בהון המניות המונפק של 80% ו- 20%, בהתאמה (יצוין כי משט העניקה לאקס.טי. השקעות ייפוי כוח לתקופה קצובה (ניתנת להארכה) להצביע לפי שיקול דעת אקס.טי. השקעות באספות הכלליות של מילניום בגין מניות המהוות 5% מזכויות ההצבעה במילניום). משט הינה חברה פרטית, המוחזקת במלואה על ידי חברה הולנדית, Ansonia Holdings Singapore B.V. (להלן: "אנסוניה"). אנסוניה הינה חברה בת בבעלות מלאה של Jelany Corporation N.V. (הרשומה בקוראסאו), שהינה חברה בת בבעלות מלאה של חברה ליברית, Court Investments Ltd. (להלן: "קורט"). קורט מוחזקת במלואה על ידי נאמנות זרה (Discretionary Trust), אשר מר עידן עופר הינו הנהנה בה. אקס.טי. השקעות, המחזיקה במישרין בכ- 2.25% מהון מניותיה של החברה לישראל, הינה בעלת מניות במילניום כאמור. אקס.טי. השקעות הינה חברה פרטית המוחזקת במלואה על ידי אקס.טי. הולדינגס בע"מ (להלן: "אקס.טי. הולדינגס"), חברה פרטית שמניותיה הרגילות מוחזקות בחלקים שווים על ידי אורונה השקעות בע"מ (הנשלטת בעקיפין על ידי מר אהוד אנג'ל) ועל-ידי לינב החזקות בע"מ, חברה הנשלטת על ידי נאמנות זרה (Discretionary Trust), שמר עידן עופר הינו נהנה עיקרי בה. למר אהוד אנג'ל קיימת, בין השאר, מניה מיוחדת המעניקה לו בין היתר, במגבלות מסוימות ולעניינים מסוימים, קול נוסף בדירקטוריון אקס.טי. הולדינגס. בנוסף, Kirby Enterprises Inc., המוחזקת בעקיפין על ידי הנאמנות המחזיקה במשט, שבה, כאמור, מר עידן עופר הינו הנהנה, מחזיקה בכ- 0.74% מהון מניותיה של החברה לישראל. כמו כן, מר עידן עופר מחזיק במישרין כ- 3.85% מהון מניותיה של החברה לישראל. כמו כן, אקס.טי. השקעות מחזיקה כ- 0.03% מהון מניותיה של החברה (כ- 377,662 מניות רגילות).

נכון ליום 31 בדצמבר 2017, מספר מניות כיל המוחזקות על-ידי החברה לישראל אינו כולל 21,343,448 מניות רגילות אשר כפופות להסכמי forward sale מסוימים כמפורט בהודעת הרישום למסחר של כיל על גבי טופס F-1 אשר הוגשה לרשות ניירות ערך האמריקנית (SEC) ביום 23 בספטמבר 2014 ("העסקה הפיננסית"). החברה לישראל אינה מחזיקה בזכויות הצבעה או זכויות דיספוזיציה בקשר למניות נשוא העסקה הפיננסית, אשר הועמדו לגופים הפיננסיים (forward counterparties) עימם התקשרה בעסקה. נכון ליום 31 בדצמבר 2017, חלה תקופת סגירת העסקה הפיננסית אשר צפויה להתבצע, בכפוף לתנאיה, לשיעורין במספר מועדי סגירה שיחולו במהלך תקופה של 1.75 שנים לערך. בהתאם לתנאי העסקה הפיננסית, החברה לישראל לא תשיב לעצמה זכויות הצבעה וזכויות דיספוזיציה בקשר עם המניות האמורות ("סליקה פיזית"), כולן או חלקן, אלא אם תודיע אחרת לגופים הפיננסיים ביחס לכל מועד סגירה רלבנטי.

על אף שהחברה לישראל מחזיקה בפחות מ- 50% מהון המניות הרגילות של החברה, היא עדיין מחזיקה בהשפעה מכרעת באסיפה הכללית של בעלי המניות בחברה, ובפועל מחזיקה בכוח למנות דירקטורים ולהשפיע באופן משמעותי על הרכב דירקטוריון החברה.

נכון ליום 31 בדצמבר 2017, כ- 401 מיליון מניות רגילות שועבדו על ידי החברה לישראל וחברות המטה שלה להבטחת התחייבויות מסוימות, המורכבות כמעט במלואן מהלוואות מובטחות במניות (margin loans) בסכום קרן מצרפי של כ- 703 מיליון דולר.

באור 26 - צדדים קשורים ובעלי עניין (המשך)

ב. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים (לרבות דירקטורים)

המנהלים הבכירים זכאים, בנוסף לשכר, להטבות שלא במזומן (כגון רכב, טלפון וכדומה). הקבוצה מפקידה עבורם כספים במסגרת תכנית הטבה מוגדרת לאחר סיום העסקה. בהתאם לתנאי התכנית, גיל הפרישה למנהלים בכירים הינו 67. מנהלים בכירים ודירקטורים משתתפים גם בתכניות תמרוץ ותגמול הוני של החברה (כתבי אופציה למניות ומניות חסומות) (ראה באור 22, בדבר תשלומים מבוססי מניות).

להלן פירוט בדבר הטבות בגין אנשי מפתח ניהוליים לשנים 2017 ו-2016. בשנת 2017, 21 אנשי מפתח ניהוליים מתוכם עשרה אינם מועסקים בחברה (דירקטורים). בשנת 2016, 21 אנשי מפתח ניהוליים מתוכם תשעה אינם מועסקים בחברה (דירקטורים).

לשנה שנסתיימה יום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
8	8	הטבות לטווח קצר
1	1	הטבות לאחר סיום העסקה
2	4	תשלומים מבוססי מניות
11	13	סה"כ *
3	4	* מתוכן הטבות לבעלי עניין המועסקים ע"י החברה
2	1	* מתוכן הטבות לבעלי עניין שאינם מועסקים ע"י החברה

ג. עסקאות רגילות שאינן חריגות

דירקטוריון החברה, על דעת ועדת הביקורת, החליט כי עסקה עם צד קשור ועם בעל עניין תחשב כ"עסקה זניחה" לצרכי הדיווח לציבור אם יתקיימו בה כל התנאים הבאים:

(1) היא איננה "עסקה חריגה" (כמשמעות המונח בחוק החברות).

(2) השפעת כל אחד מהפרמטרים המצוינים להלן הינה בשיעור של פחות מאחוז אחד (להלן רף הזניחות).

בכל עסקה או התקשרות העומדת לבחינת רף הזניחות, יבחנו הפרמטרים ככל שהם רלוונטיים, והכל על בסיס הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה, סקורים או מבוקרים, לפי העניין, טרום האירוע, כמפורט להלן:

באור 26 - צדדים קשורים ובעלי עניין (המשך)

ג. עסקאות רגילות שאינן חריגות (המשך)

(2) (המשך)

רכישת נכסים

- יחס נכסים – היקף הנכסים נשוא הארוע (נכסים נרכשים או נמכרים) חלקי סך הנכסים.

מכירת נכסים

- יחס נכסים – היקף הנכסים נשוא הארוע (נכסים נרכשים או נמכרים) חלקי סך הנכסים.
- יחס רווחים – הרווחים או ההפסדים המשוייכים לאירוע חלקי הרווח או ההפסד השנתי הכולל לתקופה.

התחייבויות פיננסיות

- יחס התחייבויות – היקף התחייבויות נשוא האירוע חלקי סך ההתחייבויות.
- יחס הוצאות מימון – הוצאות מימון הצפויות בעסקה הספציפית חלקי סך הוצאות המימון בדוח רווח והפסד.

רכישת ומכירת מוצרים, שירותים ותשומות יצור

- יחס הכנסות – ההכנסות המוערכות בגין העסקה חלקי סך ההכנסה השנתית, או
- יחס הוצאות בגין תשומות יצור – היקף ההוצאות נשוא העסקה חלקי עלות המכר השנתית.

(3) העסקה הינה זניחה גם מבחינה איכותית. לצורך קריטריון זה יבחן האם קיימים שיקולים מיוחדים המצדיקים דיווח פרטני לגבי העסקה, גם אם היא אינה עונה על המבחנים הכמותיים שנמנו בסעיף זה.

(4) בבחינת האם עסקה אשר אמורה להתרחש בעתיד היא זניחה יש לבחון, בין היתר, את מידת הסבירות להתממשותו של האירוע.

ד. עסקאות עם צדדים קשורים ובעלי עניין

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	
32	35	6	מכירות
127	113	97	עלות המכירות
9	7	8	הוצאות מכירה, שינוע ושיווק
22	–	(9)	הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
2	1	1	דמי ניהול לחברה האם

באור 26 - צדדים קשורים ובעלי עניין (המשך)

ד. עסקאות עם צדדים קשורים ובעלי עניין (המשך)

1. חברה בת ממגזר פתרונויות מיוחדים התקשרה בהסכם ארוך טווח לרכישת חומצה זרחתית באיכות מזון עם PCS. ההסכם הינו בתוקף עד לסוף שנת 2018. בחודש אוקטובר 2017, התקשרה החברה בהסכם חדש עם PCS לרכישת חומצה זרחתית החל מחודש ינואר 2019 ועד לשנת 2025. PCS הייתה בעלת עניין עד חודש ינואר 2018.
2. בשנת 2013, אישר דירקטוריון כיל לחברות בנות בישראל להתקשר בהסכם לרכישת חשמל מחברת OPC רותם (חברה קשורה לבעל השליטה בחברה).
3. בשנת 2015, אישרו ועדת התגמול, הדירקטוריון והאסיפה הכללית הארכה של הסכם דמי הניהול הקודם לחברה לישראל לשנים 2015 עד 2017, לפיו דמי הניהול השנתיים ימשיכו לעמוד על סך של 3.5 מיליון דולר בתוספת מע"מ, עוד עודכן כי עם אישור תנאי כהונה ליו"ר הדירקטוריון של החברה, יופחתו דמי הניהול לסך של 1 מיליון דולר בתוספת מע"מ. במקרה שבו יו"ר הדירקטוריון יחדל לכהן ולקבל תגמול כיו"ר, החל מאותו מועד, דמי הניהול יעמדו שוב על סך של 3.5 מיליון דולר בתוספת מע"מ. בנוסף הסכם הניהול תוקן באופן שהוא מאפשר לחברה להעניק תגמול הוני לדירקטורים אשר מכהנים ו/או יכהנו מעת לעת ואשר מועסקים על-ידי החברה לישראל. דירקטורים אלו רשאים להסב את התגמול ההוני שלהם לחברה לישראל. תוקפו של הסכם הניהול האמור עם החברה לישראל פג ביום 31 בדצמבר 2017. חידוש הסכם דמי הניהול לשנים 2018 עד 2020, אושר ע"י ועדת הביקורת והכספים ודירקטוריון החברה, בימים 4 ו 5 לדצמבר 2017 בהתאמה, לאחר מכן אושר מחדש ע"י ועדת הביקורת והכספים ודירקטוריון החברה ביום 17 בינואר 2018, ואשר כפוף לאישור האסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה ביום 24 לאפריל 2018. בהתאם להסכם דמי הניהול המחודש, שנכנס לתוקף מיום 1 בינואר 2018 : (1) דמי הניהול השנתיים לחברה לישראל ימשיכו לעמוד על סך של 1 מיליון דולר בתוספת מע"מ, אשר יהווה את הסכום המרבי בגין שירותי הניהול מטעם החברה לישראל. (2) סכום זה יכול את מלוא התגמול, הן ההוני והן במזומן, בגין שירותי הדירקטורים של החברה שהינם נושאי משרה בחברה לישראל, כך שבמהלך תקופת הסכם דמי הניהול המחודש החברה לא תשלם גמול הוני או מזומן כלשהו לדירקטורים שלה שהינם נושאי משרה בחברה לישראל מעבר לדמי הניהול וכל הסדר תגמול קודם או אחר ביחס לדירקטורים כאמור בוטל. בנוסף, ההסכם המחודש תוקן באופן שאינו כולל עוד העלאה של דמי הניהול לסף של 3.5 מיליון דולר בתוספת מע"מ במידה שימונה יו"ר דירקטוריון מטעם החברה לישראל. שאר התנאים בהסכם דמי הניהול נותרו ללא שינוי. הסכם דמי הניהול המחודש יובא לאישור האסיפה הכללית ביום 24 באפריל 2018.
4. בחודש מרס 2017, אישרו ועדת הביקורת והכספים ודירקטוריון כיל, הסכם מסגרת לשלוש שנים עם בעל השליטה, החברה לישראל בע"מ (להלן – החברה לישראל), לפיו, יכולה החברה לישראל להפקיד, מעת לעת, סכום של עד 150 מיליון דולר בפיקדונות לזמן קצר, בדולר ארה"ב או בש"ח, בכפוף לאישור כיל. בחודש אוגוסט 2017, הורחב הסכם המסגרת לסכום של עד 250 מיליון דולר. תנאי הפיקדונות, כולל שיעורי הריבית, ייקבעו במועד ההפקדה. הפיקדונות יתקבלו בכיל ללא ביטחונות. במהלך שנת 2017, קיבלה כיל הלוואות בסכום של 150 מיליון דולר לתקופה של עד 9 חודשים נושאות ריבית בשיעור שנתי של 1.51%-1.88%, אשר נפרעו בחודש נובמבר 2017. בחודשים נובמבר ודצמבר 2017 קיבלה חברה בת הלוואות בסכום של 175 מיליון דולר לתקופה של עד 6 חודשים נושאות ריבית בשיעור שנתי של 1.72%-1.99%. נכון ליום 31 בדצמבר 2017, יתרת ההלוואות לזמן קצר הינה 175 מיליון דולר. לאחר מועד הדיווח, הקטינה החברה את יתרת ההלוואות בסכום של 125 מיליון דולר.

באור 26 - צדדים קשורים ובעלי עניין (המשך)

ד. עסקאות עם צדדים קשורים ובעלי עניין (המשך)

5. בחודש דצמבר 2017, החברה, בתי זיקוק לנפט בע"מ (חברה ציבורית הנשלטת ע"י החברה לישראל בע"מ) ואו.פי.סי אנרגיה בע"מ (חברה ציבורית הנשלטת בעקיפין ע"י אחד מבעלי השליטה בחברה), התקשרו כל אחת בהסכם לרכישת גז עם אנרג'יאן ישראל לימיטד. חלק החברה בהסכם יהיה בכמות של עד 13 מיליארד מ"ק (13 BCM) גז טבעי, בשווי של כ- 1.9 מיליארד דולר, לאורך תקופה של 15 שנה. לפרטים נוספים אודות הסכם הגז, ראה ביאור 21.

ה. יתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין

הרכב

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני \$	מיליוני \$	
8	38	נכסים שוטפים אחרים
20	191	התחייבויות שוטפות אחרות

באור 27 - ישויות משמעותיות בקבוצה

שיעור ההחזקה בבנות וחברות מוחזקות, משמעותיות		שם החברה		מיקום עיקרי של פעילות החברה
2016	2017			
100.00%	100.00%	כיל ישראל בע"מ		ישראל
100.00%	100.00%	מפעלי ים המלח בע"מ		ישראל
100.00%	100.00%	ברום ים המלח בע"מ		ישראל
100.00%	100.00%	רותם אמפרט נגב בע"מ		ישראל
100.00%	100.00%	מפעלי תובלה בע"מ		ישראל
100.00%	100.00%	מגנזיום ים המלח בע"מ		ישראל
100.00%	100.00%	אשלי כימיקלס (הולנד) ב.ו.		ישראל
100.00%	100.00%	תרכובות ברום בע"מ		ישראל
100.00%	100.00%	טטראברום טכנולוגיות בע"מ		ישראל
100.00%	100.00%	דשנים וחומרים כימים בע"מ		ישראל
50.00%	0.00%	אי.די.אי. טכנולוגיות בע"מ *		ישראל
100.00%	100.00%	איברפוטאש אס.איי.		ספרד
100.00%	100.00%	פואנטס פרטיליזנטס אס.אל.		ספרד
100.00%	100.00%	איי סי אל יורופ קואופרטיף יו איי		הולנד
100.00%	100.00%	אי.סי.אל.איי. פי יורופ ב.ו.		הולנד
100.00%	100.00%	איי.סי.אל.איי. פי טרנאון ב.ו.		הולנד
100.00%	100.00%	איי.סי.אל פרטיליזרס יורופ סי.וי		הולנד
100.00%	100.00%	איי.סי.אל פיינס ב.ו.		הולנד
100.00%	100.00%	אווריס אינטרנשיונל ב.ו.		הולנד
100.00%	100.00%	איי.סי.אל פוריופוס ב.ו.		הולנד
100.00%	100.00%	פוספורוס דריוואטיבס אינק		ארה"ב
100.00%	100.00%	איי.סי.אל פרפורמנס פרודקטס, אל.פי		ארה"ב
100.00%	100.00%	איי.סי.אל איי פי אמריקה אינק		ארה"ב
100.00%	100.00%	אווריס אן.איי אינק		ארה"ב
100.00%	100.00%	בי קיי ג'וליני ג.מ.ב.ה.		גרמניה
100.00%	100.00%	איי.סי.אל. הולדינג גרמניה ג.מ.ב.ה.		גרמניה
100.00%	100.00%	אי.סי.אל.איי. פי ביטרפלד ג.מ.ב.ה.		גרמניה
100.00%	100.00%	רוביטה ג.מ.ב.ה.		גרמניה
100.00%	100.00%	פרולקטל ג.מ.ב.ה.		אוסטריה
100.00%	100.00%	קליבלנד פוטאש ל.ט.ד.		אנגליה
100.00%	100.00%	איי.סי. אל ברזיל, ל.ט.ד.		ברזיל
100.00%	100.00%	איי סי אל (שנגחאי) אינוסטמנט קו ל.ט.ד.		סין
50.00%	50.00%	יונאן פוספט הייקו קו ל.ט.ד.		סין
75.00%	75.00%	סינוברום קומפאונדס קו ל.ט.ד.		סין
100.00%	100.00%	אי.סי.אל אסיה ל.ט.ד.		הונג קונג
100.00%	100.00%	אלאנה פוטאש אפאר פי. אל. סי.		אתיופיה

* חברה מוחזקת.

** בהתאם לבחינת החברה נמצא כי החברה איבדה את השליטה אפקטיבית על חברת אלאנה בשנת 2017. כתוצאה מכך החברה הוציאה את אלאנה מאיחוד בדוחותיה הכספיים בשנת 2017.